

UNIV. BUCUREȘTI
No. de inv. 71.644.
Clasif. 200.170.0

27 JUN 1982

NU SE ÎMPRUMUTĂ
FOND DE FAZĂ

1977

1981

REVISTA PĂDURILOR

BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ

SOCIETATEA „PROGRESUL SILVIC“

FONDATA IN 1886

REVISTA PĂDURILOR

Publicată sub îngrijirea comitetului de redacție

COMPUS DIN D-NEI

Dr. GR. ANTIPA, P. ANTONESCU, C. BROȘTEANU și N. GH. POPOVICI
sub prezidenția D-lui I. KALINDERU

TOMUL XVIII. — ANUL 1904

SERIA II. — ANUL VIII.



BUCUREȘTI
TIPOGRAFIA «GUTENBERG», JOSEPH GÖBL

20, — STRADA DOAMNEI, — 20

(Biserica Kalinderu)

1904.

REVISTA PĂDURILOR

SERIA II. — ANUL VIII.

MUZEELÉ AGRICOLE ȘI SILVICE

Publicînd această interesantă circulară, adresată de către D-l *Ion Kalinderu*, Administratorul Domeniului Coroanei, tuturor agenților din această Administrație, o recomandăm și D-lor membrii ai Societății, reînnoindu-le o veche rugăciune de a bine-voi să contribuiască, ca asemenea muzeu să se formeze și la Societatea noastră.

Iată această circulară :

Domnule Agent,

Progresele, ce se fac din zi în zi în toate direcțiunile vieții economice, nu se pot mai invedera decît prin expozițiuni.

Vă este cunoscut că de un timp aũ început să se organizeze și să se țină și la noi tot mai multe expozițiuni, mai ales regionale. Administrația noastră fiind acum bine apreciată și cunoscută în toată țara, e invitată cu stăruință a lua parte la aceste expozițiuni, mai ales la cele din județele, în cari are domenii, pentru care vă atrag serioasa atențiune asupra muzeelor noastre.

Despre aceste musee, v'am scris încă la 14 August 1885, cînd v'am cerut a le înființa și pe cari numai unii din șefii de Regie le-aũ înființat. Cum însă de atunci lucrurile s'aũ schimbat mult, mai cu seamă în urma exploatărilor în regie și a noilor ramuri de producțiune introduse, e natural ca ele să nu se mai mărginească

numai la colecțiuni floristice, faunistice și la probe de lemn și cereale, ci trebuie să cuprindă absolut toate produsele Domeniului; astfel ca să serve, ca o expoziție permanentă și completă a tot ce facem.

În fața acestor schimbări, vă invit, domnule Agent, a proceda cit mai curînd la complectarea muzeelor, cunoscînd, că pe lîngă icoana ce trebuie să dea despre modul nostru de exploatare și despre întreaga noastră activitate, ele sînt chemate a ne servi și la diferite concursuri, la expoziții regionale, la expoziții generale și universale. Într'adevăr, participarea la expozițiuni fiind atît în interesul nostru, cit și în al obștei, care așteaptă pildă de la noi, se cade să ne prezentăm cit mai strălucit. Ori, cum pregătirile pripite și în apropierea deschiderii expozițiunilor, nu pot fi nici o dată depline și asemenea pregătiri cer timp mai îndelungat; e bine ca să avem tot-d'a-una gata colecțiuni complete de tot ce se produce pe domenii însoțite de diferite studii sau observațiuni, ce veți fi făcut în cursul anului asupra lor.

În ce privește organizarea muzeelor în acest scop, fie-care din D-voastră a avut ocazia să viziteze diferite expozițiuni, și știe ce trebuie să figureze pentru învederarea muncii noastre în toate privințele; așa

1. Cu privire la „*Silvicultură*“, vor figura:

Planul și amenajamentul pădurei;

Mostre de toate esențele forestiere, cu structura normală, reprezentînd diferite secțiuni în mod natural și lustruite, cu coajă, frunză, floare și fruct, cum și mostre de creșteri anormale din diferite cauze.

Un herbar forestier compus din mostre complete, adică cu ramuri, cu muguri, cu flori și pe cit posibil și cu fructe.

Colecțiune de toate formele, în cari sînt aduse în comerț, produsele silvice. Semințe forestiere.

Soluri și roce din păduri. Forma cea mai potrivită pentru mostrele de roce, este un paralipiped de 5 cm. grosime, 10 lărgime și 15 cm. lungime.

Colecțiuni de insecte vătămătoare însoțite de mostre de lemne, prin care să se arate efectele ce produc. Aceste insecte ar fi de dăruit a se aduna în toate stările metamorfozării lor.

Colecțiuni de păsări vătămătoare și nevătămătoare împăiate, cum și mamifere ce populează pădurile.

Vederi de diferite plantațiuni, sisteme de împăduriri, masive păduroase, industrii forestiere, case de administrație, cantoane. Mijloace de transport, șosele și alte lucrări silvice. Vederi de ale stabilimentelor industriale; fotografii de ale pădurarilor, brigadierilor, etc.

Pentru colecțiuni de trunchiuri, și pentru herbare, se vor arăta cu precizie: numele popular și botanic, localitatea, natura terenului, altitudinea și expoziția terenului pe care au crescut.

2. Cu privire la „agricultură”: Planul economic al domeniului. probe de cereale și de toate plantele cultivate, atât boabe, cât și în spice de diferite forme și mărimi.

Struguri, probe de vin, vederi de vii cu un scurt istoric al înflințării și regenerării lor. Vederi de lăptării, stupării, ateliere de lemnărie, frîngerie, olărie, împletituri în răchită, strungării, etc., cum și toate produsele acestora.

Analisa solului. Fotografii de ale vitelor împreună cu rezultatul îmbunătățirilor.

Fructe, vermi de mătase, plante medicinale, observațiuni meteorologice și generale asupra vegetațiunii.

Probe din cîmpurile de experiență cu registru de observațiuni. Vederi de mașini și unelte agricole. Vederi de ale gospodăriilor agenților noștri, a caselor de administrație, a grajdurilor, magaziiilor de produse, pătulelor și celorlalte construcțiuni.

Vederi de drenajuri, canalizări, căi de comunicație și alte înlesniri ale exploatării.

3. Cu privire la dezvoltarea materială, intelectuală și morală a locuitorilor de pe Domeniul Coroanei, vor figura: produsele atelierelor școlare și ale lucrului manual ale elevilor și elevelor. Fotografii de lucrări în clase, în ateliere sau la cîmp. Grădinele școlare. Vederi și produse.

Fotografii de ale primăriilor, bisericilor și școalelor clădite de noi. Teatru sătesc, societăți culturale economice. Vederea locuințelor țăranilor făcute după îndemnul nostru împreună cu plantații, grădini și dependințe. În sfârșit veți completa muzeele cu tot ce producem, ast-fel ca la un moment dat să le putem trimite la orî-care expoziție.

Vă atrag tot odată, D-le agent, băgarea de seamă, ca toate obiectele să fie numai din cele mai isbutite, de calitate cea mai bună și din cele mai noi; nu cum s'a întâmplat la Expoziția trecută a Asociațiunei romine pentru înaintarea și răspindirea științelor, cum am constatat, cu multă părere de rău, că ni s'a trimis de unii din D-v., lucruri din cele expuse într'o stare care lăsa foarte mult de dorit. În deosebî probele de cereale ne-aũ fost înaintate fără cea mai mică îngrijire, așa că a trebuit să muncim mult, pentru a le curăți și alege, operațiune care a ținut pină în momentul deschiderei expozițiunei, fără a putea fi totuși terminate definitiv.

Mostrele de cereale, mai ales trebuiesc bine alese, curățite de corpuri străine și păstrate în bună stare și în cantități îndestulătoare. Fie-care probă de cereale va avea o etichetă, în care să se arate anul recoltei, cantitatea la hectar, greutatea, gradul de curățenie, etc.

Cum avem însă mai pe toate Domeniile clădiri speciale în această privință, veți căuta a începe de îndată reorganizarea muzeelor, conform celor de mai sus, arătîndu-ne cele de cari ați mai avea trebuință spre a vi se putea procura. Imi veți trimite de asemenea la timp, un raport de cele ce ați făcut și veți purta de grijă ca muzeul să fie tot-d'a-una în bună regulă și la curent pentru a nu avea prea multă muncă cînd va fi să facem uz de el.

Vă previũ că în scopul de mai sus, am comandat deja mai multe feluri de borcane de sticle, de diferite forme pentru mostrele de cereale și alte semințe.

Nu perdeți din vedere că de oare ce Administrația noastră e bine cunoscută și apreciată și cum mulți aũ început a se interesa

de ceea ce facem și a lua pildă de la noi, numărul celor ce ne vizitează e din ce în ce mai mare, așa în cît muzeele de pe Domeniile Coroanei, fiind completate, după cum vă arăt mai sus, oricine le vede își face o idee deplină de gospodăria noastră, pentru că ele sunt icoane adevărate a tot ce facem și producem.

De mai multe ori, v'am amintit că, calea pe care dorim să răspîndim cunoașterea faptelor noastre, și să ajungem la propagarea metoadelor noastre, este aceea a pildei care e cea mai eficace. Avea dreptate marele orator englez Burke, care a zis: «Exemplul e tot. El este școala neamului omenesc și numai la această școală putem învăța».

SEPARAȚIUNEA DOMENIULUI NOSTRU AGRICOL

DE CEL

FORESTIER

Infrurirea puternică ce au avut pădurile asupra stărei fizice și economice a țărilor respective este incontestabilă.

Acest fapt a fost în diferite rînduri pus în evidență.

Ast-fel, în ce privește țara noastră, este destul a aminti că deja din anul 1875. Bouquet de la Grye, un distins silvicultor francez, chemat în România spre a fi consultat asupra reformei proiectată în administrațiunea pădurilor Statului, în urma a numeroase descinderi locale, în scopul de a studia principalele noastre complexe forestiere, și încheie ast-fel darea sa de seamă finală :

«Mais si chaque année voit s'accomplir des progrès nouveaux dans l'Agriculture et l'Industrie, les forêts, aujourd'hui presque improductives, feront un jour de la Roumanie un des plus riches pays de l'Europe».

Dacă acum 29 de ani se putea afirma că țara noastră dispune încă de un material lemnos supra abundent, astăzi însă, în urma defrișerilor de păduri, practicate pe o scară întinsă în favorul unei culturi agricole extensive, suprafața lor — vorbim de cele ce au o importanță reală economică — s'a micșorat mult.

În Europa numai cîte-va State posedă o proporțiune și mai mică de păduri ca noi, și anume Olanda cu 7^o/_o, Belgia cu 6,9^o/_o, Portugalia cu 5,1^o/_o, Anglittera cu 4,1^o/_o și Danemarca cu 3,4^o/_o.

Toate aceste țări au o climă maritimă, pe cînd noi avem o climă continentală, unde variațiunile bruște, cu mari extreme de temperatură, este tot ce poate fi mai frecuent.

Este necesar, prin urmare, din toate punctele de vedere, în interesul chiar al propășirii agriculturii, ce constituie îndelnicirea principală a marelui majorității a populațiunii rurale, că aceea-ce a mai rămas intact din importantul nostru domeniu forestier de odinioară, actualmente aproape compromis din pricina împrejurărilor vitrige prin cari a trecut țara noastră, să fie cu sfințenie păstrat.

Mai mult de cit atît, sîntem datorii ca, în timpul cel mai scurt posibil, să pășim cu energie la o operă de restaurare, de reconstrucțiune, de reparațiune a greșelilor ce după vremuri s'a făcut.

În adevăr, din cauza dreptului acordat în trecut arendașilor proprietăților Statului de a introduce vite la pășune în număr nelimitat, de a cosi iarba de prin poeni, de a le ara etc., numărul acestora din urmă, ca și suprafața lor, s'a sporit în fie-care an în detrimentul pădurilor, ast-fel că cele mai multe masive prezintă azi aspectul unor parcuri englezești, în înțelesul rău al cuvîntului, al unor întinse tufărișuri și mărăcineluri.

Bouquet de la Grye, referindu-se la influența nefastă a arendărei poenilor de prin păduri de către serviciul domo-nial, se exprimă în modul următor:

«L'exercice de ces droits amène inévitablement la destruction progressive des forêts. Il est aisé de comprendre, en effet, que si les vaches et les brebis broutent, des qu'ils apparaissent, les semis qui remplaceront les arbres morts, que si la faux vient chaque année couper les plants que le hasard fait naître dans les clairières, celles-ci s'étendront de plus en plus et finiront par envahir tout le sol».

Numai ast-fel se explică faptul că multe din solurile noastre forestiere și-au pierdut din calitatea lor primitivă, s'au bătătorit, ne mai putînd produce, ca altă dată, arbori de dimensiuni excepționale, proprii pentru cele mai variate între-

buințări industriale și prin urmare cari ar fi fost în stare să alimenteze, pentru vecie, un activ comerț de exportatiune.

Inspectorul silvic francez, d-l G. Huffel, actual profesor de amenajament la școala forestieră din Nancy, o autoritate în materie de economic forestieră, care, așijderea, în urma intervenirei ministerului nostru de domenii, a fost angajat de a studia, timp de un an (1889), pădurile țării și împrejurările noastre forestiere, într'unul din rapoartele sale remarcabile, vorbind despre pădurea Comana, spune :

«Pășunatului se datorește starea de plîns a acestui frumos «domeniū. Nimic mai întristător pentru un forestier de cît să «asiste la această distrugere sistematică și absurdă pentru o «pădure ce ar fi putut fi măreață».

Și cînd te gîndești, în adevăr, că acest important complex păduros, ce se găsește, așa zicînd, la porțile Capitalei, ar fi putut să devină pentru București, aceea-ce constituie astăzi pentru Paris renumita pădure «Fontainebleau», locul predilect al artiștilor, al iubitorilor de frumuseți firești !

Pășunatului vitelor se datorește, afară de aceasta, mobilizarea și punerea în mișcare a grindurilor de nisip, a așa numitelor dune de pe marginea Dunărei și de pe țărmul Mării Negre din Dobrogea, cari nisipuri nu numai că nu produc nici o vegetațiune herbacee utilizabilă, dar înfățișează un pericol permanent pentru terenurile agricole vecine.

Dar chiar atunci cînd sunt fixate aceste dune, introducerea vitelor la pășune nu se poate face de cît cu multă cumpătare, iar cultura lor agricolă trebuie să fie cu desăvîrșire exclusă pentru că ușor se pot transforma în nisipuri sburătoare.

Dacă acum, părăsind regiunea de cîmpie, ne urcăm în altitudine și pătrundem în regiunea de munte, constalăm că efectele pășunatului neregulamentat,arendarea golurilor și a poenilor, fără altă preocupare de cît a se încasa cît mai multe venituri, au fost și mai dezastruase.

Exercițiul acestei practice nehibzuite a provocat, în adevăr, ivirea torenților pustiitori, ale căror urmări le-am simțit în chiar anul trecut pe valea Prahovei, ea să nu mă refer de cît la un singur exemplu, cînd apele torențiale au distrus terasamentele liniei ferate pe o însemnată lungime,

circulațiunea trenurilor neputindu-se face, câte-va zile, de cit prin transbordare.

Și cu toate acestea, iată cum ne povățuia Bonquet de la Grye, în memoriul său purtind data de 15 Octombrie 1875:

«La Roumanie doit avoir pour ses montagnes une sollicitude égale à celle des Hollandais pour leur digues car elle est menacée par les torrents comme la Hollande par les eaux de la mer».

Spre a se spori suprafața pășunilor alpine, devenite neîndestulătoare tocmai din cauza pășunatului excesiv, economii de vite, arendașii golurilor de munte, prin ciobanii lor, nu o singură dată au pus foc pădurilor, făcându-le să dispară și să nu se mai găsească de cit pe flancurile cele mai inaccesibile ale munților.

În regiunea colinelor de asemenea, la aceleași cauze, după cum știm, corespunde în tot-d'a-una aceleași efecte.

În ceia-ce privește Dobrogea, în special, lipsa pădurilor a fost și este încă așa de simțită, în cit în momentul încorporării sale la patria mamă, s'a crezut de cuviință, spre a nu lipsi populațiunea indigenă de materialul lemnos absolut trebuincios, să se oprească în mod absolut vânzarea lemnelor în districtele de dincoace de Dunăre.

Această practică a fost în mod riguros observată mult timp.

Bărbații noștri de Stat, cei mai de frunte, convinși fiind de utilitatea netăgăduită a împăduririlor în România, au stărnit prin diferite proiecte de legi să se consacre, din timp în timp, sume însemnate pentru crearea de noi masive.

Cu ocaziunea aplicării legii pentru înstrăinarea bunurilor Statului, sancționată și promulgată prin decretul No. 1106/89 Aprilie 6, ministerul domeniilor, prin ordinul circular No. 35.626 din 12 August 1889, adresat șefilor de ocoale, a luat măsuri, ca odată cu perimetrarea definitivă a pădurilor, să se oprească în jurul lor cite o zonă destinată a fi cu timpul împădurită, invitându-i, în același timp, a arăta cari alte locuri s'ar putea rezerva din moșiile destinate a se vinde spre a fi transformate în păduri.

În Dobrogea, pentru același motiv, s'a creat fondul pentru plantațiunile comunale, cu ajutorul căruia s'a întreprins deja de către serviciul silvic lucrări în acest sens, luând tot-de-o-

dată dispozițiunile necesare pentru ca să se satisfacă cererile legitime ale locuitorilor din această provincie transdanubiană de a se înființa întinse masive păduroase.

Este însă o chestiune de bun simț elementar, ca înainte de a ne gândi la întemeierea de noi păduri, trebuie să conservăm pe cele ce posedăm deja.

Și pentru ca să putem păstra aceste bunuri firești, este indispensabil ca în anumite locuri, cum de pildă în nisipurile mobile, ori pe cale de a deveni, să se oprească cu totul pășunatul.

Ori-care ar fi motivele invocate contra oportunității unei asemenea măsuri, trebuiesc respinse fără nici o ezitare.

A face alt-fel, ar însemna ca să ne expunem miine, poi-miine, la cheltueli mari, când așa de ușor se pot preîntîmpina astă-zi.

În acele situațiuni, însă, unde pășunatul devine o necesitate inesorabilă agentul silvic local, în căderea și competența căruia stă aceasta, în urma unui studiu serios, determinînd pasibilitatea în iarbă a terenurilor în chestiune și ținînd socoteală de puterea lor de producțiune, va trebui să fixeze, în fie-care an, numărul vitelor strict necesare, cari s'ar putea admite, fără prea mare inconvenient, la unitatea de suprafață.

Această regulamentare anuală a pășunatului, este trebuitoare nu numai din punctul de vedere al ocrotirei intereselor forestiere, dar chiar ale populațiunii agricole respective, de oare-ce știut este că flora inițială a terenurilor inerbate printr'un pășunal abusiv se modifică neîncetat, speciile erbacee prețioase, treptat cu sărăcirea și bătătorirea solului, dispar, fiind înlocuite cu altele cari ajung a fi cu desăvîrșire refuzate de animale. Ast-fel se explică tendința economilor de vite de a se mări neîncetat suprafața pășunelor alpine, mai cu seamă. Ei se conving din experiență, în adevăr, că aceeași înțindere, după un oare-care timp, devine neindestulătoare pentru întreținerea unui același număr de vite.

În Franța și în Austria, unde pădurile sînt grevate de numeroase drepturi de servituți, grija silvicultorului este de a reglementa pășunatul. Nu facem așa dar nici un rău a imita aceste țări civilizate, dacă vrem să inaugurăm o bună gospodărie forestieră.

Promiscuitatea în atribuțiuni a 2 servicii diferite, acelu

silvic și celui domenal, cu privire la administrațiunea aceluiași fond forestier : a utilizării poenilor de prin păduri, a locurilor goale din interiorul perimetrelor pădurilor în mod definitiv fixate, nu poate să producă de cât confuziune, contestațiuni și dese neînțelegeri, cari numai în interesul Statului nu poate fi.

Pădurile, aceste mine vizibile, cari sint destinate a constitui, într'un apropiat viitor, una din resursele însemnate de bogăție ale țării, au avut destul să sufere, pină acum, din cauză că adese-orî nu s'a avut în vedere de cât realizarea de venituri bănești, fără preocupare de a se conserva, în mod permanent, puterile lor de producțiune.

Domeniul forestier, în toată întregimea lui, trebuie să fie administrat numai de acei cari prin firea specialității lor, pe lângă crearea și sporirea veniturilor Statului în general, au în acelaș timp răspunderea morală de a contribui la îmbunătățirea fondului ce li s'a încredințat.

Este timpul ca să ne conformăm înțeleptelor consilii ale celei mai mari capacități forestiere din Franța, ale d-lui Ch. Broilliard, fost profesor de amenajament la școala de silvicultură din Nancy, care, ca și predecesorul său, Bouquet de la Grye, fiind chemat de către guvernul nostru pentru vizitarea pădurilor țării, în raportul său general, publicat în buletinul ministerului No. 2/1885, vorbind despre pădurea Tarcău, se exprimă ast-fel :

«Pe de altă parte arăturile coprinse în pădure se întind «pe fie-care an prin tăeri și prin introducerea vitelor și amestecul oamenilor la cultura acelor locuri».

«Trebuie curmat odată, fără șovăire, cu aceste abuzuri ; «să se deosibească pădurea de domeniul agricol cu poeni «cu tot și la făcerea contractelor viitoare pentru arendarea «moșiilor, să se lase pădurea în seama administrațiunii forestiere».

Perimetrarea pădurilor, operație foarte utilă, n'a avut alt scop de cât de a se fixa, odată pentru tot-d'a-una, limitele pină unde trebuie să se întinză domeniul nostru forestier, deja redus la o simplă expresiune, din cauzele pe cari, în parte, le am amintit deja.

Cum poate oare silvicultorul să întreprindă împădurirea locurilor goale din interiorul perimetrelor, dacă acestea nu au fost pregătite în mod prealabil, cîți-va ani consecutivi,

pentru scopul destinat; dacă atunci când grație unui an bogal în ghindă, care nu se repetă de cit la intervale lungi de câte 3—4—5 și chiar mai mulți ani, deși dispune de cantitatea de sămință necesară, nu poate face nimic, însă, din cauză că acest fapt nu coincide cu momentul când expiră și termenul arendării acelor poeni de către serviciul domenal?

Negreșit, silințele lui vor rămâne nefructuoase, iar toată ghinda, facultatea sa de conservare fiind limitată, se va strica.

Părerea mea personală spre a se pune capăt unei situațiuni de lucruri absolut dăunătoare, este următoarea:

Pentru ca serviciul silvic să poată corespunde tuturor îndatoririlor, inerente specialității sale, în modul cel mai profitabil, atât pentru păduri cât și pentru Stat, trebuie:

1. Să fie scutit de orî-ce amestec de atribuțiuni în afacerile ce îl privesc în mod direct;

2. Este de neapărată necesitate, mai departe, a se stabili, odată pentru tot-d'a-una, că în căderea acestui serviciu, intră administrarea a tot ce privește:

a) arendarea poenilor aflătoare în interiorul pădurilor;
b) a poenilor exterioare înglobate în perimetrul lor, precum și a terenurilor agricole din moșiile destinate a fi transformate în masive forestiere;

c) a nisipurilor sburătoare, sau cele pe cale de a deveni de lângă marginea Dunării și țărmul Mării-Negre, toate aceste suprafețe fiind destinate a fi, în mod treptat, împădurite potrivit cu pregătirea lor în mod prealabil și cu mijloacele bănești disponibile.

3. În cazuri însă, cu totul izolate, unde, dintr'o rea interpretare a dispozițiunilor luate relativ la perimetrarea pădurilor, ori a unui exces de zel din partea unora din șefii de ocoale, cari depășind scopul inițial avut în vedere, au încorporat la păduri întinderi însemnate de pământuri cultivabile, este necesar de a se face, sub controlul consiliului tehnic al pădurilor, o nouă revizuire a lucrării în chestiune, cu care ocazie se va statornici perimetrul cel mai corespunzător adevăratelor interese ale pădurilor.

După cum sintem informați, s'a luat deja măsuri în sensul desideratelor de mai sus, ast-fel:

Cu începere de la 1 Aprilie a. c. se va complecta, cu absolvenți ai școlii noastre de silvicultură din Brănești, serviciul domenal de recentă creațiune din Dobrogea, cari s'au dovedit destul de pregătiți pentru împrejurările cu totul speciale ale acestei provincii transdanubiane.

Se va proceda la stabilirea perimetrelor pădurilor din Dobrogea, după care operațiune, suprafețele forestiere sau culturile agricole din cuprinsul acestor perimetre, vor fi administrate numai de către serviciul silvic al Statului, în vederea viitoareii lor transformări în păduri proprii zise. Cu acest prilej, pe de o parte se va complecta complexe forestiere în chestiune, iar pe de alta se va îmbunătăți compozițiunea lor prin noi specii de valoare, introduse pe cale de repopulări artificiale.

Cu chipul acesta actualii agenți din serviciul silvic din Dobrogea, fiind cu desăvârșire dispensați de atribuțiuni domeniiale, vor putea să se consacre, cu tot dinadinsul, însemnatei probleme a împăduririlor de la reușita cărora se așteaptă, cu drept cuvânt, mari foloase materiale și imateriale de către întreaga populațiune locală; aceasta cu atât mai mult, cu cât și chestiunea comasărilor terenurilor comunale din Dobrogea este deja rezolvată în principiu și anume în conformitate cu propunerile comisiei, nu de mult constituită în acest scop.

Rezultatele descentralizării administrative, despre care vorbim, fiind absolut favorabile, după cum nu ne îndoim, se va păși, sintem siguri, la experimentarea unei procedări analoage și în patria noastră, aducându-se la îndeplinire dorința tuturilor silvicultorilor noștri, dorință împărtășită și de alți specialiști cari ne-au vizitat țara. Ei vor fi scutiți de afacerile domeniiale, cari absorb întreaga lor activitate, punindu-și astfel, în imposibilitate materială de a răspunde adevăratei lor chemări și anume de a se îndeletnici, în mod exclusiv, cu amenajarea pădurilor supuse regimului silvic, cu aplicarea de sisteme de exploatare mai corespunzătoare cerințelor lor culturale și economice, cu înființări de sosele și altor mijloace de transport, destinate a pune în valoare masivele și a spori rentabilitatea lor; de a se ocupa, mai departe, cu lucrări, de corecțiunea și stingerea torențelor cari, pe zi ce trece, iaă o desvol-

tare mai mare și cauzează țării pagube incalculabile, cu reîmpădurirea munților deveniți pleșuvi prin abuzul pășunatului și a incendiilor de tot felul; de a da, cu un cuvânt, ființă reală tuturilor acelor întreprinderi tehnice, cari țintesc la ameliorarea condițiilor forestiere ale țării și la mărirea isvoarelor noastre de bogăție națională.

Petre Antonescu.

RIDICAREA PLANURILOR ÎN MINISTERUL DOMENIILOR ¹⁾

Subiectul discuțiilor mele, este: — în prima parte o dare de seamă — pe scurt, — asupra lucrărilor de ridicări de planuri executate pînă astăzi, la Ministerul nostru de Domenii, iar în a doua parte: după progresul realizat la cele-lalte națiuni; să alegem: personalul, metodele și instrumentele potrivite acestor lucrări, atît de neglijate la noi pînă acum.

În adevăr:

Starea actuală a acestei arte, se găsește la noi, mai rău ca în timpul vechilor boeri hotarnici cari pe atunci cu evlavioasă cinste, întindeau sfoara pe cele trei trăsuri peste moșie și cu sufletul curat și împăcat isprăvea hotărnicia.

Am părăsit de mult acest sistem de hotărnicii, pe cînd cele l-alte națiuni găsindu'l bun, l-a luat, l-a perfecționat și în schimbul lui, noi am primit drept progres, o metoadă cu planuri în frumoase chenaruri adusă de niște aventurieri politici, cari numai inginerie nu o fi făcut în țara lor.

Practicată la noi cum ei s'au priceput și pentru că nu era tocmai greu de a cîștiga bani, s'au găsit și la noi destui cari, ne mai putînd face altceva s'au apucat de așa zisa: inginerie hotarnică.

De ce nu? Titlu de inginer arpenteur, inginer geometru inginer topograf și de multe ori numai «Ingenieur» pentru a să confunda cu titlul adevăratului inginer, — toate aceste nobilități luate pentru literile vechi și cele 30 articole din regulamentul facerei hotărnicilor, — se rentă.

1) Confer. ținută la Soc. «Progresul Silvic», în ziua de 8 Maiu, 1903.

Cu acest mod, concurența a ajuns mare, așa de mare că azi nu se mai poate trăi cu această artă, omul de valoare caută altă meserie în care prin muncă și legalitate poate a-și ține traiul și luxul de a fi om cinstit.

Pentru această stare, vina cade asupra magistraților noștri, cari erau în măsură de a vedea zilnic răul. Condamnatu-aū vre-unul din acești ingineri, cari pentru motivul de a lua plată mai mare, indică pe planurile ce fac — părți de revindecat — fictive?

Luatu-s'a vre-unuia dreptul de a mai face planuri, cînd în unire cu proprietarul, scoate moșia mai mare în suprafață, fie a o vinde, da de zestră sau a o pune la credit?

Are cunoștința justiția, această putere moralisatoare că țărani sunt escrocați, certurile între ei înăsprite, crimele ce să fac la capătul brazdeii în litigiū să înmulțesc din cauza acestei asociații care a copleșit satele cu scop de a împărți islazurile și de a-i scoate din indiviziunea de la 1864?

Știu ce-î în drept că, cu eiși bani aū fost înșelați țărani pînă acum, s'ar fi putut face aceste lucrări în întreaga țară? și știu în acelaș timp că: nici una din aceste lucrări nu sînt terminate și chiar dacā ar fi vre una gata, ea n'are valoare și stabilitate?

Legea și instrucțiunile lipsind — placul inginerului și al delegațiilor—devin legi așa cum lor le convin, și cazul cel mai fericit este — cînd: cel puțin pentru banii luați: o lucrare s'a făcut — așa rea și nedreaptă cum le a convenit

Statul controlează prin agenți săi — tot ce ar putea atinge binele public, și de multe ori chiar exagerat, oare nu e just a pune o stavilă — prin un control serios și acestu rău atit de întins?

Ce-î mai mult: statul tot din acest grup și-a recrutat o mare parte din inginerii săi contractanți, și lucrările făcute de ei sînt slabe și nu corespund nici unei cerinți.

Motivul 'l găsim în însăși modul adoptat, de ași face lucrările prin: întreprindere.

În acest metod, arta nu mai poate avea loc, lucrarea devine comercială prin urmare fiind vorba de cîștig și condiții reciproce — ne alegem la urmă pe lîngă un plan rău și cu'n proces.

Cu acest metod nu a putut avea loc arta nici la ingi-

nerii contractanți de valoare căci aceștia nu 'și perd timpul lucrînd munca sălbatică a inginerului geometru, — dar cu toate aceste — fiind vorbă de cîștig, acești reputați ingineri, aș luat lucrări, în care s'aș înlocuit cu așa zisele ajutoare, cari aș făcut experiență de ridicări pe socoteala Ministerului, iar planul lor iscălit de titular a fost primit sub auspiciile sale.

Va fi fost excepțiune și între inginerii contractanți, cari aș făcut și aș voit a face lucrări conștiincioase, dar ne avînd modelul, lipsind instrucții detaliate, regularitate de plată, ocupare continuă, s'aș convins la urma urmelor că un sacrificiū nu le servă mai la nimic, prin urmare s'aș lăsat de aceste întreprinderi. sau unii din ei aș adoptat la urmă sistemul mai practic al celor-l-alți.

Se va zice că această plingere nu poate fi justă, căci planurile contractanților aș fost verificate de inginerii Statului și prin urmare dacă aș fost rele ei pot fi de vină că s'aș primit.

Această acuzație nu poate fi justă, căci a verifica un plan este a-l măsura din nou și în graba cu care s'aș făcut parcelările, inginerul Statului într'o zi două — cît avea timp — nu putea verifica ceea-ce inginerul contractant a lucrat luni de zile.

Metodul prin inginerii contractanți fiind adoptat pentru toate lucrările ce s'aș făcut la Ministerul de Domenii, ca împămîntenirea însurăteilor, regularea proprietății în Dobrogea, parcelări — valoarea lor tehnică este aceeași și atît de rea că cu toate economiele ce ni le impunem, — Statul dorind a face dreptate, este nevoit a le reface pe toate într'un viitor foarte apropiat.

Și cînd ne gîndim că aceste planuri rele aș costat — milioane de lei, bani buni — trebuie să ne serve de experiență ca cel puțin pentru viitor să ne ferim de pripă și de sistemul care a dat aceste rezultate.

Acest neajuns l'a avut de alt-fel, Franța, Austria și Ungaria, unde s'a văzut bancheri și oameni politici chiar, făcînd pe inginerul antreprenor, și lucrările lor de și plătite scump, aș fost puse la museu din a doua zi de la primire; Dar nouă, nu ne-a servit de exemplu nici lucrările din aceste țări, cum nu ne-a servii nici cele constatate la noi în

țară mai înainte cu cîte-va decenii. Așa planul orașului București făcut de Borozini a avut aceeași soartă și aceeași soartă așteaptă planurile făcute de contractanți în timpul din urmă pentru orașe; căci ele făcîndu-se de contractanți cari nu văd alt-ceva de cît a înșela limita unui caet de sarcini vechi, ne experimentat ne modificat, fără a se gîndi măcar la adevărata trebuință și scopul pentru care să fac aceste planuri.

Ne studiindu-se nici condițiunile ce trebuie să îndeplinească, nici foloasele ce ar putea să aducă facerea acestor planuri în condițiile actuale și propabilitățile viitoarelor progrese, — să mulțămesc toate consiliile comunale a recunoaște că orașul trebuie să aibă plan, și acest principiu fiind la modă, pînă și Cernavoda și-a făcut plan.

Și aci se va zice că consiliul tehnic superior, de la Ministerul lucrărilor publice este în cunoștință de cauză și are un caet de sarcini după care să fac aceste costisitoare planuri și el le și verifică.

Este în cunoștință de cauză acest înalt consiliu pentru toate ramurile tehnice — dar pentru ramura ridicării planurilor, — pe care o consideră ca ceva secundar, ca ceva ușor, nu să ocupă, cel puțin așa a probat'o pînă azi.

Cu toate acestea : știința inginerului geometru este vastă și grea, ea face parte și formează o ramură a științei ingineresti de aceeași calitate și valoare ca și surorile ei, nici ea nu admite subterfugii, operile ei să dărîme ca și podul rău construit, face explozie ca și cazanul defectuos — aducînd perturbații sociale prin nedreptățile ce poate face, — în necunoștință de cauză.

Apoi dacă mai adaogăm, că un inginer hotarnic de la noi, trebuie să fie și un fel de judecător, un fel de agronom, un financiar, un artist, cu ochi ageri cu picioare sănătoase și stomac bun, din contra vedem că nu-î ușoară această meserie.

Nu este tot una a sta în baracă, la umbră cu o mulțime de maistrii și contra maistrii pentru a dirige ajustarea unor table de fer venite din fabrici gata — față de munca brută, încordată a geometrului — flămînd și setos în arșița soarelui său pe vînt și ploii timp de 10—12 ore pe zi, în fața a sute de interesați, în care muncă, nu poate ordona

nimic, -- nu poate fi substituit — totul trebuie făcut de el însuși și drept repaus și reculegere de forță după o muncă atât de istovitoare, seara îl așteaptă la quartier obișnuitele cîte-va ouă răscoapte și lada cu instrumente pentru a să odihni.

Cu acest mod de viață obișnuit la noi, înțelegem că toți caută a isprăvi cît de repede și orî cum o fi, consecințele acestei grabe le cunoaștem.

Acest mod de trai, această epuizare de forță a făcut pe titrații tuturilor țărilor de a alerga la alte aplicații ale matematicelor și de aci pretextul că *știința geometruului e ceva secundară*.

Bine voiască domniî inginerî cari susțin aceasta, să viziteze o lucrare regulată de cadastru, o ridicare de precizie de plan de oraș, o triangulație geodesică, o serie de poligoane de niveliment de precizie și vor vedea că știința inginerului geometru pe lîngă greutatea de mai sus, are destule ecuațiuni a căror terminî pentru aî rezolva, se cere muncă intelectuală tot atît de înaltă ca și'n cele-l'alte ramuri.

Dar să sperăm însă, că escedentul de absolvenți aî școalei noastre superioare de poduri și șosele, vor începe a îmbrătoșa de aci înainte și această știință *secundară* — cel puțin în lipsă de alta, și prin valoarea lor științifică vor cultiva-o și o vor ridica la aceea-și treaptă și renume la care aî ridicat și pe cele-l'alte specialități — pentru care aî fost chemați. Atunci, se vor convinge și vor convinge și pe cei-l'alți colegi de la alte specialități că ingineria este tot inginerie orî unde s'ar aplica.

Dar: pînă atunci, să cercetăm înainte starea actuală în care ne găsim și să vedem cum cele-l'alte națiuni aî ieșit din aceeași situație de care noi ne plîngem.

Leacul a fost ușor. Cu încetul încetul s'aî lepădat de angajări cu contract și din absolvenții școalelor speciale și-aî format un corp tehnic de geometrii, pe care prin instrucții detaliate executate sub un control real, sub o disciplină aproape militărească — dar cu o îngrijire părintească — își executa lucrările Statului.

Lucrările particulare — în lipsă de personal îndestulător și în neputința de a le asigura la toți o carieră în

serviciul Statului — a dat drumul și inițiativei private, dar în acelaș timp a legat-o așa de strîns de lucrările tip ale Statului făcute de inginerii săi, în cît ei nu pot lucra de cît controlați pas cu pas de acest personal, iar angajamentele ce ei fac cu particularii, sunt făcute înaintea tribunalelor înaintea cărora răspund ambi de condițiunile și angajamentele luate.

Cel ce voiește a avea plan, depune banii la tribunal de unde inginerul angajat nu ia nimic pînă nu depune planul în condițiunile impuse de serviciul cadastral.

Cu modul acesta înșălăciunile aū dispărut și prin controlul exercitat de Stat, aū dispărut și planurile greșite.

Pe de altă parte, în alte țări, misiunea inginerului s'a simplificat, lui i se dă pur și simplu a face un plan, o comasare, o eșire din indivisiune după un calapod dat și după cum se specifică cu toate amănuntele într'un act autentic.

Toată preocuparea inginerului este a face planul conștiincios prin urmare arta adevărată are loc, căci serviciile cadastrale lucrînd prin calcule numerice bazate pe anumită precisiune, obligă și pe inginerii particulari a nu depăși toleranțele admise, ceea ce a făcut pe cei cari nu pot lucra după acest sistem și metodă să părăsească de bună voe această meserie.

Cît privește partea juridică, proprie ingineriei hotarnice, ea este rezolvată de omul de legi pregătit și autorizat pentru aceasta.

El, merge la fața locului, cercetează actele părților convocate la aceasta prin autoritatea comunală, el urmează hotarul pas cu pas, secundat de geometru — numai ca consultant — pentru partea tehnică, dacă va trebui.

Cu acest mijloc a dispărut chichițele și prin urmare marea parte a proceselor, căci magistratul în rolul său, caută fără părtinire a hotărînici părțile în litigiū și prin autoritatea sa și modul său împăciuator, convinge pe părți de multe ori a ceda, fie-care din pretențiunile lor, ce de sigur încăpute pe mîna unor ingineri hotarnici și avocați, nu s'ar fi sfîrșit de cît în a doua generație.

Cu acest mod, împăcarea între părți făcută, ea este imediat consemnală, judecată, confirmată și executată în

acelaș timp de acelaș judecător. Hotărnicia e gata, rămîne ridicarea planului pe seama inginerului.

Se înțelege că cel nemulțumit are calea justiției deschisă, însă numai pentru un anumit timp și la rîndul său și justiția, tot în un anumit trebuie să dea o hotărîre definitivă.

Oamenii noștri de legi au făcut destulă experiență cu regulamentul facerei hotărnicilor astăzi în vigoare, și de sigur vor fi convinși că descurcarea proprietății la noi — după acest regulament — va dura la infinit, căci 50% din hotărnicii rămîn pe drum, altele fac acest penibil drum în zecimi de ani, iar foarte multe din ele se anulează cine știe pentru ce chichiță de procedură, fără a mai putea reîncepe de groaza cheltuelilor și frica altei surprize.

Apoi la acestea dacă mai adăogăm și pe indispensabili trei experți din oficiu — pentru luminarea onoratului tribunal — s'a dus hotărnicia — dacă nu și moșia pe jumătate

Iată dar D-lor un alt factor de căpetenie pus înaintea noastră — par'că într'adins — de a ne opri pe loc.

Acești două factori: inginerul și regulamentul, ajung chiar și fără advocați de a menține proprietatea în haosul în care să găsească.

Această stare îngrijitoare, a dat naștere ideei de a face cadastrul țării, crezîndu-se că această mare operă tehnică și salutară instituțiune, care servește de bază de plecare la echilibrarea intereselor statului și ale societății și fără de care toată cultura și calculele economiei naționale sînt false, — ne va mîntui.

Dar ce este cadastrul?

Cadastrul este lucrarea tehnică a inginerului prin care se arată suprafața, calitatea, natura culturei, venitul curat sau valoarea proprietății, în primul cas, numit cadastru de venit, iar în al doilea cadastru de valoare — ambele servind fiscului de a fixa darea anuală sau fonciera pe proprietăți, într'un mod uniform și drept.

Cadastrul mai este și oglinda dreptului de proprietate, numit act de proprietate sau carte fonduară, în care scop se arată oficial toate sarcinele de ori-ce fel ar fi asupra proprietății — deci o mare înlesnire și siguranță în actele hipotecare.

Aceasta este toată opera cadastrului.

Din aceste date, în adevăr am trage faloase incalculabile pentru economia națională, siguranța și valoarea viitoare a proprietății, dar ceea ce nouă ne trebuie și pe care cadastru el însuși nu ne-o dă, este descurcarea proprietății.

Nu o dă, pentru că cadastrul trebuind a se face repede pentru a avea uniformitate și a nu ține mult timp în suspensiune o sumă de interese ale proprietarilor — deci nu are timp a se ocupa cu descurcarea proprietății, posesiunea așa cum se găsește în acel moment este luată ca bună și orî-ce contestație este sumar judecată sau chiar respinsă căci aduce perturbație și întârziere. Pentru acest motiv, înainte de a ne gândi la cadastru — trebuie mai întîiu să limpezim drumul, descureînd prin legi practice, bine studiate modul stabilirei hotarelor, scoaterea din indivisiune a foștilor clăcași, refacerea împămîntenirei însurăteilor, delimitarea din Dobrogea și în mare parte chiar parcelările loturilor mici vîndute mai recent, și cu această ocazie: rotunjirea comunelor, stabilirea drumurilor de comunicație și exploatare după necesitățile impuse pentru o bună gospodărie.

Cînd aceste lucrări vor fi făcute și făcute bine în 4—5 ani, în care timp se va avea grijă a pregăti și personalul merit a face cadastrul și se va găsi și mijloacele financiare — numai atunci îl vom putea începe și'l vom putea face — cu deplină încredere că el ne va aduce bunătățile cu care se laudă.

În Ungaria se muncește de la 1850 la cadastrul ei fiscal și în prima perioadă de 25 ani rezultatul a fost rău din cauză că baza de plecare a fost nedreaptă, stăruințele și influențele a adus perturbații și indignare ca și cadastrul ei din 1786 de sub împăratul Iosif II-lea care nici n'a putut fi aplicat de la început,

La acest rezultat a concurat: împămîntenirile noi, comăsări în timpul chiar al executării sale, apoi greșelile tehnice la ridicarea hotarelor, necoordonarea acestora după un sistem oare-care — neregularea proprietății și ne bornarea, părțile rămase în litigiu, stăpînirea în devălmășie a islazurilor pădurilor, stufurilor, dobîndirea mereu a altor coproprietari, construcțiile industriale, drumurile de fer și ca-

nalizări — toate, au contribuit că, în scurt timp proprietatea s'a încurcat și mai mult, că vechea clasificare și ridicare s'a schimbat așa de mult că deja la 1875, Ungaria s'a văzut silită a modifica legea și a începe din nou cadastrul ei.

Azi încă nu este terminat acest cadastru după o muncă de peste 46 ani, cu un personal instruit de 390 persoane, cu un budget anual 717.000 fl. cu o cheltuială totală de 33 mil. fl., sau 73 mil. lei, cu care sumă a făcut numai a 75 % parte din cadastrul țarei sale.

Azi, încă nu este terminat acest cadastru și noile cadastre ale Alsaciei-Lorenei și mai pe urmă principiile și constatările comisiei extra parlamentare din Franța, fac pe Unguri de a discuta să reînceapă de la cap cadastrul ei după aceste principii, poate chiar înainte de a'l isprăvi pe cel vechiu.

Ca exemplu clar, al pățaniei vecinilor noștri cu cadastrul lor, citez cuvintele unui domn consilier de finanțe căruia m'am adresat pentru unele chestiuni:

Să faceți cadastru, că e bun, dar la noi nu vă putem arăta de cât ceea-ce nu trebuie să faceți că n'am făcut decât ce nu trebuia făcut.

Și în adevăr, avea dreptate că nici un stat n'a întîmpinat atîtea dificultăți și nu a trecut prin atîtea experiențe ca Ungaria.

La ei, mai mult ca la noi, proprietatea a fost nedefinită, fie prin drepturile feudale, fie prin diferitele forme de iobăgie și națiuni ocrotite sau apăsate sistematic, din care situație de abia cu al patrulea cadastru o să scape definitiv deși în cît-va lucrările cadastrale au fost precedate de comisiuni pentru a regula proprietatea și a înlesni ast-fel drumul cadastrului.

Din cele arătate, vedem că nu este așa ușor a face cadastrul unei țări, mai cu seamă la noi unde proprietatea are atîtea forme și privilegii și unde nu s'a muncit și nu s'a discutat nimic asupra lor.

Singura lucrare este a Domnului General Brătianu, — prea competentă în multe părți — susținută de Domnia-sa cu mult entuziasm, — dar atîta tot, căci acestei singure lucrări nu i s'a răspuns nici prin vre-o critică fondată, nici prin vre-o

analiză a vre-unei părți din acel proiect de cadastru — de către oamenii noștri juriconsulți, economiști sau financiari.

Lipsa aceasta, nu denotă ea, nepregătirea noastră pentru marea operă a cadastrului?

Aceste constatări făcute în treacăt, intru în a doua parte a conferinței, lăsînd oamenilor noștri competenți a se gândi cum? cu ce și cînd? se va face cadastrul, pînă atunci preocuparea fiind regularea proprietății, să încerc a arăta partea tehnică așa cum ași crede că ar trebui organizată atît în vederea cadastrului cît și pentru lucrările de actualitate din Ministerul de domenii, ca verificările proprietăților Statului din Dobrogea, viitoarele hotărnicii și ridicarea în plan a pădurilor Statului.

Voî căuta a arăta numai ceea-ce trebuie să știe acela care ridică un plan și pentru a nu cădea în exagerațiune de profesiune, am ales instrumentele și metodele cele mai practice și ușoare cu care precisiunea absolut necesară, rapiditatea mare cu munca minimă să fie asigurate pe preț potrivit naturei țării și mijloacelor noastre.

Pentru a ajunge acest multiplu scop, am bazat vechea metodă grafică de ridicări făcută cu ajutorul planșetei cu alidadă — obișnuită la noi, — pe metoda numerică, făcută cu theodolitul tachimetricu, — de alt-fel regulamentate de mult la noi și cunoscute, dar neîntrebuîțate.

Metoda numerică se bazează pe observații, cari calculate și desfășurate după un sistem dat, prin coordonate rectangulare la trei axe: Meridian, Paralel și Nivelul mării, ne poate singură determina precis cu punct după teren și mai departe — numai cu ajutorul ei putem asigura și esactitatea ridicărei grafice complementare.

Metoda numerică ne înlesnește a putea face un control real, iar compensațiunea rațională a erorilor ce putem face observațiilor, ne dă gradul de aproximațiune și prin urmare valoarea și încrederea ce putem da lucrărei ast-fel adusă la adevăr.

Magistratul în prima linie poate să-și dea sentința împăcat în conștiință, financiarul, constructorul, economistul, vînzătorul și cumpărătorul pot cu siguranță a-și îndeplini afacerile lor, bazîndu-și socotelile pe planuri ast-fel făcute.

Astăzi această metoadă s'a perfecționat prin practicarea ei de zeci de ani la celelalte națiuni și azi dispunem de instrumente precise și comode, table de calcule gata, metode deslușite, așa că numai cu puțină bună voință, cu'n personal chiar cu studii mijlocii să pot produce admirabile lucrări.

Se mai impune această metoadă și prin escedentul de ingineri cu studii superioare și merite de a căror produs de muncă folositoare organizatorii trebuie să țină compt — hotărînd prin regulament ca planurile viitoarelor hotărnicii, — fie chiar și particulare, să fie făcute așa și verificate spre a îndeplini toate condițiunile de exactitate și date din care atît fiscul cît și orî care ramură a activității noastre să poată trage foloase.

Numai cu acest mod va dispărea pe viitor mărturia banală a confinistului de ocazie și va dispărea și inpirismul cu toți adepții săi punîndu-se o stavilă foarte naturală și justă și pentru toți acei cari ne mai putînd face alt-ceva fac pe inginerul hotarnic, o artă în care toemai știința, cînstea și munca sunt factorii principali de garanție.

Din cele zise vom trage regula că: *trebuie să determinăm prin calcule numerice orî-ce punct de hotar, rămî-nînd ca prin metoda grafică — atît de obișnuită la noi și care are netăgădui unele părți bune — să figurăm detaliile planimetrice din interiorul acelor puncte, luate ca baze.*

De aci rezultă și numele de metoda mixtă ce trebuie să'i dăm acestui sistem de lucru, pe care înainte de a o dezvolta trebuie să amintesc cîte-va inovațiuni folositoare.

Țara noastră adoptînd sistemul metric, e natural de a primi și divisiunea centesimală a cadranului cerului, și nu pot insista în de ajuns pentru primirea acestei inovațiuni atît de folositoare.

Cu ea, greșelile sunt mai rari prin faptul simplității uniformității și asemănării cu măsurile metrice liniare. Cu prea puțin exercițiu să formează observatori siguri și îndemnatici, același avantajiu și pentru calculatori cari pot face diferențele și mediile ce se prezintă atît de des în calcule de trei orî mai repede și mai sigur de cît în vechia divisiune sexagesimală.

Experiența a demonstrat că: cel care a făcut o singură lucrare — fie chiar numai de încercare — nu o mai părăsește.

Noi o putem adopta cu atât mai mult cu cât nici o tradițiune saună mare lucrare, nici valoarea instrumentelor vechi ce le avem, nu ne leagă de vechea diviziune, și cu atât mai mult cu cât noua diviziune tinde a se adopta în alte țări și pentru calculele astronomice, unde mai putea avea rațiune a rămîne, avîndu-se în vedere munca de secole, instrumentele de mare preț și o oare-care ușurința în calcul, provenită din asemănarea mișcării diurne.

Institutul nostru geografic ca cea mai competentă instituțiune la noi, convinsă de adevăr, a adoptat noua diviziune în cursul chiar al lucrărilor de triangulație a țării, începută cu vechea diviziune și cheltuelile ocazionate prin această schimbare sunt respătite în de ajuns — și apoi cum lucrările noastre viitoare sunt în legătură cu ale institutului geografic — ni se impune și prin forța lucrurilor, adoptarea sa.

Institutul geografic, în lucrările hartei țării, s'a bazat pe observațiuni astronomice precise, determinînd longitudinea, latitudinea și azimutul la diferite baze, cari au servit la formarea scheletului geodezic al țării, format din trei ordine de puncte, presărate pe întreaga suprafață cu o densitate de un punct pentru 25^{km.} avînd distanța între ele de la 3 la 7^{km.}

Cheltuelile bănești și de forță care s'au consumat cu această mare lucrare, precum și foloasele ce ne dă pentru coordonarea lucrărilor noastre viitoare ar fi o condamnabilă neglijență dacă nu am voi să ne folosim de ea, căci numai asemenea lucrări de baze ne înlesnește operațiunile și ne dă un control serios și științific.

Cu modul acesta, voind a face planul unei moșii, a unor păduri saună bălți, va trebui ca: plecînd din aceste puncte, ca bază, se dezvoltăm un al 4-lea ordin de puncte geodesice proprii lucrării noastre, cu o densitate de un punct pe km. al suprafeței noastre de ridicat.

Bazați mai departe pe aceste puncte, vom face o drumire geometrică de legătură pe perimetrul nostru de ridicat, determinînd ast-fel prin coordonate rectangulare, toate punctele de hotar în care se formează o nouă direcție.

Ast-fel, avînd fie-care punct, care determină proprie-

tatea—cunoscute valorile x , y și z , prin o simplă regulă, se pot găsi toate elementele ca unghiū orizontal, azimut, unghiū vertical, distanța orizontală sau înclinată, cu care elemente vom putea găsi ori cînd un punct de hotar dispărut.

Detaliile după hotar, între două puncte geometrice, ca zigzagurile unui pîriū formînd hotar a unei muchii de deal etc., se vor ridica prin abcise și ordonate cu un echer oare-care.

Detaliile din interiorul moșiei sau a pădurei se vor ridica cu planșeta.

Dar, ca: exactitatea din interior să fie în armonie cu precisia limitei, va trebui a se adopta planșeta de precizie, de format mic, pentru a se putea transporta ușor, prevăzută cu o lunetă puternică pentru a ne permite de a ceti distanțele cu exactitate mare.

Formatul secțiunilor de lucru va fi de formă rectangulară de 50^{cm.} de latură — destul de încăpătoare, căci adoptîndu-se scările:

1: 1.000 pentru ridicarea fermelor, minelor, stațiuni balneare și bunuri mici;

1: 5.000 pentru parcelări de ori-ce fel, păduri în zona șeasă, și

1: 10.000 pentru moșii și păduri în zona muntoasă; vom avea: suprafețele secțiunilor pe aceste scări, de: 25, 625 și 2.500^{hect.}

Hîrtia pe care se face planul original este lipită pe foi de zinc speciale. ast-fel că diformațiunile provenite din starea higrometrică a aerului și a intemperiilor de la cîmp — nu mai aū loc, corecțiunile cu ridicări sau modificări ulterioare se pot face chiar pe original.

Avantagiul și mai mare ce'l presintă aceste planșe, este că: calculul suprafețelor se pot face foarte exact ori și cînd, dîndu-ne posibilitatea de a isprăvi odată cu negarantarea suprafețelor — chestie ce aduce atîtea vexa-

Foile matrice sau originalele vor fi menite a sta la Mișuni azi.

nister, dîndu-se pentru lucrări curente numai copii fotolitografice și în de ajuns — pentru a avea planul chiar și pădurarul, căci costul de cîte-va centime al unei copii, este răsplătută în de ajuns cu serviciile care ne aduc.

Aceste considerațiuni dîsă, să luăm ca exemplu, ridicarea unui plan și să urmărim toate operațiunile prin care trece confecția s'a și să vedem instrumentele și metodele cu care ne putem servi.

Pentru rezolvarea multiplelor cerințe, trebuie să adoptăm un instrument universal, alcătuit ast-fel ca să putem determina la nevoie: un azimut, să putem face legătură cu punctele geodezice ale hartei, să putem face taclimetri și la caz și un niveliment direct.

Indeplnind toate aceste condițiuni, instrumentul mai trebuie să fie puternic fără a fi mare, robust fără a fi incomod și exact fără a fi — dacă se poate — scump plătit.

Dintre instrumentele bazate pe principiul lui Porro ca a lui Richer, Gaulier, Bertholémy, Salmoiraghi, Otto Fenel și Starke, care mi-au trecut prin mîină, modelul 1902 al casei Starke și Kammerer din Viena — corespunde mai bine scopului nostru. (Veđi figura).

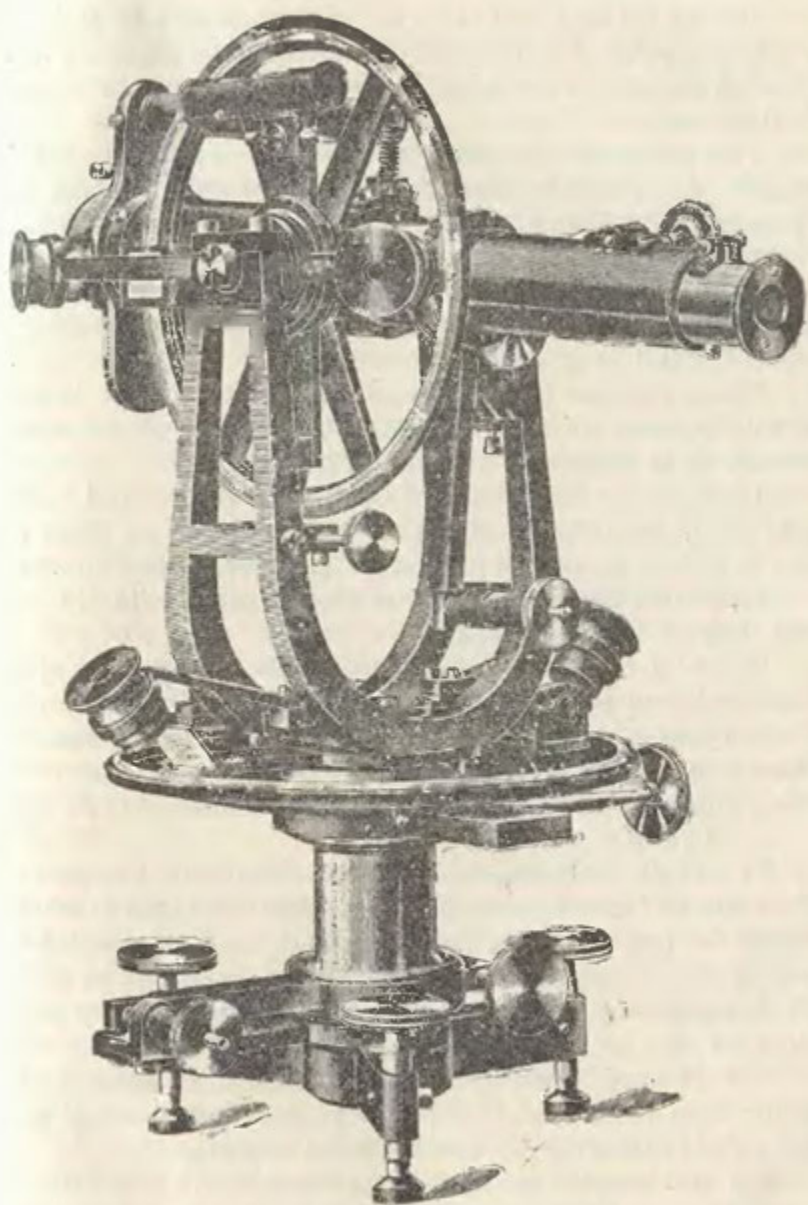
Instrumentele autoreductoare sau autocalculatoare aa ale lui Otto Fenel-Vagner, Longialtimetru și Tachimetru Sanghet, Carnot și a Champigni, ar presenta oare-care avantaje față de lucrările de Tachimetrie, însă nu corespund tutulor cerințelor noastre, afară de aceasta, fiind bazate pe noui principii, au încă trebuință de un stagiū de probă.

Theodolitul-Tachimetru ales, ne dă o cetire directă de $5^{mgr.}$ sau $16''$ sexagesimale și avînd două verniere opuse pentru ambele cercuri, reducem eroarea medie la $1^{mgr.}$ sau $3''$ făcînd numai patru serii de observațiuni, cea ce este prea de ajuns pentru a face legătură cu punctele geodesice — sau a face o mică triangulație izolată, — asigurîndu-ne esactitatea — pentru o latură de $7^{km.}$ — la $1/10.000$.

Pentru distanțele orizontale, acest instrument este prevăzut cu o lunetă analatică care mărește de 34 ori, ocular ortoscopic, cu reticol pe o placă fotomicrografică în raportul 1% , cu obiectiv achromatic așa că ne asigură cea mai bună armonie de luminositate, claritate și putere de vedere.

Cercul orizontal de $15^{cm.}$ diametru, teșit ast-fel ca raza vizuală trecînd prin lupe, cade perpendicular pe planul diviziunilor, bine luminate prin aceasta teșitură.

Gradațiunea cercului este de la stînga la dreapta în



Theodolitul-Tachimetru

senzul gradației ciasornicului și prin urmare în sensul azimutului ce l'aū adoptat.

Cercul vertical este plan, iar gradațiunea de la dreapta la stînga pentru a putea ceti direct înălțimea d'asupra orizontului, ambele cercuri sunt împărțite în 400°, gradul avînd 10 divisiuni.

Prin împărțirea gradului în 10 părți s'a realizat un mare progres căci vernierul fiind scurt, îl cuprindem și cetim cu o singură aruncătură de ochiū, fără a perde timp cu urmărirea concidenței ca la vernierele lungi.

Pentru vizările prea înclinate sau pentru vizările la astre, instrumentul este prevăzut cu o prizmă dreptunghiulară reflectînd raza vizuală de 100°.

Toate nivelele instrumentului sînt bine studiate în raport de puterea de vedere a lunetei, așa fel că ele ne arată cea mai mică deplasare a axelor instrumentelor.

Intregul instrument este construit de bronz, avînd toate axele și șurupurile de oțel, ceea-ce ne asigură pe lîngă o mare trăinicie și o mai bună fixare și o mai puțină inerție.

Instrumentul se adoptă la un triped foarte solid și bine fixat de el prin șurup de oțel.

Tripedul avînd mișcare de translație, putem prin ajutorul firului cu plumb a pune instrumentul pe punctul voit cu mare înlesnire și repeziciune, apoi prin o panglică anume gradată ce se agață la capul inferior al șurupului axei verticale, putem ceti direct înălțimea instrumentului de la sol la axa de rotație a lunetei.

În sfîrșit instrumentul cu toate accesoriile se așează într'o cutie de lemn, bine închisă, fixat fiind mai întîi într'un schelet de lemn la care unele organe ale instrumentului intră în niște locașuri, altele sunt strînse de schelet cu perghii și șurupuri, așa în cît mișcarea, degradarea, sau derangiarea sînt pe cît se poate de bine ferite.

Tot de acest instrument țin riglele pentru măsuratul bazelor, construite ast-fel ca ele să ne mai servească și ca mire pe niveliment și ca stadii pentru distanțe.

Ele sînt construite de lemn de brad uscat, a cărui dilatațiune în sensul fibrelor este de 0^m-00005 la un grad de temperatură, și cum putem ține socoteala de această dilatațiune — prin luarea temperaturii cînd măsurăm, și dacă reducem

baza la nivelul mării — prin presiunea atmosferică ajungem cu aceste rigle — la măsurarea bazelor — la o exactitate de peste 1 : 10.000.

Modul de operațiune este foarte simplu, riglele se așează chiar pe terenul jalonat și marcat prin sfoară întinsă din 100' în 100^m. Riglele se pun cap la cap, tangent la sfoară, lăsându-se un mic interval între ele, pentru a le feri de deplasări prin șocul atingerii. Acest interval se măsoară cu un triunghiū drept-unghiū pe care putem aprecia decimele de milimetru la fie-care interval, adăogînd această distanță la lungimea de 4^m. — a mirei de dinainte.

Pentru modul de operațiune în triangulațiune în determinarea azimutului, prin observația extra-meridiane a soarelui, triangulației și măsurarea bazei, am întocmit aci într'un volum toate instrucțiunile detaliate, în care se arată prin exemple metoada observațiunilor, compensările erorilor și toate calculele, cine voiește a le urmări și profesa le pun la dispoziție, ele nu se pot arăta acum, fără a abuza de buna-voința Domniilor-voastre.

Avînd aceste puncte ale triangulației calculate în coordonate, urmăm a face legătură între ele prin drumuri său poligonări geometrice — numită Tachimetrie.

Distanțele sunt cetite pe stadiu, erorile ce putem comite sunt de 10^{cm}. pînă la 120^m. și de 20^{cm}. pînă la distanța de 200^m. erori tolerabile căci ne asigură o exactitate mai mare decît aprecierea grafică pe un plan construit chiar pe scara 1 : 1.000.

Aceste poligonări de precizie, ca hotare, linii de parchete, să calculează cu tablele cu valori naturale cu 5 zecimale a d-lui Salmoiraghi, iar drumurile de mai mică importanță ca limita unei culturi, unei zone de esențe prin păduri etc. se ridică prin ajutorul busolei-tub adoptat la instrument în acest scop.

Cu modul acesta instrumentul servește și ca busolă, cu deosebirea că acul magnetic al busolei este cetit între două fire verticale prin ajutorul unui microscop așezat la capătul tubului, ast-fel că poziția acului este mai precisă, iar cetirea făcîndu-se pe limbul cercului este mai esactă.

Intregul tub al busolei, construit din magnalium, metal

ce are proprietatea de a feri acul magnetic de deviațiunile provenite din orî-ce cauze exterioare.

Acul magnetic este rectificabil și în momentul operațiunei putem face ca direcția sa, sau declinația : să concidă cu meridianul geografic.

Operațiunea prin ajutorul acului magnetic atît de obișnuită în serviciul silvic are avantajul mare în lucrările de mică precizie, de a putea face stații sărite și avînd în vedere cîștigul de timp ce dobîndim prin acest metod, l'am adoptat ca un mod de operație adjutător în care precisiunea de 1 : 300 este suficientă.

În acest scop pentru calculul coordonatelor punctelor determinate prin acest metod expeditiv, am ales și rigla de calcul a lui Beghin care ne dă printr'o simplă deplasare a rigletei valorile x și y cu o esactitate dublă de cea arătată ca toleranță.

Atît în drumuirile de precizie cît și cele cu busola, compensarea erorilor de închidere se fac cu abacele hexagonale făcute de d-l Lallemand și întrebuițate la cadastrul francez.

Ele ne dau eroarea finală de închidere și prin urmare cantitatea cu care compensăm coordonatele punctelor după numărul laturilor, deviațiunea azimutală și distanța totală ;

Avînd calculate toate punctele a căror calcul numeric s'a crezut necesar, aplicăm prin ajutorul compasului cu vergi și echer, aceste valori pe foaia matrice și apoi să dă detailistului pentru a completa-o cu configurația și formele de teren.

Această operație să face în mod grafic direct pe matrice prin ajutorul lunetei cu alidada Tichy-Starke.

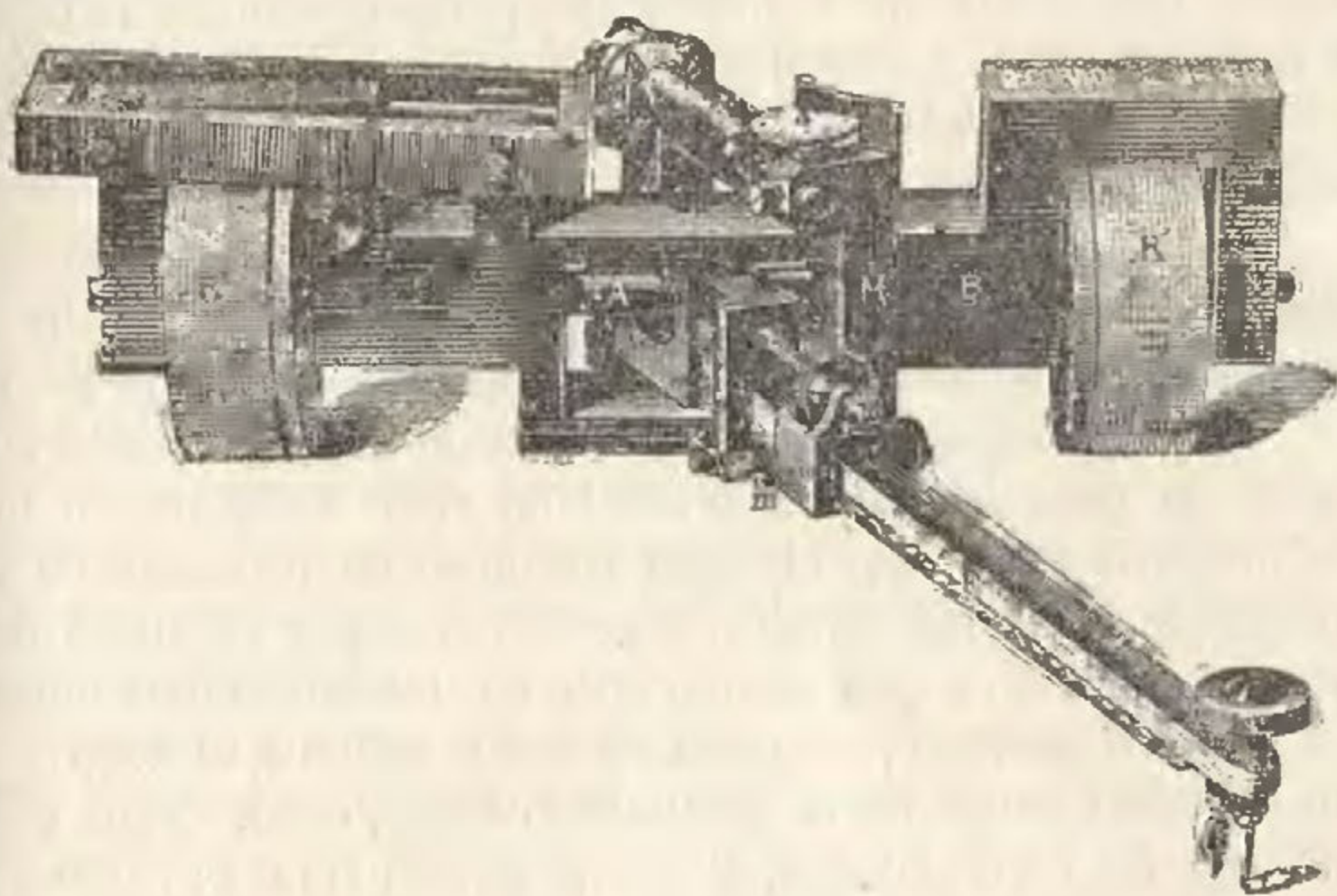
La acest instrument aparatul de vedere este acelaș ca și la tachimetru descris, cu deosebire că reticulul este prevăzut cu un fir mobil mișcat printr'un micrometru.

Avantajul ce ni'l dă acest sistem autoreductor, este că : prin dispozitivul de a reduce la orizont, le putem aplica imediat pe plan fără table sau alt calcul, iar prin alt artificiu dîndu-ne și diferența de nivel între punctul de stație și punctul vizat, simplificăm o sumă de operațiuni ulterioare, căci avînd cotele de nivel trecute direct pe plan chiar în momentul operației, numai suntem nevoiți a face calcule la cabinet și oleată pentru construcția curbilor de nivel, toate

aceste operațiuni sunt suprimate pentru un topograf abil și formele de teren și trag direct pe matrice avînd modelul în față.

În celelalte părți Planșeta Tichy-Starke: este o stațiune obicinuită cu puține modificări, care îi asigură o construcție mai puțin grea, mai comodă pentru așezat în stație și transport, menținînd însă stabilitatea caracteristică a instrumentelor casei Starke.

Lucrarea de cîmp fiind terminată, să procedeză la calculul suprafețelor, care să face în mod mecanic cu planimetru rulant, sistem Coradi, instrument întrebuintat la toate cadastrale.



Planimetru sistem Coradi.

Cu acest instrument, suprafețele sunt date cu o aproximațiune de 1 : 1.000, controlul să poate face des și ușor — greșelile dar nu mai pot avea loc, iar erorile sunt așa de mici că nici prin calculul numeric sau măsurii directe pe teren, pe lîngă o muncă înzecită, nu ne dau rezultate superioare : (vezi figura).

Pentru suprafețele mici, cu conturul în linii drepte, a fost adoptat sticla gravată, prin ajutorul căreia suprafețele de formă triunghiulară dreptunghiulară, sau de orice formă patrulateră, să calculează cu mare esactitate și repezițiune

Pe această sticlă sunt gravate niște linii paralele în sensul lungimei, distanțate de un milimetru și numerotate de jos în sus.

Linia paralelă cu No. 50 din mijloc este singura gradată pe o scală dublă ca intervalul paralelelor, divisiunile însă considerându-se de aceeași valoare ca Intervalele paralele cetim distanța pe jumătate pe această linie.

În modul acesta, această linie dublă gradată să așeze pe diagonala unei figuri patrute sau baza triunghiului și diferența cetirilor de sus și jos sau înălțimile triunghiurilor formate prin diagonală, multiplicată cu distanța cetită direct pe diagonală: ne dă suprafața.

Calculul să face ușor, clar și esact, și prin faptul că suntem dispensați de a mai trage perpendiculare și o sumă de linii pe plan, acest mod este foarte practic.

Terminînd calculul suprafețelor, foaia ajunge în mîinele desemnatorului.

Lemnele convenționale fixează forma și dimensiunile fie-cărui detaliu, desemnatorul cu mare precauțiune le figurează esact pe locul fixat de operatorul de cîmp pe plan.

Aci am noile semne convenționale ale Institutului geografic pe care le-am complectat cu cele necesare în lucrările noastre speciale; ele mai trebuiesc complectate cu acele hotărîte în serviciul minelor, și pescăriilor și s'ar putea forma semnele definitive pentru lucrările Ministeriului de Domnenii.

Pentru desemn, singura culoare este tușul negru mat, pentru acest scop toate semnele convenționale sunt combinate așa fel ca claritatea, eleganță prin urmare: cetirea este ușoară.

Tușul este culoarea cea mai plăcută și cea mai îngăduitoare la corecțiuni și dacă mai considerăm că la reproducere prin fotografie desemnul să reproduce uniform și clar, nu ne va părea rău de planurile înpestritate de pînă acum.

Pentru scrisul planului am adoptat literile clasice ca Romane, Rotonde, Cursive, Block și Batarde, singurele care aș menirea de a rămînea la infinit. Acestor litere s'a fixat dimensiunile regulamentare pentru fie-care numire și scară așa că chiar și ele ne înlesnesc cetirea planului.

Pentru formele de teren represintate prin curbe de

nivel am adoptat culoarea saepia care la reproducere dă acelaș efect ca tușul, mărind în acelaș timp claritatea și plasticitatea originalului.

Cu aceste operațiuni, foaia originală este gata; asupra ei însă mai avem două operațiuni de făcut.

I. Parcelarea sau divisiunile terenului dacă ni se cer, și

II. Reproducerea originalului.

Pentru parcelare: având suprafața porțiunei de divizat de ori-ce formă ar fi, triunghiulară, patrulateră, poligonală, regulată ori nu; se face cu noile table a d-lui Joal, în care găsim termenul cu care înmulțim un coeficient geodezic al suprafeței și dăm prin calcule peste toți termenii necunoscuți ale parcelelor, ca laturi, lățimi, perpendiculare și dacă operăm asupra unui poligon determinat prin coordonate găsim și coordonatele parțiale ale fie-cărui punct de divisiune.

Iată dar d-lor resolvată și problema făcută pînă acum cu atîtea tatonamente și greșeli, iată dispărut și cîștigul său paguba ce resulta la lotul din urmă.

Pentru reproducerea originalului, am ales procedeul ce'l putem face și noi cu destul succes și este mai puțin costisitor.

Prin ajutorul unui aparat fotografic de format 50×60 , cu un obiectiv mare unghiular construit așa fel ca să corecteze curbarea suprafeței focale, sau aberațiunea de sfericitate, formăm un negativ.

Reproducțiunea se face pe o placă cu gelatină detașabilă, în mărimea naturală a originalului, redusă sau amplificată după cum voim. Se developează după modul obișnuit, apoi se detașează de sticlă și se aplică pe o foaie de zinc sau aluminum special preparată ca și piatra litografică și se formează un clișeu litografic.

Odată placa isprăvită se înbibă cu cerneală tipografică prin ajutorul unui burete sau val și se copiază pe hîrtie fină prin ajutorul unei ușoare prese de mînă, care la rîndul ei mai servește și ca mașină de satinat și de lipit hîrtia pe zinc.

Pentru a nu diforma copiile se recomandă ca reproducerea să se facă pe hîrtie satinată și fără a fi udată, astfel contracțiunile ulterioare numai aū loc, și copia își păstrează dimensiunile ei primitive.

Aceste sînt d-lor operațiunile prin care trece confecția unui plan și aceste sînt și instrumentele și metoadele cele mai ușoare, cele mai puțin costisitoare care ne pot asigura ca un plan să fie bun.

Acum să vedem cu cine putem să'l facem :

Organizația personalului.

Pentru executarea lucrărilor noi — nici o școală din țară nu ne dă elemente mai proprii, ca, școlile noastre de agricultură și silvicultură.

Instrucția ce primesc absolvenții acestor școli este peste de ajuns pentru a-i forma în cel mai scurt timp: esceleți operatori.

Misiunea lor în această meserie, este înlesnită mult, prin studiile și aplicațiile ce le-au făcut deja la cîmp, dedați fiind mai mult ca orî care, privațiunilor și unei munci stăruitoare, — pe cînd dintr'o altă școală — mai superioară și mai cu seamă cu titluri academice, s'a constatat că pentru această meserie — cu cît studiile sunt mai nalte cu atît pretențiunile cresc și munca scade.

Pentru a forma operatori de elită și personal de direcție se vor găsi din acești absolvenți cîți-va cu aptitudini speciale pentru a-i trimite în streinătate să urmeze lucrările instituțiunilor cu reputație, bine înțeles, după ce acești aleși vor fi dat probe îndeajuns de muncă conștiincioasă și după ce vor depune un concurs anumit.

Cu modul acesta, am putea forma, corpul geometrilor noi prin noi, asigurînd ast-fel și viitorul multor absolvenți ai școalelor noastre de agricultură și silvicultură.

Organizația acestor operatori, va fi bine, asimilîndu-i erarhieî corpului silvic al statului, avansîndu-i odată cu conabsolvenții lor din acel corp, iar pentru munca lor obositoare, pentru privațiunile de tot felul, pentru îmbrăcămîntea și echiparea specială ce trebuiesc să aibă și o uzează în misiunea lor, vor fi încurajați cu un mic supliment de plată, după cantitatea lucrărilor făcute în condițiuni regulamentare,

În organizația acestui personal se va ține compt de aptitudinile speciale a celor aleși, căci principiul divisiunei muncii,

se poate aplica mai bine ca la orî-ce artă, așa de ex: Pe un absolvent cu aptitudini la matematici îl vom forma calculator și numai calculator, pe cel cu aptitudini la desemn îl vom instrui ca aplicator, cartograf, iar pe tănărul robust cu ochi ageri îl vom aplica ca observator la instrumente în lucrările de cîmp.

Cu acest mod fie-care lucrează în specialitatea sa, pentru care are atracțiune și aptitudini naturale în care specialitate capătă o îndemănare și siguranță de produce înzecit mai mult și mai bine ca cel care e aplicat la toate.

Dar avantajul diviziunei muncii este și mai mare dacă ne gîndim că prin acest sistem controlul să face de la sine și reciproc, deci greșelile atît de dese și atît de păgubitoare, nu se pot strecura, căci: orî-ce greșală a operatorului de cîmp este observată de calculator, care ne știind a o corecta — va trebui a trimite înapoi registrul de observații ale observatorului neglijent spre a o reface din nou, care — din principiu — trebuie să o refacă pe socoteala sa.

Mai departe, greșelile calculatorului sînt găsite de aplicator, iar ale acestuia de calculatorul suprafețelor.

Să înțelege că fie-care își plătesc neglijențele în proporție cu timpul întrebuintat a le reface amenzi bănești ce ajung la sfîrșitul anului tot în mîinile operatorilor în proporție inversă cu greșelile.

Vedem dar că prin acest artificiu, avem un control foarte real, o emulațiune mare și o răsplată justă.

În acest sistem de industrializare a acestei arte, inginerului director al lucrărilor, îi rămîne timp pentru a cunoaște, a conduce și a instrui personalul întregii fabricațiuni, în care scop el va trebui să fie un adevărat maestru a tuturilor operațiunilor și un bun părinte pentru operatori. El controlează și dirigează mersul la timp și pas cu pas, el centralizează, coordonează acolo la fața locului unde trebuie să stea nedeslipit de operatori.

Să înțelege că foloasele unui ast-fel de sistem nu le putem avea aplicînd acest sistem la un inspectorat silvic, sau vre-un alt serviciu din minister, căci dacă direcția se împarte, sistemul degenerează omogenitatea, uniformitatea și emulațiunea dispare în schimb cheltuelile în personal material și instrumente se măresc.

Un serviciu ast-fel organizat este merit a deservi un întreg minister, cum este cazul Ministerului nostru de Domeni care are și trebuie să facă atâtea ridicări mari și complicate.

Astăzi Ministerul nostru are: Serviciul minelor, al pescăriilor, al agriculturii, cel silvic și al proprietății, unde se ridică planuri, fie-care serviciu făcând această muncă costisitoare în vederea cerințelor lui speciale — fără ca celelalte serviciuri să poată trage cel mai mic folos; și dacă îi trebuie — cum îi trebuie, face aceeași lucrare fie-care la rîndul său — avem dar cinci cheltueli fără ca cu toate aceste să avem un plan general — singurul care poate ajuta mersul regulat și metodic al tuturor serviciilor către același scop.

Cîtă economie de bani și forță cheltuite, nu ar fi, dacă pentru întregul Minister ar fi un singur serviciu al ridicărilor de planuri — pus sub direcția unui singur șef — care să execute ridicările viitoare în condițiuni să satisfacă trebuințele tuturor serviciilor.

Inființat acest serviciu din personalul ce-l are astăzi ministerul pe la diferite servicii și complectat din serviciul silvic, va forma sub numele de serviciul «Topometriei» o secție în una din direcțiile ministerului ca administrație și ierarhie.

Scopul său va fi ridicarea în plan al proprietăților statului, hotărnicii, parcelări, niveliment, — cu un cuvînt descurcarea proprietăților statului.

În acest scop, serviciul topometriei, va avea și un inginer hotarnic cu multă experiență în chestiuni juridice sau chiar avocat, acesta va mai trebui să cunoască mersul general al tuturor serviciilor din minister, pentru ca în unire cu șefii diferitelor servicii exterioare, să poată aplica și înțelege cerințele și ordinele de la centru.

Acest inginer face recunoașteri, studiază actele, strînge și arată cerințele fie-cărui serviciu și sub formă de referat îl înaintează directorului său, care adunînd pe șefii de serviciu și consultîndu-i modifică, dacă crede, cele scrise în referatul inginerului, și-l înaintează ministerului pentru aprobare.

De aci acest referat devenind ordin, se dă inginerului lucrărilor de cîmp, pentru a-l executa așa cum ministerul l-a aprobat.

Acest inginer care cunoaște execuțiunea, va ști cu cine, cum și când să execute lucrare în condițiunile deja hotărîte de toate serviciile.

Dacă ministerul găsește cu cale aceste vederi, le poate realiza fără vre-o zguduire materială — înființînd acest serviciu din personalul arătat, care prin cîte-va săptămîni, se va pregăti a executa lucrările, după noua metodă — și chiar în campania de lucru a acestui an se va putea proba avanghiile ei, la orî-care, din lucrările ce ministerul le va crede mai urgent necesare.

După rezultatele din prima campanie de lucru, se va hotărî formarea definitivă a acestui serviciu, cînd se va putea mări numărul echipelor din simburile primei serii deja formate, atît cît trebuința cere și mijlocele o vor permite.

Ast-fel s'a format și la Institutul Geografic al armatei cu formarea corpului ingineresc și rezultatul a fost marele premiu și trei medalii de aur la expoziția de la Paris cîștigate pentru operele sale.

Resultatul nu se datorește nici plăților mari, nici numai studiilor înalte, ci pur și simplu, unei bune organizații, instrucțiuni precise, unei dragoste de muncă, care tot-d'una a fost răsplătită de șefii care i-a avut. Și dacă ne gîndim că oficerii aŭ un stagiū limitat la maximum 4 ani de a face și pe inginerul topograf, ne putem închipui ce artiști am putea forma din elementele noastre, cînd îi putem lăsa pentru toată cariera lor la această meserie.

Gr. Popescu

Inginer hotarnic al Statului.

**PROIECT DE BUDGET PENTRU CHELTUELILE MINISTERULUI
AGRICULTUREI, INDUSTRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENIILOR
PE EXERCITIUL 1904—1905**

S E R V I C I U L P Ă D U R I L O R

EXPUNERE DE MOTIVE

S'a prevăzut din nou, sub art. 117, suma de 110.000 lei pentru lucrări de amenegierea pădurilor, ridicarea lor în plan, lucrări culturale, etc.

Această alocațiune s'a prevăzut conform legii din 16 Maiu 1900,

prin care s'a creat *fondul special pentru cultura și punerea în valoare a pădurilor, menținerea coastelor și fixarea terenurilor mișcătoare de pe moșiile Statului*, și reprezintă 2% din suma de lei 5.500.000, prevăzută ca venit brut al pădurilor pe exercițiul 1904—1905.

Pentru lucrările, ce au a se face din acest fond, am întocmit un proiect de budget separat, conform art. 252 din legea de la 21 Martie 1903, pentru modificarea unora din dispozițiunile legii asupra contabilității publice.

§ 1. Personal.

No. persoanelor		NUMIREA FUNCȚIUNILOR	RETRIBUȚIUNI									
Pe trecut	Se propune		MENSUALE				ANUALE					
			Leii		Gradajii		Durne		Spese			
			Le1	B.	Le1	B.	Le1	B.	Le1	B.		
1	1	Inspector silvic clasa I, însărcinat cu direcția . . .	476	—	—	—	—	—	159	—	7.620	—
3	3	Inspectori clasa I	476	—	—	—	—	—	159	—	22.860	—
6	6	» » II	375	—	—	—	—	—	126	—	36.072	—
7	7	Silvicultori șefi clasa I	351	—	—	—	—	—	—	—	29.484	—
9	9	» » » II	312	—	—	—	—	—	—	—	33.696	—
18	18	» » » III	272	—	—	—	—	—	—	—	58.752	—
46	46	» clasa I	227	—	—	—	—	—	—	—	125.304	—
61	61	» » II	183	—	—	—	—	—	—	—	133.956	—
4	4	» asistenți	141	—	—	—	—	—	—	—	6.768	—
1	1	Arhivar	272	—	—	—	—	—	—	—	3.264	—
1	1	Impiegat clasa II	183	—	—	—	—	—	—	—	2.196	—
6	6	Impiegați » IV.	114	—	—	—	—	—	—	—	8.208	—
6	6	Copiști	95	—	—	—	—	—	—	—	6.840	—
1	1	Desemnator (impiegat cl. IV).	114	—	—	—	—	—	—	—	1.368	—
12	12	Brigadier clasa I	77	—	—	—	—	—	—	—	11.088	—
22	22	» » II	62	—	—	—	—	—	—	—	16.368	—
100	100	» » III	48	—	—	—	—	—	—	—	57.600	—
10	10	Cameriști la regiuni.	—	—	—	—	—	30	—	—	3.600	—
200	200	Pădurari șefi.	—	—	—	—	—	30	—	—	72.000	—
100	100	» clasa I	—	—	—	—	—	25	—	—	30.000	—
139	139	» » II	—	—	—	—	—	20	—	—	33.360	—
100	100	» » III la reședința ocoalelor.	—	—	—	—	—	15	—	—	18.000	—
900	900	Pădurari clasa III	—	—	—	—	—	15	—	—	162.000	—
500	500	Confiniști, a 100 lei anual	—	—	—	—	—	—	—	—	50.000	—
		Spese de transport pentru 29 silvicultori-șefi atașați la regiuni	—	—	—	—	—	—	141	—	49.068	—
		Idem pentru 100 silvicultori, șefi de ocoale	—	—	—	—	—	—	85	—	102.000	—
		Totalul person. serviciului									1.081.472	

Natura Serviciilor și a Cheltuelilor

CREDITE

	Cerute pe 1904—1905		Acordate pe 1903—1904	
	Lei	B.	Lei	B.
	§ 2. Material			
<i>a) Cheltueli generale pentru întregul serviciu</i>				
Spese de cancelarie, registre, condiți, imprimate, publicațiuni, material pentru desemn, sigiliu, insignii, table, cheltueli mărunte, etc.	7.000	—	7.000	—
Mobilier de cancelarie și repararea celui existent, etc.	1.000	—	1.000	—
Cumpărare de instrumente topografice și silvice pentru serviciul central și exterior, cum: ciocane silvice, compasuri topografice, forestiere, corturi pentru lucrări, puscă, cartușe și diverse unelte, etc., precum și reparatul celor existente	4.000	—	4.000	—
Pentru muzăul silvic, mobilier, obiecte de expus, etc.	1.500	—	1.500	—
Subvenția societății «Progresul silvic» pentru studiile, publicațiunile și lucrările ce face în interesul economiei forestiere	500	—	500	—
Pentru stațiuni de experimentație forestieră, crearea unor centre de exploatare silvică cu scop cultural, cum și cumpărarea instrumentelor și furniturilor necesare pentru funcționarea lor.	1.500	—	2.500	—
Premii pentru distrugerea insectelor și fiarelor vătămătoare, material și unelte pentru distrugere, faceri de vânători oficiale, parcuri pentru înmulțirea vînăului util, etc.	500	—	1.000	—
Ajutoare pentru învățămîntul silvic, misiuni în țară și în străinătate, delegațiuni și diverse lucrări în interesul economiei forestiere	1.500	—	2.000	—
Indemnisații, cheltueli de transport pentru agenții silvici mutați în interes de serviciu, spese și cheltueli de transport pentru anchete, excursiuni, inspecțiuni, etc.	6.000	—	4.000	—
Plata permiselor permanente și certificatelor de călătorie pe C. F. R. și pe vapoare pentru personalul silvic	15.000	—	15.000	—
Fondul de 2% prevăzut de legea din 16 Maiu 1900 la venitul brut al pădurilor de lei 5.500.000 pentru lucrările de amenajarea pădurilor, ridicarea lor în plan, perimetarea și stîlpuirea lor, lucrările culturale la păduri, pentru construirea de drumuri, pentru împăduriri și corecțiunea torenților, cum și ori-ce lucrări de îmbunătățire și punerea în valoare a pădurilor, conform bugetului special al aceluși fond	110.000	—	—	—
Totalul materialului	148.500	—	38.500	—
<i>b) Pentru regiunile silvice</i>				
Furnituri de cancelarie și diverse cheltueli mărunte pentru cancelariile celor 10 regiuni, material pentru desemn, imprimate, etc.	2.000	—	2.000	—
De reportat	2.000	—	2.000	—

Natura Serviciilor și a Cheltuelilor	CREDITE			
	Cerute pe 1904—1905		Acordate pe 1903—1904	
	Lei	B.	Lei	B.
Report	2.000	—	2.000	—
Mobilier de cancelarie și repararea celui existent	2.000	—	2.000	—
Luminatul și încălzitul cancelariilor, cum și cumpărarea obiectelor trebuitoare : lămpi, topoare, ferăstrae, etc.	1.000	—	1.000	—
Plata chiriei cancelariilor	11.000	—	11.000	—
Totalul materialului regiunilor	16.000	—	16.000	—
Total cu cel de sus pentru întreg serviciul	164.500	—	54.500	—
<i>c) Pentru ocoalele silvice.</i>				
Furnituri de cancelarie și diverse cheltueli mărunte pentru cancelariile ocoalelor silvice, material de desen, imprimate, etc.	2.500	—	2.500	—
Mobilier de cancelarie și repararea celui existent	1.500	—	1.500	—
Plata chiriei cancelariilor ocoalelor silvice cari n'au case construite de Stat	5.000	—	5.000	—
Luminatul și încălzitul cancelariilor, cum și cumpărarea obiectelor trebuitoare ca : lămpi, ferăstrae, topoare, etc.	1.500	—	1.500	—
Cumpărare de luntri pentru paza zăvoaielor și ostroavelor, cum și repararea celor existente	1.000	—	1.000	—
Repararea și întreținerea caselor forestiere, construite pentru șefii de ocoale, brigadierii și pădurarii : (76 case pentru șefii de ocoale și 790 case pentru brigadierii și pădurarii), construire de atenanse la casele existente, împrejmuirea lor și construirea de noi case pentru șefii de ocoale, brigadierii și pădurarii	9.000	—	9.000	—
Ajutoare și recompense agenților silvici inferiori (pădurarii și brigadierii) pentru anii îndelungați de serviciu, pentru infirmități căpătate în timpul și din cauza serviciului, premii în natură (instrumente, vite, îmbrăcăminte, semințe de plante agricole) celor ce se disting în serviciu prin lucrări de ordine silvică și gospodărie agricolă.	3.000	—	3.000	—
Total pentru ocoale silvice	23.500	—	23.500	—
Total general al materialului serviciului	188.000	—	78.000	—

EXPUNERE DE MOTIVE

La proiectul de buget al fondului de 2% pentru cultura și punerea în valoare a pădurilor Statului, pe exercițiul 1904—1905.

Cultura și ameliorarea pădurilor din toate țările civilizate au atras încă de mult timp atențiunea publică.

Influența climatologică a pădurilor, precum și rolul ce ele au

asupra torenților, prin preîntâmpinarea dezastrelor inundațiilor, sînt cunoscute de toți.

Spre a se vedea cîtă sollicitudine se pune în alte țări culte pentru ameliorarea fondului pădurăresc, vom indica aci cheltuelile ce se fac în fie-care țară în acest scop.

Ast-fel :

In Franța	se cheltuește anual	40 ^o / _o	din venitul păd.
» Prusia	»	50 ^o / _o	»
» Bavaria	»	52 ^o / _o	»
» Saxonia	»	30 ^o / _o	»
» Württemberg	»	40 ^o / _o	»
» Baden	»	38 ^o / _o	»
» Alsacia-Lorena	»	48 ^o / _o	»
» Algeria	»	2.800.000 lei,	de și ve-

nitul anual nu se ridică de cît la un milion.

La noi, de și Statul este proprietar a circa 900.000 hectare păduri, totuși, pînă în anul 1892, afară de cîte-va sume neînsemnate acordate mai înainte, nu s'a dat nici o atențiune lucrărilor de punere în valoare a pădurilor.

Abia în anul 1892, prin legea sancționată cu înaltul decret regal No. 1.900 din 12 Mai și promulgată în *Monitorul Oficial* No. 36 din 17 Mai, s'a creiat „un fond de punere în valoare a pădurilor domeniiale”.

Grație acestei legi s'a putut începe pe o scară mai mare lucrările specificate într'însa ; ea însă a fost abrogată prin legea din 16 Martie 1896, în urma căreia toate lucrările aș fost suspendate pînă în anul 1900—1901, cînd aș fost reluate pe baza legii promulgată prin *Monitorul Oficial* No. 35 din 16 Mai 1900, prin care s'a reînființat „fondul pentru cultura și punerea în valoare a pădurilor, menținerea coastelor și fixarea terenurilor mișcătoare de pe moșiile Statului”.

Prin art. 6 al acestei din urmă legi ministerul a fost autorizat să cheltuiască și suma de 207.998 lei, 50 bani, ce era disponibilă din vechiul fond, tot pentru lucrările prescrise printr'însa.

De și prin art 1 al acestei legi se dispune ca: „Cu începere de la 1 Aprilie 1900 să se preleve în fie-care an, din veniturile brute în bani ale tuturor vînzărilor de lemne din pădurile Statului, o sumă de 2^o/_o care să se consemneze la Casa de depuneri spre a forma fondul special” de mai sus, totuși pînă acum nu s'a pus la dispozițiune nici o sumă din aceea de circa 460.000 lei ce s'ar fi cuvenit pentru exercițiile 1900/901—1903/904 inclusiv.

Toate cheltuelile făcute în acest timp, pe baza legii în cestiune, aș fost acoperite numai din suma de 207.998 lei, 50 bani, ce era disponibilă din vechiul fond, dar care acum este cu desăvîrșire epuizată. Lucrările executate în anul curent 1903/1904, în sumă de 28.400 lei, s'aș făcut pe baza unui budget aprobat de consiliul miniștrilor și decretat de M. S. Regele ; pentru exercițiul viitor, însă, potrivit art. 252 din legea de la 21 Martie 1903 pentru mo-

dificarea unora din dispozițiunile legii asupra comptabilității publice, am întocmit proiectul de budget alăturat, care la *venituri* se prezintă cu suma de lei 126.832, bani 52, din cari: lei 110.000 reprezentând 2% din venitul brut al pădurilor, de 5.500.000 lei prevăzut pentru exercițiul 1904/1905; lei 7.230 procentele bonificate de Casa de depuneri pentru timpul cit a stat consemnată la zisa Casă, suma de 207.998 lei, 50 bani, din vechiul fond, și lei 9.602, bani 52 sume consemnate din cele ordonate în exercițiile 1900/901 pînă la 1903/1904 inclusiv și întoarse ca rămase fără întrebuințare

La *cheltuieli* acest proiect de budget s'a întocmit pe aceeași cifră de 126.832 lei, 52 bani, cit s'a prevăzut și la *venituri*, din cari lei 31.360, bani 52, formează fondul pentru deschidere de credite suplimentare și extraordinare.

Aceste cheltuieli se rapartizează ast-fel:

Pentru *personal* lei 3.972, represintînd salariul unui desemnator și a 3 brigadierii silvici cl. I, pentru a fi atașați la lucrările de împădurire.

Pentru *material* s'a prevăzut:

a) Lei 4.000, la art. 2, pentru controlul și recepția tuturilor lucrărilor specificate în legea fondului de 2%.

Supraveghierea acestor lucrări și recepția lor urmînd să fie făcută de o comisiune, ce se va întocmi de minister, suma de mai sus va servi la acoperirea cheltuielilor de transport și deplasare ale membrilor acestei comisiuni;

b) Lei 8.000, la art. 3, pentru construcțiuni și reparațiuni de drumuri.

Este un fapt cert că din cauza lipsei căilor de comunicație, mare parte din păduri nu se pot exploata, sau, dacă se dau în exploatare, prețurile obținute sînt în raport direct cu existența sau neexistența acestor drumuri.

În acest scop, s'a înscris aci modesta sumă de 8.000 lei, din care să se acopere primele lucrări ce se vor începe în campania anului 1904/1905 la marele domeniū silvic Căscioarele, din județul Vlașca, și la Piscu-Cîinelui, de la Sinaia.

Sunia ce ar trebui pentru facerea de drumuri la pădurile unde astă-zî lipsesc cu desăvîrșire ar fi, de sigur, cu mult mai mare; față cu mijloacele restrînse ce ne stau la dispozițiune, însă, ne mîrginim pentru anul viitor numai la cele indicate mai sus;

c) Lei 3.500, la art. 4, pentru construcțiuni și reparațiuni de poduri și podețe.

Această sumă este necesară atît pentru facere de poduri și podețe la pădurile în curs de exploatare, unde lipsa lor este simțită astă-zî, cit și pentru repararea celor existente. Cum am arătat mai sus, la art. 3, și această sumă este mai mult de cit insuficientă pentru a face față tuturilor nevoilor; din lipsă de fonduri, însă, sîntem nevoiți să ne mulțumim și cu atît;

d) Lei 9.000, la art. 5, pentru construcțiuni de cantoane la centrele de împăduriri.

Atît la nisipurile sburătoare din județul Mehedinți, cît și la perimetrele rezervate spre împădurire în Bărăgan (Ialomița și Brăila), trebuiesc construite cantoane pentru pădurari, cari actualmente locuiesc în niște bordeie ruinate, cari amenință să cadă pe ei;

e) Lei 6.000, la art. 6, pentru lucrări de fixarea coastelor cu ziduri de susținere, barage, blocage, etc.

Această sumă este necesară pentru continuarea lucrărilor de consolidarea rîpelor de la Piscu-Cînelu, din fața Sinaiei, lucrări începute încă din anul trecut și cari trebuiesc continuate pînă la complectarea lor terminare.

f) Lei 26.000, la art. 7, pentru întreținerea pepinierelor existente, recoltări și cumpărări de semințe și înființări de noi pepiniere.

Astăzi avem în ființă 70 pepiniere, din cari 47 cu suprafață de 5.000 m. p. fie-care, iar restul pepiniere centrale. Pentru întreținerea acestor pepiniere și pentru procurarea semințelor necesare, atît din străinătate, cît și din țară, am prevăzut aci suma de mai sus;

g) Lei 28.000, la art. 8, pentru diverse lucrări de împăduriri și transporturi de pueți.

Pentru împădurirea nisipurilor sburătoare, a bărăganelor și a masivelor exploatate prin tăieri rase, ar trebui o sumă cu mult mai mare. Pînă ni se va pune, însă, la dispozițiune mijloacele necesare, ne mărginim, pentru campania anului viitor, la modesta sumă de 28.000 lei, din care să se execute cele mai urgente;

h) Lei 5.000, la art. 9, pentru întocmirea și aplicarea amenajamentelor.

Art. 4 din codul silvic impune ca ori-ce pădure supusă regimului silvic, înainte de a se pune în exploatare, să fie amenajată. Pentru executarea acestor amenajamente la masivele cele mai importante, am prevăzut aci suma de 5.000 lei;

i) Lei 2.000, la art. 10, pentru diverse lucrări culturale la principalele masive forestiere.

Prin exploatarea pădurilor de cîmpie și podgorie s'a introdus, în mod spontan, o mulțime de specii fără volor, cari trebuiesc scoase pentru a înlesni creșterea și cultura stejarului și frasinului ca esențe de volor. Suma înscrisă la acest articol este departe de a fi suficientă; ne vom limita, însă, în cursul anului viitor la facerea acestor lucrări în masivele cele mai importante;

j) Lei 31.360, bani 52, la art. 11, fond pentru deschidere de credite suplimentare și extraordinare.

Această sumă este destinată pentru a servi la deschidere de credite suplimentare la articolele unde alocațiunile se vor dovedi insuficiente, precum și pentru deschidere de credite extraordinare pentru executarea lucrărilor ce eventual nu se vor fi prevăzut în acest proiect de budget.

Cu aceste explicațiuni, am onoarea a vă ruga să bine-voiți a da aprobarea D-voastre proiectului de budget aci alăturat.

Ministrul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor,

C. I. Stoicescu.

PROIECT DE

pentru veniturile și cheltuielile, ce sunt de făcut din fondul special de 2%,
fixarea terenurilor mișcătoare de pe mo-

NATURA VENITURILOR	Evaluările
Fond ce urmează să se preleveze conform art. 1 din legea de la 16 Mai 1900, din venitul brut al tuturor vânzărilor de lemne din pădurile Statului, socotit a 2% la suma de 5.500.000 lei, prevăzută ca venit al pădurilor pe exercițiul 1904—1905	110.000 —
Procente bonificate de Casa de depuneri, la suma de 207.998 lei, 50 bani, ce se găsea consemnată la zisa Casă din sumele prelevate în virtutea legii din 17 Mai 1892	7.230 —
Sume consemnate din cele ordonanțate în exercițiile 1900-901 — 1903-904 inclusiv și întoarse ca rămase fără întrebuințare	9.602 52
Totalul veniturilor	126.832 52

Acest proiect de budget se prezintă în total, atât la veniturii cât și la cheltuielile, bani cincizeci și doi.

Ministrul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor,
C. I. Stoicescu

BUDGET

pentru cultura și punerea în valoare a pădurilor, menținerea coastelor și șilele Statului, pe exercițiul 1904—1905.

Articolul No. persoanelor	NATURA CHELTUELILOR	RETRIBUȚIUNI		TOTAL
		Lunare	Anuale	
1	§ 1. Personal			
1	Desemnator	100	1.200	
3	Brigadier silvici cl. I	77	2.772	
	Totalul personalului			3.972
	§ 2. Material			
2	Pentru controlul și recepția tuturilor lucrărilor specificate în legea fondului de 2%		4.000	
3	Construcțiuni și reparațiuni de drumuri		8.000	
4	„ „ „ poduri și podete		3.500	
5	Construcțiuni de cantoane la centrele de împăduriri		9.000	
6	Lucrări de fixarea coastelor cu ziduri de susținere, barage, blocage, etc.		6.000	
7	Intreținerea pepiniereleor existente, recoltări și cumpărări de semințe și înființări de noi pepiniere		26.000	
8	Diverse lucrări de împăduriri și transporturi de puști		28.000	
9	Intocmirea și aplicarea amenajamentelor		5.000	
10	Diverse lucrări culturale la principalele masive forestiere		2.000	
11	Fond pentru deschidere de credite suplimentare și extraordinare		31.360 52	
	Totalul materialului			122.860 52
	Total general			126.832 52

tueli, cu suma de lei una sută douăzeci și șase mii, opt sute trei-zeci și

Șeful serviciului comptabilității,

P. Stănescu.

EXPUNERE DE MOTIVE

La proiectul de buget al plantațiilor terenurilor cedate comunelor din Dobrogea, pe exercițiul 1904--1905

Prin art. 23 al legii din 3 Aprilie 1882, pentru regularea proprietății imobiliare din Dobrogea, se prevede că :

«In localitățile unde se află păduri se va determina și ceda o porțiune de teren pe seama comunelor rurale, luându-se de basă un hectar maximum de locuință.

«Acolo unde nu se află păduri se va alege și ceda gratuit o întindere de pământ echivalentă, pe care locuitorii comunei vor fi obligați, prin administrația locală, s'o planteze, sub direcția agenților silvici ai Statului, care le va pune la dispoziție și sămânța necesară».

Art. 24 prevede că :

«Islazul, pădurea sau porțiunea de pământ destinată a deveni pădure, sunt și rămân proprietatea obștei locuitorilor și nu se pot înstrăina, nici li se poate schimba destinațiunea, în nici un caz și sub nici un motiv».

Prin legea de la 20 Maiu 1893, între alte modificări aduse legii de mai sus, s'a adaus la art. 23 și 24 mai multe aliniate, și anume:

La art. 23 aliniatele următoare:

«Locuitorii comunelor vor fi obligați, prin administrațiune, a face la timpul necesar toate lucrările prescrise de agentul silvic respectiv, sau a plăti de fie-care zi ce era obligat a face 1 leu și jumătate.

«Comunele vor prevedea în fie-care an în bugetul lor personalul de pază la plantațiuni și păduri sau tuferișuri, ce se vor prescrie de agentul silvic respectiv și recunoscut de minister; în cas contrariu, prefectul județului îl va prevedea din oficiu.

«Până la plantarea acelor terenuri ele se vor arenda de minister; iar sumele, ce vor resulta, cum și cele provenite din plata în bani a zilelor de prestație, vor forma un fond ce se va întrebuinta de minister cum va crede mai nemerit, pentru a subveni la orice cheltueli necesare cu aceste lucrări».

La art. 24 următorul aliniat:

«In localitățile unde pădurea sau porțiunea de pământ desti-

«nată a deveni pădure ar fi, prin situațiunea sa, greu de plantat și de păzit, ministerul are facultatea de a le preschimba fie cu alte terenuri delimitate în același scop, fie cu alte terenuri vândute locuitorilor, sau chiar cu altele din moșiile Statului».

În executarea acestor legi s'aŭ rezervat spre împădurire, ca terenuri comunale, circa 23.000 hectare, împărțite în 340 perimetre, adică 340 centre de împădurire comasate sau ce urmaŭ a fi comasate.

Primele lucrări de împădurire aŭ început în anul 1892 la centrul cel mai important, Cara-Omer (1.700 hectare comasate), apoi la Hasancea, Tuzla, etc.

Din cauza lipsei de continuitate și mai ales de întreținere, din împăduririle executate unele aŭ perit cu desăvârșire, altele s'aŭ rărit, așa că în anul 1901, când s'a înființat regiunea X silvică de Constanța, a trebuit să se înceapă cu replantarea și complectarea lipsurilor constatate, care în unele părți s'aŭ ridicat pînă la 80 %.

În campaniile anilor 1902 și 1903 toate aceste lipsuri aŭ fost complet terminate; iar la Hasancea plantațiunea este încheiată, ne mai avînd trebuință de cît de întreținere și complectarea lipsurilor ce eventual s'ar mai ivi.

Toate aceste lucrări s'aŭ făcut pînă în exercițiul curent 1903—1904 din fondul consemnat la Casa de depuneri și provenit din venitul terenurilor destinate a se împăduri, pe măsura nevoilor ce se simțeau, fără a se întocmi pentru aceasta un budget special care nu se prevedea în nici o lege. În conformitate, însă, cu art. 252 din legea de la 21 Martie 1903 pentru modificarea unora din dispozițiunile legii asupra comptabilității publice, pentru exercițiul în curs 1903—1904, lucrările de împădurirea acestor terenuri s'aŭ executat pe baza unui budget aprobat de consiliul miniștrilor și decretat de M. S. Regele; iar pentru exercițiul viitor 1904—1905, cu începerea căruia budgetele fondurilor speciale trebuiesc și ele supuse Adunării deputaților, am întocmit alăturatul proiect de budget, pe care am onoare a vă ruga să bine-voiți a-l aproba, spre a se putea pune în aplicare de la 1 Aprilie 1904.

Acest proiect se presintă la venituri cu suma de lei 1.266.444, bani 43, provenită din: lei 146.700 venitul terenurilor destinate a se împăduri și cari pînă la împădurire sunt arendate conform legii (această cifră este prevăzută după aceea, cu care aŭ fost arendate terenurile în cestiune pe exercițiul curent 1903—1904), și lei 1.119.744, bani 43, fond disponibil azi din cel consemnat la Casa

de depuneri, din venitul acestor terenuri pe exercițiile anterioare, inclusiv 1903—1904, cum se prevede în proiect la partea veniturilor. La cheltueli s'a prevăzut suma de lei 186.084, absolut necesară pentru lucrările de făcut în campania anului viitor; din această sumă lei 17.304 represintă cheltuelile de personal, iar lei 168.780 pe cele de material.

În ce privește *personalul*, suma de mai sus de 17.304 lei represintă salariul și spesele de transport a două silvicultori clasă II, cari se vor însărcina exclusiv cu lucrările de împădurire și comasare a terenurilor ce urmează să se împăducească în viitor, precum și salariul a două desemnatori, patru brigadier și nouă pădurari-lucrători permanenți, absolut necesari, personalul silvic exterior fiind insuficient și pentru executarea acestor lucrări.

La *material* s'a prevăzut următoarele cheltueli:

a) Lei 3.000, la art. 2, pentru controlul general, verificarea întregii gestiuni și recepția lucrărilor executate, printr-o comisiune ce se va întocmi de minister.

Intocmirea acestei comisiuni este de neapărată trebuință, atât pentru verificarea gestiunii bănești a personalului însărcinat cu facerea lucrărilor și a modului de executarea lor, cât și pentru facerea recepțiunii tuturilor lucrărilor la fie-care perimetru în parte;

b) Lei 1.200, la art. 3, pentru construcțiuni și reparațiuni de drumuri la perimetrele de împădurire indicate în proiect.

După planurile întocmite de regiunea X silvică din Constanța fie-care perimetru este împărțit în mai multe parcele destinate a se împăduri câte una pe fie-care an. Pentru înlesnirea lucrărilor este nevoie să se facă mici drumuri practicabile între aceste parcele și să se întrețină cele deja făcute;

c) Lei 31.200, la art. 4, pentru construcțiuni de cantoane, atenanse și magasi de conservat semințe la pepinierele centrale ori la centrele de împăduriri, construcțiuni de puțuri și întreținerea celor existente.

Pentru adăpostirea și locuința brigadierilor și lucrătorilor permanenți la fie-care perimetru de împădurire este nevoie să se construiască cantoane simple sau duble cu atenanscele necesare, după importanța perimetrelor; de asemenea este nevoie să se construiască magasi pentru conservatul semințelor necesare, atât pepinierelor cit și însămințărilor directe (actualmente se dispune în Dobrogea de 10 vagoane diferite semințe), precum și de construire

de puțuri unde lipsesc și de întreținerea celor existente, pentru a se procura apa necesară alt pepinierelor, cât și lucrătorilor;

d) Lei 65.800, la art. 5, pentru întreținerea pepinierelor existente și înființării de nouă pepiniere.

Actualmente sunt în ființă șase pepiniere comunale, cu o suprafață totală de 36 hectare, la perimetrele Cara-Omer, Cara-Murat, Hasancea, Murfatlar, Comarova și Sarighiol, care dispun de un stoc de mai multe milioane de pueți și care trebuiesc neapărat întreținute spre a-și putea atinge scopul pentru care au fost înființate. Deosebit de acestea, pe măsură ce se fac comasări pentru alte nouă perimetre, va trebui să se înființeze și acolo pepiniere, pentru producerea pueților necesari la împăduriri. Înființarea acestor pepiniere este necesară și din punctul de vedere, că ori-ce împădurire nu se poate începe și continua cu succes pînă nu vom avea la dispozițiune un stoc suficient de pueți crescuți în pepiniere, cu rădăcinii puternice, spre a rezista cu succes climatei aride și secetoase a Dobrogei;

e) Lei 42.040, la art. 6, pentru împădurirea terenurilor de la perimetrele comunale specificate în proiectul de buget, completarea lipsurilor și întreținerea plantațiilor.

Această sumă, extrasă din devisele primite de la regiune este absolut necesară pentru executarea în condițiuni bune a lucrărilor de împădurire (plantațiuni și însămînțări directe), precum și a lucrărilor de întreținere a plantațiilor deja făcute, lucrări care sunt de prima importanță pentru reușita acestor împăduriri;

f) Lei 750, la art. 7, pentru întocmirea diverselor planuri economice și de comasare, sondage, etc.

Redacțiunea chiar a acestui articol indică în de ajuns necesitatea acestei neînsemnate sume. Importanța ei se deduce de la sine; nici o lucrare nu poate fi începută pînă ce nu se fixează planul lucrării și nu se cunoaște natura și compoziția terenului destinat a se împăduri;

g) Lei 2.000, la art. 8, pentru diverse lucrări culturale, ca: recepări de pueți și curățirea de crăci lacome.

În iarna trecută am încercat perderi însemnate prin distrugerea pueților pe suprafețe întinse, roși de iepuri; acești pueți sînt ca și perduți pentru scopul ce urmărim și, prin urmare, receperea lor (tăierea din fața pămîntului) se impune pentru a provoca lăstărirea lor. Aceeași operațiune este reclamată și în cazurile de incendii, cum ni s'at întîmplat în fie-care an. Suma înscrisă la acest

articol este destinată a acoperii cheltuelile indicate mai sus, precum și pentru curățirea de crăci lacome a pueților viguroși ;

h) Lei 4.150, la art. 9, pentru transportul apei necesară lucrătorilor și pepinierilor, precum și a semințelor forestiere recoltate în țară și diverse alte transporturi ;

Această sumă este necesară, pînă la construirea puțurilor permanente, pentru a se procura apa trebuitoare atît semănăturilor în pepiniere, cît și lucrătorilor în timpul campaniei de lucru, precum și pentru transportul la locul de împădurire a semințelor recoltate în țară sau aduse din străinătate, fie de la punctele de unde se recoltează, fie de la centrele unde sunt depozitate ;

i) Lei 3.700, la art. 10, pentru continuarea șanțurilor pe perimetrele plantațiilor executate, întreținerea celor deja făcute precum și pentru facere de garduri viuî la aceste perimetre.

Fie-care perimetru, odată comasat, trebuie să se șanțuiască, atît spre a fixa în mod definitiv liniile de hotar, cît și spre a evita incendiile și delictele de pășunat. În partea interioară și pe rambleul acestor șanțuri se fac garduri viuî, de esențe ghimpoase, salcîm sau glădiță. Suma dar înscrisă la acest articol este absolut necesară ;

j) Lei 8.450, la art. 11, pentru cumpărare de pluguri și boi pentru muncă, furagiul și întreținerea lor, precum și atelagele respective, cumpărarea a 2 căruțe și a 4 cai pentru transporturi și întreținerea lor.

Pentru că munca omului este foarte scumpă, mai ales în Dobrogea, și cum lucrările de întreținere sunt de prima ordine, se propune transformarea muncii manuale a omului în munca cu animalele. În acest scop, s'a prevăzut suma de mai sus, care este absolut necesară pentru scopul ce urmărim ;

k) Lei 800, la art. 12, pentru diverse imprimare, furniturî de cancelarie și desemn, registre, etc.

Această sumă este necesară pentru procurarea furniturilor de cancelarie, a imprimatelor, registrelor, etc. Tot de la acest articol se vor plăti, la trebuință, cheltuelile pentru fotografiarea plantațiilor executate, spre a se vedea mersul lucrărilor ;

l) Lei 5.690, la art. 13, pentru cheltueli neprevăzute și fond pentru deschidere de credite suplimentare.

Această sumă este destinată să acopere cheltuelile ce eventual nu se vor fi prevăzut în proiectul de buget, precum și pentru a înlesni deschiderea creditelor suplimentare la articolele unde alocațiunile s'ar dovedi insuficiente.

Pentru a se vedea în mod clar importanța lucrărilor ce avem de executat în Dobrogea, dăm aci un tablou în care se arată situațiunea fie-cărui perimetru :

No. curent	NUMIRBA perimetrelor	SUPRAFEȚE								Esențele intrebuințate	OBSERVAȚII
		Comasate		Im- pădurate		De Impădurit		Pepiniere			
		Hect.	Mr.	Hect.	Mr.	Hect.	Mr.	Hect.	Mr.		
1	Cara-Omer . .	1.700	—	625	—	1.075	—	8	—	Salcâm, frasin, stejar (ghin- dă), ulm, etc.	Plantația bine reușită. Creat pepiniere în 1902—1903. Plantația completă. Se continuă lucrările. , , , , , , Iniințat pepiniere în 1902—1903.
2	Cara-Murat . .	250	—	—	—	250	—	6	—		
3	Hasancea . . .	144	—	144	—	—	—	4	—		
4	Comarova . . .	839	—	150	—	689	—	6	—		
5	Murfatlar . . .	560	—	60	—	500	—	6	—		
6	Tuzla	97	—	30	—	67	—	—	—		
7	Sari-Ghiol . .	883	—	—	—	883	—	6	—		
	Total . .	4.473	—	1.009	—	3.464	—	36	—		

În campania de lucru a anului 1904—1905 se vor începe în mare, lucrările de împăduriri la toate aceste perimetre, mai ales că cele șase pepiniere azi în ființă, cu o suprafață de 36 hectare dispun de un stoc considerabil de puști buni pentru a fi plantați la locurile definitive.

Ast-fel întocmit acest proiect de buget, am onoarea a vă ruga să bine-voiți a î da aprobarea D-voastre.

*Ministrul agriculturii,
industriei, comerțului și domeniilor,*
O. I. Stoicescu.

PROIECT D

Pentru veniturile și cheltuielile ce sînt de făcut din fondul special pentru împădurirea terenurilor

NATURA VENITURILOR

EVALUĂRI

L E I

Venitul terenurilor destinate a se împăduri și cari, conform art. I din legea de la 10 Aprilie 1893 (<i>Monitorul Oficial</i> No. 38 din 1893), se arendează pînă la împădurire, iar venitul lor se trece la fondul special prevăzut de lege	146.70
Fond consemnat la Casa de depuneri din veniturile acestor terenuri pe exercițiile anterioare inclusiv 1903—1904, însă :	
Pentru plantarea terenurilor din județul Constanța	663.387,32
» » » » Tulcea	456.357,11
	1.119.74

Totalul veniturilor . . . 1.266.44

In total acest budget se prezintă la venituri în țifră de lei un milion, două sute șase de lei una sută opt-zeci și șase mil. opt-zeci și patru, adică un excedent de venituri în s

BUDGET

vedate comunelor din Dobrogea, conform legii din 10 Aprilie 1893, pe exercițiul 1904—1905.

Articolul	No. personelor	NATURA CHELTUELILOR	RETRIBUȚIUNI						TOTAL		
			LUNARE			Anuale					
			Leii		Diurne	Spese					
			L.	B.	L.	B.	L.	B.	LEI	B.	
1		§ 1. Personal									
2		Silvicultori clasa II	181	—	—	81	—	6.288	—		
2		Desemnatori, din cari unul în serviciul central și altul la regiune	80	—	—	—	—	1.920	—		
4		Brigadier silvici clasa I	77	—	—	—	—	3.696	—		
9		Pădurari și lucrători permanenți	—	—	50	—	—	5.400	—		
		Totalul personalului	—	—	—	—	—	—	—	17.304	—
		§ 2. Material									
2		Controlul general, verificarea întregii gestiuni și facerea recepției lucrărilor executate prin comisia ce se va înlocui de minister	—	—	—	—	—	3.000	—		
3		Construcțiuni și reparațiuni de drumuri la perimetrele Cara-Omer, Cara-Murat, Hasancea, Comarova, Murfatlar, Tuzla și Sari-Ghiol	—	—	—	—	—	1.200	—		
4		Construcțiuni de cantoane, atenanse și magazii de conservat semințe la pepinierele centrale ori la centrele de împăduriri mai sus indicate, construcțiuni de puțuri și întreținerea celor existente	—	—	—	—	—	31.200	—		
5		Întreținerea pepinierele comunale de la Cara-Omer, Cara-Murat, Hasancea, Comarova, Murfatlar și Sari-Ghiol și înființări de noi pepiniere	—	—	—	—	—	65.800	—		
6		Împădurirea terenurilor de la perimetrele comunale specificate mai sus, complectarea lipsurilor și întreținerea plantațiilor	—	—	—	—	—	42.040	—		
7		Pentru înlocuirea diverselor planuri economice și de comasare, sondege, etc.	—	—	—	—	—	750	—		
8		Diverse lucrări culturale ca: recepări, de puți și curățire de crăci lacome	—	—	—	—	—	2.000	—		
9		Transportul apei necesară lucrătorilor și pepinierele, precum și al semințelor forestiere recoltate în țară și diverse alte transporturi	—	—	—	—	—	4.150	—		
10		Continuarea șanțului pe perimetrele plantațiilor executate, întreținerea celor deja făcute, precum și facerea de garduri vii la aceste perimetre	—	—	—	—	—	3.700	—		
11		Cumpărarea de pluguri și boi pentru muncă, furagiul și întreținerea lor, precum și atelagele respective. Cumpărarea a două căruțe și 4 cai necesari pentru transportul puțurilor, instrumentelor, etc., și întreținerea lor	—	—	—	—	—	8.450	—		
12		Diverse imprimări și furnituri de cancelarie și desemn, registre, etc.	—	—	—	—	—	800	—		
13		Diverse cheltuieli neprevăzute și fond pentru deschidere de credite suplimentare	—	—	—	—	—	5.690	—		
		Totalul materialului	—	—	—	—	—	—	—	168.780	—
		Total general	—	—	—	—	—	—	—	186.084	—

zeci și șase sute patruzeci și patru, bani patruzeci și trei, și la cheltuieli în țifră de lei un milion, optzeci și trei sute șasezeci și trei.

COMUNICĂRI ȘI FAPTE DIVERSE

Uscarea lemnelor prin electricitate.

Procedoul de injecțiune a lemnelor ca traverse pentru drumul de fer, pari de telegraf, pavaje etc. etc., își are o origină destul de îndepărtată. Această injecțiune are de seop de a înlocui seva arborelui prin un antiseptic, care îi dă o mai mare rezistență și o mai mare durată, presupunem la putrezire.

Pentru lemnele de grindărie, tâmplărie și tâmplărie de mobile, aceste procedee de injecțiune au rămas cam puțin dezvoltate pentru rezonul că speciile întrebuintate în asemenea lucrări fiind în majoritate rășinoase se injectau cu multă greutate. Nu rămânea dar pentru lemnele de lucru de cât mijlocul convenabil de a le usca în aerul liber, lucru de alt-fel de o durată lungă și destul de costisitoare.

Un nou procedeu foarte curios de alt-fel, permite de a da lemnelor în un timp foarte scurt calități, pe cari nu le căpăta pînă acum de cât după cîți-va ani de uscare.

Acest procedeu constă în impregnarea prin electricitate.

Aparatul cu care se operează consistă în un mare șghiab de lemn în fundul căruia se găsește o placă de plumb în legătură cu polul pozitiv a unui generator electric.

Lemnele ce trebuie să fi tratate sînt așezate pe această placă și acoperite cu a doua placă tot de plumb care constituie polul negativ.

Șghiabul este umplut cu un liquid format din o soluțiune de 10% Colophan și 75% carbonat de Sodiu.

Sub influența curenților electrici seva din lemn este eliminată, răspîndindu-se la suprafața baci pe cînd lemnul prin porii săi se impregnează complet din această soluțiune.

După 5—6 ore în medie, operațiunea este terminată și nu rămîne a lăsa de cât 14—15 zile să se usuce lemnul ca să fie bun de lucru. Se poate chiar activa uscarea prin un procedeu artificial.

O importantă instalațiune în genul acesteia există în Londra unde a fost instalată de casa Johnson et Phillip în Charlton-Junction.

George Codrescu

Silvicultor aj. al Dom. Coroanel Cocioc-Gherghița

* * *

Merulius Lacrimans

«Cum să ne apărăm de bureții de casă». O revistă pentru familie publică cercetările doctorului Bernard Iosef, pentru stărpirea acestei ciuperci care după D-sa crește pe lemn, prosperă la umezeală, lemnul putrezește repede, și exală un miros urât, ucigător, infectând aerul din locuință. Persoanele debile care locuiesc în casa infectată de merulius, și mai ales acei cu plămîni atinși, mor repede. D-rul a observat că acestui burete îi place locuințele umede, aerul cald. Podurile iaă umezeala din pereți și căldura din cameră, astfel că-î dau mediul foarte priincios pentru a se desvolta.

Se întinde cu repeziciune și atacă toate părțile lemnoase ale clădirii.

D-rul Bernard a practicat următorul mijloc și a dobîndit succes desăvîrșit.

Capetele podurilor și tălpile se ung cu ceară topită în amestec cu seă în proporții egale. Amestecul acesta formează un strat izolator contra umezelii. Casele atacate de această ciupercă sunt din cele mai nesănătoase, persoanele ce le locuiesc au adesea dureri de cap, indispoziție, vărsături. Se mai recomandă sub dușumele un strat de cărbuni de lemn (praf) și nisip uscat.

G. D. Belinski

Silvicultor ajutor la Domeniul Coroanei Bicăz.

COMERCIUL LEMNOS AL ROMÂNIEI PE ANUL 1903¹⁾

După raportul oficial al consulului rus din Galați comerțul de lemne al României, în anul trecut, a fost ceva mai însemnat ca în anul 1901, deși n'a ajuns încă a fi normal din cauza crizei din trecut, care criză făcuse să înceteze cele mai multe lucrări de construcție.

Se micșorase în mod simțitor comerțul lemnos cu Bulgaria și Turcia, asemenea, din cauza relei stări financiare în care se găseau aceste două state.

Comerțul lemnos cu Batumul, a fost unul din principalele articole de export, de pe piața Galațului; însă din anul 1902, exportul acesta a început a se micșora, de oare-ce producțiile Românești și Austro-Ungare, nu mai pot concura cu produsele fo-

1) Lesop. V. 06^o.37.

restiere ruse. Nu trebuie a uita că Reni (Basarabia) importa o însemnată cantitate de lemn prin Galați. Lemnul acesta de cherestea se achiziționează de firma Spoliansky din Batum, se fasonază în gaterile din Reni și apoi se trimite direct la Batum.

În anul 1902 s'a trimis prin Galați 60.000 m.³ la Batum. Exportul de cherestea pentru Franța, Italia și Algeria a fost normal. Afacerile cu Germania au fost destul de animate. Între firmele Engleze și cele Române s'au urmat tratative, rezultatul cărora, este exportul din anul acesta a 3.500 vagoane cherestea fasonată. Cheresteaua transit a Austriei, se îndreptează la Odessa trecând prin Noua Suliță o parte mare, și o parte mică prin Galați, mai ales lemnul din Bucovina.

Exportul total de produse păduștî prin Galați a fost de 15.000 vagoane, dintre cari 6.000 lemn austriac. Afară de aceasta din Bucovina s'a primit 160.000 m.³ dintre cari 60.000 s'a expediat în Rusia, iar restul de 100.000 s'a debitat în ferăstracle societății «Goetz», pentru trebuințele interne. Prețurile pentru cheresteaua de lucru, au fost ceva mai scăzute ca în 1901, media atingea 34 lei m.³.

În legătură cu exportul de cherestea în Batum și în special pentru cutii de împachetat petrol, mai zilele trecute un prinț caucasian m'ă-a afirmat că singur Batumul plătește pe lemn românesc 3—4 milioane lei anual. Numitul prinț care posedă păduri de molid și pin, întinse, a fost îndrumat de firma Spolansky să viziteze instalațiile de debitarea cherestelei de pe Domeniile Coroanei Bicaz (Ata-Bour) și lucrările de exploatare, ulucuri, canale, drumuri de fer, etc. Prințul a rămas uimit de modul cum se lucrează, de unde se aduce lemnul, pe cât timp pădurea lui care este numai la cîte-va zeci de km. de Batum este pînă azi în neexploatare. A propus stăruitor unui cunoscut exploatare de păduri și constructor să meargă cu el, punîndu-l la dispoziție și capitalul trebuincios. Foarte sigur cneazul din cele ce văzuse numai, spunea că va exploata anual 100.000 m.³, alimentînd el singur Batumul, și în cazul cînd va reuși să angajeze de la noi din țară cîțiva buni lucrători, va face în scurt timp o zdrobitoare concurență lemnului românesc. Cunoscu cîțiva mici (mijlocitori) comercianți cari cumpărau lemn brut după valea Bistriței și l revindeau firmei Spolansky cu preț bun, anul acesta nu s'au grăbit să angajeze cumpărături, sau că cerințele Caucazului sînt mici și Spolansky nu l poate angaja, sau că mijloacele nu l-au permis; și în timpul din urmă aflu că marea fabrică de la Reni a firmei Spolansky a fost cedată companiei «Goetz». Compania Goetz pe lîngă lemnul nemțesc, mai exploatează anual pe Tarcău (Neamțu) 120—130.000 m.³ brut.

Gh. D. Belinschi.

Silvicultorul ajutor la Domeniul Coroanei Bicaz.

Navluri plătite pentru lemnăria de la Galați în anul 1903.

PORTURI	FELUL MĂRPEI	DE LA	PÂNĂ	OBSERVAȚIUNI
		LEI	LEI	
Italia, Sicilia, Malta, Neapole, Savona, Genova, Pozallo, Castellamare, Palermo, Catania, Empedocle, Mazzarelli, San-Remo.	Scânduri de brad	170.—	190.—	pr. Wag. a 22 m ³
Marsilia.	Scând. de brad Dóge	170.— 16 shillings	200.— 20 shillings	pr. Wag. pr. 1000 kgr.
Niza, Cannes, Port-Vendres, Cetta, St.-Louis du Rhone.	Scânduri de brad	175.—	210.—	pr. Wag.
Spania, Malaga.	Scânduri de brad	210.—	250.—	pr. Wag.
Africa, Oran, Mostaganem, Philippeville, Bône, Bizerte, Tunis, Sfax, Bougie.	Scânduri de brad	200.—	230.—	pr. Wag.
Alexandria.	Scând. de brad	150.—	170.—	pr. Wag.
Rotterdam.	Scând. de brad. Lemne de stejar	180.— 12 shillings	200.— 14 shillings	pr. Wag. * Tona
Anversa.	Scând. de brad Traverse Dóge Butuci	185.— 10 shil., 9 pence 16 shillings 13 shillings	200.— 12 shillings	pr. Wag. * Tona
London.	Scânduri de brad	220.—		pr. Wag.
Glasgow.	Scânduri de brad	230.—		pr. Wag.
Liverpool.	Scânduri de brad	210.—	220.—	pr. Wag.
Hull.	Scânduri de brad	220.—	240.—	pr. Wag.
Amsterdam.	Scânduri de brad	220.—		pr. Wag.
Batoum.	Scânduri de brad	100.—	120.—	pr. Wag.

ARENDAREA VÎNĂTOAREI ÎN PĂDURILE STATULUI

Se publică spre cunoștința generală că, în ziua de 25 Februarie 1904, orele 10 a. m. se va ține licitațiune, prin oferte scrise și sigilate, în localul Ministerului de domenii, pentru arendarea dreptului de a vîna în pădurile și proprietățile Statului, notate mai jos și cu condițiunile următoare:

1. Arendarea se face pe termen de 5 ani, socotit de la data aprobării licitației și pînă la 15 Ianuarie 1909;

2. Garanția provisorie ce se va depune la ziua licitației și care după aprobarea licitației rămîne definitivă, este notată mai jos, în dreptul fie-cărui ocol silvic, unde se prevede și suma de al care va începe concurența;

3. Proprietățile Statului dintr'un ocol, fac obiectul unei singure licitațiuni; iar ofertele se vor face pe rînd pentru fie-care ocol a parte;

4. Arendașul nu are dreptul a cere nici scăderea din prețul arendei, nici rezilierea contractului, în cas cînd se va vinde moșia saș pădurea, saș se va da în exploatare pădurea, total saș în parte, contractul rămîne obligatoriu pentru cumpărător pînă la expirarea lui;

5. Modificarea legii asupra vînatului provoacă de drept rezilierea contractului, fără somație saș judecată și fără nici o despăgubire a vre-uneia din părți, cu toate acestea arenda se va plăti de arendaș pe întregul an în care a avut loc rezilierea, orî-cît de puțin timp ar fi trecut dintr'însul;

6. Arendașul nu are dreptul să vîneze pe bălți și în zona bălților, ce cad în coprinsul proprietăților pendinte de serviciul pescăriilor;

7. Permisele personale de vînațoare eliberate de minister saș de regiuni înainte de aprobarea licitațiunei, sînt valabile pe tot termenul prevăzut într'însese, fără ca arendașul să poată ridica vre-o pretențiune în această privință;

8. Arendașul este obligat a se conforma legii și regulamentului legii poliției vînatului, acum în vigoare, cum și condițiunilor generale de arendare publicate în *Monitorul Oficial* No. 52 din 6 Iunie 1903.

TABLOU

de ocoalele în care se arendează dreptul de vânătoare.

Monitorul Oficial No. 252.

Numărul	Numele ocolului	Suprafața	SUMA	Garanția	Numărul	Numele ocolului	Suprafața	SUMA	Garanția
		HECT.	de la care va incepe concurența LEI				LEI	HECT.	
1	Adincata	6.383	400	200	43	Sinaia	16.586	345	170
2	Coșula	7.817	1.000	500	44	Vălenii de Munte	6.890	1.240	620
3	Sinești	4.602	500	250	45	Brănești	3.376	800	400
4	Dolhasca	9.697	500	250	46	Cadina	4.151	890	440
5	Rișca	19.335	2.100	1.050	47	Căscioarele . . .	8.502	1.500	750
6	Giurea	8.347	1.000	500	48	Ghimpați	6.958	690	340
7	Roman	4.312	500	250	49	Giurgiu	1.975	670	330
8	Tomești	3.486	900	450	50	Gruia	8.089	1.618	800
9	Pipirig	3.938	10.000	5.000	51	Comana	704	150	75
10	Tg.-Neamțu . . .	6.446	2.600	1.300	52	Slobozia	60.897	500	250
11	Văratec	13.842	8.800	4.400	53	Mitreni	6.417	1.450	720
12	Monast. Casin . .	21.979	680	340	54	Tigănești	4.818	310	150
13	Vaduri	21.708	600	300	55	T.-Măgurele . . .	12.520	800	400
14	Calu-Iapa	32.855	1.540	770	56	Trivalea	4.059	1.000	500
15	Valea-Rea	12.861	560	280	57	Aninoasa	18.540	200	100
16	Traian	3.388	345	172	58	Tigania-Drăgăniș	23.038	150	75
17	Lucăcești	19.670	1.140	570	59	Colneana	14.615	200	100
18	Tarcău	43.228	1.100	550	60	Slăvești	10.635	720	360
19	Odaia-Bursucani	4.405	1.100	550	61	Corbi	14.490	2.000	1.050
20	Fistici	3.534	830	415	62	Cimpu-Lung . . .	13.726	180	90
21	Tolucești	4.884	650	325	63	Leordeni	4.101	640	320
22	Florești	1.790	150	75	64	Radu-Negru . . .	10.806	1.530	765
23	Cretești	7.444	1.405	702	65	Seaca-Optășani	6.709	520	250
24	Ghermănești . . .	7.463	850	425	66	Schitu-Greci . . .	2.756	550	225
25	Răchitoasa	7.410	800	400	67	Romula	10.150	1.890	945
26	Furceni	6.869	1.120	560	68	Lunca-Stănești . .	9.306	700	350
27	Rimnicu-Sărat . .	11.147	1.375	680	69	Jibla	24.510	1.000	500
28	Brăila	11.763	1.000	500	70	Băbeni	13.970	690	300
29	Focșani	7.186	300	150	71	Bobicești	6.365	660	330
30	Bolotești	12.122	630	300	72	Horozu	18.262	2.020	1.010
31	Buzău	9.305	204	100	73	Tismana	98.343	1.030	515
32	Cislău	14.681	300	150	74	Bucovăț	9.268	380	190
33	Tisău	9.528	980	490	75	Perișoru	7.328	590	295
34	Vintilă-Vodă . . .	10.646	1.540	770	76	Gogoși	5.684	500	250
35	Soveja	12.405	985	490	77	Piscu-Tunari . . .	25.999	645	320
36	Pucioasă	2.002	50	25	78	Tugurești	5.604	570	280
37	Butoiu	8.031	785	390	79	Vingu-Mare	17.110	760	380
38	Tirgoviște	7.458	180	90	80	Cărbunești	15.632	1.200	580
39	Haimanalele . . .	10.457	380	190	81	Strehaia	9.892	500	250
40	Păulești	870	140	70	82	Malovăț	7.689	1.120	560
41	Lucieni	6.886	180	90	83	Butoești	11.474	300	150
42	Nucet	4.599	600	300					

I N F O R M A Ț I U N I

Societatea «Progresul Silvic» și-a stabilit programul conferințelor ce se vor ține anul acesta, după cum urmează :

In ziua de 6 Martie a. c., D-l inginer hotarnic Gr. Popescu, va vorbi despre : *Regularea proprietății fonciare în Dobrogea* ;

In ziua de 13 Martie a. c., D-l D. I. Gheorghiu, șef de birou la Ministerul de Finanțe, va vorbi despre : *Transitul de lemne prin România în raport cu producțiunea pădurilor și desfacerea lemnului nostru* ;

In ziua de 20 Martie a. c., D-l George Crăciunescu, silvicultor, va trata despre : *Inpădurirea nisipurilor sburătoare de pe proprietățile statului, Piscu-Tunari și Ciupereni (Dolj)*.

Conferințele se vor ține în zilele indicate, la orele 9 seara, la sediul societății (localul Administrației Domeniului Coroanei, str. Știrbei vodă No. 3).

* * *

Budgetul serviciului pădurilor pe 1904—1905 s'a votat ast-fel cum s'a propus, cu singura modificare că s'a desființat pădurerii șefi și grădinari, mărindu-se numărul pădurarilor de cl. III, așa că în loc de 1700 pădurari de 3 clase și confiniști, vor fi 1962 din cari 1460 pădurari cl. III și 502 confiniști.

In numărul viitor se va publica discuția din Cameră asupra budgetului serviciului pădurilor.

* * *

In comptul exercițiului 1903—1804 pînă la 31 Decembrie 1903 s'a încașat lei 4.385.246 bani 47, față de lei 4.163.552 bani 75, încasați în perioada corespunzătoare din exercițiul 1902—1903.

* * *

Dintre pădurile licitate în zilele de 12 Iulie, 9, 12 și 15 Noembre, 22 Decembre și 9, 12 și 15 Ianuarie s'a con-

firmat recuzarea a 37 păduri, *Monit. Of.* No. 218, 228, 229, 245 și 249.

* * *

S'a mai confirmat arendarea a 10 moșii pe periodul 1904—1914.

* * *

La 5 Februarie s'a ținut licitații pentru arendarea a 105 moșii pe periodul 1904—1914.

* * *

În zilele de 9, 12 și 15 Februarie a. c., s'a ținut licitație pentru vânzarea spre exploatare a 151 păduri.

* * *

Prin jurnalele No. 1358 și 1359 de la 3 Decembrie 1903 al Consiliului de Miniștri s'a confirmat adjudecarea vânzării spre exploatare a următoarelor 2 păduri :

1. O porțiune de 3.447 h. a. din pădurea M-tirea Cașinu, seria Fundu Cașinului, pe prețul de lei 521 h. a. asupra D-lui *Eduard Pollatschek* din orașul Viena.

2. O porțiune de 2123 h. a. din pădurea Bogdănești-Rîșca, seria Rîșca-Mare, pe prețul de lei 655 h. a., asupra D-lor *Aron L. Juster* și *Julius Agalstein* din Piatra-N.

* * *

Următorii stagiarî silvicî au trecut examenul de diplomă de la școala specială de silvicultură din Brănești :

Stănculescu H., Drăgan M., Coșei I., Dimoftache Z., Burcă C, și Costescu S. Au mai trecut examenul de diplomă încă 8 din vechii absolvenți cu certificate.

* * *

Următoarele avansări și mutări s'a ținut în corpul silvic pînă la 15 Februarie :

D-l *David D. Petrescu*, actual silvicultor asistent, se înaintează pe ziua de 1 Ianuarie, la gradul de silvicultor cl. II, în locul lui Mihail Ionescu, decedat ;

D-l *Emanoil Negoescu*, absolvent cu diplomă al școlii speciale de silvicultură de la Brănești, se primește în corpul silvic cu gradul de silvicultor asistent în locul D-lui David Petrescu și se numește șef al ocolului Vintilă-Vodă (Buzău).

* * *

Au plătit complet cotizațiile și abonamentul, următorii membri și abonați:

Membrii: Adolph Christian, Albu N. N., Angelin Al., Dr. Antipa Gr., Boiarolu D., Busuioc V., Cosmescu Al., Dobrescu D., Georgescu N. (Sinaia), Grumazescu H., Manolescu C. R., Niculescu St., Papinian D., Pornog P., Robescu C. F., Sculy, X. K, Virnav V., Vlădescu Gh. Voroneanu I., Gesticone I. Filip, Zădăriceanu N., adică în total 64 din 203.

Abonați: Isopescu Corneliu, Trifănescu Th., adică în total 19 din 55.

CLIMA LUNEI IANUARIE 1904 st. n.

La București-Filaret

Prima lună a anului 1904 la București-Filaret, a fost caracterisată printr'o lipsă aproape completă de precipitațiuni atmosferice.

Seceta începută în Iulie s'a continuat și în tot cursul lui Ianuarie. În tot acest interval de 7 luni nu s'a strins de cât 150 mm. de apă, ceea ce represintă un deficit de 50% asupra valorii normale.

Temperatura lunară $-3^{\circ},8$ difereste foarte puțin de valoarea normală. O perioadă foarte friguroasă a avut loc de la 3 la 14; termometru s'a coborât la $-18^{\circ},2$ și $-18^{\circ},5$ în zilele de 12 și 13. Cu ziua de 15 a început o perioadă mult mai puțin rece, care a durat pînă la 28; la 16 s'a înregistrat temperatura maximă absolută din cursul acestei luni $+6^{\circ},5$. Ultimele trei zile ale lunii au fost iarăși friguroase. Temperaturile extreme ale acestei luni sînt cuprinse în limite normale, căci în alți ani temperatura maximă s'a ridicat la $+14^{\circ},5$ în 1897, iar cea minimă s'a coborât la $-30^{\circ},5$ în 1888. În anul trecut de și temperatura acestei luni a fost egală cu cea de acum, termometrul a oscilat între $+10^{\circ},0$ și $-20^{\circ},7$. Au fost în total 28 zile cu îngheț dintre care 18 de iarnă; în general sînt 26 de îngheț și 16 de iarnă.

Totalul precipitațiunilor atmosferice, d'abia 6 mm., este cu 84% mai mic ca cel normal. De la 1865 de cînd se fac observațiuni udometrice la București, sînt numai 3 ani, 1874, 1884 și 1898, în care cantitatea totală de apă adunată în această lună a fost și mai mică ca acum; în Ianuarie 1874 nu se obținuse de cît 2 mm. de apă. Au fost 6 zile cu cantități apreciable de apă; în 4 apa a provenit din cîte puțină ninsoare. Grosimea stratului de zăpadă căzută în cursul acestei luni a fost de 2 cm. În primele 16 zile solul a fost acoperit de puțină zăpadă; de obicei solul în această lună rămîne acoperit de zăpadă în 21 de zile. La 8 a fost foarte puțin poleiu.

Vîntul dominant a fost Crivățul care a suflat în proporțiune de

38%. În zilele de 20 și 21 el a suflat tare atingînd în ambele zile iuțeala de 12 metri pe secundă.

Presiunea atmosferică 762.1 mm. este cu 4.2 mm. mai ridicată ca normala. Cea mai înaltă valoare a coloanei barometrice a fost 767.9 mm. la 6, iar cea mai coborîtă 749.4 mm. la 15. Atmosfera a fost tot atît de umedă, iar cerul mai înorat ca de obicei; am avut 2 zile senine, 13 noroase și 16 acoperite. Soarele a strălucit numai 54 ore în 13 zile, pe cînd de obicei în Ianuarie el se arată 78 ore în 18 zile.

Brumă s'a observat în 12 zile, ceață în 6 și chiciură în 7.

În perioada puțin rece din a doua jumătate a lunii, grîul și rapița au vegetat; ele n'au suferit nimic din cauza gerului din prima jumătate.

Starea udometrică și agricolă a Romîniei la finele lunii Ianuarie 1904 st. n.

Starea udometrică.

Starea udometrică nu s'a îmbunătățit de loc față de ceea ce era dînsa la finele anului 1903.

Precipitațiunile atmosferice ce au căzut în Ianuarie 1904 st. n. sînt și mai puține ca acele din luna precedentă ast-fel că această lună formează a șaptea de cînd durează uscăciunea începută în Iulie 1903. Din ultimii 14 ani (1891--1904) de cînd facem studiul ploii în Romînia, numai în anii 1896 și 1898 lunile Ianuarie au fost și mai secetoase ca aceea de acum, cînd nu am avut pentru toată țara de cît aproximativ ¹⁾ 11 mm. de apă, adică numai 30% din valoarea sa normală, care este 37 mm.

În general în Muntenia, și mai ales în partea sa muntoasă și în Oltenia, au căzut precipitațiuni atmosferice ceva mai multicele, pe cînd în Moldova și mai ales în Dobrogea ele au fost excesiv de puține și în multe localități chiar nule.

Districtele în care s'au obținut mai multicea apă, în mijlociul peste 20 mm, sînt: Mehedinți, Gorj, Vâlcea, Argeș, Muscel, Dîmbovița și Prahova; iar cele în care nu s'a adunat nici cel puțin 10 mm. de apă sînt: Teleorman, Ilfov, Ialomița, Brăila, Constanța, Tulcea și toate districtele din Moldova, afară de Fălciu. Districtele Tulcea și Constanța au fost excesiv de secetoase căci ele au avut abia cîte 2 și 1 mm. de apă.

Apa obținută în cursul acestei luni a provenit în general din puținele ploi ce au căzut în perioada de la 18 la 20 și din lapovița de la 21. La 18 și 19 ploile au fost aproape generale, iar în regiunea muntoasă a Munteniei chiar abundente. Ninsoare a căzut în aceste zile numai la munte, dar s'a topit repede.

Perioada de uscăciune ține acum de 7 luni; în tot acest interval au căzut în mijlociul în întreaga țară aproximativ 170 mm. de apă, pe cînd în mod normal se obțin 320 mm. Deficitul de apă în aceste 7 luni,

¹⁾ Zicem aproximativ căci din cele 405 stațiuni, unde se măsoară precipitațiunile atmosferice, cîteva nu au intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifica însă în mod simțitor cifrele ce dăm.

este deci de 47°_0 față de valoarea normală. Din luna trecută deficitul a mai crescut deci cu 3°_0 .

Puțină zăpadă care, la sfârșitul lui Decembrie 1903 acoperea solul pretutindeni în țară, a persistat, sub influența perioadei friguroase din prima decadă a lui Ianuarie, pînă către jumătatea lunii acesteia. În Moldova ea a persistat chiar pînă la sfârșitul decadei a doua. Timpul moinos, căldura și puținele ploii de la sfârșitul decadei a doua au topit cu desăvîrșire zăpada în toată țara. La sfârșitul lui Ianuarie zăpadă nu mai exista nicăeri pe cîmpii; ea se mai vedea cîte puțină numai prin localitățile muntoase. În primele zile din Februarie a nins puțin în toată Muntenia și în Dobrogea acoperind din nou semănăturile cu o pătură subțire de zăpadă.

Starea agricolă.

Deși la începutul lunii Ianuarie a predominat în toată țara o perioadă geroasă, care a ținut pînă către jumătatea ei, totuși semănăturile n'au suferit de loc, mulțumită păturei subțiri de zăpadă, ce acoperea solul la sfârșitul lunii precedente, și care l'a adăpostit întru cît-va destul de bine.

Timpul căldicel ce a urmat în a doua jumătate a lui Ianuarie, precum și puținele ploii ce au căzut la 18, 19 și 20, au făcut ca semănăturile pe unele locuri să vegeteze cîte puțin, putîndu-se astfel încă desvolta. La sfârșitul lunii, a început o nouă perioadă de ger, însă mult mai slab ca acela din primele sale zile. Solul fiind pretutindeni descoperit de zăpadă, înghețurile de peste noapte au cam pîrlit pe alocuri unele semănături de toamnă, mai cu deosebire în părțile mult expuse vînturilor. Au suferit puțin rapița și oarzele de toamnă; pe cînd grîul și secara sunt foarte frumoase și destul de viguroase.

Deficitul de apă în terenurile semănăturilor de toamnă pînă la finele lunii Ianuarie 1904 st. n., a crescut încă cu aproape 3°_0 de ceea-ce era la finele lunii precedente. Ast-fel că acum el este de 59°_0 față de valoarea normală.

Cu tot acest însemnat deficit de apă și cu perioadele destul de friguroase ce au fost, totuși semănăturile, la finele lui Ianuarie, se prezintă bine. Chiar în acele părți unde unele dintr'insele au fost pîrlite, vegetațiunea se va îndrepta, de oare-ce înghețul n'a pătruns la adîncime mai mare, ast-fel că rădăcinele sunt sănătoase și vor da din nou.

Experiențele ce s'au făcut asupra celui mai tîrziu grîu semănat și care a fost pus în condițiuni de vegetațiune, au probat că el a început a se desvolta în mod normal.

Institutul meteorologic.

CONFERINȚELE SILVICE ¹⁾

Domnilor Miniștri,

Domnilor și iubiți colegi,

Iată-ne întruniți astă-seară pentru a 14-a oară, de cind se țin regulat în fie-care an conferințe de către membrii societății noastre «Progresul silvic».

Am plăcerea și de astă dată a vă saluta, mulțămindu-vă pentru graba ce ați pus de a răspunde invitațiunii comitetului.

Domnii Gr. Popescu, I. D. Gheorghiu, și Gh. Crăciunescu, cari 'și-au impus sarcina de a ne întreține fie-care cu cîte o conferință, merită de asemenea mulțămirile noastre și de sigur că munca și rîvna, ce au pus la desvoltarea importantelor chestiuni, ce au ales, nu puțin vor contribui la răspindirea cunoștințelor silvice, așa de folositoare pentru țară, și prin urmare și la atingerea scopului, ce ne-am propus încă de la întemeierea societății noastre.

Subiectele, ce D-nii colegi conferențiarî vor trata, sînt însemnate și de actualitate; ast-fel astă-seară D-î Inginer holarnic Popescu va vorbi despre: «Regularea proprietății funciare în Dobrogea». Astă-zî mai mult ca ori cînd, este recunosculă nevoia de a da toată atențiunea acestei părți a țării noastre, și, alî guvernul cît și noi toți, avem datoria de a colabora pe toate

¹⁾ Această cuvîntare a fost rostită în seara de 6 Martie a. c., de D-î Ion Kalinderu, Președintele societății, cu ocazia deschiderei seriei conferințelor din acest an.

căile la dezvoltarea culturală, morală și materială a acestei frumoase provincii, recușligată de mai mult de un pătrar de veac și în care rominismul a făcut cele mai îmbucurătoare progrese.

Domnul Popescu, în conferința sa, va face priviri retrospective asupra hărții Dobrogei și a planurilor parcelare; va expune principii pentru regularea proprietății, arătând starea actuală, precum și ceea ce crede D-sa că este de făcut și cum trebuiesc săvârșite lucrările tehnice.

Simbala viitoare, în 13 Martie, D-l Gheorghiu, șef de birou la Ministerul de Finance, va vorbi despre: «Tranzitul de lemne prin România în raport cu producțiunea pădurilor din țară și desfacerea lemnului nostru». Subiectul acestei conferințe, în momentul când se desbale în corpurile noastre legiuitoare Tariful general vamal, cred că ne interesează pe toți, și prin dezvoltarea lui cu cifre statistice, desvălește concurența ce încearcă lemnul nostru pe piețele de consumație din partea lemnului străin, ce trece tranzit prin țară. Din constatarea rezultatelor ce a dat regimul de aplicăm lemnului în tranzit și regimurile anterioare putem trage aprecieri cu privire la ce trebuie să facem pe viitor față de capitalul forestier ce posedăm în țară.

A treia conferință, se va ține la 20 Martie de D-l silvicultor Crăciunescu, care va trata despre: «Impădurirea nisipurilor sburătoare pe proprietățile Statului Piscu-Tunari și Ciuperceni, din județul Doljiu». Cu toții știm cât de importantă e punerea în valoare a nisipurilor sburătoare din țara noastră. Statul și mulți proprietari au suprafețe întinse acoperite cu asemenea nisipuri, cari nu numai că nu aduc nici un venit, dar sînt un mare pericol pentru locurile de cultură învecinale, amenințate a deveni și ele impropriu

culturilor prin revărsarea acestor nisipuri purlate de vânturi.

D-l Crăciunescu ne va expune rezultatele obținute pe proprietățile Statului, numite mai sus, pe care mai înainte nu se vedea decât troene înlînse de nisipuri, iar azi întimpinii pe ele frumoase păduri de salcîm, care nu numai că ocrotesc cîmpurile de cultură, dar vor aduce și bune venituri.

O transformare de acest fel s'a făcut și pe Domeniul Coroanei, Sadova, tot din județul Doljiu. Această moșie era transversală de la Est spre Vest, pe o lungime de 14 kilometrii, de o bandă de nisipuri sburătoare, care ocupa o suprafață de mai bine de 2.000 hectare. În partea despre Nord a bandei se află cel mai fertil pămînt al Domeniului, iar spre Sud sînt terenuri nisipo-argiloase, ceva mai slabe, dar bune de muncă. Banda de nisipuri sburătoare, în mijlocul moșiei era fără îndoială un pericol pentru întreg Domeniul, și vîntul de la Sud-Vest (Austrul) foarte periculos și puternic, în scurt timp ar fi innisipit partea cea mai bună despre Nord a Domeniului, numită Ocolna-Coclitu, în suprafață de peste 5.000 hectare, făcînd'o aproape improductivă. Pentru a preveni însă pericolul, am luat chiar de la înființarea Domeniului Coroanei măsura de a planta cu salcîm toată acea bandă de nisipuri sburătoare, și azi ne felicităm de o deplină izbîndă. Lucrările de plantații le urmăm și acum în toate direcțiunile Domeniului Sadova, unde cere trebuința.

Vorbînd de însemnătatea acestor conferințe imi aduc aminte, Domnilor, de marele istoric englez Buckle, care a zis, că cele mai bogate țări nu sînt cele pentru cari natura a fost mai darnică, ci acelea cari au avut și au oameni mai muncitori. Anglia, pentru care pro-

vidența a fost vitregă în multe privințe, a ajuns, în urma unei munci uriașe, la o dezvoltare generală economică, care trebuie să ne îndemne a pune și noi tot zelul pentru ridicarea scumpei noastre patrii.

Munca noastră e cu atât mai ușoară, cu cât țara fiind dintre cele mai bine înzestrate, ne oferă destul cimp de activitate și avem înaintea noastră atitea alte țări de la care putem învăța multe. În deosebi agricultura și silvicultura, cu ramurile lor industriale, sînt izvoare nesecate de bogăție, cari n'așteaptă decît o exploatare rațională pentru a revărsa asupra țării aceleași roade îmbelșugate și continue ca în alte părți.

Pe lângă munca în sine, se cere însă o mare stăruință și o adincă cunoaștere a împrejurărilor locale, cît și a progreselor realizate în alte state. Trebuie, să căutăm a fi tot-d'a-una în curent cu știința, iar prin publicațiuni și conferințe, cari sînt în același timp un escelent mijloc de instruire proprie, să dăm cea mai largă cunoștință observațiunilor și rezultatelor dobîndite de fie-care în cercul său de activitate.

Exemple de sîrquință avem destule și la noi, la cirmuitorii țării și la mulți agricultori silvicultori și alții.

Nu mă îndoesc, Domnilor colegi, că interpretez sentimentele D-v. ale tuturor, cînd mulțămesc Domnilor Miniștrii Stoicescu și Porumbaru și tuturor celor-l'alte persoane străine de societatea noastră, cari au binevoit a ne da prin prezența D-lor aici, o dovadă de interesul ce poartă societății noastre.

Cu aceasta, dau cuvîntul Domnului Inginer Gr. Popescu, spre a-și desvolta conferința.

REGULAREA PROPRIETĂȚEI ÎN DOBROGEA¹⁾

Pentru a doua oară am distinsa onoare a veni înaintea Domniilor-Voastre — și de data asta — tot cu regularea proprietății fonciare.

Anul trecut, am tratat această chestiune, numai în principiu, am arătat noile metode și instrumente tehnice, precum și personalul care ar fi de chemat să facă aceste lucrări.

Anul trecut subiectul meu a fost ușor, vorbind de ceva închipuit, pe cînd azi, în fața realității — lucrurile s'a schimbat: de la presupunerii trebuie să trecem la resolvări categorice căci lupta s'a angajat deja la regularea proprietății statului în Dobrogea.

Ca unul ce am luat parte de la început la aceste lucrări, vă rog să-mi dați voce, să arăt întreaga stare de lucruri, așa cum eu am văzut-o la fața locului și să 'mi permiteți să trag și concluziuni — pe care domniele-voastre veți bine-voi a le discuta ca ast-fel cu forțe unite să contribuim la descurcarea acestei mari chestiuni, pentru care atît guvernul cît și în special domnul Ministru al Domeniilor are atîta grijă părintească.

Priviri retrospective.

Prin tractatul de la Berlin, redînduni-se Dobrogea, armata o ocupă și vechiul Deposit de război, la care era atașat corpul oficerilor geodezi și topografi, încă în anul 1880 procedează, sub direcția d-lui general Barotzy, la facerea hartei acestei provincii.

Idea, ce s'a urmărit a fost: *O lucrare numai pentru scop militar*, adică o hartă pentru cunoașterea provinciei, în care să se arate: drumurile de comunicație, satele, bălțile etc., cu un cuvînt toate detaliurile și mai cu seamă figuratul formelor de teren.

Lucrarea s'a făcut prin metoda grafică și cu precisiunea ce poate da o ast-fel de ridicare la scara 1:10.000.

1) Conferință ținută la Societatea «Progresul Silvic» în ziua de 6 Martie 1904.

Modul de organizare, mijloacele și personalul de care s'a dispus acum 25 ani, cu experiența primei lucrări precum și graba cu care s'a făcut: *Ne-a dat o lucrare destul de bună*, și trebuie să fim recunoscători d-lui general Barotzy și aceleia pleiade de oficeri cari și-au martirizat trupul și sufletul trei ani — vara și iarna prin stepele de atunci ale Dobrogeii.

Așa dar: *Harta Dobrogeii și-a atins scopul ce a urmărit, ea nu a putut atinge și scopuri, pentru care nu a fost făcută.*

O lucrare grafică de și bazată pe o rețea geodezică rămîne tot grafică cînd punctele geodezice nu i-a servit de cît pentru legătură și ca baze topografice.

De la o ast-fel de lucrare ne prea mulțumim cînd aproximația ajunge dublul eroarei grafice, ceea-ce la harta Dobrogeii ar fi de 5^m în natură.

Cum însă foile hartei Dobrogeii au fost întrebuințate după deslipirea lor după planșetă, hîrtia s'a găsit contractată, diformată chiar și de 3—4^{mm}. de unde — negreșit — toleranța a fost depășită cu mult.

Pe foile de hîrtie în această stare, în continuă fluctuație provenită din starea hygrometrică, s'a pretins a se face lucrări *geometrice de delimitare* — ceea-ce nu reușesc nici cînd hîrtia nu s'a deslipit după planșetă. Iar pe teren, ne avînd fixate punctele triangulate: s'au aplicat aceste delimitări cum s'au putut, așa că erorile s'au acumulat mai cu seamă acolo, unde poligoanele erau pe două sau mai multe foi.

În 1884, cu ocazia parcelărilor, movilele poligoanelor deja începuse să dispară, laturile lor avînd erorile arătate, în unele locuri schimbate de cotropitori, inginerul parcelator nu a mai putut face un control desăvîrșit.

În unele sate, vetrile fiind mărite, parcelatorul a luat de bun poligonul fixat și a adăogat la el porțiunea cuvenită, în altele nu s'a mai adăogat acest adaos sau nu s'a scăzut după fluctuația emigrării sau imigrării locuitorilor și în fine în unele sate s'a mărit vatra de sat numai pe presupunerea că vor veni noui locuitori.

Dar nu numai atît:

Metoda tehnică de parcelare a diferiților ingineri, fie militari fie civili, nestabilită prin instrucțiuni precise și uni-

forme, a făcut ca și lucrările de parcelare să aibă valori tot atât de variate după cum era și persoana.

Nebornarea punctelor de hotar, sau cel puțin a colțurilor de poligoane — prin semne neperitoare — piatră sau movilă mare, a făcut ca : cotropirile să înceapă imediat după plecarea inginerului parcelator, cu atât mai mult cu cât au fost parcelări, unde s'a lăsat pe seama locuitorilor facerea movilelor.

Planele parcelare construite în unele cazuri după hartă, în altele după o prealabilă ridicare, aplicate mai întâiu în unele cazuri și apoi raportate pe plan, ne dau la rîndul lor lucrări de pondere diferită — în afară de valoarea personală a parcelatorului — după cum 'i-a fost sistemul întrebuințat.

In această stare venim azi și cu orî-ce chip pretindem a răcorda, suprapune sau controla parcelările cu harta, de aci discuțiunî nesfîrșite : Că harta nu e bună, ba că planurile de parcelare sînt greșite.

Pentru a termina aceste discuțiunî nefolositoare conchidem, că : planuri grafice construite cu atîtea defecte, cu viteza dorului de cîștig, aplicate din fuga, ne bornate și lăsate în părăsire 20 ani lăcomiei și fluctuației de dezvoltare a unei provincii cucerite : natural că trebuia să aducă rezultatul de azi, chiar dacă ele ar fi fost și perfecte în toate amănuntele lor.

Această stare au avut'o și alte țări, o are chiar și Franța, cu toate că a avut încă de la începutul secolului trecut un cadastru regulat. O are azi și Ungaria — în unele părți — cu toate că este în cursul facerii cadastrului său pentru a 3-a oară și cu toate că a avut serviciu special însărcinat cu ținerea în evidență a proprietății.

Cum vedem, greșala de la început, de a nu face o lucrare serioasă, a nu pregăti personal competent, a nu adopta o metoadă de ridicare anume scopului ce urmărim și mai cu seamă neținerea la curent a acestor lucrări : mai de grabă sau mai tîrziu le plătim foarte scump.

După cele arătate în trecut și după învățămintele ce am tras din ele, să cercetăm dacă, cu acest stoc de experiență, putem pași azi siguri, la regularea proprietății din Dobrovia ?

E greu și nu mă pot pronunța asupra întregii stări de acolo, când jurisconsultii noștri nu au scris nimic despre stabilirea dreptului de proprietate în diferitele faze prin care a trecut ea, într'o provincie ca Dobrovia, unde proprietatea *nu s'a vîndut, nu s'a împărțit, ci s'a luat.*

Marii noștri economiști și agronomi: *Fixat'au sistemul de economie în Dobrovia?*

Aceasta nu s'a făcut nici azi, când datorite acestei lipse: *Unii proprietari au pierdut averi întregi muncind, iar alții au câștigat averi fără muncă. S'a explicat acest curios fenomen?*

Inginerii noștri agronomi: *Arăta'au modul de împărțire al pămînturilor care s'ar potrivi mai bine în Dobrovia?*

Administrațiile județene care s'au perindat: *Au regulat în mod echitabil o vatră de sal măcar.*

Acestor lipsuri, acestei apatii de studiu, datorim în primul loc nedumerirea ce ne-a cuprins și vom face multe încercări pînă vom găsi drumul bun care să ne ducă la rezolvarea chestiunii așa cum am dori-o să fie.

Intr'o stare de nepregătire, soluția e greu de găsit, căci fără o cumpănire a adevărului văzut la fața locului—lucru ce în Dobrovia nici asta nu e ușor—fără discuțiuni și constatări asupra tuturilor cauzelor și efectelor, fără deslegarea dar atîtor necunoscute: *nu putem rezolva o stare socială din cabinet și s'o executăm cu geandarmă, că nu isbutim cum n'au isbutit nici alții.*

Intr'o țară agricolă și mai cu seamă la noi Romîni—nici o altă chestie socială, nu poate aduce turburări mai de grabă ca chestia de proprietate.

O știm de mult dar cu toate aceste continuăm a nu-i da nici o importanță, așa că am deprins lumea să se convingă din ce în ce mai mult, că e bine a se uni la pretențiuni chiar cînd nu are nici un drept. Exemple avem destule și dincoace în țară.

Cauza acestei veleități este slăbiciunea noastră de pînă acum de a nu defini odată ceea-ce este al nostru — al Statului — de ceea-ce este al lor.

Cite călcări și neînțelegeri aveam cu vecinii noștri Unguri, înainte de delimitarea frontierei în mod precis? Ce ușor ne pare acum rezolvarea litigiurilor în acea parte!

Acest exemplu real, între bine și rău, ar trebui să ne încurajeze a continua astfel de lucrări în interiorul țării, unde cearta și vrajba este: *între frați*.

În Dobrovia spiritele sînt bune, azi putem regula proprietatea în mod echitabil — bine înțeles — mîine însă după atîtea neregularități, după atîtea ordine și contra ordine spiritele se vor amări și ne va fi mult mai greu să ne găsim ce este al nostru.

Este dar timpul să curmăm această stare de nerogulă cît mai iute și bine, ca să putem pregăti viitoarele vînzări — după necesitățile actuale, dacă nu voim să vedem pe cei 6.000 capi de familie fără pămînt — în cea mai cumplită mizerie — căci a emigra — ar face-o, dar nu o pot: *în Bulgaria nu î mai primesc, în America n'au cu ce se duce*.

În această ordine de idei, ca să pot da și eu ajutor, arăt ce am putut afla în timp de 6 luni și dau cîte-va gîndiri cari dacă nu vor fi tocmai bune, cel puțin vor ajuta celor mai competenți de cît mine, a găsi altele mai nemerite.

Cea mai mare grijă ce a copris pe Dobrogeni, este faptul că dreptul de proprietate a devenit confuz și alarmant pentru foarte mulți dintre ei, din cauză că statul a luat în stăpînire sa o mare parte din terenurile ce le posedau, pentru motivul: Fie că titularul nu s'a stabilit în localitate, fie că titularul de odinioară s'a găsit acum în urmă că a fost «fictiv», deci că a îndus în eroare comisia care 'i-a atribuit lot.

Nu este de competența mea și nu 'mi permit a discuta această dispoziție, dacă este bună sau rea, legală ori nu.

Voiesc numai în treacăt a arăta că locuitorii au făcut o întîmpinare cu doleanțele lor, dar pînă azi ei nu par a înțelege dispozițiile luate de minister, ci se pregătesc de luptă prin atîtea procese cîte cazuri sînt, ceea-ce va aduce pagube atît statului cît și lor.

Domnul ministru al domeniilor cunoscînd chestia a bine-voit a da destule directive Administrației Domeniale din Dobrovia care drept urmare a format comisiuni noi pe ocoale compuse din sub prefect, șef de ocol, perceptor, primar, preot și învățator sub președinția sub-prefectului.

Aceste comisiuni aveau de scop: de a cerceta încă odată la fața locului starea civilă—ca să zic așa—al fie-cărui lot aceasta pentru a se ști: *care din loturi vor fi luate la stat?*

Acele comisiuni nepregătite pentru o lucrare așa de importantă nu ne putem aștepta la limpezirea chestiunii nici după aceste comisiuni cari au lucrat fără baze și fie care în felul după cum s'a priceput.

Resultatul fiind diferit, nu se poate lua o deciziune uniformă.

Cred că : dacă se da un termen de grație pentru ca locuitorii să'și îndeplinească formalitățile și condițiile ce statul ar fi pretins și numai după împlinirea lui, o comisiune compusă din reprezentanții părților și sub președinția unui magistrat competent sau numai un singur magistrat, ca judecător, putea aduce odată pentru tot-d'a-una o hotărîre, *conform legilor.*

Cei nemulțumiți de hotărîrea judecătorului ar fi avut dreptul de a face contestație la tribunal, ei ar fi fost prea puțini, iar nu ca acum cînd vom avea tot atîtea procese pentru tulburare de posesie cîte puteam avea și de la întîia luare la stat făcută numai după avisul șefului de ocol.

Dacă s'ar fi hotărît categoric și de la început cum și de la cine trebuia luat pămîntul, nu am fi avut această stare de nesiguranță.

Apoi ca veniturile să poată fi mărite și just evaluate, conform regulamentului, trebuia să se facă în primul loc : *Inventarierea averilor statului la fața locului prin șefii de ocoale, agenții și controlorii noștri, căci pentru aceasta au fost creați.*

Ce-î drept — nu s'a putut face în 8 luni, pentru motivul că n'a fost timp și mijloace poate, — dar în aceste 8 luni s'a studiat cel puțin : Cum are să se facă ?

Nu acuz pe nimeni, cred însă că ar fi fost mijloace, timp și bani ca cel puțin pentru o comună să putem azi arăta documentat : *Ce a fost și ce este acum ? Adică cum a fost parcelarea pe plan, cum s'a aplicat, cum a devenit ea prin călcări, schimbări, e'un cuvînt, toate metamorfozele prin care a trecut, aceasta ea să putem justifica ceia-ee vroim să facem.*

Cînd o lucrare va fi făcută pe aceste constatări, statul va putea executa cu hotărîre drepturile fie-cărui, iar locuitorii pătrunși de dreptatea și echitatea ce statul are pentru toți și pentru sine însuși — nici locuitorii nu vor căuta prin

teorii false să ocolească spiritul ce legiuitorul a avut în legea de colonizare.

Statul nu a avut nici odată și nu are nici azi scopuri de câștig prin împămîntenirile ce a făcut în Dobrovia saă în țară, și acolo și aci a urmărit marea idee de a ridica clasa de jos, clasa muncitoare — dîndu-î pămînt de muncă

Cînd vede însă că împămîntenitul nu se duce la el și nu-l cultivă — statul nu poate tolera și încuragia pe această clasă deveniți arendași, la lenevie cînd mii de oameni caută pămînt pentru hrană și nu găsesc?

Să fim siguri că se va găsi mijlocul de oameni noștri, competenți, a se face această dreptate și în țară dincoace și în Dobrovia cît mai ne întîrziat.

Fiind pătruns de necesitatea ce are Ministerul ca să cunoască starea de azi: am cercetat pe cît am putut ca cel puțin prin măsurători de control să-mi pot da seama de ea, ca expunînd-o Domnului Ministru, să pot ajuta și eă la marea lucrare ce a început.

Cum ne găsim?

Planurile de parcelare, unele sunt incomplete, le lipsesc distanțe scrise pe plan acolo unde figurile sunt neregulate, ceia ce arată că nu aă fost măsurate și prin aprecierea pe un grafic — de multe ori deja ruinat — nu putem găsi de cît cu mare toleranță o movilă ce a dispărut, și sunt prea puține care aă mai rămas.

Se constată că planele nu aă corespuns nici la început cu terenul, căci loturile saă parcelele din urmă a unei table unde s'a terminat măsurătoarea, în majoritatea cazurilor verificate, aă suprafețe mai mari de cît cele arătate în acte și plan, cîte 3—4 hect. la Cara-Omer.

Distanțele scrise pe două plane parcelare, care aă o latură comună nu se potrivesc și nici una din ele nu se potrivește nici pe teren. Pe o distanță de 4000^m am găsit o diferență de 310^m la Cara-Omer, caz excepțional — în majoritate însă erorile saă mai bine zis greșalile pot fi evaluate peste 2^o/_o ceia ce ne-ar da pentru întreaga Dobrovia — afară de călcări și cotropiri o suprafață de peste 10.000^{hect.}

Cotropirile nu se pot ști, unii susțin a fi de 30.000^{hect.}

alții chiar de 60.000^{hect.} cifre ce nu se pot controla cu atât mai mult că azi auzim că lipsește sub diferite categorii un sfert din suprafața Dobrogei?! *Norocul este că aceste afirmări sunt imposibilități.*

Dar: Orî cît de mici ar fi cotropirile, — statul a trebuit și cu drept cuvînt s'a alarmat: — ca să facă să înceteze această revoltătoare stare și să-și aducă în patrimoniul său ce ia fost răpit.

Aceasta 'i-a fost scopul prin crearea administrației speciale din Dobrogia.

Această problemă stabilită să vedem:

Cum o executăm?

Prima soluție provisorie.

Ideea care predomină zice:

Eă, statul ca păgubaș, nu mă împoartă ce a fost și cum a fost, constat că mă lipsește din averea mea, o voi lua-o înapoi în care scop: voi face verificările perimetrilor poligoanelor de delimitare și parcelare, voi da în bloc suma de hectare la care aș drept locuitorii după acele, defalcînd sau complectînd după caz suprafața legală.

Ceia ce vrea să zică: a face verificarea în total și a da locuitorilor porțiunea ce li se cuvin ca și la delimitarea din 1864, rămînînd ca locuitorii să-și împartă și să-și reguleze proprietatea lor între dînșii.

Ast-fel concepută ideia: Nu se poate face nici legalmente, nici inginerește, nici omenește.

Nu, căci ei aș o posesiune de bună credință de peste 10 ani, nu, căci defalcînd dintr'o parte un prisos, voi tăia de la acel locuitor sau de la mai mulți un prisos pe care tocmai ei nu l'aș avut nici odată, și în acest caz, acești locuitori năpăstuiți pe ne drept, vor fi siliți să-și caute loturile lor la ce-i l'alți, ceia ce nu pot face de cît prin ingineri și advocați alergînd ani întregi pe la tribunal, pe cînd adevăratul stăpînitor al prisosului stă liniștit, ne putînd fi chemat la nici o răspundere nici după regularea definitivă.

Exact, casurile cu locuitorii împrorietăriți la 1864 cari sunt în veșnică ceartă și ură, inginerii hotarnici îi exploa-

tează fără ca pământurile unui singur sat să fi fost regulat definitiv și echitabil în timp de o jumătate secol.

Dar, dacă statul voiește a face o lucrare numai pe baza principiului: *De a și descurca numai proprietatea sa și fără a aduce prin aceasta o vrajbă între locuitori*, o poate face: *Recalculând în cabinet vechile planuri de parcelare ca ele să corespundă cu actele lor și apoi să le aplice parcelă cu parcelă pe teren cu toată esactitatea, numai așa să pot scoate prisoasele din loturi și cotropirile de ori de categorie.*

Se înțelege că în urma aceștia se va face o ridicare generală pentru a se cunoaște ce mai are statul spre a pregăti vânzările viitoare.

Lucrarea ast-fel făcută ar fi un pas mare, ce ar satisface cerințele actuale și cele viitoare pentru un period de cel mult 20 ani, ea ar fi prima soluție a problemei proprietății în Dobrogea, rezolvată însă tot în fugă și cu o cheltuială de 2.000.000 lei făcută în timp de 3 ani cu un personal de 50 bunți operatori și controlori. Cum vedem, costul lucrărilor ar fi cam tot atît cît a costat vechile parcelări și vechea hartă.

Lucrările ar fi aceleași și fiind făcute în acelaș fel, dăm iar peste greșelile de la început cu atît mai mult că s'a emis opiniunea a se da Institutului geografic aceste lucrări — care de sigur că odată cu parcelările va face și harta sa.

Aceasta înseamnă că voind a atinge două scopuri, ofițerii vor înclina mai mult spre hartă căci asta le este specialitatea, pe cînd nouă din contră ne trebuie parcelări bune — deci, o planimetrie precisă — și dacă din specialitatea hărții am dori să avem figuratul terenului — este numai o dorință de care la nevoie ne putem dispensa, cu atît mai mult cu cît, avînd cotele atîtor puncte de parcelare am putea completa formele după vechea hartă — așa după felul cum ne trebuie nouă.

După cum vedem o lucrare de ridicare de planuri parcelare nu are logica de a fi strîns legată cu o ridicare de hartă militară, ambele lucrări se împrumută și se ajută — mai mult harta de la parcelări — fără ca cu toate acestea, una să serve și drept alta și să-și piardă specialitatea sa. *A căuta să le facem de odată cu acelaș personal pe amîndouă, înseamnă: a nu face nici hartă nici parcelări bune.*

Aceasta este atît de adevărat că în Europa găsim cadastre făcute de militari, de ex. Cadastrul făcut de oficerii Statului Austriac sub Iosif II, care n'a putut fi aplicat nici odată.

Nu voesc prin aceasta a atinge susceptibilitatea inginerilor militari, dar mi-e teamă că dacă s'ar da lucrarea Institutului geografic — am avea admirabile hașuri și forme de teren — pe cînd esențialul: dispoziția economică a parcelărilor, ar suferi.

Dar fiind că să mai susține că disciplina militărească de la Institutul geografic este baza fundamentală și fără de ea nu se pot face lucrări mari; conchidem: *Recunoaștem această calitate cu o singură observație, că: disciplina militărească de care se vorbește — poate să fie și civilă, căci această disciplină nu este alt-ceva de cît: ordinea, impunerea prin știință, sistem de emulațiune și îngrijire părintească:*

Oare la noi la Ministerul Domeniilor nu o putem avea?

(Va urma)

Gr. Popescu

Inginer hotarnic al Statului

ROMÎNIA LA EXPOZIȚIA INTERNAȚIONALĂ DE PESCĂRII

DIN ST. PETERSBURG 1)

(1902)

Domnule Ministru,

Prin raportul meu înregistrat la No. 8791 din 23 Ianuarie 1902, am avut onoarea a vă arăta planul general al secțiunii române la expozițiunea internațională de pescării din St. Petersburg, precum și a vă înainta o listă de toate obiectele, ce le-am trimis pentru a figura la acea expozițiune.

După cum am avut deja onoarea a vă comunica la timp comitetul de organizare a acelei expozițiuni, pentru a ne scuti de marea cheltuială ce ne-ar fi cauzat-o întreținerea în permanență în

1) Raport prezentat d-lui ministru, de Dr. Gr. Antipa, inspector general, al Domeniilor însărcinat cu conducerea serviciului pescăriilor.



Expoziția de la St. Petersburg.

Petersburg a unui delegat special al nostru, ne-a delegat pe unul din membrii săi, care să organizeze secțiunea română și să ne reprezinte în toate ocaziunile pînă la sosirea mea în localitate. Acest delegat a fost însuși Secretarul General al Comitetului d-l Iv. v. Zarubin, care împreună cu un alt membru din comitet, d-l Dr. Karl Hülsen, ne-au făcut toate lucrările pentru organizarea și aranjarea secțiunii noastre; — cu decorarea și aranjarea din punct de vedere arhitectural a secțiunii noastre s'a însărcinat pictorul Constantin Isenberg, un tînăr artist de mare talent, deja foarte cunoscut în lumea artistică din Petersburg.

Atît ca gust în aranjare, cît și ca valoarea obiectelor expuse, secțiunea noastră se prezinta foarte bine. Comitetul a avut în îngrijire de a ne da un loc de onoare în arena principală alături de loja imperială și loja juriului. — Exteriorul, după cum puteți vedea și din alăturata fotografie, era foarte estetic executat după schițele artistului Isenberg, așa că forma în adevăr unul din colțurile cele mai atragătoare din toată expozițiunea.

Iată în adevăr cum descrie ziarul Peterburgskij Listok (foaia petersbugiană) No. 17 de la 18 Ianuarie 1902, modul cum se prezinta în totul Pavilionul nostru :

«Alături de loja experților apare un colț încîntător, respirînd
 «poesie și frumusețe. Este pavilionul — Secțiunea Romînicîi
 «ultima creațiune a d-lui Isenberg. E o grotă fantastic tăiată în
 «stîncă și împresurată de jur împrejur de un colan de proaspătă
 «verdeată exuberantă tropicală, ca dimineața unei zile de Maiu,
 «In fund se zăresc busturile albe ale Regelui și Reginei Romînicîi,
 «cadrul poezie al grotei neputînd corespunde mai potrivit cu nobila
 «figură a poetei Carmen Sylva. De jur împrejur este regatul locui-
 «torilor, «der schönen blauen Donau», păsări și pești ca și vii, sunt
 «imprăștiati pe țărături stîncosi. — Numeroase modele, animale
 «împăiate, pești în spirt, etc., arată căs adunate cu luare aminte
 «și cu mare dragoste pentru știință și fie-care amănunt cît de mic.
 «merită atențiune ».

Dar nu numai exteriorul, ci și conținutul secțiunii noastre a fost foarte mult apreciat și a produs o impresiune minunată. Cred că intenția noastră : pe de o parte de a face cunoscută în streinătate pescăria noastră și produsele ei în vederea lărgirii exportului, iar pe de alta de a arăta lumii că suntem o țară, care știe să conserve și să sporească o bogăție pe care natura i a pus-o la dispoziție, a fost acum pe deplin satisfăcută.

Cred că nu pot arăta mai bine impresia ce a făcut-o expoziția noastră, de cât citind cele ce s'au scris despre ea în 2 din cele mai mari ziare rusești, în *Novoje Vremia* (No. 9302 din 26 Ianuarie 1902) și *Petersburger Herald* (No. 20 de la 20 Ianuarie 1902).

Iată ce zice *Novoje Vremia* despre România, în descrierea generală a expoziției, ce o face : «Alară de Pavilionul României, care reprezintă multe lucruri expuse într-o mare secțiune construită interesant, cele-l'alte state : Austria, Belgia, Egiptul, India, Siamul, Persia, Italia și Monacul par sărace în bogățiile pescăriei, întru cât expun numai broșuri și cartograme»

Iar *Petersburger Herald* făcînd o scurtă descriere a întregii expoziții, zice despre noi cum urmează : «Dacă mergem acum de la nordul Rusiei la vecina ei de la Sud, la România, găsim foarte multe lucruri demne de o atenție deosebită, provenite atît din delta Dunărei cît și din apele din interiorul țării. Aranjarea acestei expozițiuni este foarte frumoasă prin adăogirea unei anexe cu busturile Regelui și a Reginei ; înaintea lor și pe lături sunt exemplare gigantice de Nisetri și Moruni, precum și o colecțiune de păsări — dușmanii peștilor — expuse într-o frumoasă decorațiune de plante. În sala principală se pot vedea peștii acelei țări, parte preparați în lichide conservante, parte împăiați, afumați sau uscați. Diagrame de la 1881—1899 ne arată starea generală a pescăriei din țară, care este foarte satisfăcătoare ; exportul crește pe cînd importul scade. Din modelele de garduri, instrumente de pescuit, bărci, cherhanele pentru prepararea peștilor, din produsele de pescării, fotografii, etc. se vede că starea pescăriilor din acea țară e în adevăr într-o bună stare («sicht man die dortige Fischerei in wirklich guten Zustande»).

Din aceste citate cred că se poate vedea în deajuns impresia pe care a putut-o produce în public expozițiunea noastră.

Dar nu numai în publicul mare, ci chiar și de specialiști, expoziția noastră a fost foarte apreciată și ca dovadă e că Juriul ne-a acordat cele mai mari recompense. Serviciul Pescăriilor a obținut diploma de onoare «Grand Prix», iar pescarii din bălțile Deltei Dunărei, cari sub îngrijirea serviciului nostru, au expus produse de ale pescăriilor noastre, au fost și ei cu toții medaliați. Icrele noastre au obținut medalia de aur, conservele de chefal medalia de argint, etc., etc.

Expoziția noastră a avut înalta onoare de a fi vizitată de

Majestatea Sa Impăratul, de Majestatea Sa Impărăteasa, și de mai multe ori de Impărăteasa mamă.

De oare-ce eu nu sosisem încă în Petersburg, Majestatea Sa Impăratul a fost primit în secțiunea romină de către D-l Minisru Rosseti Solescu și de Excel. sa d-l Dr. Osc. v. Grimm, președintele expoziției, care au dat toate lămuririle necesare. Majestatea Sa a dat multă atenție și a arătat mult interes pentru obiectele expuse în această secțiune. Majestatele Lor Impărăteasa actuală și Impărăteasa mamă, au fost conduse de delegatul nostru d-l Iv. v. Zarubin. De asemenea Excel. sa d-l Minisru al Agriculturii, A. Ermoloff a vizitat în mai multe rânduri cu deamănuntul secțiunea noastră și mi-a exprimat personal satisfacția sa.

Cu ocaziunea expozițiunii s'a ținut la Petersburg și un congres internațional de pescării la care erau reprezentate, în mod oficial, mai toate statele civilizate din lume. Congresul era sub președința de onoare a Alteței Sale Imperiale Marele Duce Sergie Alexadrovitsch.

La acest congres în afară de o mulțime de comunicări foarte variate și interesante, ce s'au făcut relativ la diferite chestiuni speciale s'au mai discutat și chestiuni generale interesând dezvoltarea pescăriilor din toată lumea. Una dintre aceste chestiuni mai principale care s'a discutat a fost «Despre necesitatea tratatelor internaționale de pescării». Cu referatul acestei chestiuni a fost însărcinat D-rul Wagner, delegatul oficial al guvernului Austro-Ungar. În urma discuțiilor ce au avut loc, congresul a adoptat următorul desiderat (Voeu) :

«Il est a desirer que les puissances du monde civilisé se mettent d'accord pour la protection de la pêche par des traités internationaux ayant pour but de régulariser la pêche fluviale et maritime et de prévenir l'extermination des poissons».

Am fost foarte fericit să pot comunica membrilor congresului în ședința publică că România a împlinit deja acest desiderat și că chestiunea pescuitului în Dunărea de jos e regularizată prin 4 convențiuni internaționale, care din inițiativa noastră s'au încheiat s'au sînt pe cale de a se încheia cu celelalte State riverane și prin care s'a adoptat un regim uniform de cruțare pe tot lungul Dunărei, de la Presburg pînă la Marea Neagră.

Un al doilea punct principal, dintre discuțiunile congresului, care ne privește direct, este chestiunea pescuitului în Prut. Asupra acestui punct congresul a emis următorul desiderat :

«Il est a désirer : a) Qu'un règlement concernant la pêche et

«la pisciculture dans les eaux internationales et limitrophes des bassins de la Vistule, de l'Istre, du Dnistre et du Prout soit élaboré dans le plus bref délai; b) Dans ce but le Congrès s'adresse aux représentants de l'Allemagne, de l'Autriche-Hongrie, de la Roumanie et de la Russie avec la demande de présenter ce voeu du Congrès à leurs Gouvernement, respectifs et de faire tout leur possible afin que le règlement susnommé soit élaboré aussi tôt que possible; c) Il est à désirer de former une commission internationale de pêche composée de spécialistes de la part des quatre pays intéressés qui élaborerait un projet de loi détaillé sur ce sujet».

Și asupra acestui punct am avut fericirea de a putea comunica Congresului că întru cât privește Prutul, România a devansat deja dorința congresului încheind cu Rusia o convenție internațională pentru luarea de măsuri comune, că deci astăzi nu așteptăm de cât cu plăcere ca și celelalte state riverane acestui râu să adopte și ele măsurile ce le-am luat noi.

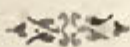
Intru cât privește celelalte desiderate emise de congres le alătorez aci :

In fine ceea ce cred că e interesant pentru noi să mai relevez e că cu ocaziunea acestui Congres, *Profesorul A. F. Brandt* de la Universitatea din Charkov, care a călătorit pe la pescăriile noastre și le-a studiat de aproape a cetit în secțiunea rusă a congresului, un studiu al său asupra pescăriilor din România. — «El a urmărit scopul de a dovedi — (după cum referază *Nowoja Vremia* No. 9325 de la 18 Februarie 1902) — că sistema exploatarei în regie (monopolul) de Stat a pescăriilor practică în România, presintă garanțiile cele mai sigure pentru buna exploatare a avuțiilor de pescării. — Raportorul susține că în Rusia sunt cele mai avantajoase condițiuni pentru exploatarea în regie a pescăriilor».

Aceste sunt în scurt, Domnule Ministru, cele petrecute la expozițiunea și congresul de pescării din St. Petersburg și cred că putem fi cu totul satisfăcuți de rezultatele ce le-am avut.

Dr. Gr. Antipa.

Inspector general
Însărcinat cu direcția serviciului
pescăriilor.



Budgetul Minist. Agriculturii, Industriei, Comerc. și Domeniilor pe 1904—1905.

(SERVICIUL PĂDURILOR)

DISCUȚIA DIN CAMERA

Sedința de la 12 Ianuarie 1904

D-l *St. C. Ioan* dă citire următorului raport:

c) La statul No. 21 s'au șters 200 pădurari-șefi și 100 pădurari clasa I, trecându-se 1.460 pădurari clasa III, în loc de 900 cât prevedea proiectul, și 512 confiniști, în loc de 500 câți prevedea proiectul. Aceasta nu schimbă în nimic cifra bugetară și este făcută după cererea D-lui șef al serviciului respectiv aprobată de D-l ministru;

Cu toții am recunoscut temeinicia susținerii colegului nostru D-l Pana Buescu, că sistemul de exploatare al pădurilor noastre este de multe ori defectuos și că este aproape neglijată replantarea, singurul mod de a putea asigura o viață pentru tot-d'a-una pădurilor noastre.

D-l *Președinte*: D-l Pană Buescu are cuvântul.

D-l Pană Buescu: D-lor Deputați, voi să atrag atenția D-lui ministru al Domeniilor și al Agriculturii, asupra celor-va servicii foarte importante din acest Minister, care este Ministerul cel mai important al acestei țări.

Din punctul de vedere al producției țării, cred că cunoașteți cu toții că în general producția nu merge crescând, că producția agricolă a țării nu întâmpină mari înlesniri, că producția țării are trebuință de încurajare și de îmbunătățire. Țara aceasta este o țară agricolă și Ministerul Agriculturii trebuie să-și dea toate silințele pentru îmbunătățirea agriculturii.

Mai este o ramură care trebuie îmbunătățită, aceasta este ramura pădurilor. Asupra acestui punct voi să atrag atenția D-lui ministru al Domeniilor.

D-lor, D-voastre știți câtă influență are asupra producției țării, pădurile, din punctul de vedere al climei. La noi, din nenorocire, de vre-o 20—30 de ani, am început a stîrpi pădurile, mai cu seamă particularii, și nu au rămas de cît pădurile Statului. Această stîrpire de păduri a produs seceta necontenită, care se observă de câțiva ani și cînd se întimplă că sunt ploii, atunci avem torente devastatoare.

Remediul nu este de cît să revenim în parte la împădurirea părților despădurite și mai cu seamă împădurirea munților și a dea-

lurilor. În Franța s'a făcut acest lucru de la 1860 încoace, căci și Franța suferea de relele acestea în munți și rezultatele au fost excelente.

Prin urmare, atrag atenția D-lui ministru al Domeniilor asupra acestui lucru. Avem păduri pe o întindere de 912.000 hectare, pe lângă cari mai sînt goluri de vre-o 163.000 hectare. Știți ce pepiniere are Statul pentru plantarea acestei întinderi? Are numai 56 hectare.

Prin urmare, mă adresez D-voastre, D-le ministru al Domeniilor, ca să vedem dacă ați luat vre-o dispozițiune, căci este cu neputință ca cu 56 de hectare să puteți împăduri golurile cari sînt de 163.000 hectare.

Dar ce mai faceți cu atîția munți cari reprezintă atîtea sute de mii de hectare? Atunci la ce mai servește acea lege silvică care impune Ministerului de Domenii ca să împădurască munții? Prin urmare, cred că este timpul să atragem atențiunea D-lui ministru al Domeniilor ca să bine-voiască să dea toată atențiunea acestui lucru așa de important pentru binele țării; căci vă declar că nu mai este azi nici o îndoială asupra relelor cari le-a adus stîrpirea pădurilor.

Nu merg mai departe în această chestiune, ași putea spune multe, dar mă mulțumesc numai a o recomanda atențiunei D-lui ministru.

D-l Președinte: D-l Marin Petrescu are cuvîntul.

D-l Marin Petrescu: Trebuie să recunoaștem cu toții, D-lor Deputați, că o discuțiune sistematică asupra acestui budget nu se poate face din pricină că raportul nu s'a tipărit și nu ni s'a împărțit ca să putem lua cunoștință de conținutul lui. D-l raportor ne-a citit conceptul raportului și, din cele ce am auzit, văd că s'au făcut cîte-va propuneri în sub-comisiunea bugetară, dar nu știu dacă acele propuneri au fost sau nu primite de D-l ministru.

Vorbea D-l Buescu de păduri. La păduri s'au făcut îmbunătățiri serioase, însă în sensul administrativ, nu în sens de îmbunătățiri culturale. Nu s'a renunțat încă la vechiul sistem al contractelor și al termenelor scurte de exploatare.

Prin aceste contracte de arendare a pădurilor Statului, se imobilizează mai multe milioane în casa Statului sub formă de garanții, și mă întreb, pentru ce aceste garanții bănești atît de mari? Dacă iaș o pădure de 10.000 lei, trebuie să depun o garanție de 5.000 lei.

Înteleg ca garanția să fie proporțională cu riscul probabil, dar ca să iaș o garanție numai pentru a lua garanție, fără să mă gîndesc ca prin ast-fel de garanție imobilizez atîtea milioane cari ar fi putut fi puse în serviciul exploatațiunei, este o erezie economică, de care trebuie să fie debarasată administrația pădurilor.

Tot așa ași putea zice și pentru moșiile Statului. Sunt și ac atîtea milioane imobilizate în garanții, în loc de a servi la producțiune

Pentru păduri mă întreb cari sunt pagubele ce ar putea încerca Statul, din partea unui antreprenor, din momentul ce se plătește anticipat valoarea pădurei? Ca să vă strice lăstarul? Dar lăstarul nu face nici jumătate valoarea garanției, și apoi sînt agenți, sînt pădurarii pentru pază.

Sînt sigur că reforma contractelor pentru păduri, va spori venitul lor.

Relativ la acei 2 la sută din venitul pădurilor, de care vorbea D-l Buescu și despre care văd că se ocupă și raportul, din acest venit nu s'a făcut nici o alocație specială pentru stingerea torenților, și d-voastră știți că pe valea Topologului, mai cu seamă, acești torenți constituie un pericol mare pentru pămînturile de cultură și de pășune. Nisipul și pietrișul cărat de torenți a invadat peste 6.000 de hectare ale locuitorilor.

D-l ministru a numit acum două ani o comisiune, și care comisiune a găsit că sunt 6.000 de hectare invadate de pietriș și nisip. Nu am văzut pentru acolo nici un ban alocat din acești 2 la sută. Ar fi de dorit ca, din această sumă, să se detașeze ceva pentru începuturi de lucrări pe valea Topologului.

D-l C. I. Stoicescu, ministrul Domeniilor: Astăzi D-l Buescu ne-a vorbit de două sau trei cestiuni, și de cestiunile atinse de D-l Pană Buescu trebuie să ne preocupăm și noi și să arătăm ce avem de gînd să facem. D-sa ne-a vorbit de cestiunea *pădurilor*, a vorbit de popularea dealurilor și a munților noștri în părțile păduroase, de reimpădurirea la vreme și pe o scară întinsă a acestor păduri, pentru ca să formeze un echivalent, în viitor pentru pădurile cari se distrug. În această privință D-l Buescu a fost cam sever la adresa serviciului silvic al Ministerului de Domenii.

Acest serviciu s'a preocupat și se preocupă cu dinadinsul de cestiunea împădurirei, de cestiunea plantațiilor; aceste plantațiuni însă s'a făcut în limitele mijloacelor cari li s'a dat. Cînd este vorba de lucrări manuale, nimic nu se poate face pînă nu se pune la dispoziție mijloacele trebuincioase ca să se facă cutare sau cutare îmbunătățire.

În ceea-ce privește îmbunătățirea pădurilor, este o lege excelentă, legea pentru fondul special de 2 la sută pentru punerea în valoare a pădurilor, menținerea coastelor și fixarea terenurilor mișcătoare; lege care dă posibilitatea ca să se facă, prin însăși resursele cari vin din exploatarea pădurilor, îmbunătățirile care trebuiesc pentru păduri; această lege a fost odată abrogată, altă dată lăsată în desuetudine. Știți, D-lor, care este importanța unei asemenea măsuri și unei asemenea legi și budgetul de 2 la sută, care mai înainte nu primise resursele necesare, cu cari să se facă lucrările. anul acesta l-am atașat pe lîngă budgetul general pentru a primi sancțiunea D-voastră și pentru a fi un ce real. (Aplause).

Știți că, după legea actuală a contabilității generale a Statului, bugetele speciale trebuia să treacă pentru anul 1903—904, prin

consiliul de miniștri, iar pentru 1904—905 prin însăși Camera: de aceea vedeți că la sfârșitul budgetului pe care 'l presint este și budgetul de 2 la sută, care ne va permite să facem lucrări și mai multe de cît am făcut pînă azi, pentru marea satisfacție a D-lui Buescu și pentru satisfacția noastră a tuturor.

Am început să ne gîndim ca să lucrăm, nu numai să vorbim, în ceea-ce privesce reîmpădurirea.

.
Ședința de la 13 Ianuarie 1904.
.

Se dă citire cap. VI.

D-l *Președinte*: D-l Marin Petrescu are cuvîntul.

D-l **Marin Petrescu**: Așî ruga pe D-l ministru să fie mai dărnîc cu societatea „Progresul Silvic”, singura societate care subsistă de aproape 20 ani și numai cu sacrificii făcute de membrii săi. Suma de 500 lei, este prea mică, v'așî ruga să îi dați 1.000 lei, fiind că este o societate care lucrează la prosperitatea economiei forestiere a țării. Prin organul ei de publicitate răspîndește în țară cunoștințe asupra culturii și conservării pădurilor. Statul, în primul grad, se folosește de cunoștințele răspîndite de această societate. A mări subvenția cu 500 lei, este atît de puțin în cît nu mă îndoesc că d-l ministru nu se va opune.

D-l *C. I. Stoicescu, ministrul Domeniilor*: Fiind că suma ce se cere este mică și întru cit nu se atinge de economia budgetului, primesc să se înscrie o sumă mai importantă, care să nu treacă peste 1.000 lei.

D-l *Ștefan C. Ioan*: D-lor deputați, amendamentul propus de D-l Marin Petrescu a fost respins de comisiune cu majoritate de voturi.

-- Se pune la vot acest amendament și se respinge.

-- Se pune la vot capitolul V și se adoptă ast-fel cum a fost prezentat de comisiunea budgetară.

— Asemenea se adoptă capitolul VI fără discuțiune.

— Se dă citire capitolului VII.

D-l **Pană Buescu**: D-le președinte, voiam să fac o observație D-lui ministru al Domeniilor asupra școalelor de agricultură și silvicultură.

Mai întîiu, la școala de agricultură văd că lipsește catedra specială de silvicultură. În general, tinerii cari merg ca să dirigeze ferme particulare trebuie, să aibă aceste cunoștințe complete. Trebuie ca, pe lîngă cunoștințe de exploatarea pămîntului, să cunoască și amenajarea pădurilor, căci multe din proprietățile particulare sînt și cu păduri. Așa se face în toate școalele de agricultură din toate țările, din Franca, din Germania, etc.

Prin urmare, trebuie neapărat a se adăoga la această școală învățămîntul silviculturii printr'un curs special de silvicultură.

A doua observație pe care am s'o fac, este asupra școalei de silvicultură. E ciudat să vezi că există la noi o școală separată

anume de silvicultură. Moșile care se administrează de particular nu au nevoie de silvicultori speciali. Nici un proprietar din țara aceasta și asemenea din alte țări, nu are trebuință numai de silvicultori. Dar iată răspunsul care se poate da la aceasta: trebuie să fie o școală specială de silvicultură, pentru că așa este și în Franța, unde este o școală de silvicultură la Nancy. Dar când se raționează astfel, se face o confuziune, în Nancy este o școală a Statului pentru Stat, pentru pădurile Statului în special, nu pentru particulari, căci particularii n'au nevoie de silvicultori cum nu au nevoie nici la noi. Mai înainte, școlarii din școala centrală de agricultură și silvicultură deveneau silvicultori în urma unui concurs special de silvicultură.

Școala aceasta de silvicultură, cum este azi, nu face serviciul particularilor, ci servește numai Statul și ce se întâmplă? An peste an abia se face vacanța pentru câte două sau trei locuri de silvicultori, atunci ce se face cu ceilalți școlari din școala de silvicultură, căci pe fiecare an ies din școală ca la 30 de școlari; la particulari nu pot servi și ca silvicultori la Stat nu au locuri. Rău face D-l ministru al Domeniilor că nu ascultă că este de trebuință să cunoască această cestiune.

D-l C. I. Stoicescu, ministrul Domeniilor: Cunoșc această cestiune.

D-l Pană Buescu: Ce se făcea câțiva ani mai înainte? Silvicultorii care eșiau din școala de silvicultură, fiindcă nu erau locuri îi făceau stagiar și le dădea câte o mică leafă. Acesta este scopul acestei școale de silvicultură, de a-i face nenorociți, pentru că nu le dai perspectivă, nu le dai viitor. De aceea, cel mai bun lucru este ca D-l ministru al Domeniilor să mărească gradul de învățămînt la școala de agricultură așa cum a fost, căci țara aceasta, fără un învățămînt agricol superior, nu poate progresa în agricultură. Prin urmare, cer desființarea școalei de silvicultură și să se dea mai mari dezvoltări învățămîntului școalei centrale de agricultură adăugînd un curs special de silvicultură.

D-l președinte: D-l ministru al Domeniilor are cuvîntul.

D-l C. I. Stoicescu, ministrul Domeniilor: D-lor deputați, două cuvinte de explicație:

Este o cestiune de organizare. Mai întîiu, D-l Buescu nu a observat un lucru, că la școala de agricultură unde voește să fie și o catedră de silvicultură, există predarea acestui curs de știință forestieră.

Învățămîntul agricol și cel silvic a fost o dată contopit. S'a constatat că rezultatele nu au fost bune, și nu e, dar mai bătrînii noștri, D-l Buescu și Aurelian, au găsit altă dată de cuviință ca ele să se separe; și bine au făcut: școala de silvicultură să dea silvicultori și școala de agricultură să dea agricultori. Evident că în școala de agricultură trebuie să se dea și noțiunile de silvicultură și de aceea aveți un profesor de silvicultură pe care îl găsiți în budget.

Cît pentru ceea ce zicea D-sa despre școala de silvicultură, că ar trebui desființată, pentru că nu mai sînt destule funcțiuni de dat, D-l Buescu ar trebui să se bucure: să vie oameni să ia știință la școală și apoi s'o aplice și în administrațiile particulare.

Același lucru s'a întâmplat la agricultură. Absolvenții înainte se făceau slujbași și cînd s'a văzut că nu mai aș slujbă, ei și-aș îndreptat activitatea în altă parte, și-aș pus în practică cunoștințele lor pe la particulari. Azi sînt îngrijitori de moși cărî sînt eșiți din școala de la Herăstrău și din școala practică de la Laza. Aceasta este un simptom îmbucurător. D-l Buescu a asistat la jubileul de 50 de ani al școlii de agricultură, unde a auzit pronunțindu-se cuvîntări. — între cărî a fost și discursul meu, — arătînd o statistică din care se dovedește ce aș devenit băeții de la acea școală de agricultură; D-sa s'a putut convinge că acești tineri absolvenți nu s'aș făcut numai funcționari, și aceasta este o fericire. Cînd cere D-l Buescu să facem o *academie*, o școală superioară, mă găsesc în desacord cu D sa, pentru că eu cred că această școală nu trebuie să fie numai teoretică, ci trebuie îndreptată în mare parte spre calea practică. Școala noastră nu trebuie să ne dea numai teoreticiani, ea trebuie să formeze o pepinieră de oameni cărî să aibă și practică, și să se destine a aplica știința lor, folosindu-se de ea proprietățile particularilor, spre marele bine al agriculturii noastre.

Voc: Inchiderea discuțiunii.

— Se pune la vot închiderea discuțiunii și se primește.

— Se pune la vot capitolul VII și se adoptă.

Ședința de la 14 Ianuarie 1904.

D-l *Președinte*: La ordinea zilei avem mai întîi votul în total asupra bugetului Ministerului de Domenii.

— Adunarea procede la vot și rezultatul scrutinului este cel următor:

Votanți	64
Majoritate regulamentară	46
Bile albe	60
Bile negre	4

D-l *Președinte*: Adunarea a adoptat bugetul Ministerului de Domenii.

D-l ministru de Domenii are cuvîntul.

D-l **C. I. Stoicescu**, ministrul Domeniilor: D-lor, conform legii comptabilității generale a Statului, astăzi în vigoare, de odată cu bugetul Ministerului de Domenii, trebuiesc să fie votate și bugetele speciale cu cărî stă în legătură.

De aceea vă rog, să bine-voiți a pune în discuțiune și aceste bugete.

Voc: Da.

— D-l *St. C. Ioan* dă citire rapoartelor asupra bugetului veniturilor și cheltuelilor fondului pentru împădurirea terenurilor cedate comunelor din Dobrogea pe exercițiul 1904—1905 și a fondului de 2^o/_o, cărî se adoptă fără discuțiune.

O SALUTARE CORDIALĂ D-LUI CH. BROILLARD

Școala forestieră din Nancy (Franța) numără printre vechii săi elevi de toate naționalitățile și un contingent de 77 silvicultori romini, din cari o mare parte ocupă astăzi funcțiuni distinse, în diferitele administrațiuni din țară.

Intre vechii profesori, ai cursului de amenajament de la școala Nanceyană, fără îndoială, că cel mai de frunte a fost D-l *Ch. Broillard*, astăzi conservator în retragere.

Superioritatea forestieră și cunoștințele vaste ale ilustrului profesor, sînt știute de toată lumea forestieră. Numeroasele și importante sale scrieri au contribuit mult la propășirea silviculturii universale. Multor promoții de silvicultori Nanceyani, D-l *Ch. Broillard* le-a fost profesor prețios și de sigur că și astăzi își aduc aminte cu plăcere de modul cum distinsul *maestru* își făcea prelegerile sale pline de miez.

La rîndul său bătrînul profesor, în diferitele ocaziuni își reamintește de vechii săi elevi, pe cari îi vede ocupînd în diferite țări din lume, funcțiuni importante, căci aproape toate națiunile au trimis elevi cari să-și facă studiile și să-și formeze educațiunea forestieră la Nancy. Ast-fel, de curînd D-l *Ch. Broillard* văzînd din «*Revista Pădurilor*», că D-l inspector *Th. Galleriu* fostul său elev, a fost numit șef al serviciului pădurilor din Ministerul domeniilor, i-a adresat o scrisoare, din care cu plăcere publicăm, aci mai jos, unele părți, după cari se văd sentimentele aceluși bătrîn silvicultor, amic al Romîniei:

Saint-Dié (Vosges), 8/2 1904.

Mon cher ami,

La revista pădurilor m'est arrivée hier (Nov.-Déc.) et j'y vois votre nomination au Ministère des Domaines comme chef du service forestier.

*Elle me fait grand plaisir, parceque j'ai gardé pour vous une estime toute particulière, et j'aime beaucoup à voir **The vight man at the vight place** ¹⁾ suivant le mot des anglais. Or ceci est réalisé, par votre nomination à la tête du service des forêts.*

1) Omul care trebue la locul unde trebue.

Je suis certain que vous serez très utile à ce service, en cherchant toujours les bons pour les mettre à la bonne place.

Il y a bien des années que je n'ai plus eu aucune relation avec la Roumanie. Mais je n'ai pas oublié Dobrovatz.

Et je vois passer de temps en temps dans la Revista des noms connus de forêts et de forestiers.

J'ai passé à Nancy l'an dernier et je suis allé revoir d'abord l'amphithéâtre, qui était vide en ce moment là, — un dimanche matin. Puis j'ai revu le directeur, un de mes anciens élèves, et trois des jeunes professeurs, l'espoir de l'avenir de l'École. Ceux que nous y avons connus ont disparu. Mais l'esprit qui les animait persiste.

CH. BROILLARD.

La scrisoarea d-lui Ch. Broillard, vechii elevi ai școalei forestiere din Nancy, cari cu o dragoste nemărginită își reamintesc frumoșii ani petrecuți la studii, nu pot răspunde mai bine de cât trimetînd *ilustrului maestru* afectuoase și respectuoase salutări.

**

COMUNICĂRI ȘI FAPTE DIVERSE

În urma deciziunii consiliului central de administrație de la 7 Aprilie a. c. și conform statnelor, D-nii membrii ai Societății au fost convocați în adunare generală, în zilele 7, 8 și 9 Maiu a. c. orele 8 seara, în locul Administrației Domeniului Coroanei, unde este sediul Societății.

Ordinea zilei va fi următoarea:

1. Cuvîntarea Președintelui;
2. Raportul de expunerea activității și situațiunii financiare a Societății;
3. Prezentarea bugetului pentru anul 1904—1905;
4. Alegerea comisiunii pentru verificarea compturilor pe anul 1903—1904;
5. Desbaterea următoarelor chestiuni:
 - a) Daro de seamă asupra răspunsurilor primite în urma chestionarului, ce Comitetul a înaintat membrilor Societății relativ la statistica torenților (continuare);

- b/ Codul silvic și lacunele sale (referend D-l Aurel Eliescu).
 c/ Rezultatele injectării traverselor de fag, din punct de vedere tehnic și economic;
6. Vizitarea uzinei, de la Ploești, de injectat traversole de fag.
 7. Aprobarea raportului comisiunii de verificarea situațiunii financiare pe anul 1903—1904.
 8. Alegerea Comitetului central.

INFORMAȚIUNI

Acci din d-nii membrii cari doresc a propune chestiuni pentru a se pune la ordinea zilei în Adunarea generală din acest an, sînt rugați a le comunica comitetului cel mai tirziu pînă la 20 Aprilie a. c.

* * *

Conform programului stabilit, în zilele de 6, 13 și 20 Martie a. c., s'au ținut cele 3 conferințe anuale la Societatea «Progresul Silvic».

La aceste conferințe a asistat un numeros public, din care cităm pe d-nii: *C. Stoicescu* Ministru Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor; *Em. Porumbaru* Ministru Lucrărilor Publice; General *Gh. Manu* fost Prim-ministru; *Gr. Lahovari* președintele Inaltei Curți de compturi; *Stăncescu*, membru în comitetul teatrului; *Ștefan Hepites*; Colonel *Ianescu*; *Anghel*, fost director al vămilor; *N. Cucu Starostescu*; *D. Nenițescu*; *Maiorii Simionescu* și *Rîmniceanu*, precum și mai mulți ofițeri de la institutul geografic; *Niculescu Telega*, directorul domeniilor; *Stelian Popescu*, judecător de instrucție; Inginerii *Ralescu*, *Cociu*; comitetul central de administrație; mai mulți silvicultori și alte persoane din capitală și provincie.

* * *

În cursul lunii Aprilie se vor face mai multe mutări și numiri în personalul superior al serviciului silvic.

* * *

Prin decretul regal No. 835 din 8 Martie 1904, după propunerea făcută de d. ministru secretar la departamentul

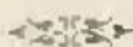
Agriculturii, Industriei, Comerului și Domeniilor prin raportul No. 14.709 din 5 Martie 1904, s'a acordat societății anonime din Londra «The Putna Forests and Sawmills Company Limited» autorisarea cerută de a înființa în România un sediu secundar, cu reședința la Focșani, avind ca reprezentant general pentru România pe d. Knud Frederick Knudsen.

* * *

Au plătit complet cotizațiile și abonamentul, următorii membri și abonați :

Membru : Chițoiu I. St., Dumitrescu St. Vergu, Eleuterescu I. C., Georgescu C., Gostovică Al., Herjeu N. N., Ionescu N., Mateescu N., Mavrodineanu A., Moldoveanu Iuliu, Nicolau Gh., Patrulius Daniel, Rozescu I., Tănăsescu M., Țăpirdea N., Valsamachi Anton, Bosie N. C., Th. Cioroianu, P. Sterian, N. Velescu și Luchian Al., adică în total 85 din 203.

Abonați : Mureșanu Aron, Rășcanu Th., Spirescu Th., Mirică V. și N. B. Popescu, adică în total 24 din 55.



CLIMA LUNEI FEBRUARIE 1904 st. n.

La București-Filaret

Luna Februarie 1904 a fost caracterizată la București printr'un timp foarte frumos și călduros în tot cursul ei, afară de primele 2 zile în care s'a continuat timpul rece de la sfârșitul lui Ianuarie și afară de zilele ce au urmat de la 24 la finele lunii când s'a răcit binișor. Precipitațiunile atmosferice au căzut în cantitate obicinuită.

Temperatura lunară + 3°.0 este cu patru grade și jumătate mai ridicată ca valoarea normală. De la 1857 încoace, sînt foarte mulți ani în cari aceeași lună a fost tot atît de călduroasă sau chiar mai caldă ca acum.

În perioada de la 3 la 23 inclusiv, mai în fie-care zi temperaturile zilnice au fost cu 7° la 11° mai ridicate ca normalele corespunzătoare. În ziua de 12 s'a înregistrat temperatura maximă absolută din cursul lunii 17°.1. Din ultimii 27 de ani, numai în unul termometrul s'a urcat mai mult ca acum în această lună ajungînd în 1899 la 22°.5. În ziua de 23, după o temperatură foarte ridicată în timpul zilei, o scădere importantă a barometrului a adus Crivățul care a scăzut foarte repede temperatura. Vîntul puternic a continuat pînă la 27 cînd el se îndulcește pentru a începe din nou la 28, continuînd pînă la sfîrșitul lunii. Vîntul și zăpada din ultima pentadă au făcut ca timpul să se răcească simțitor; la 28 s'a înscris temperatura minimă absolută — 6°.2. Afară de anul 1902, nici o dată de la 1877 încoace, nu am avut în această lună o tempera-

tură minimă așa de ridicată. Au fost în total 15 zile cu îngheț, din cari 5 de iarnă; în mod normal sînt 23 zile cu îngheț din cari 9 de iarnă.

Totalul precipitațiunilor atmosferice 31 mm. este normal. Au fost 12 zile cu cantități apreciabile de apă; în 7 ea a provenit din ninsoare. Zăpada de la 2,25 și 26 a fost viscolită de Crivăț. Viscolul a fost puternic în aceste din urmă două zile cînd cîte-va linii ferate au fost înzăpezite. Grosimea stratului de zăpadă ce a căzut în cursul acestei luni a fost de 15 cm. care a acoperit solul 7 în zile; de obicei el rămîne acoperit în 16 zile. În noaptea de 21, din cauza umezelei mari s'au depus picături de apă pe arbori, cari către dimineață au înghețat formînd un polei subțire. Direcțiunea dominantă a vîntului a fost SW (Austrul) care a suflat în proporțiune de 36%. În 11 zile am avut vînt tare; în 7 dintr'insele a suflat vîntul de la NE (Crivățul) La 24 Crivățul a atins iușeala de 18 metri pe secundă.

Presiunea atmosferică mijlocie 751.7 mm. este cu 5.7 mm. mai mică ca normala. Din ultimii 23 de ani numai în 1889 și 1895, valoarea acestui element a fost în Februarie mai coborîtă ca acum. Atmosfera a fost obicinuit de umedă, mijlocia umezelei fiind 82%. Cerul a fost puțin mai înorat ca în general. Dile senine am avut 6, noroase 11 și acoperite 12. Soarele a strălucit 119 ore în 21 de zile, cu 24 de ore mai mult de cît el se arată în mod normal. Bruma s'a observat în 13 zile, rouă în 4, ceața în 5 și chiciură într'una, la 5.

În dimineața de 6, la 4 h. 49 m. timp oficial s'a simțit un tărîcel cutremur de pămînt în direcțiunea W—E. El s'a simțit aproape în toată țara și mai pretutîndeni lumea deșteptată din somn s'a speriat.

În tot cursul lunii afară de cele două perioade friguroase, vegetațiunea agricolă a continuat a se desvolta. La unii arbori și arbuști ca: corn, alun, liliac, plop, etc., mugurii s'au umflat mult. La alun și plop moșurile s'au lungit și ajunsese aproape de fecondațiune; la caise mugurii floriferi erau foarte desvoltați și aproape a se deschide.

Starea udometrică și agricolă a României la finele lunii Februarie 1904 st. n.

Starea udometrică.

Ploile și ninsoarea ce au căzut în 6 zile în cursul lunii Februarie, n'au fost nici de cum îndestulătoare spre a acoperi deficitul lăsat de seceta din trecut. În Moldova cu deosebire precipitațiunile atmosferice au fost și acum foarte puține așa că ele nu au adus aproape nici o îmbunătățire în starea generală udometrică a ei. Cantitatea de apă obținută în această lună în mijloci în întreaga țară este aproximativ ¹⁾ 29 mm., aproape tot atît cît cade în mod normal pe suprafața țării în această lună.

În general în Muntenia și în Dobrogea, au căzut precipitațiuni

¹⁾ Zicem aproximativ căci din cele 106 stațiuni, unde se măsoară precipitațiunile atmosferice, cîte-va nu au intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifica însă în mod simțitor cifrele ce dăm.

atmosferice ce-va mai multicele, pe cînd în Moldova și în districtele Buzău, R.-Sărat și Brăila ele au fost foarte puține.

Districtele în cari s'au obținut cantități mai mari de apă și în cari valorile mijlocii au trecut de 40 mm. sînt : Mehedinți, Gorj, Dolj, Vâlcea, Muscel, Teleorman, Vlașca și Constanța ; iar acele în care nu s'a adunat nici cel puțin 20 mm. de apă sînt : Buzău, Putna, Tecuci, Covurlui, Tutova, Roman, Vaslui, Fălciu, Iași, Botoșani și Dorohoi. Districtele Tutova, Fălciu și Dorohoi au primit cele mai puține precipitațiuni atmosferice și anume d'abia eîte 9, 8 și 6 mm. de apă.

În definitiv în cursul acestei luni precipitațiunile au fost mai abondente în partea vestică a țării ; cu cît înaintăm în Muntenia către răsărit, iar în Moldova către nord și către est cu atît ele se împuținează.

Apa obținută în cursul acestei luni a provenit din ploile aproape generale de la 12, 13 și 19, din puțină zăpadă de la 1 și 2 precum și din ninsoarea ce a căzut de la 24 la 27, cînd în cea mai mare parte a țării, ea a fost însoțită de Crivățul puternic care a viscolit'o foarte mult.

Puțina ninsoare ce a căzut la începutul acestei luni a acoperit semănăturile în cîte-va zile ; urmînd o perioadă călduroasă ea s'a topit repede. Zăpada de la sfîrșitul lunii a acoperit solul pe o grosime mult mai mică de cum se credea, de oare-ce fiind însoțită de vînt puternic de la N.E. ea a fost grămădită pe la adăposturi, în cît pe cîmpii a rămas foarte puțină. Mai nicăeri zăpada nu acoperea solul pe o grosime de 10 centimetri. Semănăturile au fost totuși adăpostite întru cît-va în contra gerurilor ce au urmat.

În cele 8 luni de cînd a început perioada de uscăciune ; a căzut în mijloci în întreaga țară aproximativ 200 mm. de apă, pe cînd în mod normal se obțin 350 mm. Deficitul de apă la finele acestor 8 luni este deci de 43% față de valoarea normală. Comparativ cu luna precedentă este o îmbunătățire dar foarte mică.

Starea agricolă.

După cele cîte-va zile cam friguroase de la începutul acestei luni și cari îngrijeau întru cît-va pe agricultori, de oare-ce solul era cu totul descoperit de zăpadă, a urmat pînă către mijlocul decadei a treia o perioadă foarte călduroasă și frumoasă, un adevărat timp de primăvară. Sub influența temperaturii foarte ridicate din această din urmă perioadă, întreaga vegetațiune a fost pusă în activitate, dar mai cu deosebire plantele erbacee. Semănăturile în genere au fost favorizate de acest timp cald și de ploaia destul de mulțumitoare de la 12, 13 și 19 în cît ele s'au putut desvolta în cele mai bune condițiuni. Grîul, secara și orzul de toamnă, atît cele tîrzii cît și cele timpurii s'au desvoltat și înfrățit foarte bine în cît în multe părți ele acoperiseră pămîntul. Rapița însă, care se presenta nu tocmai satisfăcătoare încă din lunile precedente, mai fiind puțin atacată și de gerul de la sfîrșitul lui Ianuarie și începutul lui Februarie, a avut o vegetațiune foarte slabă și se crede că va fi compromisă în mare parte ; timpul călduros nu 'i-a ajutat aproape nimic.

În perioada călduroasă a acestei luni și mai ales în urma ploilor

din a doua decadă, pretutindeni în țară s'au făcut arături întorcându-se ogoarele din toamnă și porumbiștele. În foarte multe părți s'a semănat orzul, ovăzul și griul de primăvară. Aceste lucrări au fost întrerupte de viscolul din a doua jumătate a ultimei decade. În terenurile ogorite de toamnă umezeala a pătruns la 20 și chiar 25 cm.

Căldurile excepționale, vânturile calde și puternice de la începutul decadei a treia, uscaseră foarte mult pământul la suprafață așa că, cu toată vigoarea vegetațiunii, grija agricultorilor se mărise, de oare-ce pământul avind la suprafață o prea puțină rezervă de apă și de loc în adâncime, o uscăciune repede putea periclitiza dezvoltarea plantelor.

După o perioadă așa de lungă cu o temperatură primăvărată și cu un timp prea frumos, timpul s'a schimbat cu desăvârșire în ultima pentadă a lunii, când puțină zăpadă însoțită de viscol violent a căzut în cea mai mare parte a țării.

O dată cu această zăpadă timpul s'a răcit simțitor așa că la sfârșitul lui Februarie ne găseam, ca și la începutul său, într'un timp de plină iarnă.

Zăpada din ultimele zile a fost prea puțină în Moldova, mai cu deosebire în partea sa de sus. În întreaga regiune de câmpie a țării și în cea de jos a Moldovei, unde a căzut ninsoare mai multică, ea a fost mult viscolită de Crivăț în cât a îngrămădit-o pe la adăposturi sau prin gropi. Totuși pământul fiind încălzit de temperatura ridicată din perioada trecută s'a putut prinde pe dînsul o pătură subțire de zăpadă mai pretutindeni; pe Bărăgan zăpada a fost mai mult viscolită ca în orice parte din țară. Viscolul a durat 3 zile, iar zăpada în foarte mică cantitate, a mai căzut pînă în ultima zi a lunii.

În definitiv la sfârșitul lui Februarie, starea agricolă era foarte frumoasă; semănăturile fiind destul de înaintate și în cea mai mare parte a țării acoperite cu puțină zăpadă.

În perioada călduroasă a acestei luni, câmpiile înverziseră iar la mulți pomi fructiferi ca meri, peri, cireși, caiși, vișini, la arbori și arbuști ca liliac, alun, corn, plop, salcie, muguri luaseră o dezvoltare mare, unii aproape a se deschide. Moturile alunilor erau aproape de fecundațiune, iar florile cornului gata a se deschide. Flori și plante primăvăratice ca ghiocei, viorele, urzici etc., au apărut în abundență în cursul acestei luni.

Frigul din ultimile zile ale lunii Februarie, fără de a fi adus vre-o vătămare arboretului, are marele avantaj de a fi oprit, pentru cât-va timp, dezvoltarea prea repede și timpurie ce o luase sub acțiunea căldurilor excesive din cursul său.

Precipitațiunile atmosferice din cursul acestei luni au micșorat cu 8%, deficitul de apă ce constatase la finele lunii Ianuarie în terenurile semănăturilor de toamnă. Cu modul acesta, la finele lunii Februarie deficitul se redusese la 50%, față de valoarea normală.

Institutul meteorologic.



Recunoaşterea Societăţii „Progresul Silvic“ ca PERSOANĂ MORALĂ

În şedinţa Adunării deputaţilor de la 2 Martie a. c. D-l Marin Petrescu deputat a propus, din iniţiativă parlamentară, următorul proiect de lege:

EXPUNERE DE MOTIVE

În dezvoltarea noastră economică, studiul masivului păduros al ţării nu putea rămâne fără ca să atragă atenţiunea proprietarilor de păduri şi a specialiştilor în ale economiei silvice, şi ast-fel, în anul 1886, se fundă, pentru întâia oară în ţară, o Societate cu numele de: *Societatea Progresul Silvic*.

Scopul şi mijloacele de acţiune ale Societăţii sunt enumerate în statutele sale, din cari alăturăm un număr de exemplare imprimate.

Sprijinită prin înalta protecţie regală şi cu reşedinţa în chiar palatul administraţiunii Domeniului Coroanei, al cărui administrator nu a cruţat şi nu cruţă nimic pentru a o face să-şi atingă scopul propus, ea a făcut progrese, de cari puţine societăţi de cultură şi propagandă economică au putut realiza.

Fondată cu 44 membri, astă-zi numără 220, toţi proprietari de păduri, ingineri silvici şi specialişti în ale pădurării, cu a căror cotizaţie scot din tipar *Revista Pădurilor*, organ al Societăţii, care a pus în lumină, în cele 17 volume apărute pînă azi, cestiuni importante relative la studiul masivului nostru păduresc.

Congresele şi conferinţele publice anuale, cari se ţin în sala palatului administraţiei Domeniului Coroanei, sunt atâtea focare de lumină, cari răspândesc în ţară dragostea şi ataşamentul de păduri şi cunoştinţa, de cum trebuie să le conservăm şi să ne folosim de ele.

În deosebi de cele 17 volume ale revistei sale, Societatea a mai tipărit diferite lucrări ale membrilor săi şi a elaborat un vocabular silvic pentru a forma o limbă proprie silviculturii româneşti.

Partea materială a Societăţii consistă: într'o bibliotecă de 500 tomuri, în mare parte donate, şi un capital în efecte

de Stat de lei 15.000, iar venitul ei anual din cotizații și abonamente este de lei 7.000.

Deosebit, Ministerul Agriculturii o subvenționează prin budgetul său cu lei 500 anual.

În existența sa de 17 ani, Societatea dovedind puterea sa de muncă și dezvoltarea spiritului de corp între membrii săi, credem că poate merita înalta sollicitudine a Corpului legiuitor, și de aceea vă rugăm să bine-voiți a acorda acestei Societăți, numită: *Societatea Progresul Silvic*, calitatea de persoană morală, prin care să și poată asigura în viitor o existență mai temeinică.

PROIECT DE LEGE

Art. unic. — Se recunoaște calitatea de persoană morală Societății Progresul Silvic, cu sediul în București și cu dreptul de a funcționa, conform cu statutele sale, cari nu se vor putea modifica de cât cu aprobarea Ministerului de Agricultură, Industrie, Comerț și Domenii.

Marin Petrescu, Dr. Radović. C. F. Robescu, St. C. Ioan Teodor Vasiliu, G. Dragu, Vintilă Brătianu, I. Dem. Agraru, Victor Antonescu, C. Vernescu.

REGULAREA PROPRIETĂȚII ÎN DOBROGEA ¹⁾

— Urmiare —

A 2-a Soluție.

Pentru I-a soluție am admis o triangulație generală și o ridicare complimentară cu planșeta, exact acelaș procedeu ca la ridicarea hărții și a vechilor parcelări.

Pentru a 2-a soluție vom admite o triangulație parțială pe comune și ridicarea detaliilor tot cu planșeta.

Să examinăm și pe aceasta a 2-a soluție.

Pentru rezolvarea temei ce Ministerul de Domenii și-a

1) Conferință ținută la Societatea «Progresul Silvic» în ziua de 6 Martie 1904.

propus, având în vedere graba ce o are de a proceda neîntârziat la regularea proprietății sale și a pregăti cât de urgent noi parcelări în localitățile unde necesitatea este mai impusă, — putem să ajungem la o lucrare bună și prin triangulații parțiale și izolate.

În acest caz — pentru singurul scop ce 'l urmărim — adică: *acela de a verifica și ridica proprietatea Statului* — facem abstracție de o triangulație generală și de racordarea planurilor pe întreaga provincie, și ne vom mulțumi ca în fie-care comună să se facă o triangulație restrînsă cu mijloacele și personalul pe care-l avem.

Pentru o astfel de triangulație cheltuiala ce ar avea-o Ministerul se reduce la plata unui sau doi ingineri care ar putea fie-care a da până la 250 puncte într'o campanie de lucru — cîte 3 puncte pe o secțiune de 2.500 hect. — ceea-ce în total reprezintă o suprafață de peste 200,000 hectare pe an, — suprafață pentru a cărei ridicări și regulări cere 8—10 echipe de detașiști.

Exactitatea unei triangulațiuni parțiale pe comuni este de aceeași valoare ca și a unei triangulațiuni generale.

Controlul celei parțiale se poate face cu o a doua bază sau prin ajutorul triangulațiunei comunelor vecine — pe aceleași laturi, prin urmare este un control destul de bun.

Semnalele fiind apropiate vor putea avea dimensiuni mici — deci vor costa puțin și de multe ori după terminarea lucrării se pot muta de la o comună la alta.

Cum vedem aceasta a 2-a soluție nu este alta de cât simplificarea celei dintâia adusă la mijloacele de care dispunem azi noi, ca personal și resurse financiare. *Ea corespunde din punct de vedere practic trebuințelor noastre momentane, din punct de vedere științific și al interesului general însă, o astfel de lucrare va fi just criticată, când în țară avem elemente competente și instrumente — de a face o geodeosie regulată — lucrare care odată și odată — nu peste mult timp — va trebui făcută, deci o a doua cheltuială — plătită tot de țară.*

Pentru a arăta toate opiniunile nu voi omite și idea ce unii susțin, că: chiar vechea geodeosie a Dobrogei ne-ar putea servi.

Este de prisos a discuta asupra ei căci acea geodeosie—

să fi fost cât de bună, ea numai există poate nici pe hârtie și chiar dacă ar exista — ea trebuie aplicată — prin urmare construită și calculată din nou.

Aceste zise, să vedem o :

A 3-a soluție rațională și perpetuă, pe care o propunem :

Am zis, că în modul arătat am limpezii proprietatea pentru cel mult 20 de ani, ceea-ce ar reveni la o cheltuială de 2 lei de hectar sau 10 bani pe an, la care dacă mai adăogăm cheltuelile de întreținere încă de 10 bani, am avea un total de 20 bani pe an la hectar.

Această sumă devine enormă căci ea se va repeta din 20 în 20 ani, fără ca cu toate aceste cheltueli să scăpăm odată de următoarele rele făcute la început, și adică :

1. Se constată că parcelările, au forme neregulate, cu unghiurile eșinde și intrânde,—sunt dispuse în fășii lungi ajungând și chiar trecând de multe ori peste satele vecine, de ex : Parcelarea Caraciculak trece peste satul Hagilar, având ultimul său lot la 18 klm. de sat. Cerchez chiar are ultimul lot la 16 klm. de sat pe când de la Cara-Omer la acest lot sunt de abia 3 klm.

Ce ușor ar fi fost dacă de la început se rotunjeau într'o formă mai regulată perimetrele satelor, atunci se putea face ușor că nici semne de hotar, nici forme caracteristice de teren nu ne obligau ca pe odinioarele terenuri de pășunat să fixăm hotarele după arătările primului cioban întâlnit pe cîmp.

Nu am făcut'o atunci, dar ori-cât de grea ni s'ar părea acum, trebuie să o facem, cel puțin acolo unde locuitorii o cer.

Nu e vorba de estetică, ei o cer pentru economia muncii lor, căci unii locuitori sunt siliți a face o zi și o noapte pentru a aduce o încărcătură pe când alții favorizați pot face 3—4 în acelaș interval de timp.

Nu se datorește numai prea marei întinderi de semănături, dacă locuitorii nici până la finele lui Octombrie nu pot isprăvi căratul produselor de la câmp, cred că cu prețul cât mănâncă șoarecii din produse într'un an — cât timp sunt lăsate prada lor pe câmp — se pot face aceste modificări.

2. Vedem islazuri date în indiviziune pe care locuitorii găsiindu-le prea întinse, le-au parcelat, sau fiind-că au fost date într'un pământ prea bun, le-au schimbat în altă parte, ca la Cerchez-chioi, la Jusufunar, etc. și aceste modificări, pe planuri nu s'a făcut.

3. Am găsit drumuri de comunicație care au fost impuse de dispoziția parcelărilor, nici de cum de forma de teren așa că aceste drumuri în formă de zig-zag, fac o îndoită distanță de la un sat la altul și locuitorii pentru a'l scurta au croit altul peste loturi, de aci, un isvor nesfârșit de certuri.

4. Vedem sosele care în momentul parcelărilor au fost numai în proecție, iar azi le găsim construite în alte părți, deci nescăzute din loturile pe unde trec, iar în loturile unde au fost scăzute, neconstruindu-se soseă, proprietarul său se bucură de un prisos. Așa este la Cerchez — etc.

5. Vedem parcelări cu loturi date în 1, 2, 3 și 4 diviziuni.

Această măsură are marele desavantajiu economic, că dacă: sunt prea multe diviziuni se perde timpul alergând de la o diviziune la alta, iar dacă sunt numai una sau două, locuitorul nu 'și poate face rotația culturilor, și eventualele intemperii sau norocul de a fi dat peste teren bun sau rău, îl favorisează sau îl sărăcește după noroc.

Aceasta explică în mare parte renunțările ce unii din ei au făcut. Greșala se impută locuitorilor, că ei au cerut așa, dar comisia sau inginerul parcelator trebuiă să observe, să deducă și să explice oamenilor «norma» să nu se dea la un sat în două diviziuni și la altul în patru, sau să nu dea $\frac{1}{4}$ hect. islas pentru un hectar de arătură ceea-ce revine la peste 8 hect. la un lot de 25 hect. pe când tot în apropiere, vedem sate care nu are absolut nici o bucățică de islaz, ex, Calfa-chioi și Mamuslia.

Această măsură s'a făcut pentru ușurința împărțirii noi de cum după insistența locuitorilor.

6. Constatăm că vetrile de sat, azi numai corespund cu suprafața convenită numărului de locuitori ce are.

7. Constatăm că locurile de casă sau vatra satului rămând să fie regulată de către serviciul tehnic al județelor — nu s'a regulat sau ridicat în plan nici una din câte am văzut.

De aci urmează că bunul plac al primarului hotărăște unde să se așeze noul venit.

Acesto neglijențe au dat loc la o revoltătoare nedreptate. Unii locuitori grație acestei toleranțe, au ocupat în vatra satului hectare întregi și sunt sate în care câte un proprietar are toate vetrele emigranților cari dacă se reântore nu mai sunt primiți în vechile lor case, cu toate că aceste vetre au fost date gratuit de Stat.

Sunt negustori cari au vetre de sat în mai multe comune unde au cârciumi arendate sub diferite forme obișnuite.

8. Se mai constată că exemplarul planelor parcelare depuse la comuni sunt așa de degradate în cât nu se mai poate citi pe ele.

Și în fine se constată că vânzările ulterioare sau comasările făcute, nu sunt trecute pe nici unul din planele parcelare așa că nici unul din exemplare numai corespunde cu realitatea.

Față cu această scurtă anchetă ne întrebăm :

Ce este de făcut ?

Poate fi vorba de o simplă refacere a parcelărilor, așa cum ele au fost croite de la început, sau mai de grabă este vorba de o «tabula rasa» și prin urmare de facerea din nou a parcelărilor într'un mod rațional așa ca să putem elimina greșelile constatate ?

Răspunsul nu poate fi de cât : «pentru tabula rasa».

Motivele sunt : Că nu merită enormele cheltueli o simplă refacere prin care nu am putea scăpa de relele înșirate.

Se va invoca, neputința de a schimba posesia ?

Dar, posesia se va schimba și atunci când am face o simplă corecție la parcelele străbătute de o sosea neconstruită la locul unde a fost calculată. Posesia se va schimba și cu mărirea sau micșorarea vetrei de sat sau a islazului.

Locuitorii sătui de atâtea nereguli cer ei singuri nesiliți de nimeni modificarea parcelărilor deci și schimbarea posesiunii.

Nu numai atât : Ei cer locuri de vii, ei cer câte o bucată de pământ lângă vatra satului, unde să-și poată cultiva un zarzavat sau nutreț mai bun pentru vitele lor, ca trifoi,

luțernă etc., și au dreptate căci ei nu pot face aceste culturi în loturile lor de multe ori la 5—10 klm. depărtare.

Ei mai cer împărțirea pe trei diviziuni, aceasta pentru a-și putea face rotația culturilor, în care caz ar putea profita de diviziunea în repaus pentru a servi ca islaz și tot de o dată a mai fertiliza pământurile, artificiu care pentru pământurile din Dobrogea pare a fi singurul mijloc a le îmbunătăți.

Ei mai cer, să poată face schimb cu porțiuni întregi de teren cu satele vecine, ca ast-fel să-și rotunjească parcelările și să le vie mai aproape locurile de muncă.

În fine ei cer, ca loturile moștenite sau de altă proveniență, să fie commasate, și apoi această suprafață totală să fie împărțită în trei diviziuni, tot așa o cer și proprietarii loturilor mari, de a li se întruni loturile lor într'o singură bucată.

Din cererile lor rezultă o stare nemulțumitoare de care — pentru a scăpa — sunt gata a plăti, cu atât mai mult că și între ei s'au făcut încălcări de nu le mai dau de rost.

Pe de altă parte, Statul ca să-și poată aduna la un loc terenurile sale și mai cu seamă ca să-și poată face commasarea terenurilor de plantație, așa cum o cere corpul silvic — nu o poate face dacă nu admite: *refacerea luturilor lucrărilor.*

Dacă toată lumea o cere, toți avem interes să se facă, atunci:

De ce să nu o facem?

Că vor fi unii, care nu vor voi, și cum după legile noastre ajunge unul, guvernul va găsi calea, să facă legea pentru regularea proprietății după principiurile adoptate în alte țări care au trecut prin această fază. de ex.: legea ungurească care zice:

Dacă un număr de locuitori care reprezintă $\frac{1}{4}$ din suprafața totală a întinderii unui sat, cer formal regularea proprietății, eșirea din indiviziune sau commasarea, tribunalul o admite și devine obligatorie pentru toți.

Modul regulării proprietății — pentru a nu da loc la abuzuri — se face după dorința obștei locuitorilor și aceasta până la cele mai mici amănunte.

Toate hotărârile lor, desbătute între ei au de bază experiența lor, și când ei s'au înțeles asupra tuturor punctelor, un judecător vine la fața locului și consemnează într'un proces-verbal aceste hotărâni.

Corpul tehnic sau inginerul însărcinat cu efectuarea lucrărilor, execută «*ad literam*» actul judecătoresc, și rămâne răspunzător în fața tribunalului: *pentru partea legală a lucrării* iar în fața serviciului cadastral sau al unei comisiuni tehnice: *de partea tehnică*.

Nu pot insista în deajuns pentru studiul aprofundat al acestor chestiuni de către oameni mai competenți din Minister, le voi pune la dispoziție toate legile și instrucțiunile pentru fie-care specialitate — căci numai după un studiu serios vom putea îndruma pe o cale bună regularea proprietății la noi, unde nu s'a făcut nici începutul ei încă, — și câți factori sunt de care trebuie să ținem socoteală înainte de a face un pas — poate greșit ?!

Dobrogea pentru noi trebuie să fie o școală unde putem învăța și experimenta ceea-ce trebuie să facem mai târziu și dincoace în țară.

Bosnia și Herțegovina a fost un câmp de experiență pentru Austria, ea servă azi întregii lumi de exemplu de organizare.

Pentru Dobrogea:

Azi e la ordine și commasarea terenurilor de plantație, pentru care s'a ajuns la concluzia, că:

«Statul trebuie ca din perimetrele plantațiilor comunale ale mai multor sate, să se formeze unul singur.

In acest cas, schimbarea posesiunii devine un fapt căci Statul nu are întinderi de terenuri compacte, pe care să le dea în locul actualelor terenuri de plantație, și chiar dacă ar avea, atunci urmează să facă aceste commasări: *nu unde vreți și nu unde configurația terenului, solul, clima și trebuința o cer.*

Să presupune însă, că se va face un schimb benevol cu locuitorii, sau se va da lor terenuri deja plantate sau chiar păduri.

Cum vedem : se admite două schimbări de posesie pentru plantații, dar nu se admite commasarea parcelărilor — care este baza sau cheia în commasarea plantațiilor.

Prin commasările ast-fel începute, vom da în primul loc, peste opunerea locuitorilor de a nu li se schimba plantația la zeci de kilometri, și cum s'a admis depărtări până la 25 kilometri, ar urma ca numai cei din satele din prejur ar putea avea toate foloasele. Mă întreb însă :

Ce fel de gospodărie vor face 5—6 sau 10 sate într'o viitoare pădure care este a tuturilor și a nimăruii?

Pe de altă parte, oare dacă am întruni plantațiile într'un singur corp de sute de hectare, care ar fi avantajul?

Se vor planta mai economicos? vor crește și se vor păzi mai bine? Vor aduce ploi sau vor opri vânturile?

Domniele-voastre ca specialiști — din dragostea meseriei — veți susține aceasta, vă rog însă să cumpăniți dacă foloasele definitive pentru muncă și banii cheltuiți se vor răsplăti vre-odată?

Cred că lăsând locurile de plantație așa cum sunt în apropierea satelor, să se perimetreze cu șanțuri și să se planteze de către însuși locuitorii sub îngrijirea corpului silvic și al administrației, ar da rezultate mult mai bune fără a cheltui cele 2 milioane ce s'au strâns din arendările acestor locuri până acum.

Din acești bani Ministerul de Domenii ar putea face pepiniere întinse ca să aibă de unde da pueți, pentru fiecare sat și ori căruia locuitor, nu numai pentru plantația obligatoare dar și pentru a planta și în grădinile din sat și ori unde vrea cine-va să sădească.

Pentru încurajare, pueții se vor da în mod gratuit dar se vor obliga atât comunele cât și ori-care locuitor — cari au neglijat întreținerea plantațiilor — a plăti statului după un tarif și normă stabilită : costul pueților prăpădiți.

Cred că acest procedeu ar fi și un excelent mijloc de educațiune pentru săteni, îi vom învăța prin corpul silvic și îi vom obliga prin administrație de a 'și face singuri viitoarele lor păduri, căci numai atunci vor cunoaște valoarea pădurilor când își vor aduce aminte de greutate și munca ce au depus la realizarea lor.

Că locuitorii singuri voiesc a 'și face plantații, dovada este că 'și aduc din țară câte un pui de salcâm și 'l plantează lângă casa sa îngrijindu'l ca ochii din cap.

Că administrația comunală — numai încapă îndoială — că și-ar de tot concursul pentru facerea plantațiilor, atunci când ar fi încredințată că acea plantație va fi a comunei, ceia-ce nu i se poate asigura de cât atunci, când acea plantație va fi în satul lor și o vor face-o locuitorii singuri.

În fine, numai cu modul acesta statul ar putea împărți echitabil bine-facerile sale, luând de bază munca ce fie-care a depus nu ca acum când: commasând la Cara-Omer 1.000 hectare și cheltuind banii adunați de la zeci de sate depărtate care nu vor putea profita nimic și nici odată această plantație.

După cele zise, cred că de-o cam dată trebuie să căutăm locuri bune pentru pepiniere răspândite așa ca să poată deservi cu înlesnire regiunea de plantat, iar cât privește plantațiile comunale, *să le lăsăm acolo unde sunt, dacă nu voim să aducem pe tapet o nouă chestie ce va mai îngreună regularea proprietății și prin nedreptatea la care ar dà loc.*

Commasarea trebuie să o înțelegem numai pentru parcelări și terenurile statului căci prin ea trebuie să atingem nu numai scopuri economice, dar trebuie să realizăm și principiurile de colonizare pentru afirmarea neamului românesc.

Avem în Dobrogea peninsule compacte de elemente străine, cari pătrund în lungi fășii până în inima provinciei.

Aceste peninsule sunt legate însă cu centrul lor de atracțiune, de care o linie de frontieră — fictivă — cum este, nu poate constitui un obstacol serios pentru veleitățile lor.

Numai prin o commasare bine studiată s'ar putea grupa terenurile statului din 3—4 sate într'o singură bucată în partea unde ar trebui să formăm — nu păduri — ci sate românești pentru a despărți prin o frontieră vie centrul de înclinațiunea acestor naționalități.

Ce bună ocazie am fi avut acum de a presăra frontiera bulgară cu câte-vă sate de veterani, de sigur, ele ne-ar fi adus odată, mai multe foloase de cât frumoasa plantație de la Cara-Omer.

Voi încerca după aceste arătări să schițez un program sumar de modul și succesiunea lucrărilor ce trebuiesc făcute

— pentru o regulare radicală — care să ne asigure o liniște cât de lungă, o lucrare cu rezultate cât mai bune pe prețul cel mai potrivit mijloacelor noastre.

Intâia lucrare.

Prima lucrare va fi stabilirea dreptului de proprietate.

Aceasta se va face de o comisiune compusă, sub președinția administratorului domenal, din: primarul comunei sau delegatul său, perceptorul fiscal și doi delegați al obștei locuitorilor.

Fie-care proprietar sau împuternicitul său, va proba prin actele ce le va fi având, sau prin actele de delimitare și parcelare: *dreptul său de proprietate.*

Această comisie va forma un tablou nominal în care v'a trece suprafața la care are drept fie-care proprietar.

Tabloul se va afișa la Primărie sau secție pentru a fi controlat în timp de 30 zile, în care timp cei nemulțumiți pot face contestații pe cari le vor depune la autoritatea comunală.

Drepturile celor cari lipsesc vor fi apărate de primar și cei doi delegați.

După împlinirea termenului de 30 zile, un judecător delegat al Tribunalului, merge la fața locului și judecă contestațiile găsite și stabilește tabloul definitiv.

Cei nemulțumiți pot face contestații contra închierei, judecătorului, pe întreaga erarhie juridică, care va fi obligată însă a da sentința definitivă în cel mult un an.

A doua lucrare.

După stabilirea tabloului de proprietate, judecătorul va face un proces-verbal de modul regulării proprietății, așa cum obștea locuitorilor o cer.

În această lucrare judecătorul v'a fi însoțit de un inginer al statului pentru a apăra interesele statului și a da explicațiunile cerute de judecător în privința părților tehnice, dacă are nevoie.

În acest proces-verbal judecătorul va prevedea:

1. Direcția în care v'a trebui mărită sau de unde va trebui micșorată vatra de sat.

2. Cantitatea și locul islazului în diviziune.

3. Cantitatea și locul terenului pentru plantat vii.

4. Cantitatea și locul din apropierea satului pentru zarzavat sau nutreț.

5. Numărul diviziunilor loturilor, dispoziția parcelărilor, ordinea numerică a numerotației parcelelor, terenurile considerate ca improductive, drumurile de comunicație, locurile de adăpat sau vetrele de fântâni, etc.

Se va prevedea în înțelegere cu inginerul statului în care parte se va da terenul de plantație și în care parte se vor grupa terenurile statului — pentru a forma din 3—4 sate limitrofe un singur trup pentru a servi de un nou centru sau pentru a face noi parcelări.

Locuitorii cari nu voesc să li se aducă nici o modificare stărei în care se găsesc — se va specifica în procesul-verbal, pentru a se execută în satele lor verificarea și aplicarea vechilor parcelări așa cum ele au fost de la început croite

Terenurile se consideră de o singură calitate, schimburile se admit între cantități egale și numai după ce aplicarea pe teren s'a terminat și când se pot face mutațiile de ținere la curent.

A treia lucrare.

Aceasta este lucrarea tehnică care privindu-mă direct insist asupra ei ca să se facă metodic și cu toată preciziunea și progresele realizate la cele-lalte națiuni, care de mult au părăsit metodele încă în uz la noi.

Ea trebuie făcută complect, că : atât statul cât și ori-care particular, inginer, agronom, forestier, miner sau pescar, să poată trage foloasele ei.

Costul ce-i adevărat — pentru moment — va fi aproape îndoit ca acelei de la prima soluție arătată, dar în schimb și valoarea rezultatului și trăinicia lucrării va fi înzecită.

Cu un cuvânt s'ar produce o economie esact ca în cazul construirii peste o gărlă furioasă a unui pod de piatră sau fer, față de un pod de lemn ce trebuie să-l reparăm și să-l refacem din timp în timp — dacă, nu l'a luat apa.

În aceste vederi și scop și pentru esactitatea și controlul rezultatului se impune o rețea geodesică sau o triangulație generală a cărei puncte, într'un număr de cel puțin 1.500, răspândite rațional pe întreaga suprafață a Dobrogei să fie bornate neperitor, și calculele să ne asigure o esactitate de cel puțin 1 la 10.000 pentru ultimul ordin.

Această delicată lucrare care e strâns legată cu observațiuni astronomice și măsurări de baze care pe lângă operatori specializați mai cer și instrumente de mare preț, nu o putem face de cât prin ajutorul Institutului geografic al armatei, care are aceste prețioase elemente.

D-l Ministru de războiu va bine-voii a ne da mână de ajutor, punând la dispoziția Ministerului de Domenii, câți-va oficeri numai, care să organizeze și să conducă sub îngrijirea directă a d-lui ministru de Domenii, corpul tehnic ce se va forma la acest departament pentru actualele și viitoarele sale lucrări.

Va bine-voii a împrumuta și instrumentele necesare pentru astronomie, geodesie și niveliment, în schimb Ministerul de Domenii va plăti din bugetul său lefurile, diurnele și costul reparațiilor instrumentelor pe timpul cât se lucrează pentru acest Minister.

Cu modul acesta, prin detașarea numai a câtor-va oficeri și instrumente și Institutul geografic poate să-și continue lucrările sale la hartă și triangulația țării, iar noi am putea profita cu o cheltuială foarte mică de frumoasa experiență de peste 30 de ani de la această înaltă instituție de știință și artă.

Oficerii detașați și cu șeful lor, împreună cu inginerii hotarnici ai Ministeriului de Domenii și cu șefii diferitelor servicii, vor întocmi instrucțiile de lucru așa cum specialitatea lucrării o cere, deci, după trebuința Ministeriului care o plătește.

Organizarea corpului tehnic de la Ministerul domeniilor, se va face după principiurile diviziunii muncii, grație căreia, controlul este desăvârșit și sporul de muncă împătrit.

Secretul este că: strecurarea greșalelor se opresc de la unul la cel-l'alt operator, că putem întrebuința pe fie-care individ la anume lucrări ce-i convin aptitudinii și capacității sale, de unde rezultă și o plată după meritul fie-căruia

Un șef de brigadă, cunoscător perfect al întregului mecanism, conduce sub a sa responsabilitate toate operațiunile într'o localitate, ajutat fiind de observatori, calculatori, parcelatori, aplicatori, gravori etc.

Fie-care din ajutoare având o singură specialitate o poate învăța fără să piardă mult timp și fără să poseadă cunoștințe superioare sau vr'un titlu pompos care în aceste lucrări nu pot să ne aducă decât pretențiunile ce ele reclamă.

Și în adevăr, care ar fi interesul dacă observatorul ar ști să demonstreze calculele de fizică și mecanică superioară după care s'a făcut un theodolit, când el nu are alt ceva de făcut de cât să învârtească câte-va șurupuri pentru a-l pune în stație și să cetească ca într'o carte cea ce vede?

Ce nevoie ca simplul calculator să știe derivația tuturilor formulelor când absolut toate calculele le face automat sau cu mașina?

Cum vedem, grosul lucrărilor se reduce la operațiuni mecanice, pentru care tinerii noștri din școala de brigadieri, școlile practice de agricultură, sub oficerii eliberați, absolvenții școlii de cartografie și mai cu seamă cei de la secția conductorilor din școala de poduri și șosele, sunt în de ajuns de buni de a-i forma într'un timp foarte scurt. Azi în Franța, D-l Lallemand șeful cadastrului celui mai perfect din lume, se servește de ast-fel de elemente și rezultatul dobândit este că prețul de 18 mărci pe hectar ajuns de germani pentru cadastrul Alsaciei și Lorenei și al Prusiei la scăzut la 9 lei, cu toate că pretențiunile cadastrului frances sunt mai mari.

Nămai insist asupra acestei inovațiuni căci proba este făcută și la noi.

La Institutul geografic sunt cartografi și gravori recrutați dintre tineri cu o clasă sau două secundară, cari după doi ani de școală, fac lucrări de artă, care până acum erau făcute de artiști aduși din străinătate și plătiți până la 400 și chiar 500 lei lunar, pe când acești artiști români de abia după 2—3 ani de muncă, ajung la 100 de lei.

Să înțelege că la început aceste ajutoare nu vor putea demonstra ceea ce fac, ei nu știu mai mult de cât ceea ce trebuie să facă și așa cum șeful lor — adevăratul artist — le-a arătat.

Ei lucrează în mod practic și numai discută teorii, și când dau peste vre-o nedumerire, șeful lor este lângă ei, îi corectează îi încuragiază, ast-fel capătă din ce în ce încredere în munca lor și și depun toată puterea și îngrijirea pentru o ast-fel de meserie pe care în orgoliul lor o numesc inginerie.

Pentru a găsi aceste elemente și caractere susceptibile a le inspira așa calități, ele trebuiesc căutate și odată găsite trebuiesc instruite și îngrijite părintește.

Cel mai practic mijloc este de a forma o școală de 3 luni în timpul iernei, în care se va primi prin alegere un îndoit număr de elevi de cât avem nevoie să formăm.

După prima lună în urma unui examen asupra noțiunilor generale predate, vom escluda pe cei bolnăvicioși, cu rea conduită sau incapabili cari vor fi de sigur 25%.

În luna a două împărțim elevii rămași pe specialități și după un al doilea examen la finele lunii a doua, vom mai esclude încă 25% rămânând că numai cu cei mai buni să facem cursul lunii a treia: de practică și perfecționare.

În timpul școlii, elevii vor avea un ajutor de 2 lei pe zi de la Stat, din care și vor procura cele necesare vieții și studiului. Șefii de lucrări sau de brigade se vor recruta de o cam dată din inginerii de ai Statului sau din oficerii de la Institutul geografic care vor fi cunoscând lucrările, numărul lor de alt-fel la început foarte redus — va fi de 3—4 în primul an de lucru — și se pot complectă dintre cei trei căpitani care au urmat lucrările cadastrului francez sau dintre inspectorii topografi sau oficerii pe care i-ar recomanda Institutul geografic.

Pentru al doilea an de lucru, se pot forma șefi de brigade câți voim; dintre diplomații școlii de poduri și sosele ai școlii superioare de silvicultură de la Brănești sau dintre alți ingineri de ori-ce proveniență care vor putea proba printr'un examen teoretic și practic — cunoștințele cerute unui șef de lucrări.

Șeful tuturor lucrărilor și organizatorul corpului tehnic va fi ales dintre șefii de serviciuri — oficer superior de la Institutul geografic.

În plină dezvoltare a corpului tehnic, peste un an, când va fi nevoie de personal de control și șefi de serviciuri, ei

se vor alege după recomandăția șefului tuturilor lucrărilor dintre șefii de brigade cu merite bine probate.

O astfel de organizare, are avantajul de a avea un câmp mai larg de a alege elemente mai capabile și a le pregăti treptat și în mod normal pentru greaua însărcinare ce au.

Dându-se direcția elementului militar ei vor putea deprinde și pe operatorii civili la o ordine, muncă și disciplină de care sunt dânșii pătrunși, așa că după terminarea lucrărilor și Ministerul de Domenii va avea elemente în deajuns pentru a ține la curent lucrările sale sau a face altele noi în alte părți.

Organizația aceasta sub conducerea oficerilor ne va produce o mare economie prin atașarea unui număr de soldați ajutoare pe care Ministerul de Domenii îi va plăti ca și Institutul geografic cu o diurnă de 0,50 b. pe zi, peste hrana lor, pe când dacă lucrările s'ar face numai de ingineri civili, nu am putea folosi acest mare ajutor, ci am fi nevoiți a lua oameni cu ziua care în Dobrogea nu-i găsim fără o plată de peste 3 lei pe zi.

Primul an de lucru.

Organizare.

Pentru începerea lucrărilor, pregătirea personalului și stabilirea instrucțiunilor de lucru nu este necesar o organizare completă, ea se va face treptat cu înaintarea lucrărilor.

De o dată ajunge următorul personal cu următoarele apunamente :

Șeful tuturilor lucrărilor—oficer superior, cu leafa gradului și o diurnă și transport	30 lei
Șeful geodesiei, oficer inferior, leafa gradului, diurnă și transport	20 »
Șeful tachimetriei, oficer inferior, leafa gradului, diurnă și transport	20 »
Șeful nivelimentului de precizie, oficer inferior, leafa gradului, diurnă și transport	20 »
Șeful biuroului de calcule, oficer inferior, leafa gradului și diurnă	10 »

Şeful lucrărilor de cabinet, oficer inferior, leafa gradului și diurnă	10 lei
3 şefi de brigade, oficeri inferiori, leafa gradului, diurnă și transport	15 »
60 operatori geodezi, tachimetriști, nivelori, parcelatori, gravori, aplicatori și calculatori cu lefuri de 125, 150 și 175 lunar cu diurnă și transport pentru cei care lucrează la câmp	5 »

Intregul personal al operatorilor de sub şeful de brigadă când lucrează în comun la o întreagă lucrare nu vor primi diurne nici cheltueli de transport, în schimb pentru emulațiune, și cheltuelile ce le au, se va fixa de Minister prețul total sau pe hectar, pe care îl vor împărți proporțional cu cantitatea ce fie-care a lucrat, iar în cazurile unde cantitatea nu se poate evalua just, se va plăti după un coeficient stabilit în raport de leafă.

Şeful de brigadă intră și dânsul în această retribuțiune.

Pentru a nu se compromite calitatea lucrărilor prin cantitate la care tinde această dispoziție, şefii de lucrări sau inspectorii vor fi plătiți tot-d'auna cu diurne și transporturi fixe.

Operatorii la lucrările de cabinet, ca gravori, calculatori, aplicatori, litografi, etc., nu vor avea diurne sau spese de transport de cât până la localitatea unde operează. Acestora însă li se vor plăti orele suplimentare de lucru peste cele 8 ore fixate ca obligatorii.

Pedepsele și recompensele personalului.

Fie-care operator va justifica întrebuințarea timpului timpul nejustificat se scade din diurnă și transport pe orele nelucrate, la cei de la lucrările de biuro: cu leafa sa.

Toate greșelile constatate prin controlul reciproc, se vor imputa vinovatului în costul refacerei, acești bani se vor aduna de către şefii respectivi și se vor împărți la finele campaniei în mod invers proporțional cu orele de lipsă sau greșelile făcute.

Metoda și succesiunea operațiilor.

1. În timpul când administrația domonială și justiția stabilesc dreptul de proprietate și modul de parcelare, corpul tehnic face lucrările de triangulație și niveliment de precizie.

2. Șeful de brigadă stabilește puncte de al 4-lea ordin și puncte tachimetrice pe perimetrul hotarului de ridicat, în colțurile fixe ale liniilor ce vor rămâne neschimbate, în încrucișările stradelor satelor și la capetele lor, aceste puncte se vor observa și calcula în coordonate și aplica ca și cele geodezice pe foi de zinc, ele vor forma scheletul în care se va aplica parcelările.

3. În timpul acestei lucrări, detașiștii sau parcelatorii ridică planul vetrei satului prin metoda aliniamentului pe aceste repere, figurându-l pe schițe pe care le dau gravurilor a le trece pe original sau matrice.

4. Calculatorii întocmesc parcelările pe plan, se verifică și aprobă de șef și se dă parcelatorilor pentru a le aplica pe teren în lunile în care nu pot aduce nici o pagubă semănăturilor.

5. Până în momentul aplicării pe teren, brigadele de lucru vor face planurile generale și toate actele așa fel că odată cu punerea în noua posesie, să se predea și toate actele și planurile.

Se va întocmi un singur plan general la scara 1:5.000 gravat pe foi de zinc în dimensiuni de 0^m,03' latitudine pe 0^m,5 longitudine, cuprinzând o suprafață cam de 1.140^m pe foi de 0^m,60 × 0^m,76.

După acest original gravat se vor trage atâtea copii câte voim căci nu ne va costa de cât prețul hârtiei de câte-va centime. Prin acest mijloc ajungem la cea mai întinsă publicitate una din condițiuni de a se păstra pe viitor o muncă atât de prețioasă și a-i trage foloasele până și paznicul de hotar.

Costul tuturor lucrărilor făcute în foarte bune condițiuni va fi de 2 lei de hectar sau 3 milioane în total în cazul când vom începe lucrările cu ordine și sisteme printr'un corp tehnic organizat.

Costul va fi îndoit și rezultatul nul, când vom face lucrările fără ordine și fără o organizare și pregătire bine întemeiată.

Așa se înțelege în țările cari au trecut prin faza noastră : o regulare de proprietate fonciară, care dacă va fi făcută echitabil și consciincios și la noi, vom putea trece ușor și la un regim cadastral, fie fiscal, fonduar sau hypotecar.

Aceste lucrări geometrice dar, de descurcarea proprietății fonciare, serv de bază așezării regimului cadastral modern, adică regimului administrativ fonciar, singurul merit a ne chezeșu în mod incontestabil drepturile proprietarului și ale fiscului tot de odată.

Acestea sunt pe scurt gândirile mele pentru frumoasa Dobrogea, nu mă îndoiesc că alți slujbași ai Ministerului mai competenți în specialitățile lor, — pe care eu numai în treacăt le-am atins, vor găsi căi și mai bune atunci când vor fi chemați la această a 3-a lucrare monumentală menită să aducă liniștea, siguranța și avântul proprietății din Dobrogea lucrare tot atât de falnică ca și podul Regele Carol care a dus acolo cultura, tot atât de măreață ca și portul Constanța care aduce bogăția.

Gr. Popescu

Inginer lotarnic al Statului

LIPSA DE LEMN ¹⁾

Domnul C. Falkenherst scrie un articol asupra acestui punct într'o revistă germană. Noi avem păduri și suntem în primejdie a le irosi pe nimica. Facem deci bine, făcînd cunoscut cetitorilor noștri cele ce urmează :

Se crede că, de când se întrebuintează atât de mult fier și oțel în construcții, mobile, etc. și se încălzește cu cărbune de pământ, lemnul n'ar mai fi așa de căutat și de prețuit ca mai înainte. Lemnole de foc se întrebuintează în Germania tot atâtea cât acum trei-zeci de ani ; dar lemn de lucru se întrebuintează mult mai mult. Pricina nu e numai sporul populației, dar chiar o fapt, că se fac mai multe clădiri, mobile, etc. de lemn, de cât înainte. Acum 50 de ani, fie-care locuitor al Germaniei între-

1) «Epoca».

buintă lemn de lucru, pe an, un sfert de metru cub. În 1870 se ajunsese la trei sferturi și astăzi la o jumătate. Veacul aburului și al electricității, reformând transportul, a întrebuințat și întrebuințează cantități uriașe de lemn de lucru. Să ne gândim numai la lemnul ce se cere pentru traverse sub șinele căilor ferate, la construit vagoane, pentru stâlpi de telegraf, pentru scânduri și grinzi la durat corăbii și vapoare, la flote de comerț, din ce în ce mai mari. Apoi negoțul a sporit foarte mult și pentru împachetat se întrebuințează o mulțime de lemn pentru lăzi și butoaie. Iată atâtea cerinți, parte noi, parte mai mari, pe cari pădurile nu a le îndești.

Germania nu e săracă în păduri. Un sfert din întinderea ei e acoperită cu păduri, firește în munți.

Statistica din 1900 a dovedit că Germania sudică e mai bogată în păduri de cât cea nordică.

În Baden pădurea e 37 la sută din întinderea țării; în Bavaria 32 la sută, în Wurttemberg și Alsacia-Lotaringia 30 la sută, în Hesse 31 la sută și în Hesse-Nassau chiar 39 la sută.

Statele cele mai bogate în păduri ale Germaniei sunt: Schwartzburg-Rudolstadt cu 43 la sută și Sachsen-Meiningen cu 42 la sută, cel mai sărac e Oldenburg cu numai 10 la sută păduri.

În total se află în Germania 14 milioane de hectare pădure, deci vine de fie-care suflet câte o bucată lungă de 50 metri și lată iar de 50 metri. Ai crede că trebuie să ajungă; dar nu e așa. Statistica ne arată că în 1900 s'a adus lemn de lucru și lucruri de lemn în valoare de 212 jum. milioane de lei și exportat numai de 125 milioane. Deci Germania plătește pentru lemn de lucru, adus din străinătate 125 milioane lei.

Din păduri se taie, pe fie-care an, vre-o 50 de milioane de metri cubi de lemn, iar din acestea numai 20 milioane sunt lemn de lucru, iar vre-o 9 milioane se aduce de afară. E de notat că nu putem acoperi nici cerința de lemn pentru celulosă și fabricile de hârtie și că în 1903 am importat pentru acest scop de vre-o 7.500.000 de lei.

Nu se poate nimeni plânge în Germania de lipsă de îngrijire și cruțare a pădurilor. Pădurea nu se împuținează; din potrivă, de 20 de ani s'a sporit chiar cu vre-o 100.000 de hectare. Locuri unde nu se poate cultiva alt-ceva, bune de împădurit, sînt 350 mii de hectare. Chiar dacă s'ar fi împădurit și acestea, tot am avea nevoie de lemn străin.

Mai e nevoie de lemn străin și pentru că nu se fac pretutindeni aceleași calități de lemn. Țările mai calde fac lemne așa de dese în cât cad în apă, fără a pluti și care se pot anevoe lucră cu instrumentele, precum e abanosul și lemnul zis de fier. De acest fel e și lemnul de Guaia din Indiile apusene și America de Sud, care are densitate de 1.3 și se întrebuințează, între altele, pentru bombele de la popice. Nu mai e nevoie de pomenit de lemnul scump zis Mahagoni (mahon) din care se aduce, în fiecare an prin Hamburg, de câte vre un milion și un sfert de lei. Să mai pomenim, în sfârșit vom aminti lemnul Teak, care adesea se întrebuințează la corăbii chiar în locul stejarului.

Lemnul din țările nordice e de asemenea deosebit de cel din Germania, de și de aproape rudă cu el și din același fel de copaci. În Suedo-Norvegia și în Finlanda, cresc brazii și molizii mult mai încet și fac inele mai subțiri, din pricina scurtimei verei. Deci Scandinavia ne trimete un lemn crescut mai încet, cu pături anuale mai subțiri, aproape fără crângi, drept, dar nu tare; neapărat pentru tâmplărie de binale. Scândurile nordice au fibre mai fine, sunt late până la 20 centimetri; cele din Europa mijlocie sunt cu fibre mai grosolane și scândurile sunt late până la 30 de centimetri.

Și America de Nord are feluri de lemn, printre care așa zisul Pitchpine sau moliftul rășinos e pentru noi de mare însemnătate. De aceea se aduce la noi de peste Ocean. E tare și poate înlocui adesea stejarul. Lemnul de stejar e la noi din ce în ce mai rar. Un metru cubic de stejar, cum le trebuie stolerilor pentru lucrări mai fine, costă 187 lei 25 bani; Pitchpinul de aceeași calitate, numai 85 de lei. Firește că lemnul de stejar e mai bun și mai nobil; de aceea se întrebuințează în case mai bune; acolo, unde însă e vorba de înlocuit prin ceva mai estin, dar trainic, se întrebuințează Pitchpinul. Iată de ce se aduce din ce în ce mai mult din America. Față cu 1800, câtimea importantă s'a sporit de 30 de ori!

S'au făcut și încercări de a climatiza în Germania Pitchpinul, dar, de va fi așa de bun, crescând aici, rămâne să se vază. America ar trimite cu plăcere și mai mult lemn în Europa, mai ales de cel estin, dar costă prea mult transportul. S'ar putea trimite, dacă s'ar reuși a-l aduce peste ocean, legat sub formă de plute, trase de șlepuri. S'au făcut cercări; dar s'au putut transporta așa numai pe depărtări mici, pe lângă țărmul Sta-

telor-Unite. Când au cercat să treacă ast-fel Oceanul, furtunile au desfăcut plutele, lemnele s'a pierdut, ba chiar a ajuns primejdie pentru navigație.

Deci trebuie să ne acoperim lipsa de lemn din Rusia, Austro-Ungaria și Scandinavia. De obicei se aduce pe apă, căci lemnul nu poate plăti transportul cu drumul de fier. E de notat însă că se aduc scânduri de la Marea-Neagră până la Rinul de mijloc. Transportul se poate face, dacă nu costă lemnul mai mult de 50 de lei metrul cub.

În Germania lipsa lemnului nu e atât de simțită; mult mai rău e în Anglia, care mai n'are păduri. Lemn străin aduc Belgia, Olanda, Svițera, Danemarca.

Franța are 95 milioane de hectare de pădure, dar silvicul-tura ei a fost multă vreme organizată pentru a produce lemn de ars și cărbune (mangal).

Abia în timpul din urmă s'a început cultura în vederea lemnului de lucru; și trebuie ani mulți și multă răbdare, precum și renunțare la câștigul ce s'ar putea avea de pe acuma, ca să îmbătrânească lemnele, pentru a preface păduri de tăiat în păduri de brazi de lucru. Franța aduce lemn de lucru la 3 milioane de metri cubici, aproape jumătate din cât produce. Spania, Portugalia, Italia, Grecia, Turcia, Bulgaria și Serbia sunt în aceeași situație. Deci e în Europa o întindere cu 215 milioane de locuitori, care are nevoie să importe lemn de lucru.

Să vedem acuma țările cari au prisos de lemn de lucru, de exportat. Austro-Ungaria exportează și în cei din urmă 15 ani și-a mărit mult exportul. Exportează vre-o 7 milioane de metri cubici, mai ales în Germania. Ar putea deci acoperi singură lipsa acesteia; dar pădurile ei, cu timpul, n'au să'i ajungă pentru sine, îndată ce industria se va dezvoltă și populația se va înmulți.

Bogate în păduri sunt Suedia și Norvegia, dar pădurile lor se înnoesc foarte încet și nu vor putea da nici în viitor mai mult decât azi.

Alt-fel e cu Rusia. Are vre-o 500 milioane de hectare. Poate da un lemn nordic și de cel ea în Europa de mijloc. Ar putea îndești singură trebuințele Europei întregi. Dar în multe părți ale Rusiei îngrijirea pădurilor lasă de dorit. Dacă ținem seamă de despăduririle uriașe ce fac coloniștii în Siberia, trebuie să

spunem că e de ce să ne îngrijim de soarta acestui rezervoriu de lemn al lumii.

Păduri uriașe, neprețuite încă, se află în Statele-Unite și Canada. De 300 de ani se ard și se taie fără nici o cruțare, dar, până acuma urmările rele nu s'au băgat în seamă. Acuma însă, când America se preface în țară industrială, când negoțul ei cu lemne merge tot sporind, încep a se auzi plângeri că lipsește păduri bătrâne. Și acest rezervoriu de lemne e în primejdie.

Altele nu sunt pe lume. Asia e de mult prădată; India, China și Japonia, abia își îndeestulează nevoile lor. Lemnul dat de pădurile tropicale, nu e potrivit cu nevoile industriei noastre. Africa e țară săracă în păduri, Mexico și Argentina, de mult importă lemn de lucru, Australia secetoasă n'o să fie nici-odată cu păduri, iar cele ce le-a avut sunt de mult ruinate de turmele de oi.

Dacă vor merge lucrurile tot așa, e neapărat lucru să ajungem a duce mare lipsă și scumpete de lemn de lucru.

Acest lucru o să se întâmple mai curând decât secătuirca minelor de cărbuni, de care se vorbește, poate chiar peste câte-va zeci de ani.

Ce învățătură este pentru noi?

Ni se pare că una foarte lesne de priceput și foarte însemnată. Să ne păzim ca ochii din cap pădurile; să nu vindem pe nimica lemnul nostru de stejar, care e așa de scump și așa de rar; să căutăm a ne organiza silvicultura noastră, în deosebi în vederea producerii lemnului de lucru, să întrebuițăm cât mai puțin lemn pentru ars la căile ferate etc., și cât mai multă lignită și petrol.

Ministerul ar trebui să aibă grijă deosebită pentru partea comercială a lemnului de lucru, pentru a ști cum să tragă mai mult folos din pădurile noastre și să aibă grije în condițiile de exploatare, a celor vândute, să se fixeze exploatarea așa ca pădurile să nu și piarză nici-odată caracterul de păduri bătrâne.

No temem că străinii vor căuta să taie cât mai mult, ca să câștige bani, puțin păsându-le ce vor lăsa în urmă.

Soarta țărilor importătoare de lemn de lucru trebuie să dea de gândit.

N.

COMERCIUL DE LEMNE

Comerțul Rusiei pe timp de 8 luni 1903.

Exportul de materiale lemnoase pe timpul de la 1 Ianuarie inclusiv August, se ridică la cifra de 41.887.000 ruble (113.094.900 lei), pe cât timp la aceeași epocă anul trecut (1902) exportul atinge cifra de 38.381.000 ruble, (103.628.700 lei) și în anul 1901 la aceeași epocă 39.699.000 ruble, (107.187.300 lei).

Exportul s'a mărit în anul 1903 cu 5.5% ca în anul 1902. Cifra exportului s'a mărit simțitor la lemnul brut de reșinoase și s'a micșorat la exportul scândurilor, la materiile prime pentru fabricarea bețelor de chibrit și celuloză.

Cantitatea totală în aceste 8 luni atinge cifra de 163.380.000 puduri contra 147.602.000 puduri în 1902.

Dintre țările care și alimentează stabilimentele cu lemn rusesc e în primul rând *Germania*, care a importat în acest interval (1903) 72.487 puduri în valoare de 14.823.000 ruble, contra 10.474.000 ruble în intervalul corespunzător din anul 1902, cu 4 milioane și ceva mai mult ca în anul expirat.

Anglia a importat 50.742.000 puduri pentru suma de 16.298.000 ruble, contra 17.823.000 în anul 1902, deci Anglia a importat cu ceva mai puțin.

Olanda a importat 7.044.000 puduri pe suma de lei 2.295.000 ruble, contra 2.692.000 în anul 1902, deci cu ceva mai puțin în anul 1903.

Belgia a importat 6.010.000 puduri pentru suma de 2.054.000 ruble, contra 1.768.000 ruble în 1902, deci cu ceva mai mult ca în anul expirat.

Francia de asemenea a importat 4.079.000 m. p. pe suma de ruble 1.559.000, contra 1.598.000 în anul 1902.

Se observă că exportul produselor derivate, a scăzut și tendința continuă spre scădere.

Importul de materii derivate și diferite produse lemnoase a atins cifra în intervalul de la Ianuarie—August 1903 la 18.810.000 ruble, contra 16.656.000 ruble în 1902 aceeași epocă, și 18.768.000 ruble în 1901.

Din *Germania* s'a importat pentru suma de 443.000 ruble, contra 652.000 în 1902 diferite lucruri din lemn, pentru 130.000

ruble, reșina și alte derivate, tanin pentru ruble 630.000, lucruri de stolerie și căruțarie pentru 752.000.

Din *Anglia* a importat smoală și alte derivate pentru suma de 281.000 ruble, contra 367.000 ruble în 1902, tanin pentru 78.000 ruble și lucruri de trăsuri și stolerie pentru suma de 180.000 ruble.

Din *Austro-Ungaria* a import diferite materiale pe suma de 2.516.000 ruble, contra 2.129.000 ruble în 1902, diferite lucruri de stolerie și căruțarie pe suma de 166.000 ruble.

Comerțul lemnelor din Smirna. (Asia Mică).

După raportul consulului general francez din Smirna (Asia Mică), importul materialelor lemnoase a sporit cu mult în timpul din urmă. În anul 1890 s'a importat lemn pentru suma de 2.380.215 lei, în anul 1900 s'a ridicat la 7.746.311 lei, și din anul acela cifra importului se mărește treptat.

Lemnul se exportă pentru Smirna, cioplit, unde se debitează în scînduri și construcții pentru trebuințele orașului, ale Turciei interne și pentru insulele Archipelag. Smirna importă lemn din Austria și România prin Galați și după țarmul Mării Negre (Trapezund).

România exportă dulapii zis italieni 11 23/4, și anii aceștia comercianții cer dulapii dublii, de sigur, tot în vederea debitului cînd ajung la destinație.

Consulul francez se miră că Asia Mică importă cantități așa de mari, atît timp cît are bogate și întinse suprafețe păduroase. Toate pădurile sunt neexploatate din cauza lipsei de drumuri. Pădurile ocupă 10.000 klm. pătrați numai în vilaietul *Aidin* și tocmai acolo funcționează abia o singură fabrică de cherestea.

Restul de păduri sunt exploatate în mod primitiv, și debitul lemnului se face în ferăstrae și mai primitive, cu forța apei.

Asia Mică constituie un debușeu însemnat pentru așa zișii dulapi de plută. Anul acesta cererile sunt foarte mari, și s'a oferit prețuri excepționale de mari, până la 20 lei m.³ loco Bistrița nelegat, marfă normală, (cum ese din fabrică exclus brae de foc, putregaiu, etc.).

Exportul în comerțul lemnos al Austriei de Sud

În numărul din Octombrie al ziarului „*Osterr-Ungar Centralblatt für Walderzeugnisse*“ se publică o interesantă observație asupra comerțului lemnos al Austriei Sudice.

Observă decăderea porturilor Triest și Fiume în favorul porturilor Dalmate Sebeniko, Spalato și Gravoze, aceste din urmă 3 porturi slujesc și sunt menite a exporta pădurile Bosniace. Mai înainte singur Triestul avea monopolul exportului lemnăriei, pe marea Adriatică, apoi după Triest, Fiume începe a rivaliza, și grație politicii Căilor Ferate Ungare îl întrece. Cu timpul însă concurența exporturilor din America, România și Suedia, făcând că importanța acestor două porturi să scadă mult, în ce privește mărfurile lemnoase. Nu este nici un an de când Gravoza este punctul de unde se încarcă lemnărie, și deja a luat celorlalte două porturi multe piețe din Egipt și Italia. Și aceasta se explică din cauza estinătății pădurilor din Bosnia, pe când în Fiume și Triest sunt depozite enorme de lemnărie, la Gravoza se vinde ca pâinea caldă. Preferința ce se dă lemnului bosniac, este și superioritatea sa, se cumpără estin, se exploatează în mase mari, cu capitaluri enorme, astfel că industriașii bosniaci sunt în poziție să vinde pe prețuri cu mult inferioare ca cei din Austria. Bosnia pe lângă materialul curat și ales, ce dă cumpărătorului, îi mai acordă credit pe timp mai lung și îi oferă condiții de plată destul de avantajoase, pe cât timp Austria nu poate să se folosească nici de una din acele măsuri spre a rivaliza cu Bosnia, nici cu calitatea produselor, nici cu condițiile de plată.

Deși cele mai bune păduri ale Austriei de Sud, sunt mai în apropiere de mare ca cele Bosniace, însă topografia lor nu permite introducerea unei gospodării intensive, putându-se folosi pentru lemnărie abia pădurea cea mai de frunte, restul utilizându-se ca lemn de foc și cărbuni, și apoi râurile se varsă în mare în acele părți pe unde exportul nu se poate face prin porturile adriatice.

Prețurile sunt mult mai mari ca în Bosnia, astfel ca pădurea pe lângă renta la hectar trebuie să mai acopere din venit și impozitul legal și ceva de necrezut, Bosnia cu pădurile sale imense și estine lucrează intensiv, și Austria cu pădurile scumpe extensiv. Autorul cere pentru Austria de Sud noi Căi Ferate, cari să-i deschidă drumul spre mare, și pentru această grabă este nevoie de ajutorul Statului, plus mai trebuie reorganizarea industriei forestiere

și a comerțului prin concentrarea de mari capitaluri și o mai bună unificare, și numai ast-fel crede autorul că și va relua locul comerțului lemnos al Austriei de Sud în piața internațională, și prin micșorarea tarifelor Căilor Ferate. Să luăm lecție de la nemții, cari știu în ori-ce parte să-și apere interesele.

Gh. D. Belinschi.

COMUNICĂRI ȘI FAPTE DIVERSE

În urma deciziei consiliului central de administrație de la 7 Aprilie a. c. și conform statutelor, D-nii membrii ai Societății au fost convocați în adunare generală, în zilele 7, 8 și 9 Maiu a. c. orele 8 seara, în localul Administrației Domeniului Coroanei, unde este sediul Societății.

Ordinea zilei va fi următoarea :

1. Cuvântarea Președintelui ;
2. Raportul de expunerea activității și situațiunii financiare a Societății ;
3. Prezentarea bugetului pentru anul 1904—1905 ;
4. Alegerea comisiunii pentru verificarea compturilor pe anul 1903—1904 ;
5. Desbaterca următoarelor chestiuni :
 - a) Dare de seamă asupra răspunsurilor primite în urma chestionarului, ce Comitetul a înaintat membrilor Societății relativ la statistica toronților (continuare) ;
 - b) Codul silvic și lacunele sale (referend Domnul Aurel Eliescu).
 - c) Rezultatele injectării traverselor de fag, din punct de vedere tehnic și economic ;
6. Vizitarea uzinei, de la Ploești, de injectat traversele de fag.
7. Aprobarea raportului comisiunii de verificarea situațiunii financiare pe anul 1903—1904 ;
8. Alegerea Comitetului central,

Se face cunoscut cu această ocazie, că pentru D-nii membrii din districte, onor. direcție C. F. R. a bine-voit a acordă o reducere de 50% la taxele de vâiaj, iar pentru D-nii membrii sil-

vicultori ai statului, onor. Minister al Agriculturii, Industriei, Comerciului și Domeniilor, a acordat un concediu de 6 zile de la 6 la 11 Maiu inclusiv, spre a putea veni la adunare.

INFORMAȚIUNI

In ședința de la 20 Aprilie a. c. Camera a votat proiectul de lege prin care se recunoaște calitatea de persoană morală a Societății «*Progresul silvic*».

* * *

In comptul exercițiului 1903—1904, până la 29 Februarie 1904, s'au incasat :

Ca venit al pădurilor lei 5.082.007, bani 57, față de lei 5.084.736, bani 55, incasați în perioada corespunzătoare din exercițiul 1902—1903 ;

Ca venit al bălților și pescuit lei 2.352.752, bani 77, față de lei 1.421.305, bani 53, incasați în perioada corespunzătoare din exercițiul 1902—1903.

* * *

In zilele de 9, 12 și 15 Maiu a. c., se vor ține licitații la Craiova, București, Iași, Tulcea, Slatina, Ploști, Bacău și Pitești, pentru vânzarea à 11 păduri în comptul antreprenorilor, cari nu au plătit valoarea parchetelor destinate, a se exploata în anul 1903—1904. — «*Monitorul Oficial*», No. 4/904.

* * *

La 11 Maiu se va ține licitațiile la Ministerul Domeniilor pentru arendarea dreptului de a vână în pădurile și proprietățile Statului, conform condițiunilor și tabloului publicat în revista pe Ianuarie—Februarie, pagina 58.

* * *

S'a confirmat următoarele arendări de moșii : arendarea à 6 moșii pe periodul 1904—1914. — «*Monitorul Oficial*», No. 6/904 ; arendarea à 14 moșii pe periodul 1905—1915. — «*Monitorul Oficial*», No. 7.

* * *

La 24 Maiu se vor ține licitații la Iași, Galați, București și Craiova, pentru arendarea a 117 moșii pe periodul 1905—1915; «*Monitorul Oficial*» No. 18/904.

* * *

D-l *Constantin Armășescu*, girant de șef al regiei Domeniului Coroanei Bicz (Neamț), s'a numit definitiv pe ziua de 1 Aprilie a. c., ca șef al regiei menționatului domeniu.

* * *

Următoarele numiri și mutări s'au făcut în corpul silvic pe ziua de 15 Aprilie a. c.:

D-l *Gr. Stamatian*, fost silvicultor cl. I s'a primit în corpul silvic cu gradul de silvicultor cl. I și numit șef al ocolului Tomești (Iași), în locul devenit vacant prin trecerea D-lui silvicultor cl. I, *I. Mitchevici* în serviciul domenal;

D-nii *I. Protopopescu*, fost silvicultor cl. II și *D. Anastasescu*, absolvent de la Nancy s'au primit în corpul silvic, cu gradul de silvicultori, cl. II și însărcinați cu plantațiunile comunale din Dobrogea;

D-l silvicultor-șef cl. I, *Corneliu Isopescu*, șeful regiunii II (Bacău) a fost mutat la regiunea III (Bârlad);

D-l silvicultor-șef cl. I, *I. G. Jomir Codreanu*, șeful regiunii III (Bârlad), a fost mutat la regiunea II (Bacău);

D-l silvicultor-șef cl. III, *Aurel Craîniceanu* de la regiunea II la regiunea VIII (Slatina);

D-l silvicultor-șef cl. III, *Aron Carpenișan*, de la regiunea IX (Craiova) la regiunea VIII;

D-l silvicultor-șef cl. III, *N. Mănolescu* de la regiunea VIII la regiunea VII (Pitești).

D-l silvicultor cl. I, *N. Țăpârdea*, de la regiunea VII la regiunea IX;

D-l silvicultor cl. I, *Al. Bulgăreanu*, agent de control la regiunea X (Constanța), ca șef de ocol la Căscioarele (Vlașca);

D-l silvicultor cl. I, *Stefan Niculescu*, șeful ocolului Tulcea, ca agent de control la regiunea X;

D-l silvicultor cl. I, *Gh. Cerneț*, șeful ocolului Văratie (Neamț), ca agent de control la regiunea II (Bacău);

D-l silvicultor cl. II, *St. Demetrescu-Olteanu*, șeful ocolului Calu-Iapă (Neamț), la ocolul Seaca Optășani (Olt);

D-l silvicultor cl. II, *Th. Tămășanu*, șeful ocolului Haimanalele (Prahova) la ocolul Văratec;

D-l silvicultor cl. II, *C. Negrescu*, se numește șef al ocolului Calu-Iapa;

D-l silvicultor-asistent *P. Grigoriu*, se numește șef al ocolului Haimanalele;

D-1 silvicultor cl. II, *P. Pirnog*, șeful ocolului Monastirea Cașinu (Bacău), la ocolul Cerna (Tulcea);

D-1 silvicultor cl. I, *I. Corodeanu*, șeful ocolului Furceni (Tecuciu) la ocolul Ghermănești (Fălciu);

D-1 silvicultor cl. I, *V. Busaioc*, șeful ocolului Ghermănești, la ocolul Fâstâci (Vasluiu);

D-1 silvicultor cl. II, *I. Cornățanu*, șeful ocolului Fâstâci, la ocolul Furceni;

D-1 silvicultor cl. I, *Al. Teodorescu*, șeful ocolului Greci (Tulcea) la ocolul R.-Sărat;

D-1 silvicultor cl. I, *I. Stoian*, șeful ocolului Ciucurova (Tulcea) la ocolul Greci;

D-1 silvicultor cl. II, *G. Tămășescu*, se numește șef al ocolului silvic Căsimcea (Tulcea);

D-1 silvicultor cl. II, *P. Ionescu*, se numește șef al ocolului Ciucurova;

D-1 silvicultor *L. Rissdörfer*, se însărcinează provizoriu cu conducerea ocolului Babadag (Tulcea);

D-1 silvicultor cl. II, *V. Pleșan*, se numește șef al ocolului Giurgiu;

D-1 silvicultor cl. I, *Aurel Antoneseu*, șeful ocolului Giurgiu, la ocolul Nucet (Dâmbovița);

D-1 silvicultor, cl. II, *N. Ionescu*, șeful ocolului Slăvești (Teleorman) la ocolul Stănești (Vâlcea);

D-1 silvicultor cl. II, *Radu Plăpceanu*, șeful ocolului Stănești, la ocolul Slăvești;

D-1 silvicultor cl. II, *Th. Grigoraș*, șeful ocolului Căscioarele, la ocolul M-tirea Cașinu.

* * *

Au plătit complet cotizațiile și abonamentul următorii membrii și abonați:

Candali Al., Păunescu Ilie, Părvulescu Gr., adică în total 88 din 203.

CLIMA LUNEI MARTIE 1904 st. n.

La București-Filaret

Prima lună a primăverii, cu temperatura + 2°6 a fost, cu aproape o jumătate de grad, mai rece ca ultima a ernei. Acest lucru s'a mai întâmplat numai o singură dată de la 1857 încoace. De obicei luna Martie este cu 5°9 mai caldă ca Februarie. Numai zilele de la 9 la 17 au fost ceva mai calde; celelalte au fost mai mult sau mai puțin reci. Ziua cea mai caldă a fost la 15 când termometrul s'a urcat până la + 11°2 care este temperatura maximă absolută din cursul lunii, iar cea mai rece la 3 de și temperatura minimă absolută - 7°7, s'a înregistrat în ziua următoare. Ca și temperatura lunară, temperaturile extreme ale acestei luni au fost mai oboșate ca acelea ale lunii precedente căci, pe când în Februarie termometrul oscilase între + 17°1 și - 6°2, în această lună s'a

menținut între $+11^{\circ}2$ și $-7^{\circ}7$. Au fost 16 zile de îngheț și 2 de iarnă, tocmai câte sunt în general.

Precipitațiunile atmosferice de și au căzut într-un număr de zile mai mare ca cel obicinuît, totuși ele nu au produs de cât 20 mm. de apă. Această cantitate este cu peste 50 % mai mică ca aceea ce se obține în mod normal în această lună. De la începutul anului în loc de 105 milimetri de apă cât este valoarea normală, nu s'a obținut de cât 56 milimetri. Zile cu cantități apreciabile de apă au fost 12; în 4 ea a provenit din ninsoare. La 20 și 21 zăpada a fost viscolită de Crivățul care suflă tare. Grosimea totală a stratului de zăpadă din această lună a fost de 13 cm. și a acoperit solul la 6, 7 și de la 21 la 23. La începutul lunii au mai fost 4 zile cu solul acoperit de zăpadă căzută la sfârșitul lui Februarie.

Vântul dominant a fost Crivățul care a suflat în proporțiune de 71 %. În 9 zile a suflat vânt tare atingând, în ziua de 21, iuteala de 17 metri pe secundă.

Presiunea atmosferică mijlocie 757.5 mm. este cu aproape 4 mm. mai mare ca normala. Atmosfera a fost cu 3 % mai umedă, iar cerul mult mai înorat ca de obicei; au fost 3 zile senine, 7 noroase și 21 acoperite, pe când în general sunt 9, 10 și 12 din aceste zile. Soarele a strălucit foarte puțin în această lună, abia 65 de ore în 19 zile; obicinuît acest astru se arată în Martie timp de 141 ore în 23 de zile. Nici o dată de la 1885 încoace, durata de strălucire a Soarelui nu a fost așa de mică ca acum în această lună.

Brună s'a observat în 10 zile, ceața în 2 și rouă într-una.

Vegetațiunea care a fost oprită de frigul din primele zile ale lunii, s'a dezvoltat puțin în a doua sa decadă. La jumătatea lunii florile cornului începueră a se deschide, iar la lemnul căinesc, arțarul călăresc, măceș, liliac etc., mugurii erau foarte umflați. La agris și soc frunzele apăruseră însă abia se vedeau. Zăpada și viscolul de la începutul decadei a treia au făcut ca vegetațiunea să stagneze iarăși; mugurii păreau a se mai fi strâns, iar frunzele de la soc și agris au fost părțite. Orzul semănat la 17 n'a răsărit până la sfârșitul lunii. În general întreaga vegetațiune este mult întârziată. Grâul se prezintă bine și ca vegetațiune și ca dezvoltare.

Starea udometrică și agricolă a României la finele lunii Martie 1904 st. n.

Starea udometrică.

Precipitațiunile atmosferice din cursul acestei luni, au fost aproximativ egale valorii normale; cu toate acestea solul este încă departe de a se găsi în stare normală în privința umezelei sale. Într'adevăr, în ultimele 9 luni, de când datează epoca secetoasă, am avut în mijlociu în toată țara (fără *aproximativ*¹⁾ 240 milimetri de apă, pe când, într-un an normal, se obțin, în acest interval, 390 milimetri. Deficitul de apă, care era de 43% la finele lunii Februarie, s'a redus acum la 38% față de valoarea normală. Este negreșit o îmbunătățire, însă nu îndestul de mare. Râurile, lacurile, puțurile și izvoarele au puțină apă; multe dintr'ânsele chiar foarte puțină.

Repartițiunea precipitațiunilor atmosferice au fost mult inegală pe marile împărțiri teritoriale ale Regatului; 60 milimetri în Moldova, 30 Muntenia și 25 în Dobrogea. În districtele din Moldova — afară de Covurlui, Tulova și Fălciu — s'au adunat mai mult de 50 mm. de apă, mergând până la 75 mm. în Bacău și chiar 80 mm. în Roman. Districtele cele mai puțin udute în cursul acestei luni au fost Dolj, Olt, Romanați și Teleorman, unde cantitățile de apă au fost coprinse între 21 și 17 milimetri.

¹⁾ Zicem *aproximativ* căci din cele 108 stațiuni, unde se măsoară precipitațiunile atmosferice, câte-va nu au intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifica în mod simțitor cifrele ce dăm.

Precipitațiunile din Moldova sunt datorite zăpezei abundente ce a căzut mai cu seamă, în partea centrală și nordică a sa, de la 20 la 24 Martie. În multe localități din districtele Roman, Iași, Suceava și Botoșani, zăpada s'a depus pe o grosime mai mare de un metru. Crivățul a viscolit-o mult. Comunicațiunile foarte dificile. În partea de jos a Moldovei, în estul Munteniei și în Dobrogea a nins mult mai puțin în această perioadă. Totuși viscolul a împedical circulațiunea trenurilor pe unele linii. În Oltenia n'a nins mai de loc.

Puțină zăpadă a acoperit solul în mare parte a țării în câte-va zile din prima decadă. La munte și în partea centrală și nordică a Moldovei, zăpadă mai multă din ultima decadă s'a menținut până la finele luni, când ea mai avea, în multe locuri, o grosime de 10 și chiar 15 centimetri.

Timpul, în general rece, din Martie — la București temperatura acestei luni a fost cu o jumătate de grad mai coborâtă ca în Februarie — lipsa vânturilor uscate și, mai presus de toate, marea nebulozitate — la București nici odată n'a strălucit soarele în Martie așa de puțin ca acum — din cursul său au făcut ca să se piarză puțină apă prin evaporațiune așa că mare parte din precipitațiunile atmosferice s'au infiltrat în sol pătrunzând până la adâncimi mai mari.

Aceasta era starea udometrică la 31 Martie.

În primele zile din Aprilie ea a fost însă îmbunătățită în Muntenia și Dobrogea unde a nins binișor așa că, în momentul când scriem aceste rânduri, se poate zice că aceste două provincii, de și nu sunt în aceleași condițiuni udometrice ca Moldova, de oare-ce au primit o mai mică cantitate de zăpadă, totuși ele nu sunt prea mult înapoi de ei.

Starea agricolă.

Timpul rece de la începutul acestei luni și mai cu seamă frigul de la 4 Martie, au făcut ca vegetațiunea, mult înaintată în Februarie, să stagneze în tot cursul primei decade din Martie, fără însă ca să cauzeze vre-un rău semănăturilor sau pomilor fructiferi.

În a doua decadă timpul mai căldicel și ploile de la 13 la 15, au făcut ca vegetațiunea să reînceapă a se desvolta înct. Mugurii arborilor și ai pomilor fructiferi începuseră a se umflă bine. În această perioadă s'au continuat, în toată țara, arăturile și semănăturile de primăvară; solul agricol aflându-se în bune condițiuni de a putea fi lucrat. La unele specii ca agriș și soc, frunzele apăruseră; florile cornului erau în parte deschise.

Ninsoarea și viscolul din primele zile ale ultimei decade au făcut ca vegetațiunea să stagneze din nou și să se suspende pretutindeni lucrările agricole. Inghetul slab ce a urmat acestei ninsoari n'a cauzat nici un rău semănăturilor. Micile frunzișoare ce apăruseră la soc și agriș au fost în parte părțite.

Semănăturile, făcute în a doua decadă, nu răsăriseră până la sfârșitul luni, din cauza timpului rece.

Precipitațiunile din luna Martie au făcut ca deficitul de apă, constatat la finele luni Februarie, în terenul semănăturilor de toamnă să se micșoreze cu 6%; ast-fel că, la sfârșitul acestei luni, deficitul de apă, de la Septembrie la sfârșitul luni Martie eră încă de 44%.

S'a constatat că, mai pretutindeni, umezeala a pătruns în sol la aproape 30 centimetri; în parcul Institutului Meteorologic, atât în pământul arat cât și în țelină, ea a ajuns până aproape de 40 centimetri.

Semănăturile de toamnă sunt viguroase, însă mai înapoiate în vegetațiune ca de obicei la această epocă, de oare-ce răcelile din Martie nu le-a permis a se desvolla de cât prea puțin. Semănăturile de primăvară continuă încă a se face.

În definitiv, vegetațiunea în cursul luni Martie a avut desavantagiul de a fi fost întârziată din cauza timpului rece; în schimb însă a avut avantajul de a obține o cantitate de apă care i va fi de folos.

Institutul meteorologic.

REZUMATUL

Ședințelor adunării generale a Societății „Progresul silvic”, din zilele de 7, 8 și 9 Maiu 1904.

Ședința de la 7 Maiu.

Ședința se deschide la ora 9 seara, sub prezidenția D-lui *Ion Kalinderu*.

Se face apelul nominal, la care respund 87 membrii, și conform art. 28 din statute, fiind prezenți mai mulți ca 25 membrii, D-l *Președinte* declară adunarea constituită, după care țină următoarea cuvântare:

Domnilor și Scumpi Colegi,

Intruniți în a 18-a adunare generală vă urez bună venire.

Sunt fericit că mă aflu din nou printre D-v, și simt o satisfacție sufletească, că pot să salut și pe ceilalți domni străini de societate și să le mulțămesc în numele tuturora, că au bine-voit a ne onora cu prezența d-lor, dându-ne ast-fel o dovadă a interesului ce poartă lucrărilor noastre.

În această adunare, pe lângă punerea la cale a intereselor societății noastre, vom avea, ca tot-deauna, a ne sfătui și asupra noilor mijloace, cari pot să dea o mai mare dezvoltare silviculturei naționale. Datoria de a ne osteni în această direcțiune, trebuie să ne fie acum cu atât mai scumpă, cu cât societatea «Progresul silvic» a intrat de câte-va zile în o nouă fază a vieții sale.

Prin legea votată de Cameră și de Senat, și promulgată cu Decretul Regal No. 1630 din 26 Aprilie 1904, societatea noastră a fost recunoscută ca persoană morală.

Impărlăşind bucuria ce de sigur simţiţi cu toţii pentru această recunoaştere, nu pot să nu mă gândesc însă şi la îndatoririle ce ea ne impune. În adevăr, după cum ziceam într'o publicaţiune anterioară a mea, există în Dreptul public modern un principiu, după care autoritatea, care a acordat unei societăţi personalitatea juridică, are şi dreptul s'o supprime, când va constata că nu mai corespunde scopului, că nu mai aduce foloasele cu cari s'a afirmat, sau că poate să fie periculoasă.

Acest principiu e aplicat în cele mai multe ţări. Potrivit lui n'am făcut nici noi mai curând paşii trebuincioşi în această privinţă, ci am lăsat ca societatea să prinză înlăi tărie, să se impună singură, şi să câştige prin sine însă-şi dreptul de a fi o persoană juridică.

Acum, când am ajuns aci, nu ne rămâne, Domnilor şi Scumpi Colegi, decât să ne dăm toată silinţa pentru a justifica încrederea cu care am fost cinstiţi, şi mai ales să muncim din toată inima, şi uniţi, pentru a arăta că societatea noastră poate aduce de azi înainte şi mai mari foloase ţării. Pe lângă aceasta lumea mai e în drept a aştepta dela fie-care membru, în parte, cea mai mare activitate în cercul seu, ceea-ce 'i va procura satisfacţia de a fi contribuit cât mai mult la prosperarea scumpei noastre patrii.

Sunt câli-va ani de când ne adunăm în ajunul serbării de 10 Maiu, care e o sacră amintire a zilelor fericite, în cari s'au pus temelile României de azi. La 10 Maiu 1866 Principele Carol de Hohenzollern a depus jurământ ţării, la 10 Maiu 1877 s'a proclamat independenţa, iar la 10 Maiu 1881, şara înălţată la rangul de regal, a pus pe fruntea Regelui coroana de oţel, care aduce aminte sângele victorios vărsat de ostaşii noştri pe câmpiile bulgare.

Ziua de 10 Maiu trebuie să fie dar un moment de înălțare susletească pentru toți românii, și nu mă îndoiesc că d-voastră, atât cei din București cât și cei veniți de afară, veți lua parte cu bucurie la serbarea ce va avea loc.

Mai am plăcerea a vă aminti, că la 2 Iulie viilor se va serba aniversarea a 400 de ani de la moartea lui Ștefan cel Mare.

Figura măreață a acestui voevod, care a adus cu sine rânduiala și buna cărmuire în frumoasa țară a Moldovei, vă este de sigur cunoscută, ca și faptele vitejești, cari l'au înălțat în ochii creștinătății, și mai sus, sus de tot, în ochii românilor, cari l'au numit cu drag, bun, mare, sfânt. Suil pe tron la 1457 a domnit 47 de ani peste poporul moldovenesc, în care cel d'ântâi a făcut să reînvie vitejia română în loala pulerea ei.

Iubitor al clasei țărănești, drept și înfocat apărător al țării lui, Ștefan a purtat numeroase războaie, nu numai în contra păgânilor, pe cari i'a spăimântat, ci și în contra vecinilor săi creștini de alt neam, și chiar în contra fraților munteni. Biruitor în toate, domnul Ștefan a lăsat în urmă 'i raze de lumină, cari străbătând alăteia veacuri, lucesc și azi în conștiința românilor din toate părțile și mai cu seamă în a celor de peste Milcov. În Moldova și în Bucovina aproape nu e loc, care să nu amintească bărbăția, faptele lui eroice și dragostea lui pentru popor, pentru lege, pentru dreptate , în sfârșit toate însușirile cari fac fala unui adevărat domn.

Cu prilejul acestei aniversări Ministerul de culte va da la lumină o publicațiune documentală a domniei neîntrecutului principe, iar societatea «Steaua», care are de scop răspândirea în popor a scrierilor morale patriotice și utilitare, și la care lucrez împreună cu d-l ministru Harel și cu alți iubitori ai neamului, va scoate

un minunat portret și o istorie pe înțelesul tuturor. Am luat aceste dispozițiuni, pentru că cu cât un popor cunoaște mai bine trecutul său, cu atât e mai pătruns de menirea lui prezentă și viitoare; mai conștient de chemarea lui, el se va devota cu râvnă mai mare înălțării țării sale.

În vedere că serbarea din București va avea un caracter deosebit, și că vor lua parte toate societățile științifice, cred că e bine să participe și societatea noastră cu drapelul, cum a făcut la jubileul de 25 ani de domnie a M. S. Regelui și la alle comemorări însemnate. Iar spre a putea fi cât mai numeroși, voi interveni ca colegii noștri de afară să se bucure de reducerile de transport, ce se vor acorda celor-lăți participanți din provincie.

Sunt mâhnit că trebuie să vă anunț și de astă dată pierderea a doi din colegii noștri: G. D. Pallade, și V. Cârnu-Munteanu, membru fondator, stinși amândoi în plină activitate și într'o vârstă, care dedea încă bune speranțe.

Mult regretatul Pallade, cu toate că era numai membru de onoare, a arătat un deosebit interes societății noastre, ca și silviculturii în genere; el a fost un bun patriot și un Ministru distins, care a servit fără preget țara, din toată inima și din toate puterile sale de muncă.

Cârnu Munteanu, al cărui nume e străns legal de cea mai înaltă școală de agricultură din țară, a lăsat o frumoasă pagină în istoria dezvoltării agriculturii și silviculturii naționale. Înainte de a se devota numai agriculturii, a fost un convins muncitor pe terenul silvic, iar societatea noastră l'a avut, la început, printre conferențiarii ei cei mai apreciați.

Trecând acum la ordinea de zi, pe care o cunoaș-

teți din înștiințările ce ați primit, ași fi dorit ca să vă putem face o dare de seamă tot așa de favorabilă despre situațiunea financiară, ca și despre activitatea științifică. Din nenorocire însă încasările au mers greu, cu toate că comitetul și-a dat toată osteneala și a făcut în mai multe rânduri apel la membrii.

După cum veți vedea din raportul Secretarului nostru, mai avem de încasat:

Lei 6.190,50 dela membrii

» 604.— din abonamente

sau un total de **Lei 6.794,50**, sumă foarte însemnată față de cea care urma să se încaseze. Știți că în 1902 s'a redus cotizația de la 12 la 6 lei, și rog dar din nou pe toți cei rămași în urmă, a se grăbi să achite sumele datorite. Am speranță că rugăciunea mea va fi ascultată cel puțin acum, când societatea, prin recunoașterea ei ca persoană juridică, e îndatorată a avea un mers strălucit în toate privințele. Aceasta e de dorit, mai ales că pe lângă reducerea cotizației, s'au șters și multe din datoriile vechi. Deosebit de suma de 7.000 lei, care s'a șters în 1893, în 1898—99 s'au redus 2.976 lei, iar în 1900—1901 alți 2.602 lei. Mai mult de cât atât nu se poate face, fără a slăbi soliditatea societății. Nu uitați de asemenea că comitetul D-v are multe îndatoriri, cari cer mijloace, și dacă nu le dați prin achitarea la timp și regulat a cotizațiilor și abonamentelor, nu se vor putea duce la îndeplinire, ori câtă bună-voință sau muncă s'ar depune. Pe de altă parte comitetul va fi silit, conform art. 13, al. III din statute, a șterge pe membrii cari n'au plătit. Până acum n'a luat această măsură, deși avea dreptul, crezând, că în urma deselor invitațiuni încasările vor ajunge la curent.

În ce privește activitatea științifică, pe lângă cele coprinse în darea de seamă ce veți auzi, dați-mi voe

să insist puțin asupra conferințelor, cari 'mi par de o deosebită importanță, ca mijloc de a ne afirma ca societate și de a face să progreseze silvicultura. Deși inaugurate de puțină vreme, ele au mers crescând, așa că azi putem fi satisfăcuți de roadele ce au dat. Afară de instruirea celor cari le-au ținut, ele au răspândit printre cei cari au asistat sau le-au citit în revistă cunoștințe folositoare; iar de când am început a le tipări în broșuri, au dus lumina și allora.

Simt o mare bucurie când pot să constal, că conferințele au început de la un timp a fi foarte bine cercetate de membrii societăței, cât și de persoane străine. Ast-fel, la cele din anul curent am avut o asistență distinsă și foarte numeroasă, iar d-nii conferențieri și au dat toate ostenele pentru a expune subiectele în mod interesant și cât mai atrăgător. Ca în toate însă, așa și aci, perfecția nu se poate atinge de cât cu încetul.

Pentru ca o conferință să fie plăcută și folositoare, se cere înainte de toate să fie expusă într'o formă aleasă, iar subiectul, scopul ei, să se delaseze cu înlesnire și clar, pentru a putea reține interesul ascultătorilor. In această privință 'mi aduc aminte de Orașiu, care zice în *Arta sa poelică*:

«Scribendi recte sapere est et principium et fons...
Verbaque provisam rem non invita sequuntur»,

adecă care se poate parafraza în modul următor:
«Pentru a scrie bine, trebue să cugetăm bine. In aceasta e principiul, isvorul artei de a scrie. Să facem proviziuni de idei și atunci cuvintele vor veni dela sine».

La ordinea zilei sunt trecute și trei cestiuni de interes general.

Intâia, «**Despre Torenți**», e o urmare a discuțiu-

nilor avute în adunarea generală din anul trecut, când D-l Petre Antonescu a făcut o interesantă expunere în această privință, după datele primite de la unii din d-nii membrii. De oare-ce datele nu erau complete, am propus, și adunarea generală a aprobat, a se face o nouă repețire domnilor membrii, din cari prea puțini răspunseră, ca să completeze chestionarele trimise și să le înapoieze comitetului înainte de întrunirea de față.

Până acum nu s'a primit absolut nici un răspuns, nici chiar din județele cele mai amenințate de această calamitate, ast-fel că trebuie să constat cu vie mâhnire, că nu se dă nici un ajutor comitetului. Rămâne ca D-v să hotărâți, dacă cestiunea, așa cum a fost propusă, mai poate fi menținută anul acesta la ordinea zilei. După părerea mea, iată în ce mod s'ar putea, cred, ajunge la un sfârșit folositor cu această lucrare:

1. Să se publice, ca model, părți din răspunsurile cele mai meritorii ce s'au primit.

2. Comitetul să facă apel la 2—3 agenți de fiecare regiune silvică, rugându-i a studia această cestiune. Să se ceară a se adăuga la lucrări și câte-va fotografii.

3. Fondul de 700 lei prevăzut ca ajutoare pentru excursiuni, împreună cu 300 lei destinați pentru premii, să se întrebuițeze numai pentru lucrările privilegiate la torenți, după cum va crede Comitetul de cuviință, dând și premii pentru lucrările mai de seamă.

A doua cestiune e «**Codul silvic și lacunele sale**», despre care ne va întreține d-l Aurel Eliescu, și care e tot așa, dacă nu mai însemnată.

Pentru epoca când s'a votat Codul silvic actual, era un progres și corespundea unei nevoi bine simțite. Trebuia pusă o stavilă delictelor și exploatărilor neregulate, cari amenințau pădurile noastre. Răul a fost însă numai împedecat, nu și stârpit, ast-fel că pentru

a putea curma cu totul lipsurile, ce se simt în organizația regiunii exploatărilor actuale și în tot ce privește masivele păduroase, vor trebui aduse unele modificări. Pe lângă acestea e necesar a se alcătui și o bună lege organică, care să îngrădească și activitatea și răspunderea agenților silvici, și să deschidă silviculturii o largă cale spre progres.

Cea-l-altă, și ultima cestiune din ordinea de zi, este: «Rezultatul injectării traverselor de fag din punctul de vedere tehnic și economic». În această privință vom auzi întâi pe d-l P. Antonescu, care a vizitat uzina dela Ploești, pădurea statului Lucăcești, de unde se furnisează traversele, pădurea de pe Domeniul Coroanei Dobrovăț și altele. Meritul studiului acestei cestiuni revine societății noastre, al cărei comitet apreciind foloasele utilizării traverselor de fag injectate, a lăsat să o studieze cât mai aprofundat. D-l Antonescu, pe lângă darea de seamă ce va face despre cercetările sale, va intra în amănunte asupra structurii lemnului de fag, asupra proprietăților tehnice ale acestuia, și se va ocupa de aproape cu metoda de injectat cea mai bună. Ne va vorbi de asemenea despre experiențele făcute în alte țări, și cum utilizarea fagului e un punct din cele mai însemnate, mai ales pentru pădurile lipsite de debușul trebuincios, de sigur că tratarea acestei cestiuni va avea tot interesul D-v.

Înainte de a sfârși, permiteți-mi a reveni din nou asupra datoriei, ce avem acum mai mult decât ori-când, de a munci din toate puterile pentru prosperarea societății noastre și prin urmare și a silviculturii naționale. De alt-cum munca, Domnilor și Scumpi Colegi, e un prețios dar ce ni s'a dat de Creator, și e în interesul fie-cărui, de a fi cât mai activ, căci după cum a zis înțeleptul Solomon: «Căile celor cari șed fără lucru,

sunt așezate cu spini, iar ale celor lucrători sunt nelede».

Trebue să muncim, să mergem mereu înainte, fără a da o clipă înapoi, căci numai așa vom putea să realizăm în totul și cât mai curând scopul care ne-a întrunit în societate.

Si acum, cred că nu pot încheia mai bine, decât strigând împreună cu D-v:

Trăiască M. S. Regele!

Trăiască M. S. Regina!

Trăiască Altețele Lor Regale Principii Moștenitori împreună cu Auguștii Lor Copii!

Trăiască România!

Dați cuvîntul D-lui Secretar spre a celi raportul.

Apoi D-l *N. C. Nădejde*, delegatul Comitetului de administrație, citește raportul de expunerea activității și situației financiare a societății pe anul expirat 1903—1904 și a proiectului de budget pe anul viitor 1904—1905 în următorul cuprins:

Domnilor Membrii,

Cu autorizația comitetului central de Administrație, întruniți în a XVIII adunare generală, am onoarea a vă expune situația financiară și activitatea Societății noastre pe anul expirat 1903—904:

Incasări. La începutul anului 1903—904, Societatea avea un fond în efecte publice de lei 15.500 și în numerar lei 223 bani 50, adică în total un capital de 15.723 bani 50.

În cursul anului s'au incasat următoarele sume:

1. Din taxe de înscrieri	Lei 55.—
2. Din vânzarea a 47 Ex. «Vânătoarea în România»	» 198.75
3. » 53 » «Călăuza silvicultorului»	» 159.—
4. » Cotizațiuni	» 1.408.—
5. » Abonamente	» 2.038.—
6. » Cupoanele efectelor în valoare de Lei 15.500	» 750.—
7. » Donațiuni	» 500.—
8. » Subvenția acordată de Ministerul Domeniilor	» 500.—
	Total . . . » 5.608.75

Adică în total s'au incasat **Lei 5.608 bani 75.**

La începutul anului Societatea avea încasat lei 10.315 bani 50 din cari 9.253 bani 50 de la membrii și 1.062 de la abonați. La această sumă trebuie a se mai adăugi lei 532, ce erau de încasat tot de la D-nii membrii, pentru cărțile trimise spre desfacere. Așa dar Societatea avea de încasat lei 10.847 bani 50.

Din această sumă s'au încasat lei 5608, bani 75, așa că la 30 Aprilie 1904, rămâne de încasat, fără abonamentele și cotizațiile pe a. c. încă lei 6.978 bani 50, din cari 184 sunt de încasat de la D-nii membrii, cărora li s'au trimis cărți spre desfacere încă din Aprilie 1902, fără ca până în prezent să achite costul lor.

Comitetul recunoaște, Domnilor Membri, că și anul acesta încasările au fost mai mari, dar cu toată stăruința pusă nu s'a putut încasa mai nimic din datorii. În cea ce privește agenții din serviciul Statului s'au făcut mai multe scrisori atât D-lor șefi de regiuni, cât și D-lui șef de serviciu, însă majoritatea nici nu au bine-voit să răspundă la scrisorile adresate. Comitetul mulțumește D-lor inspectori Th. Galleriu, D. Papinian, M. Tănăsescu și D-lui silvicultor-șef Dem. Boiarolu, cari în special ne-au ajutat pentru încasarea a o parte din sumele datorite.

Numărul membrilor a fost de 205, iar de la 1 Ianuarie 1904 este de 210. Din numărul total de membri, au plătit complet cotizația și abonamentul 89, au plătit parte din datorii 63, iar 51 de membri, a căror nume Comitetul le ține la dispoziția D-v., nu au plătit nimic. Comitetul speră însă, că cu ocazia acestei adunări generale, mulți din acei scumpi colegi, cari sunt în întârziere cu plățile, vor căuta să achite, cel puțin o parte din datorii.

Cheltueli. În cursul anului expirat s'au făcut următoarele cheltueli :

1. Imprimarea Revistei	Lei 1.414,70
2. Diferite imprimate	» 1.392,30
3. Expedierea Revistei	» 118,40
4. Abonamente la Reviste, cărți, legatul lor, etc. »	840,90
5. Remiza încasatorului	» 292,70
6. Indemnizarea secretarului	» 960.—
7. Cheltueli extraordinare și furnituri	» 288,70
8. Ajutoare elevului Brătescu (Art. 2 al. ultim) »	120.—
9. Mobilier	» 340.—
Total . . .	Lei 5.767,70

Adică în total s'a cheltuit Lei **5.767 bani 70.**

Din suma încasată în cursul anului 1903—1904, de Lei	5.608,75
La care s'a adaus numerarul de la Aprilie 1903 de »	223,50
Total . . .	Lei 5.832,25
Scăzându-se cheltuelile de	» 5.767,70
Rămâne un excedent în numerar de	Lei 64,55

iar capitalul în efecte publice este de lei 15.500, deci fondul disponibil al societății în acest moment este de lei 15.564 bani 55 în numerar și efecte publice.

Aceste cheltueli pe care comitetul central de administrație le-a găsit în regulă, le-a aprobat și ne-a delegat a le expune D-voastră, împreună cu proiectul de budget întocmit pentru anul viitor 1904—1905, cu rugămintă, pe de o parte a le aproba și D-voastră, iar pe de altă parte a-mi da cuvenita descărcare de gestiunea financiară a expiratului an 1903—1904.

În ceea ce privește budgetul pentru anul 1904—1905, veniturile s'au stabilit, ținând seamă de încașările medii; iar la cheltueli s'au prevăzut în anul acesta 1.000 lei pentru diferite imprimări și tipăriri de cărți, având în vedere crearea unei literaturi silvice, apoi s'a menținut suma de lei 300 pentru mobilierul muzeului și bibliotecii.

Cu acestea am terminat prima parte a acestei expuneri.

Domnilor Membrii,

Iubitul nostru Președinte, în frumoasa D-sale cuvântare din acest an, v'a arătat o bună parte a activității noastre. Conform regulilor voiu relevă în puține cuvinte, parte din activitatea Societății «Progresul silvic». În cursul anului expirat, Comitetul s'a întrunit în mai multe rânduri pentru rezolvarea afacerilor curente. Potrivit hotărârei D-v. de la ultima adunare, Comitetul a comunicat Ministerului de Domenii, sub formă de desiderat, moțiunea votată de adunare cu privire în chestiunea: *Disparițiunea stejarului din pădurile țării, și măsurile ce trebuiesc luate pentru cruțarea lui.* Ministerul, cu adresa No. 61.793 din 25 Sept. 1903, răspunde că a luat cu multă plăcere cunoștință de această moțiune, că această chestiune face preocuparea cea mai asiduă a Ministerului, că nu va stă locului, ci pe cât va fi posibil și mijloacele 'i va permite *va merge înaintea pe calea începută.*

În ceea ce privește chestiunea torenților, Comitetul a făcut noui repetiri la D-nii membrii ce nu răspunsese în anul trecut, și cu toate bunele noastre intențiuni, cu părere de rău vă comunicăm, că nu s'a mai primit nici un răspuns, așa că cu ocazia acestei adunări, va trebui să luăm o altă hotărâre cum să ducem la bun sfârșit această chestiune.

Conferințele ce se țin anual, devin din ce în ce mai importante, tratându-se numai chestiuni originale și de actualitate, care interesează publicul cunoscător. *Revista pădurilor* a apărut regulat, sub conducerea comitetului de redacție și se trimite gratuit la mai multe persoane marcante din țară și străinătate, la mai multe administrațiuni și biblioteci publice, la diferite organe de publicitate, elevilor de la școlile de agricultură și silvicultură și școlilor practice de agricultură, precum și la mai multe Societăți ale fraților de peste hotare.

După cum am avut onoare a vă comunica în anul trecut, iubitul nostru Președinte ne-a mai pus la dispoziție o cameră, care s'a aranjat întrebuintându-se suma acordată prin budget, iar mobila a fost completată din fondurile Administrației Domeniului Coroanei.

Biblioteca și muzeul după cum ați constatat, sînt pe cale de a se

aranjă. Am făcut o comandă importantă de cărți din fondul ce a fost disponibil în anul acesta și în anul viitor vom completa ce se va mai crede de cuviință. Asemenea în ceia-ce privește muzeul un început este făcut prin frumoasă colecțiune oferită de D-l silvicultor-șef Dem. Boiarolu.

În cursul anului s'a tipărit în o broșură cele 4 conferințe din anul trecut, acesta fiind al treilea volum din publicațiile Societății și potrivit mijloacelor, se va urmă cu tipărirea unor asemenea cărți.

Domnilor Membri,

Cu această ocazie, în numele Comitetului central de Administrație țin a vă reaminti că Societatea intră în al XIX an al existenței sale și în tot acest timp s'a bucurat de sprijinul bine-voitor a multora din bărbatii noștri marcanti. Așa conferințele din anul acesta au fost onorate cu prezența D-lor Miniștri C. Stoicescu și Em. Porumbaru și a D-lor General Gh. Manu, Gh. Lahovari, Președintele Curței de Compturi, colonel Ianescu, Dim. Nenitescu, precum și multe persoane străine de Societate.

Pe lângă subvenția Onor. Minister al Domeniilor, și donațiunea D-lui N. Turnescu, Societatea a mai primit o donațiune de 200 lei din partea D-lui Anastase Cosmescu, mare proprietar și membru activ al Societății, care în tot-d'a-una a fost foarte bine-voitor Societății.

Sfârșind, Comitetul central de Administrație, prin sub-semnatul dorește Societății noastre, devenită, după 19 ani de existență, *persoană juridică*, viitorul cel mai frumos și desăvârșită prosperitate.

PROIECT DE BUDGET

PE

ANUL 1904—1905

VENITURI:

	Lei
1. Cupoanele de la efectele în valoare de 15.500	750,—
2. Taxe de înscrieri	50,—
3. Din vânzarea cărților și a Revistei	1.000,—
4. Din cotizațiuni	1.500,—
5. Din abonamente	2.800,—
6. Donațiunea D-nei Elena Dr. Turnescu	300,—
7. Subvenția acordată de Min. Domeniilor	500,—
Total	<u>6.900,—</u>

CHELTUELI :

	Lei
1. Imprimarea Revistei	1.600,—
2. Diferite imprimate și tipăriri de cărți	1.000,—
3. Expedierea Revistei (mărci, serviciu, etc.)	200,—
4. Abonamente la Reviste, cumpărări de cărți, etc.	1.000,—
5. Remiza încasatorului	300,—
6. Indemnizarea secretarului	960,—
7. Cheltueli extra-ordinare și furnituri	300,—
8. Patru premii pentru cele mai bune scrieri (2 câte 100 lei și 2 a 50 lei)	300,—
9. Ajutor pentru excursiuni și studii	700,—
10. Complectarea mobilierului	300,—
Total	<u>6.660.—</u>

RECAPITULAȚIE :

	Lei
Incasări	6.900,—
Cheltueli	<u>6.660,—</u>
Excedent probabil	240,— care
adaus la capitalul existent de	<u>15.564,55</u> avem
	15.804,55 care

va fi capitalul probabil al societății la sfârșitul anului 1904—1905.

Președinte,
I. Kalinderu.

Secretar-casier,
N. C. Nădejde.

Comisiunea de verificare aprobă proiectul de Budget al exercițiului 1904—1905, cu mențiune că suma trecută la cheltueli sub cap. 8 și 9, ca premii și ajutoare, se va întrebuința conform votului adunării generale din ședința de la 7 Maiu a. e., ca speze și premii pentru statistica tórenților.

Membrii Comisiunei: $\left\{ \begin{array}{l} C. I. Ionescu, \\ N. Tăpârdea, \\ I. G. J. Codreanu. \end{array} \right.$

1904 Maiu 9.

D-l *Președinte*, citește mai multe telegrame ale membrilor, cari nu pot lua parte la ședință.

D-l *N. C. Nădejde*, secretarul societății dă citire următoarelor scrisori primite de la D-l Silvicultor șef *D. Boiarolu*, șeful regiunii IV Buzău:

Buzău, 7 Maiu, 1904.

Mult respectate D-le Președinte,

Conform dorinței ce ați exprimat de a înființa la Societatea Progresul Silvic, un muzău forestier, și de a-l începe cu expunerea colecțiunii ce a figurat la expozițiunea agrară ce a avut loc la Brăila în Octombrie 1903; vă trimit o dată cu aceasta mai multe piese din cele ce au compus acea colecțiune și anume:

1. O serie de secțiuni quadrangulare în lemn cu coaje, diferite esențe alese din mai multe păduri de a le Statului din regiunea IV;
2. O serie de secțiuni circulare;
3. O serie de secțiuni quadrangulare mai mici lustruite;
4. Seânduri de mai multe esențe de valoare;
5. Câte-va obiecte industriale arătând calitatea lemnului lucrat;
6. Fotografii, semințe etc.

Am însoțit aceste obiecte de un memoriu asupra regiunii silvice conținând:

a) O descriere sumară a județului Buzău din punctul de vedere forestier;

b) O descriere a plantațiilor din județul Brăila și istoricul lor;

c) Un compt de gestiune al regiunii cu bilanțul financiar 1902,903.

Negreșit că aceste piese sunt departe de a complectă un muzău și nici la regiune nu am putut reuși, de a posedă toate eşantioanele ce trebuie să formeze un adevărat muzău.

Am întâmpinat multe dificultăți în colecționarea pieselor întru cât a trebuit mai întâiu să preconizez utilitatea și importanța lor, să previn ori cum tendințele ironice cu care erau primite adesea măsurile ce le luam. În urmă să fac uz de autoritatea mea pe lângă brigadierii silvicei; a lucra și-a'mi procură personal, unele obiecte pe cât mi-a fost cu putință suportând greutăți ce în alte condițiuni ar fi fost ușor evitate.

Nu mă pot însă abține de a nu mulțumi d-lui silvicilor Voroneanu, care a înțeles aceea ce trebuia să facem și mi-a dat un prețios concurs în adunarea pieselor din ocolul D-sale; precum și D-l silvicilor Baeruban. De asemenea D-l silvicilor Sculy, căruia îi datorese ordonarea și clasificarea lor.

Un muzău forestier oficial trebuie să conțină două serii de colecțiuni:

1. O serie de tot ce privește istoria naturală a pădurei cu studiile aferente la botanică, mineralogie și entomologie întru cât sunt în legătură cu pădurea, și constituie mai mult un muzău scolastic;

2. O serie de colecțiuni industriale cu toate studiile tehnice necesitate de cerințele industriei moderne și a comerțului de azi.

Un asemenea muzău nu se poate aduce la nivelul progresului anual de cât cu mari dificultăți mai cu seamă că cere lucrări pe cari numai o autoritate este în măsură să le facă.

Cum însă autoritățile respective la noi, se mărginesc de fapt la platonismul corespondenței oficiale, fără a se mai interesa de posibilitatea rezultatului practic, chiar dacă printr'o fericită împrejurare s'ar întâmpla vre-o dată ca dispozițiunile bugetare să dea o soluție de fapt unei asemenea chestiuni, în starea în care se află serviciul nostru rezultatul s'ar reduce la jumătate, întru cât trebuie să comptăm că acele proviziuni bugetare ar stimula pe prea mulți în a dirige o lucrare în care se cere ordine și unitate de vedere.

Cu toate acestea, condus fiind de exemplul neântrecut, ce administrația Domeniului Coroamei ne-a dat prin variatele sale muzee atât la palatul Administrațiunei cât și la diferitele expozițiuni, la care toată lumea a avut ocaziunea de a admira, pe lângă varietatea și mulțimea produselor dar și o ordine exemplară, muzee datorite numai inițiativei D-voastre.

Departe de a spera să le pot egală vre-o dată mă voiu silii cel puțin a imita în mai mic exemplul, ce ați dat și a contribui treptat la îmbogățirea muzeului forestier de la societate, al cărui initiator ați fost tot d-voastră pentru progresarea acestei Societăți, ce s'a născut și trăește numai prin d-voastră.

În adăstarea bine-voitoarei d-voastre acceptări a colecțiunei ce am trimis, primiți vă rog, domnule Președinte, expresiunea sentimentelor de respect și devotament ce vă conserv.

După care se alege comisiunea pentru verificarea gestiunei financiare a societăței, care se compune din d-nii C. I. Ionescu, I. G. Jomir Codreanu și N. Țăpârdea.

D-l N. C. Nădejde, roagă comisiunea să bine-voiască a se întruni în ziua de 9 Maiu ora 9 dim.

D-l N. G. Popovici, luând cuvîntul spune că este convins că reprezintă sentimentul întregi adunări, felicitând pe D-l Președinte pentru alegerea sa ca *Președinte al Academiei Române*, cea mai înaltă instituție culturală din țară.

D-l Ion Kalinderu, exprimă gratitudinea sa adunării pentru felicitările ce i adresează și comunică că alegerea sa se datorează generozității colegilor săi.

Apoi D-sa citește prima chestiune pusă la ordinea zilei și anume: *Dare de seamă asupra răspunsurilor primite în urma chestionarului, ce Comitetul a înaintat membrilor Societăței relativ la statistica torenților*, rugând adunarea să se consulte dacă aprobă propunerea ce o face prin discursul de deschidere, și să voteze o moțiune în acest sens, în care scop suspendă ședința.

La redeschiderea ședinței, D-l N. G. Popovici citește următoarea moțiune:

Moțiune

Adunarea generală a Societății *Progresul Silvic*, asupra chestiunii din ordinea de zi, relativă la torenți, este de părere a se admite propunerea D-lui Președinte, ast-fel redactată :

1. Să se publice, ca model, părți din răspunsurile cele mai meritorii ce s-au primit.

2. Comitetul să facă apel la 2-3 agenți de fiecare regiune silvică, rugându-i a studiă această chestiune. Să se ceară a se adăugă la lucrări și câte-va fotografii.

3. Fondul de 700 lei prevăzut ca ajutoare pentru excursiuni, împreună cu 300 lei destinați pentru premii, să se întrebuințeze numai pentru lucrările privitoare la torenți, după cum va crede Comitetul de curiânță, dând și premii pentru lucrările mai de seamă.

Adunarea aprobă această moțiune.

D-l Președinte comunică Adunării că în ziua de 8 Maiu cu trenul de 11 ore 35 m., membrii adunării vor pleca la Ploești, pentru a vizita fabrica de injectat traverse.

Ședința se ridică la orele 12 noaptea.

(Va urma).

N. C. N.

TRANZITUL DE LEMNE PRIN ROMÂNIA

IN RAPORT CU

PRODUCȚIA PĂDURILOR ȚĂRII ȘI DESFACEREA LEMNULUI NOSTRU 1)

Domnule Ministru,

Domnule Președinte, și

Domnilor,

În drumul de dezvoltare economică, se petrece o luptă neîncetată: de o parte într'acelaș popor de la individ la individ, de altă parte de la popor la popor. Și popoarele ca

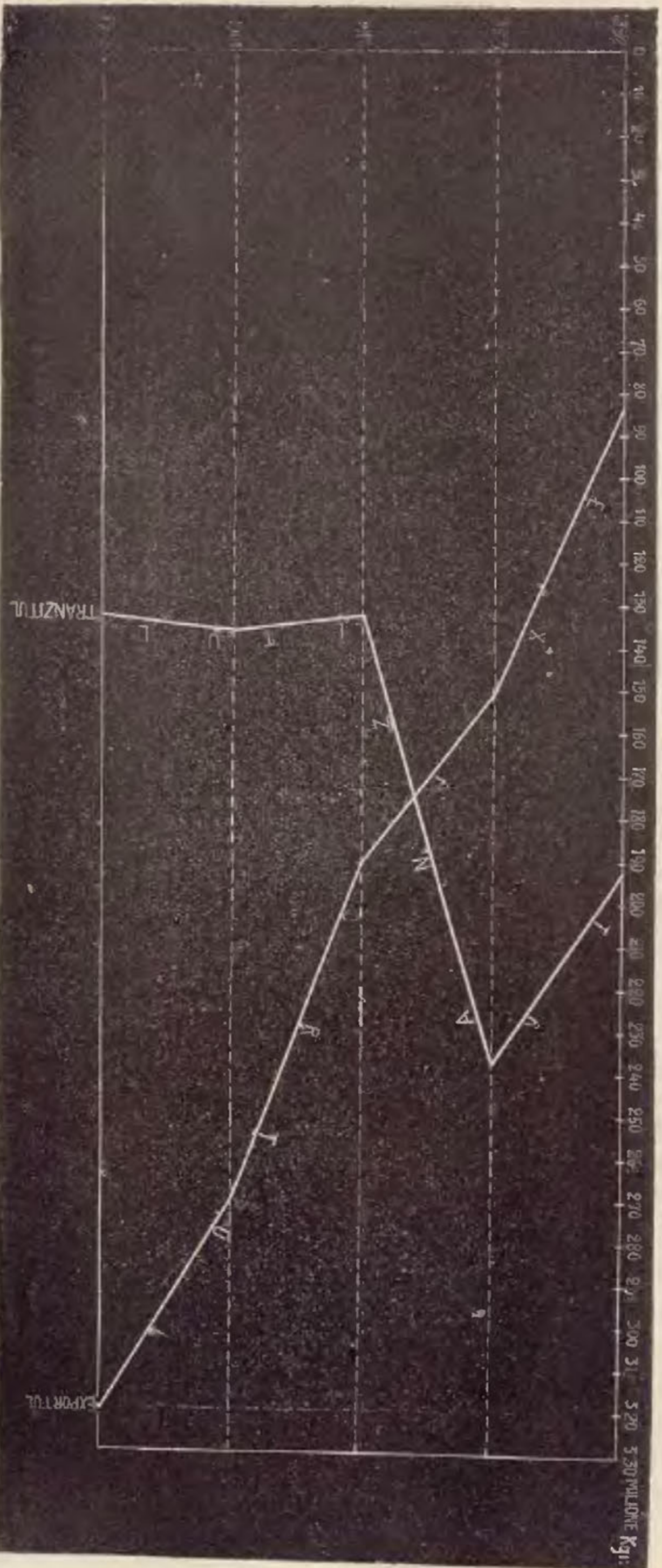
1) Conferință ținută la Societatea «Progresul Silvic» în ziua de 13 Martie 1904.

și indivizii urmăresc în lupta lor această țintă: *de a asigura un câmp de activitate brațului ce poate munci și minții, ce poate gândi.* Un câmp de muncă asigurat, înlesnește producțiunea, și producțiunea satisface trebuințele. De cât în diversitatea de producțiune, produsele muncii sunt cu atât mai îmbelșugate, cu cât ele pot fi mai lesne desfăcute.... *schimbate.* Schimbul de produse este dar, care în ultima treaptă, asigură o producțiune mai îmbelșugată, prin urmare o satisfacere mai deplină a trebuințelor, o stare mai bună, un trai mai fericit... împlinirea unui scop al vieții. De aceea tocmai către acest schimb este îndreptată astăzi întreaga luptă, ce dau popoarele, prin diplomați ebili și soldați viteji. Și acest schimb: *schimbul de produse lemnoase,* privește și conferința, ce 'mi propun să dezvolt, care îmi permit să cred că nu va fi lipsită de interes, pentru noi cei de aci care ne ocupăm în primul rând cu producerea lemnului și ca urmare cu desfacerea lui.

Înainte de a începe dezvoltarea subiectului anunțat este bine a lămurii de la început, ce se înțelege în materie de vamă prin *tranzit.* O marfă străină se prezintă la granița țării, fie pentru a fi introdusă și dată în consumație, atunci pentru această marfă se plătesc taxele vamale, marfa se importează, fie pentru a fi depozitată într'un depozit sub privigherea vămei sau — cum se zice — sub cheia vămei, atunci pentru această marfă nu se plătesc drepturile vamale, depozitul fiind considerat ca teritoriu străin, marfa se întrepozitează. Și din întrepozit, ori este scoasă și dată în consumație, atunci trebuie să se plătească taxele vamale; ori marfa este scoasă din întrepozit și expediată în altă țară, atunci ea a trecut numai prin țară, *a tranzitat.* Sau marfa străină chiar de la granița țării se destinează la un alt punct de frontieră de unde are să se expedieze în o altă piață de consumație străină atunci marfa trece numai prin țară, *tranzitează.*

Despre acest *tranzit* și în special despre *tranzitul de lemne* prin țara noastră, îmi propun să vorbesc.

După statistica comerțului nostru exterior întocmită pe 1902 de Ministerul de finance, am exportat lemne și industrii derivate din lemn de lei 4.966.491 în 1898, 8.114.372 în 1899, 12.321.859 în 1900, 17.950.376 în 1901 și de 19.574.408



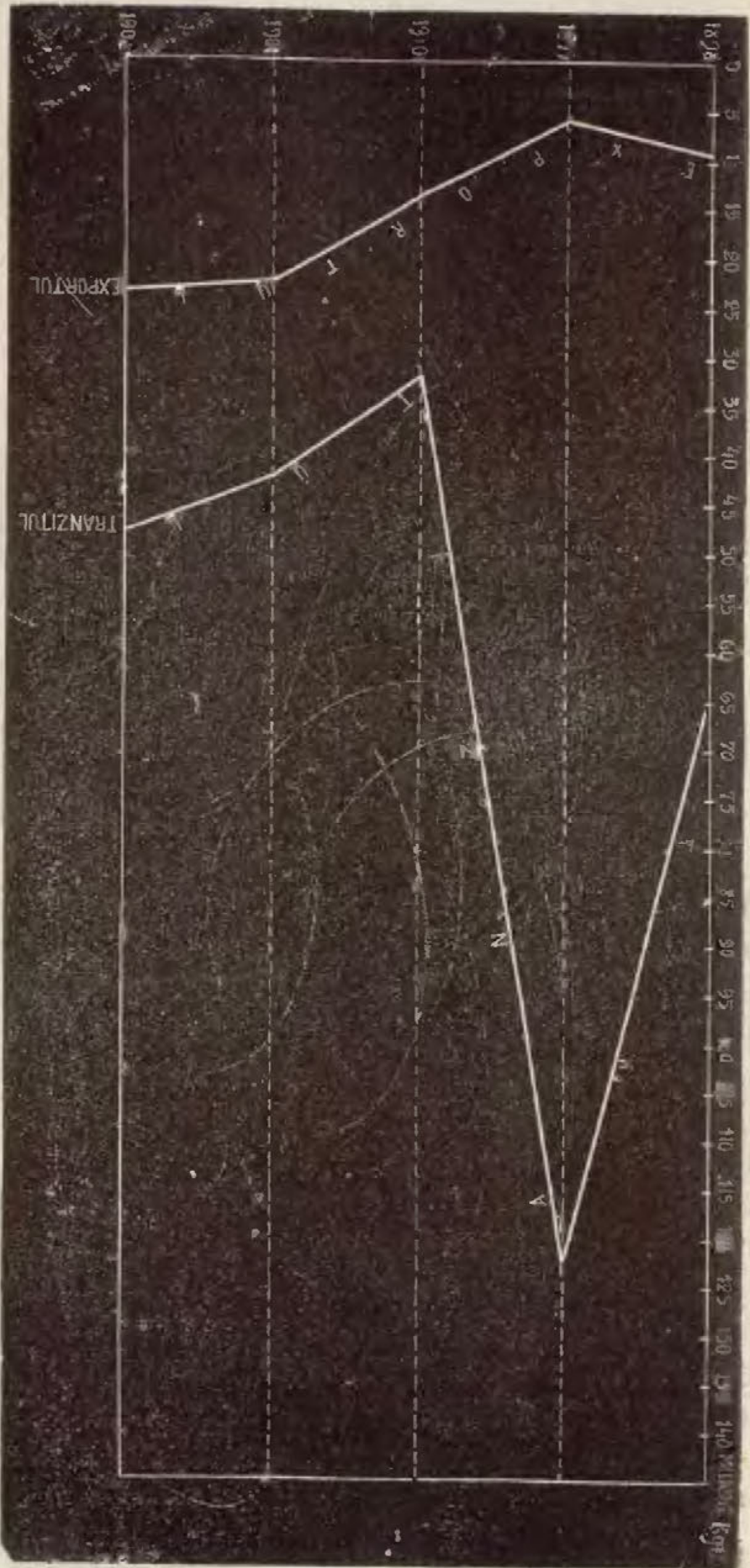
Tranzitul și exportul total de lemnărie.

în 1902, sau pe greutate am exportat: 85.840.534 kg. în 1898, 150.679.695 kg. în 1899, 189.549.613 kg. în 1900, 269.327.921 kg. în 1901, 320.614.972 kg. în 1902. În același timp prin țara noastră a tranzitat 192.409.829 kg. în 1898, 236.731.411 kg. în 1899, 132.123.836 kg. în 1900, 137.769.653 kg. în 1901, 133.185.222 kg. în 1902 ¹⁾, ceea-ce revine, că pentru fie-care sută de kg. lemn, ce am exportat, a tranzitat în 1898; 224% kg. lemn străin, mai mult de cât îndoit, 177% kg. în 1899 aproape îndoit, 69% kg. în 1900 mai mult de jumătate, 50% în 1901 — jumătate — și în sfârșit 41% în 1902 mai puțin de jumătate.

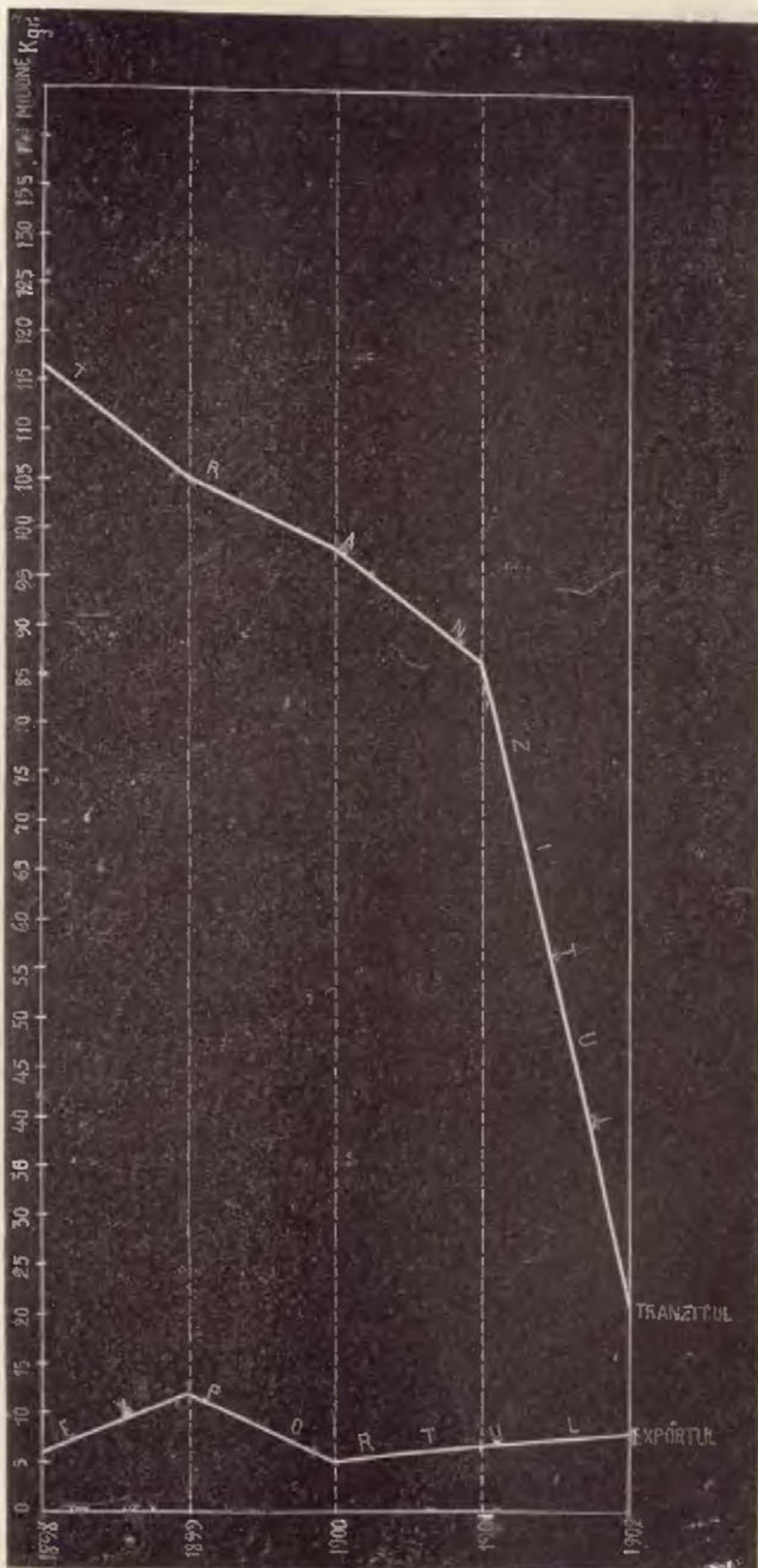
Aceste cifre ne pun în măsură, pe de o parte să constatăm creșterea la împătrit — în timp de 5 ani — a exportului de lemne de la 85.840.534 kg. la 320.614.972 kg. și scăderea simțitoare a tranzitului lemnului străin de la 236.731.411 kg. la 133.185.222 kg.; iar pe de alta să desvelim un lucru: concurența ce încearcă lemnul nostru pe piețele de consumație din partea lemnului străin, care trece prin țara noastră căruia noi îi înlesnim calea spre piețele de desfacere. Această concurență are de rezultat: ori o îngreuiare în negoțul lemnului nostru, un preț mai mic în vânzare, un folos mai împuținat; ori o gonire chiar a lemnului nostru de pe unele piețe de desfacere de către materialul lemnos străin. În adevăr: *Din Austro-Ungaria* a tranzitat prin țara noastră pentru *Rusia* 64.753.964 kg. în 1898, 124.930.203 kg. în 1899, 32.471.631 kg. în 1900, 44.401.308 kg. în 1901, 49.496.937 kg. în 1902, pe când noi mai apropiați vecini cu *Rusia* abia am exportat lemne și industrii derivate din lemn de la 9.875.329 kg. în 1898 la 24.387.228 kg. în 1902.

Pentru Turcia: Din Austro-Ungaria a tranzitat prin țara noastră 115.801.958 kg. lemne în 1898, 104.298.032 kg. în 1899, 85.741.072 kg. în 1901, 20.447.109 kg. în 1902, pe când, noi abia am exportat în *Turcia* lemne și industrii derivate din lemn 7.470.486 kg. în 1898, 12.321.313 kg. în 1899, 4.841.604 kg. în 1900, 7.685.522 kg. în 1901, 9.355.177 kg. în 1902. O diferență enormă între cantitatea lemnului străin ce se vinde în

1) Cifrele date de statistica noastră asupra tranzitului nu sunt perfect exacte; ele totuși ne pot da calea cercetărilor spre a ajunge la încheerea ce urmărim.



Tranzițiul pentru Rusia și exportul nostru acolo.

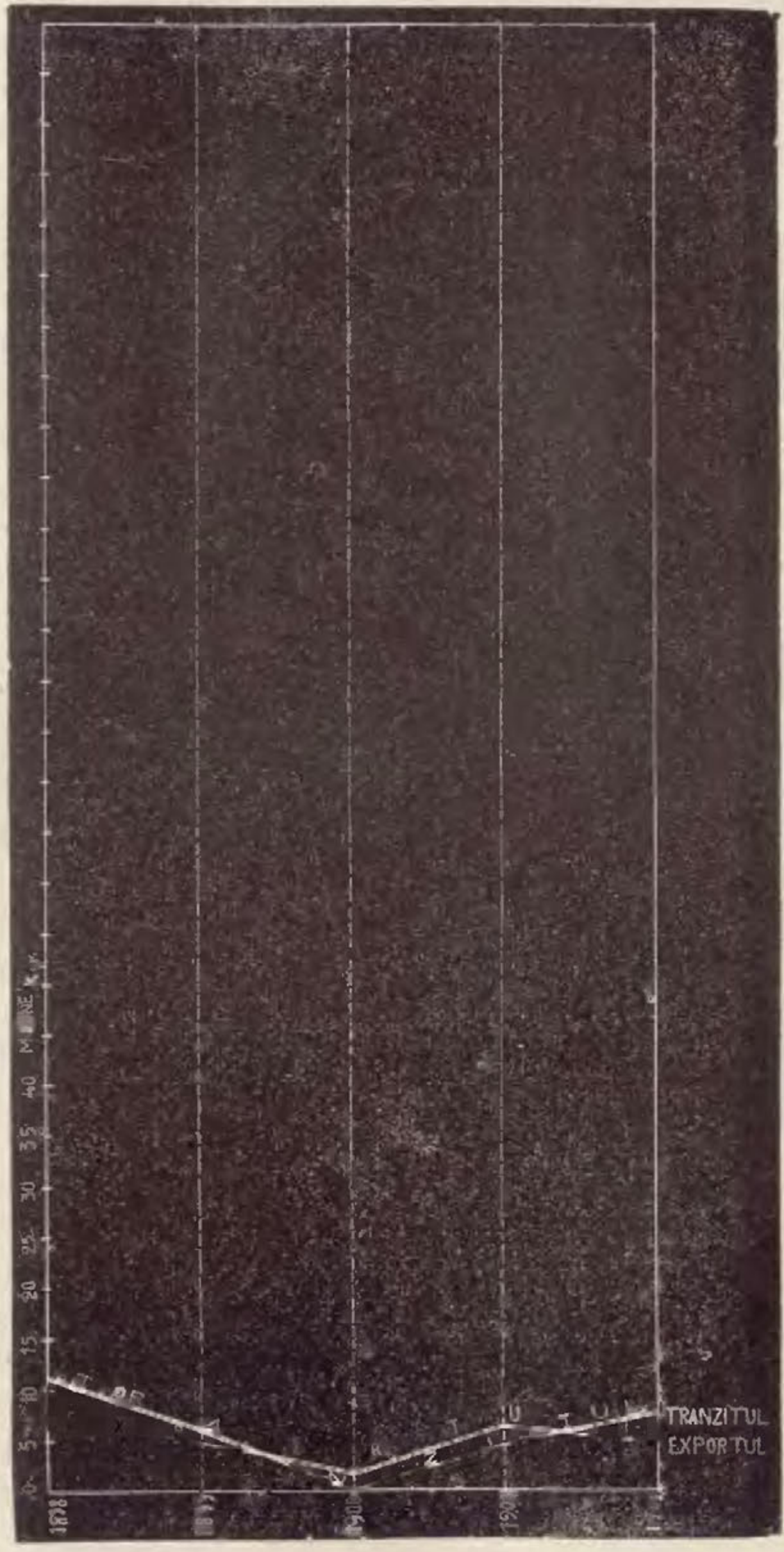


Tranzitul din Austro-Ungaria pentru Turcia și exportul nostru acolo.

Turcia și trece pe la noi și între cantitatea de material lemnos ce vindem noi.

Pentru Bulgaria : A tranzitat din Austro-Ungaria prin țara noastră lemne și industrii derivate 11.309323. kg. în 1898, 7.014.256 în 1899, 134.592 kg. în 1900, 4.618.360 kg. în 1901, 8.205.744 kg. în 1902, pe când noi am exportat 5.925.148 kg. în 1898, 5.672.328 kg. în 1899, 5.856.290 kg. în 1902 ; iar *pentru Grecia* a tranzitat din Austro-Ungaria 3.000.000 kg. în 1901, 5.672.637 kg. în 1902, în timp ce exportul nostru a fost așa de neînsemnat, în cât nici statistica comerțului nostru nu-l înregistrează. După statistica comerțului exterior al Greciei însă, exportul nostru de lemne în Grecia pe 1902 a fost de lei 967.979, în timp ce exportul Austro-Ungariei în Grecia a fost de mai bine de 10 milioane fr. Și mai toată lemnăria în valoare de 10 milioane — ne spune un foarte interesant raport asupra comerțului nostru cu Grecia în 1902 adresat Ministerului de Domenii de către d-l Gr. Bilciurescu secretar la legațiunea din Atena — a fost vândută de Austro-Ungaria prin portul Galați. Față de cantitatea însemnată de material lemnos, ce tranzitează prin țara noastră din Austro-Ungaria pentru Grecia și față de micul nostru export de lemne în această țară, putem zice că aproape suntem gonți de pe această piață. Tot așa pentru Egipt și pentru alte țări. În Egipt abia în 1902 am făcut un export de lemnărie și încă însemnat de 7.737.550 kg. Aceste date ne mai permite o constatare, anume că : Turcia, Bulgaria, Grecia, Rusia, Egiptul, ar putea fi admirabile piețe de desfacere pentru lemnele și industriile noastre derivate din lemn. Dar tocmai acestor țări, cifrele arată că desfacem mai puțin. Suntem aproape gonți de materialul lemnos străin, căruia noi îi dăm drum de trecere.

Dar nu numai atât, chiar pe piețele străine depărtate de țara noastră cum e Franța, Anglita, Italia, lemnul nostru este concurat de lemnul din Austro-Ungaria, care trece prin țară și se folosește de porturile noastre ; căci, după statistica ce ne-o dă Ministerul de finance. în 1902 am exportat în Franța 30.253.800 kg. lemn și industrii derivate, pe când în același an și pentru aceeași țară a tranzitat pe la noi 10.450.835 kg., tot așa pentru Anglita am exportat în 1902 20.178.939 kg. și tot în același an a tranzitat prin țara noastră cu destinație pentru Anglita 10.064.540 kg. lemnărie străină.



Pentru Bulgaria.

Când vedem dar că un însemnat articol al comerțului nostru este concurat puternic de același articol străin și când a această concurență, contribuim chiar noi, înlesnind calea scurgerii și punând la dispoziție porturile noastre, este interesant gândesc a cerceta regimul în vigoare de trecere la care supunem lemnul străin și a căuta măsurile, ce vor trebui luate în viitor. Mai înainte de a face acest lucru, e bine să vedem însă ce regime au fost în trecut. În trecut sub regimul capitulațiunii Turciei cu Franța din 1535, comerțul de tranzit prin țările române a fost declarat liber. (C. I. Baicoianu: *Geschichte der Rumänischen zollpolitik*). În timpul regulamentului organic același regim se menține. În Muntenia însă era oprită cu totul trecerea unor produse din Moldova ce se găseau în țara românească. Așa Reg. org. spune (art. 159): «...Lucrurile, ce vor fi vătămătoare comerțului, unuia din amândouă prințipaturile, precum trecerea turmelor de vite pentru negoț, și vânzarea lor în bâlciurile țării, și peste hotarele vecinătății; asemenea și căratul grânelor, a sărei și a seului din Moldova în portul Brăilei și alte schele ale Valachiei, este cu totul poprită». În 1859 sub Domnia lui Cuza Vodă se prevedea însă «că pentru toate mărfurile, ce ar trece tranzit se va primi de vameș o taxă de 20 parale ^o lei din valoarea acelor mărfuri» (art. 70). Prin art. 48 însă al tratatului din 13 Iulie 1878 de la Berlin, se consfințește din nou libertatea deplină a tranzitului prin România.

După legiurile în vigoare tranzitul de lemne prin țara noastră este liber, cu îndeplinirea numai a oare-căror formalități arătate de art. 135—152 inclusiv din legea generală a vămilor ¹⁾ așa:

Pentru marfa destinată a tranzita se depune la punctul de intrare o declarație de tranzit și o sumisiune garantată. În declarație se trece cantitatea mărfii, ce are a tranzita și punctul de destinație pe unde marfa va eși din țară, iar prin sumisiune tranzitatorul se obligă a scoate mărfurile din România și a aduce dovadă de eșirea lor ²⁾.

Pe baza declarației de tranzit și a sumisiunii, se emite de biuroul vamal de intrare un bilet de tranzit, care înso-

1) «Monitorul Oficial» 130 din 15 Iunie 1874, Mod. L. 4 Aprilie 1875.

2) Această sumisiune la tranzit ar putea fi suprimată, obligațiunea de a prezenta marfa la vama de eșire, putându-se lua chiar pe declarațiune.

tește marfa până la punctul de destinație ¹⁾. Când marfa a ajuns la destinație, biletul de tranzit se certifică de vamă; că marfa intrată în tranzit cu declarația No.... a ajuns întreagă la punctul de eșire. Pe baza acestei certificări, cel ce tranzitează, e descărcat de vama de intrare. În caz când marfa expediată în tranzit n'a ajuns la destinație în aceeași cantitate, ci pe drum s'a mai împușinat, atunci naște bănuiala, că marfa s'a dat în consumația țării, fără plata taxelor vamale și atunci legea vămilelor prin art. 148 și următorii prevede penalități de confiscare și amendă. Când marfa de tranzitat este expediată de la punctul de intrare, pe altă cale de cât aceea a drumului de fer, cum e de ex. lemnăria ce intră în plute pe la Dorna și Prisăcani, atunci proprietarul mărfii este ținut să garanteze plata drepturilor vamale pe lângă sumisiune și prin o sumă egală cu drepturile vamale cuvenite a plăti, pentru lemnăria ce tranzitează. În practică suma depusă în consemnare se socotește la 25 lei pentru fie-care plută.

Acestea sînt formalitățile la care e supusă lemnăria străină, ce trece prin țara noastră. Și toate aceste formalități cu timbru cu tot costă pe tranzitator — pentru fie-care plută de 20—30^{m.c.} sau vagon de 20^{m.c.} — suma de lei 1 b. 90, adică 0.90 b. declarația de tranzit în dublu exemplar și 1 leu biletul de tranzit și sumisiunea. Nici o altă dare numai plătește proprietarul mărfii. Tranzitul este cu totul liber. Mai mult, lemnăria de tranzit este chiar avantajată în paguba comerțului nostru de lemne, căci, pe când toată lemnăria noastră, ce exportăm din țară este supusă la taxa de $\frac{1}{2}\%$ când este exportată prin porturile țării, lemnăria străină în tranzit este scutită de această taxă.

Ce este taxa de $\frac{1}{2}\%$?

Este o taxă ce se percepe de la diferite mărfuri, ce se importă sau exportă prin porturile noastre. Această taxă, care pentru lemne în trunchiuri este de lei 0.10 bani pe metru cub și de 0.05 la $\%$ kgr. lemn de construcție, se încasează de agenții vămilelor odată cu taxele vamale și se consemnează pe contul Ministerului de Lucrări Publice. Ea

1) Biletul de tranzit e o copie fidelă după declarație. În el se notează felul, și cantitatea mărfii de tranzitat.



Fig. 1.
Pluta de
galioane
Elevația



Fig. 2 1).
Pluta de
galioane
Planul.



Fig. 3. — Elevație laterală.

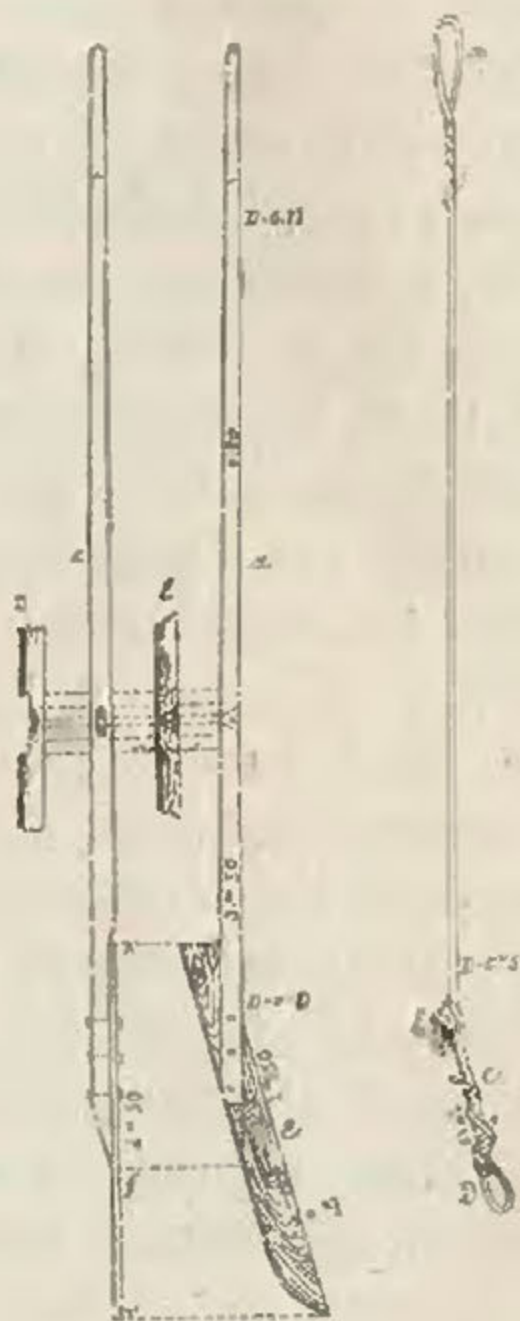


Fig. 4.

Fig. 5.

Cârma

Ciocârlia

$$1) \text{Vol.} = 1 \text{ buc. } 30^{\text{m}}00 \times \frac{\pi \cdot 0,62^2}{4} = 9^{\text{mc}}0572$$

$$1 \rightarrow 30^{\text{m}}00 \times \frac{\pi \cdot 0,60^2}{4} = 8^{\text{mc}}4823$$

$$1 \rightarrow 30^{\text{m}}00 \times \frac{\pi \cdot 0,59^2}{4} = 8^{\text{mc}}2019$$

$$\text{Total} = 25^{\text{mc}}7414$$



Fig. 6¹⁾.

Pluta de calargele.



Fig. 7²⁾.

Pluta de trinciți.



Fig. 8³⁾.

Pluta de racle.

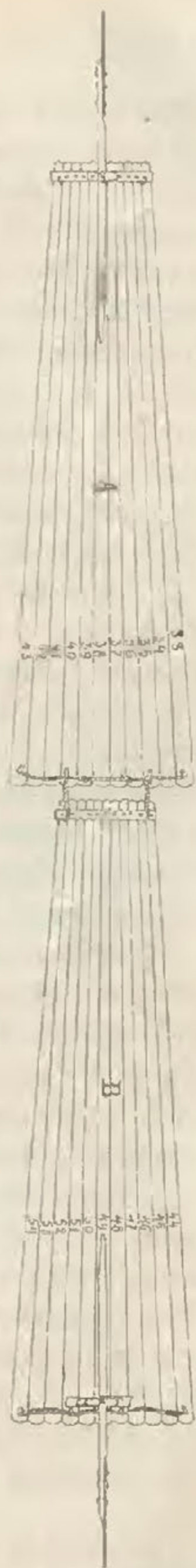


Fig. 9⁴⁾.

Pluta de ghile.

$$1) \text{ Volumul} = 5 \text{ bucăți} \times (26^m50 \times \frac{\pi \times 0^m45^2}{4} = 4^m2146) = 21^m0780.$$

$$2) \text{ Volumul} = 7 \text{ bucăți} \times (26^m00 \times \frac{\pi \times 0^m40^2}{4} = 3^m2673) = 22^m8711.$$

$$3) \text{ Volumul} = 13 \text{ bucăți} (22^m00 \times \frac{\pi \times 0,37^2}{4} = 2^m3656) = 30^m7528.$$

$$4) \text{ Vol. căp. A} = 11 \text{ buc.} (17^m00 \times \frac{\pi \times 0,35^2}{4} = 1^m6356) = 17^m9916.$$

$$\text{ „ „ B} = 11 \text{ „ } (17^m00 \times \frac{\pi \times 0,34^2}{4} = 1^m5435) = 16^m9785.$$

este așezată în scopul ca din venitul ei să se aducă îmbunătățiri portului. Dar dacă această taxă se pretinde de la mărfurile ce se importă sau exportă, cu o plată a folosinței porturilor și pentru a li se aduce îmbunătățiri, gândesc că ea s'ar putea pretinde și de la articolele — ce avem și noi de vânzare — ce tranzitează numai prin țară, dar care tot în aceeași măsură beneficiază de porturile noastre. Impunerea la taxa de $\frac{1}{2}\%$ și a lemnăriei ce tranzitează prin țară e chiar cerută de echitate. Ast-fel, de la început lemnăria noastră se oferă pe piețele de consumație încărcate cu o cheltuială mai mare de cât lemnăria străină, concurența de la început e slăbită și ca urmare negoțul nostru îngreuiat.

Dar folos mare nu tragem din toată enorma cantitate de lemnărie ce tranzitează prin țara noastră. Căile noastre de transport nu au mult câștig. Acest lucru se poate dovedi :

Toată lemnăria de tranzit, intră în țară prin punctele vamale : Prisăcani, Dorna, Predeal, Burdujeni și acum în urmă Palanca și mai toată se îndreptează la Galați, aproape singurul punct de eșire. În anul 1903 (1 Ianuarie — 31 Decembrie 1903) a intrat în țară tranzit : prin Prisăcani 4375 plute, care socotite pe cel puțin 20^{m.c.} pluta, dau cifra de 87.500^{m.c.}

Prin *Dorna* a intrat în același an 5020 plute, care dau cifra de 100.400^{m.c.} La aceste cantități intrate în tranzit se mai adaugă mai bine de 100.000^{m.c.} anual lemnărie brută intrată ca importată sub condiția de a exporta fasonată 80%. În total revine că prin vămile Dorna și Prisăcani intră anual mai bine de 300.000^{m.c.} lemnărie străină¹⁾.

Prin *Predeal* a tranzitat în 1903 (1 Ianuarie — 31 Decembrie 1903) după cifrele comunicate de vama de destinație Galați 132.394^{m.c.} iar în 1902 — 1903 a tranzitat — după cifrele comunicate mie personal — 4665 vagoane lemnărie sau în metri cubi 103.125. Prin vama *Palanca* a intrat în 1903 în tranzit cam la 42.000^{m.c.} iar prin vama *Burdujeni* în aceeași vreme 43.363^{m.c.}²⁾.

Această enumerare de cifre ne desvelește un lucru : că

1) Cifrele luate pentru Dorna și Prisăcani după ordinele de tranzit date din biroul vămilor, de oare-ce în statistică nu se găsesc, iar cifrele ce le dă vama de destinație Galați nu sînt exacte. Pentru anul 1902 vama Prisăcani mi-a comunicat personal că a intrat pe acolo 62.658^{m.c.}

2) Aceste din urmă 2 vămii mi-a comunicat personal cifrele date.

cea mai mare cantitate de lemnărie străină intră în țară prin Dorna și Prisăcani.

Transportul de la Predeal și Palanca până la Galați se face cu calea ferată, cu îndeplinirea formalităților ce am arătat¹⁾. Lemnăria de tranzit transportându-se în vagoane prevăzute cu plumburi, se controlează de vamă cu înlesnire și tranzitul se efectuează fără teamă de a se frauda drepturile fiscolei.

De la Dorna și Prisăcani însă lemnăria de tranzit face drumul la Galați în plute pe Bistrița și Siret.

Din un îndoit interes, și vamal și economic e bine să vedem cum se face acest plutărit. Sezonul de plutărie începe la 15 Martie și se sfârșește la 15 Noembrie. Invoelile cu plutărit se fac însă de cu iarna. Pentru aceasta plutășii sunt constituiți în cete și au un șef numit *Dragoman*. Dragomanul, cunoaște negustorii, tratează cu ei, stabilește prețurile, pentru plutăria de vară, primește bani și face acte autentice în numele plutășilor din ceata sa. Plutele se formează în locuri numite *haituri* de unde pe la sfârșitul lunei Marte, când apa e bună de plutit, începe să li se dea drumul după ce mai întâi s'a făcut formalitățile vamale și s'a măsurat volumul plutei. O plută nu e condusă de același om de la punctul de plecare până la destinație, ci conducătorii se schimbă așa: De la Dorna pluta pleacă pe Bistrița condusă de plutăș până la Broșteni, aci e schimbat de un altul până la P.-Neamțu, apoi de un altul până la vărsătura Bistriței în Siret. Aci 2 plute se unesc și formează ceea ce se numește un *pod* de unde pornesc pe Siret în jos până la satul *Călieni*, unde plutele se mai prefac odată, se unesc 3 sau patru la un loc, formând ceea ce se numește un *sal*, care plutește mai departe condus de 2 plutăși până la vărsătura Siretului în Dunăre, unde plutele se leagă la țarm câte 6—8 la un loc formând ceea ce se numește un *loc de plute*²⁾. Se întâmplă în plutire pe drum sau la locul de plute, că 2 sau mai multe plute să vină unele peste altele

1) Costul transportului de la Palanca la Galați 102—115 lei-vagonul sau 5—6 lei m. c., din care pentru lemnăria de tranzit se scade refacția. Costul transportului de la Predeal la Galați 115—130 sau 6—7 m. lei m. c.

2) Plutăritul e bine descris de D-l M. Anania în «Revista Pădurilor» din Iulie, August, Septembrie 1900.



Fig 10¹⁾.

Pluta de grinzi. 1) Vol. căp. A=16 b. $(15^{m}00 \times \frac{\pi \times 0^{n.29^2}}{4} = 0^{nc.9908}) = 15^{nc.8523}$

» » B=16 » $(15^{n.00} \times \frac{\pi \times 0^{n.28^2}}{4} = 0^{nc.9236}) = 14^{nc.7776}$

Total = 30^{nc.6304}

a) Elewația fundului.



b) Planul.

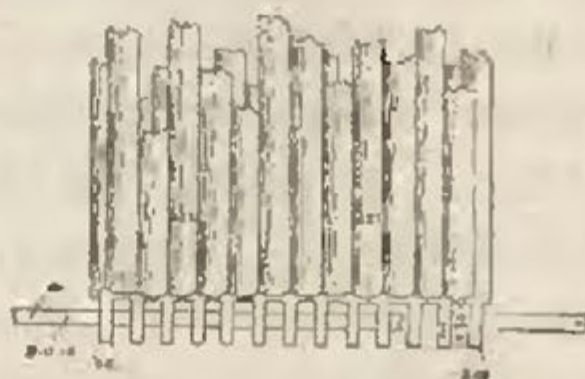


Fig. 11.

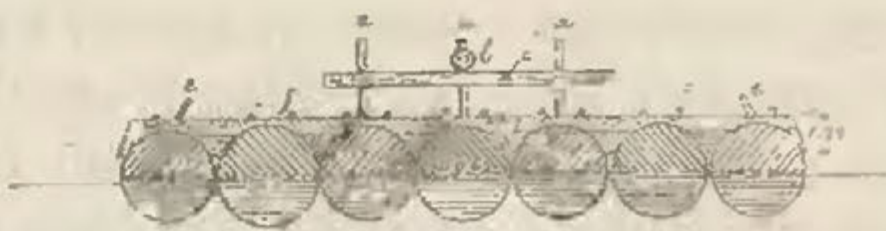


Fig. 12. — Modul de așezare a cărmei la căpătâiul de dinainte.

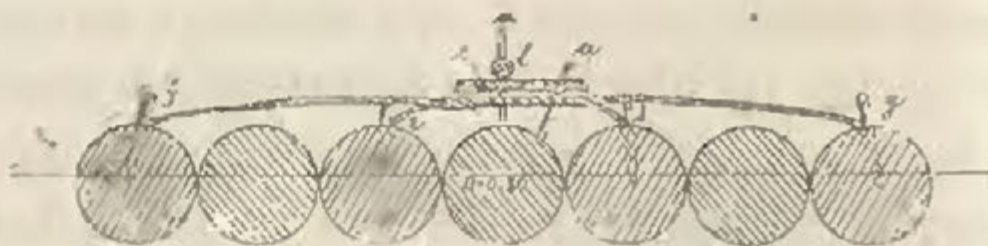


Fig. 13. — Modul de așezare a cărmei la căpătâiul de dinapoi și sistemul de legat a lemnelor.



Fig. 14¹⁾.
Pluta de grinzi in 2 muchi.



Fig. 15¹⁾.



Fig. 16²⁾.
Pluta de catarguri.

1) 72 bucăți cioplite pe două părți obținute din arbori de

$$12^m00 \times \frac{\pi \times \left(\frac{0,12+0,21}{2}\right)^2}{4} = V$$

2) Volumul = 4 bucăți $(28^m00 \times \frac{\pi \times 0,44^2}{4} = 4^m2575) = 17^m0300.$

formând ceea ce se numește un *șneamăt*. Atunci, lemnele indigene se pot amesteca cu lemnele de tranzit, de aceea e bună măsura, ce se practică la punctele vamale de intrare de a se asigura identitatea prin marcarea lemnăriei intrate în tranzit.

Cum vedem, acesta este drumul și așa se scurge spre desfacere, în tranzit prin țara noastră, cea mai mare cantitate de lemnărie străină.

Această lemnărie, ce intră prin Dorna și Prisăcani, se folosește prin plutire gratuit, de o cale naturală de transport. Dar această cale de transport naturală este a noastră, noi am moștenit-o, noi am apărut-o, noi o stăpânim și noi trebuie să ne folosim de ea. Nici un interes economic nu ne comandă, ca să oferim gratuit acest mijloc natural de transport. Dacă pentru a se pluti pe Bistrița și Siret ar fi trebuit să se facă lucrări costisitoare evident, că pentru a ne despăgubi de aceste cheltuieli, ar fi trebuit să punem la taxe materialele, ce se transportau pe ele. Dacă însă apele Bistriței și Siretului sunt plutibile prin ele în mod natural, sunt plutibile pentru noi, fiind-că ale noastre sunt. Ele nu trebuiesc oferite gratuit la transportul produselor străine. Dreptul nostru de a impune la o taxă produsele străine, ce plutesc pe Bistrița și Siret, este cu atât mai mult reclamat, cu cât aproape în mare parte lemnul străin este, care se folosește în primul rând de acest mijloc de transport estin, pe când lemnul nostru, crescut în locuri, cari nu-i permit o asemenea folosință utilizează mijloace de transport mult mai costisitoare. Din această pricină ajunge pe piețele de desfaceri încărcat cu o cheltuială mai mult de cât lemnul străin.

Gândesc dar că un tarif diferențial stabilit pentru materialele, ce se transportă pe Bistrița și Siret ar satisface pe de o parte interesul nostru economic de a se exploata și vinde mai bine și cu înlesnire produsele noastre lemnoase, iar pe de alta s'ar satisface chiar comerțul general de lemne, făcând, ca și materialele lemnoase străine, ce tranzitează prin alte puncte de cât Dorna și Prisăcani, să ajungă la punctul de eșire încărcate cu aceleași cheltuieli. Dar mă gândesc la un tarif diferențial de transport sub o condițiune: ca costul transportului unui metru cub de la Dorna sau Prisăcani la Galați să fie puțin mai estin de cât costul transportului cu

alte mijloace de transport a unui metru cub de la aceeași distanță și aceasta pentru motivul ca să rămână încă atrăgător mijlocul de transport pe apă și să nu se ia din mână a o sumă de plutași mai toți români din țară un mijloc de trai¹⁾. Dar nu numai din acest punct de vedere e necesar a se impune o taxă pe lemnăria ce plutește pe Bistrița și Siret. E o nevoie și mai adânc simțită, aceea: de a statornici bine albia și cursul acestor ape. Siretul — mai ales — aproape regulat în fie-care an primăvara se revarsă și ține până târziu vara, aducând mari dezastre locuitorilor țarmureni. Pentru locuitorii din jurul târgului și satului Nomoloasa revărsările Siretului sunt un adevărat blestem. Interesul fixării albiei acestor ape ne îndeamnă chiar la ceva mai mult: la impunerea întregii lemnării atât de tranzit cât și indigenă ce plutește pe Bistrița și Siret și impunerea ar fi dreaptă: *Cei ce se folosesc de o cale de transport trebuie să contribuie la îmbunătățirea ei*. Firește însă că față de primul punct de vedere arătat, ar trebui o diferențiere de impunere între lemnăria indigenă și cea străină. De alt-fel și în regulamentul organic al Munteniei găsim ceva în această privință. Ast-fel la art. 165 regulamentul organic se ocupă de lucrările privitoare la regularea celor 5 cursuri de apă, mai însemnate ce străbat Muntenia iar la pag. 550 prevede taxele de perceput pentru plutirea mărfurilor ce intră sau ese de pe apa Oltului și face această diferențiere: scutește de ori-ce taxă mărfurile ce se transportă de a curmezișul gârlei sau spre consumație de la un punct la altul pe Olt în interiorul țării²⁾.

1) Costul de transport a unui m. c. cu plutele de la Dorna și Prisăcani la Galați se ridică după informațiile luate la cifra de 2.50—3.50 lei. Costul transportului unei plute socotită à 20^{m.c.} este de la 50—60 lei. Cu aceste prețuri și cu cele arătate mai înainte socotind cifrele date asupra lemnăriei intrate în tranzit se obține folosul ce economia noastră trage din transporturi.

2) Reg. org. al Munteniei. Art. 165, pag. 177. Pentru marele folosuri, ce putem dobândi din plutirea pe acele 5 mari gârle, care trec d'acurmezișul Valachiei în lărgimea ei, adică Jiul, Oltul, Argeșul, Dâmbovița și Ialomița, Domnul d'impreună cu obșteasca adunare, va îngriji a trimite ingineri meșteri, ca să găsească mijloace spre a curăți matca lor și după planul ce se va hotărâ, lucrarea lor va urma neîntrerupt după mijloacele, ce vor fi în putința statului, până când aceste gârle vor veni în stare de a fi primitive de plutire. Dar fiind-că mulți stăpâni de moșii



Fig. 17 1).
Pluta de raeluțe.



Fig. 18 2).



Fig. 19 2).

Pluta de dulapi.

$$1) \text{ Vol. c\u0103p. A} = 18 \text{ buc. } (14 \text{ } 00 \times \frac{\pi \times 0,20^2}{4} = 0 \text{ } 4398) = 7 \text{ } 9574$$

$$\llcorner \llcorner \text{ B} = 18 \llcorner (14 \text{ } 00 \times \frac{\pi \times 0,19^2}{4} = 0 \text{ } 3969) = 7 \text{ } 1442$$

$$\llcorner \llcorner \text{ C} = 18 \llcorner (14 \text{ } 00 \times \frac{\pi \times 0,21^2}{4} = 0 \text{ } 4849) = 8 \text{ } 7282$$

$$\text{Total} = 23 \text{ } 8288$$

$$2) \text{ Vol.} = 240 \text{ buc. } \times (6 \text{ } 00 \times 0 \text{ } 08 \times 0 \text{ } 30 = 0 \text{ } 144) = 24 \text{ } 192.$$

Legături la pluta de dulapi

Planul.

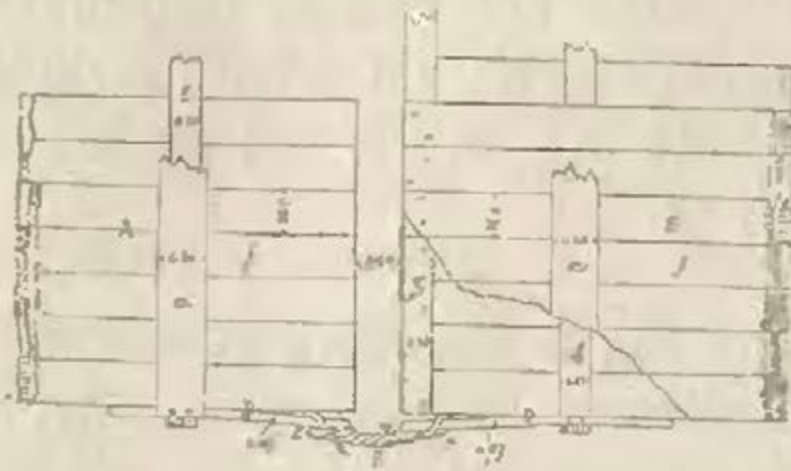
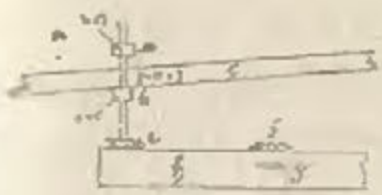


Fig. 20.



Fig. 22¹).
Pluta de butuci.

Elevația laterală a buzarului cu giugul



Elevația din capul buzarului vederea giugului

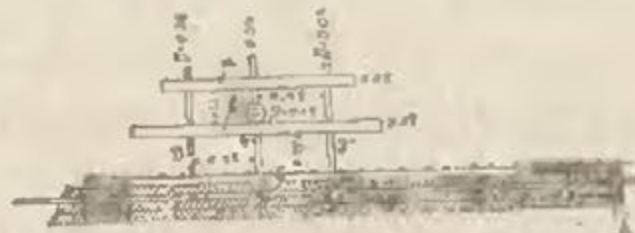


Fig. 21.

1)	Vol. căpăt.	A	7	buc.	$(12^m00 \times \frac{\pi \cdot 0,71^2}{4} - 4^m^7510) = 33^m^2570$
<	<	B	1	<	$(12^m00 \times \frac{\pi \cdot 0,71^2}{4} - 4^m^7510) = 4^m^7510$
<	<	3	<	<	$(11^m00 \times \frac{\pi \cdot 0,70^2}{4} - 4^m^2833) = 12^m^6999$
<	<	2	<	<	$(10^m00 \times \frac{\pi \cdot 0,62^2}{4} - 2^m^6316) = 7^m^2632$
<	<	2	<	<	$(6^m00 \times \frac{\pi \cdot 0,58^2}{4} - 1^m^5852) = 3^m^1704$
					<u>Total = 61^m^1415</u>

Cu acest chip taxele ce s'ar încasă de la lemnăria ce se folosește de calea Bistriței și a Siretului, ar putea forma un fond cu cari s'ar putea regula cursul acestor ape. De cât un lucru trebuie să se sublinieze. Aceste taxe, ce s'ar prinde să se întrebuinteze în cheltueli efective de îmbunătățire iar nu în cheltueli de personal, diurne, de administrație și priveghere, cum se face de cele mai multe ori cu fondul ce se realizează din taxa de $\frac{1}{2}$ 0/0.

Am spus, că aproape toată lemnăria și cea de tranzit și cea indigenă, fie transportată pe calea de apă ori cu calea ferată se îndreptează toată spre Galați, singurul punct de eșire. N'am putut obține date asupra cantităților de lemnărie în tranzit și indigenă ce au intrat — spre expediție mai departe — în orașul Galați, dar din țifrele ce am dat mai înainte și din cele spuse, se vede că lemnăria de tranzit expediată prin Galați întrece cu mult lemnăria indigenă exportată. Orașul Galați a devenit din cel mai însemnat punct de import al țării, cel mai mare centru de negoț al materialelor lemnoase. Situația sa geografică a impus mai mult această necesitate. Bistrița și Siretul sunt niște căi naturale de tran-

au asupra acestor gârle mori, zăgazuri și poduri aducătoare de legiuite venituri și care trebuiesc a se strică spre a se putea așeză plutirea, se vor chibzui mijloace pentru cuviincioase despăgubiri acelor stăpâni, cu chipul cel mai înlesnitor și mai economic. Mai departe, pag. 550 art. 6. «Taxa plutirei pe Olt va fi asemănată cu greutatea poverii, atât pentru cele care vor eși pe Olt afară în ducere, sau peste hotarele țării în Transilvania, cât și pentru cele ce vor intra din numitele părți în apa Oltului, spre întrebuintare în lăuntru țării. Iar plutele ce vor urma pe acest râu, d'a curmezișul, sau de la un punct la altul pentru trebuința și negoțătoria din lăuntru țării, nu se supun la nici o plată. Drept aceea se hotărăște pentru cei d'întâiu 3 ani de la anul 1836 până la anul 1839: 1) Pentru mărfuri, producturi și băuturi, câte patru-zeci parale la suta de oca; 2) Pentru cărbuni câte parale două-zeci la suta de oca; 3) Pentru plute de ori-ce felurime de lemne câte 3 lei, să înțelege însă pluta întregă pe cât poate să ridice puterea apei Oltului; iar fiind mai mici se vor socoti două plute drept una. Plutirea sărei este slobodă de ori-ce plată. Mărfurile ce se vor transporta în caice străine, iar nu de ale sușilor acestei țări va plăti taxă o a treia parte mai mult la fie-care sută de oca. In urma celor d'întâiu 3 ani sfatul administrativ va alcătui pe fie-care 3 ani preșurile, care întărindu-se de Domnul să slujească de temei taxelor ce au a se lua pentru plutirea fie-cărei poveri».

sport prea lesnicioase, ca să poată fi înlocuite de altele ; numeroasele noastre căi de transport toate stau la îndemână și în apropierea bogatelor masive forestiere și din munții Transilvaniei, și din munții Bucovinei și din munții țării Românești, și toate duc la cel mai mare port al țării. Afară de acestea utilagiul, cu care acest port este înzestrat, face ca el să fie preferit înaintea ori-cărui alt port.

În adevăr, docurile din Galați — cu avantajele ce ele oferă — menite la început a fi depozitul mărfurilor importate și a cerealelor ce exportăm, au devenit acum locul de depozit, a cantități enorme de materiale lemnoase indigene și străine. Ca să ne facem o idee de enormele cantități de lemnărie ce se depozitează în docuri, trebuie să spun, că numai într'o lună, de la 18 Ianuarie 1904—18 Februarie 1904 au intrat în docuri sosite cu calea ferată 355 vagoane lemnărie indigenă și 548 vagoane lemnării de tranzit. Și trebuie să se noteze, că nu acesta e sezonul comerțului de lemnării ; iar de docuri nu se folosește de cât numai lemnăria transportată cu calea ferată. Lemnăria ce se transportă pe Bistrița, și Siret nu se folosește nici de docuri și cea mai mare parte nu utilizează nici cheiurile. Această lemnărie nu plătește prin urmare nici o taxă ce s'ar cuveni cheiagiului. Și cum cea mai mare cantitate de lemnărie în tranzit de calea de apă se folosește, se întărește și mai mult afirmațiunea de la început, că economia noastră nu trage tot folosul, ce ar trebui să aibă din înlesnirea ce facem desfacerei materialului lemnos străin. Ar fi dar necesar să se știe cum enorma cantitate de lemnărie, ce se expediază din Galați, utilizează mecanismul marelui nostru port, până ce ia drumul de mare. Docurile, cheiurile, drumurile, portul, costă milioane și ele cer amortisare. Ele trebuiesc să fie folosite spre a nu se perde sumele, ce am cheltuit cu construirea lor. Se cuvine dar să urmărim apropiat și cu date precise — pe care acum nu le găsim — mișcarea ce aceste enorme cantități de material lemnos încearcă în drumul lor până să ajungă la dispoziția piețelor de consumație. Este necesar să se dea atențiunea întreagă acestui articol de comerț și alături de cota oficială a Bursei cerealelor și a navlului să se publice zilnic și cota Bursei acestui însemnat articol. Am credința, că orașul Galați față cu situația sa geografică, cu mijloacele de transport —

lesnicioase, cu utilagiul de care e înzestrat — va fi cel dintâiu centru de negoț al lemnului și supremația sa ca atare nu va fi întrecută de nici un alt port din orientul Europei.

Încă ceva. Acordăm lemnăriei străine nu numai un regim liber de tranzit cu înlesnirile ce am arătat, dar mai mult: Avem înființate servicii cu funcționari plătiți, cari n'au alt scop cât a controla materialele străine, ce se scurg prin țară spre a se oferî pe piețe de desfacere. În adevăr, dacă căutăm să vedem cari sunt operațiunile ce fac vămile de intrare Prisăcani, Dorna, Predeal, Palanca și cari sunt veniturile și cheltuelile lor, găsim că:

Vama Dorna a efectuat în anii:

	Operațiuni de tranzit	Operațiuni de import	Operațiuni de export	Reg. Md. 22 Oper. imp. și exp. ¹⁾
1898—1899 . . .	2072	1257	—	88
1899—1900 . . .	2039	1593	1	119
1900—1901 . . .	4130	1316	2	111
1901—1902 . . .	5055	1493	11	—

Iar vama Prisăcani a efectuat în anii:

	Oper. de tranzit	Oper. de import.	Oper. de export	Oper. de imp. și export Reg. 22
1898—1899 . . .	231	587	283	231
1899—1900 . . .	289	506	233	379
1900—1901 . . .	2697	447	296	479
1901—1902 . . .	2521	518	399	428

Aceste țifre ne arată un lucru: că prin vămile Dorna și Prisăcani facem un foarte mic export, că prin urmare comerțul nostru prin aceste puncte nu trage mare folos, că operațiunile de import sunt foarte puține și că serviciul acestor vămi consistă în mare parte în înregistrarea și controlarea materialelor — lemnoase mai cu osebire —, ce tranzitează prin țara noastră. Și din aceste operațiuni încasăm foarte puțin. Așa: La Prisăcani s'a încasat în anii:

Venituri vamale.

	Import	Export	Expedițiuni	Alte venit.	Total
1898—1899 . Lei	27.807,50	—	442,65	50,26	28.300,40
1899—1900 . »	18.156,90	- -	433,25	294,35	18.884,50
1900—1901 . »	15.818,85	—	1.583,70	775,65	18.178,20
1901—1902 . »	15.913,75	—	1.593,90	374,15	17.881,80

1) Cu reg. Md. 22 se înlesnese mici operațiuni de import și export și se utilizează mai mult pentru particulari.

iar la Dorna în :

	Import	Export	Expedițiunii	Alte venit.	Total
1898—1899 . Lei	10.778,80	—	1.094,10	632,—	12.504,90
1899—1900 . »	18.549,80	—	1.551,90	925,—	21.026,10
1900—1901 . »	12.271,50	—	2.581,20	776,75	15.629,45
1901—1902 . »	11.218,60	—	2.764,35	1.283,20	15.226,15

Cheltuelile au fost la Dorna în 1902 bună oară, de Lei 14.032 anual, personal, material și chiria socotită la localul Statului, adică cam tot atâtea cheltueli cât sunt și încasările. Și să se observe că încasările nu provin numai din formalități, ci sunt dobândite și din taxele vamale de la cele câte-va articole importate.

În adevăr, din import am văzut că s'a încasat la Dorna bună oară în 1901—1902 lei 11.218,60 pe când din expedițiunii sau mai bine din costul formalităților s'a încasat numai lei 2.764,35; iar la Prisăcani s'a încasat în ultimul an 15.913,75 din import și lei 1.593,90 din expedițiuni și să cheltuește anual cu personalul, material și chirie lei 13.152. Ceia-ce ne arată că cheltuelile se acoper nu numai cu veniturile din formalități, ci și cu taxele vamale de la articolele importate. Or, aceste taxe vamale sunt un impozit, pe care consumatorii în genere îl plătesc, ca să aibă în schimb servicii de la Stat, sub diferite forme și în cazul de față sub forma mai ales a înlesnirii negoțului produselor lor, înțeleg mai ales negustoria produselor de export. Dar acest serviciu nu se aduce la Dorna și Prisăcani. Ci să plătesc agenți, cari să înlesnească tocmai negoțul produselor străine. Oferim dar nu numai un tranzit liber dar și cheltuim din punga noastră pentru a'l înlesni.

La vama Predeal s'a efectuat în anii:

	Operațiuni de imp.	Export	Tranzit	Imp. și export Reg. Ml. 22
1899—1900 . . .	16.860	215	4.063	—
1900—1901 . . .	12.576	571	4.744	—
1902—1903 . . .	13.998	959	3.926	7.578

Aceste țifre ne arată că operațiunile de export prin Predeal sunt foarte puține în raport cu cele de tranzit, iar cele de tranzit sunt aproape a 4-a parte din cele de import. Comparate însă operațiile de tranzit ale vămei Predeal cu cele ale vămile Prisăcani și Dorna, vedem că numai ope-

rațiile vămei Dorna sunt în număr cât cele de la Predeal. Aceste date întăresc încă odată constatarea ce am făcut mai înainte în cursul scrierei, că cea mai mare cantitate de lemnărie de tranzit, se folosește de calea de apă, pentru a se transporta până la Galați.

Am spus, că afară de aceste puncte mai e încă un punct însemnat pe unde se face tranzit de lemne: este punctul Palanca.

Această vamă de la 1899 data înființării, a efectuat în anii :

	<u>Operațiuni de imp.</u>	<u>Export</u>	<u>Tranzit</u>
1899—1900 . . .	389	78	1.654
1900—1901 . . .	426	55	1.347
1901—1902 . . .	570	21	1.735

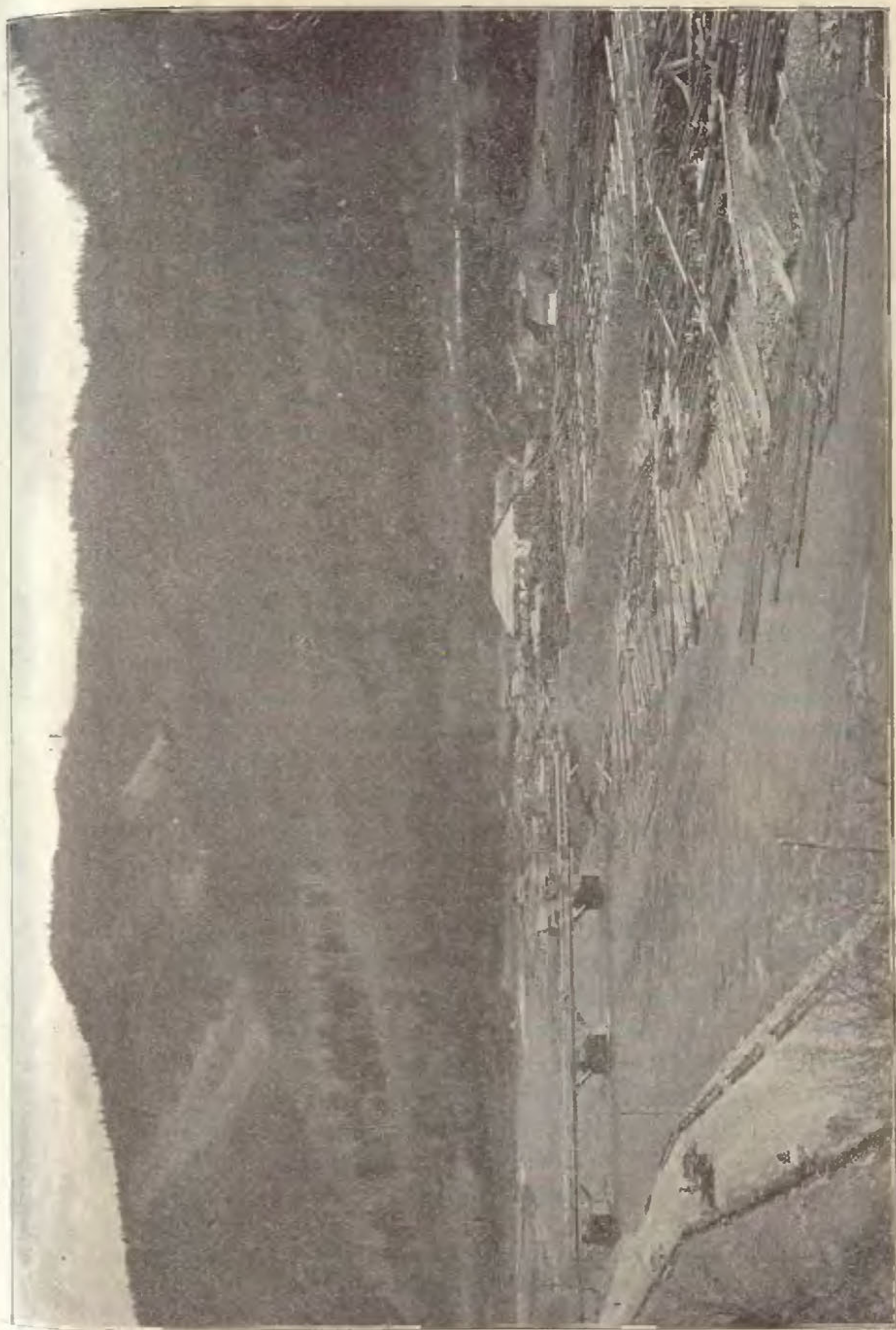
Cum vedem mai multe operațiuni de tranzit de cât operațiunile de import și export la un loc.

Și prin această vamă ca și prin Dorna și Prisăcani se mai introduce încă prin un mijloc lemnărie în tranzit, anume:

Prin mijlocul importării în scutire a unei cantități de lemnărie brută sub condiția exportării a 80% lemn fasonat.

Acest drept de a importa în scutire lemnărie brută spre a exporta 80%, se acordă printr'un jurnal al consiliului de Miniștri, celor cari îndeplinesc condițiunile legii de încurajarea industriei și după consemnarea unei sume care să garanteze drepturile fiscoului în cazul când din lemnăria importată nu s'ar exporta 80%. Prin acest mijloc se tranzițează însă numai 80% din cantitatea de lemnărie brută ce a intrat în țară. Restul de 20% rămâne importat, scutit de taxe. Or, acest rest se ridică la țifre mari de metri cubi dacă îl socotim la cantitățile însemnate de lemnărie, ce se aduc în aceste condițiuni.

Cum vedem, favorizăm introducerea unui articol străin, spre a concura în comerț acelaș articol ce avem în țară. Și de această favoare se bucură lemnăria străină de mai bine de 15 ani. Dar o justificare a acestei favori ce acordăm, ar fi că, materialul străin fasonându-se în țară, ar oferi un de-bușeu de muncă forțelor muncitoare, prin urmare un mijloc de traiu populațiunei noastre. De cât nu toți lucrătorii întrebuințați în fabricele care se bucură de înlesnirile arătate



Parcanle (schela) pentru depozitul butucilor la gura Tarcăului (Valea Bistriței).

sunt români. Ar fi trebuit cel puțin atâta condițiune să punem, — dacă lipsim statul de un venit însemnat — ca lucrătorii și personalul superior să fie românesc. Trebuia cel puțin să balanțăm pierderea ce a avut-o statul prin neplata drepturilor de import, cu folosul ce am fi obținut oferind un câmp de activitate brațelor muncitoare ale țării. Și acest folos — dacă folos poate fi numit — e cât se poate de mic, față de ajutorul ce dăm la desfacerea produselor străine în paguba desfacerei acelorăș produse ce se găsesc la noi.

Cele până aci expuse ne pun însă în măsură să vedem că în chestia negoșului și tranzitului de lemne — ca și în multe chestii de ordin economic, — am mers la întâmplare. Acțiunea noastră n'a avut nici puncte de sprijin, nici vr'o șintă de atins.

Se pune însă acum un problem însemnat anume: *In ce măsură regimul liber de tranzit poate vătăma în viitor negoșul nostru de lemne, și dacă acest regim trebuie înlesnit ori trebuie luate alte măsuri întru apărarea comerțului nostru.*

Spre a găsi o deslegare acestei probleme, trebuie să știm mai întâi dacă în viitor mai putem avea un negoș însemnat de lemne, adică dacă mai putem avea material lemnos de vânzare. Spre acest sfârșit trebuie să știm, care e cantitatea anuală de material, ce pădurile ne pot produce cât putem extrage, cât trebuie pentru consumația internă, și cât putem oferi piețelor străine. Dacă vom lămuri aceste chestiuni, lesne ne va fi să întrevădem măsurile ce vor trebui luate în chestiunea comerțului nostru de lemne.

Suprafața pădurilor noastre se ridică, după statistica Ministerului de Domenii din 1900, la cifra de 2.774.058 hectare, repartizate ast-fel :

Proprietatea statului	1.085.033 hectare
» stab. publice și comere.	125.986 »
» Domeniului Coroanei	70.188 »
» particularilor.	1.492.842 » ¹⁾ .

1) In calculul ce vom face, am luat suprafața întreagă a pădurilor fără a ține socoteală de locuri goale și poeni. Intr'o gospodărie forestieră bună, pădurea trebuie să fie încheiată. Și la această gospodărie trebuie să ajungem.

Pentru a ajunge să cunoaștem, care e venitul anual în material lemnos a acestui enorm capital forestier, e bine să-l asimilăm unui capital mobilier ¹⁾. Și aceasta din pricină, că ridicarea venitului de la un capital păduresc, presintă o foarte apropiată asemănare cu ridicarea venitului unui capital mobilier. Așa bună oară: Un titlu de rentă la noi, dă proprietarului, în temeiul legii de emisiune un venit de 5% ori 4%. Un arbore în temeiul creșterii dă proprietarului un venit egal cu creșterea lui anuală. O sumă de titluri dă proprietarului o sumă de venituri, care constituie pentru rentier venitul anual total. O sumă de creșteri anuale ale tuturor arborilor din pădurile noastre, dau pentru noi o masă lemnoasă, care trebuie ridicată. Această masă lemnoasă este venitul, este posibilitatea anuală a pădurilor noastre. Pentru a afla dar materialul lemnos, ce pădurile noastre ne pot da anual, trebuie să știm mai întâi, care e creșterea anuală medie a unui arbore la diferite vârste. Când vom ști acest lucru, vom ști creșterea anuală medie a tuturor arborilor de aceeași vârstă, de pe aceeași unitate de suprafață; a unui hectar bună oară, și prin urmare vom putea ști întreaga cantitate de material lemnos ce pădurile noastre ne pot da anual. Așa fiind și prin experiențele făcute în Franța și Germania mai cu osebite s'a constatat, că creșterea medie pe an și pe hectar ar fi:

1. Pentru pădurile de stejar de la vârsta de 1—120 ani de 5^{m.c.}855 ²⁾.

2. Pentru pădurile rășinoase, după experiența lui Ebermayer, o creștere medie pe an și pe hectar de 7^{m.c.}666.

3. Pentru pădurile compuse din fag pur ori amestecate cu rășinoase o creștere medie pe an și pe hectar de 6^{m.c.}883.

4. Pentru pădurile din specii amestecate (fag, stejar, carpen, etc.), o creștere medie anuală de 5^{m.c.}587, și în fine

5. Pentru pădurile compuse din esențe moi, ca plop salcie, mesteacăn, etc., o creștere medie pe an, și pe hectar de 6^{m.c.}.

Dacă cu aceste rezultate înmulțim cele 1.085.033 hectare

1) Vezi o recensie asupra statisticii pădurilor ce am scris în «Economia Națională» din Aprilie 1901.

2) N. R. Danilescu, «Curs de Economie forestieră».

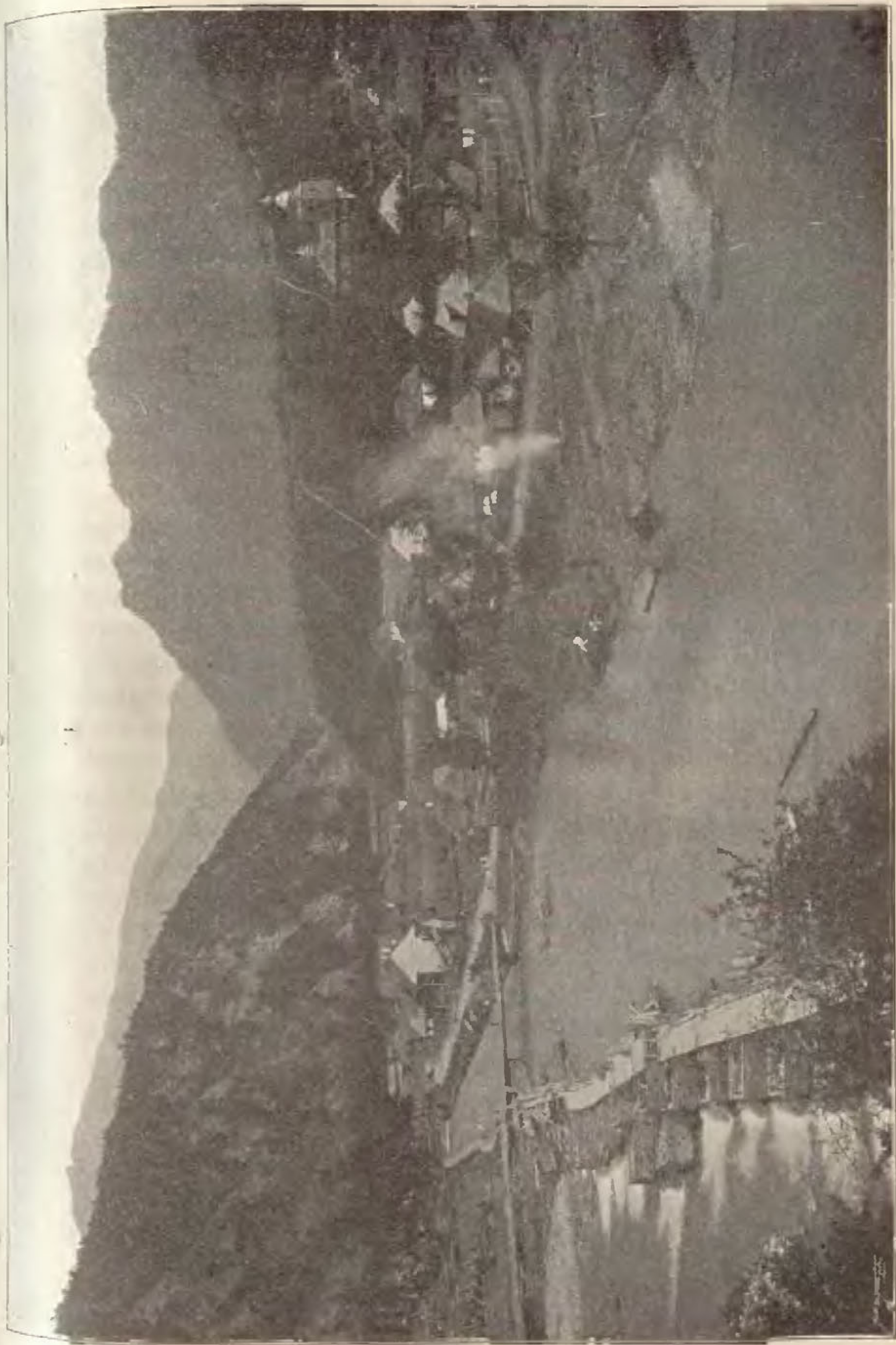
de pădure ale Statului repartite pe specii, am găsi că această suprafață ne poate produce anual aproximativ o cantitate de material lemnos de diferite specii de $5.764.843^{m.c.}$. În această cantitate de material lemnos se coprind atât produsele principale de trunchiuri și crăci cât și buturugile, rădăcinele, precum și materialele rezultate din curățituri și rărituri. Aceste din urmă materiale intră cam în proporție de 30% din creșterea totală, ceea ce revine la $1.729.452^{m.c.}$, pe care scăzând-o din $5.764.843^{m.c.}$, găsim că pe o suprafață întreagă de $1.085.033$ hectare s'ar produce prin creșteri anuale $4.035.391^{m.c.}$, produse principale trunchiuri și crăci. Dacă acum acest rezultat îl întindem și la pădurile ce aparțin particularilor și stabilimentelor de utilitate publică am găsi că:

Pădurile particulare în suprafață de $1.493.841$ hectare, ar da o creștere anuală totală de material lemnos de $9.557.594^{m.c.}$, socotită pe o creștere medie pe an și pe hectar pentru toate speciile de $6^{m.c.}, 398$, sau în material lemnos în trunchiuri și crăci de $6.690.316^{m.c.}$. Pădurile Domeniilor Coroanei, o creștere medie anuală de $449.062^{m.c.}$, sau în material lemnos trunchiuri și crăci $314.344^{m.c.}$, iar pădurile stabilimentelor de utilitate publică și a comunelor în suprafață de 125.986 hectare ar da o creștere anuală medie $806.058^{m.c.}$, sau în material lemnos trunchiuri și crăci $564.261^{m.c.}$.

În total pădurile țării noastre ar produce pe fiecare an prin creșterea arborilor ce le compun o cantitate de material lemnos de:

4.035.391	
6.690.316	
314.344	
564.261	$11.604.312^{m.c.}$

Această cantitate de material lemnos ar reprezenta aproximativ venitul anual, posibilitatea pădurilor noastre. Și este bine să se noteze un lucru, că socoteala s'a făcut pe o creștere medie anuală nu mare. M'am folosit de datele obținute prin experiență în Germania și Franța. Or, în aceste țări, pădurile ocupă tocmai terenurile cele mai sărace, ce nu s'ar putea folosi la alte culturi. La noi însă pădurile ocupă terenuri fertile, unele de aluvion, așa că în calcule s'ar fi putut lua fără teamă de a exagera, chiar creșterile



Grătar pentru oprirea butucilor transportați pe apă.

anuale maxime pe terenurile fertile din țările mai sus arătate. Așa s'a constatat bună oară pentru stejar crescut în teren fertil o creștere medie anuală pe hectar de $7^{m.c.},700$, la fag o creștere de $7^{m.c.},700$, la brad $13^{m.c.}$, la molid de $14^{m.c.}$, la pin silvestru $11^{m.c.}$ 1).

Cifra dar aproximativă de $11.604.312^{m.c.}$, ce am obținut ca creștere medie totală nu e de loc exagerată. De cât așa cum s'a socotit cifra de $11.604.312^{m.c.}$ egală cu creșterile anuale ar reprezenta posibilitatea ideală ce ar trebui să se obțină de la păduri. Or, în practica lucrurilor această cifră egală cu creșterea medie anuală nu poate fi atinsă. Nu toate pădurile sunt exploatate la aceeași vârstă, și prin urmare nu toate sunt supuse la același regim de exploatare. Or, producțiunea pădurilor variază și după regimul de exploatare la care aceste păduri sunt supuse.

E drept, că ori-care ar fi regimul de exploatare se tinde prin mijloacele de taxațiune cunoscute, să se realizeze creșterea anuală medie a pădurilor în exploatare, dar nici odată ea nu se poate realiza întreagă. Cel mult cifra de extracțiune se poate apropia de cifra, reprezentând creșterea anuală, dar pentru aceasta trebuie și experiență mai lungă și muncă mai încordată și amenajamente complete. Or, în lipsa acestora se caută pe cât e cu putință să se extragă sub formă de venit; să se realizeze cum se zice raportul susținut cu o cantitate constantă de material lemnos, care se va învârti în jurul creșterii anuale medii. Și spre a vedea cam care ar fi cantitatea de material lemnos, ce s'ar putea extrage anual din pădurile noastre, presupun de la început, că pădurile noastre ar fi toate amenajate și ar fi supuse $\frac{1}{4}$ din ele la tratamentul în crâng simplu și compus: iar $\frac{3}{4}$ la tratamentul în codru și, mă servesc iarăși în calculul de rezultatele dobândite prin experiență în Franța și Germania 2).

1) N. R. Danilescu, «Curs de Economie forestieră».

2) Repet încă odată că în calculul ce fac, iau de bază o gospodărie forestieră bună, iar nu ceia pe care o facem astăzi. Caut să găsesc ceea-ce ar trebui să scoatem — după datele științei silvice — din averea noastră forestieră, și din acest rezultat se va putea mai bine alege ceea-ce avem astăzi în bogăție silvică.

În Franța s'a extras pe an și pe hectar :

	De la pădurile Domeniale	Comunale
Prin tratamentul în crâng simplu . . .	0 ^{m.c.} ,770	1 ^{m.c.} ,290
Prin » » » compus . . .	4 ^{m.c.} ,260	4 ^{m.c.} —
Prin » » » codru	2 ^{m.c.} ,910	1 ^{m.c.} ,730 1)

La noi după indicațiile, ce le găsim mai la îndemână în broșura intitulată : « *Notice sur le Domaine de la Couronne de Roumanie* », s'a extras din pădurile de munte ale Domeniului Coroanei câte 89.100^{m.c.} anual lemn reșinos pe o suprafață de 857 hectare și 52.200^{m.c.} lemn de foioase, pe o suprafață de 437 hectare sau în total 141.300^{m.c.} pe o suprafață de 1294 hectare.

Extragerea acestui material s'a făcut în grădinarit și prin rărituri. De cât, dacă repărțim aceste cantități extrase de material lemnos, la întreaga suprafață a masivelor, găsim că extracțiunea anuală de 89.100^{m.c.} lemn reșinos—pe suprafața totală a masivelor de 44.125 hectare, — revine la hectar anual câte 2^{m.c.},020; iar cele 52.200^{m.c.} lemn foios, la suprafața totală de 25.131 hectare masiv foios revine câte 2^{m.c.},070 pe an și la hectar.

Administrația Domeniilor Coroanei cunoaște însă, că cifra extracțiunii în metri cubi, poate fi mai ridicată, de cât cele obținute de 2^{m.c.},020 și 2^{m.c.},070. În lipsă însă de amenajamente complete s'a mărginit mai bine — după cum ne spune — de a extrage mai puțin de cât a extrage prea mult, căci și-a dat bine seama, că tot excesul de exploatațiune ar fi atacat fondul productiv.

Dacă ne servim de aceste rezultate date de experiență și le aplicăm pădurilor noastre, atunci de la cele 2.774.058 hectare pădure, ce avem, s'ar putea extrage anual 6.616.128^{m.c.}, cifră socotită pe o extracțiune medie anuală pe hectar de 4^{m.c.},130 prin tratamentul în crâng compus, de 1^{m.c.},030 prin tratamentul în crâng simplu la $\frac{1}{4}$ din suprafața pădurilor și 2^{m.c.},320 prin tratamentul în codru la $\frac{3}{4}$ din suprafața pădurilor noastre. Și aci dacă ținem socoteală de fertilitatea pământurilor noastre, media luată în calcul nu

1) N. R. Danilescu, «Curs de economie forestieră».

e exagerată ¹⁾. Cifra de 6.616.128^{m.c.}, ce am extrage ar reprezintă venitul anual al pădurilor noastre. Limita maximă a acestui venit, ar fi creșterea medie anuală de 11.604.312^{m.c.}, care n'ar putea fi nici atinsă nici întrecută, fără a se ataca fondul productiv. Și în această cifră de 6.616.128^{m.c.}, reprezentând extracțiunea anuală de material lemnos de pe întreaga suprafață a pădurilor noastre, se coprinde atât material lemnos de cherestea cât și lemn de foc. Or, proporția lemnului de foc față de cel de cherestea, este la foioase cam de 66^{0/0}; iar la rășinoase proporția lemnului de foc este numai de 40^{0/0}. Spre ușurința calculului am rotunjit proporția luând aproximativ la întreaga cantitate de material lemnos reprezentând extracțiunea anuală totală a pădurilor 50^{0/0} lemn de foc și 50^{0/0} lemn de cherestea.

Aplicând această proporție am extrage anual din pădurile noastre 3.308.064^{m.c.} lemn de cherestea și 3.308.064 lemn de foc. Ținând socoteală, că lemnul de cherestea în genere perde prin fasonare 40^{0/0}, ajungem să obținem din cifra de 3.308.064^{m.c.}, anual 1.984.839^{m.c.} lemn de cherestea bun de vânzare. *Aproximativ 2 milioane^{m.c.} am putea dar extrage anual și neîncețat din pădurile noastre, prin o gospodărie forestieră bună. Și acești 2 milioane metri cubi ar fi numai venit. Capitalul forestier ar rămânea pe veșnicie un izvor nesecat.* Dacă raportăm acest rezultat obținut, la cifra de material lemnos, ce vindem astăzi peste graniță și la cifra de material ce consumăm, găsim o diferență surprinzătoare. Așa, am arătat deja că în 1902 am exportat cam *la 600 mii^{m.c.}* lemn de cherestea și aceasta e cifra cea mai mare ce a fost atinsă — iar consumația interioară s'ar ridica după datele obținute de distinsul nostru silvicultor d-l Petre Antonescu — la cifra *aproximativă de 200 mii^{m.c.}*. Prin urmare ar rezulta peste ceea ce vindem și consumăm astăzi o diferență de material lemnos de cherestea *de 1.184.839^{m.c.}*, reprezentând o valoare de cel puțin 17 milioane lei ²⁾ ce ar veni să mai mărească pe de o parte cifra exportului nostru de lemne de cherestea — care ar ajunge la o dată și jumătate mai mult ca azi — iar pe

1) N. R. Danilescu, «Curs de economie forestieră».

2) Socotit pe prețul statistic de lei 15 m.c. la export.

de alta ar îndestulă cu prisosință consumația interioară. Și consumația interioară cât de curând va avea nevoie de mai mari cantități de material de cherestea de cât cifra de 200.000 m.c., ce am arătat. Desvoltarea tot înainte a industriei noastre va întehi cât de curând această cerință. De alt-fel cifra aproximativă de 200.000 m.c., la cât s'a găsit că se ridică consumația la noi, e cât se poate de mică. Nu vine de locuitor nici cât se consumă în Germania acum 50 de ani ¹⁾.

În socoteala ce am desfășurat, am presupus că pădurile noastre toate sunt în stare de masive complete și amenajate.

Mi-am luat ca bază o gospodărie forestieră mai bună, ca să mă pot sluji de datele științei și experienței, și am ajuns nu la un rezultat existent, la ceea-ce este și ce scoatem din pădurile noastre, ci la ceea-ce ar *trebui să fie*. Or, in-

1) În Germania după socoteli statistice, acum 50 ani se consumă $\frac{1}{4}$ de m.c. de locuitor iar astăzi se consumă $\frac{1}{2}$ m.c. de locuitor.

În ce privesce lemnul de foc, am văzut că pădurile noastre amenajate toate ne ar putea da anual 3.308.064 m.c. la care adăogând cifra de 1.323.225 m.c., ce rămâne din fasonarea lemnului de cherestea și un milion m.c., ce s'ar mai extrage prin curățituri și rărături ajungem la cifra totală de *aproape 6 milioane m.c.*, ceea-ce revine aproximativ la *1 m.c.* de fie-care locuitor. În chestia ce ne procură lemnul de foc nu prezintă însă un interes pentru noi de oare-ce tranzit de lemne de foc nu se întâmplă. Totuși fiind că s'a oferit acest prilej, e locul unui parantez. Lemnul de foc sub un alt punct de vedere prezintă pentru noi un interes însemnat, acela: *Dacă cifra de 6 milioane m.c. va putea ori nu satisface nevoile consumației, de oare-ce în gospodăria forestieră ce va trebui să facem și mi-am luat de bază, cantitatea acestui material, nu va putea fi sporită.* Gospodăria forestieră viitoare am luat-o organizată în vederea producerii lemnului de lucru; iar nu ca cea de acum când păduri întregi cu lemn prețios sunt tăiate în vederea trebuinței de lemn pentru încălzire. Cifra de aproape 1 m.c. de locuitor e o cifră statistică. De fapt știm însă că lemnul de foc nu se consumă de o potrivă la oraș ca la țară. Orașenii în genere consumă mult mai mult ca țărani. Săteanul nostru nu prea dă bani pe lemne și nici corpul lui nu simte prea multă căldură. Se știe cum țaranul nostru se aprovizionează cu lemne. El plătește de cele mai multe ori cu zile de muncă.

Și prețul ce plătește în acest fel e mult mai mare de cât plătește orașanul. Acest lucru l'am observat la fața locului.

Mă găseam într'un sat la un silvicultor. Era o zi târzie de toamnă când trebuia să se culeagă porumbul. Mai mulți țărani serveau în curtea ocolului silvic, făceau un șopron în comptul unei datorii de zile, ce aveau de plătit. Carnetul silvicultorului meu arăta datoria: cutare avea 3 zile, altul 4, altul 5, etc. Datoria era pentru lemne. Uscăturile ce cad iarna

teresul mare este tocmai să știm, ce avem acum, ce putem scoate acum din pădurile noastre, cât consumăm și cât putem vinde. Asupra acestui lucru este însă un întunec de date precise.

Nu știm mai apropiat nici cât lemn producem nici cât lemn de cherestea și lemn de foc consumăm. Știm numai atât, că trebuința de lemn de cherestea și mai ales de lemn de stejar, e tot mai viu simțită și cerințele comerțului de export, tot mai mari. Mai știm că pădurile noastre de munte ajunse la etăți înaintate se exploatează pe capete spre a satisface atât nevoile consumațiunii cât și cerințele exportului.

Și aceste cerințe au fost tot mai mult satisfăcute. Comerțul nostru de export a crescut tot mai mult de la 38.537.000 kg. în 1892 până la 320.614.972 kg. în 1902. Și am vândut în șir ani de a rândul. Am vândut mai ales lemnul cel mai prețios, lemnul de stejar, de aceea lipsa lui e tot mai viu simțită. Și am exploatat pădurile cele mai lesne de exploatat. În multe locuri pe unde a intrat toporul în pădure, n'a mai răsărit alta, a rămas pământul gol, impropriu și

din pădure se adun de săteni, se fac grămezi. Vine agentul silvic și le taxează: o grămadă 3 zile, alta 4 și așa mai încolo. La nevoie, tocmeală nu mai încap. Și săteanul nostru e notat; își ia lemnele vine vremea de plată. Și plata o face cum am arătat, în timpul de toamnă când are de recoltat, tocmai când întreaga lui muncă și existență e pe câmp. Prețuiți aceste zile..... Cât de scump plătește săteanul nostru o sarcină de lemne! Și discuție nu încap, el trebuie să plătească aceste zile, când vrea stăpânirea..., creditorul. Și ceea-ce se întâmplă la stat, mai rău se petrece la particulari. În această privință gândesc că zelul agenților statului, ar putea să mai slăbească. E vreme ca acești agenți să înceteze a mai face din interesul statului o «gură de balaur».

Și trebuie ca în împrejurări de felul celei ce arăt, să lase a mai cădea printre degete — cum se zice — câte ceva din dreptul statului. E datoria noastră să îngrijim mai mult de acest corp al săteanului pe umerii cărui stă ridicat edificiul nostru social. În această privință agenții Domaniilor Coroanei sunt mai puțin zeloși. Indrumarea trebuie dată și agenților statului.

În această chestiune a trebuinței și consumațiunii lemnurilor de foc va trebui în viitor să știm bine cifra consumațiunii și nevoile, ce se simt și a se înlesni procurarea combustibilului necesar *fără a pierde un moment din vedere organizarea gospodăriei noastre forestiere în vederea producerii lemnului de lucru.*

pentru cultură și pentru pășune, dar propriu pentru acei îngrozitori torenți, un adevărat blestem pentru locuitorii mărginași.

Nu ne a călăuzit de loc gândul, că pădurea este un tezaur, ce am moștenit și de frumusețea căreia trebuie numai să ne bucurăm și de rodul căreia numai trebuie să ne folosim; nici știința, că pe unele locuri numai pădurile pot crește și că fără ele pământul aduce pagubă iar nu venit; ci în goana noastră după numerar, am prădat-o pe unde n'am putut-o distruge. De aceea vedem astăzi o sumă de localități ajunse adevărate prăpastii, cari dau foarte mult de lucru Statului și necesitează pentru a apăra pe locuitori foarte multă cheltuială de forțe și de bani.

Și mai știm și vedem, că se exploatează merou. Mereu pădurile seculare cad — fără chip de a mai fi reconstituite — sub toporul întreprinderilor străine. Și mare grije nu punem. Suferim din pricina ușurinței noastre din trecut și nu-i punem stavilă în viitor. Cad pădurile una după alta: în munții Gorjului, ca și în munții Argeșului, în munții Buzăului, ca și în munții Vrancei. Și multe din păduri, cele din Gorjiu și cele din munții Buzăului și cele din munții Putnei sunt ale particularilor; cele mai multe sunt ale vestiților răzași în Moldova, moșneni în Muntenia. Și mai toate sunt făiate de întreprinderile străine. Și pe nimic sunt vândute. Se plătește un metru cub de lemn de lucru în pădure 0.20 bani, sau se vinde pogonul de pădure cu câte 7—10 lei¹⁾. Nimeni

1) Un locuitor din Novaci (Gorj) îmi spunea, că moșnenii de acolo, au vândut la întreprinderi străine, cu câte 7 lei pogonul pădure lemne ca lumânarea.

Și silvicultorul nostru distins D-l Petre Antoneseu în studiul său: *«Asupra torenților din diferite state...»* citează un caz și mai tipic, cum niște moșneni din Gorjiu au vândut acum 11 sau 12 ani imensele lor păduri de molid aflătoare pe munții Salanele pe ridicula sumă de 2.000 lei, și că cumpărătorul vânzându-le unui întreprinzător, singur a realizat un câștig de 1 milion 200 mii lei; iar pădurea valora — după estimarea, ce însăși D-sa a făcut la fața locului — peste 4 milioane lei.

Exemplul acesta ne face să vedem că de multe ori sumele de milioane nu au la bază numai *munca și știința*, ci însăși *spoliațiunea* aproapelui. Căci spoliațiune adevărată este pretinsa cumpărare a unei averi de mai multe milioane pe preț de 2.000 lei. Numai necunoștința lucrurilor a adus nenorocire moșnenilor vândători și pierdere pentru

nu ne dăm seama de câți ani a trebuit ca să se strângă această imensă bogăție și ce comoară perdem. Nu cunoaștem nici valoarea lemnului, nici interesul general, ce servește pădurea. Simțim o nevoie în prezent și o satisfacere cu ceea ce am moștenit din trecut. Nu cunoaștem prețul moștenirii, de și această moștenire a fost plătită cu sângele strămoșilor noștri.

Peste tot, producțiunea lemnului a mers la întâmplare, după putința de exploatare și după cerințele negoțului și a consumațiunii.

Și am ajuns să ni se înfățișeze acum această stare:

Pe de o parte păduri tăiate ras, a căror regenerare, nici nu e asigurată, pe de alta păduri ajunse la etăți înaintate, în care încă n'a pătruns mâna omului. De la unele păduri nu putem extrage de cât după vreme îndelungată creșterile anuale dar o sumă de creșteri anuale, cari s'au acumulat de secole în pădurile noastre. De cât aceste cantități de material lemnos acumulate, nu pot acoperi lipsa «posibilității» la pădurile tăiate ras. Cifra dar *de 1.984.839^{mc}* lemn de lucru, ce am arătat că am putea extrage prin o gospodărie forestieră, nu poate fi atinsă în starea de azi a pădurilor noastre. Și această afirmațiune se întărește prin dovada: că din 1122 păduri ale Statului, cât ne arată statistica pădurilor din 1900; 725 în suprafața de 599.084 h. au fost exploatare și numai 397 păduri în suprafața de 322.560 hectare au rămas neexploatare¹⁾. Și acest lucru ni-l dă statistica la 1900, de atunci însă numărul pădurilor exploatare a mai crescut.

economia noastră națională. Dar noi cei știutori, cari conducem frânele Statului, avem datoria să păzim de nenorocire și să îngrijim la fericirea membrilor săi. Datoria noastră eră ca să veghem atunci și este să veghem și acum, căci adevărate spoliațiuni se petrec sub ochii noștri cu cumpărările ce se fac de la moșneni în Muntenia și răzași în Moldova

Trebue să se mai știe că tot materialul lemnos extras din pădurile noastre s'a fasonat aiurea iar nu la noi. Intreprinderile străine nestatornicite în țară au tras însăși tot câștigul, nelăsând nici un folos mânei noastre de lucru și aducând pierdere enormă economiei noastre naționale.

Această stare se continuă neîncetat. Intreprinderile străine nestatornicite în țară și fără nici o instalație industrială sorb aproape întregul nostru izvor de bogăție forestieră; iar folosul ce ele lasă economiei noastre naționale este asemănător umidității, ce rămâne în urma unui izvor sorbit.

1) În suprafața de

Ori-cum la exploatarea acestui însemnat număr de păduri, s'a avut în vedere nu regulele științei silvice, ci nevoia de bani a tesaurului, nu s'a ridicat de la ele prin exploatare numai venitul lor ci s'a distrus chiar capitalul. În goana după numerar, însăși regenerarea acestor păduri a fost uitată. Și ceea ce s'a întâmplat la stat, cu mai multă ușurință s'a practicat de particulari. Cifra pădurilor particulare neexploatate a rămas și mai mică. De aceea nu se poate ca acum venitul acumulat sub formă de creșteri anuale, a unui mult mai mic număr de păduri — pe cari din fericire mai mult situația lor le-a ferit de devastarea noastră — să compenseze lipsa cu desăvârșire de venit a unui mult mai mare număr din pădurile exploatate.

Și acest lucru se mai poate dovedi și prin următoarea socoteală :

Avem 300.000 hectare pădure a Statului neexploatată. Dintr'această suprafață presupun că jumătate 150.000 hect., a ajuns la o vârstă destul de înaintată iau vârsta de 120 ani, când spre a nu intra în depericiune trebuie să se exploateze. Din pădurile particulare și ale stabilimentului de utilitate publică, am avea ajunse la etate de a fi negreșit exploatate 200.000 hect. În total 350 mii hectare pădure ce trebuie să punem în tăere. Cifra e destul de mărită, socotesc că ea nu poate fi întrecută.

Aceste păduri fiind de o vârstă înaintată exploatarea lor trebuie să se facă prin tăere rasă. De cât ele nu pot fi exploatate toate de o dată și imposibilitatea de a exploata într'un timp prea scurt o așa întinsă suprafață și trebuința de a asigura cel puțin în parte regenerarea, cere o perioadă de exploatare de cel puțin 20 ani. Această perioadă adoptată, socotesc acum care e materialul lemnos ce se găsește pe această suprafață de 350 mii hectare și pe care trebuie să-l extragem în perioada de 20 ani. Vârsta masivelor forestiere, am spus că e de 120 ani. În acest timp pe fie care an s'au acumulat creșteri anuale. Masivele sunt în stare de codru. Și am arătat că la pădurile în stare de codru se poate extrage anual cam 2^{mc.} Or aceste masive fiind de vârstă înaintată pentru a nu intra în depericiune trebuie tăiate ras. Trebuie dar să se ridice întregul material lemnos ce ele cuprind, care socotit pe 2^{mc.} anual, ar reveni acumulat pe hectar

240^{mc}. La această cantitate nu se mai poate adăoga creșterile anuale ale masivelor în timpul perioadei de exploatare de 20 ani, de oare-ce, ceea ce crește pe o parte, intră în depericiune pe de 'alta. Dacă dar pe un hectar de pădure în vârstă de 120 ani s'ar găsi 240^{mc}. material lemnos de pe 350.000 hectare, s'ar găsi și am aveà de extras în 20 de ani 84 milioane m. c. Dacă din această cantitate alegem materialul lemnos de cherestea socotit pe proporția de 50^o/₁₀₀, găsim că am aveà de extras de pe suprafața de 350 mii hectare ajunse la etatea de exploatare 42 milioane m. c. lemn de cherestea, care prin fasonare mai perzând 50^o/₁₀₀, ne-ar rămâne că în 20 ani am extrage de pe 350.000 hectare pădure de 120 ani supuse la exploatare 21.000.000^{m. c.} lemn de cherestea bun de vânzare sau anual 1.050.000^{m. c.}, — cifră care nu întrece cu mult cantitatea de material de cherestea ce vindem și consumăm astăzi.

Prin urmare, nu numai că țifra de 1.984.839^{m. c.}, — cât am arătat că am puteà extrage prin o gospodărie bună — nu poate fi realizată acum din pădurile noastre dar se alege cu ușurință din cele spuse, că nici cifra de 600.000^{m. c.} cât am arătat că exportăm și cea de 200.000^{m. c.} cât am arătat că consumăm nu reprezintă numai venit adevărat al pădurilor noastre, ci și capital forestier ce vindem ¹⁾.

Ceea ce am făcut și facem acum nu e o gospodărie, ci o secătuire a isvorului nostru forestier. Nici Statul și nici particularul nu ține seamă de perceptele științei silvice. Pe unde e cu putință, extragem venitul și vindem și capitalul, pe unde nu, lăsăm ca chiar venitul să se piardă ²⁾. Din această pricină, n'a intrat și nu intră în casa economiei noastre naționale nici atâta, cât ar fi trebuit să intre, dacă am fi extras numai venitul capitalului nostru forestier fără ca să distrugem capitalul. Să mă explic. În exploatarea pădurilor noastre am făcut și continuăm a face întocmai ca un rentier, care în loc să-și taie anual cupoanele de la un capital considerabil în efecte ce are și să trăiască din acest venit, lasă o parte din cupoane netăiate iar valoarea lor să se prescrie.

1) D. I. Gheorghiu «Scurte priviri asupra Finanțelor țării».

2) Dovadă, sunt o sumă de păduri ajunse la etăți înaintate, care în așteptarea exploatării cad în depericiune.

în schimb de la alte efecte taie cupoanele și vinde și efectele : *capitalul*.

Pe de o parte dar, imputinează capitalul, vânzându-l iar pe de alta lasă să se peardă venitul. Iar rezultatul este că în casa rentierului intră mai puțin, de cât ar fi intrat, dacă ar fi incasat regulat în fie-care an numai valoarea cupoanelor sale, fără a cheltui capitalul. Același rezultat l'am obținut și îl obținem și noi în economia noastră forestieră. Se impune cât mai e vreme, să părăsim drumul ce am apucat, dacă nu voim să perdem și ceea-ce mai avem. Statul mai ales trebuie să intervie și să impue amenajamente complete tuturor pădurilor de munte, atât celor ce sunt în proprietatea sa cât și celor ale particularilor și stabilimentelor de utilitate publică.

Dacă e un drept al particularului să dispună de lucrul său, apoi în chestie de păduri acest drept este subordonat unui altuia mult mai mare : dreptul nostru al tuturor de a păstră un izvor de material, de care în toate mișcările vieții vom aveâ nevoie, de a menține aceeași influență asupra cli-meii, de a nu descoperi munții noștri, ce ar aduce primejdie pentru viața iocuitorilor dinprejur. Și intervenția Statutui de a supune la anumite reguli de exploatare, pădurile ce acoper munții noștri ar satisface un îndoit interes. Întâiu interesul de-a nu perde pe nimic o bogăție, care într'un viitor apropiat, va fi un adevărat izvor de aur și al doilea un interes economic național de a păstră un material, de care sunt legate o sumă de ocupațiuni, de care e strâns legată în viitor dezvoltarea noastră economică. Pe lângă aceasta prin supunerea pădurilor la anumite reguli de exploatare, nu numai că vom feri economia națională de o pierdere, ce foarte greu s'ar mai puteâ îndreptă, dar vom asigura pe veșnicie existența unui capital și ca urmare continuitatea unui venit, ce din an în an va merge crescând. Amenajamentele ce se vor statornici, vor trebui să aibă în vedere conducerea exploatabilităței pădurilor la etăți înaintate. Prin exploatarea pădurilor de munte la etăți înaintate, se va realiză pe de o parte o mai sigură regenerare a pădurilor, iar pe de alta se va obține materialul lemnos de cherestea absolut trebuincios nouă și cerințelor comerțului nostru de export. De acest gând m'am călăuzit luând — în calculul ce

am făcut, — ca tratate în codru $\frac{3}{4}$ din suprafața pădurilor noastre și numai $\frac{1}{4}$ le-am presupus tratate în crâng simplu și în crâng compus.

* * *

Cele până aci arătate ne pun în măsură — în lipsa chiar a unor date precise — să vedem că în vremea de acum cifra exportului nostru de 600 mii m. c. nu va putea spori; ba chiar prin supunerea pădurilor la o exploatare mai chibzuită, va trebui să se micșoreze. Numai după vreme mai îndelungată și după ce pădurile noastre vor fi amenajate și căi de transport vor brăzda toate centrele de producție forestieră se va spori cifra exportului nostru în lemn de lucru. Nu avem dar de o eam dată prea mult material lemnos de oferit spre vânzare pe piețele de consumație. Nu avem dar prea mare interes să împedicăm concurența lemnului străin, — dar avem interes ca această concurență să fie egală. *Liberal și înlesnit* poate fi dar și în viitor tranzitul lemnului străin prin țara noastră dar sub condițiunea ca aceste materiale să fie încărcate la punctele de eșire cu aceleași cheltueli de transport și taxe, cu care sunt încărcate și materialele noastre lemnoase. Și am arătat diferențele de taxe ce suportă lemnăria ce exportăm. Mai ales cu tarifele de transport pe căile ferate, lemnele de tranzit se bucură — prin refacție — de o scădere însemnată în timp ce lemnăria noastră este apăsată greu. *Tariful de transport al căilor ferate trebuie bine revizuit.* În ce privește însă tranzitul sub forma importării în condiția exportării a 80% lemn fasonat, gândesc că n'ar mai trebui înlesnit în viitor în aceeași condițiune.

Și aceasta pentru cuvîntul că — menționându-se taxa de import pentru lemne — acest tranzit nu e de cât o porțiță, prin care se poate fraudă une-ori dreptul fiscului ¹⁾.

1) Cel mai bun lucru ar fi să se pună o taxă fiscală pe toată lemnăria brută importată și să se aplice fără nici o condițiune de sentire.

Această taxă fără nici o sentire ar putea fi un îmbold pentru industriașii noștri, ca ei să-și îndrepte privirea și către frumoasele noastre masive forestiere din care astăzi unele prin exploatare se distrug pentru tot-d'a-una îmbogățind întreprinderile străine nestatornicite sau statornicite temporar în țară iar altele în așteptarea exploatărei și din cauza vârstei înaintate se perd, putrezesc.

Incă ceva. Inlesuim produselor străine drumul spre a se desface pe piețele străine. Aceeași înlesnire trebuie să o cerem și noi țărilor respective pentru desfacerea produselor noastre. Dar produsele noastre lemnoase n'au nevoie de tranzit spre a se oferi pe piețele de consumație. Ele pornesc din porturile noastre. De tranzitul liber pentru lemne, ce ne oferă vecina noastră Austro-Ungaria n'avem nevoie și nici chiar de favoarea de scutirea materialelor lemnoase, ce ne dă la import. Produsele noastre lemnoase, n'au nevoie de tranzit prin Austro-Ungaria, iar folos mare nu tragem din vânzarea produselor lemnoase în Austro-Ungaria. Mai tot lemnul exportat în Austro-Ungaria — și exportul nostru cel mai mare în această țară se face — provine din exploatarea, ce însăși întreprinderile Austro-Ungariei, au la noi în țară. Și aceste, întreprinderi nestatonicite în țară au luat însăși tot câștigul, iar noi — am arătat — că n'avem de cât pierdere. Nici proprietarul pădurei și nici mâna noastră de lucru n'a avut și nu are vr'un folos. Din acest punct de vedere, cererea ce fac Ungurii, ca să se aplice lemnului nostru același regim vamal de import și tranzit pe care noi îl aplicăm lor ¹⁾ gândesc, că ne ar aduce mai mult bine de cât rău.

Avem nevoie însă de tranzit liber pentru alte produse ale agriculturii și industriei noastre: vite, cărnuri, lână, pasări, fructe, etc. Pentru acestea dar să cerem reciprocitate de la vecina noastră. Și această reciprocitate să fie tot-d'auna vie, Principiul *do ut des* să fie neîncetat flacăra luminoasă.

Să nu se întâmple, cum s'a întâmplat în 1882 bună oară, când tranzitul vitelor noastre a fost oprit sub motivul de poliție veterinară. Când acest lucru s'ar întâmpla produselor noastre, aceeași oprire să o putem aplica produselor, ce au nevoie de tranzit, cantităților însemnate de lemnărie, ce trec prin țara noastră. *Voim și noi să trăim. Și puterea noastră și bunul nostru trai sînt strîns legate de dezvoltarea bogățiilor ce avem și de asigurarea muncii noastre.*

Această dezvoltare a bogățiilor și forțelor noastre muncitoare avem dreptul și trebuie neîncetat să urmărim.

Dimitrie I. Gheorghiu.

1) V. revista forestieră «Erdészeti Lapok», No. 1 din Ianuarie 1903, cât și «Revista Pădurilor» din același an.

INFORMAȚIUNI

În ziua de 22 Mai a. c., M. S. Regele a fost la Administrația Domeniului Cîroanei, unde a vizitat biourourile și expoziția permanentă a produselor de pe diferitele domenii.

Cu această ocazie, pentru prima oară, M. S. Regele a vizitat și localul societății «*Progresul silvic*», interesându-se de bibliotecă și muzeu, iar D-l Ion Kalinderu, președintele societății, a prezentat pe D-l secretar N. C. Nădejde, care a pus în curent pe M. Sa de mersul societății, precum și despre chestiunile ce s'au discutat la ultimul congres, și în special despre chestiunea injectării fagului. M. Sa a examinat mai multe secțiuni de lemn de fag și traverse injectate, exprimându-și dorința că ar trebui să se rezolve cât mai curînd această chestiune, pentru a se deschide un dezbateu și lemnului de fag.

* * *

Pentru periodul de 2 ani (1904—1906), adunarea generală a membrilor societății «*Progresul silvic*», a proclamat pe următorii D-ni membrii, cu sediul în București, cari vor forma comitetul central de administrație :

Ion Kalinderu, C. F. Robescu, Marin Petrescu, Dr. Gr. Antipa, C. Broșteanu, Th. Galleriu, C. Al. Orescu, I. P. Chihuză, N. G. Popovici, Petre Antonescu și N. C. Nădejde.

* * *

După propunerea D-lui Ion Kalinderu Adunarea generală a proclamat în conformitate cu art. 10 din statute ca membrii de onoare pe D-nii: Ministru *C. I. Stoicescu* și *Em. Porumbaru*, *Leon Boppe*, director onorific al școlii naționale forestiere din Nancy, *Ch. Broillard*, conservator de păduri în retragere, *Neumeister*, directorul școlii forestiere din Tharandt și *Iohan Fitschak*, consilier silvic în retragere; iar după propunerile făcute de mai mulți membrii au fost proclamați ca membrii activi D-nii: *Procopie Cazoti*, *Tache Protopopescu*, *Dim. Nenițescu*, *Al. Cerban*, *Nicu Cincu*, *Manea Bellu*.

* * *

Comitetul central de administrație al Societății, întrunindu-se în ziua de 22 Mai a. c., conform art. 16 din statute, s'a constituit ast-fel :

D-l *I. Kalinderu*, Președinte ;

D-l *C. F. Robescu*, Vice-Președinte ;

D-l *N. C. Nădejde*, Secretar-Casier : D-nii dr. *Gr. Antipa*, *P. Antonescu*, *C. Broșteanu*, și *N. G. Popovici* vor forma comitetul de redacție al Revistei, iar conform art. 37, D-l *N. C. Nădejde* s'a însărcinat și cu administrația Revistei.

* * *

Comitetul a admis ca membrii activi pe D-nii *Th. Grigoraș*, *Bernard Juster*, *Vasile Mirică*, *Em. S. Negoescu*, *V. D. Pleșan* și *Gr. Stamațian*.

* * *

În ziua de 24 Mai a. c. s'a ținut licitații pentru arendarea a 117 moșii pe periodul 1905—1915.

* * *

În zilele de 9, 12 și 15 Iunie a. c. vor ține licitații la Craiova, București, Iași, Tulcea, Slatina, Ploești, Bacău, Pitești, Buzău, Bârlad și Constanța pentru vânzarea spre exploatare a 215 păduri.

* * *

S'a confirmat adjudecarea vânzării spre exploatare a 64.620 arbori rășinoși și 17.138 foioși din pădurea Tazlăul, asupra D-lui *Dinerman* și fii, prețul fiind de 9 lei 40 un arbore rășinos și 40 bani unu foios.

* * *

Următoarele mutări și avansări s'au făcut în corpul silvic până la 15 Iunie a. c. :

D-l *Al. Iacobian*, șeful ocolului Malovăț (Mehedinți) la ocolul Tismana (Gorjiu);

D-l *S. Lupu*, șeful ocolului Tismana, la ocolul Slăvești (Teleorman);

D-l *Radu Plăpceanu*, șeful ocolului Slăvești, la ocolul *Șchitu-Greci* (Olt);

D-l *D. Răzescu*, șeful ocolului *Șchitu-Greci*, (Olt) la ocolul Malovăț;

D-l *C. Rădulescu*, șeful ocolului Băbeni, (Vâlcea) la ocolul Ciucurova, (Tulcea);

D-l *P. Ionescu*, șeful ocolului Ciucurova, la ocolul Băbeni;

D-l *C. Negrescu*, șeful ocolului Calu-Iapa (Neamț) la ocolul Roman;

D-l *Botez*, șeful ocolului Roman, la ocolul Calu-Iapa;

D-l *Gh. Motune*, șeful ocolului Cadăna (Ialomița), ca secretar la școala de silvicultură (Brănești);

D-l *Gr. Părvulescu*, de la școala de silvicultură, la ocolul Cadăna;

D-l *Florea Voicu*, silvicultor asistent a fost avansat silvicultor cl. II în locul D-lui *C. Bosancă*, demisionat, și mutat de la școala de silvicultură în Administrația centrală;

D-l *Mihail Popescu*, a fost primit în corpul silvic cu gradul de silvicultor asistent;

D-l *Luca Portumatu* șeful ocolului Leordeni (Muscel), secretar la școala de silvicultură (Brănești);

D-l *Gh. Motune*, secretarul școlii de silvicultură la ocolul Giurgiu

D-l *V. D. Pleșan*, șeful ocolului Giurgiu la ocolul Leordeni.

CLIMA LUNEI APRILIE 1904 st. n.

La București-Filaret

Luna Aprilie 1904 la București-Filaret, a fost ceva mai rece ca de obicei. Și în această lună precipitațiuni atmosferice au căzut în foarte mică cantitate.

Temperatura lunară 9^o.8 este cu aproape un grad mai coborâtă ca valoarea normală. Din ultimii 48 de ani, în 9, această temperatură a fost și mai mică ca acum: în 1893 ea se coborâse la 7^o.0. Perioadele reci au cuprins zilele de la 1 la 9 și de la 16 la 22. Primele trei zile ale lunii și de la 18 la 21 au fost cu deosebire reci. Cea mai caldă zi a fost la 14 când termometrul a atins 24^o.0 care este temperatura maximă absolută din cursul lunii, iar cea mai rece la 1 cu toate că temperatura minimă absolută -3^o.8 s'a înscris la 3. Aceste temperaturi extreme sunt cuprinse în limite normale, căci în alți ani de la 1877 încoace, temperatura maximă a ajuns la 32^o.7 în 1899, iar cea minimă s'a coborât la -6^o.0 în 1882. Zile de îngheț au fost 8, iar de vară nici una; în general sunt, în această lună, 3 zile de îngheț și 2 de vară.

Precipitațiunile atmosferice deși au căzut într'un număr de zile aproape egal cu cel obișnuit, nu au produs de cât abia 21 mm. de apă, jumătatea cantității normale. De la începutul anului și până la finele acestei luni nu s'a obținut la București de cât 77 mm. în loc de 153 mm. de apă cât este valoarea normală. Au fost 8 zile cu cantități apreciabile de apă; în primele două zile ale lunii apa a provenit din ninsoare. Zăpada căzută la 1 a fost viscolită de Crivăț. Grosimea stratului de zăpadă a fost de 11 cm. și a acoperit solul numai la 1 și 2. În ziua de 15 când a căzut câte-va picături de ploacă, s'a auzit tunând la Est. Vântul dominant a fost Crivățul. El a suflat în proporțiune de 54%, și a atins în prima zi a lunii viteza de 19 metri pe secundă. Zile în care a suflat vânt tare au fost 12. Presiunea atmosferică 755.6 mm. este cu 3 mm. mai mare ca normala. Atmosfera a fost cu 5% mai urecată, iar cerul mai puțin înorat ca de obicei. Zile senine au fost 12, iar noroase și acoperite câte 9; în general în această lună sunt 8, 12 și 10 de asemenea zile. Soarele a strălucit foarte mult: 238 de ore în loc de 184 cât se arată de obicei; numărul zilelor în care el a strălucit 26, este însă egal cu cel normal. Din ultimii 20 ani, numai în 1899 Soarele a avut o durată de strălucire și mai mare ca acum în această lună.

Brumă s'a observat în 8 zile, rouă în 9, mazărică și ceață în câte una, halo solar în 2, iar într'o seară, la 12, fulgere de căldură

În ziua de 4, la 12 o. 4 m. și 12 o. 27 m. timp oficial, s'a simțit două puternice scuduituri de pământ. În aceeași zi la diferite ore, precum și în zilele de 10, 11, 13 și 19, pendulele orizontale ale Observatorului Sismologic au înregistrat niște microseisme care nu au fost simțite de nimeni.

În ultimele zile ale lunii aproape toate speciile de arbori, arbuști și pomi fructiferi s'au deschis și au fecundat în cursul ultimei decade; la mare parte a lor florile s'au trecut și fructul s'a format. Grâul de foamnă se prezintă destul de frumos având înălțimea de peste 20 cm.; în ultimile zile din cauza secetei și a vânturilor uscate, începuse a se îngălbinii în părțile de jos. Orzul a răsărit la 7 și se prezintă destul de frumos având înălțimea de peste 10 cm. Porumbul care s'a semănat la 13, din cauza uscăciunii a răsărit abia în ultima zi a lunii.

Starea udometrică și agricolă a României la finele lunii Aprilie 1904 st. n.

Starea udometrică.

Luna Aprilie a fost foarte secetoasă. Ea este a zecea lună din perioada de uscăciune care bătucște țara, uscăciune ce datează din Iulie

1903. Cantitatea de apă obținută din ninsoarea de la începutul lunii — și despre care s'a menționat în precedentul nostru Buletin — cât și din micile ploi ce au mai urmat este aproximativ ¹⁾ numai de 38% din valoarea sa normală de 56 mm.

Din ultimii 14 ani numai în 1899 — an de tristă memorie — această lună a fost și mai secetoasă ca acum.

Dacă, pentru comparațiunea stărei udometrice în perioada de uscăciune din 1903/4 cu aceea din 1898/99, considerăm intervalul de 9 luni (de la începutul lui August până la sfârșitul lui Aprilie) constatăm că, în perioada în care ne găsim, a căzut în total aproximativ 200 mm. de apă, cantitate excesiv de mică pentru un interval așa de lung; pe când, în aceeași perioadă din 1898/99, avusesem în mijlociu 223 mm. Mai constatăm că de la 1891 încoace, de când studiem ploia în România, nici într'un an — chiar în cei mai secetoși ca 1894, 1896 și 1899 — n'a căzut a noi, în această perioadă de 9 luni, atât de puțină apă ca în prezent. În mod normal se obține în acest interval, 380 mm. de apă și prin urmare deficitul, la finele lunii Aprilie 1904 este de 47% față de această valoare normală.

Condițiunile de umezeală în care se găsește actualmente solul nostru sunt și mai rele de cât acele în care se găsea la aceeași epocă din 1899, căci luna Iulie 1898 fusese extraordinar de ploioasă, pe câtă vreme Iulie 1903 a fost, din contra, o lună secetoasă. Dacă prin urmare am fi luat pentru comparațiune cele 10 luni (de la începutul lui Iulie până la sfârșitul lui Aprilie), am fi găsit în sol la finele lui Aprilie 1904 o cantitate de apă încă și mai mică ca aceea din 1899.

Deficitul de apă care se redusese, la finele lui Martie 1904, la 38%, acum din cauza secetei din Aprilie, el a crescut la 42% față de valoarea sa normală din perioada de la Iulie la sfârșitul lui Aprilie.

Puținele precipitațiuni din această lună au fost repărțite în mod neegal pe suprafața Regatului; căci, pe când în partea vestică a Munteniei am avut câte-va precipitațiuni destul de bunăsoare în 4 sau 5 zile, în partea sa estică, în Dobrogea și aproape în toată Moldova au fost foarte puține precipitațiuni și, în unele părți, chiar de loc. În mijlocia Muntenia a primit aproximativ 30 mm. de apă, Moldova 10 mm. iar Dobrogea și mai puțin. Cantități de apă între 30 și 50 mm. s'au adunat în districtele din vestul Munteniei până în Prahova și Vlașca. Districtele cele mai secetoase au fost: Brăila, R.-Sărat, Constanța, Covurlui, Tecuciu, Roman, Vaslui și Iași. În Tutova și Fălciu, și chiar în unele părți din districtele limitrofe, n'a plouat aproape de loc în cursul acestei luni.

Râurile, lacurile, puțurile și izvoarele continuă a avea puțină apă; multe dintr'ânsele chiar foarte puțină, dacă nu au și secăt.

Starea agricolă.

Precipitațiunile din primele zile ale lunii Aprilie în Muntenia și în Dobrogea, precum și zăpada ce a căzut, aproape în toată Moldova, în ultima decadă din Martie, au fost de mare folos semănăturilor în cursul lunii de care ne ocupăm.

Timpul răcoros care a ținut în primele sale două decade de și a avut desavantajul de a menține vegetațiunea în întârziere, totuși el i-a fost de mare folos, față de uscăciunea ce a urmat, căci evaporatiunea s'a făcut încet, păstrându-se umezeala în stratul arabil.

În ultima decadă, timpul încălzindu-se binisor, vegetațiunea a luat un mare avânt; însă vânturile au svântat repede solul.

Cu toată insuficiența ploilor din cursul acestei luni, totuși, la sfârșitul ei, semănăturile se prezintă în general încă frumoase deși prea puțin înaintate în dezvoltare. În partea vestică a Munteniei, unde a

¹⁾ Zi-em aproximativ căci din cele 408 stațiuni, unde se măsoară precipitațiunile atmosferice, câte-va nu au intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifica însă în mod simțitor cifrele ce dăm.

ploaie binișor în câte-va zile din Aprilie, ele sunt chiar foarte frumoase. Grâul, secara și orzul de toamnă, semănate mai de timpuriu și eșite bine din iarnă, sunt viguroase și au înălțimea de aproape 30 cm. Nu tot ast-fel se prezintă lucrurile în partea estică a Munteniei, în Dobrogea și mai în toată Moldova unde n'a ploaie de cât foarte puțin și unde vânturile tari fiind mai frecvente, semănăturile de toamnă, dar cu deosebire cele de primăvară, au rămas mici, rari, neînfrățite și nu se pot dezvoltă din cauza uscăciunii. Pe unele locuri ele au început chiar a se îngălbeni și foile a se răsuei.

Pretutindeni, la sfârșitul acestei luni, se simte nevoe de ploaie. Dacă ea nu va veni în scurt timp multe din semănăturile de toamnă și mai cu seamă de primăvară vor suferi în mod netăgăduit căci subsolul este foarte uscat.

Timpul a fost favorabil pentru arăturile și semănăturile de orz, ovăz, sfeclă, in, plante furagere și altele; ele s'au făcut pretutindeni, neîntrerupt în tot cursul lunii. În toată țara s'au făcut întorsuri și arături pentru porumb, care, în multe părți, s'a și semănat. Din cauza uscăciunii și a răcelilor toate semănăturile făcute în această lună, au mers foarte încet, unele au răsărit, însă sunt rari și fără putere; în multe părți ele încă nici n'au eșit din pământ. În părțile unde seceta este mai simțitoare porumbul încă nu s'a semănat, așteptându-se sosirea ploilor.

În partea estică a țării cu Dobrogea, se simte deja lipsa pășunelor pentru vite, iarba neputând crește din cauza uscăciunii.

În ultima decadă au înfrunzit aproape toți arborii, arbuștii și pomii fructiferi. Cea mai mare parte a pomilor au înflorit în această perioadă; la multe specii ca zarzăr, prun, vișin, cireș, etc. fecundațiunea s'a făcut și, de oare-ce, n'au avut a suferi, în această perioadă, de brume și îngheț, se prevede că va fi în toată țara o mare abundență de aceste fructe. Crângul verde este bine încheiat.

Vile s'au arăcit, legat și săpat; în ultimele zile, căpușele începuseră a se deschide.

Vegetațiunea, față de anul 1903, se găsește acum mai în întârziere cu 10 la 15 zile.

CLIMA LUNEI MAI 1904 st. n.

Luna Mai 1904, la București-Filaret, este a un-spre-zecea de când s'a declarat seceta; ea a fost obicinuit de călduroasă însă excesiv de secetoasă.

Temperatura lunară 16^o.4 este tocmai egală cu cea normală. Perioade mai călduroase au fost de la 8 la 13 și de la 18 la 20. Ziua de 19 a fost cea mai caldă; într'însa s'a înseris temperatura maximă absolută 32^o.0. Temperaturi ca această din urmă sunt foarte rare la București la această epocă. De la 5 până la finele lunii a urmat o perioadă rece; la 28 termometrul s'a coborât la 4^o.2, care este cea mai joasă temperatură din cursul lunii. În alți ani temperatura s'a coborât în această lună până la un grad sub zero. Zile de vară au fost 10, din care cea dintâiu la 5.

Cantitatea totală de apă ce a căzut în cursul acestei luni, a fost abia de 19 mm., ea este cu aproape 70% mai mică ca cea normală. În 5 zile ploaia a fost însoțită de manifestațiuni electrice. Din ultimii 40 de ani, numai în 4 s'a adunat și mai puțină apă ca acum în această lună. De la începutul anului și până la finele acestei luni, nu a căzut la București de cât 96 mm. în loc de 215 mm. cât este valoarea normală. Din Iulie 1903 de când a început seceta și până acum s'a adunat numai 240 mm. de apă, pe când valoarea normală este 508 mm.

Vântul dominant a fost crivățul; la 14 el a atins iuțeala de 18 metri pe secundă.

Presiunea atmosferică mijlocie 755.0 mm. a fost ceva mai ridicată ca normală.

Atmosfera a fost cu 8% mai urcată, iar cerul puțin mai înorat ca

de obicei. Zile senine au fost 9, noroase 12 și acoperite 10. Soarele a strălucit 269 ore; numai într-o singură zi acest astru nu s'a arătat.

Rouă s'a observat în 10 zile, ceață într-una și halo solar în 2.

În ziua de 8, la 7 o. 38 m. seara, timp oficial, s'a înregistrat o microfismă, iar în dimineața de 22, la 5 o. 48 m. s'a simțit o slabă sgu-ditură de pământ verticală.

Din cauza secetei vegetațiunea a suferit mult. Grâul de toamnă este mic, iar mare parte s'a uscat; spicul a dat în a treia decadă când a și înflorit. Orzul de primăvară încă rezistă și a dat în spic în ultima zi a luni. Porumbul s'a dezvoltat bine și s'a prășit pentru primăvară la 21. Tarba s'a uscat în mare parte, iar fînețe s'au făcut foarte puține și au înflorit în prima jumătate a luni, așa că în ultima decadă ele s'au cosit. Vița de vie a înfrunzit la 10 și a înflorit în ultimile zile ale luni. Dintre arbori, arbuști și pomi fructiferi a înflorit aguzii, castanul sălbatec, liliacul, gutuiul și nucul încă din prima decadă, iar salcâmul, glădița și singerul în ultima decadă. În ultimile zile au început a se coace căpșunele și cireșele timpurii.

Starea udometrică și agricolă a României la finele luni Mai 1904 st. n.

Starea udometrică

Ploile parțiale, ce au căzut în 6 zile din cursul acestei luni, au fost în așa de mică cantitate, în cât luna Mai 1904 este cea mai secetoasă dintre toate lunile Mai din ultimii 14 ani, de când facem studiul ploilor în România. Cantitatea mijlocie de apă adunată în cursul său este aproximativ de 37 mm. ¹⁾, ceea-ce reprezintă numai 55% din valoarea sa normală. În anul 1899 — cel mai dezastruos pentru agricultură, de la 1891 încoace — cantitatea de apă obținută în această lună a fost ceva mai mare ca acum.

Luna Mai 1904 este a unsprezecea lună din perioada de uscăciune care bătuse țara încă din Iulie 1903. În tot acest interval de timp nu s'a obținut în întreg regatul de cât aproximativ 300 mm. de apă, pe când cantitatea normală este de 513 mm. și prin urmare deficitul de apă în această perioadă este de 44%.

În acelaș interval de timp de 11 luni din 1899 (din Iulie 1898 până la sfârșitul lui Mai 1899), se adunase 368 mm. de apă; prin urmare actualmente lipsa de precipitațiuni atmosferice este pentru agricultură și mai simțitoare de cât cum fusese la finele lui Mai 1899.

În întreaga lună Mai n'a fost nici o ploaie generală. Precipitațiunile atmosferice parțiale au variat în diferite regiuni ale țării, fiind mai frecvente în vestul Munteniei, în regiunea muntoasă și în Moldova de sus.

Districtele în cari cantitățile mijlocii de apă au trecut de 40 mm. sunt: Mehedinți, Gorj, Dolj, Argeș, Dâmbovița, Prahova, Bacău, Neamț, Roman, Iași, Suceava, Botoșani și Dorohoi. În restul țării și cu deosebire în partea estică a Munteniei, în cea centrală și de jos a Moldovei și în Dobrogea cantitățile mijlocii de apă au fost inferioare acestei valori.

În Vlașca, Buzău, Brăila, Tecuciu, Covurlui și Fălcu nu s'a adunat, în tot cursul luni, nici 20 mm. de apă. Sunt localități în care nu s'au obținut nici chiar 10 mm. de apă în această lună.

Debitul râurilor și izvoarelor a continuat a se micșora. Prin unele părți, ca în districtul Vaslui, se simte deja lipsa de apă pentru vite.

În afară de puținele ploi, ceea-ce a făcut ca seceta să fie și mai simțitoare este frecvența vânturilor tari în multe zile din ultima decadă.

¹⁾ Zicem: aproximativ căci din cele 408 stațiuni, unde se măsoară precipitațiunile atmosferice, câte-va nu au intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifica însă în mod simțitor cifrele ce dăm.

cauzând uscarea și mai tare a pământului. În mare parte a lunii timpul a fost răcoros; la sfârșitul decadei a doua au fost 2 zile cu o căldură dogorătoare. În urma ploii de la 26 în nordul Moldovei, și când a nins puțin pe munți, timpul s'a răcit mult.

În câte-va zile din ultima decadă a fost îngheț și brumă în unele localități muntoase și din Moldova.

Starea Agricolă.

În ultimul nostru Buletin, vorbind de situațiunea agricolă la finele lunii Aprilie 1904, ne exprimam precum urmează:

«Pretutindeni, la sfârșitul lunii, se simte nevoie de ploae. Dacă ea nu va veni în scurt timp, multe din semănăturile de toamnă și mai cu seamă de primăvară vor suferi în mod netăgăduit căci subsolul este foarte uscat».

Prea puținele ploi și timpul rece și vântos din cursul lunii Mai au înrăutățit mult situațiunea agricolă. Afară de unele excepțiuni, cerealele de toamnă ea și cele de primăvară nu s'au dezvoltat de cât foarte puțin, rămânând mici, rari și pipernicite. Grâul, care eșise bine din iarnă și care la sfârșitul lunii precedente era frumos, din cauza lipsei de ploaie din această lună, a rămas mic; mulți din frați s'au uscat, rezistând numai firul principal care a dat un spic mic și fără putere; unele spice sunt uscate la vârf. Grâul, care a eșit mai slab din iarnă, s'a uscat cu totul; în multe părți s'a întors pentru a se înlocui cu porumburi sau nutrețuri, iar în altele s'a dat spre pășunare.

Orzul de primăvară și ovăzul se prezintă ceva mai bine; însă și ele sunt ofilite cu foile răsucite și nu dau mari speranțe. În unele părți, unde s'a semănat mai de timpuriu, orzul este gata a da în spic. Orzul de toamnă este mult mai bun.

Porumburile s'au semănat pretutindeni; în unele părți s'au și prășit. Ele nu se prezintă în toate părțile în aceleași condițiuni, așa că pe alocuri sunt slabe, pipernicite și rari. Sunt locuri unde încă n'a răsărit porumbul.

Fânețele naturale sunt slabe și rare; în ultima decadă ele s'au și cosit în părțile de câmpie. Cele artificiale, ca trifoiul și lucerna, dau puțin nutreț.

Pășunile și islazurile sunt în multe părți uscate și vitele suferă de foame. În unele localități s'a permis deja pășunatul în păduri.

Pomii fructiferi, de și au legat destul de bine, însă, din cauza secetei, cea mai mare parte din fructe s'au uscat și cad. Mai dezastros în cursul acestei luni, a fost numărul așa de mare al omizilor în cât în multe părți ele au distrus frunzele copacilor și s'au coborât pe iarba; vitele refuză de a mânca această iarbă.

Vița de vie a înfrunzit în cursul acestei luni, parte a și înflorit, însă suferă și ea de secetă; lăstarii sunt mici și nu se pot dezvolta.

În definitiv, situațiunea agricolă la sfârșitul lunii Mai este destul de rea. Totuși în vestul Munteniei și cu deosebire în o parte a Olteniei, unde ploile, atât în lunile precedente cât și în cursul acesteia au fost ceva mai abundente, precum și în nordul Moldovei unde în ultima decadă au căzut câte-va ploi mai mari, starea agricolă este frumoasă și pe alocuri chiar foarte frumoasă. Dacă vor urma în curând ploi abundente se va obține, în aceste regiuni, o recoltă bună.

Din contra, în estul Munteniei și cu deosebire în districtele: Ialomița, Buzău, R.-Sarat și Brăila, în partea centrală și de jos a Moldovei și în mare parte a Dobrogei, cerealele de toamnă ea și cele de primăvară sunt compromise; chiar dacă ar urma o perioadă ploioasă, ea nu ar mai putea folosi de cât porumburilor și nutrețurilor.

Institutul meteorologic

SOCIETATEA „PROGRESUL SILVIC”

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ

Domnul C. I. Stoicescu, Ministrul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, a însărcinat pe D-l Inspector silvic Th. Galleriu, șeful serviciului pădurilor, a prezentat D-lui Ion Kalinderu, Președintele Societății «Progresul silvic» legea, prin care se recunoaște acestei Societăți calitatea de persoană morală.

D-l Ion Kalinderu a exprimat D-lui Th. Galleriu mulțumirile sale și tot-odată a adresat o scrisoare de mulțumire D-lui Ministru.

Copie după Înaltul Decret Regal No. 1630 publicat în Monitorul Oficial, No. 23, din 28 Aprilie 1904 :

CAROL I

PRIN GRĂȚIA LUI DUMNEZEU ȘI VOINTA NAȚIONALĂ

REGE AL ROMÂNIEI

La toți de față și viitori sănătate.

Corpurile legiuitoare au adoptat și Noi sancționăm ce urmează :

LEGE

Art. unic. Se recunoaște calitatea de persoană morală Societății «Progresul Silvic», cu sediul în București și cu dreptul de a funcționa conform cu statutele sale, care nu se vor putea modifica de cât cu aprobarea Ministerului de Agricultură, Industrie, Comerț și Domenii.

Această lege dimpreună cu statutele la dânsa anexate, s'au votat de Adunarea Deputaților în ședința de la 20 Aprilie anul 1904, și s'au adoptat cu majoritate de șasezeci și cinci voturi, contra unu.

Vice-Președinte (ss) **I. G. Poenaru-Bordea.**

L. S. A. D.

Secretar (ss) **St. C. Ioan.**

Această lege d'impună cu statutele la dânsa anexate, s'a votat de *Senat*, în ședința de la 21 Aprilie 1904, și s'a adoptat cu majoritate de trei-zeci și nouă voturi contra unu.

Președinte (ss) **P. S. Aurelian.**

L. S. S.

Secretar (ss) **Al. I. Filipescu.**

Promulgăm această lege și ordonăm ca ea să fie investită cu Sigiliul Statului și publicată în *Monitorul Oficial*.
Dat în București la 26 Aprilie 1904.

(Urmează semnătura M. S. Regelui).

L. S. St.

Ministrul Agriculturii, Industrii, Comerțului
și Domeniilor,
(ss) **C. I. Stolcescu.**

Ministrul de Justiție,
(ss) **Al. Giani.**

No. 1680.

Această copie fiind conformă cu originalul, se certifică de noi.

Șeful serviciului Pădurilor, Inspector silvic,
Theodor Galleriu.

Adresa No. 26.574, de la 29 Martie 1904, a D-lui Ministru al Agriculturii, Industrii, Comerțului și Domeniilor, către D-l Președinte al Societății „*Progresul Silvic*” :

Domnule Președinte,

Corpurile legiuitoare au votat în ședința din 20 și 21 Aprilie curent, și M. S. Regele, prin Înaltul Decret Regal No. 1630, publicat în *Monitorul Oficial*, No. 23, din 28 Aprilie a. c., a bine-voit a sancționa legea prin care se recunoaște calitatea de persoană morală Societății «*Progresul Silvic*».

Am onoare a comunica D-voastră acest fapt, și de a vă trimite copie de pe legea în chestiune, pentru ca Societatea să se poată bucura de drepturile ce i le acordă.

Doresc deplin succes Societății în noua cale de activitate, pe care s'a îndrumat, și vă rog, Domnule Președinte,

să bine-voiți a primi cu această fericită ocaziune, asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

Ministru, **C. I. Stoloescu.**

Șeful Serviciului, Inspector Silvic,
Th. Galleriu.

Răspunsul D-lui Președinte al Societății „*Progresul Silvic*”

4, V, 1904.

Domnule Ministru.

Am primit adresa No. 26.574/1904, prin care bine-voiți a mă înștiința despre recunoașterea Societății «*Progresul Silvic*» ca persoană juridică.

Vin mișcat de această atențiune cât și de amabilitatea ce a-ți avut, de-a 'mi-o transmite prin D-l Inspector Galleriu, vă rog, Domnule Ministru, a primi împreună cu expresiunea gratitudinii mele, încredințarea respectoasei mele considerații.

Președinte, **Ion Kalinderu.**

Secretar, **N. O. Nădejde.**

Câte-va observațiuni asupra legislației noastre forestiere

Sunt câți-va ani de când în țara noastră s'a dat oarecare atențiune pădurilor. Înainte de 1880, fie care făcea cum îl tăia capul în pădurile statului. Acestea nu aveau altă destinațiune de cât să fie distruse, pentru ca din lemnul lor să se facă câte-va lucrări de o industrie primitivă, iar din cea mai mare parte să ne încălzim în timpul ernoii; vitele pe de altă parte nici unde nu puteau găsi o iarbă mai bună și o umbră mai deasă, în timpul arșiței din lunile de vară, de cât în imensele păduri care acopereau nu numai partea muntoasă a țării, dar încă o bună parte din regiunea deluroasă și cea de câmp.

Când nimic nu era organizat în țara noastră din punct de vedere economic, când încă nu știam avuția pe care o

conținea codrii noștri din Carpați până în Dunăre, nu trebuie să ne mire pentru-ce să neglijăm acest mare izvor de bogăție și pentru-ce până mai acum două decenii, drumurile toate își aveau direcțiunea prin păduri și mai ales pentru-ce locuitorii de la sate în trecerea lor, aruncau în car câte-va uscături căzute câte-odată, rupte din arbori de cele mai multe ori.

Autoritățile nu puteau face nimic, pentru-că nu eră nimeni care să dea ordine,¹⁾ nefiind încă o administrație specială, constituită după cerințele științei moderne. Și numai astfel se explică pentru-ce pădurile de stejar, una din esențele cele mai prețioase, s'au nimicit în mare parte.

Exploatatorii după vremuri s'au îmbogățit mai mult de cât eră normal să se îmbogățească; țara însă va trebui să facă enorme sacrificii pentru a reîmpăduri o minimă parte din suprafața despădurită²⁾.

Dar dacă Ministerul de Domenii a făcut și va face progrese continui, grație noilor producțiuni pe care pământul nostru le conține și mai ales acelor care s'au găsit în capul

1) Ministerul de Domenii n'a fost creat de cât abia în 1883 prin legea de la 30 Martie.

Înainte de această dată, găsim numita «*Administrațiune a domeniilor*», înființată prin legea de la 1872 și atașată pe lângă Ministerul lucrărilor publice. În mod succesiv, prin decrete și legi ulterioare, trec la Ministerul de Domenii, o mulțime de instituțiuni, care nu aveau nici un rost să fie alipite la alte ministere, de pildă serviciul grădinilor publice și școala veterinară, care mai înainte erau cele d'ântăiu alipit Ministerului de Lucrări publice; iar cea din urmă Ministerului cultelor și instrucțiunii.

Legea pentru înființarea Ministerului de Domenii, a mai primit și alte reforme și anume în 1886 Iulie 2, prin care s'a abrogat al. 3 al articolului 4 și s'a înlocuit art 9, 10, 11 și 12 cu 4 aliniate noi; apoi legea din 1889 Martie 28 adaugă la art. 6 un nou aliniat și în fine, legea din 1892 Maiu 14 mai înființează pe lângă Ministerul de Domenii *Secțiunea vânzării bunurilor statului* și mai recent: Serviciul viticol, de mine și cariere, pescăriilor etc., etc., ultima reformă e foarte recentă ea datează din 1900 Aprilie 6.

2) O altă pierdere destul de importantă pentru noi, mai este și faptul că agricultura însăși se resimte din cauza despăduririlor. Se știe că pe lângă suprafețele acoperite cu masive lemnoase, umiditatea este mult mai mare și ploile de o normalitate extra-ordinară. Pădurile în localitățile agricole sunt un fel de *horoscop*, care nu desminte nici-odată așteptările cultivatorilor cu privire la fertilitatea solului.

acestui departament, cu specialități atât de diverse; totuși, serviciul silvic, nu se datorează de cât ingenioasei idei de a se trimite tineri în străinătate și mai ales la Nancy, la școala forestieră din acel oraș. Generațiile venite în țară pe la 1883, au determinat noul curent în știința pădurărească, și aceștia au lucrat foarte mult, pentru că se găseau în cea mai curioasă situație, erau neașteptate de lumea în mijlocul căreia se găseau. Cine putea lua în serios pe acești neofiți, care vorbeau de protecția masivului lemnos, unei populațiuni care era obișnuită să-și satisfacă trebuințele caznice cu lemnele din pădurea cea mai apropiată? Chiar clasele dominante surădeau, când auzeau pe noii veniți discutând în *Revista pădurilor*¹⁾, precum și în conferințele de la congresele silvicultorilor, despre protecțiunea vânatului în țara noastră²⁾; pe de altă parte, pășunatul, care din toți timpii fusese lăsat la îndemâna tuturilor, odată cu înființarea serviciului silvic din Ministerul Domeniilor, se reglementează astfel în cât să nu mai producă ravagiile de mai nainte.

La idei noi, trebuiesc oameni noi și aceștia nu există. D'aci nevoia creării unei școale speciale în timpul Ministeriatului lui Ioan Câmpineanu, prin legea de la 8 Iunie 1883, școală, care n'a funcționat multă vreme, dar care a produs elementele primordiale, din care trebuia să se recruteze numărul destul de mare al agenților silvici, cei d'ântâiu pionieri în salvagardarea intereselor noastre pădurărești, și ca dovadă că aceste interese erau mari și că trebuiam să le dăm cea mai desăvârșită atențiune cu mult mai de vreme,

1) Această publicațiune, organ al societății «Progresul silvic», creată de fruntașii competenți în ale pădurilor, a adus cele mai mari servicii corpului silvic. Aci ar fi locul să cităm între alții pe d-l Ioan Kalinderu, președintele de onoare al societății sus zise și grație căruia silvicultura a făcut pași așa de repezi; ne abținem însă de a face ver o reflexiune pentru că socotim că personalitatea d-lui Kalinderu este mai presus de ori-ce laudă. D-sa, care a apropiat atât de mult pe cel d'ântâiu om al țării a avut rara favoare de a fi cunoscut și iubit și de cel din urmă cetățean. Istoria regenerării noastre economice, e strâns legată de numele său.

2) Legea vânatului nu s'a făcut de cât în 1891 Noembrie, iar regulamentul aceleiași legi la 18 Ianuarie 1892. Ținem să arătăm că această lege se datorește în mare parte, neuitatului George Stătescu, diplomat al școalei de silvicultură din Nancy, fost până în ultimele sale momente, profesor al școalei din Brănești.

este faptul că de la 1883, data creării departamentului domeniilor statului și până la 1893, bugetul acestui Minister prezintă la venituri, importanta sumă de 28 și jumătate milioane, din care numai venitul pădurilor este de peste 4 și $\frac{1}{2}$ milioane lei.

Am făcut această mică digresiune pentru ca să arătăm în câte-va cuvinte, modul cum s'a organizat administrația noastră domeniială și în special ramura silvică. De astă dată vom intra în studiul subiectului ce ne-am propus să tratăm, în această scurtă monografie, asupra legislațiunii noastre forestiere.

* * *

Codul silvic, din 24 Iunie 1881, a primit o modificare în anul 1892, în art. 19; de alt-fel întreg acest codice, nu are mai mult de 46 articole.

Diviziunea acestui codice este în 3 titluri și anume în titlul I, găsim că administrația domeniilor și pădurilor statului este însărcinată cu aducerea la îndeplinire a legii silvice. Am văzut mai sus că Ministerul de Domenii, nu s'a creat de cât după 2 ani, adică în 1883, ast-fel că în momentul promulgării codului silvic, administrația pădurilor se găsea alipită tot la Ministerul de lucrări publice.

În art. 2 se arată că agenții însărcinați cu administrația precum și acei destinați a păzi pădurile, vor intra în funcțiune, îndeplinind dispozițiunile art. 12 și 13 din legea pentru administrarea Domeniilor statului din 28 Martie 1872, după care paza și administrația pădurilor era încredințată unui personal compus din inspectori silvici, șefi și sub șefi de circumscripțiuni, oameni recrutați dintre acei «care au făcut studii speciale de silvicultură și agronomie». Se vede însă că acest personal a lipsit multă vreme, pentru-că abia în 1875, prin legea de la 15 Iulie, se crează 4 inspectori silvici, 10 sub inspectori și 45 guarzi generali, pentru o suprafață acoperită cu un masiv păduros, de cel puțin câte-va mii de kilometri pătrați. Ori cine poate înțelege că o ast fel de organizare era o ficțiune din punctul de vedere al exercitărei autorității centrale în toate colțurile țării. Un lucru, care trebuie să atragă atențiunea în articolul ce analizăm este partea finală a aliniatului întâiu, unde se spune că dis-

pozițiunile la care face aluziune art. 2 sunt aplicabile pentru toate pădurile supuse regimului silvic.

Ce este un regim silvic? Răspunsul la această chestiune ni'l dă întreg titlul al II din codicele silvic, în cele 3 din patru secțiuni, din care e compus și anume secțiunile relative la amenajarea, la defrișarea și exploatarea unei păduri. Din analiza articolelor referitoare la zisele secțiuni s'ar putea trage concluziunea că regimul silvic al unei păduri, este norma, științificește stabilită, după care ea cată să se exploateze.

Prima secțiune din titlul ce examinăm, enumeră pădurile care sunt supuse regimului silvic, totuși această secțiune care nu e de cât art. I din codul forestier francez, nu reproduce în întregime acest din urmă text. După art. nostru 3, care reprezintă chiar secțiunea I, sunt supuse regimului silvic, pădurile ce aparțin statului și comunelor, ale stabilimentelor publice, comunităților și bisericilor de mir, precum și aceleași păduri, asupra cărora se găsește în indiviziune particulari cu persoanele juridice indicate mai sus.

Articolul corespunzător francez, supune regimului silvic și pădurile care aparțin Domeniului coroanei; la noi, însă această obligațiune nu s'a produs în art. I, poate, pentru că pădurile de pe Domeniile coroanei, pot servi de exemple celor-l-alte din acest punct de vedere.

Legiuitorul nostru, care a produs în codul silvic, codul forestier francez, numai într'o minimă parte, pentru-că acest din urmă are 226 articole pe când al nostru după cum am văzut nu are de cât 46 nu a luat din codul francez toate principiile pe care le conținea acesta, cu privire la pădurile supuse regimului silvic. În adevăr, la început nici în Franța nu s'a impus regimul silvic prăvăzut în anul 1827 și pădurilor particulare; numai după 32 ani, în 1859, intervine legea cu data de 18 Iunie, asupra defrișării pădurilor particularilor și care formează titlul al XV al codului forestier. La noi întreg acest titlu se găsește restrâns în art. 11 până la 16 inclusiv din secția 4 a codului silvic.

Principiul a trebuit să pară grav, atât legiuitorului francez cât și legiuitorului nostru, pentru-că adesea, impunând un regim silvic unui proprietar particular, ar fi să izbim în dreptul de proprietate, în baza căruia, conform art.

480 c. c. «cine-va trebuie să se bucure și să dispue de lucrul său în mod exclusiv și absolut». Când se poate dispune de un lucru, însemnează că acel care-l are în proprietate, poate să-l distrugă sau să-l abandoneze, or prin faptul reglementării dreptului de defrișare al unei păduri «resulte une restriction au droit de disposer, par destruction, de la chose dont on est propriétaire»¹⁾

Se știe că în caz de utilitate publică, cine-va poate fi atins în dreptul său de proprietar absolut, prin expropriațiune; acelaș motiv s'a invocat și în sprijinul legii din 1859, reprodusă în scurt în art. 11 și urm.

«Les forêts exercent en général une action favorable sur le climat quant à la salubrité. Elles contribuent puissamment à la régularisation du régime des eaux, en particulier à la conservation des sources, à la fixation des dunes sur le bord de la mer, ou des terrains disposés en pente rapide sur les montagnes, etc. De là la protection qui leur est assurée par la loi et qui a fait l'objet des articles 219 et suivants du Code forestier». Iată mai mult de cât un motiv, expus de d-l Jouzier inginer și profesor, în importanta sa lucrare *Legislation rurale*,²⁾ pentru a legitimă principiul legii ce analizăm.

În adevăr, ce poate fi mai important de cât un masiv lemnos, fie pe țărmul apelor curgătoare, fie pe inclinațiunile abrupte ale munților și dealurilor? Se știe că vegetația păduroasă menține sau fixează nisipurile sburătoare, care din cauza mobilității lor, pun în imposibilitate pe agricultor să utilizeze terenurile imense de aluviune. Și ast-fel se explică pepinierele de pini și salcâmi, destinate să dea pueții necesari pentru plantarea pământurilor nisipoase.

În Franța ca și în România nu poate particularul pentru propriul lui interes, să sacrifice interesul general, cu toate astea. Statul, nu va putea să abuzeze de acest drept pe care și-l însușește, și de aceea legiuitorul a reglementat această barieră impusă proprietarului, în ceia-ce privește exploatarea pădurilor sale.

1) *Legislation rurale* de D-l E. Jouzier, profesor la școala de agricultură din Rennes, ed. 1904.

2) pag. 167 și următoarele.

Proprietarul unui masiv păduros care se găsește în condițiunile art. 11, codul silvic și care ar dori să-l exploateze va trebui zice codul francez, conform art. 219, să facă o declarațiune cu cel puțin patru luni înainte sub-prefectului, în intrul căru termen administrația e ținută să facă opozițiune, iar dacă nu se va face o asemenea opunere, proprietarul poate începe defrișarea. În cazul când o opozițiune s'a făcut, o anchetă are loc printr'un șef silvicultor, față fiind și proprietarul. Dosarul trimis Prefectului se înaintează ministrului de agricultură care și dă și el avisul luând părerea secțiunei agricole de pe lângă consiliul de Stat. Dacă proprietarul nu s'a conformat dispozițiunilor ce preced, poate fi amendat cu 500 până la 1.500 lei de hectar tăiat ¹⁾, sau cu 100 până la 500 în legea noastră.

La noi procedura e mult mai simplă. Proprietarul care dorește să-și defrișeze pădurea sa supusă regimului silvic prevăzut de art. 11 cod. silvic, se va adresă Ministerului, după 6 luni de la publicarea în *Monitor* a supunerei sale la regimul silvic, făcând contestațiune, după care o anchetă se va face la fața locului de delegații Ministerului. Această deciziune a comisiunei va fi supusă la aprobarea consiliului de miniștri. Legiuitorul nostru a fost ceva mai îngăduitor în sensul, că chiar în cazul când pădurea se găsește în dispozițiunile art. 11, proprietarul va putea s'o defrișeze pe o suprafață de 75 hectare, însă cu condițiunea de a o transforma în podgorie.

La noi de asemenea nu s'a reprodus partea finală din art. 220 c. f. f., care dispune că chiar în cazul când pădurea e necesară pentru salubritatea publică, încă ea va fi supusă regimului silvic și deci în imposibilitate pentru particular de a o defrișa. Ar fi fost utilă această dispozițiune, pentru că ar fi dat mijlocul ca să se menție în unele localități masivele păduroase, atât de utile din toate punctele de vedere

Cam acestea sunt observațiunile pe care le aveam de făcut cu privire la titlul al II din codicele silvic.

(Va urma)

Iulian Teodorescu

Doctor în drept al Facultăței juridice din Paris
Judecător pe lângă tribunalul Ilfov.

1) A se vedea pentru detalii mai multe, art. 219 și următorii din codul forestier, precum și opera d-lui E. Jouzier, pag. 168 și următoarele.

STUDIU

ASUPRA

Împăduririi nisipurilor sburătoare de pe proprietățile Statului Piscu-Tunari și Ciuperceni din județul Doljiu¹⁾.

§ I.

*Domnule Ministru,
Domnule Președinte, și
Domnilor,*

Înainte de a intra în descrierea amănunțită a plantațiilor făcute pe nisipurile sburătoare, de pe proprietățile statului Piscu-Tunari și Ciuperceni, a modului de procedare la împăduriri, felul reușitei, etc., credem necesar să spunem în treacăt, ceva despre origina acestor nisipuri.

Terenurile în studiu fac parte din perioada geologică quaternară, așezate de-a lungul fluviului Dunărea.

În urma marelor cataclisme, care au precedat perioada actuală, cursurile de apă căutând a intra în mătcile de azi, au târât cu ele imense cantități de nisip, formate prin eroziune, din întregul basin al unui râu, — fenomen ce se întâmplă, de alt-fel și azi cu apele curgătoare, — dar ne apărât că atunci debitul nisipului adus, era enorm de mare, și cum probabil apele s'au retras încetul cu încetul în timpul cât își alegeau matca, s'au depus sedimentele de nisip pe o suprafață mai mare sau mai mică după configurațiunea terenului, — mai joasă ori mai înaltă, — din imediată apropiere a văii, care urmă, de atunci înainte să fie predestinată matca unui râu.

Dunărea, unul dintre fluviile mari din lume, cu un bazin imens, era fatal să depună în juru-i, pe părțile unde s'a găsit o pantă dulce, ori depresiuni, mari cantități de nisip, care după complectă retragere a apelor, urmă să rămână

1) Conferință ținută la Societatea «Progresul Silvic», în ziua de 20 Martie a. c.

în voia vânturilor, acolo unde ar fi stat neînerbate mai mult timp.

Una din părțile joase, puțin înclinate, ce Dunărea a întâlnit în cale, a fost și regiunea de la Calafat, înainte Ciuperceeni, Dessa, Piscu-Tunari, Ghidiciu. În jurul acestei regiuni, Dunărea face o curbă mare de la Nord spre Sud și apoi își ia direcția spre Est, și din dreptul acestei curbe spre Est încep Domeniile statului Ciuperceeni și apoi Piscu-Tunari, despărțite prin proprietatea Dessa particulară.

Regiunea în chestiune, pe care s'au ivit nisipurile sburătoare, este limitată la Sud și Vest cu Dunărea, la Est cu moșia Rastului a Principelui C. Brâncoveanu și la Nord cu o linie dusă de la Calafat spre Est prin partea de Sud a comunelor: Poiana, Tunari, Piscu și Ghidiciu; are o lungime de 25 kilometri, și o lățime medie de 10 kilometri adică o suprafață de 250 kilometri pătrați.

Nisipurile sburătoare actuale s'au ivit pe la anii 1850-1851; iar mai înainte erau fixate, — după cum spun bătrânii, — și încetul, cu încetul, de unde la început nu erau de cât mici cariere de unde pornea nisipul, cu timpul însă s'au întins pe suprafețe mari, năpădind în calea lor terenuri de cultură fânețe, astupând bălți cu adâncimi considerabile.

Cauzele ivirii nisipurilor sburătoare sunt: abuzul pășunatului pe locurile nisipoase și introducerea lor în cultură. Că, și mai înainte de 1850, aceste nisipuri au fost sburătoare probabil că numai atunci după depunerea lor și retragerea apelor, și că s'au fixat înerbându-se după un timp mai mult sau mai puțin îndelungat; ne este probă configurațiunea terenului pe alocuri, unde se găsesc ondulațiuni înerbate, mai mici ori mai ridicate, absolut de aceeași formă asemănătoare cu cele formate de la ivirea nisipurilor sburătoare actuale.

Satele Dessa și Piscu, înainte de 1860 nu erau în locul unde se găsesc azi, ci Dessa cu 2 klm., și Piscu cu 1 kilometru mai în spre Sud. Dar venind peste ele troenele de nisipuri sburătoare, locuitorii au fost siliți să și ridice locuințele cu tot avutul și să se retragă spre Nord din calea lor.

Până azi nisipurile sburătoare propriu zise, au atins în această regiune o suprafață totală de 5575 hectare; parte

fixată deja prin împăduriri, parte și foarte puține încă în mișcare.

S'au plantat pe moșia Calafat și delimitările Călăfătenilor 155 hectare, pe domeniul statului Ciuperceni 770 hectare, pe proprietatea Dessa și delimitările locuitorilor 1620 hectare, delimitările Poenarilor 75 hectare, moșnenii Mucicani 55 hectare, delimitarea Piscanilor 16 hec., pe Domeniul statului Piscu-Tunari 1691 hec., Pisculețul 93 hec., Ghideciul și delimitarea Ghidecenilor 1100 hectare.

Afară de aceste plantațiuni făcute pe nisipuri sburătoare, la Nord-Vest de regiunea de care ne ocupăm în mod amănunțit, cităm plantațiunile de salcâm pe Domeniile Maglavit, Pătulele și cele începute acum de stat la Deves, iar în spre Est la o depărtare de peste 100 km., despărțite de imense bălți se află plantațiunile la Potclu-Ianca ale Statului precum și reușitele plantațiuni ale Domeniului Coroanei de la Sadova, care sunt în suprafață de aproape 2000 hectare plantațiuni, care fiind de o importanță mare și în condițiuni de situație diferite de regiunea de care ne ocupăm, merită un studiu a-parte.

Revenind acum la regiunea de care ne ocupăm în mod amănunțit, spunem că s'a făcut până în prezent greșală, afirmându-se că în această regiune sunt zeci de mii de hectare de nisipuri sburătoare plantate sau în curs de plantare. Suprafața brăzdată cu trâmbele de nisip adus de vânturi, în adevăr este mare, dar nisipul nu s'a depus astfel ca să formeze mase mari continue, ci trâmbe, trâmbe; ici oprit de un deluleț, ici reținut în cale de un lac; căci trebuia întâiu să 'l astupe și să facă pod de trecere, etc. Și printre aceste delulețe de nisip au rămas ca și mai 'nainte așa zisele în localitate «padini», cu locuri de cultură, fânețe și mici bălți.

Dacă însă nu s'ar fi început lucrările de fixare prin împădurire, de sigur că până azi s'ar fi cotropit de nisip întreaga regiune de 250 km. pătrați.

Prima împădurire, în această regiune, s'a făcut cu salcâm pe proprietatea Dessa în 1870—1875, pe atunci a Principelui Obrenovici, numai pe o suprafață de 120 hectare, unde fusese mai 'nainte vechiul sat Dessa și în împrejurimi; continuându-se pe această proprietate lucrările de împădurire pe restul nisipurilor, tocmăi în anii 1890—1894.

Declarându-se războiul pentru Independență din 1877/78, Majestatea Sa Regele, pe atunci Domnul țării, își stabilește cuartierul general la Poiana, tocmai în mijlocul liniei dintre Calafat, Ciuperceni, Ghidiciu, pe unde se întindea de la Vest la Est opera cutropitoare a nisipurilor și prin această împrejurare, mai mult se atrage atențiunea bărbaților noștri de Stat asupra pericolului ce amenință complect regiunea în cestiune, zic mai mult, căci și înainte se cunoștea pericolul, dar nu le era îndestul de învederat.

Se termină războiul, și criza politică prin care a trecut țara până la 1881, Proclamarea Regatului, și după aceea imediat Primul Ministru de atunci Ioan Brătianu care văzuse la fața locului această Sahară, ia măsuri ca serviciul silvic să facă un studiu în localitate.

În 1883 se și face prima plantațiune cu pueți de salcâm proveniți din rădăcini, luați de la locuitori din satele învecinate: Piscu și Tunari, la punctul «Grindu-cu-bani», din domeniul Piscu-Tunari pe o suprafață de 3 hectare, a cărei reușită întrece ori-ce așteptare.

În primăvara anului 1884, se înființează câte o pepinieră de salcâmi la Piscu-Tunari și Ciuperceni; și în toamna aceluiași an s'au început în masă marea plantare a nisipurilor sburătoare pe ambele domenii.

S'au plantat în decursul anilor 1883—1891, 1896—97, 1899—901 la Piscu-Tunari 1644 hec. salcâm, 0^h.50 arii anin 2^h.00 o însemânțare directă de stejar, 27^{ha}. plop și 17^h.50 arii pin silvestru în amestec cu stejar, în total 1691 hectare.

La Ciuperceni s'au plantat de la 1885—1891 și în 1900 o suprafață de 758^h.17 arii salcâm 2^h.30 stejar, 2^h.75 frasin (*fraxinus excelsior*) și 8^h.a. prin silvestru și austriac în total 771^h.a 22 arii.

Plantațiunile acestea s'au făcut numai pe părțile unde erau nisipurile sburătoare, ferindu-se, afară de rari excepțiuni, terenurile nisipoase inerbate, căci nu permiteau condițiunile dearendarea moșiilor; și afară de aceasta grija de căpetenie atunci era fixarea nisipurilor sburătoare.

Azi fiind perimetrat domeniul silvic după aceste proprietăți, mai sunt de plantat la Piscu-Tunari 2071 hectare 88 arii și la Ciuperceni 1390^h.a 96 arii, parte terenuri joase bogate în materii nutritive, parte nisipuri inerbate care nu

s'au pomenit când-va să fie sburătoare; dar azi ici colo, rar, a început a se mai ivi câte o mică carieră din care vântul mână nisipul.

§ II.

Modul efectuării împăduririlor.

Sistemul ales pentru împădurirea nisipurilor a fost: plantațiunile cu pueți crescuți în pepinieră. În acest scop s'a înființat 2 pepiniere: la Piscu-Tunari în suprafața de 15^{hect.} și una la Ciuperceni de 14 hectare.

Pueții de un an se plantau în toamna și în primăvara următoare, iar din rădăcinile rămase în urma scoaterii pueților, eșind noi pueți se mai luau două recolte. Sistemul de sămănare în pepinieră a fost acesta: să făceau mici șențulețe, după ce pământul era bine desfundat, în felul următor: întinzându-se două sfori de la un cap la cel-l-alt al tarlalei, distanțate de 30^{cm.}, un lucrător pornea cu sapa trăgând în lături pământul, iar în altul (încălțat cu opinci) pornea în urmă mergând cu picioarele perpendicular pe linia de demarcațiune a șanțului, bătătorind fundul șanțului unde se arunca prin împrăștiere sămânța de salcâm, care era apoi acoperită cu stratul de pământ trebuincios. Acest sistem a fost cel mai propice localității, de oare-ce terenul fiind nisipos trebuia să fie udat cât mai mult, și neapărat cum șențulețelor li se da o înclinare, se inundau turnându-se apă de la un cap. Intre aceste șențulețe se menajă un spațiu ridicat tot de 40^{cm.} cât este necesar lucrătorului de a călca în timpul plivitelui.

Plantațiunea pueților s'a făcut în rânduri la distanță de 3 metri între rânduri și pueți. Era de ajuns să se dea o singură dată cu cazmaua pentru a se face loc suficient îngropării rădăcinilor în pământ.

Piedica cea mare de învins pentru reușita împăduririi a fost că nisipul troenea, în urmă pueți plantați.

S'au întrebuintat mii de care coceni de porumb, pentru a fi așezați și fixați de-a supra nisipului spre a-l opri să se mai miște. În acest scop se făceau împletituri de coceni legați cu nuele și se așterneau pe nisip.

Au fost părți, între care cităm porțiunea Piscul-Po-peștilor, de la Piscu-Tunari unde a trebuit să se planteze în trei ani consecutivi aceiași porțiune până ca să se re-șească a fi împădurită, din cauză că acest pisc fiind așezat în bătaia, extrem de violentă, a vânturilor, de la Vest la Est, ori-ce lucrare de fixarea nisipului, eră aproape iluzorie. A trebuit însă să se formeze întru cât-va masivul în părțile de dinainte, să se astâmpere acolo nisipul ca să nu aibă vântul de unde l'aduce și peste pueți și peste coceni.

Avându-se în vedere greutatea ce au fost de învins, fixarea acestor nisipuri face onoare acelor care au depus o muncă atât de asiduă pentru reușită.

§ III.

Reușita plantațiilor.

Rezumând cele arătate mai sus, avem plantate pe aceste două domenii o suprafață de 2462^{h.a} 22 arii, din care 2402^{h.a} 17 arii salcâm, 0^{h.a} 50 arii anin, 4^{h.a} 30 arii stejar, din care 2^{h.a} 30 plantațiune cu pueți crescuți în pepinieră și 2^{h.a} însămânțare directă, 2^{h.a} 75 arii frasin, 27^{h.a} plop, 17^{h.a} 50 arii pin silvestru în amestec cu stejar și 8 hect. pin silvestru și austriac. Vom arăta gradul de reușită al fie-cărei din aceste specii :

Salcâmul plantat la Piscu-Tunari pe o suprafață de 1644^{h.a} și la Ciuperceni pe o suprafață de 758^{h.a} 17 arii, n'a avut același grad de reușită peste tot locul. Sunt porțiuni unde având o etate de 19 ani, arborii ating 15 metri înălțime, 0^m 70—1^m și chiar 1^m 20 grosime în circumferință la 1^m 30; în plină vigoare de vegetațiune, trunchiul drept bine conformat; și imediat alături sunt porțiuni unde salcâmul având aceiași etate, nu a atins de cât 1—5 metri maximum înălțime, și o grosime de 0^m 20—0^m 50 în circumferință la 1^m 30 intrat deja în stare de depericiune. Trunchiul acoperit cu muschi și rău conformat; de la bază până la 1 ori 2 metri înălțime având grosime de 0^m 50 în circumferință, de exemplu, iar de aci înainte au luat naștere ramificațiuni cari par mai mult niște crăci lacone, cum sunt acelea ce apar pe re-

zervole ce se lasă în exploatările, unde se aplică modalitatea crângului compus.

Multe porțiuni însă și anume din acelea ce nu au de cât 1—2 metri înălțime par niște mărăcineturi — ramificațiunea trunchiului pornind chiar de la bază, — toate pe cale de a se usca.

În pământ, făcând săpături, am constatat că rădăcinile salcâmlor din porțiunile reușite sunt groase, puternice, întinzându-se până la 10 și 15 metri în lături și 3—4 metri adâncime; iar în părțile nereușite rădăcinile nu sunt întinse de cât maximum 1 metru în lături și în adâncime, subțiri și mare parte din ele sunt uscate.

Etatea variază de la 12—19 ani.

În medie salcâmul, pe părțile alese ca reușite și unde arborii sunt în plină vigoare de vegetație, are o înălțime care variază de 5—15 metri, cu grosime în circumferință de la 0^m,30—1 și 1^m,20 la 1^m,30 de la sol predominând, în genere, arborii de 10 metri înălțime și 0^m,60—0^m,80 grosime în circumferință.

În urma ridicării în plan a plantațiunilor, rezultă că la Ciuperceni sunt 327^{h.a.}74 arii salcâm reușit și 430^{h.a.}43 arii nereușit; iar la Piscu-Tunari 842^{h.a.}62 arii reușit și 801^{h.a.}40 arii nereușit, adică în total din ambele domenii din 2402^{h.a.}17 arii, avem 1170^{h.a.}34 arii salcâm reușit și 1231^{h.a.}82 arii salcâm nereușit, deci ceva mai mult de cât de jumătate.

Aninul s'a plantat în anul 1888, are deci o etate de 15 ani și a căpătat înălțimea de 5—8 metri, iar grosime de 0^m,30—0^m,50 circumforința la 1^m,30 de la sol. A fost plantat pe un teren jos, într'o depresiune unde apa venită prin infiltrațiune de la Dunăre e la suprafață. Se notează că terenul acesta nu a fost nisip sburător ci un teren nisipo-argilos, inerbat. Starea de vegetațiune a aninului e slabă.

Pinul s'a plantat la Ciuperceni în 1891 pe o suprafață de 8^{h.a.}; la Piscu-Tunari în 1896 pe o suprafață de 17^{h.a.},50 arii; pueți fiind aduși de la pepiniera Valea-Geblești și având etatea de 3 ani. S'au făcut încercări de a se crește pinul în pepinieră și în localitate, însă nu s'a reușit a se crește de cât câți-va pueți, de oare-ce terenul, fiind prea nisipos, și în timpul verei clima prea secetoasă, pueții nu au putut rezista uscându-se.

Pinul are o vegetație puternică, la Ciuperceni a atins o înălțime de 3—5 metri și o grosime de 0^m,30 — 0^m,50 în circumferință; este prea rar însă nereușind de cât 50% din pueți. Ne mai făcându-se complectări, arborii au coronamentul prea dezvoltat; și aceasta este neapărat cauza pentru care nu a căpătat o înălțime mai mare.

La Piscu-Tunari de asemenea a reușit pinul, are o creștere destul de mulțumitoare, atingând până la 3 metri înălțime și se află în plină vigoare de vegetații. Nu a reușit însă de cât 20% din pueți, din cauză că au fost plantați și pe locuri prea joase, unde, în timpuri mai ploioase, apa stagnând, nu s'a prins nici un pin. S'a făcut aci complectări în toamna anului 1899 cu pueți de stejar, aceștia reușind și vegetând relativ bine pe depresiuni; pe părțile ridicate și nisipoase însă nu s'a prins nici unul perind toți în luna lui Iulie din anul 1900.

Insemnătarea de stejar de 2^{h.a.}, făcută în 1902 are o vegetație bună atât pe terenuri joase cât și pe terenuri ridicate.

Plopul s'a plantat în anul 1886 prin butași și a reușit numai pe o suprafață de 3^{h.a.}, având o înălțime de 7—15 metri și o grosime în circumferință de 0^m,30—0,50^{c.m.}—1 metru la 1^m,30 de la sol; e în plină vigoare de vegetație, dar pe restul de 24^{h.a.}, nereușind nu are de cât 1—2 maximum 3 metri înălțime și o grosime de 0^m,20—0,30^{c.m.} în circumferință fiind intrat în mare majoritate, în stare de depericiune

Stejarul plantat la Ciuperceni în 1890 pe o suprafață de 2^{h.a.},30 arii are o vegetație relativ mulțumitoare, atingând 0^m,15—0,30^{c.m.}, în circumferință la 1^m,30 de la sol și o înălțime de 4—6 metri.

Se mai găsesc la Ciuperceni pe locul fostei pepinieri, în amestec cu salcâmul, stejar ici, colo, câte unul având etate de 13—14 ani, cu o înălțime de 10 metri socotind și vârful și o grosime de 0^m,30 la 1^m,30 de la sol. Se notează însă că atât aci cât și porțiunea de 2^{h.a.},30 arii unde e făcută plantația de stejar, terenul este nisipo-argilos, iar nu nisipur sburător.

Frasinul plantat la Ciuperceni în primăvara anului 1900, pueții având atunci etatea de 2 ani, deci azi au șase ani, pe un teren nisipo-argilos, în suprafață 23^{h.a.},75 arii a dat rezultate excelente.

Pe părțile mai joase, unde și terenul este mai bun a atins o înălțime de 6^m,50^{cm}. și o grosime de 0^m,30^{cm}. în circumferință de la sol; cu trunchiurile bine constituite, drepte, fapt ce depinde și de împrejurarea că s'au plantat deși, la 2^m. între rânduri și 1^m,50 între pueți. În părțile mai ridicate și unde terenul este mai nisipos vegetația nu este așa de puternică dar mulțumitoare căci pueții au de la 2—3 metri înălțime.

S'a specificat mai sus că se găsește la Piscu-Tunari în amestec cu salcâmul și pueți de dud și glediță. Pueții aceștia s'a plantat în anul 1886, — glădița, pe nisip sburător și a reușit având cei mai dezvoltati arbori 7 metri înălțime și 0^m,50 în circumferință la 1^m,30 de la sol; iar dudul plantat pe un teren nisipo-calcaros, tare, conținând o mulțime de conglomerate numite în localitate, «escrementele dracului», n'a reușit crescând strâmb și crecos, neatigând înălțime de cât 1 m. până la maximum 3 m. intrat în stare de depericiune și mare parte uscându-se.

(Va urma).

George Crăciunescu.

REZUMATUL

Ședințelor adunării generale a Societății „Progresul Silvic”,
în zilele de 7, 8 și 9 Mai 1904.

Ședința de la 8 Mai

A doua ședință a avut loc în ziua de 8 Mai și s'a deschis la orele 9 seara sub președinția D-lui *Ion Kalinderu*, răspunzând la apelul nominal din D-ii membri.

D-l *Președinte* declară discuția deschisă asupra chestiunii următoare, pusă la ordinea zilei: *Lacunele Codului silvic*, dând cuvântul D-lui *Aurel M. Eliescu*.

D-l *Aurel M. Eliescu*: România, ca mai toate statele europene, a suferit o radicală transformare în ultima jumătate a veacului al XIX-lea. Această transformare s'a operat, poate, prea iute; trăesc încă oameni cari au apucat starea dinainte și cari aproape nu mai recunosc țara pe care au apucat-o.

Erau două țări, cu situațiunea internațională foarte puțin defi-

nită, cu administrațiunea patriarhală și cu trebuințe publice și private, foarte puține. Pentru satisfacerea acestor trebuințe, puțina agricultură, care se făcea, creșterea vitelor și industria casnică bine întemeiată, erau suficiente.

Multe împrejurări au determinat o bruscă schimbare; și în locul acelor țări apare România: stat liber și independent, cu o organizare de Stat aproape complectă și cu foarte multe trebuințe publice și private.

Pentru satisfacerea acestor trebuințe s'a recurs mult timp numai la întinderea culturii agricole; căci fără a se căuta mărirea producțiunii într'o cultură intensivă, s'a făcut ceea-ce era mai ușor de făcut: s'a mărit domeniul agricol.

Această întindere a domeniului agricol se făcea, mai ales în dauna domeniului forestier. Și fiind că numai un echilibru bine chibzuit între aceste două domenii poate să asigure o rentabilă producție a solului; fiind-că pe de altă parte, distrugerea domeniului forestier se făcea cu o mare viteză, așa că buna stare generală a țării era amenințată, oamenii cu o cultură specială au dat alarma.

Și datorii suntem să recunoaștem că cei chemați și-au făcut datoria: de la 1850 până acum, la toate epocile mai însemnate ale dezvoltării noastre, vedem pe oameni marcanți ai țării, lucrând pentru combaterca pericolelor, ce ar fi rezultat din distrugerea domeniului nostru forestier. Așa vedem că de la anul 1851 se aduc silvicultori francezi cari să îndrumeze exploatarea pădurilor pe o cale mai rațională; iar la 1864, imediat după secularizare, și când statul devine cel mai important proprietar funciar, vedem pe D-l. Trăsnea, șeful serviciului silvic, adresând Ministrului de finance, de care depindea atunci acea administrațiune, un raport plin de învățăminte. Prin acest raport se dă primul strigăt de alarmă.

Speriat de efectele unei despăduriri progresive a țării, D-l. Trăsnea arată importanța pădurei în economia generală a unei țări, expune starea de atunci a pădurilor, regimul legislativ la care au fost supuse, pericolele ce amenință țara prin distrugerea masivului păduresc și încheie cerând: un cod silvic, o școală și agenți necesari serviciului.

Din întreaga literatură silvică a acelei epoce rezultă că specialiștii erau preocupați de grijă pentru masivul păduresc aparținând statului și stabilimentelor publice.

Se vedeă un pericol în reaua exploatare, în frecuența delictelor și a incendiilor pădurești și de aci cercetarea mijloacelor de a pune o stavilă acestor rele. Menținerea acestui masiv și îmbunătățirea lui păreau atunci deziderate economice suficiente.

Destinsul forestier francez Bouquet de la Grye, chemat în 1875 împărtășește vederile silvicultorilor noștri; căci, după o lungă cercetare, depune un documentat raport în care stabilește că existența pădurilor statului este indispensabilă pentru bunul mers al gospodăriei publice; că pădurile domeniiale, fără a fi ruinate, nu sunt în stare bună; și că din cauza relei exploatare, a delictelor și a incen-

diilor ele sunt amenințate în existența lor. Iar pentru a asigura conservarea lor, d-sa propune un serviciu de pază care să asigure represiunea delictelor. Ca măsură administrativă, reclamă un personal mai numeros și mai instruit care prin o exploatare rațională să asigure rentabilitatea cea mai ridicată a masivului păduresc. Cam acesta era spiritul public la 1881, data elaborării codului nostru silvic actual; și trebuie să recunosc că acest spirit a predominat, și lui se datorește codul silvic sub forma lui actuală.

Este drept că chiar la acea epocă au fost oameni care au văzut mai departe și au căutat să facă o legiuire completă care să ne dispenseze pe noi de preocupările actuale.

Așa raportorul la Cameră al proiectului de Cod silvic, onoratul d. P. S. Aurelian, după ce documentează nevoia urgentă a unei legiuri silvice, tocmai pe această urgență se bazează pentru a reclama admiterea codului silvic așa cum fusese votat de Senat, deși recunoștea că legea avea lipsuri.

Dar pentru a fi mai lămurit las să vorbească chiar d. Aurelian:

«S'a obiectat că legea ast-fel cum a fost votată de Senat; nu este în destul de completă; că lasă afară, din sfera acțiunilor sale, pădurile particularilor, mărginindu-se a interveni numai în ceea-ce privește pădurile situate pe vârfurile și coastele munților, pe dealurile regiunilor muntoase; așa este, sunt lipsuri în această legiuire, însă ori-ce s'ar zice, ea răspunde unor necesități de întâia ordine, și așa cum este, punerea ei în aplicare va produce rezultate fericite. Un regulament făcut de oameni cu cunoștințe în materie va completa, întru cât-va, unele din lipsurile legii. Să nu fim nici nerăbdători, nici prea exigenți și în așteptare, ca să ni se înlățișeze o lege mai perfectă, să lipsim țara de o lege cerută cu atâta stăruință. Caută să recunoaștem, d-lor Deputați, că se face un pas mare supuindu-se unui regim silvic rațional, fundat pe știință și pe experiență, nu numai pădurile statului și ale comunelor, dar și acelea ale stabilimentelor publice, ale comunităților și bisericilor de mir și o parte dintre pădurile particulare.

«S'a pretins și poate cu drept cuvânt, că trebuie să se supună regimului silvic toate pădurile din țară. Dacă aceasta nu s'a făcut sau nu s'a putut face, noi nu trebuie să privăm țara de o lege atât de utilă sub pretext ca să ni se aducă alta mai completă. Să ne mulțumim de astă-dată cu legea de față; și să rugăm guvernul ca să pregătească și restul ca să avem un codice forestier complet. «Afară de aceasta dați-mi voe a spera și a crede că proprietarii, cari, ori-ce s'ar zice, își înțeleg interesele lor, când li se va dovedi că o exploatare vicioasă a pădurilor este ruinătoare atât pentru dânsii cât și pentru urmașii lor, vor părăsi metodele cele vechi de exploatare și vor adopta pe cele raționale.»

Frumoase cuvinte, o dulce dojană particularilor care devastau pădurile și speranța că proprietarii particulari își vor înțelege mai

bine interesele lor, care erau în strânsă legătură cu interesul public. Iată spusele d-lui Aurelian.

Mai puțin încrezător în buna pricepere a proprietarilor particulari și cu un simț practic mult mai dezvoltat, autorul legii, mult regretatul Ion Brătianu vede, în mai bine, situațiunea lor de atunci.

Reaua exploatare, delictetele, incendiile, sunt un pericol pentru menținerea domeniului forestier al Statului, să luăm măsuri, spune d-sa, ca să înlăturăm aceste rele;—dar atât nu este de ajuns, adaogă Brătianu, pădurile în genere sunt necesare și unele sunt indispensabile pentru a asigura buna stare a țării. Și indiferent de natura proprietarului, când eu omul de stat, văd că acest bun particular este necesar și că distrugerea lui este un pericol social—atunci intervin cu puterea de stat pentru conservarea bunului.

Și nu sfaturi părintești cari să garanteze existența pădurilor, acolo unde necesitatea lor este reclamată în mod imperios. Și acest bărbat de stat a mers cu prevederea așa de departe, că a cerut intervenția statului, nu numai pentru conservarea pădurilor existente, dar și pentru acelea a căror creațiune se reclamă.

Iată ce citesc din expunerea de motive care însoțește codul silvic la Senat:

«Constituția declară proprietatea, de ori-ce natură, sacră și inviolabilă. Proprietatea în sine este un drept exclusiv și absolut în virtutea căreia proprietarul poate dispune de lucrul său, după placul și voința sa; nu este însă mai puțin adevărat că exercițiul dreptului de proprietate este și poate fi supus la diverse restricțiuni reclamate de interesul public, de economia socială, de exigențele tezaurului, ale armatei etc.

«Proprietatea suferă toate aceste restricțiuni fără a și pierde cătuși de puțin caracterul ei de un drept absolut; proprietatea cu restricțiunile sale își păstrează existența ei juridică, deplina și intactă. În acest sens trebuie a se înțelege dreptul absolut al proprietății.

«Restricțiunile relative la exploatarea minelor, la defrișarea pădurilor, plantațiunea munților, la cultura tutunului etc. nici-odată n'au fost considerate ca o violațiune adusă dreptului de proprietate.

«În fața acestor adevăruri, mă cred autorizat, scrie d. Brătianu a spera că sacrificiile ce se impun proprietății particularilor, în ceia-ce privește chestiunea pădurilor, luându-se seamă și de garanțiile de care sunt înconjurate, vor fi primite de chiar însuși proprietarii de păduri.

«După proiectul de față pădurile particularilor nu sunt supuse, în principiu, la nici o restricțiune; particulari însă pot ori când ar vroi, să supună pădurilor lor la regimul silvic».

«Așa dar regimul silvic, în cât privește pe particulari în genere nu este obligatoriu, ci facultativ».

«Prin excepție însă sunt supuse regimului silvic pădurile par-

«ticularilor care sunt situate pe munți și pe dealuri, cum și pământurile lipsite de vegetație lemnoasă situate în aceleași regiuni».

În proiectul primitiv al guvernului se proclamă, deci, dreptul statului de a interveni pentru conservarea pădurilor de domeniu public în genere, de a interveni pentru conservarea pădurilor particulare aflate în certe condițiuni și obligațiunea ca Statul să creieze păduri acolo unde existența lor este reclamată.

Proiectul guvernului a fost reformat și de teamă ca nevoile cele mai urgente să nu rămâie nesatisfăcute, s'a lăsat viitorului sarcina ca să completeze legiuirea silvică.

II.

Legile în genere, se face pentru a îndreptă o anumită situațiune dată; și eficacitatea lor se dovedește prin disparițiunea răului pe care autorii legii îl avuseseră în vedere la alcătuirea legii.

Cred că am demonstrat că codul silvic avea în vedere: o mai bună exploatare a pădurilor, menținerea pădurilor aflate în anumite situațiuni de teren, și reprimarea delictelor și incendiilor.

Este drept că la facerea legii, unii dintre pricepuții de atunci, văzuseră răul ce derivă, pentru România, din o desordonată exploatare a pădurilor particulare, dar nu au reușit să transforme în măsură legislativă, preocuparea lor de atunci.

După două zeci și trei de ani de practică vedem, că codul silvic a atins numai unu din țelurile ce se avuseseră în vedere; s'a pus o stavilă serioasă la delictele și incendiile pădurești. Fără îndoială se comit și astăzi delictes, se întâmplă și astăzi incendii, dar frecuența lor numai arată un spirit public pornit, nici mai este un pericol pentru existența pădurilor.

Intru cât privește ameliorarea fondului păduresc printr'o rațională exploatare, și pentru care codul silvic a prevăzut amenajamentul pădurilor, rezultatul dorit este departe de a fi atins.

Amenajamentul este o lucrare complicată, foarte costisitoare și pentru reușita căruia se cere nu numai un corp silvic luminat și numeros, dar și moravuri și condițiuni economice și sociale, pe care noi încă nu le avem, amenajamente s'au făcut prea puține și rezultatele lor n'au fost prea strălucite. O bună exploatare pădurescă reclamă o continuă supraveghere și mai ales o continuitate de măsuri, care să înlesnească îmbunătățirea masivului păduresc. La noi s'au tăiat păduri, și o dată tăiate, nu s'a luat aproape nici o măsură reclamată de o bună administrațiune. De aci, o adevărată devastațiune a însemnat exploatarea pădurilor noastre.

Iar cât privește pentru menținerea pădurilor situate în anumite condițiuni determinate, și pe care codul silvic le avuseseră în vedere din cauza lipsei de sancțiune a măsurilor legislative edictate, această tendință a codului silvic a rămas un simplu desiderat.

Prin urmare dar, practica codului silvic indicându-ne numai

parte din relele ce se avuseseră în vedere, au fost vindecate; iar pe de altă parte, constatându-se relele care relamă o imperioasă intervenție a Statului spre a fi stabilite, un cod silvic bine chibzuit trebuie să corespundă la aceste cerințe, adică să realizeze îmbunătățirile ce se așteptau prin codul în vigoare și care nu s'au realizat, în acelaș timp să înlătore relele ce din nou se semnaleză.

De mult s'a întrevăzut că exploatarea fără controlul Statului a pădurilor de la munte și după coaste, va pricinui mult rău economiei noastre naționale; astăzi din această lipsă de prevedere răul s'a întins așa de mult, în cât amenință să devie un adevărat dezastru. Nu voiu intra în cearta dintre specialiști, care discută cu aprindere raportul care există între regimul forestier și regimul apelor ce cad într'o anume regiune determinată. Nu voiu discuta de asemenea dacă masivele pădurești au o influență hotărâtoare în directiva vânturilor. Afirm un fapt concret și indiscutabil: distrugerea pădurilor de la munte, descoperirea coastelor, dă naștere fatală la torenți; iar torenții desființează puterea de producere a solului, și prin urmare face regiunea nelocuibilă. Pe de altă parte, torenți sunt un pericol permanent pentru poduri, drumuri de fer, șosele, locuințe omenești și pagubele ce direct se cauzează prin torenți fac din torenți un pericol permanent pentru viața economică a Statului. Și răul se întinde, părți întregi din regiuni, altă dată, foarte fertile ale României, tind să devină niște pustiuri și nelocuibile și amenințătoare.

Specialiștii au semnalat răul: societatea noastră a căutat să găsească unele soluțiuni. Fără să am pretențiunea de a fi găsit soluțiunea cea mai favorabilă, îndrăsnesc totuși a supune una care va avea totuși marele merit de a complectă o lacună și încă o lacună însemnată a codului nostru silvic.

Brătianu, autorul codului silvic, ceruse deja, ca pământurile, care prin situațiunea lor puteau să înlesnească producerea torenților, să fie supuse regimului silvic; iar Italia a luat în mod pozitiv, această dispoziție legislativă. Prin urmare nu văd ce s'ar putea opune ca asemenea terenuri să nu intre sub regimul silvic, fie ele împădurite, fie ele de împădurit. O asemenea măsură ar însemna o expropriere deghizată și o atingere directă a dreptului de proprietate și poate se vor găsi mulți care, pe baza principiilor absolute de drept, să se opună la o așa măsură legislativă. Nu trebuie să se uite însă, că suprema rațiune a dreptului este buna ordine și progresul social; și când progresul social este atins prin exercițiul desordinat al dreptului de proprietate particular, este drept ca statul să intervină și să spue cuvântul lui hotărâtor. Cât despre o opoziție de fapt a celor ce ar fi direct atinși prin o asemenea măsură, să nu se uite că trăim în țara cea mai blajină din lume. Chiar codul silvic este o dovadă.

Prin actualul cod silvic s'a considerat delict silvic și s'a reprimat, cu severitate, ori-ce tăere efectuată în pădure; și s'au aplicat penalități severe la mulți dintre foștii clăcași, cari, conform obiceiului pământului, ba chiar textelor scrise de legi, aveau un drept

de uzaj asupra pădurei. Si acest drept, fără despăgubire, după cum prevedea legea rurală, a căzut în desuetudine ; și o întreagă populațiune a fost expropriată fără să murmure. Putem deci fi îndrăsneți atunci când interesul social reclamă măsuri drastice.

Exploatarea pădurilor bazată pe amenajament a dat rezultate negative ; menținerea pădurilor pe terenurile torențiale din cauza lipsei de sancțiune nu a putut fi atinsă, iar întinderea torenților tinde să devie un dezastru.

Un cod silvic complet trebuie să remedieze la această situațiune și atunci ca măsuri pozitive care să complecteze un cod silvic propun următoarele :

a) Pădurile se vor exploata pe temeiul unui regulament de exploatare și sub supravegherea continuă și constantă a agenților silvici care să aibă dreptul de a efectua diversele lucrări, curățiri, rărituri, plantațiuni reclamate de o bună creștere a masivului păduresc.

O bună exploatare de pădure este mai mult o chestie administrativă ; creșterea pădurei este influențată de o mulțime de cauze deosebite, iar măsurile care să asigure această creștere sunt așa de multiple și de variate că numai o supraveghere continuă poate să asigure o bună reușită. Pentru aceasta se cere însă un corolarium cu care voi termina această expunere.

b) Pentru menținerea masivului păduresc în regiunile torențiale trebuie specificat anume că exploatarea să se facă după un anume regulament și pentru ca un control serios să asigure o asemenea exploatare, trebuie ca agenții silvici să aibă dreptul de o continuă supraveghere.

Nu se vor conforma proprietarii regulamentului de exploatare, pe cale administrativă, să fie deposedați din dreptul de exploatare pe care să-l ia statul.

O bună și serioasă măsură ar fi deposedarea proprietarilor și despăgubirea lor prin titluri de rentă, care să le asigure venitul ce puteau să-l spere din domeniul lor forestier. În acest caz, statul, cu mai multe mijloace și cu mai multă prevedere va putea să asigure și o mai mare rentabilitate și menținerea masivului păduresc ; iar proprietarului particular i se va da un bun care să producă echivalentul venitului, la care avea drept să spere din masivul său păduresc.

c) Terenurile torențiale necimpădurite, trebuie supuse regimului silvic și statul, având administrațiunea lor, să prevadă exploatarea lor prin împădurire ; iar dacă proprietarii particulari, în termenul hotărât, nu s'ar supune unei asemenea îndatoriri, să fie expropriați și desdaunați cu rentă. O bună lege nu trebuie să dea naștere la interpretațiuni care sunt tot atâtea dificultăți care îngreunează aplicațiunea ei. De aceea un studiu amănunțit trebuie să determine linia, care plecând de la T.-Severin și mergând până la Dorohoiu să indice comună cu comună de unde până în frontieră, spre Carpați, terenurile să fie supuse regimului silvic. Specialiștii, mai întâi,

să fixeze această linie și legea apoi să stabilească că de aci până în frontieră, până în creștetul munților noștri, pământurile împădurite sau nu, indiferent natura proprietarului, să fie supuse regimului silvic.

III

În țara românească s'a creat domeniul Coroanei, și în intențiunea acelora, care au creat acest domeniu eră, ca pe lângă altele, domeniu să servească ca modele de exploatare. Și cu români de ai noștri, având studii pe care le au și cei-alți agenți silvici, de sigur lucrând cu aceeași cinste și sârguință și s'a ajuns să se facă o administrație model. Aci o bună exploatare nu mai este un desiderat ci o realitate practică. Cauza determinantă este, de sigur, pe lângă inteligența administratorului și continuitatea operii sale, în silvicultură mai ales, unde acel care seamănă, mai nici odată nu culege, unde generațiunile care săvârșesc lucrări silvice nu se pot folosi de efectele lor bine-făcătoare, continuitatea operii este condițiunea de succes.

De aci pentru mine credința fermă că un cod silvic la noi, care să edicteze măsurile cele mai inteligente, nu va da, totuși, rezultatele dorite, dacă el nu asigură continuitatea operii întreprinsă de silvicultor. Un bun cod silvic trebuie să determine atribuțiunile, raza de acțiune, obligațiunile agentului silvic; dar în același timp să-i asigure stabilitatea și o remunerație progresivă a muncii prin gradăția lefei.

Libertatea de acțiune pentru a stimula energia individuală, răspundere pentru a asigura controlul și răsplată legitimă; iată ceea ce ar asigura efectele bine-făcătoare ale unui cod forestier. O singură observațiune s'ar putea aduce și anume că acest desiderat ar cădea mai mult cu o lege de organizare de cât cu un cod silvic; să nu se uite că francezii, în codul silvic, au edictat o mulțime de măsuri, cu caracter pur administrativ și privitoare la exploatarea pădurilor; și la urma urmei, una sau mai multe legi este indiferent, când vorbesc de lacunele codului silvic, vorbesc de relele regimului legislativ forestier.

Toate generațiunile și-au făcut cu prisosință datoria lor; și lucrând într'o țară, unde, puteau fi pricepuți foarte cu greu; și luptând contra unor prejudecăți foarte greu de învins, n'au ezitat totuși și și-au făcut datoria, toată datoria! Pentru noi, care suntem izbiți de desastrul ce ne amenință prin reaua exploatare a pădurilor, prin despădurirea terenurilor torențiale, ni se impune ca o constantă datorie să atragem atențiunea acelora care au glas hotărâtor în sfatul țării. Ca o îndeplinire a acestei datorii, din partea celor grupați în jurul congresului silvic, depun acest raport.

(Va urma)

	6.408	7.503	20.764	34.675	490	14.021	2.690	17.701
Alte lucrări comune de lemn								
Obiecte comune împletite din papură	67	68	104	289	14.510	1.805	15.027	85.732
> răchită	57	8	48	111	160	120	215	495
> salcic	29	114	119	262		18		18
> trestie ordinară	33	1	2	36				
> plic	4.183	4.220	3.550	11.071				
> spartă								
> alte asemenea plante, ramuri sau > scoarțe flexibile	132	261	232	625				
Obiecte țesute sau împletite din trestii exotice	228	180	257	605				
Coarde de bice și bastoane de trestie	1.354	1.184	1.855	4.393				
Foi de lemn pentru placaj	3.025	7.651	10.110	20.885				
Parchete nemarchetate			71	71				
Dopuri de plută chiar combinate cu alte materii	755	1.245	653	2.858				
Alte lucrări de plută	15	33	17	135				
Mobile de lemn învoioit	804	515	997	2.313		830	1.444	2.274
Alte mobile netapitate	6.725	4.150	12.140	20.635		1.092	1.895	5.210
> tapitate	414	927	1.898	3.259			527	527
> Seule de menaj	684	330	741	1.708		117	30	172
> Rame și cornise, chiar gripsate sau bronzate	2.806	1.567	2.312	6.485				
> Parchete marchetate								
> Cue de lemn pentru cismari	7.162	3.140	2.415	13.018				
Alte obiecte de lemn	8.26	6.508	12.631	27.375		130	358	6.387
Unelte și instrumente de lemn	2.016	3.425	4.345	9.827			105	605
Aparate și mașini de lemn	3.355	2.121	4.62	9.018			1.665	1.715
Mănușe pentru unelte de lemn	573	1.064	434	2.070				
Decornate	712	98	1.111	1.915		40		40
Lucrări fine de strungar	295	8	1	80				
> împletitor de coșuri								
Foi pentru placaj în marchetarie								
Mobile și alte lucrări de lemn sculptat	3.972	922	3.024	7.018				
> marchetate sau încruțate	154		42	196				
> Mobile și alte lucrări de lemn aurite sau argintate	13	10		28				
> Mobile de trestii exotice	2	17		19				
Ornamente de lemn zis «Xilogeni»								
Alte obiecte și lucrări de lemn fine	58	48	274	410				

1) Extras din publicațiunea Ministerului de finanțe «Comercial exterior al României».

COMUNICARI ȘI FAPTE DIVERSE

Statistica torenților

Domnule și iubite Coleg,

În urma hotărârei luate de Adunarea generală din 1902, am adresat o rugămintă tuturor membrilor Societății, pentru facerea unei anchete, în scopul de a se constata importanța daunelor pricinuite de către numeroșii torenți aflători atât în regiunea colinelor, cât și a munților propriu ziși, trimițându-se și un chestionar. În «Revista Pădurilor» din anul 1902, la pagina 279, este tipărită atât scrisoarea trimisă cât și chestionarul, din care un exemplar s'a trimis acum D-lui Șef de regiune.

Cu toate stăruințele puse de noi până la adunarea generală din 1903, s'a primit răspunsuri de la 16 din D-nii membri, iar asupra acestor lucrări D-l Petre antonescu a făcut o dare de seamă, care s'a publicat în rezumatul ședințelor Adunării generale din 1903. («Revista Pădurilor» pe 1903, pagina 297).

Adunarea generală din 1903, amânând luarea unei deciziuni până la primirea răspunsurilor de la toți D-nii membri, chestiunii a fost pusă la ordinea de zi și pentru adunarea generală din 1904, însă cu regret a trebuit să comunic Adunării că nu s'a mai primit răspuns de la nici unul din D-nii membri și prin discursul meu de deschidere, am propus ceea ce cred eu că trebuie de făcut, pentru ca această chestiune să fie dusă la bun sfârșit. și adunarea generală a aprobat în totul propunerile mele, votând moțiunea ce se află publicată în «Revista Pădurilor», pe anul 1904, la pagina 144.

În baza acestui vot al Adunării generale, și încredințat că D-voastră sunteți mai în măsură de a aduna aceste date, în care scop am și făcut această propunere Adunării generale, vă rog, Domnule și iubite coleg, ca până la Martie 1905, să înaintați chestionarul completat, ținând seamă de răspunsurile trimise, și cari s'au publicat în Revistă sau chiar completând acele ce veți crede că nu sunt complete.

Vă rog, a ține seama, că Societatea va da premii pentru lucrările mai meritorii și în afară de aceasta, după existența de 18 ani, în care timp Societatea s'a impus prin modul său de a lucra, fiind recunoscută și ca persoană morală, cred că este de datoria noastră a duce la bun sfârșit această anchetă atât de importantă, pentru viitoarele lucrări de împăduriri și corecțiuni de torenți.

În speranța că mă veți onora cu un răspuns favorabil, vă rog, Domnule și iubite coleg, a primi asigurarea distinsei mele considerațiuni.

Președinte, **I. Kalinderu.**

Secretar, **St. C. Nădejde**



INFORMAȚIUNI

Domnul *Em. Porumbaru*, Ministrul lucrărilor publice, fiind proclamat membru de onoare al Societății noastre, în ședința de la 9 Mai a. c., a Adunării generale, și D-l Președinte făcându-i cunoscut despre aceasta, D-sa a răspuns prin următoarea scrisoare :

Stimate Domnule Președinte,

Ați bine-voit a-mi aduce la cunoștință, că membrii Societății «Progresul Silvic» mi-au făcut deosebita onoare de a mă proclama membru de onoare al acelei Societăți. Foarte măgulit de această distincțiune, la care mă voiu silii pe cât îmi va fi posibil a răspunde, urmând cu cel mai viu interes lucrările acestei savante societăți, mă grăbesc mai înlăun a vă mulțumi Domniei-voastre personal, de comunicarea ce a-ți bine-voit a-mi face, asigurându-vă că văd în D-voastră un exemplu de urmat în toate lucrările cari au de scop interesul public. Tot-de-odată, vă rog, să bine-voiți a transmite membrilor Societății mulțumirile mele, pentru volul cu care m'a onorat și urările sincere ce fac pentru propășirea Societății.

Vă rog, stimate Domnule Președinte, să bine-voiți a primi asigurarea sentimentelor mele celor mai deosebite de stimă și considerațiune.

Em. Porumbaru.

* * *

In comptul exercițiului 1903—1904, până la 30 Aprilie a. c., s'au încasat :

Ca venit al pădurilor lei 5.540.270 bani 99, față de lei 5.392.404 bani 71, încasați în perioada corespunzătoare din exercițiul 1902—1903 ;

Ca venit al bălților și pescuit lei 2.694.285 bani 99, față de lei 1.804.277 bani 71, încasați în perioada corespunzătoare din exercițiul 1902—1903.

* * *

La 9 și 12 Iulie se vor ține licitații la Craiova, Tulcea, Slatina și Bacău, pentru vânzarea a 6 păduri pe comptul antreprenorilor.

* * *

În zilele de 9, 12 și 15 August a. c., se va ține licitații la Iași, Bacău, Bârlad, Buzău, Ploești, București, Pitești, Slatina, Craiova și Tulcea pentru vânzarea spre exploatare a 36 păduri.

CLIMA LUNEI IUNIE 1904 st. n.

La București-Filaret

Luna Iunie 1904 la București-Filaret a fost în general foarte călduroasă și excesiv de secetoasă. Cu această lună se împlinște un an de când s'a declarat secetă care băntuște aproape întreaga țară.

Temperatura lunară 21,5, este cu peste un grad și jumătate mai ridicată ca valoarea normală; limitele între care ea a variat de la 18,57 încoace sunt 23,3 în 1860 și 18,3 în 1890. Perioadele cele mai călduroase au cuprins zilele de la 12 la 19 și de la 24 la 28. Zina cea mai caldă a fost la 27 când s'a înscris temperatura cea mai ridicată din cursul lunii, 36,9. Temperatura minimă absolută a avut loc în prima zi a lunii când termometrul s'a coborât la 8,4. Afară de anul 1899 când temperatura maximă absolută ajunsese la 37,9, nici o dată de la 1877 încoace, nu s'a înregistrat la București în această lună, o temperatură așa de ridicată ca cea de acum. Cât privește temperatura minimă absolută, au fost mulți ani din acest interval în care termometrul s'a coborât și mai mult: în Iunie 1877 această temperatură fusese 6,4. Toate zilele au fost de vară afară de două, la 1 și 20; în general sunt în această lună numai 21 zile de vară.

Cantitatea totală de apă ce a căzut în cursul acestei luni, 45 mm, este jumătate din aceea ce obține în mod normal. Cu toate acestea de la 1864 încoace, sunt 9 ani în cari a plouat și mai puțin ca acum în această lună. Excepțională a fost luna Iunie 1875 în care cantitatea totală de apă căzută n'a întrecut 6 mm. Zile de ploie au fost 5; de obicei sunt 12. În 2 zile, la 4 și 19, ploaia a fost însoțită de manifestațiuni electrice. Ploile de la 19 și 20 au fost ceva mai abundente și bine venite; ele au dat 1/4 din cantitatea totală de apă ce a căzut în cursul acestei luni. De la începutul anului și până la finele lui Iunie, n'a căzut la București de cât 141 mm. de apă în loc de 298 mm. cât este valoarea normală. Din Iulie 1903 de când s'a început seceta și până la finele acestei luni s'a adunat numai 285 mm. de apă, pe când valoarea normală este 591 mm. Nici o dată până acum din ultimii 41 de ani nu s'a adunat în această perioadă o cantitate așa de mică de apă.

Presiunea atmosferică mijlocie 754,0 mm. este cu aproape 2 mm. mai ridicată ca normala.

Vântul dominant a fost Austral și Crivățul care au suflat în proporțiuni aproape egale. În zilele de 27 și 28 s'a deslănțuit asupra orașului vijelie puternică de la W și NW. În cea d'întâi din aceste zile vântul atinsese iuțea de 13 metri pe secundă.

Atmosfera a fost cu 13% mai uscată ca de obicei. Zilele senine au fost 10, noroase 15 și acoperite 5. Soarele a strălucit foarte mult în această lună, 303 ore în loc de 266 de ore cât el se arată de obicei. N'a fost nici o zi în care acest astru să nu fi strălucit.

Rouă s'a observat în 7 zile, fulgere și curcubeu în câte una, iar în ziua de 13 un frumos halo solar.

În ziua de 6, la 4 ore 25 m. seara timp oficial s'a simțit un slab cutremur de pământ, iar în dimineața zilei de 28, la 4 ore și 18 m. s'a înregistrat o microseismă.

Vegetațiunea suferă grozav din cauza secetei. Grăul din parcul Institutului Meteorologic s'a uscat. Orzul de primăvară a rezistat mai bine, el a înflorit în prima decadă și acum este aproape de seceriș. Porumbul este destul de frumos.

mai ales în urma ploilor de la 19 și 20 el a luat o dezvoltare repede. Către jumătatea lunei s'a prășit pentru a doua oară, iar în ultimele zile i-a dat spicul. Căldurile din ultima decadă au făcut ca el să cam sufere; în timpul zilei foile se răsucesc. Iarba care se mai înviorase în urma ploilor de la finele decadei a doua, a început a se uscă din nou. Via este frumoasă dar are rod puțin. Dintre fructe s'au copt cireșele, vișinele, agrișele și agudele. La 10 a înflorit lemnul căinesc, la 15 teiul mic și la 25 teiul mare.

Starea udometrică și agricolă a României la finele lunei Iunie 1904 st. n.

Starea udometrică.

Luna Iunie 1904 a avut și dânsa prea puține ploi, din care cauză seceta s'a pronunțat și mai mult. Cantitatea de apă obținută în fontă țara este în mijlociu aproximativ ¹⁾ de 30 mm. pe când valoarea normală este 95 mm. și prin urmare ploaia din cursul acestei luni este în deficit de 68⁰/₁₀. Cu această valoare ea este cea mai secetoasă lună Iunie de la 1891 încoace.

Ploile, în genere în mică cantitate din cursul acestei luni au căzut în 6 zile. Ca și în luna precedentă nici într-o zi n'a fost o ploaie generală. Mai frecvente și mai abundente au fost ploile în nordul Moldovei, în regiunea muntoasă a țării și în o parte din vestul Munteniei unde cantitățile mijlocii de apă au depășit de 30 mm., ajungând la 85 mm. în Mehedinți, 84 mm. în Bacău, 81 mm. în Suceava și 104 mm. în Neamț.

Partea centrală și cea de jos a Moldovei, Dobrogea și regiunea de câmpie a Munteniei au avut numai câte o singură ploaie mai bunicică; la 20 sau la 29. Districtele în care seceta s'a simțit mai mult au fost, acum ca și în lunile precedente: Teleorman, Vlașca, Ilfov, Ialomița, Buzău, Brăila, R. Sărat, Tecuci, Covurlui, Tutova, Vaslui, Fălciu și Dobrogea, în cari cantitățile mijlocii de apă au fost mai puține de 30 mm. În unele din aceste districte au căzut mai puține chiar de 20 mm.; în districtul Brăila nu s'a adunat de cât 11 mm. de apă pe când valoarea normală în Iunie este aci de 101 mm.

Debitul râurilor și al izvoarelor este foarte mic; în multe părți se simte lipsă de apă.

Accentuarea și mai mare a secetei la finele lunei Iunie provine din cauza căldurilor simțitoare din a doua sa jumătate.

Cu Iunie 1904 se împlineste un an de când seceta bântue țara noastră. În tot acest interval n'a căzut în întreg Regatul de cât aproximativ 330 mm. de apă, ceea ce reprezintă un deficit de 46% față valoarea normală.

Nici o dată de la 1891 încoace, de când facem studiul ploi în România, cantitatea mijlocie de apă de la Iulie până la finele lui Iunie anul următor, n'a fost așa de mică ca acum. La București aceasta nu s'a întâmplat nici chiar în perioada de 40 ani, de la 1864 încoace, de când avem aci observațiuni udometrice.

Dacă împărțim perioada de când fine seceta — de la Iulie 1903 la sfârșitul lui Iunie 1904 — în două părți egale de câte 6 luni, constatăm că în prima parte (de la Iulie la Decembrie 1903) precipitațiunile atmosferice, 158 mm., au fost ceva mai puține ca în a doua (de la Ianuarie la Iunie 1904) în care s'a adunat 171 mm.

Comparând întreaga această perioadă de 12 luni cu cea corespunzătoare din dezastruosul an 1898/99, constatăm că atunci cantitatea totală de apă, 410 mm. a fost mult mai mare ca acum.

În primele șase luni din această perioadă (de la Iulie la Decembrie 1898) precipitațiunile, în total de 224 mm., au fost simțitor mai abundente ca în aceeași perioadă din 1901; în a doua (de la 1 Ianuarie la Iunie 1899) când s'a adunat 186 mm., ele au fost aproape egale.

¹⁾ Zicem *aproximativ* aici din cele 40⁸ stațiuni, unde se măsoară precipitațiunile atmosferice, câte-va nu au intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifica însă în mod simțitor cifrele ce dăm.

În anul agricol 1898/99 semănăturile de toamnă fuseseră deci puse în condițiuni mult mai bune ca în toamna anului 1903, de oare-ce solul avea atunci o rezervă mai mare de umiditate. În primăvară însă lipsa de apă a fost aproape aceeași în 1899 și în 1904.

Și dacă la finele lunii Iunie 1904 recoltele sunt în genere mai bune de cât cum fuseseră la aceeași epocă din 1899, aceasta se datorește numai temperaturii care în ultimele 8 luni (de la Noiembrie 1903 la Iunie 1904) a fost simțitor mai rece ca în aceeași perioadă din 1898/99.

Starea agricolă.

Ploile din această lună, de și în general foarte puține, totuși, în multe părți ale țării, au schimbat în bine situațiunea agricolă destul de rea de la sfârșitul lunii precedente.

Cerealele de toamnă ca și cele de primăvară de și n'au câștigat mai nimic în partea de câmpie, unde ele erau destul de înaintate, totuși pe unele locuri, unde semănăturile erau mai viguroase și mai timpurii, au legat. Producțiunea lor va fi mică, însă de bună calitate. Acele însă care fuseseră puse în condițiuni mai rele și cari începuseră a se usca din luna precedentă s'au pierdut cu totul și s'au dat vitelor spre pășunare.

În toată regiunea de câmpie și în Dobrogea a început în ultima decadă secerișul grâului și al orzului de toamnă. Cerealele au ajuns la maturitate mult mai de timpuriu ca de obicei. Paiful lor a rămas mic, așa că, în cele mai multe părți, în loc de a se secera, se cosește sau se smulge. Sunt localități unde deja au început treeratul.

Orzul de toamnă este în general mai bun ca grâul.

În Moldova de sus și în toată regiunea mai apropiată de munte, unde vegetațiunea este mai întârziată, ploile din primele două decade au fost încă de folos cerealelor, căci ele s'au mai dezvoltat și au legat foarte bine; în multe părți recolta va fi ca și în anii cei buni.

Ovămurile sunt mai pretutindeni proaste; în multe locuri s'au și uscat.

Porumburile până în prezent rezistă mai în întregul țării; el deja s'a prășit a doua oară și s'a mușuroit mai pretutindeni. Ploile de la sfârșitul decadei a doua ce au avut loc într-o parte a Munteniei și a Moldovei și acele de la finele lunii în partea estică a Munteniei, în partea de jos a Moldovei și în Dobrogea, le-a înviorat mult; pe alocuri chiar le-a îndreptat. Totuși, lipsa ploilor multumitoare și căldurile din urmă, fac ca în multe părți porumburile să sufere, așa că, zina se ofilește și li se răsucește foile. Prin părțile pe unde seceta a fost mai pronunțată ele s'au veștejit și chiar s'au îngălbenit. Mai pretutindeni a dat spicul la porumb.

Fânețe naturale nu sunt mai de loc în regiunea de câmpie; în părțile muntoase ele sunt rari și au început a li cosite. Cele artificiale dau puțin nutreț. Meiul, parângul și sorgul cari s'au semănat pentru nutreț, sunt mici și nu progresează mai de loc. În urma ploilor parțiale, pășunile și istazurile se îndreptaseră puțin pe alocuri; însă, către sfârșitul lunii, din cauza căldurii și a secetei care încă persistă, ele s'au uscat din nou, așa că în multe părți, iarbă nu se găsește nici chiar pe miriști. Vitele pase în păduri.

Pomii fructiferi au legat foarte bine; fructe sunt în abundență. Până acum s'au copt acrișale, cocăzele, zmeura, cireșele, dudule, vișinele și parte din caisele mai timpurii.

Vița de vie a înflorit și a legat pretutindeni; ea are puțin rod. În Muntenia starea viilor sănătoase și bine îngrijite se prezintă în mai bune condițiuni ca în restul țării.

Institutul meteorologic



RAPORTUL SUSȚINUT

ȘI

POSSIBILITATEA LA PĂDURILE NOASTRE SECULARE DIN MUNȚI

Urmărind dezvoltarea sănătoasă a economiei țării noastre, ne găsim în o eră, în care importanța pădurii pentru viața noastră economică a început să fie recunoscută de cercuri din ce în ce mai înalte. Exportul lemnului nostru și mai cu seamă a bradului, ia o dezvoltare tot mai mare, țări străine și mai ales Germania și Anglia se interesează de produsele fabricilor noastre de cherestea, a căror număr și importanță cresc continuu.

S'a pus și se pune, pentru aceea, întrebarea : *Oare nu exploatăm prea mult ? Oare nu distrugem pădurile noastre în așa mod, încât după câțiva ani să fim nevoiți a importa pentru bani grei mărfuri, pe cari acum ne dăm toată silința a le scoate din țară, mulțumindu-ne cu un beneficiu prea modest ?*

Iată întrebări cari sunt cât se poate de importante și pe cari trebuie să le pună economistul, și să ceară răspuns silvicultorului, căruia sunt încredințate pădurile noastre nu numai spre exploatare, ci și pentru conservare — și mai cu seamă pentru aceasta din urmă.

Capitalurile țărilor occidentale neplășabile acolo, își îndreptează privirile lor spre orient, unde capitaluri indigene lipsesc, și între țările balcanice, în urma siguranței mai mare ce li se oferă aici, preferă țara noastră și caută comorile ascunse ale ei, pentru a le exploata ; așa dar cererea este și devine din ce în ce mai mare. Să vedem dacă noi silvicultorii trebuie să o luăm în considerare, sau dacă am ajuns la un punct când e prudent să răspundem : de și avem păduri dar nu mai avem lemn decât pentru trebuințele noastre și nu mai putem vinde...

Înainte de toate să-mi fie permis a face puțină teorie, arătând unele definițiuni ce dă Dr. Friedrich Judeich, consilier silvic superior și intim al Saxoniei, director al academiei silvice din Tharand, în magistralul său manual de amenajament. Judeich a fost și e privit și astăzi ca o autoritate asupra căreia nu se discută.

1. Care e scopul gospodăriei silvice ?

«Scopul gospodăriei silvice e întrebuințarea pe cât posibil mai avantajoasă a solului destinat producției de lemn».

Pentru ca să putem însă ajunge acest scop e inevitabil necesar ca gospodăria să se continue, să se susțină la infinit. Din această cerință s'a cristalizat termenul de gospodărie sau gestiune susținută (*Nachhaltsbetrieb*).

2. Ce este gospodăria susținută ?

«O pădure are gospodăria susținută atunci — continuă Judeich, — când ne îngrijim pentru regenerarea tuturor masivelor exploatare, așa că prin aceasta solul rămâne destinat producției de lemn. Ca urmare firească rezultă recolte perpetue, deci *exploatări* susținute.

«Executarea *regulată* de exploatări anuale nu e o condiție a gestiunii susținute.

«După modul cum executăm exploatarea principală deosebim :

«a) exploatarea intermitentă, periodică, la care exploatarea principală nu se face în fiecare an, ci numai la intervale anumite.

«b) Exploatarea susținută anuală, la care în fiecare an se face exploatare principală. După sensul obicinuit al cuvântului «exploatare susținută anuală», nu putem pretinde și o echivalență a masei lemnoase la exploatarea anuală, *chiar nici aproximativă*. Știința însă poate, dacă tocmai e nevoie, ține cont și de această pretențiune, și atunci zicem că o asemenea exploatare e «susținută anual *cu rigoare*». «*Stronger jährlicher Nachhaltsbetrieb*». Știința forestieră română a ales pentru ceea ce Judeich numește «*strenger jährlicher Nachhaltsbetrieb*» sau «*nachhaltiger Ertrag*» termenul tehnic de *raport susținut*.

«O cerință intrinsecă a gospodăriei silvice — zice Judeich mai departe — nu e raportul susținut *cu rigoare*; dar circumstanțe *exterioare* îngrădesc gospodăria mai mult sau mai puțin, cerând o regularitate mai mare sau mai mică a exploatărilor anuale. Astfel facultatea de desfacere a produsului ar suferi, dacă am vrea să-l scoatem pe piață în intervale de tot neregulate și în cantități când foarte mari, când prea mici. Mai intervine apoi și considerat unea brațelor muncitoare; numai atunci vom putea avea muncitori speciali destoinici, dacă le dăm muncă pe cât posibil continuă.

«Ba se găsesc cazuri în care exploatări anuale aproape cu totul egale, deci susținute anual *cu rigoare*, sînt necesare sau dorite; s. e. în păduri de fideicomis, ocrotite de legi speciale, sau pentru cerințele unor industrii mari și importante consumătoare de lemn, etc.»

Astfel glăsuește Judeich și fiecare cuvînt al său e bine cumpănit și izvorât din adîncea cunoștință a pădurii și a gospodăriei silvice.

Raportul susținut cu rigoare nu e o cerință intrinsecă a gospodăriei silvice — zice el, — și totuși admite că circumstanțe exterioare pot sili pe silvicultor a tinde, ca prin amenajament să dea exploatărilor timbrul raportului susținut cu rigoare. Și cum această rigoare impune în pădurile seculare sacrificii de exploatabilitate mari de tot, adică sacrificii în obținerea celui mai mare venit net, e nevoie să le putem justifica cu considerațiuni ponderoase ale economiei generale.

La noi atît Statul, cît și Domeniile Coroanei și așezămintele publice, eforiile, etc., cari au păduri seculare întinse, sunt împinse atît de considerațiuni budgetare, cît și de altele de natură socială a cere serviciului silvic o rigoare cît mai mare în raportul susținut, pentru a-și asigura pe de o parte regularitatea veniturilor anuale, iar pe de alta progresul general al populațiunii care se găsește pe respectivele Domenii.

Amenagistul însărcinat în pădurile seculare ale acestor proprietari cu regulamentul generală a gestiunii și în special a regularității veniturilor, are deci a deslega una din cele mai grele probleme, găsindu-se în o pozițiune foarte delicată.

Cerințele superioare *cer raport susținut cu rigoare!* Știința strigă: *Cer să nu faci sacrificii de exploatabilitate în detrimentul celui mai mare venit net!*

Să vedem cum amenagistul va putea împăca aceste două cerințe, adică renta perpetuă egală cu gospodăria celui mai mare venit net, cari ambele în felul lor sunt ideale. În tot cazul are nevoie de mult bun simț, de îngrijire, de studiu și de luminată iubire — cum zice veneratul Președinte al societății noastre. — Ce rentă perpetuu egală poate da Domeniul? Aceasta e întrebarea principală care se pune în asemenea cazuri amenagistului.

Cît de ușor e a răspunde la această întrebare, când administrăm păduri cultivate, după cum se găsesc în Vestul

Europei, pe atât de greu e însă la noi în pădurile seculare a căror circumstanțe sunt cu totul diferite de cele de acolo!

Pentru a răspunde la întrebarea pusă să ne familiarizăm deci puțin cu particularitățile pădurii seculare.

Pădurea seculară e un lucru curios; legile după care ea crește și se dezvoltă sunt cu totul diferite de cele ale pădurii normale și amarnic se înșală acela, care ar voi să aplice legile pădurii normale în gospodăria pădurii seculare.

E interesant dar să stabilim mai întâiu punctele discordante ale acestor două categorii de pădure.

Știm că pădure normală e aceea care are:

a) Creșterea normală.

b) Proporția între contingentele de etăți normală, și

c) Masa lemnoasă normală.

Oricine a gospodărit în păduri seculare de munte și și-a dat seamă de fenomenele ce-l încunjurau, știe că pădurea seculară e departe de a corespunde acestor exigențe.

Mai întâiu de toate creșterea pădurii seculare e anormală.

Pădurile noastre în cea mai mare parte sunt situate în circumstanțe telluro-climatice din cele mai favorabile.

Solul e din cele mai productive, profund, fresc, cu tericiu abundant. Clima numai la vârfurile munților e aspră, pe când la poale și la mijloc e temperată și în tot cazul mult prielnică esențelor lemnoase cari în mod spontan s'au instalat. Altitudinea deasupra nivelului mării nu e prea mare și deci totul concurează pentru a oferi producției de lemn cele mai favorabile condiții. Luând în considerare tabelele de producțiune ale lui Feistmantel, putem susține, după cele stabilite mai sus, că în general pădurile noastre ar trebui să fie clasificate ca aparținând clasei de fertilitate a patra până la a șasea. Creșterea anuală la hectar ar trebui să fie pentru molid și brad considerabilă, la etatea de 100 ani cel puțin 6 m³ la hectar și la etatea de 150 ani ar trebui să aibă încă cel puțin 3 m³ la hectar. Și așa e în adevăr. Cercetările făcute cu burghiul lui Presler, sau la arbori abātuți în masive de 100—150 ani, ne arată că creșterea individuală a fiecărui arbore e foarte bună încă și că totalitatea acestor creșteri cu siguranță ne dă anual 3—6 m.³ pe hectar; dar trebuie să ne ferim a crede că creșterea indi-

viduală e singura care determină creșterea absolută a masei lemnoase într'un masiv secular; pe lângă creștere mai este și o descreștere după cum vom vedea mai jos.

Feistmantel în tabelele sale de producțiune nu mai dă cifre pentru masive mai bătrâne de 140 ani. Dacă observăm însă bine cifrele pentru creșterea medie anuală pe hectar, vedem că ele merg crescând pentru masivul de 30 până la 80 ani, unde culminează, apoi încep a scădea și scad continuu. Astfel pentru clasa de fertilitate V molidul crește pe hectar și an :

La etatea de la	30 — 50 ani . . .	6.59 m ³
»	» » 60 — 80 » . . .	8.78 »
»	» » 90 — 110 » . . .	6.59 »
»	» » 120 — 140 » . . .	3.84 »

și dacă figurăm printr'o curbă mersul creșterilor anuale și continuăm direcția descendentă pe care o urmează pentru etăți mai mari decât 140 ani, atunci găsim că la etatea de 180—190 ani curba ajunge la zero.

Dar legile după cari masivele de la etatea de 140 ani în sus cresc ca masă, nu sunt destul de studiate. Asemenea tabele de producțiune Feistmantel nu a stabilit și aceasta, fiindcă Germania și Austria, neavând decât prea puține păduri seculare, nu aveau acelaș interes ca noi a cunoaște cifrele respective.

Chestiunea ce am pus ar formă o demnă cercetare științifică pentru o stațiune de încercare. Din nefericire nu avem încă o asemenea stațiune silvică.

Silviculorul și amenagistul cari lucrează în codrii noștri seculari, cu greu dispun de timp a intra în serutări minuțioase, însă acel practic din ei, știe un lucru, adică acela, că o pădure de molid și brad de 400 ani de bătrână nu dă mai mult lemn utilizabil decât cea de 300 ani, și cea de 300 ani nu dă mai mult decât cea de 200 ani, deci a descoperit o lege care nu numai între profani, dar chiar între colegi de specialitate e prea puțin cunoscută, adică: pădurile seculare din munții noștri sunt un capital mort, care nu crește, nu se va sporî niciodată, dar care chiar se va perde, dacă nu va fi exploatat la timp.

E adevărat că bradul și molidul luat ca individ nu în-

cetează a formă inele anuale nici chiar la etatea de 300—500 ani, dar pe cât crește în afară, pe atâta, sau și mai mult, putrezește pe din lăuntru și această pierdere e egală cu creșterea sau devine mai mare chiar, și astfel se explică cum creșterea absolută a masei lemnoase într'un masiv secular nu e determinată de creșterea individuală.

Exploatatorii de păduri știu din practică că masa utilizabilă—utilizabilă zic—în o pădure seculară, e cu atât mai mică, cu cât etatea pădurii e mai mare, de la o limită dată înainte, și mai știu asemenea că pentru pădurile noastre cifrele nu oscilează decât dela 200—300 m³ cel mai mult 350 m³ la hectar. Țin să accentuez însă că termenul acesta de «utilizabil» e elastic.

Antreprenorii de exploatare forestiere s'au obicinuit a privi un lemn ca neutilizabil, dacă prin scoaterea lui din pădure nu pot obține câștigul dorit de dânșii. Când lucrăm în regie însă e natural că putem să ne mulțămim cu un câștig mai mic și să scoatem deci și lemn pe care antreprenorul l'ar fi lăsat acolo să putrezească. Se poate întâmplă chiar după cum se face pe Domeniul Coroanei, că regia urmărește scoaterea lemnului de calitate inferioară din alte puncte de vedere decât câștigul și mai cu seamă din cauze, că o mulțime de locuitori, cari au abătut, ulucărit și transportat acel lemn, au găsit muncă și hrană, care altcum nu o ar fi avut, chiar dacă regia nu are nici un beneficiu din asemenea lemn. Dar chiar și din punct de vedere silvic acest procedeu e deplin justificat, cunoscute fiind prejudiciile ce aduc asemenea lemne nescoase din pădure, ca focare pentru răspândirea insectelor vătămătoare, pericol de incendiu etc. și prin a căror înlăturare proprietarul are un beneficiu indirect, prea latent însă pentru a putea fi apreciat de cei ce nu au pătruns în deajuns adevărata gospodărie silvică și judecăm numai după moneda ce au incasat, lucru care prea des se poate observa la particulari, a căror gospodărie în multe cazuri e rapace.

Astfel dacă antreprenorul, din punctul său de vedere, nu găsește mai mult decât 200—350 m³ lemn utilizabil la hectar, regia poate găsi pînă la 400 m³ și ceva mai mult.

Să luăm iar tabelele lui Feistmantel și să vedem cifra ce ne dă pentru un masiv molid de 140 ani la clasa de fer-

tilitate V, clasă medie în care spuneam că ar intra pădurile noastre. Ei bine, găsim acolo 839,59 m³ pe hectar, deci cel puțin de două ori mai mult decât în pădurile noastre seculare, sau dacă punem chestiunea altcum, putem deduce că masa lemnoasă utilizabilă a pădurii seculare nu e mai mare decât cea a unei păduri îngrijite la etatea de 60—70 ani și prin urmare solul pe care se găsește pădurea seculară, în timp de sute de ani nu a produs nimic de valoare, afară doară de creșterea arborilor ca grosime și de tericiu, care însă în comparație cu valorile ce el ar fi putut să producă, dacă ar fi fost cultivat, e prea neînsemnat. În timpul de 400—500 ani s'ar fi putut recolta de 6—7 ori mai mult lemn pe aceeași suprafață.

(Va urma)

Olimpiu Boiu

Șeful Regiei Domeniului Coroanei Mării.

STUDIU

ASUPRA

**Împăduririi nisipurilor sburătoare de pe proprietățile Statului
Piscu-Tunari și Ciuperceni din județul Dolju¹⁾.**

— Urmare²⁾ —

§ IV.

Costul pe hectar al plantațiilor.

În privința costului pe hectar al plantațiilor Piscu-Tunari și Ciuperceni, trebuie să o spunem, că este exorbitant de mare.

Din scriptele Ministerului de Domenii se constată că s'a cheltuit cu ambele plantațiuni suma de 167.042 lei și 75 b., în care suma a intrat însă și plata personalului, agentul însărcinat cu executarea, și personalul de pază, cât timp au ținut lucrările de împădurire.

Am spus mai sus că suprafața exactă a plantațiilor este de 2462^{h.a.},22 arii; cheltuindu-se 167.042 lei, 75 bani-

1) Conferință ținută la Societatea «Progresul Silvic», în ziua de 20 Martie a. e.

2) Vezi începutul, în «Resista Pădurilor» pe luna Iulie 1904.

revine dar hectarul la 67 lei, 85 bani, socotindu-se atât părțile reușite cât și cele nereușite.

Având în vedere modul lesnicios al efectuării plantațiilor pe terenurile mobile și în special pe nisipuri, unde, cum am spus mai sus, este de ajuns o singură sau două casmale pentru a face locul unde să se îngroape rădăcinile puețului, suma de 67 lei la hectar este mare.

Cu ocazia unei reâmpăduriri de salcâm, făcută cu pădurari în primăvara anului 1903 am constatat că 10 lucrători plantează într'o zi 1 hectar.

Dacă însă cu plantațiunile s'a cheltuit așa de mult, cauzele pot fi multiple, însă trebuie considerat că au fost părți care s'au plantat de 2 și 3 ori, căci nisipul adus de vânturi năpădeau pueți plantați. Afară de aceasta a mai contribuit împrejurarea că pe atunci se plătea ziua de lucru cu brațele, relativ scump, 1 l., 50 b.—2 lei, iar cu carul 5—6 lei și pe lângă toate acestea a trebuit să se recurgă și la mijloacele necesare ca să nu mai năpădească nisipul, pueți așternându-se pe pământ cocenii de porumb, care trebuiau cumpărați și transportarea lor după moșiile vecine costa bani.

Am arătat toate acestea căci plantațiunile făcute pe nisipuri, fie în alte părți, fie la particulari, sau la stat, au costat cu mult mai puțin, însă nicăiri, situația terenului nu a fost astfel cum se prezintă mai ales cea de la Piscu-Tunari, grinduri mari expuse extremei violențe a vânturilor și unde deci piedicile de învins pentru reușita împăduririlor au fost mari.

Dacă însă se ține compt de dublul avantaj adus prin împădurirea acelor nisipuri: punerea terenului în valoare și oprirea nisipurilor de a cutropi mai departe terenurile fertile, cei 167 mii lei nu mai apar în mintea nimănui o sumă considerabilă.

§ V.

Produsele în bani și material.

În anul 1899, pentru prima oară s'a început exploatarea plantațiilor Piscu-Tunari și Ciuperceni, adică la etatea de 15—16 ani. S'au pus întâi în vânzare la Piscu-Tunari, cinci parchete în suprafață de 142 hectare pe periodul 1899—904 și s'au ținut mai multe licitații infructoase: era un lemn nou necunoscut oare-cum localității, de pus în consumațiune

antreprenori se fereau să risce, teama cea mare era că populațiunea locală nu va întrebuința salcâmul la construcții; căci pentru lemnul de foc trebuințele localității erau satisfăcute prin materialul de plop și salcie de pădure de ostroave și zăvoaie ale Dunărei, pe atunci în exploatare. Se vând primele parchete cu 250 lei hectarul, și de unde cei doi antreprenori tovarăși, care ziceau că au riscat, încep vânzarea sub ochii noștri curioși, de alt-fel, luând pe o piesă mai dezvoltată 9 lei (salcâmul în cestiune avea 15 metri lungime, lemn utilizabil, și 0^m,90 în circumferință la 1^m30, de la sol).

Imediat după începerea exploatării la Piscu-Tunari, și văzându-se rezultatul, că populația nu numai că nu fuge de salcâm dar îl prețuește, se vând 3 parchete la Ciuperceni cu 470 lei hectarul, deci aproape îndoit. Și apoi în 1901 se vând 3 parchete vecine cu primele parchete de la Piscu-Tunari cu 617 lei hectarul.

Trebuește însă menționat, că porțiunile ce s'au pus în vânzare, au fost, afară de mici excepțiuni numai din părțile reușite, bine dezvoltate.

În definitiv, s'a vândut pe periodul 1899—1905 :

La Piscu-Tunari	142 h. 06 arii	cu 250 lei h.a.	total 35.515 l. 00 b.
»	»	»	»
»	72 » 18 »	» 617 » »	» 44.535 » 05 »
»	» 32 » 17 »	» 430 » »	» 13.833 » 10 »

Total general 246 h. 41 arii 93.883 l. 15 b

La Ciuperceni 32 h. 07 arii cu 470 lei h.a. total 15072 l. 90 b.

»	»	»	»
»	32 » 20 »	» 213 » »	» 6858 » 60 »
»	» 33 » 29 »	» 321 » »	» 10686 » 10 »

Total general 97 » 56 arii cu 32617 » 60 »

Adică s'au vândut din ambele plantațiuni 343 h. 97 arii cu prețul de 126500 lei, 76 bani, de unde revine hectarul cu 367 lei și 47 bani; sau un produs anual la hectar dacă considerăm etatea medie de vânzare la 18 ani de 20 lei și 42 bani; când după nisipurile acelea înainte de plantare nu numai că nu se prindea nimic, dar erau și o calamitate, amenințând'o suprafață de 250 kilometri pătrați de a o aduce improductivă.

În ce privește părțile nereușite, adică acelea unde de și plantația s'a prins, dar nu s'a dezvoltat, rămânând în stare pipernicită, pentru cauzele care se vor arăta în pa-

ragraful următor, o parte dintr'ânsele au fost recepate și vândute cu carul de stat în regie.

La Piscu-Tunari s'au recepțat	121 h.	prințându-se	2997 l. 50 b
• Ciuperceni	»	»	96 ¹⁾ h.
			2086 » 00 »
Total general . . .	217 h.	prințându-se	5083 » 50 »

Adică revine la hectar suma de 23 lei și 33 bani, ceea-ce ar părea uimitor; dar aũ fost numeroase părți unde nu se încărcau după un hectar de câte 8—10 care, a 1 leu unul, căci plantația erã în ast-fel de stare că semănã cu un rar și mărunt mărăciniși.

Etatea medie la care s'a recepțat această plantațiune fiind de 16 ani, revine la hectar un venit anual de 1 leu și 45 bani.

Am arãtat la paragraful 3 că suprafața totală a plantațiilor de salcãm este de 2402^h,17 arii, din care 1170^h,34 arii salcãm reușit și 1231^h,83 arii nereușit, deci aproape jumãtate reușit și jumãtate nereușit. Considerat ast-fel și având venitul la un hectar reușit 363 lei 47 bani și la un hectar nereușit 23 lei 33 bani în medie devine la hectar 193 lei 40 bani; iar venitul anual considerãnd etatea medie 17 ani revine la suma de 11 lei 38 bani.

În total se va încasa până la 1904, Septembrie, din ambele plantațiuni 131.584 lei și 25 bani, cu cât s'au vândut, deci aproape s'a scos suma ce s'a cheltuit cu fixarea nisipurilor dupe cele două domenii. Peste 10 ani se va termina de exploatat și restul suprafeței de 1836 hectare de la care admitãnd că s'ar prinde 190 lei pe hectar, — după socoteala făcutã pentru părțile vândute până în prezent, — am avea un total de 248,840 lei, + 131.584 lei încasați peste tot 380.424 lei. Cheltueli de împãdurire fiind de 167.042 lei 75 b. urmeazã oã acel capital cheltuit în decursul anilor 1883—1891 ar produce un venit de 213 381 lei; de la 1899 când a început exploatarea și până la 1915 când se va termina.

Zicem că va produce numai capitalul de 167.042 lei 75 bani, în timpul calculat mai sus 213 381 lei, căci n'am considerat și nu trebuie consideratã valoarea solului, care înainte de plantare, era egalã cu zero, neproducãnd nici un venit, deci nu trebuie considerat capitalul întrebuințat

1) Porțiunea, în care s'a făcut receperea este de 146 h. a. dar s'au lãsat netãiați, ici colea salcãmi mai dezvoltãți, pe o suprafața ca de 50 h. a.

de cât ca și cum ar fi fost pus la o bancă să fructifice.

Dar să admitem că Statul nu trebuie să urmărească un câștig, ca ori-care particular, mai ales când este cestiunea pentru un interes general; căci se știe cât de bine făcătoare, sunt pădurile pentru agricultura, pentru clima unei regiuni, unei țări; și să presupunem că plantațiunile în cestiune ar fi fost făcute de un proprietar particular, pe o parte dintr'un domeniu al său, improductiv, cum au fost nisipurile de la Piscu-Tunari și Ciupercești, și să vedem, i-ar fi rentat sau nu banii ce-i întrebuințase? Capitalul întrebuințat a fost de 167.043 lei, care s'a cheltuit nu o dată, ci în cursul a 8 ani.

Să admitem că acest capital ar fi fost vărsat odată la 1888, media anilor în care s'a cheltuit. Capitalul acesta să admitem că ar fi fructificat cu dobânda legală de 5%. Am arătat mai sus că din plantațiile în cestiune, Statul la 1899 a început să ia primele venituri. Capitalul de 167.043 lei în decursul a 10 ani, de la 1888, cu dobândă compusă de 5% s'ar fi ridicat la suma de 272.094 lei 70 bani.

Am arătat în calculele de mai sus, că de la 1899 inclusiv și până la 1915, adică în 16 ani Statul va încasa suma de 380.424 lei din exploatarea plantațiilor, — sumă care nici într'un fel nu poate fi pusă la îndoială, — adică un venit de 23.776 lei și 50 bani, venit pe care Statul îl încasează actualmente anual, în termen mediu, după cum se constată din scripte și din datele arătate mai sus.

Așa fiind, când Statul a început să ia venitul acesta capitalul ce-l întrebuințase fructificând cu dobânda compusă de 5%, devenise 272.094 lei 70 bani, ce dobândă anuală trage acum? Aproape 9%.

Iată dar cât de mare este avantajul, ast-fel că nu numai Statul, ci ori-care proprietar poate să împădurească terenurile improductive, ori de mică valoare.

Și cât de mare ar fi fost procentul dacă terenul ar fi fost peste tot locul proprice dezvoltării salcâmului, cu toată suma mare ce s'a cheltuit la hectar, — ar fi trecut peste 20%.

Am făcut aceste calcule și comentarii ca răspuns unor critici rău-voitoare sau în necunoscință de cauză, aduse de unii serviciului silvic pe tema plantațiunilor.

Plantarea terenurilor improductive sau de mică valoare dupe proprietățile Statului nu trebuie încetată un minut

ea trebuie continuată în masă mare, în interesul silviculturii, în interesul economiei naționale.

În ce privește producțiunea în material după experiențele făcute, a ieșit din porțiunile cele mai dezvoltate 21^{D.st.}, 216 la hectar lemn de trunchiu și 6^{D.st.}, 364 lemn de creci. Din porțiunile mediocre 8—10^{D.st.} lemn de trunchiu și 2—3^{D.st.}, lemn de creci; iar din cele nereușite 3—5^{D.st.}, socotite ca lemn de creci.

Dăm aci mai jos un tablou de rezultatele obținute dintr'o piață de experiență în suprafață de 0^{h.}, 2500^{m.p.} din plantația Ciuperceni.

Din această piață de încercare s'a putut stabili atât coeficientul de formă, cât și factorul de așezare (transformarea volumului real în steri).

Am crezut interesant a da acest tablou, atât pentru a se proba producțiunea la H.a., cât și în ce privește coeficientul de formă și așezare. De unde rezultă, că dacă pe 0^{h.}, 2500^{m.p.} se află 53^{st.}, 040 pe un hectar vor fi 21^{D.st.}, 210 lemn de trunchiu, la care se adaugă crecile fasonate 1^{D.st.}, 591 sau pe hectar 6^{D.st.}, 364, în total lemn de trunchiu și creci 27^{D.st.}, 580.

No. curent	nălfinea arborilor.	Diametrul la 1 m. 50	No. arborilor	Volumul cilindric unitar		Diametrul mediu	No. arborilor	Volumul real unitar		Volumul real total	Coeficientul de formă	Volumul arborilor fasonați		Coeficientul de creșterea rezultat	Volumul crecilor fasonate	
				M. C.	D. m. c.			M. C.	D. m. c.			St.	D. st.		St.	D. st.
1	4	0.06	6	—	011	0.06	6	—	008	048						
2	4	0.08	3	—	020	0.06	3	—	011	033						
3	4	0.20	1	—	126	0.20	1	—	126	126						
4	5	0.06	5	—	014	0.05	5	—	010	050						
5	5	0.08	7	—	025	0.06	10	—	014	140						
6	5	0.09	5	—	032	0.08	2	—	025	050						
7	6	0.06	3	—	017	0.05	3	—	012	036						
8	6	0.08	4	—	030	0.06	7	—	017	119						
9	6	0.09	6	—	038	0.08	3	—	030	090						
10	6	0.11	1	—	057	0.09	1	—	038	038	0.544					
11	7	0.06	1	—	020	0.05	1	—	014	014						
12	7	0.08	10	—	035	0.06	11	—	020	220						
13	7	0.09	5	—	045	0.08	7	—	035	245						
14	7	0.11	3	—	067	0.09	1	—	045	045						
15	7	0.12	1	—	079	0.12	1	—	079	079						
16	7	0.14	1	—	108	—	—	—	—	—						
17	8	0.06	2	—	023	0.05	2	—	016	032						
18	8	0.08	6	—	040	0.06	8	—	023	184						
			70	—	—	2 264	72	—	—	1 549						

No. curent	Înălțimea arborilor	Diametrul la 1 m. 30	No. arborilor	Volumul cilindric unitar		Diametrul mediu	No. arborilor	Volumul real unitar		Volumul real total	Coeficientul de formă	Volumul arborilor fasonați		Coeficientul de creștere rezultată	Volumul creșterilor fasonate	
				M. C.	D. m. c.			M. C.	D. m. c.			M. C.	D. m. c.		St.	D. st.
19	8	0.09	70	—	2	264	72	—	1	594						
20	8	0.11	8	051	—	408	10	040	—	400						
21	8	0.12	7	076	—	532	7	051	—	357						
22	8	0.14	3	090	—	270	2	076	—	152						
23	8	0.16	2	123	—	246	1	090	—	090						
24	9	0.06	2	161	—	322	—	—	—	—						
25	9	0.08	1	025	—	025	1	018	—	018						
26	9	0.09	3	045	—	135	4	025	—	100						
27	9	0.09	4	057	—	228	8	045	—	360						
28	9	0.11	4	086	—	344	4	057	—	228						
29	9	0.12	5	102	—	510	2	086	—	172						
30	9	0.16	3	181	—	543	1	102	—	102						
31	10	0.06	1	028	—	028	1	029	—	020						
32	10	0.08	3	059	—	150	5	028	—	140						
33	10	0.08	3	064	—	192	9	050	—	450						
34	10	0.11	8	095	—	760	13	064	—	832						
35	10	0.12	5	113	—	565	5	095	—	475						
36	10	0.14	7	154	1	078	1	113	—	113						
37	10	0.16	3	201	—	603	—	—	—	—						
38	10	0.17	4	227	—	908	—	—	—	—						
39	11	0.09	5	070	—	350	3	031	—	093						
40	11	0.11	16	105	1	680	14	056	—	770						
41	11	0.12	10	124	1	984	20	070	1	400						
42	11	0.14	3	169	—	607	9	105	—	945						
43	11	0.16	5	221	1	105	5	124	—	620						
44	11	0.17	5	250	1	250	1	221	—	221						
45	11	0.19	1	312	—	312	—	—	—	—						
46	11	0.20	1	346	—	346	—	—	—	—						
47	12	0.11	3	144	—	432	2	060	—	120						
48	12	0.12	7	136	—	952	13	076	—	988						
49	12	0.14	10	185	1	850	11	114	1	254						
50	12	0.16	8	241	1	928	9	136	1	224						
51	12	0.17	2	272	—	544	1	185	—	185						
52	12	0.19	2	346	—	680	—	—	—	—						
53	12	0.20	4	377	1	508	—	—	—	—						
54	13	0.09	1	083	—	083	1	065	—	065						
55	13	0.12	2	147	—	294	4	083	—	332						
56	13	0.14	8	200	1	600	5	126	—	620						
57	13	0.16	3	261	—	783	7	147	1	020						
58	13	0.17	4	295	1	180	5	200	1	000						
59	13	0.19	2	369	—	738	1	261	—	261						
60	13	0.20	1	408	—	408	—	—	—	—						
61	13	0.22	2	494	—	988	—	—	—	—						
62	14	0.12	1	158	—	158	3	133	—	399						
63	14	0.16	5	282	1	410	8	158	1	264						
64	14	0.17	4	318	1	272	1	216	—	216						
65	14	0.19	3	397	1	191	2	282	—	564						
66	14	0.20	1	440	0	440	1	318	—	318						
67	14	0.22	1	532	—	532	—	—	—	—						
			272	—	—	35 724	272	—	—	19 446		53 040	—	1 591		

§ VI.

Cauzele nereușitei complete a împăduririlor.

Am văzut că din împăduririle făcute, nici jumătate din suprafața totală nu are o reușită deplină, — zic deplină căci de și aproape peste tot locul unde s'au făcut împăduriri cu salcâmi, pueții s'au prins, însă nu peste tot locul s'au putut dezvolta, și nu peste tot se vor menține, fiind deja intrați în stare de depericiune, amenințând din an în an să se usuce.

De, alt-fel încă după când se executau împăduririle acestea, D-l G. Hüffel, silvicultor frances, adus de Stat spre a face un studiu asupra pădurilor noastre; într'un raport adresat ministerului de domenii zice: «e îndoelnic că salcâmul se va putea perpetua pe aceste nisipuri».

S'a zis, și cu drept cuvânt, că salcâmul nu este o specie pretențioasă, comportându-se tot atât de bine pe solurile sărace ca și pe cele bogate, însă cere înainte de toate o condițiune: solul în care e plantat să fie prin excelență mobil, nici de cum un pământ tare; și o altă condițiune ca să nu fie plantat pe locuri joase, umede căci de îndată ce rădăcinele sale dau de straturi unde stagnează apa, începe a se ofili, — creșterea lui e lăncedă și într'un timp relativ scurt, pier.

Voiu descrie aci rezultatul unor cercetări făcute în toamna și primăvara anilor 1900 și 1901, continuate apoi în urmă, din care ese pe deplin cauzele de nereușită ale salcâmului.

Împădurirea a reușit pe părțile ridicate acoperite cu nisipul adus din depresiuni, iar pe depresiuni se află în stare pipernicită gata de a se usca. În el arboretele se prezintă foarte neregulat, — ici o porțiune reușită, ici una nereușită, cu un cuvânt un amestec aproape confus de înălțimi și ce e mai mult, că în unele părți nu vezi nici o diferență în ce privește compozițiunea terenului și cu toate acestea salcâmul, nu numai că n'a avut acelaș grad de reușită dar ici a reușit complet fiind în plină stare de vegetație și imediat alături, zic pe acelaș fel de teren, rămas în stare de pipernicire acoperit cu muschiu, — în pragul pieirei.

Aceasta a și fost cauza primordială, pentru care se impunea facerea unor cercetări prin sondajii în teren.

Primul sondaj s'a făcut pe o porțiune unde plantațiunea a atins colosale dimensiuni amintite mai sus. Scoțând un salcâm din rădăcină, am constatat că stratul de nisip depus eră gros de mai bine de 3 metri. Rădăcinile salcâmului pătrunseră 3 metri în nisip, fiind bine dezvoltate.

Al doilea sondaj s'a făcut într'o porțiune joasă, unde salcâmul nu s'a dezvoltat. Nici o diferență ca compozițiune a terenului, numai că nisipul este ceva mai întărit; iar stratul de nisip depus nu s'a găsit de cât de 1 metru după care s'a dat peste pământ negru vegetal foarte tare, anevoios de săpat. Rădăcinile salcâmului nu pătruseseră de cât stratul de nisip și erau foarte subțiri, în parte uscate.

Din aceasta se putea trage concluziunea că: plantațiunea nu a reușit din cauză că, nisipul fiind prea întărit, rădăcinile nu au putut pătrunde cu ușurință. Dar am făcut o a treia săpătură tot pe o porțiune joasă unde stratul de nisip de la suprafață se vedea că nu e întărit, dar pe care salcâmul tot nu se dezvoltase și unde în adevăr stratul de nisip este identic cu cel din prima săpătură ca mobilitate și compozițiune. S'a găsit că este de 1^m. 80, în care rădăcinile s'ar fi putut bine dezvolta, — dacă numai faptul că stratul de nisip fiind tare e singura cauză a nedezvoltării plantațiunilor. Mulți au crezut și cred că acolo pe părțile joase unde plantațiunea nu s'a dezvoltat, cauza nereușitei provine din faptul că vântul a spulberat solul ajungându-se la subsol.

În părțile joase din sondagiile făcute, am constatat, că nisipul existent e adus de vânturi.

Nu zic însă că nu există pe așa zisele «cariere de nisip» de unde vântul și-a procurat nisipul ducându-l peste locuri de cultură, plantațiuni ne dezvoltate, dar numai acolo pe fundul carierelor salcâmul, nu s'a dezvoltat din cauza amintită mai sus, precum și din cauză că nisipul e tare.

Nu toate depresiunile sunt funduri de cariere. Acestea de alt-fel sunt aproape de neobservat față de imensa suprafață acoperită de nisipuri aduse de vânt.

Am făcut un al patrulea sondaj pe un asemenea teren, unde nisipul depus formează un grind de 30 metri înalt, unde

plantația este nedezvoltată; constatând că nu e nici o diferență ca compozițiune a terenului față de celelalte părți. — nisipul destul de mobil, dar aci am făcut o descoperire destul de prețioasă.



Inrădăcinarea unui salcâm nereușit.

Săpând în jurul unui salcâm înalt de la teren numai de un metru, am constatat că doi metri trunchiul îi era

îngropat în nisip și apoi de aci rădăcinele pătrunseseră un metru în jos. Ușor ne-am putut explica fenomenul acoperirii trunchiului cu nisip.



Înrădăcinarea unui salcâm reușit. Etatea 19 ani.

Terenul fiind ridicat, expus deci vânturilor, acesta a găsit și după plantare în micul punct un obstacol și pe măsură ce el a crescut pe aceeași măsură, s'a depus și nisipul

adus de vânt la tulpina lui, și anume atât timp cât vântul a mai avut de unde aduce nisip și cât timp n'a fost împedat prin înălțarea plantațiilor din părțile din urmă, despre Vest. Acî puetul înăbușit, sufocat, ca să zicem ast-fel, 'și-a încetat creșterea și ceea-ce a rămas afară — vârful — fatalmente a intrat în depericiune uscându-se, chiar de tot, mulți salcâmi.

(Va urma)

George Crăciunescu.

Câteva observațiuni asupra legislației noastre forestiere

(Urmare).

Titlul al III și ultim, al codicelui silvic, tratează partea privitoare la delictе și pedepsele lor. Înainte de a intra în analiza succintă a acestei părți, ținem să facem o observațiune și anume, că atunci când legiuitorul nostru a voit să fie original, adică să nu mai copieze pe cel francez, n'a avut tocmai mult noroc. Ast-fel, după ce tratează în art. 19 și până la 30, delictеle și pedepsele la care sunt supuse, în art. 30, sare la o altă chestiune, care nu are nimic de a face cu materia din prima secțiune a titlului ce examinăm.

Art. 30 este referitor la instituirea unui consiliu tehnic, compus din oameni competenți în afacerile pădurărești, și care se va pronunța cu vot deliberativ, în chestiunile ce i-se vor supune de administrația superioară a pădurilor, asupra amenajamentului, defrișeri, vânzării și ori-ce alte chestiuni de aceeași natură, cu un caracter mai important. Consiliul nostru tehnic, ar fi acea ce se numește în Franța: *La section d'agriculture du conseil d'Etat*. Or cum ar fi, interesul discuției asupra art. 30, nu mai este așa de mare, de când cu noua lege pentru organizarea Ministerului de domenii din 8 Aprilie 1900, care în art. său 31 arată, că pe lângă fie-care serviciu din zisul Minister, mai funcționează comisiuni și consilii consultative, cari vor fi sesizate de directorii serviciilor respective, asupra chestiunilor supuse deliberării lor.

Lăsând de-o parte critica adusă art. 30, revehim la

studiul, delictelor prevăzute de codul silvic. Acest codice prevede două specii de delikte: unele relative la tăcerea sau deteriorarea arborilor (ciopărtirea, cojirea și ruperea arborilor sau crăcilor) și altele relative la pășunarea vitelor în păduri.

Cele d'ântăiu sunt prevăzute de art. 19 c. s. care a primit o foarte importantă modificare prin legea de la 4 Iunie 1892 și pe care suntem nevoiți s'o examinăm mai întâiu.

Art. 19, în prima sa redacțiune, prezintă oare-cari neajunsuri, care s'au înlăturat în mod fericit prin ultima sa schimbare. Vechiul text nu prevedea grosimea arborilor fixați sau tăiați mai jos de doi decimetri în diametru, ast-fel că se putea discuta evaluarea lor, fiind dat că pedeapsa era echivalentul întreit al valorii arborelui; pe de-altă parte se putea interpreta în sensul că furtul nuelișului, nu era pedepsit. Textul nou nu mai poate da loc la confusiuni, de oare-ce prevede o amendă chiar pentru arborii a căror dimensiuni sunt inferioare măsurii de 2 decim. circumferință. (al. 1).

Estimațiunea actuală e mult mai reală și atât statul cât și delinquentul, au posibilitatea de-a nu rămâne la simplul arbitru al unui șef de ocol, în evaluațiunea delictelor săvârșite în păduri, atunci când faptul se reduce la tăierea sau ridicarea nuelelor, fie cu brațul, fie cu căruța (art. 194 c. fr. fr.)

Dacă dimensiunile sunt superioare grosimii de 2 decimetri, atunci trebuie să ne referim la tabloul care însoțește legea, tablou reprodus și la finele noului art. 19.

O altă chestiune care rămăsese nerezolvată de codul silvic de la 1881, mai era acea privitoare la materialul lemnos rădicat sau tăiat, precum și acea relativă la despăgubiri civile. Codul forestier frances în art. 204 prevede acest lucru, când dispune că «les restitutions et dommages intérêts appartiennent au propriétaire», deci fără nici-o scuză redactorul codicelui nostru de la 1881 lăsase nerezolvate restituirile și daunele, prevăzute de astă dată în noul art 19 No. 1 și 2 care dispun că:

In toate cazurile, amenda va fi calculată fără prejudiciul:

1. A restituțiunii lemnelor către proprietar, sau, în

lipsa lor, a valorii lemnului, care va fi fixată la a treia parte a amendei după tarif;

2. Despăgubirile civile dacă va fi cazul.

În fine, partea din urmă a art. 1 din art. 19 — pentru că acest articol se compune în urma redacțiunii sale din 1892 din alte 3 — reproduce art. 193 din codul forestier francez, care indică norma după care trebuie să se conducă agentul și apoi Tribunalul, în evaluarea amenzilor, în cazul când corpul delictului — arbori tăiați — au dispărut.

Se știe că după principiile generale ale dreptului nostru penal, Ministerul public este acela care sesizează instanțele judecătorești, urmărește pe delicuenți și pune concluziuni înaintea tribunalelor pentru condamnare. În mod excepțional, acte judecătorești pot încheia și primarii, subprefecții sau actualii inspectori comunalii, precum și jandarmii în urma delegațiunii Parchetului. Toate aceste procese verbale însă, nu fac o completă dovadă, ori ce anchetă făcută de un procuror sau subaltern al său, va fi pusă la îndoială; deci o contra-dovadă este admisibilă chiar în cazul unui flagrant delict.

Codul silvic însă, crează o excepțiune de o importanță foarte mare, din punctul de vedere al consecințelor la care poate da naștere și anume că, atât funcționarii de care am vorbit mai sus, cât și — s'ar putea zice mai cu seamă — agenți silvici de ori-ce categorie, când vor constata un flagrant delict, ei vor fi crezuți până la inscripțiunea în fals a procesului verbal. Art. 39 cod silvic, dă această tărie proceselor verbale, contrariu cel puțin în parte, de cea-ce găsim în codul forestier francez. În acesta, în art. 165 și următorii și mai ales în art. 176, se face oare-cari distincțiuni, pe care legiuitorul nostru le-a trecut cu vederea. În adevăr, art. 176 și 177, divid procesele-verbale de constatare în două, după quantumul sumelor la care poate fi condamnat contravenientul sau delicuentul; ast-fel, în cazul unei condamnări inferioare sumei de lei una sută, procesul-verbal face completă dovadă prin el însuși, în cazul când suma în chestiune este mai mare de o sută lei: legiuitorul francez mai face o altă distincțiune, după cum procesul-verbal de flagrant delict a fost semnat de 2 agenți silvici sau de unul singur. Va face probă până la înscrierea în fals cel d'ântâiu, pe

când cel l-alt va putea fi dărâmat cu toate dovezile prevăzute de dreptul comun.

După cum se vede, legea după care am copiat, ia mult mai multe precauțiuni de cât noi, și după cum spuneam mai sus, e un mare pericol, pentru că nu în tot-d'a-una agenții silvice pot fi la înălțimea misiunii lor, vorbind bine-înțeles de păduri și cei-l-alți agenți inferiori.

Inchipuiască-și cine-va ura dintre un pădurar și conșătenii săi și va vedea cât de grav este ca acesta să facă acte indiscutabile în fața justiției; s'ar putea susține însă că mai este un paliativ înscrierea în fals, dar și acest mijloc nu dă tot-d'a-una rezultate satisfăcătoare, pentru că e una din cele mai dificile dovezi de făcut. O altă excepțiune pe care o prevede codul silvic, în reforma art. 19 din 1902 mai este și aceea că, Ministerul public, e obligat să ia concluziuni nu numai cu privire la pedeapsă, dar și la despăgubirile civile; iar judecătorul de ocol este ținut, în urma circulărilor ministeriale, să acorde aceste despăgubiri pe baza procesului-verbal, independent dacă se prezintă cine-va să le susțină.

La începutul aplicării codului silvic, o mare dificultate se prezintă în practica de toate zilele. Așa după cum era organizat serviciul exterior al pădurilor statului, în urma creării Ministerului de domenii, numărul ocoalelor silvice nu trecea de 90¹⁾; ast-fel în cât în circumscripția aceluiaș șef de ocol, existau mai multe instanțe judecătorești, înaintea cărora puteau fi pendinte procese silvice. Avocatul Statului era ocupat aiurea și șeful de ocol cu multiplele-i atribuțiuni nu se putea prezenta la toate instanțele ori cât de multă bună-voință ar fi avut, pentru-că îi era imposibil ca în acelaș timp să se găsească în două puncte opuse ale circumscripției sale; pentru a înlătura acest neajuns, art. 2 din legea din 1892, dispune ca în lipsa șefului de ocol sau a avocatului, Ministerul public, trebuie să pue concluziuni și în ceea-ce privește despăgubirile.

Art. 3 în sfârșit, arată modul cum se execută hotărârile rămase definitive, în materie de delikte silvice și din nefericire aceste hotărâri sunt destul de numeroase, pentru-că

1) Vezi Anuarul Ministerului de agricultură întocmit în 1893—94.

ele formează un capitol aparte din budgetul Statului; în anul 1893—94, se vede înscrisă la capitolul 22, sub titlul sentințe judecătorești, suma de lei 15.000, în budgetul Ministerului de agricultură¹⁾.

Ziceam la început că titlul al III-lea tratează materia delictelor silvice și chiar el însuși este intitulat «Despre urmările și penalitățile delictelor comise în pădurile supuse regimului silvic», ar urmări dar, că toate infracțiunile la legea silvică sunt delict, cu toate acestea, lucrul nu poate fi exact. Este adevărat că în Franța, după art. 171 codul forestier. «Toutes les actions et poursuites exercées au nom de l'administration générale des forêts, et à la requête de ses agents, en réparation des délits ou contraventions en matière forestière, sont portées devant les tribunaux correctionnels, lesquels sont seuls compétents pour en connaître»; la noi însă neavând un articol care să reguleze competența instanțelor judecătorești, se naște întrebarea: unde trebuie să se adreseze actele încheiate de agenții silvici? De alt-fel, confuzia o face însăși legiuitorul, de oare-ce în art. 24 al. 2 vorbește de contravenitori. În tăcerea legii trebuie să ne raportăm la dispozițiile generale prevăzute de codicele penal și aceasta cu atât mai mult, cu cât art. 46 al codului silvic dispune, că: «In cazurile neprevăzute prin legea de față, se vor aplica dispozițiunile dreptului comun», or ce ne spune art. 1 din codul penal? Se numesc contravențiuni, infracțiunile pe care legea le pedepsește cu închisoare polițienească și cu amendă. Se știe că amenda în materie de delict este de la 26 lei în sus; deci ar urmări, conform textului de lege din codul penal, că ori-ce infracțiune la legea silvică, care e susceptibilă de o amendă inferioară sumei de 26 lei, va trebui trimisă la judele de ocol, care după art. 69 legea jud. de pace «judecă în prima instanță contravențiunile de simplă poliție de ori-ce natură și din ori-ce lege ar decurge».

Art. 24 din codul silvic, care oprește ca să se facă săpături pentru scoaterea de nisip, argil și ori-ce alte produse minerale dintr'o pădure, fără învoirea proprietarului, condamnă la o amendă de lei 20, pentru o căruță de asemenea materiale, la 5 lei pentru sarcina de o vită și 2 lei pentru

1) Vezi Anuarul pag. 8.

sarcina de om; ar urmă dar, că aceste fapte, sunt singurile cari pot fi luate drept contravențiuni și deci trāmise la judele de ocol, pedeapsa amendei fiind inferioară sumei de lei 26. Legiuitorul din 1894 a decis alt-fel, așa că interesul chestiunii de a se ști competența instanțelor judiciare, cu privire la codul silvic, nu mai prezintă decât un interes cu totul retrospectiv; de oare-ce discuțiunile la cari au putut da loc, s'au înlăturat prin dispozițiunea legii judecătōriilor de pace din 94, menținută în art. 71 No. 5 din actuala lege.

Acest articol a tranșat ori-ce îndoială și în mod cu totul contrariu, de cele ce am văzut în art. 1 codul penal, pentru că divide toate infracțiunile codicelui silvic în două: cele cari atrag o amendă superioară cifrei de lei 300 și cari vor merge la tribunalele de județe, pe când acele inferioare acestei sumi, vor fi trimise justițiilor de pace.

O contradicție se observă între actualul art. 71 No. 6 și art. 43 codul silvic. Cel d'ântăiu în alin. prim, dispune că judele de pace judecă în primă instanță și cu drept de apel, afacerile corecționale prevăzute de la No 1, inclusiv No. 6; iar art. 43 c. s. decide că: «Tribunalul judecă fără drept de apel, când delictul nu atrage după sine o amendă mai mare de *trei sute lei*».

Intrebarea este: există dreptul de apel pentru infracțiunile la codul silvic pedepsite cu 300 lei amendă? S'ar putea zice că art. 43 este aplicabil, întru cât ne găsim în domeniul unei legi speciale, cu toate astea se știe principiul dominant în orice legislație, că o lege de drept comun ulterioară, în cazul când prevede o dispozițiune care reglementează o regulă prevăzută de o lege specială, dreptul comun este cel care se aplică. Tot ast-fel și în cazul de față' fiind dat că art. 71 din legea judecătōriilor de pace, reglementează o dispozițiune prevăzută în legea silvică, nu vom putea face alt-fel, de cât să aplicăm art. 71, adică să dăm drept de apel infractorului.

* * *

O ultimă observațiune mai avem de făcut, în ceea ce privește această scurtă analiză a codului silvic.

Art. 40 zice că în caz de insolvabilitate, tribunalul corecțional, va înlocui amenda prin închisoare de la cinci zile până la trei luni.

Cum se va face calculul? Vom aplica principiul, că 1 zi de închisoare este echivalentul a 5 lei, sau vom trebui să transformăm ori-ce amendă într'un minimum de 5 zile și un maximum de 3 luni? De sigur că această interpretare ar fi inadmisibilă; de și trebuie să recunoaștem că art. 40 s'a reprodus după art. 213 cod. fr., fără ca redactorul român să-și fi dat cât de puțin seamă de reforma ce introducea. Intr'adevăr, presupunând pe un delicvent condamnat la 20 lei amendă, care face dovada insolvabilității sale, aplicându-i art. 40 c. s., judecătorul îl va putea condamna la 15 zile închisoare, o lună sau și mai mult, pentru că articolul care o prevede nu ne indică nici un criteriu. Este o eroare, credem noi, și judecătorii n'ar putea face mai bine de cât ca în cazul de insolvabilitate, să aplice art. 28 c. p.

După art. 210 cod. forestier, în caz de amendă și când delicventul se constată că este insolvabil «L'administration pourra admettre les délinquants insolvables à se libérer des amendes, réparations civiles et frais, au moyen de prestations en nature consistant en travaux d'entretien et d'amélioration dans les forêts ou sur les chemins vicinaux». Iată un principiu introdus în legislația forestieră franceză, încă din 1859 Decembrie 21 și în baza căruia, cel insolvabil va putea să-și achite pedeapsa, fără ca administrația să recurgă la transformarea amenzii în închisoare.

Ideia conținută în Decretul din 1859 este de cea mai mare importanță, din toate punctele de vedere. Intr'adevăr, cu sistemul transformării amenzii în închisoare, riscăm foarte adesea să facem dintr'un contravenient un adevărat criminal; la noi, mai cu seamă unde penitenciarele lasă atât de mult de dorit, din punctul de vedere al separațiunii arestaților, ar fi fost de mare folos introducerea rescumpărării amenzilor prin zile de lucru.

Principiul de care vorbim nu este cunoscut numai în Franța, noul cod penal italian în art. 19, încă permite ca detențiunea să fie oare-cum răscumpărată prin zile de lucru și ideia aceasta a făcut pași foarte mari; pentru că anteproiectul de cod penal elvețian, întocmit de marele penalog și filosof, d. Stoss, a introdus principiul răscumpărării închisoarei prin zile de lucru.

Noi, după cum am văzut, n'am reprodus art. 210 din

legea forestieră franceză, cu toate astea gândim că codicele nostru penal, încă ne-ar da dreptul să obligăm la lucru pe condamnații la amendă, pentru că art. 219 dispune că se pot supune vagabonzii la lucrul unei meserii sau la aceea pe care o cunosc deja; printr'o extensiune a acestui articol, s'ar putea obliga delievenții insolvabili și în special acei condamnați conform codicelui silvic, la un număr de zile de lucru, echivalent cu amenda de care trebuie să răspundă. În acest caz va câștiga societatea, pentru că n'ar mai lăsa pe amendați în contact cu toate elementele periculoase din închisoare și ar câștiga și pădurile, prin îngrijirile ce li s'ar da de acești lucrători de ocazie.

Iulian Teodorescu

Doctor în drept al Facultății juridice din Paris
Judecător pe lângă Tribunalul Ilfov.

DESPRE CLIMA ROMÂNIEI

Din cauza dăinuirei timpului secetos, ce țara noastră este așa de greu încercată în ăst-an, mă silește de a spune câte-va vorbe, pentru ca în prima linie agricultorii noștri, cititori ai autorizatului jurnal «Amicul Progresului Român», să nu rămie cu ideia că într'adevăr clima României s'a schimbat.

Știu bine că foarte mulți agricultori au credința că clima s'a schimbat; această credință însă nu este bazată pe nimic, absolut pe nimic temeinic.

Mai știu încă, că mulți siviicultori—în dorința de a vedea mărindu-se suprafețele împădurite—au și găsit cred dinșii, cauza pentru care clima s'ar fi schimbat. Din nenorocire pentru dinșii nu este până acum nici de cum demonstrat, în mod cert, că despuri-rile au schimbat clima.

Un singur lucru se știe: acela că pădurile formează un *regulator al apei* ¹⁾ ce a căzut la suprafața pământului. Acesta este chiar motivul pentru care la noi, ca și în toate statele civilizate, s'au făcut legi speciale în contra desăpduririlor, în acele regiuni unde căderile de apă pe un loc neimpădurit pot produce torenți provocatori de inundațiuni.

Dar că pădurea ar avea puterea să atragă ploaia, așa ca în locurile aproape de păduri să plouă mai mult decît în altele, aceasta nu este iarăși nici de cum demonstrat.

1) Iar nu un regulator al climei.

Până acum nu s'a putut demonstra în mod cert că, în condițiuni egale, în părțile din apropierea pădurilor plouă mai mult decât în părțile depărtate de dinsele.

Fie-care din noi—eu însu-mi—suntem dispuși a crede că prin apropiere de păduri trebuie să plouă mai mult. Ce să'i faci însă când o asemenea demonstrațiune nu s'a putut face?

Să ne luăm numai după ceea-ce crede unul sau altul?

Negreșit că asemenea lucru nu ne permite știința, căci nu în totdeauna credința cui-va este în armonie cu adevărul.

Astăzi, când suntem deja intrați în secolul XX-lea, mai sunt încă foarte mulți cari cred în stafii, descințee, blestemuri, etc. Atât de înrădăcinată este încă această credință încât acum câți-va ani, un jurnal din Springfiel, în Statele-Unite ale Americii, promițea un premiu de 100 de dolari (500 lei) ori-cărei persoane care va prinde o stafie și o va închide. Se înțelege că jurnalistul a rămas cu cei 100 de dolari în buzunar.

Tot asemenea se cam urmează și cu pretinsa sporire a ploilor sub acțiunea pădurilor și cu schimbarea climatei.

Avem credință, ni se pare, că pădurile ar trebui să atragă ploile, dar nimeni nu poate proba acest lucru. Dacă lucrul ar fi astfel, el s'ar putea constata, în mod neîndoios, în câți-va ani de zile prin măsurătoarea apei ce cade în apropiere de locurile împădurite și îndepărtare de acele locuri. Incercări de felul acesta s'aun făcut și se continuă încă. Cu toate acestea nu s'a putut pînă acum demonstra că într'adevăr așa este.

Adevărată expresiune a științei în chestiunea influenței pădurilor asupra ploilor este : că pînă astăzi nu știm nimic asupra acestui punct.

Ast-fel fiind lucrul, această chestiune trebuie lăsată deoparte pînă ce se va descoperi adevărul și nu ne este permis să zicem că clima s'a schimbat **fiind-că** s'a despădurit, de oare-ce repet, încă odată, știința pînă astăzi nu s'a pronunțat asupra rolului ce joacă pădurea asupra cantității de ploaie ce cade în părțile învecinate cu cele împădurite.

Mai înainte de a căuta să se explice cauza sau cauzele care fac ca clima să se schimbe—dacă ea se schimbă—trebuie să se demonstreze că într'adevăr clima s'a schimbat. Or, acest lucru nu s'a făcut de loc într'un mod cert.

De alt-fel mulți zic : «Din punctul de vedere agricol clima României s'a schimbat».

Clima României—fie ea considerată din punctul de vedere agricol, viticol, horticol, silvic, etc.

Nu înțelegem că ea să se fi schimbat numai din punctul de vedere agricol.

Din doue, una : clima s'a schimbat ori nu s'a schimbat?

Când zicem că s'a schimbat, este invederat că ea s'a schimbat din ori-ce punct de vedere am considera-o.

Este prin urmare un *non sens* a se zice că clima României

s'a schimbat din punctul de vedere agricol. Dacă spre exemplu, luna Maiu, care de obicei este ploioasă, și în ăst-an cum a fost secetoasă, acest singur fapt nu dovedește că clima s'a schimbat, și atunci ca s'ar fi schimbat din ori-ce punct de vedere am considera-o iar nu numai din cel agricol.

În constituirea climatei unei regiuni se știe că intră o mulțime de factori. Doi joacă însă rolul preponderant, temperatura și precipitațiunile atmosferice.

În special pentru agricultură și silvicultură tocmai aceștia sunt factorii climatologici cei mai importanți.

Ei bine, temperatura aerului în România nu s'a schimbat. Acest fapt este constatat tocmai prin ajungerea la maturitate a produselor agricole în tot-d'auna la aceleași epoce ale anului. Dacă ni s'ar dovedi, spre exemplu, că strugurii altă-dată se culegeau în August, pe când acum culesul viilor nu se poate face de cât la finele lui Septembrie am avea o probă că într'adevăr temperatura s'a modificat. *Acest lucru nu se poate dovedi nu numai în România, dar în nici o parte a lumii.* Mai mult de cât atât, se poate dovedi chiar contrariul¹⁾ adică: maturitatea speciilor agricole și a strugurilor se face și acum tocmai la aceleași epoce ca și acum 400 sau 500 de ani. *Se poate deci dovedi că temperatura în acest mare interval nu s'a schimbat.*

În ceea-ce privește precipitațiunile atmosferice nu s'a putut de asemenea dovedi că cantitatea anuală (pe anotimpuri sau lunare) s'a modificat. Cifrele ce însu-mi am publicat, dovedesc, în mod neîndoios, *că nici în România cantitatea de ploae nu s'a schimbat.* Să se observe că această dovadă s'a făcut nu numai pentru anul întreg, dar și pentru fie-care ano-timp și lună în parte.

Când dar nici temperatura nici precipitațiunile atmosferice nu s'au schimbat, este evident, că—mai ales din punctul de vedere agricol nu poate fi vorba de schimbarea climatei. S'o fi schimbat calitatea pământului sau alt-ceva, nu știu și nici nu mă preocup de aceasta, dar clima nu.

Este foarte lesne de a zice «afirm (eu) că clima României s'a schimbat». Acest lucru însă nu este suficient. Cel care afirmă un asemenea lucru trebuie să-l dovedească nu prin citațiuni fără probe luate dintr'o carte sau alta, dar prin fapte concrete.

Ca să cred într'o stăvie, rog să mi se aducă una legată ca să o văz și eu.

Tot asemenea să mi se aducă dovezi că ceva din climă s'a schimbat, pentru că eu toții să judecăm dacă trebuie sau nu să primim afirmațiunea cui-va.

Eu declar că până astăzi n'am găsit nici o dovadă că clima în România s'a schimbat. Vorbim se înțalege de clima în timpurile istorice.

1) «Schimbata-s'a Clima?» 1898, București, broșură în 8° de 78 pagini.

Din contra, putem proba, cu dovezi nediscutabile, că România a suferit în tot-d'auna de secetă și de inundațiuni, tot așa după cum suferă și acum. Seceta ce o avem din timp în timp este un lucru normal în țara noastră. Inundațiunile de asemenea.

Să mi fie permis, ca concluziune, să reproduc aci câte-va rânduri din menționata mea conferință¹⁾ publicată în *Buletinul Ministerului Agriculturii*.

«Nimeni n'a auzit vre-o dată că holdele noastre n'au ajuns la timp la maturitate. Culesul viilor, secerișul grăului, culesul porumbului, și toate cele-l-alte lucrări agricole se fac tot la aceleași epoce la cari se făceau și în trecut.

«O modificare a climei noastre în sensul unei încălziri sau a unei răcirii a ei, ar fi tras negreșit după sine o schimbare în epocile lucrărilor agricole. De acest fapt nimeni acum nu s'a plâns în România.

«Cu toții însă ne plângem în contra secetei. Părinții noștri ca și părinții și strămoșii lor s'au plâns de acelaș lucru. Descendenții noștri, cu toate că se vor plânge neconținut de acelaș lucru vor cultiva cu spor pământul până ce lucrările ce vor face cu însăși mânele lor, vor pune capăt secetei care ne bântuiește câteodată pe noi, după cum ea a bântuit pe străbunii noștri».

Amicul Progresului Român

St. C. Hepites

Directorul Institutului Meteorologic

INFORMAȚIUNI

Domnii *Ch. Broillard*, *L. Boppe* și *Dr. Neumeister*, fiind proclamați membri de onoare ai Societății noastre, în ședința de la 9 Mai a. e., a Adunării generale, și D-l Președinte făcându-le cunoscut despre aceasta, D-nialor au răspuns prin următoarele scrisori :

Domnule Președinte,

Prin scrisoarea D-voastră de la 11 Iulie, mă încunoștințați că Societatea «Progresul silvic» 'mi-a făcut onoarea de a mă admite ca membru. Sunt măgubit de această dis-

1) Paginile 9-16 din «Schimbata-s'a Clima?».

tinețiune, care se datorează numai amintirilor ce am despre pădurile și silvicultorii Români.

Mi se pare că văd încă brădeturile de la Tarcău, cărăcer amenajamente, pădurea de la Dobrovăț, unde stejarul ar putea prospera în locul leiului și pădurile de stejar din jurul Bucureștilor, a căror vegetație, favorizată de un pământ foarte bogat, ar fi minunată, însă fără pășunat. Mă gândesc de asemenea cu plăcere la salcâmi plantați pe nisipurile de pe lângă Dunăre, care nu numai că produc adăposturi, dar dau și vanituri.

Nu voi mai vedea aceste păduri, dar am încredere, că Societatea «Progresul silvic» va contribui mult a le asigura un frumos viitor.

Binevoii, vă rog, D-le Președinte, a primi pentru silvicultorii Români, camarazii noștri, pe lângă sentimentele mele de simpatie și expresiunea grațitudinii mele, pentru titlul ce mi 'l-au dat.

Ch. Broillard.

Morey, 22 Iulie, 1904.

Domnule și prea onorate Președinte,

Sunt foarte măgulit de marea favoare ce 'mi-au făcut membrii Societății «Progresul silvic», proclamându-mă membru de onoare.

Aceasta este pentru mine o probă vădită despre frumoasele amintiri, ce vechii elevi Români la școala de la Nancy, au păstrat despre bătrânul lor profesor. Le sunt foarte recunoscător.

Retras din serviciul activ, nu încetez a mă gândi la marele rol social ce are de îndeplinit pădurea, asemenea mă bucur de a mă asocia toldeauna cu apărătorii ei din toate țările din lume.

Vă rog, D-le președinte, a fi interpretul meu pe lângă toți și a primi expresiunea sentimentelor mele de înaltă considerație.

L. Boppe,

Director de onoare al Școlii forestiere Nancy.

Nancy, 26 Iulie 1904.

*Domnului Președinte al Societății
«Progresul silvic»,*

Prin aceasta vă exprim cea mai sinceră mulțumire pentru marea cinste ce mi s'a făcut, prin alegerea mea ca membru de onoare al Societății silvice «Progresul silvic», și vă rog să binevoiți a o aduce la cunoștința Domnilor membri ai Societății.

Cu cea mai perfectă considerațiune.

Al D-voastră foarte devotat,
(ss) **Dr. Neumeister.**

Tharandt, 2 August 1904.

* * *

S'a confirmat vânzarea spre exploatare a 27 păduri.
Monitorul Oficial No. 84.

* * *

«Asociațiunea Română pentru Înaintarea și Răspândirea Științelor», roagă pe toți Domnii membri societari, cari au primit invitațiuni, a lua parte la congresul asociațiunii ce va avea loc la Constanța, în ziua de 26 Septembrie 1904 stil vechiu, să binevoiască a trimite cât de urgent posibil și cel mai târziu până la 20 Septembrie, răspunsurile Domniilor lor de adesiune, ca să se poată până atunci a se expediă cărțile de identitate.

CLIMA LUNEI IULIE 1904 st. n.

la București-Filaret.

Seceta simțitoare care se menține de 13 luni nu și-a luat sfârșit nici în Iulie 1904, care lună a mai fost caracterizată printr'un timp foarte călduros. În 22 de zile termenul a atins valori între 30° și 37.

Temperatura lunară 24°3 este cu un grad și jumătate mai ridicată ca valoarea normală; limitele între care au fost cuprinse de la 1857 încoace temperaturile mijlocii ale acestei luni, sunt 25°1 în 1871 și 1874 și 19°9 în 1884. Afară de zilele de la 13 la 15 și acele de la 29 la finele lunii, toate zilele au fost mai calde ca de obicei. Ziua cea mai călduroasă a fost la 18 deși temperatura maximă absolută 37°4 s'a înscris la 27, iar cea mai rece la 30, tempe-

ratura minimă absolută 100.7 având loc la 1. Din ultimii 28 de ani, numai în 3, temperatura maximă absolută din luna Iulie a fost egală sau mai ridicată ca cea de acum. Toate zilele au fost de vară; de obicei sunt 28.

Cantitatea totală de apă ce a căzut în cursul acestei luni abia 27 mm., este cu 60% mai mică ca aceea ce se adună în mod normal. Zile de ploae au fost 4; de obicei sunt 9. În 2 zile, la 10 și 29, ploaia a fost însoțită de manifestațiuni electrice. Ploaia din această din urmă zi a fost mai abundantă, ea a dat 20 mm. de apă. De la 1864 încoace, în 10 ani luna Iulie a avut și mai puține precipitațiuni atmosferice ca acum. Din Iulie 1903, de când s'a început seceta și până la finele acestei luni, s'a adunat numai 312 mm. de apă, pe când valoarea normală este 662 mm. De 41 de ani de când se fac la București observațiuni udometrice, n'a fost până acum nici o perioadă de 13 luni consecutive în care să fi căzut o așa de mică cantitate totală de apă ca acum.

Presiunea atmosferică mijlocie 753.7 mm. este cu 1.6 mm. mai ridicată ca normala.

Vântul dominant a fost crivățul. El a suflat în proporțiune de 55%. Numărul zilelor în care a bătuț vânt tare a fost 7.

Atmosfera a fost cu 16% mai uscată, iar cerul mai puțin înourat ca de obicei. Zile senine au fost 20, noroase 8 și acoperite 3. Soarele a strălucit 365 de ore în loc de 321 de ore cât strălucește de obicei în această lună.

Rouă s'a observat într-o singură zi, la 3, tunete și fulgere în 3, iar în 2 seri fulgere de căldură.

În ziua de 8, la 11h. 8m. a. m. timp oficial, s'a simțit o foarte slabă seismă. În aceeași zi, la 2h. 32m. p. m., precum și în ziua de 24, la 8h. 34m. a. m., s'au înregistrat niște microseisme.

Din cauza secetei și a căldurilor din cursul acestei luni, porumbul din parcul Institutului Meteorologic, s'a uscat cu desăvârșire. Orzul de primăvară care a rezistat mai bine, s'a secerat și a dat 5 hectolitri la hectar. Iarba care se uscăse din nou, pare a se mai fi înviorat puțin în urma ploilor de la sfârșitul lunii. Via este frumoasă dar bobul a rămas mic din cauza uscăciunii. Dintre fructe s'au copt caisele, zarzările, perele și prunele vâratice. În ultima decadă s'au scos pepenii spre vânzare.

Starea udometrică și agricolă a României la finele lunii Iulie 1904 st. n.

Starea udometrică.

Luna Iulie 1904 este a treisprezecea din perioada de secetă, prin care trece România. Seceta a fost și mai mult accentuată din cauza vânturilor și a marilor călduri ce am avut.

Cantitatea mijlocie de apă ce a căzut în această lună este aproximativ 1) de 30 mm., pe când valoarea ei normală e de 66 mm.; ea este prin urmare în deficit de 68%. Din ultimii 14 ani, de când facem studiul ploii în România, numai în anul secetos 1894, luna Iulie a fost și mai lipsită de ploaie ca acum, căci nu a avut în mijlociu decât 21 mm. de apă.

La 6, 7 și 11 au fost ploii mici parțiale mai ales în Moldova și la munte; iar la 28 și 29 ploile au fost aproape generale și în cantități ceva mai mari.

Ploii mai bunele au căzut în Dobrogea unde s'au adunat aproximativ 44 mm. Districtele cele mai bine udate au fost Olt, Prahova, Constanța, Tulcea, Bacău, Neamț și Suceava; pe când Mehedinți, Dolj, Vlasca, Brăila, Roman, Fălciu și Iași au fost cele mai secetoase.

Toate râurile au scăzut enorm; în multe puncte pe Dunăre navigațiunea se face cu multă greutate. Foarte multe râuri mai mici și pârâurile au secat cu

1) Zicem *aproximativ* căci din cele 408 stațiuni, unde se măsoară precipitațiunile atmosferice, câte-va nu au intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifica însă în mod simțitor cifrele ce dăm.

desăvârşire sau au prea puţină apă. În unele părţi izvoarele şi fântânele nu mai au apă de loc.

În întreaga perioadă de 13 luni de când ţine seceta s'au obţinut aproximativ 360 mm. de apă, ceea ce reprezintă un deficit de 47% faţă de valoarea normală.

Niciodată, în ultimii 14 ani, cantităţile mijlocii de ploae în perioada de 13 luni — de la începutul unei luni Iulie până la finele lui Iulie anul următor — n'a fost aşa de mică ca acum. În perioadele corespunzătoare din anii cei mai secetoşi ce avusesem până acum (1893/94 şi 1898/99) s'au obţinut respectiv câte 456 şi 488 mm. de apă.

Ploile din ultimele zile ale lunii au răcorit mult aerul. Umezeala a pătruns în pământ de la 10 la 15 cm.

Starea agricolă.

Seceta şi căldurile simţitoare din cursul acestei luni au favorizat pretutindeni recoltarea cerealelor, însă au fost dezastruoase pentru porumburi şi nutreţuri.

În prima jumătate a lunii cerealele s'au secerat în toată Muntenia şi în Dobrogea, iar în a doua în Moldova. În multe părţi ale ţării ele s'au smuls. Producţiunea cerealelor a variat după localităţi. Sunt foarte puţine localităţi din ţară — chiar din acele unde seceta a fost mai simţitoare — în care să nu s'a obţinut cel puţin sămânţa; pe câtă vreme în unele părţi s'au dobândit cantităţi ca şi în anii cei buni. Calitatea şi greutatea cerealelor este superioară în toată ţara.

În multe părţi din Muntenia treieratul s'a terminat; în Moldova el încă continuă şi pe unele locuri abia a început.

Ovăzurile au început a se secera către sfârşitul lunii; producţiunea lor este mult inferioară celorlalte cereale.

Porumburile, care la sfârşitul lunii precedente erau încă destul de rezistente, în urma secetei excesive şi a căldurilor din această lună, sunt acum mult compromise. Mai pretutindeni ele au rămas mici şi au îmbătrânit dând spicul fără ca să lege. În multe părţi ele s'au uscat cu totul. Pe lunci, pe văi şi prin părţile unde porumburile au legat în prima decadă, se speră totuşi la o recoltă mijlocie. În urma ploilor ce au căzut în ultimele zile ale lunii, unele din porumburile târzii, care mai rezistau şi care încă nu înfloriseră, vor lega ceva.

În definitiv producţiunea cerealelor din cursul acestui an deşi nici decum multumitoare, a fost incomparabil mai satisfăcătoare ca aceea a dezastruosului an 1899; nu însă tot asemenea va fi cu porumburile.

Fâneţele naturale la câmpie s'au uscat mai pretutindeni; la munte, dese au rezistat, ele dau însă mică cantitate de fân. Nutreţurile artificiale, ca meiue păsăresc, sorgul, pârângul, mazăricea, etc., n'au crescut de loc; cele răsărite au rămas mici şi s'au uscat. Trifoistele şi lucernierile nu produc decât foarte puţin fân; multe din ele n'au mai dat nimic de la prima coasă. Miriştile şi izlazarile sunt mai pretutindeni cu totul uscate şi vitele nu au ce păste. În mare parte a ţării vitele se ţin cu fronzare de prin păduri.

La pomii fructiferi, mare parte din rod a căzut de secetă, fructele ce au mai rămas sunt cu desăvârşire mici. În unele părţi fructele s'au uscat cu pomii cu tot. S'au copt, în cursul acestei luni, zarzările, caisele, merele, perele şi prunele timpurii.

Viile până în prezent sunt încă frumoase mai în toată ţara deşi au puţin rod care este mic; el n'a putut creşte din cauza lipsei de umezeală. În ultimul timp în unele părţi ciorchinii începuseră a se usca.

În tot cazul ploile din ultimele zile ale lunii sunt de mare folos păşunelor, fâneţelor şi permit ogorarea care era imposibilă înaintea acestor ploi.

Institutul Meteorologic.

RAPORTUL SUSȚINUT

ȘI

POSSIBILITATEA LA PĂDURILE NOASTRE SECULARE DIN MUNȚI ¹⁾

(Urmare).

După ce am constatat că creșterea și masa lemnoasă utilizabilă în pădurea seculară sunt cu totul anormale, vom constata spre complectare că și contingentul etăților e cu totul anormal.

Contingentul etăților în mod ideal cugetat, e normal atunci, când corespunde *tuturor* cerințelor unei bune succesiuni de tăieri ²⁾.

Admițând revoluțiunea de 100 ani și suprafața pădurei de 100 hectare — iar în mod ideal cugetat — contingentul etăților ar fi normal atunci, când fiecare categorie de arbori de 1, 2, 3, 10, 20 etc. până la 100 ani ar ocupa câte un hectar din solul păduros.

Numai în cazul unei asemenea normalități se pot evita așa numitele sacrificii de exploatabilitate, ce altcum suferim fie prin abatagiul de masive cari nu au ajuns, fie prin menținerea celor cari au trecut peste termenul exploatabilității.

Cât de mult diferă pădurea seculară de cea normală și în această privință!

«In pădurile seculare, zice Dl. Boehm, consilier silvic, șeful amenagiărilor pădurilor fondului religios din Bucovina — masivele se compun din copaci cu vârste diferite... dar s'ar putea zice în general că există numai două categorii de copaci, una cuprinzând copacii de la 1—20 ani, iar cealaltă pe cei deja prea bătrâni ³⁾».

In adevăr așa e, și credem inutil a mai lărgi tema, stabilind fiind până la evidență că pădurea seculară e anormală din toate punctele de vedere, din care cauză trebuie apli-

1) Vezi începutul, în «Revista Pădurilor» pe luna August 1904.

2) Dr. Friedrich Judeich: «Die Forsteiwichtung», Dresden 1885, pag. 100.

3) A se vedea: «O excursiune în Bucovina a asociațiunii silvice din Austria», de Olimpiu Boiu, publicată în «Revista Pădurilor» anul 1897, pag. 232.

cate și pentru gospodăria ei măsuri, reguli și legi cu totul anormale, cari, judecând după tipicul pădurei normale, de multe ori par primitive de tot, sau chiar barbare.

Să revenim acum la întrebarea ce ne-am pus : *Ce rentă perpetuu egală poate da o pădure ?*

După cum am spus deja, în pădurile cultivate e ușor a răspunde. Se pot face cheltueli cât de mari cu amenajamentul, fiindcă acolo veniturile ce dă pădurea sunt în adevăr mari, și cheltuelile amenajamentului nu încarcă budgetul ei. Amenagistul procedează cu mare exactitate la ridicarea în plan, apoi cu aceeași exactitate la taxațiunea lemnului aflător în pădure, și măsoară — cel puțin în piețele de experiență — până și prăjinile, le cubează cu îngrijire și află deci masa lemnoasă a tuturor masivelor. Acolo amenagistul e scutit de a-și pune întrebarea dacă masa lemnoasă ce a aflat e utilizabilă, scutit pentru că totul e utilizabil și comerciabil. Acolo taxațiunea e ușoară și foarte exactă, fiindcă cuprinde masa totală a lemnului văzut, va să zică a unor lucruri cari se pot măsura ca lungime și grosime. E ușor deci a răspunde la fine, cât lemn se poate exploata anual și ce valoare are, astfel că se poate determina renta perpetuu egală cu multă siguranță.

Cu totul altfel e cazul la noi în pădurile seculare. Aici nu tot lemnul ce vedem că e verde și la aparență sănătos, e și utilizabil. Mare parte din acest lemn e netrebnic și nu rentează a fi abătut și scos din pădure. Dar ce parte și câtă parte e netrebnică, a răspunde la această chestiune e foarte greu și în multe cazuri nu se poate ști decât după abaterea arborelui și secționarea în lungimile dorite. A vedeà un arbore secular în picioare și a judeca după aparență asupra calității lui e o artă, pe care nici chiar exploataorii înbătrâniți în pădurea seculară nu o posed suficient, căci așa puteà citi cazuri când s'au vândut molizi *cu dreptul de a-i alege cumpărătorul*, iar după tăierea lor s'a constatat că 10% și mai mulți erau scorburoși și putrezi în total și mulți din restul de 90% erau răi, parțial. În general experiența amenagistului e mai mică decât aceea a exploatatorului și așa se întâmplă, că dacă amenagistul cu ocazia taxațiunei se mulțumește simplu numai a măsura grosimea și înălțimea fiecărui arbore și a-l cuba după vreun sistem oarecare, fără

a-și da bine seamă și de calitatea lemnului, atunci el ne va arăta că la hectar se găsesc 600—700 m³ și mai mult, iar când vom exploata, vom găsi 200—300 m³ lemn utilizabil. Aceasta e una din principalele greutăți ce întâmpină amenajistul în pădurile seculare și această nesiguranță în aprecierea calității lemnului e decisivă pentru întregul mers al amenajamentului. *Fiindcă dară, niciodată nu vom putea da un răspuns cert la întrebarea finală, ce ni se pune relativ la renta perpetuă anuală, fără a fi expuși să greșim cu 20—30% în plus sau în minus, pentru aceea nu e logic, nu e admisibil a proceda la ridicarea în plan și la taxafiune cu aceeași exactitate ca la pădurile cultivate, și cu atât mai puțin cu cât budgetele pădurilor seculare sunt modeste și nu comportă cheltueli mari de amenajament.*

Acest lucru s'a constatat și în Bucovina la pădurile fondului religionar, unde sistemul de amenajare a celorlalte păduri a Statului austriac a fost abandonat și s'a întrebuintat un alt metod simplificat mult. Pentru circumstanțele noastre generale, chiar și acel metod simplificat din Bucovina e încă tot prea amănunțit, și în amenajamentele ce am executat și executăm încă în pădurile seculare ale Domeniului Coroanei, tindem a-l simplifica pe cât posibil mai mult, fără însă a perde din vedere scopul final. Chiar simplificate astfel, totuși ele corespund însă cu prisosință dispozițiilor codicelui silvic și regulamentului din 16 Aprilie 1885, ba pot servi chiar ca pildă și exemplu demn de imitat.

În un alt articol poate vom avea ocazie a justifica mai de aproape aceste vederi, cari par a fi opuse progresului științei forestiere.

Să revenim la chestiune, adică cum ar putea amenajistul să obțină renta perpetuu egală, având și cel mai mare venit net.

Am cercetat până acum considerațiunile pe cari trebuie să le aibă în vedere la determinarea unei rente perpetuu egală în pădurile seculare, să vedem acum în ce mod se poate gospodări tot în păduri seculare pentru a obține cel mai mare venit net.

Iată ce zice în această privință d-l Fl. Davidescu, actualmente șef al regiei Domeniului Coroanei Segarcea, în

conferința sa ținută la societatea «Progresul silvic» în seara de 27 Februarie 1898 ¹⁾:

«Din punct de vedere al economiei naționale și forestiere, exploatarea pădurilor seculare se impune fără întârziere.»

«Să admitem că avem 100—200.000 hectare pădure seculară. Neexploatând'o, această pădure nu se va spori nici cu un metru cub în viitor, mai mult decât în prezent. Dacă o vom exploata însă în 50 sau maximum 100 ani, tăind câte 2.000 hectare anual, vom da în comerț 440.000m.³ pe an cherestea de brad socotind 220m.³ pe hectar. Pădurea seculară nu dă mai mult, căci 60% rămâne ca brac sau lemn rău intrat în descompunere. Ce se va întâmpla prin aceasta? Suprafața acoperită cu pădure va deveni productivă, căci pe de o parte, realizăm materialul lemnos existent, iar pe de alta dăm posibilitate de a se produce altul mai bun și în mai mare cantitate pe aceeași suprafață. În pădurea îngrijită și netrecută peste termenul exploatabilității se găsește pe hectar o cantitate mai mare de material lemnos sănătos și exploatabil decât în pădurea virgină.»

Am subliniat înadins două aserțiuni, adică: Exploatarea fără întârziere se impune din punct de vedere al economiei naționale și forestiere, va să zică și din punctul de vedere al proprietarului de pădure.

Și apoi: pădurea seculară nu dă mai mult decât 220m.³ material utilizabil, căci 60% rămâne ca brac sau lemn rău intrat în descompunere.

Adaug aici că țifra de 60% nu poate fi rezultatul unor cercetări științifice, ci o medie mare luată din experiența exploatărilor executate deja, și am văzut mai sus că cuvântul «utilizabil» fiind elastic, determinându-se de urmărirea unui câștig mai mare sau mai mic, și procentul materialului utilizabil e o țifră foarte variabilă, nu numai după calitatea pădurei, ci și după vederile generale ale exploatatorului.

Din cele precedente reese că fiecare proprietar de pădure seculară care întârzie cu exploatarea ei, suferă o pierdere însemnată prin două împrejurări: 1) că solul său ră-

1) A se vedea *Revista Pădurilor*, anul 1898, pag. 114.

mâne absolut neproductiv; 2) că lemnul arborilor seculari suferă calitativ și în unele cazuri chiar cantitativ.

Perdere a amintită la punctul 2 e relativ mică, și o putem neglija; Cea de la No. 1 însă e foarte mare.

Să deslușim această aserțiune printr'un exemplu:

Astăzi un hectar de pădure seculară se vinde cu 500—1000 lei. Să presupunem că etatea ei e de 420 ani și să vedem ce venituri ar fi putut da, dacă tot la 70 ani ar fi fost recoltat lemnul dintr'ânsa. Pentru a exagera, să zicem, că hectarul s'a vîndut totdeauna numai cu un leu, nu cu 500—1000 lei, și că banul s'a pus la dobîndă compusă cu 3 % pe an.

Pentru întâia dată am fi încasat un leu la anul 1903 (420—70), deci la anul 1553, acest leu s'ar fi înmulțit astăzi după 350 ani la

$$C = 1.0p^n = 1.03^{350} = \dots \dots \dots \text{ lei } 31.119,--$$

A doua oară la 1.623, care ar repre-

zintă astăzi după 280 ani »	3.929,--
» treia oară după 210 » »	496,--
» patra » » 140 » »	62,--
» cincea » » 70 » »	8,--
» șasea » astăzi »	1,--

Total general lei . . . 35.615,--

Am pierdut deci din avutul nostru național pentru fiecare hectar pădure, ce am fi putut exploata acum 350 ani pentru întâia oară și am fi urmat apoi regulat cu exploatarea până astăzi, rotund 35 000 lei, și cum pădurile seculare din munții noștri ocupă, sau ocupau până în cel mai apropiat trecut cel puțin 200.000 hectare, pierderea totală ar fi de 7 miliarde de lei. Iată, deci, pentru ce suntem săraci, pentru că nu am putut să ridicăm la timp comorile binecuvîntatului nostru sol.

Și dacă luăm în considerare și pierderile de creștere, atunci, paguba devine și mai mare.

În adevăr, dacă lăsăm trecutul și ne ocupăm numai de prezent, știm că solul pe care se găsește pădurea seculară ar putea să producă pe hectar și an, după cum am văzut mai sus, ca 6 m³ lemn, care estimat la 2 lei de m³, cifră modestă, pierderea ar fi anual 12 lei pe hectar și pentru un

proprietar care are 10.000 hectare, ar fi egală cu 120.000 lei pe fiecare an.

Trebue să ne închinăm în fața acestor adevăruri și să răspundem acelor cari au teamă, că exploatăm prea urgent pădurile seculare, să nu aibă nici o grije. Codicele silvic în articolele 3, 7, 11 12 și 13 are o armă puternică în contra acelor proprietari, cari ar lăcomi să exploateze fără a avea grije de repopulare. Legea aplicată bine garantează menținerea și viitorul pădurilor de munte și fiindcă păduri seculare nu sunt decât în munți, dispozițiile legii sunt aplicabile pentru toate fără excepțiune.

Particularul, proprietar de pădure seculară, nu e deci de condamnat niciodată, dacă o exploatează cu accelerare, conformându-se dispozițiilor legii, adică îngrijindu-se de regenerarea pădurei. Cel prevădător din banii realizați pe lemnul vândut, își va forma un capital nou, pe care îl va putea întrebuința sau spre întreprinderi noi productive, sau îl va fructifica. Renta noului capital îi va da atât mijloace de traiu pentru sine și familia sa, cât și pentru îmbunătățirea proprietății sale. Pe timpul cât pădurea sa seculară eră neatinsă, el avea *un* capital care *nu fructifică*; acum după exploatarea ei, el are *două* capitaluri, cari *ambele fructifică*: 1) banul plasat bine care-i dă o rentă sigură; 2) solul păduros care a devenit productiv și care înmulțește averea sa prin creșterea anuală a pădurei. E evident, că prin aceste fapte și economia generală a țării progresează, căci un cetățean lipsit de rentă s'a transformat în rentier, care poate suportă cu ușurință orice impozite directe sau indirecte, care e în măsură a concura la dezvoltarea generală a țării.

Din renta banului realizat, proprietarul poate să construiască drumuri definitive prin pădure, poate să îngrijască și să completeze regenerarea tinerii păduri, poate să ridice construcții, să reguleze cursuri de apă și orice alte îmbunătățiri poate să facă, cari la rândul lor nu sunt altceva decât un nou fond de producțiune.

Dacă deci din punct de vedere financiar ar fi bine ca o pădure seculară să se exploateze în un an chiar, totuși considerațiuni ale economiei naturei, apoi tehnice și comerciale, ne silesc a repartiza exploatarea pe 5, 10, 20 sau chiar

mai mulți ani, lucru care depinde în prima linie de întinderea pădurii.

Dar și populațiunea de pe acel Domeniu are interes ca exploatarea să dureze cât mai mult. O pădure care nu e pusă în exploatare nu aduce populațiunii aproape nici un folos, afară doară căzăturile și uscăturile pentru combustibilul necesar și poate câte un trunchiu pentru fasonarea de draniță și doage, sau 'i oferă ceva pășunat pentru vite.

Pentru aceea vedem populațiunea sărăcăcioasă. Lucrul se schimbă cu punerea în exploatare. Abatagiul, ulucăritul, transportul trunchiurilor și a cherestelii le oferă muncă și câștig; elementele streine apoi, cari vin în contact cu populațiunea și având de regulă o cultură mai superioară, contribuie la progresul intelectual. Din sărăcie populațiunea înaintează la o bună stare relativă, deși cu regret trebuie să mărturisim, că în general populațiunea noastră nu știe a se folosi de asemenea ocaziuni pentru a economisi ceva, ci partea cea mai mare a câștigului ce are, trece în mâna cârciumarului. Pe de altă parte Românul din munte obișnuit la un dulce far niente, nici pe timpul cât durează exploatarea nu se sinchisește prea mult, ci în multe cazuri se mulțumește dacă câștigă astăzi cât îi trebuie mâine și nu se mai gândește și la poimâine. Dar cu toate aceste, necontestat exploatarea pădurii contribuie la progresul general. Dacă însă o asemenea exploatare după cinci sau zece ani s'a terminat, și dacă proprietarul nu continuă a urmări cu lucrări de drumuri, repopulări etc., cari ar ramplăsa cel puțin în parte câștigul ce avea populațiunea pe timpul exploatării, vedem că aceasta decade iar în starea mizeră de mai înainte și acum se impune din nou întrebarea dacă persoanele juridice, proprietari de păduri seculare, pot sau nu pot face exploatarea în timp așa scurt ca un proprietar particular, care are în vedere mai mult interesul său, decât cel al populațiunii.

Ca silvicultori, trebuie să zicem că pot, fiindcă pagubele ce suferim neexploatănd, sunt mai mari, decât binefacerile ce aducem populațiunii și binelui comun. Sigur că în cifre nu putem vorbi aci, binele comun fiind ceva abstract și necomensurabil, așa încât ca cetățeni trebuie să respectăm

părerea opusă a oamenilor de bine cari reprezintă acele persoane juridice și să căutăm a împăca toate interesele.

Semnificativă pentru ocrotirea chiar din partea statului a populațiunei din munți — deși astăzi știm că s'a revocat — e următoarea deciziune mai recentă a consiliului de miniștri, pe care o cetim în «România Economică» din 5(18) Octombrie 1903, No. 40, pag. 10:

«Se știe că d. E. Lessel, care exploatează niște păduri în județul Argeș, a cerut concesiunea unei linii ferate de interes particular de la curtea de Argeș până la Corbeni.

«Consiliul de miniștri a respins cererea, fiindcă prin construirea acestei linii, s'ar păgubi sătenii cari transportă lemnele».

Statul însuși deci în acelaș ciclu de idei dorește, ca exploatarea unei păduri să dureze cât mai mult, ca raportul să fie susținut cu rigoare pe cât posibil, și aceasta în favoarea locuitorilor.

Budgetul ca atare, a unei persoane juridice, nu ne-ar împiedica a proceda tocmai așa cum interesele dictează particularului să exploateze cât mai urgent. Căci banii primiți pentru lemnul vândut ar putea fi plasați cu dobândă sigură în hârtii de valoare, a căror interese ar alimenta, mai mult chiar decât pădurea seculară, budgetele respective.

Dar considerațiunile binelui populațiunei, aceste sunt deci cari decid pe forurile superioare a cere cu insistență silvicultorului să amenajeze astfel, ca raportul să fie susținut, și pentru acest cuvânt chiar Administrația fondului religionar din Bucovina, care dispune de 227,408 hectare pădure, a admis ca timpul dela începerea și până la terminarea exploatărei pădurilor seculare să fie de 40 ani, după cari, ele să fie evacuate cu desăvârșire de arborii cei bătrâni, pe când din punct de vedere tehnic-comercial, amenagistul ar fi trebuit să ceară ca exploatarea să se facă în cel mult 20 ani și în mod intermitent. Dar Administrația fondurilor a fost aprobată în această privință și de asociațiunea silvică din Austria, o corporațiune cu totul independentă și a cărei părere nu putea fi influențată de nici un fel de considerațiuni personale, ci care era în măsură să judece drept.

Cu toate aceste, chiar ținând cont de binele populațiunii, și prelugind termenul de exploatare a pădurilor secu-

lare dela 20 ani la 40 ani, totuși administrația fondului religios a fost atacată cu violență că devastează pădurile și s'a făcut chiar o interpelare în parlamentul din Viena, care a fost apoi cauza directă că și «Asociațiunea silvică din Austria» s'a pronunțat asupra acestei teme.

(Va urma)

Olimpiu Boiu

Șeful Regiei Domeniului Coroanei Mălini.

STUDIU

ASUPRA

Inpăduririi nisipurilor sburătoare de pe proprietățile Statului Piscu-Tunari și Ciuperceni din județul Dolju¹⁾.

— (Urmare și fine²⁾ —

Am mai constatat că din trunchiul nisipit ici, colo, rareșise rădăcini lungi până a 20^{cm.} foarte subțiri, dar care se uscaseră.

Toate aceste cercetări le-am făcut în toamna anului 1900, în urma cărora nu putem trage concluziuni bine întemeiate pentru toate cazurile, ce au contribuit la nedezvoltarea acestor plantațiuni.

În primăvara anului 1901 am mai făcut un sondaj într'o porțiune joasă la valea de la Poeana-Sârbului din plantația Piscu-Tunari, atrăgându-ne atențiunea o curioasă configurațiune a terenului și anume: pe lungimea de 300 metri și distanțate de 50 metri între ele, merg aproape paralel de la Nord la Sud două mari ridicături de teren formate din depunerea nisipului, iar între ele o depresiune adâncă de 6—8 metri. Ni s'a părut curioasă această configurațiune prin faptul că vânturile care au adus și depus nisipul, bat de la Vest la Est, deci cum direcțiunea ridicături de nisip este de la Nord la Sud? ca și cum vântul, ce le-a depus ar fi bătut din această direcțiune.

1) Conferință ținută la Societatea «Progresul Silvic», în ziua de 20 Martie a. c.

2) Vezi începutul și urmarea în «Revista Pădurilor» pe lunile Iulie și August 1904.

Pe ridicăturile despre Vest plantațiunea este mediocră reușită, pe cea despre Est mai bună, iar pe depresiune a rămas în stare pipernicită cu o vegetație lăncedă.

Am emis ideea că acolo unde este depresiunea nu a putut fi înainte de ivirea nisipurilor sburătoare de cât o baltă și configurațiunea de azi a terenului ne-am explicat-o astfel: la început suprafața apei bălți și cu a terenului înconjurător a fost aproape la același nivel; venind nisipurile purtate pe sus de vânturi în căderea lor s'au depus egal atât în baltă cât și pe terenul înconjurător, dar pe măsură ce nisipul cădea în apă și se depunea la fund, pe aceeași măsură de o parte și de alta a bălții se depunea pe teren și până să se ajungă ca balta să fie astupată, de o parte și de alta a bălții pe terenul înconjurător, s'au ridicat bancurile de nisip, peste care apoi, odată formate, nisipul se oprea mult mai mult de cât cădea în apă, vântul întâlnind în aceste bancuri un obstacol.

Am făcut o săpătură în jurul unui salcâm și n'am mers de cât $\frac{1}{2}$ metru în nisip și am dat peste un teren fund de baltă, iar la 0^m,30 a eșit apă. Aci rădăcinele salcâmului au mers numai cât au ținut straturile de nisip și imediat ce au ajuns la terenul umed au încetat.

Imprejurarea că în toamna anului 1900 nu am dat de apă, când am făcut săpături tot pe locuri joase, ne-am explicat-o prin faptul că atunci apele Dunărei erau, mici, iar când am făcut această din urmă săpătură era pe timpul inundații lor și apa venea prin infiltrațiune.

Spre o mai bună convingere am săpat din nou în gropile făcute toamna pe depresiuni care se astupaseră, în parte prin surparea nisipului și am găsit că apa venise prin infiltrațiune de la Dunăre și în aceste părți.

Față de cercetările acestea am putut trage concluziunile următoare:

1. Plantația n'a reușit pe părțile prea ridicate de și terenul este propice dezvoltării salcâmului fiind nisip mobil, din cauză că nisipul din urmă, din bătaia vânturilor, ne fiind încă fixat și-a urmat calea înainte și a nemeșit pueți treptat cu creșterea lor, sufocându-i.

Este greșită părerea că salcâmul plantat prezintă avantajul că dacă i se îngroapă trunchiul de nisipul adus de

vânturi, dă rădăcini din trunchiu și că acestea sunt așa de viguroase în cât să aibă puterea de a servi ca adevăratele



Salcâm îngropat de nisip.

rădăcini, — ci din contră, după un timp mai mult sau mai puțin îndelungat, ele se usucă.

Am găsit însă rădăcini de felul acestora pe unele por-

țiuni oare cum viguroase, câte una, cel mult două la un salcâm, însă trunchiurile salcâmlor în cestiune nu erau îngropați de cât $0^m,30-0^m,50^{cm}$. cu nisip, mult mai slabe ca rădăcinile adevărate și deci nu rădăcinile adventive pot decide de soarta unui arbore.

2. N'a reușit salcâmul pe părțile joase din cauză că aci stratul de nisip adus de vânturi e relativ mic, și apa pe la Dunăre pătrunzând prin infiltrațiune în aceste depreșiuni, de îndată ce rădăcinile salcâmului dau de apă creșterea devine lăncedă și arborele intră în stare de depericiune, uscându-se rădăcinile care tindeau a merge în jos, nerămânând de cât cele de la suprafață, unde nu ajunge apa.

Nu a mai reușit salcâmul atât pe unele părți joase cât și pe unele părți ridicate din cauza compozițiunii terenului, ast-fel :

a) Sunt porțiuni joase, de unde nisipul a fost spulberat de vânt și terenul rămas e foarte tare ne putând rădăcinele salcâmului a-l străbate cu ușurință, (ne dezvoltându-se nici ele și deci nici arborele). Pe lângă că terenul e tare se deosebete de cel format de nisipurile aduse de vânturi și în ce privește compoziunea: este mai galben, plin cu mică, conglomerate calcaroase, boabele mai mari; pe când cel adus de vânturi este nisip de râu mărunț și afânat, unde rădăcinile pătrund și se dezvoltă cu ușurință.

b) Sunt porțiuni ridicate unde nisipul n'a fost sburător ci inerbat cu pir mai ales, și în care se află numeroase pietricele mărunte de la mărimea bobului de grâu până la acel al mazărei. Aci cauza nereușitei salcâmului o atribuim atât compozițiunii terenului fiind un nisip pietros unde salcâmului nu 'i priește, cât și faptului că terenul fiind inerbat cu pir, care se știe că dezvoltă o rețea puternică de rădăcini și neprășindu-se pueți rădăcinele lor au fost împedicate în dezvoltare de ale pirului care s'au încolăcit peste ele, sugrumându-le.

Pe lângă aceste cauze de nerăușită a salcâmului, credem a fi socotită și aceea că nisipurile pietroase se încălzesc mai repede de cât cele curate și țin căldură și mai mult timp, ast-fel că terenul fiind prea arid și rădăcinile salcâmului fiind mai mult trasante, suferă mult din cauza prea marei călduri și mai mult în prima tinerețe.

Se mai observă porțiuni de salcâm nereușite din cauză că după plantare, vântul a spulberat nisipul de la rădăcini în unele părți rămânând rădăcinele goale până la $\frac{1}{2}$ metru. Rădăcinele acestea s'au acoperit cu drajoni, crescând ei în detrimentul trunchiului și apoi la urma urmii nici trunchiul și nici drajonii ei, nu s'au dezvoltat, de oare-ce angajându-se lupta de existență, rădăcinele nu au fost în stare să-i nutrească bine pe toți.

§ VII.

Rezultatele obținute în urma exploatări.

Am arătat până aci că în plantațiunile Piscu-Tunari și Ciuperceeni, sunt părți cu salcâm dezvoltat, precum și părți unde salcâmului nu i-a priit.

Eră credința că în urma exploatărei, părțile rămase pipernicite, dat fiind puterea de lăstărire a salcâmului, vor lua o dezvoltare mai mare, iar masivul se va îndeși prin drajonare.

Nu numai că părțile nereușite nu au lăsturit puternic și nu au drajonat de cât în unele porțiuni și aci foarte puțin dar unele tulpini nu au lăstărit de loc.

Lăstari eșiți cât și drajoni în părțile nedezvoltate au intrat deja în stare de depericiune după 2—3 ani de la apariție, și se prevede că nu vor avea o dezvoltare nici în înălțime, nici în grosime de cât au luat pueți plantați.

În porțiunile reușite însă care s'au exploatat, salcâmul a luat o dezvoltare uimitoare. Puterea de lăstărire și drajonarea a fost așa de mare în cât de și plantația se făcuse la distanța de 3 metri, între rânduri și pueți, acum masivul este așa de strâns în cât în unele părți este imposibilitate ca omul să-și poată face loc de trecere. Ca o probă, cât de puternic a drajonat salcâmul pe părțile răușite, avem în primul parchet exploatat în 1899—900 din pădurea Piscu-Tunari, unde se aflau două poeni în suprafața de $\frac{1}{2}$ H. a.; ei bine, aceste poeni astăzi nu se mai cunosc, a răsărit drajoni din rădăcinile salcânilor înconjurători ca peria, ca să zicem ast-fel: Cel mai în vârstă lăstar, îl avem la Piscu-Tunari de 4 ani, și a căpătat în înălțime până la 5 și 6 metri;

iar în grosime de la 10—25 și chiar 30^{cm.} în circumferință la 1^{m.}, 30.

Este constatat dejă, că salcâmului nu'i priește o stare



Lăstar de salcâm curățat. Etatea 4 ani.

de masiv prea strâns, pe lângă că nu se capătă dimensiuni mari în grosime, dar starea de masiv prea strâns știrbește din longevitatea arborilor.

Constatarea aceasta am făcut-o și în localitate la plantațiunile făcute de particulari și anume de locuitori pe nispurile lor din delimitări. În adevăr, pe când la stat planta-



Lăstar de salcâm necurățat. Etatea 3 ani.

țiunile s'au făcut din 3 în 3 metri, locuitorii conduși de ideea că pe o porțiune mică să aibă cât se poate mai mult material, au plantat din 2 în 2 metri și chiar la 1^m. și jumătate.

Comparând terenuri indentice și plantațiuni de aceeași vârstă la stat și locuitori, rezultatele sunt următoarele:

La stat: Plantațiune de 10—12 ani salcâmi de 10—13^m. înălțime și grosime de la 50—70^{cm}., circumferința la 1^m,30 de la sol, toți arborii în plină stare de vegetație.

La locuitori, aceeași etate, aceeași înălțime, iar grosime 20—50^{cm}., încircumferință la 1^m,30; și aproape 30% din arbori uscați sau pe cale de a se uscă, fiind rămași dominați.

O altă observațiune în parchetele exploatare pe părțile reușite: lăstărirea și drajonarea fiind abondantă, deci cum am arătat, o stare de masiv prea strânsă a făcut ca 50% din lăstari și 90% din drajoni eșiți să se usuce, angajându-se lupta de existență. Ori, această luptă este dăunătoare și pueților care înving, căci din ea se resimt și ei.

În vederea acestora s'au făcut curățituri, degajându-se pueți de viitor în parchetele, ce au împlinit vârsta de 3 ani, lăsându-se masivul îndoit aproape de strâns de cum eră prin plantare.

O chestiune importantă pentru viitorul plantațiunilor de salcâm, în urma exploatarei, este aceasta: care din pueți lăstării ori drajonii sunt mai de viitor și care deci din aceștia trebuie protejați mai mult?

Fără a anticipa vom arăta următoarele, pentru demonstrare:

Lăstării din tulpină sunt mai riguroși, iau repede o dezvoltare îndoită aproape ca cei din rădăcină — drajoni; iar pe lângă aceasta cei din urmă rămân și dominați, deci fatalmente expuși a pieri.

Ce se observă însă cu lăstării din tulpină? ne având o înrădăcinare proprie suficientă, ci mai mult alipiți de tulpina mamă, când aceasta putrezește, sunt doborâți mare parte la pământ, desbinându-i vântul.

Deci pierde avantajul că ei la început iau o dezvoltare mare și rămân ca arbori de viitor, prin excelență, acei proveniți din lăstării din rădăcini. Am scos din pământ câți-va drajoni pentru a observă rădăcina lor și am constatat că par'că ar fi fost crescuți în pepinieră, din sămânță și apoi plantați, așa de bine sunt constituite ramificațiile rădăcinei.

Inconvenientul mare însă, pentru ca drajonii să ajungă a se dezvoltă, este că în prima tinerețe lăstării din tulpină

fiind mai viguroși 'i copleșește și înceingându-se lupta de existență, aceștia din urmă pier aproape toți.

Părerea noastră este ca să se facă următorul lucru: de cum apar lăstarii din tulpină trebuie, de două ori în primul an, în Iunie și August, desbinați după tulpină, lăsându-se numai 2 sau 3 cel mult, ca în chipul acesta să aibă loc și timp a se dezvoltă drajonii din jurul lor.

§ VIII.

Speciile potrivite terenului.

Porțiunile de salcâm nedezvoltate amenință din an în an să se usuce, deci se impune atât pentru punerea în valoare a terenului în cestiune, cât și de teama de a nu se ivi din nou nisipurile sburătoare, să se facă noi împădurări.

Speciile care ar putea cu succes să reușască sunt: stejarul pedunculat, frasinul, ulmul, pinul silvestru și austriac, alegându-se terenul propice fiecărei specii.

Ulmul pe părțile joase, umede; frasinul pe terenurile joase și mai bogate în materii vegetale; Pinul silvestru pe părțile mai puțin joase; iar austriacul numai pe părțile ridicate.

În ce privește stejarul, el se poate pune atât pe părțile joase, cât și pe cele ridicate; aceasta în urma unei experiențe ce am făcut la Piscu-Tunari în 1901, înghindându-se o porțiune de două hectare aleasă astfel ca să prezinte atât locuri joase cât și părți ridicate cu nisip curat. Împădurirea cu stejar însă să se facă numai prin însemănțare directă și nici de cum prin plantațiune cu pueți crescuți în pepinieră, pentru că experiențele făcute au dovedit următoarele:

În toamna anului 1899 s'a plantat în Poiana-Sârbului din plantațiunea Piscu-Tunari printre plantațiunea de pin, care se prezintă rară, Stejar pedunculat de 3 ani crescut în pepinieră. Terenul se prezintă astfel în cât are și părți ridicate cu nisip pur, parte inerbat, parte ne-inerbat, precum și parte joase, umede, teren negru vegetal.

Până în Iulie 1900, toți pueții aproape, atât pe părțile ridicate cât și pe cele joase, dădeau speranțe de răușită, dar din acea lună și până toamna, pe părțile ridicate nu a mai

rămas nici un puet, toți s'au uscat; iar pe părțile joase aproape toți pueții sunt în ființă și azi, având o stare de vegetație relativ bună.

Căutând cauza pentru care pueții plantați pe nisipuri se uscaseră, desgropându-i am constatat că nisipul era uscat până la ultimele rădăcini.

În primăvara anului 1902, de timpuriu 6 Martie, tot în poiana Sârbului pe o suprafață de 2^{ha}. alegând terenul tot astfel ca să prezinte părți ridicate nisipoase, precum și părți joase, arându-l acolo unde era inerbat, am făcut o însemănțare de stejar pendunculat în cuiburi pe brazda plugului din metru în metru între rânduri și cuiburi.

Nu numai că pe părțile ridicate nisipoase, pueții eșiți nu s'au uscat dar s'au dezvoltat mult mai bine aproape ca pe părțile joase, — umede și cu teren bogat în materii vegetale.

Pueții au căpătat până la 20^{cm}. înălțime și pivotul până la 1 metru adâncime.

Au pierit din acești pueți în vara anului 1903 adică într'un an 20^o/_o din cauza coropișnițelor care retezau pivotul.

Iată acum explicațiunea de ce pe terenurile nisipoase ridicate, stejarul reușește prin însemănțare și nu reușește prin plantațiuni cu pueții crescuți în pepinieră:

În localitate, verile sunt excesiv de secetoase și mai ales în luna lui Iulie când se știe că este epoca critică pentru viața oricărui puet plantat în acel an.

Nisipul deși menține o stare de umeditate relativ mare, dar pe timpuri secetoase un strat de la suprafață, până la 0^m. 20^{cm}. se usucă aproape de tot. Regulele științei nu permit la plantare îngroparea unui puet decât până la colet, ori aceea adâncime neputând fi mai mare de 20^{cm}. la pueții de stejar de 2 ori 3 ani, fatalmente nisipul uscându-se din cauza căldurilor puetul va pieri.

Cu totul altfel se prezintă împrejurarea cu puetul eșit din ghinda pusă direct, pivotul până în luna lui Iulie se dezvoltă și trece peste această limită fatală în terenurile nisipoase și deci având umiditatea necesară nu va fi întru nimic nici măcar stingherit în dezvoltare.

Împădurirea cu stejar a nisipurilor de la Ciuperceni și Piscul-Tunari s'ar părea că nu ar prezintă, — după cum

am auzit pe mulți, — vre-un mare avantaj, — căci deși s'ar reuși a se face, dar arborii nu vor căpăta dimensiuni mari, terenul fiind sărac, și poate că nici n'ar avea o durată lungă, ci după cât-va timp ar intra în depericiune.

În adevăr terenul este sărac fiind în cele mai multe părți nisip pur, în afară de așa zisele padini (poeni) azi ne plântate, parte afectate culturii agricole și parte joase unde terenul e bogat în materii nutritive.

Dar sub acest teren, — stratul de nisip adus de vânturi pe cele mai multe părți nu mai gros de 2—3 metri, se află teren negru vegetal, funduri de baltă sau foste locuri de cultură, și pivtul enorm ce are stejarul, cu ușurință va străbate stratul sărac după un timp relativ scurt ca apoi să dea peste acele straturi bogate și unde e și umiditate continuă, fiind la același nivel cu Dunărea, ca să-i aducă arborelui aceia-ce 'i trebuie pentru a vegeta splendid :

Frasinul și ulmul, iarăși specii de valoare, vor avea o deplină reușită pe unele părți mai mult sau mai puțin joase, și bogate în materii vegetale, părți răspândite în trupuri mari în cuprinsul perimetrului plantațiilor Piscu-Tunari și Ciuperceni.

Pe părțile ridicate unde plantațiunea de salcâm nu s'a dezvoltat numai din cauză că pueți au fost, pe măsură ce creșteau, îngropați de nisipul adus de vânturi până a nu se fixa, se poate pune astăzi cu succes iar salcâm.

În privința pinului, găsesc că trebuie făcute oarecari rezerve. Nu că pinului nu i-ar prii, căci plantațiunile făcute atât la Ciuperceni cât și la Piscu-Tunari militează îndeajuns plantarea lui. Dar nasc două întrebări :

a) Ne fiind regiunea pinului, lemnul produs, nu va îndeplini toate condițiunile ce se cer pentru utilizarea lui.

Se știe că una din condițiunile ce se cer de la lemnul de reșinoase e ca straturile creșterilor anuale să fie mici, ceea ce nu se va întâmpla și deci lemnul nu va fi de calitate bună.

b) În localitate violența vânturilor și în special a celui de Vest-Est, care a mânat nisipurile, este extrem de mare. Pinul ca și celelalte reșinoase are o înrădăcinare trasantă. Nu ar fi dar o surprindere, dat fiind și mobilitatea terenului atunci când pinul ar ajunge la o înălțime de 10—15 metri

coronament numai la vârf, să vedem suprafețe întregi culcate la pământ.

Dacă salcâmul care are o înrădăcinare trasantă de zeci de ori mai mare, și chiar pivotantă, decât a pinului, din săpăturile făcute pivotul principal al salcâmului s'a constatat că mersese în jos peste 3 metri, și tot se văd ici colo salcâmi culcați la pământ de vânturi.

Credința noastră este ca ideia plantărei și cu pin a nisipurilor în cestiune, trebuiește cu desăvârșire abandonată.

George Crăciunescu.

STUDIUL ȘI CRITICA TARIFULUI DE AMENZI

S'a scris și discutat așa de mult relele rezultate, la cari ne conduce aplicarea tarifului de amenzi anexat art. 19 c. s. r., încât înainte de a-l condamna eu, e condamnat de alte persoane mult mai competente ca mine, a fi înlocuit cu un altul. Am citit și auzit afirmându-se că amenzile prevăzute în acest tarif sunt mici, ba în unele cazuri foarte mici, afirmări cari negreșit erau demonstrate experimental prin exemple. S'a căutat a se explica aceasta prin diferite căi cari în genere sunt toate de natură economică. Se mai spuneă că tariful nu prevede amenzile, ce trebuie percepute pentru diferiți arbori tăiați în delict, ci valorile corespunzătoare acelor arbori, din cari pentru a obține amenda, trebuie înmulțite cu 3.

Am remarcat însă că aceste afirmări erau demonstrate în deajuns, dacă exemplele luate se raportau la arbori de dimensiuni mari și din contră erau prea puțin sau de loc demonstrate, dacă arborii considerați erau de dimensiuni mici.

Curiozitatea de a mi explica acest fenomen înăscându-se, am căutat pe cât timpul de școală mi-a permis a mi-o satisface și puțin câte puțin am ajuns a mi forma o convingere sigură despre veritabila cauză a defectelor ce prezintă tariful.

Această convingere, zic, este sigură de oarece ea este bazată pe demonstrații matematice după cum se va vedeă din cele ce urmează.

Explicarea deci pentru care mi permit a aduce aceasta la cunoștința generală, este de a arăta adevărata cauză a relelor

rezultate ce obținem prin aplicarea tarifului, astfel ca noul tarif ce se va lucra să fie scutit pe viitor de critică.

Pentru aceasta voi arăta cât se poate de scurt modul de constituire al tarifului; apoi vom constata relele rezultate ce decurg din aplicarea lui, vom studia cât de mari sunt greșele la care ne expunem, cauzele acestor rezultate, și, în fine, modul cum ar fi trebuit să procedăm la constituirea lui.

Principiul care a servit la constituirea tarifului este: Amenzile percepute pentru diferiți arbori tăiați în delict, să fie proporționale cu valoarea lor și anume de 3 ori mai mari decât această valoare.

Ast-fel din punctul de vedere al valorii, arborii au fost clasați în 2, considerându-se valoarea celor din prima clasă (deci și amenda) de 2 ori mai mare ca acelor corespunzători din clasa a doua.

În ambele clase arborii sunt grupați după lungimea circumferenței secțiunii drepte la 1^m,30 înălțime, distanța între grupe fiind un decimetru, iar limita inferioară 2 dm.

Apoi fiecare clasă este devizată în trei coloane.

În prima coloană se trece No. dm. în circumferință.

Coloana a doua cuprinde amenda la dm. de lungime în circumferință, din care se poate deduce amenda pentru arborele întreg care este trecută în coloana a treia.

C L A S A I			C L A S A II-a		
No. dm. în circumferință	Amenda la dm.	Amenda pentru arborele întreg	No. dm. în circumferință	Amenda la dm.	Amenda pentru arborele întreg
2	1	2.	2	0.50	1
3	1.10	3.30	3	0.55	1.65
4	1.20	4.80	4	0.60	2.40
5	1.30	6.50	5	0.65	3.25
6	1.40	8.40	6	0.70	4.20
etc.	etc.	etc.	etc.	etc.	etc.

Amenda la dm. pentru un arbore de categoria I având 2 dm. în circumferință s'a fixat un leu.

Ea este baza, punctul de plecare, al celorlalte amenzi la d. m. corespunzătoare fiecărei grupe, cari se poate deduce cu înlesnire, știind că amenda la d. m. este progresivă aritmetică cu rația 0,1

lei pentru arborii din clasa I și 0,05 lei pentru arborii din a II clasă.

Negreșit că cunoscând amenda la dm. corespunzătoare fiecărei grupe, putem deduce amenda pentru arborele întreg multiplicând-o cu No. decimetrilor lungimei circonf. Odată stabilit modul de construcție al tarifului să trecem acum la ceea ce ne-am propus să discutăm.

Vom considera și compară volumul a 2 arbori de dimensiuni diferite.

De oarece însă, doresc ca demonstrația să fie generală va trebui să căutăm a exprima întregul tarif prin o formulă algebrică care să ne dea amenda oricărui arbore în funcție de lungimea circumferinței în dm.

Insemnăm cu n No. dm. în circumferință.

Cu a amenda la dm. corespunzătoare arborelui de circonf. n . Și cu A amenda pentru întreg arborele, putem pune tariful sub forma următoare :

No. dm. în circumferință		2	3	4	5	...	6	n
Amenda la dm.		1	2.10	1.20	1.30	...	1.40	a
Amenda pentru arborele întreg		2	3.30	4.80	6.50	...	8.40	A

Observând că amenzile la d. m. formează o progresie aritmetică de $n-1$ termeni, primul termen fiind 1 iar rația 0,1 lei; și aplicând cunoscuta formulă a progresiilor aritmetice care ne dă valoarea ultimului termen, în cazul nostru a avem:

$$a = 1 + [(n-1) - 1] \times 0,1 = 1 + \frac{n-2}{10} = \frac{n+8}{10}$$

Ori amenda A pentru arborele întreg este egală cu produsul amendei la decimetru prin No. decimetrilor circumferinței, adică :

$$A = a \cdot n$$

Sau înlocuind pe a prin valoarea aflată avem:

$$1) \quad A = \frac{n(n+8)}{10}$$

Formulă care ne permite a calcula amenda arborilor din clasa I direct în funcție de lungimea circumferinței exprimată în decimetru.

Pentru arbori din clasa a doua, amenda fiind jumătate din amenda arborilor corespunzători din clasa I, ne putem servi de formula :

$$(2) \quad A = \frac{n(n+8)}{20}$$

Fie V_c volumul cilindric al unui arbore de circumferință L , căruia îi corespunde amenda A ;

și fie v_c volumul cilindric al unui arbore de circumferință l căruia îi corespunde amenda a .

Să presupunem că ambii arbori au aceeași înălțime dar circumferințe diferite luând prin ipoteză :

$$L > l$$

Volumele reale V_r și v_r le vom deduce din volumele cilindrice V_c și v_c multiplicându-le cu un coeficient de reducere (coeficientul de formă) pe care să-l însemnăm cu p . Vom avea :

$$V_r = p \cdot V_c \text{ și}$$

$$v_r = p \cdot v_c$$

Făcând raportul volumelor avem :

$$\frac{V_r}{v_r} = \frac{pV_c}{pv_c} = \frac{V_c}{v_c}$$

Ori volumele cilindrice a 2 arbori de aceeași înălțime sunt proporționale cu suprafața secțiunii de bază. Deci avem :

$$(a) \quad \frac{V_r}{v_r} = \frac{V_c}{v_c} = \frac{\pi R^2}{\pi r^2} = \frac{R^2}{r^2}$$

Din : $L = 2\pi R$ și

$l = 2\pi r$ avem :

$$\frac{L}{l} = \frac{2\pi R}{2\pi r} = \frac{R}{r} \text{ sau putem scrie :}$$

$$\frac{R^2}{r^2} = \frac{L^2}{l^2}$$

Și înlocuind aceasta în relația (a) avem :

$$(b) \quad \frac{V_r}{v_r} = \frac{L^2}{l^2}$$

Care ne arată că volumele a 2 arbori sunt proporționale cu patratul lungimei circumferinței.

Raportul amenzilor corespunzătoare îl putem afla servindu-ne de formula (1).

Astfel :

$$A = \frac{L(L+8)}{10} \text{ și}$$

$$a = \frac{l(l+8)}{10}$$

Deci raportul acestor amenzi va fi :

$$\frac{A}{a} = \frac{L \frac{(L+8)}{10}}{1 \frac{(1+8)}{10}} = \frac{L(L+8)}{1(1+8)}$$

Să comparăm acum raportul volumelor $\left(\frac{V_r}{v_r}\right)$ cu raportul amenzilor $\left(\frac{A}{a}\right)$, ceea ce revine a compara expresia :

$$\frac{L^2}{l^2} \text{ cu } \frac{L(L+8)}{1(1+8)}$$

Avem :

$$(c) \frac{L}{1} > \frac{8}{8}$$

Căci prin ipoteză

$$L > 1 \text{ deci :}$$

$$\frac{L}{1} > 1 \text{ pe când } \frac{8}{8} = 1$$

Din inegalitatea (c) avem :

$$\frac{L}{1} > \frac{L+8}{1+8}$$

(Într-o inegalitate de 2 fracțiuni suma numărătorilor către suma numitorilor este o fracție mai mică decât cea mai mare și mai mare decât cea mai mică fracțiune a inegalității).

Multiplicând ambii membri ai acestei inegalități cu $\frac{L}{1}$ avem :

$$\frac{L^2}{1^2} > \frac{L(L+8)}{1(1+8)}$$

Ori putem scri :

$$\frac{V_r}{v_r} > \frac{A}{a}$$

Multiplicând ambii membri ai acestei inegalități prin $\frac{a}{V_r}$ avem :

$$\frac{a V_r}{V_r v_r} > \frac{a A}{V_r a} \text{ sau}$$

$$(d) \frac{a}{v_r} > \frac{A}{V_r}$$

În cazul nostru v_r știm că reprezintă volumul arborelui de dimensiuni mici, căruia îi corespunde o amendă a ; deci raportul

$\frac{a}{v_r}$ reprezintă amenda la metru cub corespunzătoare arborelui considerat.

Tot astfel $\frac{A}{V_r}$ reprezintă amenda la m. c. corespunzătoare unui arbore de dimensiuni mari al cărui volum este V_r . (Acestea se pot obține prin proporție).

Deci inegalitatea (d) ne arată că actualmente la m. c. se percepe o amendă mai mică pentru arborii de dimensiuni mari decât pentru cei de dimensiuni mici.

Cu totul alt rezultat ar fi trebuit să se obție dacă tariful ar fi concordat cu principiul ce a servit la construcția lui. În adevăr, știm că prețul unitar al arborilor de dimensiuni mari este mai mare decât acela al arborilor de dimensiuni mici; și în virtutea principiului menționat ar fi trebuit ca amenda la metru cub de arbore gros să fie mai mare ca amenda la m. c. de arbore subțire.

Spre a ne formă o idee și mai clară asupra rezultatelor ce se obțin să ilustrăm cele expuse cu un exemplu. Astfel dacă admitem că cei 2 arbori considerați au :

$L = 12$ dm. și $l = 2$ dm. făcând raportul volumelor avem :

$$\frac{V_r}{v_r} = \frac{L^3}{l^3} = \left(\frac{L}{l}\right)^3 = \left(\frac{12}{2}\right)^3 = 36.$$

Iar raportul amenzilor corespunzătoare va fi :

$$\frac{A}{a} = \frac{L(L+8)}{l(l+8)} = \frac{12(12+8)}{2(2+8)} = \frac{12 \times 20}{20} = 12.$$

Cu alte cuvinte în timp ce volumul s'a mărit de 36 ori, amenda s'a mărit numai de 12 ori.

Am văzut că rapoartele $\frac{A}{V_r}$ și $\frac{a}{v_r}$ reprezintă amenzile la mc. corespunzătoare arborilor de volum V_r și v_r .

Deci pentru a vedea de câte ori amenda la mc. de arbore subțire este mai mare decât amenda la mc. de arbore gros n'avem decât să facem raportul lor și vom avea :

$$\frac{\frac{a}{v_r}}{\frac{A}{V_r}} = \frac{\frac{V_r}{v_r}}{\frac{A}{a}} = \frac{36}{12} = 3.$$

(Am înlocuit pe $\frac{V_r}{v_r}$ prin valoarea aflată 36 și pe $\frac{A}{a}$ prin 12.

Iată dar rezultatul la care am ajuns; amenda la mc. de

arbore subțire care nu este bun decât pentru foc sau prea mici întrebuințări este *de 3 ori mai mare* decât amenda la mc. de arbore gros, lemn bun de lucru.

Și când ne gândim că acest rezultat l'am obținut presupunând că ambii arbori au aceeași înălțime! În general însă, arborii de aceeași esență puși în aceleași condițiuni de tratament, climă, sol, expoziție, etc. cu cât sunt mai groși, cu atât au o înălțime mai mare. (În nici un caz mai mică).

Acest fapt va face ca raportul volumelor să fie mai mare pe când raportul amenzilor să fie același; dar rezultatele la cari am ajunge at fi și mai rele.

Până acum nu am făcut alt-ceva decât am constatat rezultatele rele ce se obțin prin aplicarea tarifului; va trebui după cum am spus și în partea introductivă ca să vedem de ce natură și cât de mari sunt aceste rezultate rele de care le-am constatat. Pentru aceasta va trebui să studiem cum variază valoarea și amenda arborilor pentru diferitele lungimi de circumferință, ceea ce s'ar putea face dacă am fi în măsură prin experiența noastră să știm diferitele valori corespunzătoare arborilor pe care le am compara cu amenzile ce s'ar percepe dacă acei arbori ar fi tăiați în delict.

Însă de oarece nu posedăm aceste date și chiar dacă le am posedă, comparația de care am vorbit fiind lungă și totdeodată grea, vom căuta a stabili niște principii prin care vom putea ajunge mult mai repede la rezultat.

I) Vom considera valorile arborilor proporționale cu volumurile lor³:

II) Vom presupune că toți arborii au aceeași înălțime.

Din art. 19 c. s. r. reese că valoarea arborelui este a treia parte din amenda corespunzătoare. Astfel valoarea unui arbore de 2 dc. în circumferința căruia îi corespunde o amendă de 2 lei va fi $\frac{2}{3}$ lei. Această valoare o vom considera ca exactă și din ea bazați pe principiile enunțate vom putea exprima valoarea unui arbore de circumferință L , al cărui volum este V_r . Fie M această valoare.

Pentru aceasta să însemnăm cu v_r volumul arborelui de 2 dm. în circumferință. De oarece am admis că arborii au aceeași înălțime putem scri:

$$\frac{V_r}{v_r} = \frac{L^2}{l^2}$$

Relație pe care am demonstrat-o deja.

Inlocuind pe l prin valoarea sa care în cazul nostru e 2 dm. avem :

$$\frac{V_r}{v_r} = \frac{L^2}{4}$$

Am mai admis că arborii au valorile lor proporționale cu volumele lor și deci putem scrie :

$$\frac{M}{\frac{2}{3}} = \frac{V_r}{v_r}$$

($\frac{2}{3}$ fiind valoarea arborelui de volum v_r).

Inlocuind în această egalitate pe $\frac{V_r}{v_r}$ prin valoarea aflată $\frac{L^2}{4}$ avem :

$$\frac{M}{\frac{2}{3}} = \frac{L^2}{4} \text{ de unde :}$$

$$(3) \quad M = \frac{L^2}{6}$$

Vedem dar că am exprimat valoarea unui arbore de circumferința L , în funcțiune de această circumferință ; de asemenea formule (1) ne dă amenda tot în funcțiune de L . Deci pentru a vedea cum variază valoarea și amenda pentru diferite grosimi vom studia cum variază expresiile care le reprezintă pe cale algebrică.

Putem să le studiem în 2 moduri :

a) Studiind cum variază raportul lor și obținând o singură curbă

b) Studiind fiecare expresie în parte însă pe același axe coordonate și apoi comparând curbele aflate.

Prin ambele metode vom vedea că obținem aceleași rezultate.

a) *Primul metod.* Făcând raportul expresiilor valorii și amendei avem :

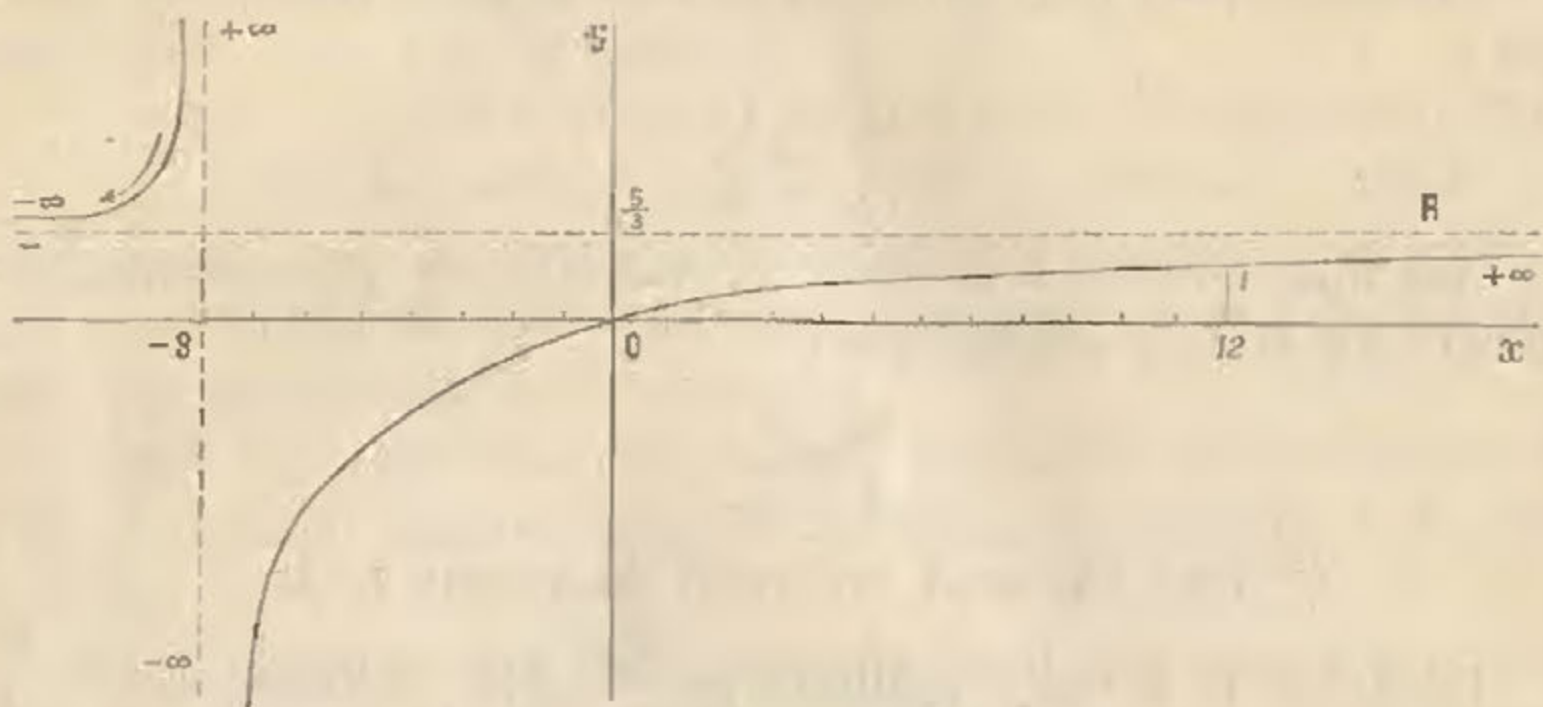
$$\frac{M}{A} = \frac{\frac{L^2}{6}}{\frac{L(L+8)}{10}} = \frac{5L^2}{3L(L+8)} = \frac{5L}{3L+24} \text{ adică :}$$

$$\frac{M}{A} = \frac{5L}{3L+24}$$

Studiind variația acestei expresiuni pentru diferitele valori reale date lui L avem :

$$\begin{array}{l} L \mid -\infty \text{ crește } -8 \text{ crește } \dots 0 \text{ crește } 12 \text{ crește } +\infty \\ f(L) \mid \frac{5}{3} \text{ crește } +\infty \mid -\infty \text{ crește } 0 \text{ crește } 1 \text{ crește } \frac{5}{3} \end{array}$$

Reprezentând aceasta grafic pe 2 axe coordonate avem :



Curbă cu 2 ramuri asimptote atât paralelei la ordonată pentru $L = -\infty$ cât și paralelei la abscisă pentru $L = -8$. De oarece în cazul de care ne ocupăm L este pozitiv pe noi ne va interesa numai porțiunea OR din ramura curbei a II, care după cum vedem crește continuu când L crește; devine 1 pentru $L = 12$ și rămâne totdeauna superior lui 1 pentru $L > 12$.

Aceasta însemnează că numărătorul adică valoarea crește mai repede de cât numitorul (amenda) cu care tinde să devină egală; devine egală pentru $L = 12$ și de aici în colo valoarea este totdeauna mai mare ca amenda.

Aceste rezultate le putem scri astfel :

$$\begin{array}{ccc} \text{Când } L < 12; & \text{Când } L = 12 & \text{și când } L > 12 \\ M < A & M = A & M > A \end{array}$$

Mai observăm; cu toate că raportul $\frac{M}{A}$ crește. Când L crește, el nu devine niciodată egal cu 2 ceea ce însemnează că valoarea nu va fi niciodată de 2 ori mai mare ca amenda.

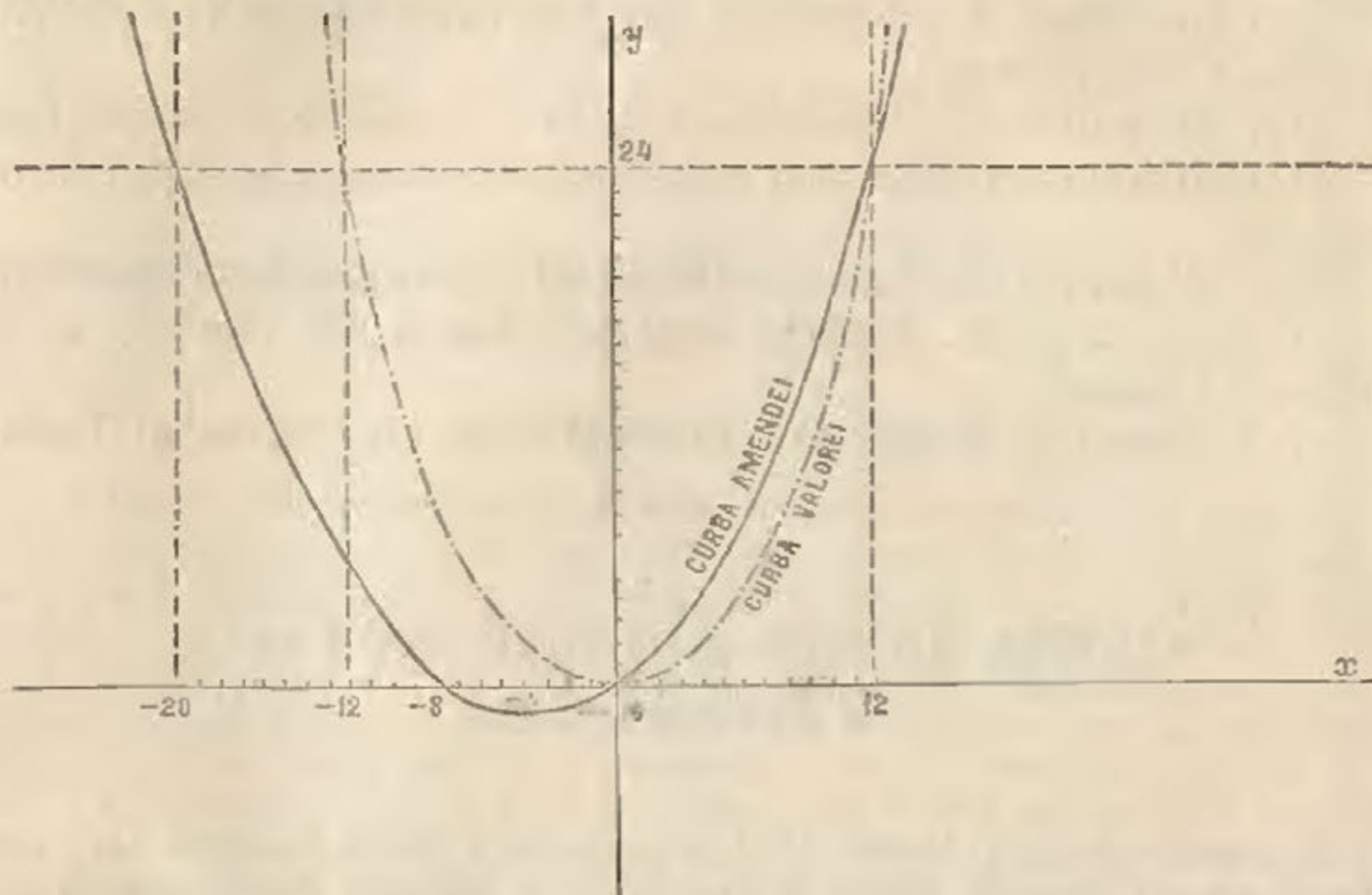
b. — *Al doilea metod.* Studiind separat variația amendei și separat variația valorii, avem :

Variația amendei	L	$-\infty$ crește	-20 crește	-8 crește	-4 crește	0 crește	12 crește	$+\infty$
	A	$+\infty$ descrește	24 descrește	0 descrește	$-1,6$ crește	0 crește	34 crește	$+\infty$
				minim				

Parabolă, admite minim pentru $L = -4$.

Variația valorii	L	$-\infty$ crește	-12 crește	0 crește	12 crește	$+\infty$
	A	$+\infty$ descrește	24 descrește	0 crește	24 crește	$+\infty$
			minim			

Reprezentând grafic ambele aceste variații pe aceleași axe coordonate avem :



Și aici ca și în primul metod putem face aceleași observațiuni și din comparația ambelor curbe putem deduce aceleași rezultate. Astfel vedem că în tot timpul când $L > 0$ și $L < 12$ valoarea rămâne inferioară amendei, devine egală cu ea pentru $L = 12$ și în fine de la acest moment valoarea rămâne superioară amendei.

G. Teodoreanu,
elev stagiar silvic.

(Va urma).

INFORMAȚIUNI

În contul exercițiului 1903—1904 până la 1 Iulie a. c. s'au încasat lei 5.638.604 bani 69; iar în contul exercițiului 1904—1905 s'au încasat lei 1.135.378 bani 74.

* * *

La 9, 12, 15 și 23 Octomvrie se vor ține licitații la Iași, Bacău, Bârlad, Buzău, Ploești, București, Pitești, Slatina, Craiova, Constanța și Tulcea pentru vânzarea spre exploatare a 262 păduri ale Statului.

* * *

Dintre pădurile licitate în zilele de 9, 12 și 15 August, s'a confirmat vânzarea a 26 păduri. «Monit. Of.», No. 144.

* * *

Următoarele mutări s'au făcut în corpul silvic până la 30 Septembrie a. e. :

D-1 silvicultor *I. Christescu*, șeful ocolului Butoiu (Dâmbovița) la regiunea X (Constanța) ;

D-1 silvicultor *D. Anastasescu*, de la regiunea X la ocolul Butoiu ;

D-1 silvicultor *G. Moțune*, șeful ocolului Giurgiu la ocolul Leordeni (Muscel) ;

D-1 silvicultor *V. Pleșan*, șeful ocolului Leordeni la ocolul Giurgiu ;

D-1 silvicultor *V. Mirieă*, șeful ocolului Tisău (Buzău) la ocolul Calu-Iapa (Neamț) ;

D-1 silvicultor *Botez*, șeful ocolului Calu-Iapa la ocolul Tisău.

CLIMA LUNEI AUGUST 1904 st. n.

la București-Filarei.

Cu toate că luna August 1904 a început și a sfârșit printr'un timp cu mult mai rece ca cel obișnuit, totuși în general ea a fost mai călduroasă ca în mod normal. Seceta din lunile precedente a continuat și în cea mai mare parte din cursul acesteia ; abia către finele ei au fost două zile în cari a plouat mai bine.

Temperatura lunară 22^o.8 este cu un grad mai ridicată ca valoarea normală ; limitele între care au fost cuprinse de la 1857 încolo temperaturile mijloci ale acestei luni, sunt 25^o.0 în 1860 și 18^o.3 în 1884. În 1890 această temperatură se ridicase de asemenea până la 24^o.9. Perioada mai caldă a fost de la 5 la 23, de la 8 la 12, și de la 16 la 23 au fost cu deosebire zilele cele mai călduroase. De la 1 la 4 și de la 24 la finele lunii au fost perioadele mai răcoase. Temperatura maximă absolută 37^o.0 s'a înregistrat la 22. Ziua cea mai puțin călduroasă a fost la 28, temperatura cea mai coborâtă 9^o.0 inseriindu-se în ultima zi a lunii. Cea mai ridicată temperatură din luna August înregistrată până acum la București de la 1877 încolo, a fost 40^o.8 în 1896, iar cea mai coborâtă 6^o.8 în 1891. Zilele de vară au fost 26 ca și de obicei.

Cantitatea totală de apă din cursul acestei luni, 42 mm în 8 zile, este numai cu 3 mm. mai mică decât aceea ce se obține în mod normal. Ploile de la 27 și 28 au fost cele mai abondente dând în total 31 mm. de apă, din cari 25 mm. numai la 27. Ele au fost însoțite de manifestări electrice. Din Iulie 1903, de când a început seceta și până la sfârșitul acestei luni, s'a adunat la București numai 354 mm de apă, pe când valoarea normală este 715 mm. De 41 de ani de când se fac observații udometrice în această localitate, n'a fost până acum nici o perioadă de 14 luni consecutive în cari să fi căzut o așa de mică cantitate totală de apă ca acum.

Presiunea atmosferică mijlocie 753.5 mm. este egală cu normala.

Vântul dominant crivățul (E și NE) a suflat în proporțiune de 38%. Vânt tare a bătat în 6 zile ; la 13 înțeala vântului ajunsese la 15 metri pe secundă.

Atmosfera a fost cu 5% mai ureată ca în general. Cerul obișnuit de înorat ; zile senine au fost 19, noroase 8 și acoperite 4.

Soarele a strălucit 338 de ore în loc de 212 ore cât el strălucește în mod normal. N'a fost nici o zi din cursul lunii în care acest astru să nu să fi arătat pe cer.

Roua s'a observat în 5 zile, halo polar și tunete și fulgere în câte 2, iar la 11 și 26 fulgere de căldură.

În ziua de 1, la 9h.51m. timp oficial dimineata, precum și în ziua de 18 la 10h.8m. seara, s'a înregistrat câte o microseismă.

Vegetațiunea a suferit și mai mult din cauza secetei care continuă. Iarba care se uscăse cu totul a început a eși din nou în urmă ploilor cari au avut

loc către sfârșitul lunii. După ploile de la 27 și 28, umezeala a pătruns în pământ până la 10cm. adâncime. Ogoarele au început a se face cu multă activitate. La arbori și pomi fructiferi, mare parte a frunzelor s'au uscat și căzut prea de timpuriu din cauza secetei. Viile se mențin încă bine; către sfârșitul lunii strugurii erau în mare parte copți. Dintre fructe au apărut: prunele, nucile, merele, perele și persicile.

Starea udometrică și agricolă a României la finele lunii August 1904 st. n.

Starea udometrică.

Seceta și căldurile simțitoare au continuat în cea mai mare parte din August, care este a patrusprezecea lună, din perioada de secetă prin care trece țara noastră. Către sfârșitul lunii, de la 27 la 29, au căzut ploi generale, cari, în unele părți ale țării și cu deosebire în Moldova de jos și în estul Munteniei, au dat cantități mari de apă. Pe unele locuri, în districtele Covurui și Tulova, ploile din aceste zile au cauzat stricăciuni și inundațiuni. A mai plouat câte puțin, dar parțial, și în unele zile de la începutul lunii și către jumătatea ei.

Cantitatea de apă obținută în mijlociu în cursul acestei luni este aproximativ) de 50 milimetri în 5 zile, pe când valoarea sa normală este de 42mm; ea este prin urmare cu 20% mai mare ca valoarea normală. De la Iulie 1903, de când ține seceta, aceasta este prima lună în care cantitatea mijlocie de ploae a dat un excedent asupra valorii normale. Dela 1891 încouă, de când facem studiul ploi în România, numai în 5 ani (dela 1899 la 1902) luna August a fost mai ploaioasă ca acum.

Cele mai abundente ploi, pe alocuri chiar torențiale, au căzut în regiunea muntoasă și în Moldova unde cantitățile mijlocii pe districte au trecut de 50mm, ajungând la 105mm. în Neamț și 117mm. în Prahova. Dobrogea și Oltenia au avut cele mai puține ploi, în mijlociu respectiv câte 17 și 25mm. Districtele cele mai puțin udete sunt: Mehedinți, Constanța și Gorj, care au avut respectiv numai câte 10, 14 și 17 milimetri de apă.

Debitul râurilor înaintea căderii ploilor, a continuat a scădea, ridicându-se cu 75% sub valoarea normală. Navigațiunea pe Dunăre a fost suspendată în multe părți din cauza apelor mici și a bancurilor ce se formaseră. În afară de râurile mici și de pârâuri, multe râuri mai mari ca: Râmnicul, Putna, Dârladul, etc. au secat cu desăvârșire.

Prutul, Oltul și siretul aveau atât de puțină apă, încât în unele puncte se putea trece cu piciorul; transporturile pe ele se suspendaseră. Lacurile mari s'au uscat; iar izvoarele și fântânele aproape nu mai aveau apă; foarte multe din ele chiar secaseră. Oamenii bătrâni afirmă că nu și mai amintesc ca râurile și izvoarele să fi secat vreodată ca acum.

Sunt multe localități unde vitele n'aveau cu ce se adăpa.

Din cauza micului debit al râurilor, s'au suspendat exercițiile de înotare ale regimentelor de cavalerie.

Tot din cauza lipsei de apă și a furagiilor s'au suspendat de asemenea manevrele regale ce erau să se facă în Moldova.

În urma ploilor de la sfârșitul lunii, debitul apelor a început a se mări pretutindeni.

În ultimele 14 luni de când ține seceta (de la Iulie 1903 până la sfârșitul lui August 1904) s'au adunat aproximativ 410mm. de apă. Cu această valoare deficitul de apă ce constatase în luna trecută s'a redus cu 4%, așa că el este acum de 43% față de valoarea normală.

Cu toată această mică ameliorare produsă de ploile din urmă totuși nici

1) Zicem aproximativ căci din cele 108 stațiuni, unde se măsoară precipitațiunile atmosferice, câteva nu au intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifica însă în mod simțitor cifrele ce dăm.

odată, în ultimii 14 ani nu s'a mai pomenit la noi o perioadă de secetă așa de îndelungată. În anii secetoși 1894 și 1899, cantitățile de apă adunate în perioadele corespondente de 14 luni, fuseseră respectiv de 474 și 582mm.

Starea agricolă.

Porumburile s'au uscat și acolo unde ele încă mai rezistau la finele lunii precedente. Acum au rămas prea puține localități, cu deosebire în luncile din nordul Moldovei și din vestul Olteniei, precum și în regiunea deluroasă, unde se va obține câte o producțiune mai slabă de porumb. Districtele Dorohoi și Mehedinți sunt singurile care vor da o cantitate mai satisfăcătoare, însă nici aci nu pretulindeni. Mai în toate celelalte părți ale țării, cocenii porumburilor s'au tăiat sau s'au smuls pentru ca să servească de nutreț vitelor.

În vederea lipsei porumburilor și pentru asigurarea alimentării populației, Guvernul a luat măsuri de a se opri exportarea lor.

Aceiași măsură a fost luată și pentru conservarea în țară a plantelor furajere și a produselor ce pot servi la hrana vitelor, căci fânețele s'au uscat cu totul în această lună; chiar la munte unde ele au fost mai bune, au dat o cantitate prea mică de nutreț.

Ploile de la 27 și 28 August, chiar dacă nu ar mai îmbunătăți unele porumburi târzii care încă mai rezistau, vor fi însă de mare folos pășunelor și fânețelor care au început a crește cu vigoare.

Dacă timpul va fi încă favorabil — ceea ce se poate afirma, căci de la 4 la 6 Septembrie au căzut ploi foarte abundente în toată țara — pășunile vor crește și vitele vor avea ce mânca până mai târziu, economisind astfel mult din nutrețurile pentru iarnă. Dacă s'ar întâmpla să urmeze o perioadă mai caldă, fânețele, și cu deosebire cele artificiale, vor da chiar o cantitate de fân pentru iarnă. Asemeni și porumburile cari au legat târziu, vor avea timp favorabil spre a ajunge la maturitate.

Secerișul ovăzului care, în nordul Moldovei, a început în ultimele zile ale lunii, s'a terminat; trecratul este de asemenea terminat în foarte bune condițiuni.

Arăturile și ogoarele de toamnă se fac încă de la începutul lunii; ele mergeau însă foarte greu, pământul fiind uscat cu desăvârșire. Cu toată seceta ogoarele în unele părți se făceau cu înlesnire, de oarece pământul, din lipsa ploilor și din cauza căldurilor, să prăfuisse și pe unele locuri era foarte afânat.

Încă din prima decadă s'au făcut semănături de rapiță, care însă n'a răsărit din cauza lipsei de umiditate. În urma ploilor de la sfârșitul lunii pământul s'a înmuiat mult, unezeala pătrunzând până la 20cm. adâncime și pe alocuri și mai mult. În toată țara au început cu mare activitate arăturile de toamnă iar în multe părți s'a semănat imediat rapiță și pe alocuri chiar grâu și secară.

Rapița și meiurile de nutreț, semănată la începutul lunii, au răsărit foarte bine în urma acestor ploi.

Pomii fructiferi continuă a merge rău; în multe părți ei s'au uscat; foarte multe fructe au căzut. Frunzele arborilor s'au părțit de căldură și au căzut în cea mai mare parte încă din primele două decade. Dintre fructe s'au copt prea de timpuriu: merele, perele, prunele, persicile și nucile.

Viile, cu toată seceta ce au suferit, se mențin destul de frumoase în cea mai mare parte a țării. Cele bine îngrijite și tratate la timp, deși au rodul mic, el este însă destul de abundant. Strugurii începuseră a se coace către sfârșitul lunii. Ploile din ultimele zile le-a fost de mare folos; se speră a se obține în multe părți o producțiune satisfăcătoare de vin de bună calitate.

În definitiv ploile dela sfârșitul acestei luni și acele foarte abundente din prima decadă a lui Septembrie, vor fi de foarte mare folos pășunelor și fânețelor, dar mai cu deosebire semănăturilor de toamnă pentru viitorul an agricol.

Institutul Meteorologic.

COMERȚUL ȘI INDUSTRIA LEMNOASĂ ÎN ROMÂNIA

RAPOARTE CONSULARE

Toate Statele fără deosebire sunt puse în cunoștință de către agențiile lor consulare, în fiecare an, despre întreaga mișcare economică din țările în cari producțiunea lor 'și găsesc, de ordinar, debușeuri.

Părerile lor, dar mai cu seamă recomandățiunile ce fac, cu prilejul rapoartelor ce înaintează guvernelor respective spre a favoriza desfacerea produselor conaționalilor lor, sunt în general foarte interesante.

Aceasta cu atât mai mult cu cât generalitatea consulilor străini și-au primit educațiunea necesară pentru a fi puși în măsură de a răspunde, cu temei, exigențelor cerute de natura carierii ce au îmbrățișat.

Este dar de toată necesitatea ca să cunoaștem și noi cum judecă streinii, competenți în materie, starea lucrurilor din țara noastră și în special în ce privește comerțul și industria lemnului în România.

În acest scop am luat hotărîrea de a alege cu începere din anul 1901, rapoartele cele mai remarcabile trimise ministerului de comerț din Viena de către diverși consuli austriaci rezidenți în orașele noastre principale, formând centrul diferitelor circumscripțiuni consulare, pe care traducându-le din limba germană să le pun în vederea cititorilor acestei reviste.

Am dat preferință dărilor de seamă făcute de către consulii austriaci, de oarece cu Austria avem cele mai multe daraveri comerciale, iar pe de altă parte pentru că această țară limitrofă dispune, la noi, de o veche și foarte bună organizațiune consulară, astfel încât agenții săi aduc cele mai mari servicii comerțului și industriei Statului respectiv.

Petre Antonescu.

Rapoarte pe 1901.

Raportul consulului din Iași. Fabricile de cherestea și de industrie lemnoasă din județele Neamțu, Suceava, Dorohoi și Bacău produc scânduri, dușumele, șipci (leisten), lemne de con-

strucție, lemne de foc, doage, butoaie, traverse de drum de fer și lemn de rezonanță. Produsele se vînd mai cu seamă în țară, parte în stare brută, parte în stare lucrată. Exportul în asemenea articole cari se îndreptează spre Rusia, Austro-Ungaria, Anglita, Franța și Germania este limitat. A fost tratative pentru a se vinde m³ lemn de brad cu 25—50 lei, de fag cu 30—60 lei, de plop cu 50 lei, de stejar cu 50—100 lei, de cireș cu 60 lei, de păr și măr cu 70 lei, de pin silvestru cu 80—100 lei, de nuc cu 100—150 lei.

Scândurile de brad ($\frac{13}{10}$, $\frac{12}{10}$, $\frac{13}{20}$, $\frac{18}{25}$, $\frac{18}{30}$ mm) cu o lungime de 2, 2.5, 3, 3 $\frac{1}{2}$, 4, 4.5, 5, 5 $\frac{1}{2}$ și 6 m. împărțite în 3 clase au fost plătite cu câte 28, 26 și 20 lei m³, cele groase de $\frac{18}{20}$, $\frac{18}{25}$ și $\frac{18}{30}$ mm. lungi dela 2.5 6 m. după calitate, cu 19, 22 și 26 lei, cele de 4—5 cm. grosime cu 22—30 lei. Dușumelele de $\frac{8}{10}$ cm., lungi de 3—6 m. și lații de $\frac{25}{16}$ mm. lungi de 3—6 m. s'au vîndut cu 25 lei m³. Ferestrele mai mici au lucrat mai puțin și cu întrerupere din lipsă de mijloace și de deșcuri.

Constanța. Pentru a îndulci clima foarte aspră din cauza vîntului foarte violent (furtunos) și din lipsă de umiditate a solului, Ministerul Domeniilor decise a înființa păduri comunale în provincia de peste Dunăre, aproape cu desăvârșire lipsită de arbori. Pentru aducerea la îndeplinire a acestor lucrări așa de indispensabile pentru Dobrogea s'a creiat la început un fond de 2 milioane! În acest scop s'a rezervat câte o suprafață de 2—300 hectare. Afară de câteva mici încercări, o împădurire pe o scară mare nu s'a făcut până acum.

Focșani În ce privește pădurile nu găsim date decât pentru județele Putna și Tecuci:

Pădurile Statului: 33,299 ha, cele comunale și ale stabilimentelor publice 12,993 ha; particulare: a) supuse regimului silvic 36,823 ha, nesupuse regimului silvic 65,996 ha; suprafața totală a pădurilor este de 149,111 ha din care s'a exploatat 55,581 rămîind neexploatate 93,530 ha. Speciile se repartizează pe următoarele suprafețe: reșinoasele ocup 18,510 hect. fagul 8,701, stejarul 10,118, speciile amestecate 100,070 ha. În ce privește suprafața destinată împăduririlor sunt rezervate 49,463 ha din care 4,532 ha cultivate cu plante agricole și 14,246 deja împădurite. Producțiunea anuală în lemn de construcție se urcă la 151,897 și în lemn de foc la 884,477 mc.

Industria forestieră numără în județul Putna 141 ferestre

mici cari debitează, având drept motor apa, o cantitate de 15,467m³ scânduri de calitate nu tocmai excelentă. Cu toată bogăția în păduri, această industrie nu se poate ridica de oarece lipsesc căile de comunicație în regiunile împădurite, se constată chiar un regres față cu ceea ce eră mai înainte, de oarece au încetat să funcționeze două mari fabrici de cherestea. În ce privește do-găria sunt 3 întreprinderi mijlocii. Doagele se aduc din celelalte ținuturi ale țării și din Ungaria. În județul Tecuci la Cosmești se află o fabrică de lemn de construcție cu 100 cai putere înființată în 1894, o fabrică de pastă de lemn cu 150 cai putere. La Homocea din Tecuci de asemenea o fabrică de lemn de construcție.

Comerțul de lemne nu are importanță, după cum ar trebui, față cu bogăția în păduri. În adăvăr se aduce din alte părți ale țării nu numai lemne de lucru și construcție, dar chiar de foc.

Prețurile lemnului de lucru și construcție este relativ minim. Locurile încotro se îndreptează produsele lemnoase de aici sunt cele din interiorul țării dar mai cu seamă porturile dunărene.

Craiova. Economia forestieră s'a bucurat și în acest an de sollicitudinea guvernului de care are multă trebuință, de oarece după datele oficiale, pădurile Statului fructifică cu un procent de 0,5. Ca o cauză a acestei stări triste se admite lipsa de dispoziții îndestulătoare pentru distrugerea insectelor, fluturilor etc. Se zice asemenea, că masivele suferă și de faptul că coastele munților și ale dealurilor nu sunt consolidate, din această cauză Ministerul Domeniilor a luat măsuri pentru plantarea coastelor și taluzurilor cu arbori.

Spre a se organiza bine serviciul silvic și a se putea ține mai bine în evidență exploatarea, s'a împărțit țara în 10 regiuni forestiere, dintre care 3 și anume, Pitești, Slatina și Craiova se află în circumscripția noastră consulară.

Merită a se releva faptul că în R.-Vâlcea s'a format o societate pe acțiuni «Lotru» pentru exploatarea pădurilor care deja a cumpărat în județul Vâlcea ferăstraiele existente. Capitalul în acțiuni se urcă la 1.807.000 lei (9007 acțiuni de câte 200 lei). În capul comitetului fondator se află o firmă din Buda-Pesta. Capitalele franceze ia din nou parte în exploatarea forestieră românești; o societate franceză la care participă și un supus austriac, a cumpărat în luna Martie pe cale licitativă păduri de stejar din circumscripția consulară spre a exporta material lemnos sub

formă de trunchiuri sau de doage pentru o sumă de 2¹/₂ milioane lei. Și astă vară s'a ivit cumpărători francezi de doage și trunchiuri. Se simte lipsă, cu toate acestea de material propriu pentru export, de oarece doagele locale diferă prea mult, în modul cum sunt făcute și în dimensi, de cerințele comercianților francezi. Butucii, din contră, rare ori se întâmplă să fie fără noduri și de calitate cum se cere în străinătate, de oarece din cauza neaplicațiunii în mod strict a legii forestiere s'a deteriorat într-o câtva calitate pădurilor de stejar în cele din urmă 2 decenii. Cu toate acestea s'a mai făcut oarecari vânzări de mai mică importanță. Tendința actuală este ca Statul să nu vândă lemnele decât direct la consumatori (la autorități).

Turnu-Severin. Transportul lemnelor de la T.-Severin în jos a fost în ăst timp foarte însemnat, deși acesta a fost aproape exclusiv absorbit de către navigația românească. Traverse de drum de fer sosite în șantierile de aici au fost încărcate pe șlepurii mari. Lemne de construcție de obicei nu se transportă; lemne de foc, din contră, de aici au pornit mai multe încărcături, însumând 1591 tone prin societatea de navigație austriacă privilegiată pe Dunăre.

Industria lemnoasă. Firma belgiană Albert Lamarche cumpărând masivele de stejar de la Glogova a început deja tăcerea din luna Octombrie. În acest scop se află deja în localitate vr'o 650 tăietori de lemne din Croația și Carintia, cari se ocupă cu facerea de doage, lucrându-le în acord, și cari spre mijlocul lui Aprilie se întorc din nou în patria lor. Firma în chestiune care plătește 4,50 lei pentru un m. c. lemn de doage, este îndatorată a trimite pentru casele franceze din Marsilia, Cetta și Bordeaux până în Mai 1902 vr'o 6 milioane doage. Afară de aceasta «Berliner Holzcomptoir» are în exploatare în T.-Jiu o pădure mică din care fasonază lemn de lucru și de construcție, tocure de uși, de ferestre precum și *lemne de mine*, pe cari cea mai mare parte le trimite în Africa de Sud.

Giurgiu. Suprafața păduroasă care în circumscripția consulară se urcă la aproape 120 mii hectare, jumătate aparținând Statului, în ultimul timp au fost supuse unor exploatari mai raționale: tăierelor neregulate li s'a pus capăt prin legi. Pe când în partea nordică a circumscripției domină pădurile de stejar, în luncile Dunărei se află salcii, plopi și mesteacani! Venitul anual variază între 4—11 lei la hectar.

Afară de stâlpi de telegraf și lemn de construcție de dimensiuni mai mici pentru case țărănești, pădurile produc numai lemne de foc destul de scumpe, de oarece stânjenu de lemn de stejar se vinde cu 45—70 lei, cele de sălcii 16—27 lei.

Ferăstraele de aici, cari primesc lemnul brut din regiunea de Nord a Carpaților plutit pe Olt și pe Dunăre, în 1901 a produs cam 18.000 m.³ scânduri, de brad și molid mai cu seamă, dușumele și lați, și s'a desfăcut în cea mai mare parte în circumscripția consulară. Prețul a variat între 46—55 lei; iar pentru lemnul de stejar între 60—65 lei m.³.

Nowosielitza. O industrie în Basarabia, în înțelesul propriu al cuvântului, nu există și sunt puține semne pentru dezvoltarea acestiea. Cea mai importantă, și pentru noi de cea mai mare însemnătate, sunt ferestraele cari se construiesc din ce în ce mai multe d'alungul Prutului. În condițiunile actualelor taxe vamale urmează neapărat să se desvolte în paguba noastră această ramură de industrie.

Draniță se produce deja aici în mod exclusiv, astfel că nu se mai aduce din Austria.

Spre sfârșitul anului, s'a înființat o fabrică de călți de lemn.

Basarabia numără 1462 întreprinderi industriale cu 5983 lucrători și o producție cu o valoare de 2.577.856 ruble.

Importul a 2 articole a fost mai cu seamă mare și promite a se menține și pe viitor, acestea sunt lemnul ferestruit și lemnul de lucru.

Importul materialului lemnos ferăstruit se explică pe deo parte prin exportul de petrolu din Asia care se face în lăzi de lemn din scândurile noastre, a fost favorabil, pe de altă parte șansele unei bune recolte deșteptând înclinațiunea pentru construcțiuni și sfârșinduse proviziunile vechi de lemne, a trebuit neapărat să se facă însemnate cumpărături din Austria.

O importanță cu mult mai mare are pentru noi importul lemnului de lucru. El corespunde natural și cerinții mai mare a provincii, care n'are altă resursă decât lemnul nostru. Scândurile noastre plătesc în Rusia o vamă de 1,50 coroane la 100 kg., iar transportul pe drumul de fer este destul de mare.

Lemnul rotund se introduce prin plutire d'alungul Prutului estin și fără vamă. Linia de drum de fer Nowosielitza-Chișenou, a fost aleasă foarte nenorocit, de oarece este depărtată de principalele puncte ale Basarabiei și marfa spre a fi condusă la

locul de destinație trebuie să facă pe această linie un mare ocol după care transportul se urmează cu căruțele. Aceasta ridică și mai mult puterea de concurență a transportului pe apă. În vederea unor astfel de împrejurări numărul industrialilor, cari își construiesc ferestrua pe malul Prutului, cresc în fiecare an și față cu fabricanții noștri se bucură de mari avantaje de oarece în afară de folosul ce poate realiza fabrica ca atare și diferența de transport între cel pe drumul de fer și pe apă, ei câștigă și taxa vamală de 1⁵⁵ Cor. pentru 100 kg. lemn ferestruit. Dacă taxele vamale pentru lemne ferestruite nu vor fi consolidate prin convențiuni comerciale favorabile Austriei, industria în chestiune se va dezvoltă repede în Basarabia putându-se dispensa de marfa noastră astfel că importul se va mărgini numai la lemnul de lucru.

În anul acesta nu s'a mai importat draniță din Austria. Exportul crescând de ouă a provocat o bună desfacere pentru călții de lemn. Ne va scăpa și acest articol din mână pentru că s'a înființat o fabrică în Nowosielitza care se servește de lemnul rotund adus din Bucovina. În ambele cazuri, taxele vamale au dat primul impuls pentru dezvoltarea industriei lemnoase.

Importul obiectelor comune de lemn a crescut mult anul acesta. Încercarea de a se procura lemn din Austria și a se fasona aici hârdaie, cofe și alte vase n'a dat bune rezultate, și așa fiind se va aduce și de aci înainte făcute gata din Bucovina. Roabele noastre sunt preferite altora.

Brăila. Industria lemnoasă a suferit mult de criza din anul trecut, consecința a fost încetarea parțială a lucrului în 2 fabrici de cherestea, ast-fel că astăzi sunt numai 2 și acestea nu lucrează în mod permanent. Se produce exclusiv scânduri. Materialul întrebuințat (lemn rotund) este cea mai mare parte de proveniență indigenă și numai o mică parte se importează din Bucovina și Ungaria, cantități mari procură și Bulgaria. Materialul austriac și unguresc este în calitate cu mult mai superior celui românesc, și aici este foarte căutat, taxele vamale însă împiedică un prea mare export. Se zice că guvernul românesc în 1903 are de gând să urce atât taxele de import pe această categorie de material și să ridice concesiunea tuturilor fabricelor de a introduce fără vamă lemn rotund din străinătate.

Galati. În ce privește lemnele comerțul cu străinătatea a fost destul de activ, pe câtă vreme cel cu interiorul țării din

cauza puținei activități în construcțiuni a fost de tot slab și abia în toamnă se începî o cerere în acest soi de material lemnos. Din această cauză mai toate ferestrele indigene și-a adaptat dejă instalațiunile lor în vederea exportului. Din cele 12.000 vagoane lemne ferestruite, cari au fost exportate prin Galați, 7500 vagoane provine din țară și numai 4500 vagoane din străinătate, și anume 3000 vagoane din Transilvania și 1500 din Bucovina.

Scăderea comerțiului de tranzit, dejă semnalat în precedentele rapoarte, este o urmare directă a măsurilor excepționale din partea administrațiunei căilor ferate rusești pentru a favoriza transportul de lemne. Pentru a obține întregul tranzit de lemne din Galizia de Est și din Bucovina prin Nowosielitza spre Odessa, administrația drumului de fer sud-vest rusesc nu numai că a redus tariful la o cifră minimă, dar a făcut exportatorilor de lemne și alte înlesniri, punându-le la dispoziție locuri de depozite fără plată în Odessa, de unde transportul pe apă mai departe se efectuează în regie cu vapoare proprii, și foarte ieftin. România va pierde cu totul comerțul de tranzit din Bucovina mulțumindu-se cu cel din Transilvania, unde exportatorii de cherestea nu dispun de un alt port mai aproape ca Galații.

Din cele 7.500 vagoane, ferestruite 5.500 lemne aparțin celor 2 mari fabrici de cherestea ale societăței fondată pe acțiuni mai înainte P. și C. Goetz & Co. iar restul de 2.000 vagoane provin de la celelalte ferăstrae românești. Negreșit că în această producțiune intră 80—90.000 m.³ lemn rotund importat din Austro-Ungaria, care import nu va încetă niciodată oricât s'ar dezvoltă industria cherestolei în România, de oarece lemnul reșinoaselor din România este mai puțin bun și are nevoie a fi amestecat cu lemn din Austria ca să se poată desface cu ușurință ca marfă normală.

Exportul ca în totdeauna se dirijează spre Batum, Turcia, Grecia, Costa-Siriană, Egipt, Algeria, Franța, Italia, Holanda și în Germania.

Desfacerea în Germania nu atinse în 1901 înălțimea normală, căci scăderea din 1900 în ce privește construcțiunile a avut de efect ca comerțul să fie tot lănced. Exportul spre Bulgaria fu de asemenea slab, de oarece puterea de cumpărare a acestei țări a fost puțin însemnată.

Un nou debușeu își găsi produsele forestiere românești în

Anglia, și deși primele încercări nu sunt încurajatoare de oarece din cele 700 vagoane, în urma concurenței mărfii norvegiane de mai bună calitate, rămase la finele lui 1901 cam 400 vagoane nevândute, cu toate acestea este bine a fi cultivat pe viitor terenul, de oarece pădurile din Europa de Nord se împuținează și marfa de Dunăre mai efină, poate să se desfacă în Anglita. Prețul se menține în mod constant destul de urcat căci s'a plătit în termen mediu 36 lei pentru 1 mc. material bun, neasortat, iar prețul lemnului rotund a variat între 11 și 14 lei pentru mc. pentru dimensiunile mai mari și 10—12 lei m³ pentru cele mai mici.

De menționat pe lângă aceasta este cererile active în lemne subțiri pentru prăjini de cereale, de hameiu și pentru cele numai puțin cioplite. Acest material s'a putut bine desface în Bulgaria și Basarabia rusească, și fiindcă în cea mai mare parte el provine din Transilvania și Bucovina, ar trebui atrasă atențiunea producătorilor austro-ungari.

Dulapii sunt produși de ferăstraele de apă din Bucovina și Transilvania. Vânzarea lor în Turcia, Grecia și Bulgaria în 1901 a fost destul de limitată rămâind, aproape jumătate, producțiunea nevândută.

Se semnaleză o mare dezvoltare în afaceri în ce privește lemnele de stejar. Calitatea celor din România s'a dovedit ca excelentă și în fiecare an se exportă mari cantități de traverse în Germania, Belgia și Holanda precum și doage în Franca.

RAPORTUL SUSȚINUT

și

POSSIBILITATEA LA PĂDURILE NOASTRE SECULARE DIN MUNȚI ¹⁾

(Urmare și fine).

Intre cei mai autorizați membrii ai acestei asociațiuni, profesorul cavalier de Guttenberg, consilier aulic, titularul catedrei de amenajament la Academia forestieră din Viena, a luat cuvântul și a dat publicității un studiu, reprodus și în *Revista pădurilor* anul 1898, pag. 153, din care, relativ la raportul susținut, extragem aici cele următoare:

1) Vezi «Revista Pădurilor» pe lunile August și Septembrie 1904.

«Prin amenajament e stabilit că după exploatarea tuturor
 «masivelor, cari actualmente sunt mai bătrâne de 100 ani,
 «totuși mai rămân 44% a întregului teritor al Domeniului,
 «populate cu arbori, cari aparțin unei clase mai tinere; mai
 «departe considerând creșterea eminentă a masivelor rege-
 «nerate, ele se vor putea utiliza deja la etatea dela 80 ani
 «în sus. Se poate zice deci, că pentru exploatarea masivelor
 «actualmente bătrâne, ar fi a se stabili timpul de cel mult
 «două perioade, adică 40 ani. In seria pădurilor de munte,
 «a cărei mărime e de 207.628 hectare, 116.600 hectare sunt
 «populate cu masive mai bătrâne decât 100 ani.

«Luând deci perioadele de exploatare, după cum am
 «admis mai sus cu 40 ani, parchetele anuale ar putea avea
 o întindere de 2.915 hectare».

Să-mi fie permis a întrerupe aici pe savantul profesor
 Guttenberg, pentru a constată că D-sa ar găsi deplin justi-
 ficat și destul de compatibil cu principiul raportului susținut
 cu rigoare, ca în cei 40 ani, la început să se exploateze
 116.600 hectare, iar în cei 40 ani următori, numai 91.028
 hectare, și nimenea din cei chemați nu ar putea să-i impute
 că nu e destul de prevăzător din orice punct de vedere.

«Cu toate aceste, — continuă profesorul de Guttenberg, —
 «conform amenajamentului pentru deceniul curent, exploa-
 «tarea cuprinzând multe masive, în cari s'au făcut deja
 «tăeri anticipate, și astfel s'au rărit în mod sensibil, par-
 «chetele anuale s'au fixat numai de 2.590 ha. Chiar păstrând
 «această mărime a parchetelor anuale pentru viitor, după
 «40 ani va mai exista 13.000 ha. de pădure seculară nestră-
 «bătută.

«Privitor la cantitatea lemnului, în proiectul de exploa-
 «tare pentru anul viitor 1897, aflăm totalul exploatărei fixat
 «la 792.080 m³ lemn de lucru și combustibil, ceea ce ar fi de
 « $(792.080 : 227.408) = 3.48$ m³ pe un hectar al întregului Do-
 «meniu. Să înfierăm această cifră ca preă mare? Dar luați
 «în considerare abundența masivelor bătrâne și creșterea
 «viguroasă (a masivelor tinere: nota autorului). După ce
 «se vor fi înlocuit masivele seculare cu pădure tânără bine
 «cultivată, creșterea medie anuală, chiar abstracție făcând de
 «lămuriri, (cari pentru proximal timp nu vor putea avea
 «decât întindere mică) va fi de cel puțin 5 m³ pe hectar.

«deci pentru întreaga pădure (226.408 ha), creșterea normală anuală va fi 1.137.000 m³. Dar această țifră e cu jumătate mai mare decât exploatarea actuală.»

Intrerup din nou pentru a atrage atențiunea asupra frazei următoare :

«E natural, — continuă de Guttenberg, — că în deceniile care urmează celor d'întâiu 2 perioade, mărimea exploatărei va avea să fie scăzută, cel puțin până când masivele regenerare iar vor fi exploatabile. Așa s. e. pentru perioada a treia, vom avea aproximativ numai 30.000 hect. exploatabile sau 1500 hect. pe an ; deci o suprafață cu mult mai mică, dar cu mai mult lemn pe hectar, și metru cub de lemn va da un beneficiu net, mult mai mare decât acum chiar și din simpla cauză, că până atunci cheltuelile de instalare se vor fi făcut toate. Beneficiul net deci, nici chiar în aceea perioadă de tranziție, nu va fi mai mic decât cel actual. Să rezumăm : *Mărimea exploatărilor de pân'acum, și a celor proiectate pentru viitor, în nici un caz nu este exagerată ; după părerea mea, ar putea chiar să se mai ridice ceva !*»

Cât de simplu și cât de clar e limbajul profesorului de Guttenberg. Cu câtă facilitate determină posibilitatea ! Nu complică această determinare nici cu diferite clase de fertilitate a solului, ci stabilește pur și simplu posibilitatea pe întindere. Verificând că fondul religiosar nu depășește cu întinderea parchetelor anuale, posibilitatea simplă, mai face și un al doilea control tot atât de simplu. Anume zice : Creșterea în masivele regenerare va fi de 5m³ la hectar, iar fondul religiosar nu exploatează decât 3.48m³ pe hectar, deci în nici un caz prea mult, și cât de bine se interpretează și spiritul lui Judeich, care învață că nu e nevoie ca să facă cineva pedanterie, la determinarea posibilității.

Pădurile noastre seculare, pe cari le amenajăm astăzi, aproape toate au fost deja exploatate în grădinărit, mai mult sau mai puțin concentrat, iar asupra rezultatului acestui tratament, ne-am format o idee nu tocmai bună, după cum reiese și din conferința d-lui Davidescu, amintită mai sus. Arborii ce au rămas în picioare în partea cea mai mare, sunt expuși stricăciunii, și dacă am dovedit mai sus că exploatarea pădurii seculare se impune, apoi cu atât mai

mult se impune, ca în amenajamentele ce lucrăm astăzi, să prevedem înainte de toate ca să exploatăm cu cea mai mare urgență, resturile de arbori bătrâni de prin parchetele cele vechi. Cum însă acestea s'au întins, asupra aproape întregii păduri, rămâind numai ici colea câte un fund de vale sau masive preă tinere neexploatate, să nu fie surprins nimeni când constată că amenagistul propune ca exploatările pentru deceniul viitor să se facă pe întinderi enorm de mari. Profesorul de Guttenberg, a stabilit pentru pădurile fondului religionar, posibilitatea după întindere. Ei bine, la noi în multe cazuri acest lucru nu se mai poate face, tocmai din cauza tratamentului din trecut, a pădurilor seculare. Tot acest tratament din trecut, ne opune dificultăți atât de mari la formarea de serii, afectații etc., încât în amenajamentele ce lucrăm actualmente, suntem de multe ori nevoiți să ne debarasăm de toate aceste îndrumări, ce ne dau teoria și cari sunt aplicabile cu succes numai în împrejurări normale, iar nici decum în anormale. Căile ce trebuie să urmăm și să stabilim în amenajamentele de acum, sunt *strict indicate de gospodăria din trecut*, și cel ce nu ia în considerare acest principiu de importanță capitală, acela face teorie, dar nici decum un amenajament practic, aplicabil și corespunzător cu circumstanțele de astăzi.

Pentru dublul control a posibilității pădurilor fondului religionar din Bucovina, profesorul de Guttenberg a ales creșterea medie pe hectar, *nu cea actuală*, ci cea viitoare.

În angajamentele noastre practice, și noi trebuie să ne punem această întrebare și să zicem: Dacă starea fizică a pădurei de astăzi reclamă, ca arborii rămași prin parchete dela prima exploatare, să fie estrași cât mai urgent, atunci credem ca să lăsăm absolută latitudine amenagistului, să prevadă pentru primul deceniu a se exploata mase lemnoase cât de mari, care însă totuși să găsească o limită în creșterea anuală din viitor.

Pentru determinarea posibilității, creșterea *actuală* a masivelor, e cu totul fără însemnătate.

Dacă prin lucrările pe teren ale amenajamentului, căutăm totuși a o stabili, o facem aceasta numai pentru a o privi ca indiciu asupra urgenței mai mari sau mai mici, cu care trebuie să procedăm la abatagiul unui masiv.

Procedând astfel, vom ajunge cam o medie, în care se întâlnesc toate, interesele, atât ale proprietarului, cât și ale populației, și care medie e aproape aceeași ce s'a admis în Bucovina. Nu exploatăm prea urgent, dar nici prea încet, nu scoatem din pădure lemn prea mult, dar nici prea puțin. Putem zice, cam în general, că pădurile noastre seculare sunt date în exploatare cam dela anii 1870—1880; dacă în amenajamentele ce facem acum, prevedem că până la 1910 sau 1920 să fi eșit orice arbore bătrân din pădure, am făcut acelaș lucru ca în Bucovina, adică am admis ca în aproximativ 40 ani, să curățim solul păduros de arborii seculari.

Astfel putem împacă teoria, cu cerințele vieții practice ajungând și stabilitatea cerută de budget și considerând și progresul populației

Pentru a arăta acum cele afirmate mai sus, prin un exemplu real, dau aici un preț scurt rezumat a amenajamentului Domeniului Coroanei Bicz, amenajament lucrat în spiritul prezentului articol.

Domeniu Bicz se compune din 2 trupuri bine distincte prin situația lor.

Unul din aceste trupuri se numește Ața-Bour, în întindere de 3689.42 ha., din cari 3.000 ha pădure seculară, amenajată la 1898 și care, făcându-i-se exploatare intermitentă conform contractelor în vigoare, la 1908 va fi complet exploatată și regenerată. Amenajamentul de care vorbim mai jos, nu consideră acest trup decât ca pădure regenerată și se ocupă în detaliu numai de al doilea trup Bicz-Tașca care e căutat în regie.

În trupul Bicz-Tașca, exploatări mai mari s'au făcut cam dela 1870 încoace și anume prin grădinărit, așa în cât pădurea rămasă, în multe părți e rară și reclamă imperios a se extrage în cel mai scurt timp, arborii bătrâni, cari altcum se perd.

Iată acum rezultatele diferitelor tablouri ale amenajamentului, cari vorbesc așa zicând, de sine.

I. Tablou de suprafețe :

a) *Teren productiv*

Suprafață supusă regimului silvic	ha	7976.7
Pășune	»	860.—
Fânețuri	»	247.2
Plantații și grădini	»	5.8
Total	»	<u>9089.7</u>

b) *Teren reproduciv*

Curți	ha	29.—
Râpi	»	37.7
Prundișuri	»	<u>339.9</u>
Total gen. ha		<u>406.6</u>
Total gen. ha		9496.3

II. Descrierea masivelor

Suprafața totală de mai sus 7976.7 ha e populată după cum urmează :

a) Foioase (aproape numai fag)	masiv dominant	}	m ³	444,068.5
	masiv dominat	}	m ³	6721.—
	Total general		m ³	<u>450,789.5</u>
b) Reșinoase (brad și molid)	masiv dominant	}	m ³	694,327.3
	masiv dominat	}	m ³	31,814.5
	Total general		m ³	<u>726,141.8</u>

Foioase 450,789.5 m³

Reșinoase 726,141.8 »

Totalul masei lemnoase 1,176,931.3 m³, deci în calcul mediu 147 m³ la hectar.

Creșterea mediei anuală e actualmente 11.510 m³ rășinoase și 7.517 m³ foioase, sau în calcul mediu 2,3 m³ la hectar.

Bonitatea mediă a masivelor e, dupe tabelele lui Feistmantel. No. VII, deși clasa de fertilitate a solului e No. V (masive degradate).

III. Contingentul etăților.

a) Goluri și răriști 219 ha sau 2'7⁰⁰
din suprafața pădurei.

b) dela 1—20 ani	$\left. \begin{array}{l} \text{nesatis-} \\ \text{făcător} \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{rășin. 15.3 ha} \\ \text{foioase 63.2 »} \end{array} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{nesatis-} \\ \text{făcător} \end{array}} \right\} 78.5 \text{ ha}$	207.0 ha sau 2.8 ⁰ / ₀
populate		
c) dela 21—40 ani	$\left. \begin{array}{l} \text{rășinoase .} \\ \text{foioase . .} \end{array} \right\} \begin{array}{l} 473.6 \text{ »} \\ 926.3 \text{ »} \end{array}$	1339.9 » » 18.0 ⁰ / ₀
d) dela 41—60 ani	$\left. \begin{array}{l} \text{rășinoase .} \\ \text{foioase . .} \end{array} \right\} \begin{array}{l} 654.4 \text{ »} \\ 1342.0 \text{ »} \end{array}$	1996.4 » » 25.6 ⁰ / ₀
e) dela 61—80 ani	$\left. \begin{array}{l} \text{rășinoase .} \\ \text{foioase . .} \end{array} \right\} \begin{array}{l} 1301.5 \text{ »} \\ 979.4 \text{ »} \end{array}$	2280.9 ha sau 29.4 ⁰ / ₀
f) » 81—100 »	$\left. \begin{array}{l} \text{rășinoase .} \\ \text{foioase . .} \end{array} \right\} \begin{array}{l} 622.2 \text{ »} \\ 510.4 \text{ »} \end{array}$	1132.6 » » 14.6 ⁰ / ₀
g) » 101—120 » și mai mult	$\left. \begin{array}{l} \text{rășinoase .} \\ \text{foioase . .} \end{array} \right\} \begin{array}{l} 473.6 \text{ »} \\ 266.9 \text{ »} \end{array}$	740.5 » » 9.6 ⁰ / ₀
		Total . . 100. ⁰ / ₀

Din tablourile și explicațiile date până aici, cunosătorul își poate forma o idee destul de clară asupra pădurei Domeniului Coroanei Bicz și e în măsură să urmărească cu pricepere și în cunoștință de cauză «Proiectul general de amenajare» pe care îl dau în întregime, pentru a nu lăsa loc la neînțelegeri.

Iată ce se găsește relativ la acest capitol în memoriul amenajamentului :

IV. Proiectul general de amenajare.

Regimul singur posibil e codrul.

Ca tratament admitem codru cu tăieri rase, codru cu tăieri de însămânțare și grădăritul. ¹⁾

¹⁾ Conform tabloului proiectului general de amenajare, grădăritul e prescriș obligator pentru anumite parcele și silvicultorul obligat a respecta aceste dispozițiuni.

Nu admitem însă a să aplică un tip peste tot și nu luăm silvicultorului latitudinea a decide la un moment dat dacă pentru cutare masiv în rând de exploatare, convine mai bine tăerea rasă sau cea de însămânțare. Voim să vedem o gospodărie liberă după starea fizică a fiecărui masiv («exploitation par peuplements»).

Revoluțiunea: Prescriem 100 ani, suficient pentru a produce păduri care ajung la maximul creșterii la epoca când vor fi exploatare.

Scopul general de amenajare e a asigura raportul susținut și a determina posibilitatea; iar în urmă, posibilitatea servind ca regulator general, e chemată a da proprietarului fondului, o rentă anuală perpetuă și pe cât posibil egali de mare.

Nu e nevoie a proceda la determinarea posibilității cu pedanterie prea mare, fiindcă orice prevederi am putea avea relativ la renta egal de mare, au o aproximație numai relativă.

Renta anuală nu depandă numai de cantitatea, ci și de calitatea lemnului exploatabil și mai presus de toate, de legăturile momentane ale pieței materialelor lemnoase, ale căror prețuri sunt supuse, totmai aici în țară, unor fluctuațiuni imens de mari.

Dat fiind acest fenomen, care la rândul său pentru comerțul indigen, depinde foarte mult de recolta țării, deci de forța de consumațiune a locuitorilor, iar pentru comerțul exterior de starea pieței lumii, e evident că amenagistul se vede în fața unor circumstanțe independente de prevederile sale, și ca concluziune, orcât de pedant ar fi fost la determinarea cantităților exploatabile anual (posibilitate), totuși renta bănească va fi supusă unor fluctuațiuni, asupra cărora amenagistul nu mai poate avea nici o influență.

E rezonabil deci, să avem vederi mai largi.

Pentru determinarea posibilității, știința forestieră se folosește de multe metode, cari în partea cea mai mare ca teorie sunt magnifice, în cazul nostru însă, după cum am arătat mai sus, nu au, sau nu au multă importanță.

Noi putem exclude toate metodele mai complicate chiar de la început și ne vom ocupa numai de cele patru metode următoare:

1. Amenajamentul pe suprafață ;
2. » » volum
3. » combinat din 1) și 2).
4. » introdus în Austria la 1788 (Kameraltaxe).

Ad. 1. Nu se poate aplica pentru Bicz, de oarece populamentul pădurii e așa de diferit, încât suprafețele *numai singure* nu pot asigura raportul susținut.

Ad. 2. Asemenea nici volumele singure nu pot asigura acel raport, cel puțin ce privește renta bănească egală, căci cheltuelile de exploatare în urma circumstanțelor osebite așa diferă de mult, încât având ca regulator *numai* volumul, s'ar putea întâmpla la un moment dat, ca beneficiul net să fie aproape zero.

Ad. 3. Acesta e metoda adoptat de noi însă fără prea multă minuțiozitate. Să avem totdeauna în vedere că pădurea Bicz e departe de a fi normală în toate privințele și deci nu-i putem aplica o formulă.

Ad. 4. Neaplicabil pentru noi, de oarece contingentul etăților, după cum am văzut, e la Bicz cu totul anormal, și greșala, care ar rezulta din aplicarea formulei, ar fi prea mare.

Înainte de a intra în discuția «recapitulării» proiectului general de amenajament să stabilim încă odată, că afară de suprafețele amenajate prin prezenta lucrare, Domeniul Bicz mai are la locul numit Ața-Bour, o suprafață de 3.689,42 hect., din cari 3.000 hect., pădure, restul fânețuri și pășuni. Conform contractului în vigoare până la 1908, suprafața de 3.000 ha., va fi deplin exploatată și veniturile ulterioare dela Ața, vor fi minimale cu totul. Avem deci și datorită ca, prin prezentul amenajament să luăm dispozițiuni ca renta bănească a Domeniului Bicz la 1908, să nu sufere o micșorare bruscă pentru care motiv, în mod evident, dela 1900 și până la 1907 vor trebui să facem economii.

Dealtăparte dela 1900 și până la 1908, va trebui să exploatăm toate acele parcele, cari provoacă, fie prin calitatea cu totul inferioară a lemnului, fie prin situația lor la fundurile văilor, fie prin anumite alte circumstanțe, cari sunt definite în diferitele tabele ale amenajamentului, cheltueli de exploatare urcate și dau deci un beneficiu net puțin satisfăcător. Apoi exploatând pe la fundurile văilor, până

la 1908, mai ajungem forțamente și la acel rezultat, că trebuie să deschidem toate drumurile de exploatare acum, când veniturile de la Ața, sunt relativ mari și când deci avem un fond, din care putem acoperi cu ușurință acele cheltuieli.

Să analizăm acum «Recapitularea». (Vezi tabloul anexat).

La prima privire cifrele acestea par a fi directamente temerar de mari, mai cu seamă în ce privește deceniul prim. Dar să luăm parcelă cu parcelă, să vedem cauzele pentru cari le exploatăm, și atunci ne vom convinge că exploatarea lor cât mai urgentă se impune, căci contrar, pierdem lemnul ce se mai găsește întrânsele, atât e de puțin satisfăcătoare starea fizică a populamentului lor, și chiar de acum atragem atenția asupra «proiectului de împădurire pe 10 ani», care arată până la evidență că nu lăcomim numai a creâ venituri prin exploatări exagerate, ci din aceste venituri voim a creia un nou viitor pădurei.

Nu mai facem mențiune osebită aici și de produsele realizate prin rărituri în masivele dela 50—90 ani etate, exploatări, pe cari le numim interimare, («produits des éclaircies»), și au însemnătate mai mult culturală. Acestea se vor putea continua și în deceniul al doilea, și în perioada a doua, a treia etc. și nu vor înceta niciodată în o gospodărie bine condusă.

Cât pentru deceniul al doilea, parcelele afectate lui în calcul mediu, se vor exploata la anul 1915 și avem deci a adăuga maselor actuale cari sunt de 154.116 m³ încă creșterea 15 ani, care în parcelele acestea e de cel puțin 3 m³ la hectar și an, și pe 949,6 ha \times 3 m³ = 2.848,8 anual, în 15 ani 42.732 m³, pe care adăogându-i la 154,116 m³, avem un total de 196,848 m³.

În comparație cu suprafața totată a primei perioade, suprafețele deceniului prim sunt 68 0/0, al deceniului II-lea însă numai 32 0/0, pe când masele lemnoase respective sunt de 59 0/0 și de 41 0/0.

Să se privească cu atențiune calitatea și situațiunea parchetelor afectate deceniului al doilea. Cine cunoaște bine cheltuelile cari sunt împreunate cu exploatarea pădurei, va avea imediat impresia că din 196 848 m³ afectați deceniului II, vom putea realiza o rentă bănească (un beneficiu bănesc) chiar mai mare decât cel ce va rezultă din 293.272 m³ al primului deceniu.

Vom exploata deci în prima perioadă pe 2.937 hect., în total 490.120m³.

Să vedem perioada a doua :

Suprafața exploatabilă 2.223ha, nu se depărtează prea mult de normala.

Mase lemnoase actuale	{	reșinoase : 321.635m ³
		foioase : 108.043 »
		Total <u>429.678 »</u>

Aceste masive, în calcul mediu, vin la exploatare la 1930, deci masa lor va mai crește încă. Considerând creșterea anuală la hectar tot numai 3m³, deci în 30 ani 90m³ și pe 2.223, ha cu 200.133m³, și adăogându-i la 429.678m³ de mai sus, avem 629.611m³.

Masa primei perioade fiind de 490,120 »

Am avea un plus de lemne pentru perioada a doua de 139.491 » și credem deci a fi făcut mai mult decât eră nevoie, pentru asigurarea continuității veniturilor.

Dacă în spre finele deceniului II, vom vedea că beneficiile nete bănești nu sunt suficiente, putem face o mică anticipare în parcelele afectate perioadei II, căci avem de unde lua.

Perioada a treia, nu are prevăzut mai mult decât 1.680,7ha., deci relativ puțin. Dacă silvicultorul Domemiului Bicaz, care va fi pe la anul 1930 aici, după cele 2 sau 3 revizuri de amenajament, care până la acea dată va avea loc, va vedea că ar fi nevoie a reduce veniturile pentru perioada III, lucru care dealtfel, dupe considerația creșterii continue a prețului lemnului, nu se poate presupune, atunci va trebui să procedeze cu prudență la exploatarea parcelelor afectate perioadei II, în care avem un surplus de lemn și să împingă câteva parcele în perioada III.

Cât privește perioada a IV-a, parcelele, în calcul mediul se vor exploata la 1970 ; am afectat acestei perioade numai 920,8 ha, dar să nu uităm că până la acea dată vom avea la Ața 3.000 hectare pădure în etate medie de 70 ani și putem anticipa acolo cu exploatarea pentru a completa eventualele lipsuri la venituri.

Perioada a cincia cu cele 1.633,8 ha., e asigurată prin sine însăși, dacă e nevoie se va recurge la Ața.

Raportul e deci sistinut, continuitatea garantată, renta bănească egal de mare, sau chiar crescândă, pe cât posibil asemenea. Și ce altceva am cere dela proiectul general de amenajare?

Astfel sună «Proiectul general de exploatare,» a Domeniului Bicz.

Să analizăm acum așa cum am văzut că prof. de Guttenberg analiză posibilitatea pădurilor fondului religionar din Bucovina și să vedem ce găsim:

1. Am zis că exploatări mai mari s'au făcut la Bicz dela 1870 încoace. Proiectul general prevede că, cel mult la 1920 să iasă ultimul brad secular din pădure; am întins deci periodul de exploatare dela 40 ani, cum e stabilit în Bucovina, la 45—50 ani împinși de considerațiuni generale, în favorul populațiuni de pe Domeniu, dar nu ne-am depărtat preă mult de regula urmată acolo.

2. Privitor la suprafețele de exploatat anual, pentru deceniul prim, nu am putut să ne conformăm cerinței puse de prof. de Guttenberg, pentru motive importante ce se deslușesc în scriptele amenajamentului și scurt zis pentru a nu aduce preă mari sacrificii de exploatabilitate.

3. Privitor la cantitatea lemnului am propus la Bicz pentru primul deceniu câte 29.327m^3 sau calculat pe $7.976,7$ ha, vine la hectar $3,6$ m^3 , deci aproape aceiași cifră ca în Bucovina ($3,48\text{m}^3$).

Deci am avut dreptate, când, știind că creșterea *actuală* anuală nu e decât $19.027,6$ m^3 , propuneam totuși a se exploata $29,327\text{m}^3$, căci în scriptele amenajamentului dovedim că creșterea *în viitor* va fi de cel puțin 5m^3 la hectar, și au deci în total cel puțin $39,880$ m^3 , și împreună cu trupul Ața-Bour, cari vor da 15.000m^3 creștere anuală, am avea 54.880 m^3 .

Comparați 54.880m^3 creșterea anuală viitoare, cu cantitatea ce am propus pentru tăiere: adică 29.327m^3 , și veți conchide ca și mine că posibilitatea nu e depășită, ci din contră suntem sub limitele ei pentru motive de ordine sociologică în favorul populațiunii Domeniului, căreia Administrația Domeniului Coroanei dela înființarea ei, îi poartă un deosebit interes.

Incă un cuvânt înainte de încheiere.

Aproape toate pădurile noastre seculare, pe lângă răși-

noase, posed însemnate cantități de fag care ocupă sau suprafețe osebite, sau se găsește în întins amestec cu bradul.

Valoarea fagului actualmente, aproape în toate pădurile de munte, e așa mică încât exploatarea lui nu e rentabilă, ba mai mult, cheltuim bani pentru a-l distruge.

Ce atitudine trebuie deci să observe amenagistul față de fag?

Acolo unde fagul ocupă suprafețe osebite, neapărat că vom forma serii osebite, a căror posibilitate nu are nici o influență asupra seriilor populate de reșinoase.

Din contră unde fagul e în amestec cu bradul, fără a reprezenta însă nici o valoare, ceea ce în munte, aproape peste tot e cazul, acolo amenagistul îl va considera asemenea ca pe arbuști, ca pe tufărie, ca pe buruiene, va arăta în descrierea masivelor că există, îl va aprecia chiar ca masă lemnoasă, dar ca de foc se va feri a-l introduce în calculul posibilității. Simplu numai la măsurile culturale, amenagistul va prescrie ciungirea (secuirea) lui, mijloc barbar altcum, dar singurul care poate mântui pădurile de rășinoase de acest cutropitor, care în pădurile tratate în grădinarit, se lățește cu obrăznicie directamente revoltătoare.

Să luăm aminte acest lucru, să nu ne mințim pe noi înșine cu caleidoscopul masei lemnoase de fag, care în adevăr e ademenitor, dar care pentru prezent și pentru un viitor mai apropiat, e inamicul nostru cel mai mare.

Și acum încheiū.

Cine și-a dat osteneală a mă urmări în dezvoltarea temei mele, va găsi că articolul precedent nu e decât traducerea în limbajul omului de meserie a șirului de idei dezvoltate de Domnul Ioan Kalinderu, președintele societății noastre, în cuvântul său de deschidere a conferințelor societății la 15 Ianuarie 1889 :

«Pădurile sunt niște mine, pe care natura ni le-a dat
«mai prețioase și mai nescuate decât cele de argint din
«Perou, căci acelea s'au secat de mult; o pădure nu dispare
«dacă e bine întreținută, avem ca exemplu Pădurea Neagră
«din care isvorăște Dunărea noastră, și alte multe pe care
«le-ași putea cita.

«Nici o măsură, nu e dar de prisos să o luăm pentru
«păstrarea și apărarea pădurilor noastre, nici o îngrijire și

«nici un studiu preă amănunțit pentru a ști ce să facem pentru
«exploatarea și înflorirea lor.

«Să căutăm dar, domnilor, cu o luminată iubire, aceste
«bunuri, să nu compromitem viitorul lor prin tăeri îndrăz-
«nețe și preă dese sau peste vreme, adică contrarie creșterei
«naturale, să ne păzim de a le distruge. Să facem ca un bun
«cioban care nu abuzează de tunsul oilor sale, care face
«numai la vreme priincioasă această recoltă și nu cearcă să
«siluească firea.

«Cu o deosebită luare aminte și cu o mare cruțare cată
«dar să tratăm pădurile și pe voia întâmplărei nimic să
«nu lăsăm».

Olimpiu Boiu.

Șeful Regiei Domeniului Coroanei Mălini.

STUDIUL ȘI CRITICA TARIFULUI DE AMENZI¹⁾

— (Urmare și fine) —

Din cele ce preced rezultă :

I) Pedeapsa aplicată delicuenților va fi cu atât mai mică cu
«cât arborii tăiați în delict vor fi de dimensiuni mai mari.

II) De oarece valoarea arborilor crește mai repede ca amenda,
«când lungimea circumferinței crește, va ajunge un moment când
pentru o lungime de circumferință dată, valoarea reală a arbore-
lui va deveni egală cu amenda plus despăgubirile prevăzute în art.
19 ; iar pentru dimensiuni mai mari de cât aceia pentru care se
produce acest moment, valoarea reală a arborilor va fi mai mare
decât amenda plus despăgubirile.

Astfel că un delicuent care ar tăia arbori de dimensiuni mari și
ar fi prins și condamnat a plăti amenda plus despăgubirile, nu numai
că nu ar pierde nimic, dar ar rămâne în câștig de oare-ce după
cum am spus valoarea arborelui va compensa cu prisos amenda
și despăgubirile.

Această lungime de circumferință pentru care se produce acest
moment, depinde de mulți factori (specie, rețeaua căilor de comu-
nicație, cererea și oferta pe piață etc.), astfel că ea variază. Inșă

1) Vezi «Revista Pădurilor» pe luna Septembrie.

admițând aceleași principii pe care le-am admis când am studiat variația valorii și amendei, o putem calcula.

Art. 19 c. r. s. spune că despăgubirile se vor deduce din amendă împărțind-o cu 3. Dacă însemnăm cu M valoarea arborelui, cu A amenda corespunzătoare (deci despăgubirile vor fi $\frac{A}{3}$) și dacă punem condiția ca valoarea să fie egală cu amenda plus despăgubirile avem:

$$M = A + \frac{A}{3} = \frac{4A}{3}$$

Inlocuind în această egalitate pe M prin valoarea sa aflată $\frac{L^2}{6}$ și pe A prin valoarea sa dată de formula (1) $\frac{L(L+8)}{10}$ avem:

$$\frac{L^2}{6} = \frac{\frac{4(L+8)}{10}}{3}$$

Rezolvind ecuația avem:

$$L = \frac{4(L+8)}{5}$$

$$L = 32 \text{ d. m.}$$

Care corespunde aproximativ unui diametru de 1m. Inșă având în vedere faptul că valoarea arborilor nu este proporțională cu volumele lor, de oarece prețul metrului cub de arbore gros este mai mare ca acel de arbore subțire (în aceleași condițiuni) și faptul că înălțimea arborilor groși este mai mare ca aceea a arborilor subțiri: factori cari negreșit măresc considerabil valoarea arborilor groși, putem spune că această valoare nu va fi $\frac{L^2}{6}$ ci o cătine mai mare de exemplu $a \frac{L^2}{6}$ (a fiind un coeficient care depinde de factorii ce influențează valoarea și care totdeauna este mai mare decât 1).

Deci punând condiția precedentă:

$$a \frac{L^2}{6} = \frac{4L(L+8)}{10 \cdot 3}$$

și rezolvind ecuația avem:

$$aL = \frac{4(L+8)}{5}$$

$$l. = \frac{32}{5a-4}$$

adică vom obține pentru L o valoare mai mică decât 32 și deci un diametru corespunzător mai mic decât 1m.

Așa dar, pentru o categorie de arbori de diametre mai mari decât cel aflat, amenda plus despăgubirile, vor fi mai mici decât valoarea reală a arborilor.

Aceste rezultate ne arată că delictele de arbori groși, vor fi mai numeroase decât acelea de arbori subțiri. Nu sunt în măsură a ști pentru cari arbori delictele sunt mai numeroase, dar dacă s'ar face o statistică în acest sens, cred că rezultatul la care s'ar ajunge ar fi identic cu cel aflat de noi.

Explicația deci pentrue exemplele relative la arborii de dimensiuni mari demonstrează în deajuns orice critică a tarifului, este că răul, deși am arătat că există pentru toate dimensiunile de arbori, se resimte mai mult la arborii de dimensiuni mari.

Ne putem întreba care este cauza acestui rău?

Se spune că tariful nu prevede amenzile ci valorile corespunzătoare ale arborilor, însă este lesne de observat că dacă ar fi așa, răul s'ar simți în mod egal pentru fiecare categorie de dimensiuni.

Din actualul tarif anexat art. 19 c. s. r., reese destul de clar că legiuitorul a considerat amenda proporțională cu lungimea circumferinței. Ori, amenda trebuind să fie proporțională cu valoarea arborilor (principiu) și deci cu volumul lor, și cum volumele a 2 arbori dacă nu ținem seama de înălțime, sunt proporționale după cum am arătat cu patratul lungimei circumferinței, rezultă în mod evident că și amenda trebuie să fie proporțională cu patratul lungimei circumferinței.

Astfel dar cauza relelor rezultate ce obținem, este o greșală strecurată la construcția tarifului provenită din confuziunea că volumele arborilor ar fi proporționale cu lungimile circumferințelor.

Să vedem acum modul cum ar fi trebuit să se procedă la construcția acestui tarif.

Admitând că amenda pentru un arbore de 2 d.m. în circumferință s'a fixat 2 lei (ca în cazul tarifului) și conducându-ne după

principiul că amenda să fie proporțională cu valoarea și deci cu volumul (presupunând volumele arborilor proporționale cu valorile lor

Avem :

$$\frac{A}{a} = \frac{V_r}{v_r}$$

Inlocuind pe $\frac{V_r}{v_r}$ prin valoarea sa $\frac{L^2}{l^2}$ avem :

$$\frac{A}{a} = \frac{L^2}{l^2} \text{ de unde :}$$

$$A = \frac{a}{l^2} \times L^2$$

Și dacă $a = 2$ lei și $l = 2$ d.m. ca în acest caz, avem :

$$(4) \quad A = \frac{2}{4} L^2 = 0,5 L^2$$

Cu alte cuvinte amenda se poate obține multiplicând pe L^2 printr'un coeficient, în cazul nostru 0,5.

Însă de oarece valorile nu sunt după cum am admis noi, proporționale cu volumele arborilor, de oarece prețul metrului cub de arbore gros este cu atât mai mare cu cât L este mai mare, va trebui ca acest coeficient care multiplică pe L^2 , să fie cu atât mai mare cu cât L este mai mare.

Aceasta s'ar putea face adoptând un coeficient progresiv după cum în tarif amenda dm. eră progresivă.

Orcum s'ar proceda, trebuie să avem totdeauna în vedere că volumul arborilor este proporțional cu patratul lungimei circumferinței.

Înainte de a termina, să vedem ce rație în loc de 0,10 lei, ar fi convenit progresiei aritmetice formată din amenzile la dm. pentru ca amenda totală să fie proporțională cu volumul arborilor, construind tariful după aceleași norme ca și cel actual.

Fie x această rație.

Insemnând cu a amenda la dm. corespunzătoare arborelui de circumferință L și cu A amenda întregului arbore, noul tarif va fi construit astfel:

No. dm. în circumferință		2	3	4	5	. . .	L
Amenda la dm.		1	1+x	1+2x	1+3x	. . .	a
Amenda pentru arbore întreg		2	3(1+x)	4(1+2x)	5(1+3x)	. . .	A

Observând că amenzile la dm. formează o progresie aritmetică de $L-1$ termeni, primul termen fiind 1 și rația x și aplicând cunoscuta formulă a progresiilor aritmetice care ne dă valoarea ultimului termen (a) în funcțiune de cele 3 cătimi menționate avem :

$$a = 1 + [(L-1)-1]x = 1 + (L-1)x$$

Ori A fiind egală cu a multiplicat prin L , adică :

$$A = aL$$

Și înlocuind pe a prin valoarea sa avem :

$$(5) \quad A = L[1 + (L-2)x]$$

Punând condiția ca amenzile A și a a 2 arbori de circumferințe L și l să fie proporționale cu volumele lor V_r și v_r avem :

$$\frac{A}{a} = \frac{V_r}{v_r}$$

Însă $\frac{V_r}{v_r}$ este egal cu $\frac{L^2}{l^2}$. Înlocuind avem :

$$\frac{A}{a} = \frac{L^2}{l^2}$$

Ori după noul tarif prin aplicarea formulei (5) avem :

$$A = L[1 + (L-2)x] \text{ și}$$

$$a = l[1 + (l-2)x] \text{ deci}$$

$$\frac{A}{a} = \frac{L[1 + (L-2)x]}{l[1 + (l-2)x]}$$

Și înlocuind aceasta în egalitatea $\frac{A}{a} = \frac{L^2}{l^2}$ avem :

$$\frac{L[1 + (L-2)x]}{l[1 + (l-2)x]} = \frac{L^2}{l^2} \text{ sau}$$

$$\frac{1 + (L-2)x}{1 + (l-2)x} = \frac{L}{l} \text{ de unde}$$

$$1 + Lx - 2lx = l + Llx - 2Lx$$

$$2x(L-1) = L - l$$

$$x = \frac{L-l}{2(L-1)} = \frac{1}{2} = 0,50 \text{ lei}$$

deci în loc ca amenda la dm. să fie progresivă cu 0,10 lei ar fi trebuit să fie progresivă cu 0,50 lei pentru ca amendele totale ale arborilor să fie proporționale cu volumele lor.

Am arătat dar că tariful s'ar fi putut constitui sau aplicând formula (4) :

$$A = 0,5 l^2$$

sau constituind un tarif pe aceleași norme ca cel actual cu singura deosebire ca rația adoptată pentru progresia aritmetică formată din amendele la dm. să fie 0,50 lei în loc de 0,10 lei.

Și într'un mod și în altul amenzile obținute ar fi fost proporționale cu volumul arborilor corespunzători; dar prin ambele metode ajungem la același rezultat.

Intr'adevăr dacă înlocuim în formula (5) care ne dă amenda A în funcțiune de L :

$$A=L[1+(L-2)x]$$

pe x prin valoarea lui aflată: $x=0,50$ lei $= \frac{1}{2}$ lei avem =

$$A=L\left(1+\frac{L-2}{2}\right)=L\frac{2+L-2}{2}=\frac{L^2}{2}=0,50L^2$$

adică am dat tocmai peste formula 4 care ne demonstrează cele propuse

Astfel dacă presupunem un arbore de 10dm. în circumferință tăiat în delict, și am aplica amenda prevăzută de tariful actual, pe care o putem calcula prin aplicarea formulei (1) am avea:

$$A=\frac{L(L+8)}{10}=\frac{10(10+8)}{10}=18 \text{ lei}$$

Pe când prin aplicarea formulei (4) amenda ar fi:

$$A=0,5L^2=\frac{L^2}{2}=\frac{10^2}{2}=50 \text{ lei}$$

Vedem dar din comparația acestor 2 rezultate ce mare diferență există între ceea ce ar trebui să fie și ce este în realitate. Se poate însă obiecta că această formulă ($A=0,5L^2$) face ca amenzile să fie proporționale cu volumele, iar nu cu valorile arborilor după cum prevede principiul. De asemenea noi am considerat în toate calculele de până acum, înălțimile tuturor arborilor egale.

Așa este, însă aceste 2 fapte nu pot avea o altă influență după cum am spus și în cele ce preced, decât a face ca amenda arborilor să fie mai mare ca aceea dată de formula (4) în nici un caz mai mică.

Astfel că amenda dată de menționata formulă, se poate considera ca minimum de amendă, ce va trebui să se perceapă pentru arborii tăiați în delict.

Termin, trăgând totdeodată concluziunea că dacă delicuenții ar ști aceasta nu ar ezita cătuși de puțin a face ca delictele lor să fie îndreptate asupra arborilor de dimensiuni mari.

G. Teodoreanu,
elev stagiar silvic.

INFORMAȚIUNI

În luna Martie 1905, urmând a se ține la Societatea noastră cele 3 conferințe anuale, d-nii membrii, cari doresc a se înscrie printre conferințieri, sunt rugați a comunica comitetului subiectul conferinței, cel mai târziu până la 1 Ianuarie 1905.

* * *

Venitul pădurilor statului pe exercițiul 1903—1904, care s'a încheiat la 30 Septembrie a. c., a fost de lei 5 684.097 bani 87, prevederile budgetare fiind de lei 5.500.000, așa că pădurile au dat un excedent de lei 184.097 bani 87.

* * *

În contul exercițiului 1904—905, până la 30 Septembrie a. c. s'au încasat lei 2.971.922 bani 70, față de lei 3.155.214 bani 98, încasați în perioada corespunzătoare din exercițiul 1903—1904.

* * *

Prin decizia ministerială dela 7 Octombrie a. c., publicată în «Monitorul Oficial» No. 156 din 10 Octombrie a. c. D-nii Petre Antonescu și N. G. Popovici, au fost numiți profesori cu titlu *provizoriu* la școala de silvicultură dela Brănești, cel întâiu la catedra de amenajament, dendrometrie, estimația pădurilor și corecțiunea torenților, iar cel al doilea la catedra de silvicultură și exploatarea pădurilor.

* * *

S'a confirmat vânzarea spre exploatare a 24 păduri din acele licitate în zilele de 9, 12, 15 și 23 Octombrie a. c. *Monitorul Oficial* No. 175, 176 și 186).

* * *

S'a confirmat arendarea pe 10 ani (1905—1915) a 23 moșii (*Monitorul Oficial* No. 149 și 152).

* * *

La 20 Noembrie se vor ține licitația la Craiova, București, Tulcea, Slatina, Bacău, Pitești, Buzău și Constanța pentru vânzarea spre exploatare a 20 păduri.

* * *

În corpul silvic al Statului s'au făcut următoarele decorări:

Ordinul „Steana României“.

În gradul de ofițer.

D-lui *Th. Galleriu*, inspector silvic, cl. I, șeful serviciului pădurilor, actual ofițer al ordinului «Coroana României».

fănescu și Constantin George. Un pluton de pădurari au dat onorurile cuvenite. Numeroase coroane din partea familiei amicilor și camarazilor împodobeau carul funebru.

La biserică s'a ținut o cuvântare de către D-l avocat C. Marinescu din C.-Lung, iar la mormânt D-l Inspector Silvic M. Tănăsescu a adresat cuvintele de adio fostului camarad George G. Vlădescu, rostind următoarea cuvântare :

Intristată Adunare,

O însărcinare foarte grea mi se impune astăzi, când trebuie să reprezint Ministerul Domeniilor la această înmormântare și să depun în numele său o coroană, ca un omagiu adus memoriei acelu Inspector Silvic, care cu o râvnă fără comparație a lucrat 33 ani ne întrerupți, pentru propășirea Silviculturii în țara Românească; iar ca reprezentant al personalului Silvic din Inspekția VII Pitești, vin a depune o a doua coroană la picioarele prea iubitului lor camarad George G. Vlădescu și a 'i spune ultimul nostru adio.

Ce tristă novelă fuse și aceea care alături ne anunță încetarea sa din viață. Acum câteva zile am vorbit cu dânsul, făcând încă proiecte și astăzi corpul său este inanimat. Aceasta ne dă o dovadă mai mult de fărâncăcia lucrurilor pământești.

George G. Vlădescu este fiul Muscelului și face parte din acea pleadă de Silvicultori, care au pus piatra fundamentală a serviciului Silvic de astăzi. Născut în anul 1837 el s'a stins în vârstă de 67 ani. Cursul primar l'a făcut în C.-Lung iar gimnaziul la București. George G. Vlădescu a fost vechiu elev al primei școli de Silvicultură înființată sub Știrbei, având ca profesori 3 Silvicultori francezi aduși anume de Știrbei în țară. Ișit din școală în prima promoție împreună cu Alex. Moroiu și Râmniceanu, a intrat în serviciu în anul 1860; îndeplinind rând pe rând funcțiunile de Guard General, Sub-inspector și Inspector Silvic până la anul 1893 când se retrase pentru a-și regula drepturile la pensie. Ar fi prea lung ca să vorbesc, despre marea lui activitate ca Silvicultor; dragostea lui cea mare pentru păduri, a păstrat-o în suflet până la ultima oră, căci iacă, a lăsat cu euvânt de moarte ca să 'i se zidească ultimul locaș, în mijlocul codrilor, la umbra stejarului, la fâșiitul frunzelor.

George Vlădescu a fost singurul Silvicultor în activitățile care a avut fericirea să fie și membru al Parlamentului.

Găsesc ca o datorie sfântă, de a exprima astăzi familiei regretele unanime ale Camarazilor săi Silvicultori, cari atât de mult îl stimau și iubeau, căci caracterul său blajin, inima sa nobilă și spiritul său conciliant îl făceau să fie foarte iubit.

Să rugăm dar cu toții pe alotpaternicul Dumnezeu ca să 'i fie iurâna ușoară.

T. M.

Silvicultorul *Ion Haleriu*, șeful ocolului Haimanalele (Prahova) după o greă suferință a încetat din viață, în orașul Pitești.

Trimetem condoleanțele noastre întristatei familii a acestui camarad.

Următoarele mutări și avansări s'au făcut în corpul silvic până la 31 Octombrie a. c.:

D-l silvicultor *I. Christescu*, dela regiunea X (Constanța), șef al ocolului Cotmeana (Argeș);

D-l silvicultor *V. Mirică*, șeful ocolului Calu-Iapa (Neamț), la ocolul Bolotești (Putna);

D-l silvicultor *Th. Sărățanu*, șeful ocolului Bolotești la ocolul Tisău Buzău);

D-l *C. Botez*, șeful ocolului Tisău, la Calu-Iapa;

D-l silvicultor *I. Corodeanu*, șeful ocolului Ghermănești (Fâlciu) la ocolul Haimanale (Prahova);

D-l silvicultor *I. Droc*, din Administrația centrală, la ocolul Ghermănești;

D-l silvicultor *Ovidiu Cratero*, a fost primit în corpul silvic cu gradul de silvicultor cl. II, în locul lui *I. Haleriu*, decedat;

D-l silvicultor *C. Vasiliu*, a fost primit în locul D-lui *Ovidiu Cratero*.

CLIMA LUNEI SEPTEMBRIE 1904 st. n. la București-Filaret.

Această lună a fost caracterizată la București printr-un timp mult mai rece ca cel obișnuit și foarte ploios.

Temperatura lunară 15^o.4 este cu aproape două grade mai mică ca valoarea normală. De la 1857 încoace, numai în 5 ani, temperatura acestei luni a fost și mai mică ca acum. Limitele între care ea a variat în acest interval a fost: 20^o.8 în 1892 și 13^o.5 în 1862. Afară de zilele de 2, 3 și de la 12 la 16 care au fost ceva mai calde, în toate celelalte temperatura a fost mai coborâtă ca de obicei. Intervalul de la 17 la 28 a fost cu deosebire rece, temperaturile mijlocii zilnice fiind cu 4^o la 9^o mai reci ca valorile normale corespunzătoare. Ziua cea mai caldă a fost la 2 când s'a înscris și temperatura maximă absolută din cursul lunii 30^o.2, iar cea mai rece la 1^o când termometrul s'a coborât la 2^o.9 care este cea mai joasă temperatură. De la 1877 încoace, termometrul în această lună s'a ridicat până la 36^o.2 în 1890, iar în anul următor el s'a coborât la 0^o.2. Zile de vară au fost 8 pe când de obicei sunt 16.

Cantitatea totală de apă ce a căzut în această lună este de 104mm. normala fiind numai 37mm. De la Iulie 1903 de când durează seceta, luna de care ne ocupăm a fost singura care a dat un excedent de apă asupra valorii normale. De 41 de ani decând se face la București observațiuni udometrice, nici odată nu s'a întâmplat să cadă în această lună o așa de abundentă cantitate de ploaie ca acum. De la începutul secetei, în Iulie 1903, și până la finele acestei luni (în total 15 luni), s'a adunat în această localitate 458mm. de apă, pe când valoarea normală este 753mm. Deși prin urmare această lună a fost excesiv de ploioasă, totuși deficitul de apă din această lungă perioadă este de 39^o/_o față de valoarea normală. La sfârșitul lunii precedente deficitul era de 50^o/_o. Zile de ploaie au fost 15; în general sunt 7. Ploile de la 3, 6, 7 și 16 au fost însoțite de manifestațiuni electrice.

Presiunea atmosferică mijlocie 756.5mm. este cu aproape un milimetru mai ridicată ca normala.

Vântul dominant a fost Crivățul care a suflat în proporțiune de 50^o/_o Vânt tare a hătut în 3 zile.

Atmosfera a fost cu 12^o/_o mai umedă ca în general.

Cerul a fost mult mai înorat ca de obicei; Zile senine 9, noroase 8 și acoperite 13. Soarele a strălucit numai 168 de ore în 24 de zile, pe când obișnuit el se arată timp de 233 ore în 29 de zile.

Rouă s'a observat în 15 zile, brumă și ceață în câte una, tunete și fulgere în 2, iar în 3 seri numai fulgere.

În ziua de 24, la 9h.24 seara timp oficial, s'a simțit o foarte slabă seismă.

În urma ploilor abundente din prima decadă, arăturile și semănăturile de toamnă s'au făcut în cele mai bune condițiuni. Rapița și grâul semănat în Parcul Institutului Meteorologic la 10 Septembrie, favorizate de zilele calde ce au urmat, au germinat foarte repede și au răsărit după 4 zile. La sfârșitul acestei luni, ambele aceste plante sunt foarte viguroase și au aproape 10cm. înălțime. Câmpia

fânețele și pășunile au înverzit pretutindeni, iar iarba a crescut cu vigoare, în cât în multe părți ea s'a putut păște încă din a doua decadă. Arborilor și arbuștilor ale căror frunze căzuseră din cauza secetei încă din August, în această lună le-au dat frunze noi care la unele specii sunt destul de măricele. Castanii sălbatici, corcodușii și prunii au înflorit a doua oară. Întreaga vegetațiune s'a înveselit și se prezintă acum ca și în toată primăverea.

Vitele nu au fost tocmai favorizate de ploile din cursul acestei luni căci strugurii nefiind încă bine copți, boabele au crăpat. Culesul lor s'a făcut mai de timpuriu ca de obicei, în prima decadă.

Starea udometrică și agricolă a României la finele lunii Septemvrie 1904 st. n.

Starea udometrică.

În această lună au fost două perioade ploioase: dela 4 la 8 și dela 17 la 23. Ploile au fost generale în toată țara; în Moldova și în partea estică a Munteniei foarte abundente. Dela 4 la 6 și dela 17 la 19 au fost mai cu deosebire ploile cele mai mari; pe unele locuri s'au obținut cantități zilnice dela 50 la 100mm de apă, producând pe alocuri chiar inundațiuni și stricăciuni.

Totalul apei din cursul acestei luni a fost în mijlociu aproximativ ⁽¹⁾ de 133mm, pe când valoarea sa normală este numai de 39mm; această lună a fost prin urmare excesiv de ploioasă. Ea este cea mai ploioasă dintre toate lunile Septemvrie dela 1891 încoaec, pe când studiam ploaia în România. La București, unde se fac observațiuni udometrice de 41 de ani, n'a mai căzut niciodată în Septemvrie o așa de mare cantitate de apă.

Moldova a avut cele mai abundente ploi, în general peste 150mm; Oltenia și Dobrogea numai câte 100mm.

În toate districtele, afară de Mehedinți, Gorj și Dolj, cantitățile mijlocii de apă au depășit 100mm; în Argeș, R.-Sărat, Bacău și Neamț, ele au variat între 180 și 200 milimetri.

Cu toată abundența neobiceiuită a ploilor din cursul acestei luni, totuși n'am ajuns încă la valoarea normală a precipitațiilor. Într'adevăr cantitatea totală de apă căzută pe suprafața României în ultimele 15 luni (dela Iulie 1903 până la finele lui Septemvrie 1904) este aproximativ de 546mm, pe câtă vreme normala este de 755mm, și prin urmare precipitațiunile obținute nu reprezintă de cât 72% din valoarea normală. Cu toate acestea ploile din această lună au produs o îmbunătățire foarte simțitoare în starea udometrică, căci deficitul de apă care în luna precedentă era de 43% s'a redus acum la 28%.

Nici într'un district, cantitatea totală de apă adunată în ultimele 15 luni nu numai că n'a întrecut valoarea normală, dar nici n'a atins-o.

Să notăm însă că în anul secetos 1894, cantitatea totală de apă obținută dela Iulie 1893 până la Septemvrie în anul următor a fost mai mică ca acum, căci atunci nu se strănsese decât numai 496mm.

Volumele de apă ale râurilor, pârâurilor și lacurilor s'au mărit în mod simțitor; totuși nivelul lor n'a ajuns pe cel normal epocii corespunzătoare.

Unele râuri s'au revărsat, din cauza ploilor repezi și abundente cari au mărit mult nivelul apelor.

Umezeala în urma ploilor, a pătruns în pământ până la 50cm și mai mult.

Din cauza zăpezii ce a căzut în zilele de 18 și 19 în regiunea muntoasă și în nordul Moldovei, timpul s'a răcit simțitor pretutindeni, așa că temperatura mijlocie a acestei luni în întreaga țară, a fost cu aproape 2° mai coborâtă ca valoarea normală, ceea ce rar se întâmplă în Septemvrie. Din această cauză precum și din aceea a ploilor ce au mai urmat, vitele în Moldova au suferit foarte mult; în multe părți din nordul său au fost numeroase cazuri mortale.

1) Zicem *aproximativ* căci din cele 41 stațiuni, unde se măsoară precipitațiunile atmosferice, câteva nu am intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifica însă în mod simțitor cifrele ce dăm.

După încetarea ploilor timpul s'a încălzit bineși noapțile au continuat a fi reci. În mai multe nopți de-a rândul s'a notat brumă în mare parte a Moldovei și chiar pe alocuri în Muntenia.

Starea agricolă.

În ultimul nostru Buletin, vorbind de situațiunea agricolă la finele lui August 1904, conchideam:

«Ploile dela sfârșitul acestei luni și acele foarte abondente din prima decada a lui Septembrie, vor fi de mare folos pășunelor și fânețelor dar mai cu deosebire semănăturilor de toamnă pentru viitorul an agricol».

Cantitatea extra ordinară de apă ce a căzut în cursul acestei luni deși a confirmat această părere, totuși în multe părți ea a produs și unele pagube.

Porumburile cari în unele părți scăpaseră de secetă și erau gata a se culege, s'au miuit din cauza prea multor ploii, iar unele s'au înegrit și chiar au încolțit pe știuleți; chiar acolo unde ele n'au suferit asemeni stricăciuni, vor avea trebuința de multă căldură pentru a se usca. Porumburile mai târzii, cari se îndreptaseră puțin după ploile din luna precedentă; acum au început a vegeta din nou și au dat chiar păpuși. În unele părți a răsărit sămânța de porumb pusă în primăvară și care din cauza uscăciunii n'a putut germina.

În definitiv ploile din această lună au mai stricat și din puținile porumburi, pe acolo unde se speră a se obține câte ceva.

În multe localități porumburile s'au cules încă dela începutul lunii de și nu erau pe deplin coapte; pe alocuri ele se culeg și acum.

Nutrețurile și cerealele ce se găseau în câni, șire sau în girezi, fiind prea afânate, au fost mult pătrunse de ploii, încât mai în toate părțile fânul și paiele s'au mucegăit, iar cerealele chiar au încolțit.

Câmpurile au înverzit ea și în primăvară; iarba după pășuni și fânețe, care până acum era arsă, a crescut, în cursul acestei luni, cu o vigoare extra-ordinară. Vitele masesc acum ce păște în deajuns, și în condițiuni normale de temperatură, vor avea hrana mai mult timp.

Lucernierile și trifoiștele sunt aproape de a da o nouă coasă; asemeni meiurile și mohoarele care au fost semănate în August.

Semănăturile de rapiță, grâu, secară și orz, făcute la începutul lunii, favorizate de zilele calde și de ploile din prima sa jumătate, au germinat și răsărit foarte repede. Toate aceste plante sunt acum viguroase și au început a înfrăși. În unele părți va fi nevoie chiar de a se păste cerealele. Semănăturile din ultima decada, cu tot timpul rece ce a fost, au răsărit bine și se dezvoltă repede.

Ogoarele și arăturile de toamnă s'au făcut pretutindeni cu multă înlesnire, umezeala fiind pătrunsă la adâncimi destul de mari. Ele continuă încă.

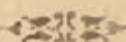
Sfeclele de zahar și de nutreț precum și zarzavaturile s'au dezvoltat foarte mult în urma ploilor, așa că se așteaptă o producțiune multumitoare.

Arborilor, arbuștilor și pomilor roditori cărora le căzuse frunza încă din August; în această lună, le-a dat frunze noi; la unele specii ele sunt destul de mari. Unii meri, pruni, coreduși, ciresi, castani sălbateci și pe alocuri liliacul, au înflorit pentru a doua oară. Chiar frunzele vechi s'au mai înverzit și s'au mai mărit. Dintre fructe s'au copt gutuile, merele, perele și prunele tomatice.

Întreaga vegetațiune s'a înveselit și se prezintă acum ea și în totul primăverei.

Viiile nu au fost tocmai favorizate de ploile din cursul acestei luni, căci strugurii fiind aproape copti, au crăpat și în multe părți s'au cam stricat. Culesul viilor s'a început mai de timpuriu ca de obicei. Ploile din urmă au produs stricăciuni prin desrădăcinare la multe vii după coaste în Moldova și în Dobrogea.

Institutul Meteorologic.



DARE DE SEAMA

ASUPRA

SECȚIUNEI SYLVICE DELA EXPOZIȚIUNEA AGRARĂ 1904

Expozițiunea organizată de *Societatea agrară*, a marilor proprietari din țară, ne-a procurat ocaziunea plăcută, în ceea ce ne privește pe noi silvicultorii, de a admira, adunat la un loc, produsele industriei forestiere naționale.

Deși, nu fără mari sacrificii materiale, *Societatea agrară* totuși, a putut duce la bun sfârșit întreprinderea sa.

La început, totul mergea încet, ca să nu zicem că stagnă, și aceasta a durat până pe la finele lui Iunie, mai accelerându-se în urmă lucrările, grație și neobositului concurs, dat, cu multă destoinicie de către D-l Dr. Istrate.

Expozițiunea, care deși era deschisă încă dela 15 Maiu, abia a putut fi complectată pe la 1 Septembrie, când vizitatorul numai putea să plece nemulțumit, din cauză că mai încotro se întorcea, se isbea de intolerabilul placard «*intrarea oprită*».

Dacă tot concursul, ar fi fost, dela început dat, *Societății agrare*, de către toți acei ce erau desemnați și chemați să-l dea, de sigur că pe lângă succesul moral câștigat în mod neîndoios, *Societatea agrară* ar fi putut încheia acea întreprindere cu excedente, iar nu cu deficite cum este cazul; căci atunci Expozițiunea ar fi putut fi complectată la începutul lui Iunie, iar nu cum s'a întâmplat de fapt, că în lunile Iulie și August se construiau încă pavilioane, ceea ce a făcut că abia în Septembrie, se poate zice, că Expozițiunea era complectă. Or, în acest caz, nu a avut decât 2 luni de deschidere, ceea ce a fost prea puțin, pentru o Expoziție de așa importanță, și pentru care se cheltuise sute de mii de lei.

Dintre pavilioanele cele dintâi aranjate, și deschise, a fost acela al Administrației Domeniului Coroanei, ceea ce de altfel este foarte explicabil, când în capul acelei însemnate administrațiuni, se află un om de talia și energia D-lui Ion Kalinderu, și când mijloacele nu se cruța, pentru o bună răușită.

În cele ce urmează voi face o descriere numai, aceea

ce se atinge de silvicultură, lăsând la o parte toate cele-lalte frumuseți ale Expozițiunii Agrare, descrierei altora mai competenți.

Expozițiunea Agrară, a fost instalată pe o suprafață ca de 4 hectare, în partea dreaptă a Șoselei Kiseleff, și în vecinătatea restaurantului Hugo.

Intrarea se făcea prin o poartă mare, acoperită în stil național, care se deschidea pe un vast parc englezesc aranjat cu mult gust de către cunoscutul Horticultor din București Rothan.

În fund, este marele pavilion central, construit de către Societatea Agrară.

În dreapta, avem pavilionul Ministerului Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor; un cochet pavilion alb, cu un dom la mijloc cari mi s'a părut cam prea mare pentru ensemblul construcției. În curtea pavilionului, — care este îngrădită, — și pe ambele laturi, sunt construite 2 chioșcuri rustice așezate simetric. Gardul împrejuritor este foarte variat și reamintește diferitele feluri de închisori obișnuite la țară, — el este făcut cu mult gust, și face admirațiunea vizitatorilor.

În stânga, se află situat pavilionul Domeniului Coroanei, în mijlocu lunui parc, înconjurat iarăși cu un gard mic de lemne cu coaje, și înăuntrul căruia, se află aranjați arbori fructiferi, vițe, stupi, pepiniere silvice, etc.

Toate obiectele aparținând secției a III-a: *Silvicultura și Vânătoarea*, sunt cuprinse în pavilioanele indicate mai sus pentru administrațiile respective, iar în ceea ce privește pe expozanții particulari, obiectele sunt așezate în pavilionul central.

Voiu face dar descrierea obiectelor și impresiunea ce 'mi-a lăsat, fără a mă oprî de a face aprecieri asupra lor. Această descriere este însoțită și de o serie de 8 fotografii aranjate la finele textului.

Incep cu pavilionul Ministerului Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor.

Acest pavilion și cu împrejurimile lui îngrădite, au servit ca să cuprindă în mic, tot ceea ce produce Statul în mare ca proprietari de fonduri rurale, privit din toate punctele de vedere, că: Silvicultură, Arboricultură, Viticultură, Vinicultură, Agricultură, Sericultură, Apicultură, Piscicultură,

Mine cu toate derivatele lor, etc.; deci el coprinde expoziția întregii activități a aceluși Minister.

Este adevărat, că măsurile pentru participare la Expoziția Agrară, s'au luat de minister cam târziu, în luna Iulie și că sumele de bani acordate au fost preț re-strânse, totuși grație activității mai presus de orice laudă a unui grup de funcționari ca d-nii : Alimănișteanu, Antipa, Galleriu, Nicoleanu, Nădejde, Colescu, Ministerul se poate felicita de rezultatul obținut, deși (probabil socotindu-se mai presus de orice concurență) nu a voit să participe cu produsele sale la obținerea vre unui premiu. Se știe însă, că înainte ca Ministerul să facă această declarație de ne participare, i se acordase cele mai mari distincțiuni prevăzute în regulamentul Expoziției, adică medalia de aur cu diploma de onoare pentru produsele sale.

După aceste explicațiuni date, voi începe descrierea obiectelor așezate afară din pavilion, pentru ca în urmă să intrăm și într'însul. Pentru aceasta mă voi servi de Catalogul oficial al Ministerului Domeniilor.

Intrând pe partea laterală despre răsărit a împrejmirii, avem în stânga așezate în straturi și regulat etichetate, diferite soiuri de puieți de arbori, cari se cultivă în pepinierele statului, și cari servesc la replantarea poenilor și răriștilor din pădurile sale. Pe lângă esențele indigene reșinoase ca : Molift, Larice, Pinus Cembra, Tisă, Pin silvestru, se observă și oare-cari exotice ca Abies Douglas, Pinus Austriaca, Abies Cefalonica, Tuia Orientalis, Tuia Aurea, Erioborya Japonica. Ca foioase indigene avem : Stejar pedunculat, Frasin, Ulm, Nuc, Dud. Toți acești puieți, provin din sămănături făcute dela 1895 încoace.

Vizitatorul, și-ar fi putut face o idee mai precisă, despre progresele realizate de pepinierele statului, dacă i s'ar fi prezentat ocaziunea, să observe, o gradațiune de vârstă, pentru esențele forestiere ce se întrebuintează în plantațiuni dela sămănăturile de un an, până în vârstă plantațiunilor de 3—4 ani, la care fiecare plantă se obișnuiește a fi plantată la locul definitiv. Am observat lipsa salcâmului din aceste straturi, deși el ocupă cea mai mare întindere a plantațiunilor făcute de Stat în nisipuri și a cărei reușită este superbă. Statul are o suprafață de teren afectată Domeniului

Păduros de 1,085.033 din care 163.389 hectare sunt poeni. Aceste poeni, trebuiesc repopulate în marea lor majoritate, și dacă la acestea, am adăoga răriștele provocate din cauza unor nepotrivite exploatări, dacă am adăoga nisipurile sburătoare, și perimetrele comunale din Dobrogea, se înțelege că aceste plantațiuni trebuiau să ia o extensiune practică, cât mai mare, în care scop principal există două fonduri separate de bugetul ordinar și anume: fondul comunal din Dobrogea, care astăzi a atins suma de 1.120.000 și fondul de 2%, pentru punerea în valoare a pădurilor.

Primul fond nu a suferit nici o modificare dela creiarea lui, ceeace a contribuit ca să fie așa de ridicat astăzi pe când fondul de 2% înființat prin legea din 17 Mai 1892 a fost desființat la 23 Martie 1896 reînființat în 12 Mai 1900 și la urmă, Ministerul finanțelor nu a voit să ție seamă de el, și să consemneze la depuneri părțile alicote cuvenite, din care cauză astăzi, fondul de 2% care nu trebuia să aibă nimic a face cu bugetul, a devenit un articol bugetar, ceeace este și o greșală, căci aceasta va contribui în mod sigur, la neatingerea scopului pentru care a fost creat.

Mai departe, găsim un chiosc rustic pătrat, cu acoperișuri supra puse, de un frumos gust, construit din trunchi naturali de arbori de stejar, mesteacăn, etc., — tapetat cu mușchi pe din afară și ornamentat cu conuri de brad. Cooperișul de șită este foarte interesant, căci el ne dă aproape toate modelurile, care se uzitează în țară la baterea șitei pe acoperișuri; astfel că din comparația lor, se pot vedea cari sunt cele mai practice. În interiorul acestui chiosc, avem de remarcat o miniatură în relief a văii Bistrița, în gura Tărcăului; operă a D-lui Silvicultor Sef. Anania, aranjată cu schelele pentru lemne de reșinoase ca: dulapi, cantori, grinzi, butuci, plută de trincheți, plute de galioane, catarguri, catargele, ghile, grinzi și raele obișnuite pe apa Bistriței. Se știe de altfel, că plutăria pe Bistrița este de o mare importanță căci pe acest râu se scurge anual la Galați o cantitate aproximativ de 500 mii metri cubi rășinoși debitați sau rotunzi. Pereții acestui chiosc sunt decorați cu diferite miniaturi de obiecte lucrate de stejar sau brad ca: bote, hârdae, vedre, putinele etc.; cu păsări de pădure, cu fotografii, planul pădurei Tărcău, harta Ocolului Tărcău, cum

s'ar zice aci este un fel de colțișor plăcut, privitor mai mult la acel ocol.

Tot în acest chioșc am găsit expuse în secțiuni pe o masă, traverse creozotate, — care erau însoțite și de o succintă publicație a Direcției C. F. R., relativă la uzina de creozotat traverse din Ploești și din care se vede, că scopul înființării acelei uzini, a fost de a creozota traversele de fag.

Această uzină, a fost înființată la 1 Martie 1902, procedeul, este tot cel întrebuințat în Franța, zis a lui John Bethell prin vid și presiune în vase ermetice închise.

Traversele sunt puse, a se usca, într'o etuvă timp de 24 ore, după aceia sunt introduse cu niște vagonete (fiecare vagonet poate conține 35 de traverse) în cazanele de creozotat, umplerea cazanelor cu creozot, se face prin presiunea atmosferică făcându-se vidul în cazane prin pompe de aer și la urmă prin refulare cu pompe de creozot. Se pompează creozot mereu, până ce presiunea în cazan se ridică la 5 atmosfere, menținându-se această presiune până ce traversele numai absorb creozot; în urmă se dă drumul creozotului în rezervoare, spre a servi la o altă operațiune.—după aceia, se deschid capacele la cazane, și se scot traversele astfel creozotate. Creozotul introdus în cazan are o temperatură dela 70—80 centigrade; adică aceiași temperatură pe care o au traversele când intră în cazan.

Absorțiunea creozotului de către fiecare traversă, depinde de esența lemnului, de cantitatea de alburn ce are, de gradul de uscăciune, de densitatea lemnului, de temperatura lemnului și a creozotului în cazan, de presiunea sub care s'a făcut injectarea. Prin procedeul întrebuințat, zice acea notiță, s'a putut injecta până la maximum de 10 kgr în traverse de stejar. Traversele de cer au absorbit aceeași cantitate, iar cele de fag până la 50 de kgr., ceea ce reprezintă mai mult de 50% din greutatea lor. Se poate însă obține o creozotare suficientă și cu circa 20 kgr. fără însă a le injecta până la saturație. Kilogramul de creozot costă circa 10 bani.

Am făcut această degresiune, crezând-o interesantă pentru camarazi. Un fapt însă este regretabil că uzina dela Ploești, în loc să creozoteze mai mult fag, creozotează aproape numai traverse de stejar, probabil însă în așteptarea traverselor de fag.

Ar fi fost util ca Direcția C. F. R. în publicațiunea sa, să fi vorbit și de costul în bani, ce comportă la noi în țară manipularea și materialul (creozotul) în afară de amortismentul mașinelor pentru creozotarea a 100 traverse fag, 100 traverse stejar cu alburn și 100 fără alburn. Aceasta ne ar fi edificat mai mult, asupra oportunității creozotării traverselor de fag.

Alături cu chioșcul este o stivă de traverse normale de fag creozotate, care aparțin tot Direcției C. F. R.

Urmând mai departe aleea prin spatele pavilionului Ministerului Domeniilor, traversăm expoziția de vițe, observăm rustica zalhana a pescărilor, și intrăm în cel de al II-lea chioșc, în năuntrul căruia găsim un trunchi de gorun din păd. Gorganu, uscat din cauza trăsnetului, și pe care sunt așezate, diferite ghionoaie, arătând felul cum aceste păsări, lucrează asupra arborilor uscați.

Alături o coloană cu vâcălii de fag, pentru site; pe un perete așezat cu mult gust găsim o panoplie de topoare, ferăstrae, compasuri forestiere, ciocane sylvice, etc., toate instrumente întrebuintate la pădure. Pe stâlpii dela intrările pavilionului, sunt mai multe bucăți de lemne de stejar, în care se văd infipte gloanțe ale puștilor Manliher și Marthiny, arătând pagubele aduse de tirul militar dela Pitești, asupra pădurei vecine Trivalea. În adevăr în această pădure pe o adâncime de aproape 200 metri, dela margine copacii sunt găuriți de gloanțele soldaților, al căror tir este îndreptat contra pădurei. Pagubele aduse prin acest tir sunt însemnate, întrucât toți acei arbori prin rănilor ce li se provoacă, se prăpădesc cu timpul.

Pe unul din pereții chioșcului, se află întinsă o planșă mare, de 2—3 metri, pe pânză de calc, reprezentând harta țării, lucrare a D-lui sylvicultor Rusescu, prin care tinde a dovedi, că din cauza despăduririlor ce se fac în țară, climatul se schimbă și din aceasta, s'ar provoca o nesiguranță, asupra recoltelor agricole în România. Lucrarea este interesantă am regretat însă că nu 'mi-am putut procura încă și textul ce trebuie să însoțească această lucrare, pentru a putea face o dare de seamă mai detaliată. Tot aci se mai află fixat pe o mescioară, în miniatură, un cuptor pentru făcut mangal, datorit D-lui sylvicultor X. Sculy.

In afara pavilionului, într'un pătrat sunt așezate diferite trunchiuri, brute de esențe forestiere, colectate dela diferite ocoale dințară. Printe aceștia remarcăm : un trunchiu de Larice și un trunchiu de Ulm dela Tarcău ; un trunchiu de Molid de rezonanță un trunchiu de brad debitat pentru draniță (șiță); mai multe trunchiuri de Molift arătând cum se face debitul lor în ferăstrae, etc. Mai la o parte găsim un grup de diferite diformități, artistic așezate.

In ceea ce privește această parte a Expoziției, găsesc că ar fi fost util, de a se fi adus trunchiuri din fiecare esență forestieră indigenă de valoare, pe care să se fi făcut cele 3 secțiuni : transversală, longitudinală și tangențială, în felul acesta s'ar fi putut vedea și studia structura și frumusețea apelor, dela arborii noștri industriali, apoi fiecare arbor să fi fost însoțit de o schemă care să indice analiza arborelui din care s'a scos acel trunchiu și analiza tehnologică a materiei lemnoase, lucrări cari aproape lipsesc cu totul pentru esențele noastre forestiere ; căci cu eșantioane disparate și fără nici o regulă adunate, nu se poate nimic dovedi.

Intrând acum în pavilionul Ministerului Agriculturii Industrii Comerciului și Domeniilor prin poarta de răsărit, vizitatorul dă peste obiectele expuse într'însul de Serviciul sylvic al statului.

Pe stânga găsim frumoasele eșantilioane de lemne petrificate, aduse din județul Fâlciu, și printre care se remarcă un trunchiu de carpen de toată frumusețea.

Pe pereți, în dreapta și în stânga, sunt atârdate cele 2 hărți sylvice care au figurat și la Expoziția din 1900 dela Paris. Una alcătuită pe natură de proprietari și alta pe esențe forestiere, iar locurile rămase în prejur sunt decorate cu mult gust, cu diferite obiecte lucrate din lemn, ca : coade, furci, lopeți, vase etc., și foarte frumoase și interesante fotografii de masive păduroase.

In partea dreaptă, este o frumoasă colecțiune, în cutii de stejar datorită D-lui Sylvicultor Pârvulescu și în cari sunt așezate cu sistemă, diferite lemne atacate de insecte. Ingrijirea cu care sunt lucrate și colecționate acele eșantilioane care 'ți arată pe lângă stricăciunile făcute în lemn, și insecta în stare de larvă, nimfă și insectă perfectă, dovedesc competența autorului în această materie.

Tot aci găsim numeroase blăni de rezonanță, provenite din Moliftu dela Tarcău, care fac admirațiunea tuturilor cunoscătorilor. In partea stângă, jos, sunt așezate diferite piese de lemne reșinoase, unele pentru pavele, iar altele pentru ca să arăte diferitele debite, obișnuite în ferăstraele dela Tarcău. In colț, așezate cu mult gust, se află o colecțiune de lemnele forestiere indigene, alcătuite sub forma de cărți, cum și diferite rondelo de alte lemne. Sunt mai multe colecțiuni de semințe forestiere în borcane mai mici și mai mari, acele colecțiuni însă sunt departe de a fi complete. Ar fi fost foarte interesant, și util, să se fi făcut o colecțiune de semințe a tuturilor arborilor și arbuștilor indigeni, cu toate varietățile lor, ceea ce lipsește încă Serviciului sylvic.

Tot aci găsim diferite feluri de doage de stejar, ce se obișnuiesc a se face în pădurile noastre pentru export în Franța și Germania și pentru cerințele interioare ale țării. Diferitele rondelo de Stejar, Gârniță, Păducel, Paltin, Anin negru, Cireș, Jugastru, Frasin, Teiu, Fag, Molift, Larice, etc., decorează cât se poate de bine secțiunea sylvică. Nu fără interes sunt frumoasele parchete de stejar din pădurea Verbila care decorează intrarea pavilionului.

De remarcat sunt diagramele prezentate de D-l sylvicultor șef și profesor de amenajament, la școala de sylvicultură dela Brănești P. Antonescu, relative la comerțul lemnos al țării cu străinătatea. Pe o planșe, frumos încadrată, se reprezintă raportul comerțului lemnos care există între import și export pe o perioadă de 40 ani, adică dela 1861—1902 și din care se vede că minimum de export a fost atins în 1877, probabil aceasta și din cauza evenimentelor politice de atunci; iar de aci el începe să crească treptat făcând salturi gigantice, cum a fost în ultimii 5 ani și atingând maximum în 1902, când exportul a fost de circa 17 mil. lei, iar importul foarte redus.

O altă diagramă de acelaș autor, indică comerțul lemnos al României cu Bulgaria, o alta cu Turcia și o alta cu Belgia, toate lucrări de multă importanță statistică. Singurul inconvenient este, că datele statistice în această ramură de producțiune, sunt foarte rău trecute și înțelese de către vameșii noștri, așa că temeiul ce ar putea să se pue pe ele și concluziunile ce s'ar putea trage, lipsesc de preciziune.

Mai găsim într'un frumos cadru așezat planul de ansamblu al Ocolului silvic Mihăești, scara $1/25000$ lucrat de elevii stagiari ai școalei de silvicultură dela Brănești. Acest plan închide o suprafață de circa 8.700 hect., este lucrat numai cu busola, când acest instrument nu permite închiderea exactă decât a unui poligon de câteva sute de hect.

Mai găsim aci, într'un ram, o colecțiune de lemne lustruite, ce intră în construcțiunile navale. Aceasta este oferit de șantierul naval dela T.-Severin.

În general, aranjamentul decorativ datorit camaradului nostru Nădejde, este foarte frumos; avem așezate fotografii alături de planuri încadrate în diferite obiecte ale producțiunii lemnoase. Sus la mijloc și în față un vultur care șade pe o cracă, este încadrat într'un rond compus din diferite diformități de lemne aranjate în mod estetic.

Mai multe capete de cerb sculptate în lemn completează decorul acesta sylvico-vânătoresc. Fotografiile sunt în profuziune, arătând diferite masive păduroase, case forestiere, pădurari în uniformă, etc., etc.

Cam acestea ar fi obiectele mai de seamă ce cuprinde în Secția sylvică, expoziția Ministerului Agriculturii, Industrii, Comerțului și Domeniilor.

Se observă dar, o mare lipsă de lucrări tehnice scrise, ca amenajamente, care ar fi trebuit să fie punctul principal, împrejurul căruia să graviteze activitatea noastră de silvicultori, căci după cum zice Bouquet dela Grye apropo de expoziția dela 1900 dela Paris: *«les plans d'aménagement constituent la partie sérieuse de toute exposition forestière»*, aceasta natural combinat cu înscrierea rezultatelor obținute prin aplicarea acelor amenajamente. Știu că Statul are amenajate peste 90.000 hectare păduri, dar nenorocirea a făcut, ca ele să nu fie nici până astăzi aplicate, astfel că pe tărâmul culturii naționale pădurești, trebuie să o mărturisim, stăm jos de tot și aceasta nu din vreo cauză, care să se resfrângă asupra personalului sylvic; — el este destul de matur, pentru orice lucrare de acest rezort; — ci din lipsă de mijloace materiale, mijloace care atârând dela alții, decât dela silvicultori, ele rămân pe planul al 2-lea, astfel că *pădurile sunt și astăzi, încă, un fel de oae de tuns, pentru a adace numai venituri și a acoperi goluri budgetare, dar căria i se dă*

aşa puşină hrană, că în curând va muri de inanţiie ; — şi dacă lucrurile nu se vor îndrepta înainte de această epocă ; dacă conducătorii acestei ţări, nu se vor convinge mai din vreme, de nevoile în care înnoată domeniul păduros al Statului, căci de cel particular, nici nu mai e de vorbit, mai târziu, va fi şi mai greu, iar generaţiunile viitoare, vor avea totul de făcut, ceea ce numai la recunoştinţa lor nu ne va duce ; deci se impune o luptă în direcţiunea de a mişca opiniunea publică, pentru a o face să se intereseze de această ramură de viaţă a ţării, de a convinge pe dregători, de interesul cel mare ce trebuie să le poarte, precum şi de faptul, de fiscalitate, la care sunt reduse astăzi pădurile statului, lipsite de orce cultură sistematică.

Trebue schimbată dar, întreaga noastră economie sylvică de astăzi, căci altfel nu mai merge.

Statul, din acest punct de vedere, trebue să se conducă mai bine voitor pentru fondul său păduros, decât un proprietar particular, — căci el nu are numai menirea de a trage venituri din păduri, ci de a servi ca un model de exploatare raţională, pentru particulari ; lucru cu care, astăzi nu ne putem mândri. — Poate că ziua de mâine va fi mai surâzătoare.

Să trecem acum la Domeniul Coroanei.

Cum intri în pavilionul central, al acestei administraţii, care este dispus în formă de cruce ; în aripa dreaptă, găsim dispuse, toate produsele sylvice şi vânătoreşti după acest important domeniu. Acî nimic nu s'a cruşat, nici bani, nici material, nici muncă, pentru ca totul să fie la înălţime.

Materialul expus este împărţit în două părţi :

a) Instalaţiuni şi planuri relative la păduri.

b) Produse ale instalaţiunilor forestiere.

În prima diviziune găsim miniaturi reprezentând diferitele instalaţiuni de pe Domeniul Coroanei relative la exploatarea pădurilor ; astfel avem în dreapta, în relief, un drum funicular dela Mălini, — în mijloc miniatura fabricii de cherestea dela Aiţa şi Bour, de pe Domeniul Bicz —, miniaturi de joare veneţiene etc., toate complectate cu numeroase vederi fotografice. Am găsit expuse pe o masă planurile şi amonajamentele pădurilor de pe Domeniile : Do-

brovăț, Bicaș, Segarcea și Sadova. Regret că timpul nu mi-a permis ca să studiez mai în detaliu acele lucrări tehnice, și să fac o expunere a lor.

Tot aci sunt aranjate, frumoase exemplare de animale împăiate ca : cerbi, urși, mistreți etc. împușcate pe Domeniul Coroanei. — Cerbăria model dela Mălini este și ea reprezentată printr'o miniatură.

Ca aparținând diviziunii a doua găsim frumoase exemplare de rezonanță, aduse dela Găinești și dela Bicaș, materiale ce se întrebuintează la fabricarea pianelor și la alte instrumente muzicale, apoi frumoase materiale de construcții fasonate din molift și brad împărțite după calitate în 3 clase I, II și III. Nu fără interes am examinat, frumoasele baloturi de câlț de lemn, a cărei industrii ea astăzi o dezvoltare din ce în ce mai mare în occident, în special în Franța, fiind mai bun ca ori cari alt produs, pentru ambalagiul obiectelor fragile.

Acți mai găsim toate obiectele fasonate din lemne pe Domeniul Coroanei ca : greble, furci, lopeți albi, coveți căuși, cofe, hârdae, putinele, draniță, văcălii, jug de lemn etc. etc. aranjate cu mult gust.

Intr'un colț în borcane sistematic așezate, găsim diferitele semințe forestiere ale arborilor ce constituiesc masivele de pe Domeniul Coroanei, dar și aci nu găsim o colecțiune completă.

In celălalt colț, o miniatură de teatru sătesc, decorează acest colțișor Sylvico-Vânătoresc din pavilionul administrației Domeniului Coroanei.

In afara pavilionului, se observă 2 pile una de trunci de salcâm și altă de mesteacăn pentru ciști, iar la o parte un molid de pe Domeniul Coroanei Mălini așternut pe un postament, stă ca un indiciu al bogăției acelei regiuni în materiale lemnoase. El are vârsta de 200 ani și un diametru măsurat la 1 metru 30, dela sol de 0 80 c.m. cu un volum de 7mc. 300 dc. O greutate de 3.300 kilograme și o lungime de 40 metri. Tot afară, în grădină, găsim aranjată în formă de straturi, ca și într'o pepinieră, pueți de diferite vârste și esențe, întrebuintați în plantațiunile forestiere, căci Domeniul Coroanei tinde la împădurirea cât mai grabnică a terenurilor neproductive de pe Domeniile sale și la replantarea por-

țiunilor exploatare. Este incontestabil că Domeniul Coroanii, grație energiei și conducerii înțelepte imprimate de administratorul său d-l Kalinderu, face progrese repezi și temeinice, căci în acea administrație, toată munca și priceperea își găsește recompensa ei.

Exploatarea în regie, către care se tinde treptat, în acea administrație, sunt fără îndoială un progres, căci mai ales în Sylvicultură, nici o exploatare nu se face mai rațional, și nu se poate urmări mai cu succes și ușurință decât prin sistemul regiei; deaceia a bine meritat administrația Domeniului Coroanii 2 medalii de aur, cu diplome de onoare, una pentru instalațiunile sale forestiere și a doua pentru produsele acelor instalațiuni.

Să trecem acum în pavilionul central al *Expoziției Agrare* unde vom urmări iarăși produsele mai importante ale Secțiunii III-a, în care sunt cuprinse nu numai produsele brute lemnoase, dar toate produsele care sunt în legătură cu lemne, ca: mobile, sculptură în lemn, coșuri, etc.

Intrând prin aripa stângă a pavilionului, găsim câteva mobile decorative românești, expuse de d-l Ghica Budești și pentru care juriul a decernat medalia de argint.

Mai departe, găsim produsele școlii de meserii Vasile Papa, constând din o zăcătoare de lemn de gorun, un car în miniatură, o gabrioleță, diverse alte obiecte de lemn pentru care juriul i-a decernat spre încurajare o medalie de argint.

Găsim apoi sub forma unei piramide încheiate, diferite parchete de fag și stejar aparținând casei Rozen căria i s'a decernat medalia de argint.

Fabricii de mobile «Fortuna» din Iași pentru mobile de fag împletit, s'a decernat medalia de bronz.

De remarcă sunt obiectele expuse de sculptorul Al. Dobrescu, între care găsim un medalion de o execuțiune aproape ireproșabilă al MM. LL. Regle și Regina României mărime naturală, sculptată în lemn de paltin și prețuit cu 3.000 lei. Pentru lucrările sale s'a decernat d-lui Dobrescu medalia de aur. Cred că ar fi meritat pentru talentul său cea mai mare recompensă. Mai departe găsim mobilierul unui dormitor complet, în nuc și frasin, lemn placat; iar în interior lustruit mahon; lucrare a d-lui Muller fabricant de mobile, pentru care i s'a decernat medalia de aur.

Societății anonime pentru exploatare de păduri, fostă P. și C. Ghötz care se știe că face un comerț important cu străinătatea în special cu Egiptul, unde trimete cantități însemnate de materiale lemnoase, jurul i-a decernat medalia de aur.

Aceste ar fi produsele forestiere cele mai de seamă din țară, expuse în secția III-a a Expozițiunii Agrare.

In rezumat pot spune că toți expozanții spre încorajare au fost medaliați, iar numărul premiilor acordate acestei secțiuni este: 2 medalii de aur cu diplome de onoare obținute de Domeniul Coroanei; 5 medalii de aur, 10 medalii de argint, 12 medalii de bronz, 13 mențiuni onorifice, peste tot 42 de recompense.

Experiența ce am căpătat, între altele prin vizitarea și studiarea în detaliu din punct de vedere al meserii noastre a mai multor expozițiuni internaționale din Franța, printre cari și marea expozițiune din 1900 de la Paris, pentru cari am avut chiar o însărcinare specială din partea Ministerului Domeniilor, mă îndreptățesc astăzi ca încheind această dare de seamă să spun:

Ar fi de mare folos pentru noi în general și pentru serviciul Sylvic al Statului, ca din lipsurile ce s'au remarcat cu ocaziunea Expozițiunii Agrare, să se tragă pildă și să se convingă conducătorii, că o Expozițiune Sylvică, mai puțin ca oricare alta, nu se poate pregăti à la minute, chiar când mijloacele bănești nu ar lipsi; — numai așa am putea fi siguri că luându-se lucrurile mai din vreme, și pregătinduse obiectele după o normă bine stabilită, și după un plan anume tras, la expozițiunea ce probabil se va face în 1906 când se vor împlini 40 ani de domnie a ilustrului nostru Rege, vom fi și noi la înălțimea cerută unui serviciu cu o existența de o jumătate de veac.

Cu aceasta m'am aquitat sper de însărcinarea ce mi a dat iubitul nostru președinte, D-l Ion Kalinderu, de a face în Revista Pădurilor, o dare de seamă asupra secțiunii Sylvice dela Expozițiunea Agrară din 1904.

Mihail Tănăsescu.

IN PĂDUREA SECULARĂ

Intr'un articol purtând acest titlu, cunoscutul autor al monumentalei operi «Istoria Romînilor» D-l A. D. Xenopol, membru al Academiei Române, în No. 33 din 20 Septembrie a. c., al ziarului *Românul* într'o preă frumoasă formă literară ne-a făcut cunoscut impresiunile sale asupra misteriosului farmec al pădurilor și influența lor nespus de binefăcătoare asupra stărei fizice și morale ale tuturilor aceloră cari se adăpostesc sub umbrișul lor protector.

Sub puternica lor înrăurire, în adevăr, după cum unanimitatea scriitorilor din cea mai depărtată anticitate a afirmat, mintea omului este degajată, pentru moment cel puțin, de îngreunătoarele preocupățiuni ale vieții zilnice; spiritului său 'i se deschide noi orizonturi de pace, de liniște, de bunătate, de altruism, de concepțiuni fericite pentru binele general.

Nu m'am putut reține de a împărtăși cititorilor acestei reviste realismul cu care D-l Xenopol a știut să zugrăvească complexul de sentimente variate și idei sănătoase ce se sugerează acelui care trăește în atmosfera fecundă și întăritoare a codrilor seculari.

Reproducem în întregime menționatul articol :

«De departe se vedeă legănându-se deasupra tufărișului ce înconjură pădurea bătrână, coama ei cea falnică, iar vântul, întărindu-și mersul, sporiă puterea glasului tânguitor al arborilor sbuciumați de dânsul. Grăbeam pasul sub căldura dogorătoare a soarelui, spre a ajunge mai curând în împărăția umbrii și a mă odihni la răcoare. Pe ici, pe colea, răsăriă dintre tufe mărunte câte un arbore frumos, cu ramurile întinse până peste drumul pe care călcam, rămășiță și el din o poală de pădure peste care mâna omului se lăsase nemiloasă, și acum nu mai înfățișă decât unde și unde câte un supraviețuitor, cum se văd înotând spre scăpare din corabia zdrobită de furtună, rari capete de valuri. Dar acești răzleți ai mamii lor dispărute, întindeau pe sub pământ puternicile lor rădăcini cari împingeau la suprafață o puzderie de vlăstare, tufărișul prin care treceam. Din el se vor alege, cu timpul, cele înzestrate cu mai mare virtute și,

înăbușind pe frații lor în lupta pentru viață, se vor hrăni din moartele lor trupuri și rădăcinile lor putrezite, și se vor înălța tot mai sus, până ce vor ajunge a reîntregi codrul de altădată; căci din viață răsare moartea, care la rândul ei, dă iarăși naștere vieții, eternul joc al acestei lumi.

Deodată simțiiu că umbra care mă acoperia, numai în răstimpuri, întindea lata ei mantie peste mine. Vântul care mă răcorise, cât mersesem sub soare, încetă deodată, sau mai bine zis, se retrăsese în părțile de sus ale văzduhului, frământând acolo mai departe firea cu puternicile lui aripi. Eram în pădure. Orizontul ce întinsese până atunci cercul său cel mare în jurul ochilor mei, se restrânsese deodată și privirea mi se opriă aproape de tot, prin îngrămădirea trunchiurilor, ramurilor și rămurelelor care se împleticia tot mai tare, cu cât vederea cuprindea codrul mai prin sus... Pe alocuri, unde trunchiurile erau mai rari, se făcea câte o spărtură care ademenea mintea mai mult decât ochiul să se furișeze prin ea, spre a pătrunde tainele desigurului. Pe jos, un covor de mușchiu gros și moale, îmbia spre odihnă și mă lăsai, cam ostentit de calea îndestul de lungă ce o străbătusem, la piciorul unui fag uriaș.

Culcat cu fața în sus, priveam printre frunze, la crâmpciile de cer albastru ce se provideau printre ele. Prin deschizăturile mai mari lăsate de unele ramuri, pătrundeă câte un mănunchiu de raze din soare, care se opreau în o pată galbenă pe trunchiurile de prin prejur. Mișcarea ramurilor din vârfuri, clătină însă, această icoană, când în sus, când în jos, mutând necontenit brăul de lumină ce încingea arborii, și mii de aceste mănuchiuri de raze, se resfirau prin frunzișul pădurii, urmând acelaș joc de înălțare și coborâre, ca itele unei uriașe stativo, în care marele țesător al lumii, Soarele, țeseă pânza de umbră și lumină pentru frumoasa haină a verii.

În acest timp, un suzur de o nespasă dulceață îmi dezmierdă auzul. Eră cântecul codrului, a cărui harpă eră atinsă de aripa vântului; căci el căzuse din puterea lui și mai clătină numai crestele mai subțiri peste care treceă. Din când în când îmi părea iarăși a reînvia și a prăbuși prin adâncul pădurii, suflările sale. Închizând ochii, aveam înșelarea deplină a vnetului făcut de un șivoiu de apă, care ar trece la o îndepărtare de mine, și care, când ar rostogoli mai iute, când ar domoli iarăși întăritățile lui valuri.

Mintea mea, legănată de aceste încântări ale văzului și auzului, se distinse din încordarea în care o ținea viața, și nervii și mușchii lăsându-se a lene pe covorul moale pe care eram culcat, o amețală mă cuprinse încet, încet, și mă aruncă în brațele somnului. Dar «icoana morții» nu se întinse decât pe trupul meu și din cugetări, ea umbri stâlpul care leagă gândirile în șiruri logice și adevărate. Bogăția minții o lăsă neatinsă și ea se deslănțui curând în jocul fantastic al visului, urmărind mai departe, în împărăția închipuirii, icoanele a ceea ce pădurea le resfirase prin minte.

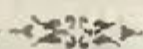
Când revenii spre lumea reală, vântul încetase cu totul și o liniște mărețată înlocuia foșnetul și vâjiiitul de mai nainte.

Liniștea într'o pădure de copaci uriași este tot ce poate fi mai impunător. Puterea întrupată pretutindeni împrejur în falnicii arbori, rămâne ascunsă în taina ființii lor, în care mii de canale, repede cu putere seva hrănitoare, din rădăcini până în cele de pe urmă frunze. În croșterea nesimțită dar a ceea ce a trunchiului și ramurilor, în grosime și înălțime; în proporțiile uriașe ce pământul a împins din sânul său, product al veacurilor; în înfruntarea de atâtea ori repetată a vijeliilor și furtunelor, ce au trecut peste capetele lor, a troianelor și înghețurilor ce le-au amortit viața fără a o stinge, simți această putere uriașă și îi vezi arătarea din afară în stare nu în mișcare, în liniște nu în sbucium. Copacii uriași par'că străjuiesc tăcerea și o păzesc de orice zgomot ar putea s'o turbure. Când o găză sare de pe o iarbă pe alta, sau o șopârlă lunecă repede pe sub mușchiu, sau când o pasăre gonită de o rază de soare cată pe altă cracă umbra răcoritoare, ți se pare că ușoara foșnire este o încălcare, o necuviincioasă introducere a sunetului în lumea odihni. Cu toate acestea mărețata liniște este liniștea vieții și nu aceea a discordării, liniștea vieții și nu aceea a morții. Ea se coboară în suflet ca un vânt răcoritor, nu ca o broboadă de întristare. Răsufli din adânc, că ai scuturat pentru moment grijile acestei lumi și îți împăspătezi puterile la tainicul izvor din care toate au purces.

Cufundat într'o fericită nesimțire, pare că împărtășești cu uriașii ce te înconjoară viața lor neconștientă. Simți numai pulsul cum împingo sângele prin artere, ca seva arborilor prin învelitoarea lăuntrică a coajii lor; simți mai în voce ridicându-se pieptul sub dilatarea mai deplină a plămânilor; simți inima

cum bate mai larg și mai reșchirat, împingând pare că mai încet corpul spre mormânt. Minteă însă pare a nu mai cugetă, ideile s'au oprit în cursul lor nebun sau nebunatec; nu resimți nici durere, nici bucurie, ci numai liniște și fericire».

Petre Antonescu.



INCERCĂRI DE INTRODUCERE A ESENȚELOR EXOTICE

IN PĂDURILE PRUSIEI ȘI IN ALE AUSTRIEI

de E. HICKEL¹⁾.

I. Istoricul încercărilor în Prusia.

Inceputul experiențelor de cultură a esențelor exotice, a fost făcut în Germania de către Prusia. D-l Rooth pepinerist la Klein-Flottbuk, a făcut un raport asupra acestei chestiuni, pe care l'a prezentat și a fost discutat în congresul din Septembrie 1880 al stațiunilor cercetărilor forestiere germane, ținut la Bade.

Încercările începură în Prusia din primă-vara anului 1881. La 18 Martie acelaș an, silvicultorul șef (oberförsterul) Danckelmann făcù un plan de cultură al esențelor exotice și-l prezentă congresului asociațiunii din 10 August 1881. Acest plan nu cuprindea decât câteva esențe americane afară de *Abies nordmanniana* și *Pinus laricio* (din Corsica).

Pinul Weymout nu mai figură, căci se consideră că eră inutil de a procedă la noi experiențe cu această esență.

După discuțiunea proiectului Danckelmann, s'a format următoarea listă a speciilor ce trebuiesc cultivate :

Clasa I. (Esențele ce trebuiesc cultivate pe o scară mai întinsă). *Pinus rigida*, *Pseudotsuga Douglasi*, *Abies nordmanniana*, *Carya alba*, *Juglans nigra*.

Clasa II. (Esențele ce trebuiesc cultivate pe o scară mai mică). *Pinus ponderosa*, *Pinus Jeffreyi*, *Pinus laricio* (corsicana), *Picea sitchensis*, *Cupresus* (*Chamaecyparis*) *lawsoniana*, *Thuja gigantea* (*Menziesi*), *Juniperus virginiana*, *Acer negundo* (*californicum*) *Acer saccharinum*, *Acer dasycarpum*, *Fraxinus pubescens*, *Betula lenta*,

1) *Annales de la science agronomique française et étrangère.*

Carya amara, *Carya tomentosa*, *Carya porcina* *Quercus rubra*, *Populus serotina*.

Danckelmann a făcut prima dare de seamă în 1884 ¹⁾. S'a hotărât, în acelaș timp, la reunirea Asociațiunei stațiunilor forestiere în 1884 la Frankfurt pe Mein, ca să se întindă încercările pe o mică scară la un oarecare număr de esențe japoneze: *Pinus Thunbergi*, *Pinus densiflora*, *Tsuga Sieboldi*, *Larix leptolepis*, *Chamaecypares obtusa* și *pisifera*, *Zelkova Keaki*, *Picea polita*, *Picea alcockiana*, *Abies firma*, *Sciadopitys verticillata*, *Cryptomeria japonica*, *Thuopsis dolabrata*, *Thuya japonica* (*Standishi*).

La sfârșitul anului 1900, totalitatea parcelelor cultivate cu exotice se ridică pentru Prusia numai la 573 hectare.

Darea de seamă a acestor încercări pentru perioada trecută a fost făcută atunci de Dr. Schwamppach profesor la Academia forestieră din Eberswalde ²⁾.

Concluzia acestui raport eră că totalitatea rezultatului eră satisfăcătoare. Din cauză că durata experiențelor a fost prea scurtă nu se putea judeca însă în cunoștință de cauză esențele japoneze afară de *Larix leptolepis*, care dădu cele mai bune speranțe, și *Pinus Thunbergi* și *densiflora*, socotite ca prea delicate pentru ca cultura lor să fie urmărită.

Esențele în experiență, puteau, după rezultatele obținute să fie împărțite în trei grupe:

1. Acelea a căror reușită ulterioară este probabilă și care se disting prin producțiunea în lemn sau calitatea lemnului lor, sau ambele în acelaș timp, cultivate în mare: *Pseudotsuga Douglasi*, *Picea sitchensis*, *Chamaecyparis lawsoniana*, *Thuya gigantea*, *Juglans nigra*, *Carya alba*, *Carya amara*, *Quercus rubra*;

2. Acelea care nu prezintă avantajii în raport cu speciile indigene decât în stațiuni speciale, în general restrânse și care oferă proprietăți tehnice ce nu se întâlnesc la specii indigene, să se cultive numai în aceste stațiuni speciale și în mic: *Pinus rigida*, lu-

1) Danckelmann. Anbauversuche mit ausländischen Holzarten in den preussischen Staatsforsten (*Zeitschrift für Forst und Jagdwesen*, 1884). O analiză a acestei lucrări a fost dată de D-I Colone inspector forestier, în Buletinul ministerului frances de agricultură.

2) Schwappach. Denkschrift betreffend die Ergebnisse der in den Jahren 1881 bis 1890 in den preussischen Staatsforsten ausgeführten Anbauversuche mit fremdländischen Holzarten (*Jagdwesen für Forst und Jagdwesen*, 1891).

Larix laricina, *Abies nordmanniana*, *Pinus laricio*, *Acer saccharinum*, *Betula lenta*, *Carya porcina*:

3. Acelea care n'au reușit în general în Germania, sau care n'au avantajii mai mari decât esențele indigene, nici prin producțiunea în lemn, sau calitatea lemnului lor, nici din punct de vedere cultural: *Pinus Ieffrei*, *Pinus ponderosa*, *Acer dasycarpum*, *Acer californicum* (negundo), *Fraxinus pubescens*, *Carya sulcata*.

Populus serotina, mai trebuie experimentată.

Dela 1891 la 1896, cercetările intră într-o a treia fază prin cultura speciilor japoneze mai numeroase și a câtorva esențe nord-americane ne cuprinse în planul primitiv. Darca de seamă asupra acestor noi experiențe a fost asemenea făcută de Dr. Schwappach ¹⁾,

în fine de curând, acelaș autor a făcut o dare de seamă a rezultatelor încercărilor până la sfârșitul anului 1900 ²⁾. Acestei din urmă lucrări, îi vom face o succintă dare de seamă, la care vom adăuga și o scurtă privire asupra cercetărilor întreprinse de curând în acelaș sens în Austria.

În 1900 s'au împlinit două zeci de ani dela începerea experiențelor: esențele cultivate s'au arătat pentru cea mai mare parte apropiate culturii în Germania, și profitul acestor încercări a fost crescând, pe de o parte prin marele număr de deslușiri primite asupra rezultatelor obținute și metodele de cultură convenabile, pe de altă parte prin extensiunea continue crescândă a încercărilor nu numai în pădurile domeniiale, dar și în acele ale particularilor.

În 1900 au fost trimise niște chestionare giranților stațiunilor forestiere și cantonamentelor care primise grâne sau plante. S'a obținut astfel o sumă extraordinară de considerabilă de documente, furnizate de 111 cantonamente diferite.

Pe de o parte profesorul Schwappach, pus în fruntea stațiunilor agronomice de patru-spre-zece ani, a putut să procedeze la studii comparative asupra mersului și dezvoltării diverselor esențe de experimentat în condițiunile cele mai variate.

1) Schwappach. Ergebnisse der Anbauversuche mit japanischen und einigen neueren amerikanischen Holzarten in Preussen (Zeitschrift für Forst und Jagdwesen, 1896).

2) Schwappach. Ergebnisse der in den preussischen Staatsforsten ausgeführten Anbauversuche mit fremdländischen Holzarten (Zeitschrift für Forst und Jagdwesen, 1901).

În fine s'a făcut o revizuire completă a parcelelor încercărilor existente, suprimând pe acelea care păreau fără viitor.

Dela 1881 la 1890, semințele au fost furnizate de D-l Rooth, afară de acelea de *Abies nordmanniana* aduse direct din Tiflis, și acelea de *Quercus rubra*, *Acer dasycarpum* și *Prunus serotina*, recoltate în Germania.

Dela 1890 la 1896 semințele au fost cumpărate direct din Statele-Unite și din Japonia, cu prețuri foarte mici, ceea ce a permis să se dea o extensiune foarte mare cultivei esențelor japoneze, a căror grâne, până atunci erau foarte scumpe.

Sumele afectate anual pentru aceste experiențe au fost considerabile, dela 1881—1885 s'a cheltuit anual 50.000 mărci din care 30.000 în grâne și 20.000 în cheltuieli de cultură. Dela 1886—1890 creditul anual s'a redus la 30.000 mărci din care 20.000 pentru cumpărutul semințelor. Începând dela 1891, cheltueele încep să se micșoreze și în 1896 nu se consacră pentru cumpărutul grânelor decât 752 mărci. Totalul sumelor cheltuite din 1881—1896 pentru cumpărarea semințelor nu s'a ridicat decât la 256.625 mărci, din care 11.827 mărci pentru grânele japoneze.

Dela 1881 la 1890, fiecare inspecțiune care primea grâne proceda ea însăși la creșterea plantelor și la crearea locurilor de încercări. Supra producțiunea sa era trimisă la altă inspecțiune sau în lipsă vândută la societăți sau particularilor.

În 1891 se schimbă metoda: cele patru inspecțiuni de studiu și pepiniara Academiei forestiere din Eberswalde, sunt singurele însărcinate cu creșterea plantelor, care sunt trimise inspecțiunilor din afară, prin îngrijirile stațiunii centrale. Această metodă a dat rezultate mai bune din punctul de vedere al producerei plantelor, dar expedierile au fost oneroase și nu s'au putut în totdeauna face la momentul oportun.

Tabloul următor arată cantitățile de sămânță întrebuințate în tot timpul duratei experiențelor, precum și suprafețele respectiv ocupate de fiecare sămânță în 1890 și în 1900:

	Cantit. de sămânță în- trebuințată.	Suprafețele ocupate la sfârșitul anului.	
		1890 hectare	1900 hectare
<i>Abies amabilis</i>	Kgr. 14,12	—	0,19
» concolor	39,09	—	1,45
» firma	6,32	—	0,21

	Cantit. de sămânță în- trebuințată.	Suprafețele ocupate în sfârșitul anului.	
		1890 hectare	1890 hectare
Abies grandis	Kgr. 11,35	—	0,16
» Mariesi* 1)	2,39	—	—
» nobilis	14,46	—	0,67
» nordmanniana	498,75	1,66	5,04
» !Socehalinensis*	19,00	—	—
» Veitchi	1,27	—	—
Acantopanax ricinifolium*	6,40	—	—
Acer dasycarpum	80,87	2,75	5,04
» negundo	150,00	19,55	13,92
» saccharinum	125,60	1,69	2,11
Aesculus turbinata*	3,00	—	—
Betula lenta	111,10	5,43	8,28
Carya alba	431hl.,55	49,62	41,50
» amara	199,27	18,43	12,21
» porcina	95,27	8,11	3,08
» sulcata	11,08	9,82	0,43
» tomentosa	83,58	9,80	7,91
Catalpa speciosa	22kgr.,45	—	1,81
Cercidiphyllum japonicum	14,75	—	0,10
Chamaecyparis lasersoniana	96,40	8,88	12,67
» obtusa	9,70	—	4,03
» pisifera	23,76	—	2,02
Cladrastis amurensis	16,85	—	0,13
Criptomeria japonica	11,48	—	0,47
Fraxinus americana	50,89	4,00	127,65
» mandshurica	15,90	—	—
» pubescens	102,77 2)	—	—
Juglans nigra	508hl.,80	34,26	12,97
» sieboldiana*	0kgr.,70	—	—
Juniperus virginiana	182,20	1,37	1,36
Larix dahurica*	0,90	—	—
» leptolepis	73,82	1,12	14,49
Libocedrus decurrens	1,82	—	—

1) Pentru esențele însemnate cu o steluță, nu s'au stabilit locuri de încercări speciale.

2) Din care o mare parte eră în realitate grâne de: Fraxinus americana.

	Cantit. de sămânță in- trebuințată.	Suprafețele ocupate la sfârșitul anului.	
		1900 hectare	1900 hectare
Magnolia hipoleuca	27,01	—	0,35
» kobushi*	0,38	—	—
Ostrya virginica*	4,00	—	—
Pheltodendron amurense	27,19	—	0,70
Picea ajanensis	10,30	—	—
» alcockiana (bicolor)	1,50	—	0,37
» Engelmanni	9,53	—	2,63
» Glehni*	2,00	—	—
» hondoensis*	0,52	—	—
» polita*	1,50	—	—
» pungens	21,43	—	5,99
» sitchensis	238,50	37,84	62,65
Pinus banksiana	14,26	—	12,17
» densiflora	3,54	0,07	—
» Ieffregi	191,60	4,80	1,51
» Lambirtiana*	2,40	—	—
» laricio (corsicana)	254,00	37,13	12,11
» parviflora*	2,00	—	—
» ponderosa*	61,90	1,83	0,58
» rigida*	345,15	144,56	146,55
» Thunbergi*	23,34	2,16	—
Populus serotina	14.840 butași	1,63	0,38
Prunus serotina	59kgr.,77	—	1,72
Pseudotsugo Douglasi	699,00	134,92	146,17
Quercus rubra	62,60	25,38	41,56
Sciadopitys verticillata	15,42	—	—
Thuja gigantea	219,90	15,69	21,56
» Stondishi*	1,98	—	—
Thuiopsis dolabrata*	6,25	—	—
Tsuga diversifolia*	2,67	—	—
» mertensiana	1,59	—	0,72
» pattoniana*	0,57	—	—
» Sieboldi	8,70	—	0,14
Zelkova keaki	56,78	0,74	0,58

La sfârșitul anului 1900, situațiunea este aceasta: totalitatea culturilor cu viitor este de 640 hectare față de cea din 1890 care

ară de 573, și suprafața plantată cu esențe noi, japoneze sau americane este de 48 hectare.

Pentru douăzeci și una din speciile enumerate mai sus, încercările n'au fost stabilite pe o întindere de 5 hectare, fie din cauza rarimei seminței (*Aesculus turbinata*, *Juglans Sieboldi*, etc.), fie încă pentru că plantele obținute nu au suportat în general climatul (*Pinus lambertiana*).

Cât privește în general despre speciile cari au reușit, comparațiunea suprafețelor din 1890 și 1900, ne dă la multe un spor, la altele o scădere, iar la altele o egalitate.

Scăderile probează, sau că esența considerată nu se adaptează în general condițiunilor ce-i sunt oferite în Germania, sau cel puțin că această esență n'a fost cultivată în totdeauna în stațiunile apropiate sau într'un mod convenabil.

A nu considera decât suprafețele ocupate respectiv în 1890 și 1900, se pot admite ca apte pentru a fi cultivate în Germania următoarele specii: *Abies nordmanniana*, *Acer dasycarpum*, *Acer negundo*, *Acer saccharinum*, *Betula lenta*, *Carya alba*, *Carya tomentosa*, *Chamaecyparis lawsoniana*, *Fraxinus americana*, *Juniperus virginiana*, *Picea sitchensis*, *Pinus rigida*, *Pseudotsuga Douglasi*, *Quercus rubra*, *Thuja gigantea* și ca improprii: *Carya porcina*, *Carya sulcata*, *Pinus densiflora*, *Pinus Jeffreyi*, *Pinus ponderosa*, *Pinus laricio*, *Pinus Thunbergi*.

Innapoiarea atât de mult a speciei: *Juglans nigra* trebuie să fie atribuită cauzei că a fost cultivată în proaste condițiuni. Asemenea și cu *Populus serotina*.

În fine trebuie să se observe că în multe cazuri rezultatele obținute ar fi fost însă și mai bune dacă în loc de a se face încercări numai cu esențe exotice, s'ar fi amestecat în mod convenabil cu esențele indigene.

II. Istoricul încercărilor în Austria.

Încercările de cultură a esențelor exotice în Austria sunt cu mult mai recente decât acelea întreprinse în Germania, și pe de altă parte ele au fost făcute pe o scară cu mult mai restrânsă. Ele nu sunt mai puțin interesante, mai întâi că ne dau termeni de comparație cu rezultatele obținute în Germania și apoi mai cu seamă prin situațiunea sa geografică Austria oferă con-

dițiuni de climat și de altitudine infinit mai variate decât Germania (Prusia); Istria, Dalmația oferă condițiuni analoage celor din Sudul Franței, și în acelaș timp marile înălțimi ale Alpilor au permis să se institue experiențe cu neputință de realizat în Prusia.

Raportul D-lui Cieslar ¹⁾ este încă mult mai interesant prin privirile foarte ingenioase asupra culturai exoticilor; basându-se pe fapte precise, incontestabile, mai cu seamă asupra distribuției geografice a melezului din munții Sudeți, și asupra compărării elementelor actuale ale florei forestiere europene cu acele ale florei actuale nord-americe pe de o parte, și cu acelea ale florei europene terțiare pe de o alta el arată că climatul nu este unicul factor al distribuției actuale a speciilor, dar că din contra această distribuție este în multe cazuri rezultatul unei serii de modificări survenite în floră în cursul diverselor perioade geologice. Astfel se explică ²⁾ disparițiunea în Europa a o mulțime de specii care s'au menținut în America de Nord, din cauza circumstanțelor geografice și orografice mai favorabile, și pe care putem prin urmare să sperăm a le reintroduce în Europa. Acest pledator în favoarea culturai exoticilor, și asupra căruiia nu ne putem întinde mai mult, ar convinge spiritele cele mai rebele la această idee.

Stațiunea forestieră austriacă (Maria brunn) s'a ocupat pentru prima dată cu esențele exotice în Iunie 1882, epocă la care a fost adresat un chestionar, prin îngrijirea ministerului de agricultură, la toate autoritățile forestiere ale Coroanei și la numeroși forestieri particulari. Trebuia să se ajungă astfel dintr'o dată să se formeze lista esențelor care s'ar fi arătat ruse în timpul ernei în Austria.

În 1884 chestionarul a fost trimis din nou. Răspunsurile sosiră într'un număr foarte mic, și cea mai mare parte tratau despre Pinul Weymouth, foarte puține se ocupau de alte esențe exotice.

În 1886 s'a pus gratuit la dispozițiunea titularului catedrei de producțiune forestieră an der *Hochschule für Bodenkultur*, cu o subvențiune anuală, un teren în pădure pentru facerea unei pepiniere cu esențe exotice. Afară de acestea plantele exotice trebuiau

1) Dr. A. Cieslar. Ueber Anbauversuche mit fremländischen Holzarten in Oessterreich (Centralblatt für das gesammte Forstwesen).

2) Dr. Cieslar își bazează argumentația sa pe însemnata lucrare a profesorului Asagray: Forest Geography and Archaeology.

să fie furnizate gratuit, după necesitățile anuale, dela Stat sau dela Stabilimentele publice. Locul ales era situat în Wiener-Wald la Wolfersberg, lângă Hütteldorf în cantonamentul Neuwaldegg.

La sfârșitul anului 1891, Ministerul de agricultură hotărî ca producțiunea plantelor exotice să se facă în regie, și însărcină direcțiunea pădurilor și a domeniilor să studieze chestiunea stabilirii unei pepiniere silvice de plante exotice în fiecare serviciu. În acelaș timp se însărcină stațiunea cercetărilor forestiere să facă lista speciilor, dela care se putea, după deslușirile deja căpătate, aștepta bune rezultate. Achitându-se de această însărcinare, stațiunea forestieră a arătat că rezultatele deja obținute, în condițiuni de climat foarte diverse, atât prin părțile de pe lângă Adriatica cât și în regiunile Alpilor, sunt foarte sugestive și completează în multe cazuri datele furnizate de către încercările din Germania.

Stațiunea forestieră era în acelaș timp însărcinată cu aprovizionarea grânelor și cu direcțiunea generală a încercărilor. În timpul ernei 1892—1893, stațiunea a făcut prima comandă în Statele Unite prin intermediul dendrologului departamentului forestier Washington. Comandele se succedară după aceea în fiecare toamnă pentru campania următoare. Câteva regii particulare, care se interesau foarte mult de aceste încercări, luară parte la distribuțiunea grânelor.

Cât privește dospre grânele japoneze, după ce le a procurat mai întâi prin mijlocirca profesorului Grosmann de la Tokyo, s'a recurs apoi la comerț. Ghinda de stejar roș era recoltată în Germania, și nucile speciei *Juglans nigra* într'un parc din Wienthal, sau din grădina botanică a stațiunii forestiere.

Plantele cultivate dela 1893 în regie de către administrațiunea pădurilor domeniiale sau a stabilimentelor publice în diferitele pepiniere, s'au repartizat în fiecare an între diversele circumscripțiuni forestiere, care erau însărcinate să le cultive pe loc. Fiecare din aceste circumscripțiuni ține un registru în care se înscriu diversele fapte demne de remarcat relative la plantele exotice.

Stațiunea forestieră se ocupă între altele cu un mare număr de importante culturi de exotice instituite ca ajutorul materialului produs în pepiniera de experiențe dela Mariabrunn și în câmpul alpin de experiențe dela Hasenkogl (circumscripțiua forestieră Hinterberg, Stiria) așezată la 1.400 metri altitudine care servește, întru alte scopuri, să furnizeze plantele exotice pentru înaltele atitudini.

Dările de seamă despre aceste culturi situate cele mai multe în Wiener Wald și în Alpii Calcaroși ai Stiriei, sunt făcute sub îngrijirea stațiunii forestiere.

În fine încercările cuprind o a treia categorie, aceste sunt acelea întreprinse în pădurile particulare cu ajutoru grânelor furnizate în general de serviciile forestiere vecine sau cu plantele furnizate de stațiunea dela Maria brunn.

Cele două tablouri de mai jos ne vor face o idee despre încercările și experiențele din Austria. În aceste tablouri s'a indicat nu suprafețele ocupate de exotice, dar numărul plantelor întrebuintate, căci acestea adesea ori sunt cultivate în amestec cu esențele indigene.

TABLOUL I.

Esențele reșinoase.

ESENȚELE	Culturile stabilite			TOTALUL plantelor	NUMĂRUL locurilor de experiență
	de adm. păd. dom. și dom. public	de stația fo- restieră	de particu- lari		
<i>Pseudotsuga Douglasi</i>	82.124	6.453	4.758	93.335	89
<i>Picea sitchensis</i>	8.156	—	2.284	10.800	34
» <i>pungens</i>	—	2.576	714	3.290	3
» <i>Engelmanni</i>	—	605	682	1.287	2
» <i>alba</i>	28	998	850	1.846	4
» <i>nigra</i>	147	—	—	147	1
<i>Pinus strobus</i>	16.378	—	—	16.378	20
» <i>Banksiana</i>	—	1.619	—	1.619	2
» <i>rigida</i>	68.600	—	—	68.600	3
» <i>excelsa</i>	—	300	—	300	1
<i>Chamacciparis lewsoniana</i>	13.309	3.115	—	16.424	46
» <i>pisifera</i>	—	135	27	162	2
<i>Thuja gigantea</i>	1.230	4.052	744	6.026	9
<i>Larix leptolepis</i>	15.570	17.548	1.897	35.015	23
<i>Abies nordmanniana</i>	3.737	300	1.140	5.177	19
» <i>balsamea</i>	1.433	440	—	1.873	5
<i>Juniperus virginiana</i>	—	1.640	—	1.640	5
Total	211.072	39.781	13.096	263.949	266

Din numărul total al locurilor de experiențe 21 au fost instituite de particulari (*P.s. Douglasi*, *Picea sitchensis*, *P. pungens*, *P. Engelmanni*, *P. alba*, *Ch. pisnifera*, *Th. gigantea*, *Larix leptolepis*, *Abies nordmanniana*).

TABLOUL II.

Esențele foioase.

ESENȚELE	Culturile stabilite			TOTALUL plantelor	NUMĂRUL locurilor de experiență
	de adm. păd. dom. și stab. publice	de stația le- restiera	de particu- lari		
<i>Quercus rubra</i>	62.023	4.074	750	66.847	46
» <i>macrocarpa</i>	585	—	—	585	2
<i>Inglans nigra</i>	11.425	3.990	—	15.415	19
» <i>cinerea</i>	—	620	—	620	1
<i>Carva alba</i>	2.018	1.890	—	3.908	7
» <i>amaro</i>	2.963	890	—	3.853	10
<i>Acer saccharinum</i>	100	396	—	496	2
» <i>dasycarpum</i>	—	588	—	588	1
» <i>negundo</i>	150	—	—	150	1
<i>Fraxinus americana</i>	1.030	1.751	210	2.991	11
» <i>sambucifolia</i>	—	130	—	130	1
<i>Prunus serotina</i>	—	484	—	484	1
<i>Betula papyrifera</i>	—	868	—	868	2
<i>Catalpa speciosa</i>	589	—	—	589	1
<i>Gleditichia triachantos</i>	350	—	—	350	1
Total	81.233	15.681	960	97.874	106

Din numărul total al locurilor de experiențe, 6 au fost instituite de particulari (*Quercus rubra* și *Fraxinus americana*). S'a instituit deci până în prezent în Austria 372 de locuri de experiențe. Sunt pe cale de a se înființa asemenea o mulțime altele.

Vom trece succesiv în revistă diferitele esențe exotice cultivate în Prusia și în Austria.

(Va urma).

Traducere de

IOAN DUMITRESCU

REZUMATUL

Ședințelor adunării generale a Societății „Progresul Silvic”
în zilele de 7, 8 și 9 Mai 1904¹⁾.

— Urmare —

Ședința de la 8 Mai

D-1 *Președinde*: D-1 Popovici are cuvântul.

D-1 *N. G. Popovici*: Expunerea D-lui Eliescu este incontestabil un semnal ce l dă D-sa, fără însă a arăta și lacunele.

Mai întâi voi face o rectificare, că cel întâi care a dat semnalul este Râmniceanu pe la 1856, când se află o direcție la Ministerul de Culte, iar nu Trăsnea cum afirmă D-1 Eliescu.

În ceea ce privește Codul silvic, oricine a avut ocazie a citi proiectul, a putut să constate că se prezentă în condițiuni diferite ca actualul Cod, proiectul eră mult mai complet, se prevedeau și oare cari dispozițiuni relative la exploatare, iar actualul Cod s'a făcut mai mult ca să înfrâneze abuzurile preă bătătoare la ochi. Este indiscutabil că dispozițiunile penale au fost singurele cari au dat rezultate bune, iar în ceea ce privește dispozițiunile relative la exploatare, nu au dat rezultatele dorite.

Când este vorba să arătăm lacunele C. S., trebuie să arătăm ce trebuie completat.

Proprietatea forestieră trebuie privită din 2 puncte de vedere: interesul ce are proprietarul de a uză de ea și produsele ce rezultă.

C. S. prevede 2 feluri de proprietăți: neperitorii și peritorii (Art. 3) și se ocupă de cel dintâiu obligând amenajamentul, iar în ce privește acele din urmă se ocupă numai pentru anume cazuri. Proprietatea particulară nu este considerată utilă decât prin existența ei, iar nici de cum pentru exigențele de material (Art 11 și 13). Din cauza aceasta la câmpie, avem un desechilibru între proprietatea agricolă și forestieră și deci ar trebui să intervină statul să stabilească o proporție.

1) Vezi *Revista Pădurilor* pe luna Iulie 1904.

Domnul Eliescu cade în acelaș deficit ca C. S., adecă decretează înainte părțile unde să se supue Regimului silvic, fără să ție seamă că se poate întâmpla ca și în regiunea de câmpie să fie o pădure ce nu se poate defrișă. Apoi chiar din acele supuse regimului silvic unele s'au exploatat și chiar s'au defrișat.

Trebue să se stabilească că toate pădurile țării sunt de interes public; apoi în ceia ce privește materialul util să se producă de pădurile statului și persoanelor morale, iar pădurile particulare să se mențină.

Relativ la terenurile erozibile, cari ar trebui împădurite, lucrul se schimbă. Avem art. 15 pe care l'a omis D-l Eliescu, dar nu avem sancțiune și în asemenea cazuri nu avem alt mijloc decât exproprierea pentru utilitate publică apoi statul să ia măsuri pentru plantare.

D-l Eliescu a mai atins o chestiune și anume că pe nedrept s'a luat clăcașilor dreptul dela pădure. Nu este exact. Acest drept a dispărut din moment ce s'a cedat o parte din proprietate.

Apoi o altă lacună este organizarea corpului silvic, despre care nu se vorbește nimic în actualul Cod.

Nu este destul timp ca să menționez toate lacunele C. S. de oarece sunt foarte multe, termin cu enunțarea celor de mai sus și totdeodată aducând mulțumiri D-lui Eliescu de modul cum a enunțat chestiunea.

D-l *Eliescu*: Mi se aduce acuzare că am fost sobru. Din cele expuse am constatat, ca o măsură legislativă ca să fie bună, trebue să constate relele și am precizat necesitățile primordiale. Am ținut seamă de cele discutate la 1883 și știu că prin proiect se propunea ca controlul să se întinză la toate pădurile, dar această idee n'a răușit și de aceia C. S. nu este complet. Deci pentru viitor trebue să se aibă în vedere mai întâi lipsurile și apoi nevoile născute în urmă. Am propus numai o expunere de motive, iar nu detaliile. La 1891, am lucrat cu D-l Popovici, care era pentru clasicismul francez, adică amenajarea pădurilor, aparținând persoanelor neperitoare, contra cărei idei m'am ridicat atunci. O practică îndelungată a probat că această amenajare nu s'a putut face, și deci dezideratul C. S. a rămas literă moartă. Eră chiar o imposibilitate de realizat acest deziderat, căci

amenajamentul implică exploatarea sistematică și oricine ar concepe amenajamentul, din cauza condițiunelor sociale nu se poate face.

Apoi D-l Popovici spune că n'am observat Art. 11 și 15, cari ar prevedea că pământurile torențiale sunt supuse regimului silvic. Nimic mai neînțeles ca Art 11, iar după Art 15 nu rezultă că aceste terenuri sunt supuse regimului silvic.

Este drept că chestia supunerii regimului silvic a terenurilor torențiale, va de naștere la desbateri, exemplul îl avem în Franța, unde s'au făcut încercări până s'a ajuns la legea din 1882.

Se va putea la noi ?

Două categorii de proprietari sunt atinși, acei ce au păduri și acei ce au terenuri. Pe acei dintâi îi supun regimului silvic și încaz de contravenire îi expropriez; pe acei din a doua categorie, cari nu au nici un venit, dacă nu au mijloace, lucrările se vor face de stat, făcându-se schimb cu terenul sau dându-se valoarea în rentă de stat.

Pentru aceasta recunosc că trebuie legiferate 2 lucruri, mai întâiu prin lege să se determine linie de supunere regimului silvic, pentru a se pune la adăpostul influențelor; apoi pentru a se asigura un control serios trebuie o lege de organizare care să garanteze poziția agenților însărcinați cu controlul.

Ședința se suspendă.

La redeschiderea ședinței d-l Președinte acordă cuvântul D-lui D. Klein.

D-l *D. Klein*, declară că va fi scurt. D-sa spune că de oare-ce s'au atins chestiuni relative la legiuiri, se crede dator a face oarecari rectificări și anume, că nici Trăsnea, nici Râmnicianu nu au propus primele legiuiri, ci legiuirile relative la păduri sunt mult mai vechi datând de la alți domni pământeni ai Moldovei și Munteniei.

Citește Art. 5 al legiurii dela 1844 a lui Mihalache Sturza, care eră mai bună ca C. S., apoi în Muntenia legea decretată la 1847.

La 1883 s'a votat C. S., fiind că eră o necesitate și ca orice lege trebuia să urmărească ceva și anume cruțarea pădurilor statului, în care scop s'au prevăzut mai multe

măsuri prin lege precum și un personal care să aducă la îndeplinire aceste măsuri.

Citește mai multe articole relative la pădurile statului cari nu au nici o sancțiune și nici nu prevăd cine are răspunderea, din care cauză pădurile s'au exploatat prost și chiar devastat, cu toate că unele articole s'au modificat.

Relativ la pădurile particulare, se prevede amenajamentul, ceea ce este o utopie. Ar trebui ca toate pădurile particulare să fie supuse regimului silvic, în ceea ce privește defrișarea.

În rezumat, în actualul C. S. se vorbește numai de poliție, nu se spune că personalul trebuie să supravegheze exploatarea, nici nu se prevăd sancțiuni; precum de asemenea nu se spune că personalul trebuie organizat. De mai multe ori în lucrările noastre ne expunem și ni se cer lucrări contra conștiinței noastre.

Dacă se dorește un personal de elită care să facă și treabă, trebuie să se dea mijloace, apoi să se creeze perspective și să se dea garanții. Noi azi suntem în funcție de buget și de împrejurări! Acest rău trebuie să înceteze.

Termin rugând pe D-l Președinte să ia în mână chestia organizării corpului silvic și după cum ne-a dat Societatea, să ne dea și legea organică.

D-l *D. R. Ruscescu* spune că toate legiuirile au avut în vedere numai inamicii din afară și nimeni astă seară nu a vorbit și de inamicii din lăuntru. Nu se pedepsesc acei care fac greșeli. Acum 2 ani am avut ocazie să fac o constatare la un ocol, care avea 130.000 lei venit și care la 1910 nu va avea decât 59.000 lei. De aceea trebuie pus în C. S., că acei cari vor trece posibilitatea pădurei se fie pedepsiți.

D-l Președinte, luând cuvântul spune ca să se drezeze o moțiune, fie în sensul ca să se arate că C. S. nu mai corespunde cerințelor actuale, arătând și oare cari lacune; sau numai că C. S. nu mai este complet.

Ședința se ridică la ora 11 $\frac{1}{2}$ noaptea.

Ședința dela 9 Mai

A treia ședință a avut loc în ziua de 9 Mai și s'a deschis la ora 9 seara, sub președenția D-lui *Ion Kalinderu*.

D-l *Președinte*, spune că de oarece aseară s'a hotă-

rât a se votă o moțiune în privința chestiunii: *Lacunele Codului silvic*, și D-sa studiind s'a convins că există deja material adunat de Minister, propune a se votă următoarea moțiune:

Moțiune

Având în vedere discuțiunile urmate în adunarea generală a Societății „Progresul Silvic” relative la lipsurile și neajunsurile constatate prin o îndelungată aplicațiune a Codului Silvic; având în vedere faptul că deja Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerciului, și Domeniilor a pregătit materialul pentru alcătuirea unui nou Cod Silvic, la care a contribuit întreg personalul forestier și D-iii avocați ai statului, adunarea generală roagă pe D-l Ministru al Agriculturii, Industriei, Comerciului și Domeniilor să dea ființă, cât mai neîntârziat unui nou Cod Silvic, care se completeze lacunele ce există azi în legislațiunea noastră silvică.

D-l *D. Klein*, crede că ar fi bine ca în moțiune să se arate principiile, cari s'au discutat și cari ar trebui să figureze în C. S.

D-l *Președinte* spune că tot ce se petrece la Societate, se publică în Revistă și oricine poate lua cunoștință.

D-l *D. Ionescu Zane* este de aceeași părere.

Moțiunea se votează, cu un vot contra.

D-l *Președinte* dă cuvântul d-lui *P. Antonescu*.

D-l *Petre Antonescu*, după ce arată că Direcția C. F. R. a dat dovadă de o înțeleaptă prevedere instalând lângă Ploești o uzină destinată pentru injectarea traverselor de fag cu creozot, dovedește că aceasta se datorește în parte și greutateilor de aprovizionare din ce în ce crescând puse în evidență cu ocaziunea ultimelor publicațiuni făcute pentru procurarea traverselor de stejar trebuitoare întreținerii anuale a celor peste 3.100 Km. de drum de fer de cari statul român dispune.

Inițiativa în chestiune a umplut de bucurimilei re silvicultorilor țării și tuturor membrilor societății. „Progresul Silvic” de oarece ei consideră, și cu drept cuvânt, realizarea dorințelor exprimate prin două preă interesante conferințe asupra necesității întrebuințării traverselor de fag injectate cu diferite materii antiseptice, conferințe ținute, de către regretatul Gh. Stătescu și în timpul din urmă de către D-l Ilie Păunescu, profesor la școala specială de silvicultură din

Brănești, ca o încoronare a silințelor ce această societate, declarată astăzi ca persoană morală, neîncetat și-a dat pentru a pune în valoare bogățiile noastre forestiere.

O dificultate se ivi, încă dela prima încercare făcută de a se aprovizionă cu cuvenita cantitate de traverse de fag, din cauză că în caetul de sarcini referitoare, între alte condițiuni, s'a stipulat și clauza ca lemnul din care se fasonază nu trebuie să prezinte semne, denotând un început de deteriorare precum început de putrezire, *inimă roșie și cenușie* (boale ale fagului).

Această clauză în ce privește excluderea traverselor de fag conținând inima roșie, a cărei existență în menționatul caet de sarcini se datorește credinței eronate ce a predominat în această privință în Franța, ba chiar și în Germania până în ultimii ani, a fost cauza, că diferiții antreprenori și proprietari de păduri de fag nu au prezentat ofertele lor la licitațiunile ținute.

Negreșit Direcția C. F. R. în lipsă de experiențe proprii, aflându-se la începutul unei întreprinderi cu totul noi, n'a făcut decât să împărtășească vederile Administrațiunii căilor ferate franceze de Est în special, care întrebuințează lemnul de fag pentru traverse de drum de fer de aproape patru decenii.

Pentru acest motiv nu intră în intențiunea conferințiarului de a face cuivă vr'o imputare, rolul său mărginindu-se a face, pe cât posibil, lumină într'o chestiune unde și astăzi, din nefericire, domnește părerile cele mai stranii.

Un lucru însă poate afirmă cu siguranță și anume că în urma constatărilor făcute după însărcinarea specială ce i s'a dat de D-l I. Kalinderu, președintele societății, — mergând în diferite localități din țară și colecționând diferite rondoale de fag, din arbori crescuți în regiuni, în terenuri și în masive cu diverse expozițiuni, s'a încredințat după cum de alt-fel se poate observă după rondoalele prezentate de D-sa auditorului, că în marea majoritate a pădurilor din țară nu se găsesse decât fagi cu inima roșie.

Așa fiind, se înțelege dela sine că dacă s'ar dovedi că în adevăr toți acești arbori sunt improprii pentru traverse, ar trebui să renunțăm la una din utilizările industriale

cele mai însemnate ale lemnului de fag produs de complexe de păduri, cari în România acoperă o suprafață de mai bine de 500.000 hectare.

Din fericire însă, atât pentru producători cât și pentru Direcția C. F. R., răul nu este așa de mare.

D-l E. Hermann, silvicultor șef în Wirthy, și un specialist micolog în acelaș timp, fiind însărcinat în mod oficial cu studiul întrebuintării traverselor cu inima roșie în 1900 și 1901, — a făcut în institutul botanic al Academiei forestiere din Eberswalde de lângă Berlin, o serie întreagă de experiențe chimice și observațiuni microscopice. Rezultatul studiului în chestiune s'a publicat în revista forestieră «Zeit schrift für Forst und Jagdwesen» din luna Octombrie 1902.

Hermann a ajuns la concluziunea că inima roșie la fag, nu este altceva de cât o zonă de apărare ce în mod natural și-o constituie lemnul în scopul de a rezistă în contra criptogamelor saprofite cari tind a pătrunde în ranele cauzate prin loviri exterioare sau ruperi de crăci etc. și a provoca putrezirea lemnului.

Această formațiune de protecție în contra invaziunilor ciupercilor, dând lemnului o culoare roșie sau brună închisă, ce se mai numește și *duramen fals*, provine din cauză că celulele parenchimului lemnos, ale razelor medulare și o parte din fibrile libriforme, se umplu cu o materie gumoasă identică cu aceea ce a constatat Frank cu prilejul cicatrizării ranelor, pe câtă vreme vasele se astupă, aproape complet, numai cu Thylle sau și cu picături de gumă provenite din transformarea directă a amidonului conținut în stratele cele mai tinere ale lemnului mai cu seamă.

În aceste vase se mai găsesc și cristale de oxalat de calce.

Afară de aceste modificări chimice, adaogă Hermann inima roșie a fagului se deosebete de restul lemnului fără această colorațiune, prin o mai mare rezistență la presiune și prin o mai mare greutate specifică, iar pentru apă, și probabil și pentru aer, este cu totul impermeabilă.

Putem dar, conchide acest autor, să întrebuintăm pentru traverse fără nici o teamă lemnul de fag cu inimă roșie, având însă grija ca să depărtăm o porțiune oarecare de

lemn de lângă locul unde s'a produs putrezirea propriu zisă.

Și chiar dacă inima roșie, termină D-sa, nu se lasă a fi impregnată cu creozot sau alte materii antiseptice, totuși obliterarea naturală a celulelor este așa de bine făcută încât poate rezistă cu succes putrezirii timp îndelungat, după cum rezultă din experiențele ce personal a făcut cu traverse vechi întrebuințate în linii de mai mulți ani.

Această aserțiune a lui Hermann a fost reprodusă și în mult răspândita revistă forestieră franceză «Revue des Eaux et forêts» fără ca până acum să se fi ridicat o voce contradictorie, deși în Franța și în special Compania de Est a căilor ferate franceze, refuză cu obstinațiune orice traversă de fag cu inimă roșie.

Ca să dovedească conferențiarul că D-l Hermann are dreptate, prezintă o rondelă de fag cu inima roșie adusă de D-sa din pădurea Statului Lucăcești din Moldova, luată dintr'un trunchiu care a servit la un uluc timp de 7 ani. Cu toate că acest trunchiu fusese așezat direct pe pământ, espus prin urmare tutulor variațiunilor de temperatură și intemperiilor atmosferice, totuși partea lemnului cu inima roșie a rezistat foarte bine, prezentând și astăzi un aspect de lemn sănătos, pe câtă vreme partea albă, așa zisul alburn al rondelii, ajunsese într'un stadiu înaintat de descompunere.

D-sa este pozitiv informat că în Ungaria se întrebuințează de aproape 20 ani traverse de fag cu inimă roșie fără nici un inconvenient pentru siguranța comunicațiunii etc.

Aceste traverse injectate au o durabilitate însemnată și așa fiind Administrațiunea căilor ferate respective, care dispune de o rețea de peste 14.000 km. bazată pe experiența dejă făcută, continuă a se servi de atari traverse pe cari le impregnează cu clorur de zinc și în timpul din urmă cu creozot extras din destilațiunea uscată a lemnului de fag.

Ar fi de dorit, zice D-l Antonescu, ca să nu umblăm tot'dauna după idealuri, să imităm numai și numai ce se face în țările cele mai civilizate, ca Franța sau Germania de pildă, ci adese ori este bine să ne conformăm împreju-

rărilor noastre concrete, trăgând maximum de beneficiu dintr'o stare reală de lucruri.

Toată lumea știe că lemnul de fag alb, din punctul de vedere al posibilității de a se impregna în totalitatea sa este mai preferabil decât cel cu inima roșie.

Dacă însă nu dispunem în cantități mari decât de soiul acesta din urmă, dacă diferența de durabilitate a lemnului de fag, cu inima roșie impregnat, este destul de mare în raport cu traversele de stejar neinjectate, dacă avem un exemplu înaintea noastră de modul cum a procedat Direcțiunea C. F. ungare, care deși se găsește într'o țară avută în păduri de stejar, după cum dovedește marele export al Ungariei și Slavoniei în doage etc., totuși dându-și seama că nu este bine a lăsa nefructificate avuțiile forestiere reprezentate prin pădurile de fag ce crește în munți constituind partea nordică și vestică al Carpaților, a luat măsuri de a întrebuiți lemnul de fag cu inima roșie pentru traverse de drum de fer, fără ca până acum, după 20 de ani de experiențe, să aibă motiv de a renunța la această procedare. Nu noi cari ne găsim în condițiuni aproape analoage cu țara vecină, cari am mers prea departe cu exploatarea masivelor de stejar ruinându-le chiar adese ori, în tot cazul neîngrijindu-ne a le cultiva, în vederea unei producțiuni susținute, după cum ar fi trebuit, nu noi, zice D-sa, trebuie să facem o astfel de excepțiune în detrimentul economiei noastre naționale. După aceasta, D-l Antonescu intră în detalii asupra structurei lemnului de fag, a proprietăților sale tehnice și metoadelor celor mai uzitate în străinătate de injectarea lemnelor.

Face asemenea o descriere amănunțită a Uzinei dela Ploești, vizitată de D-nii membrii ai societății, care nu lasă de dorit din punctul de vedere tehnic, adresând cuvinte de laudă corpului inginerilor și în special D-lui Băiulescu care a fost însărcinat cu instalarea acestei Uzine.

Cu această ocaziune D-sa prezintă câte-va eșantilioane de traverse de stejar injectate cu creozot, din care se vede că numai alburnul și prea puțin din duramen și anume părțile imediat vecine cu crăpăturile existente se impregnează; câteva mostre din traverse de fag cu inima roșie, injectate și neinjectate. Conferențiarul terminând a primit felicitări din partea Domnului Ministru Porumbaru, a Dom-

nului Kalinderu președintele societății, precum și a asistenților.

Ședința se suspendă.

La redeschiderea ședinței D-l *Președinte* luând cuvântul spune, că o societate recunoscută ca persoană morală, are un rol științific și de aceea crede că e bine să proclamăm membrii de onoare și persoane străine. Propune ca membrii de onoare pe:

D-nii Miniștrii: *C. I. Stoicescu* și *Em. Porumbaru* și pe D-nii *Charles Broillard*, conservator de păduri în retragere, *Leon Boppe*, directorul onorar al școalei dela Nancy, *Max Neumeister* directorul școalei din Tharandt și *Iohan Pitschak*, consilier silvic în retragere; iar ca membrii activi pe:

D-nii *Procopie Cazoti*, *Dimitrie Nenitescu*, *Manea Belu* și *Al. Cerban*.

D-l *C. J. Ionescu* citește Procesul Verbal al Comisiei pentru verificarea gestiunii financiare a societății.

Domnule Președinte,
Domnilor Membri,

Subsemnații, conform votului membrilor societății *Progresul Silvic* ne-am întrunit în comisiune în cancelaria societății și am procedat la verificarea gestiunii financiare pe exercițiul 1903—1904.

Din cercetarea condicelor de încasări și actele justificative prezentate de D-l secretar-casier, am constatat:

A) Venituri

	Lei B.
Art. 1. — Cupoanele dela 15.500 lei efecte publice	750,—
» 2. — Din taxa de înscrieri	55,—
» 3. — » vânzarea cărților	357,75
» 4. — » cotizațiuni	1.408,—
» 5. — » abonamente	2.038,—
» 6. — » donațiuni	1.000,—
» 7. — Excedent din anul 1902—903	223,50
Total	<u>5.832,25</u>

B) Cheltuieli

Art. 1. — Imprimarea revistei	1.414,70
» 2. — Diferite imprimate	1.392,30
» 3. — Expedierea revistei	118,40
Transport	<u>2.925,40</u>

	Report	2.925,40
Art. 4. — Abonamente, cumpărări de cărți, broșat		840,90
» 5. — Remise încasatorului		292,70
» 6. — Indemnizarea secretarului		960,—
» 7. — Cheltuelile extraordinare și furnituri		288,70
» 8. — Ajutor de învățământ elevului Brătescu școala silv.		120,—
» 9. — Mobilier		340,—
	Total	<u>5.767,70</u>

	Lei B.
Din suma veniturilor de lei	5.832,25
Scăzând suma cheltuelilor de	<u>5.767,70</u>
A rămas un excedent de lei	64,55

Gestiunea acestor fonduri s'a găsit bine făcută operându-se încheere pe fiecare registru despre aceasta; pentru care vă rugăm a da descărcare comitetului și a-i exprima mulțumiri, din partea întregii societăți.

BUGETUL ANULUI 1904—1905.

Luând în eximinare proiectul de budget pe anul 1904—1905 elaborat de comitetul societății, am găsit:

A) La venituri.

	Lei B.	
Art. 1. — Cupoanele dela efectele în valoare de 15 500	750,—	
» 2. — Taxe de înscrieri	50,—	
» 3. — Din vânzarea cărților și a revistei	1.000,—	
» 4. — » cotizațiuni	1.500,—	
» 5. — » abonamente	2.800,—	
» 6. — Donațiunea D-nei Elena Dr. Turnescu	300,—	
» 7. — Subvenția acordată de Ministerul Domeniilor	500,—	
	Total	<u>6.900,—</u>

B) Cheltueli.

Art. 1. — Imprimarea revistei	1.600,—	
» 2. — Diferite imprimate și tipăriri de cărți	1.000,—	
» 3. — Expedierea Revistei (mărci serviciu etc.)	200,—	
» 4. — Abonamente la reviste, cumpărări de cărți etc.	1.000,—	
» 5. — Remiza încasatorului	300,—	
» 6. — Indemnizarea secretarului	960,—	
» 7. — Cheltueli extraordinare și furnituri	300,—	
» 8. — Patru premii pentru cele mai bune scrieri (două câte 100 lei și 2 a 50 lei)	300,—	
» 9. — Ajutor pentru excursiuni și studii	700,—	
» 10. — Complectarea mobilierului	300,—	
	Total	<u>6.600,—</u>

Deci budgetul viitor se prezintă cu un excedent probabil de 240 lei.

Cu această ocaziune avem delicata sarcină a vă arăta că parte dintre membrii au întârziat cu achitarea abonamentelor și cotizațiunilor, de altminterlea foarte modeste aducând societății piedici simțitoare în dezvoltarea sa, care însă au fost observate numai prin înțelepciunea scumpului nostru președinte.

Nu putem termina lucrarea cu care ne-ați onorat, fără ca și de astădată să vă rugăm, D-lor membrii, ca cu toții recunoscători pentru înaltă sollicitudine, ce Augustii Noștri Suverani poartă societății noastre, să strigăm într'un glas prin aceleași cuvinte călduroase rostite la deschiderea adunării generale de scumpul nostru președinte:

Să trăiască Majestățile lor, Regele și Regina, să trăiască Altețele lor Regale, Principii moștenitori și Augusta lor familie.

Să trăiască scumpa noastră „România“.

C. J. Ionescu, N. Tăpârdea I. G. Codreanu.

D-l *D. Papinian* roagă Adunarea a nu-l proclama membru în Comitet, de oarece D-sa, nu mai are reședința la București.

D-l *Președinte*, după ce citește Art. 16 din statute, propune a se proclama acelaș comitet, complectându-se locul D-lui *Papinian* cu D-l *Th. Galleriu*, ceia ce Adunarea aprobă.

D-sa mulțumește membrilor Adunării că au asistat în așa mare număr și spune că desbaterile din acest an au întrecut toți anii precedenți, deci suntem în progres. Recunoașterea ca persoană morală, trebuie să ne facă a fi mai mult cu gândul la societate și la organul ei „Revista Pădurilor” care va publica toate lucrările ce se vor primi dela membrii.

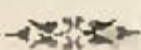
Vă mulțumesc că ați proclamat tot pe vechiul Comitet.

D-l *N. C. Macovei*, mulțumește d-lui *Președinte* pentru modul cum conduce Societatea și roagă a ne da sprijinul pentru organizarea corpului silvic.

D-l *Ion Kalinderu*, spune că în mare parte aceasta este treaba serviciului silvic și în special al conducătorilor lui, dar vă făgăduesc că vă voi da tot concursul meu.

Ședința se ridică la ora 11, declarându-se închis al XVIII congres.

N. C. N.



**PROIECT DE BUGET PENTRU CHELTUELILE MINISTERULUI
AGRICULTUREI, INDUSTRIEI, COMERCIULUI ȘI DOMENIILOR
PE EXERCITIUL 1905—1906**

EXPUNERE DE MOTIVE

Serviciul pădurilor

La personal se cere un spor de 7.080 lei, provenit din crearea unui post de impiegat clasa I la arhivă în locul actualului de clasa II (lei 528); înființarea a cinci pădurari de clasa I, plătiți cu diurnă de 30 lei lunar fiecare, pentru ocoalele silvice model (lei 1.800), și prin sporirea numărului speselor de transport pentru silvicultori șefi cu unul și pentru silvicultori, șefi de ocoale, cu trei, numărul actual nefiind suficient față de trebuințele serviciului (lei 4.752).

La material s'a redus în total 5.280 lei dela art. 102, 103, 106, 113, 120 și 122, unde, în urma înzestrărilor făcute până acum și a experienței anului acestuia, s'a dovedit că se pot face mici reduceri.

Școala specială de silvicultură

La personal, pe de o parte, s'a suprimat brigadierul adjutant însărcinat cu ordinea și disciplina în școală, instrucția militară, scrima și gimnastica, înființându-se în locul lui un instructor militar a 100 lei lunar, pe 9 luni, pentru motivul că brigadierul nu avea destulă autoritate asupra elevilor și nici instrucția necesară; se realizează prin această măsură și o economie de 24 lei; iar pe de alta s'a sporit cu unul numărul rân-dașilor, cei doi de astăzi nefiind de ajuns. Prin această modificare și sporire plusul reclamat la personal este 276.

La material s'a sporit cu 2.115 lei alocațiunea dela alin. I pentru nutriment, înscriindu-se aci suma de 22.866 lei, în locul celei de azi de 20.751 lei, care nu este suficientă față de numărul elevilor, stagiarilor și brigadierilor, ce se vor afla în școală în

cursul exercițiului viitor; de asemenea, alocățiunea dela alin. VIII, *mobilier și aparate de gimnastică, obiecte de menajiu și trusou*, cu 400 lei, de oarece complectarea trusoului elevilor amânându-se din an în an, a ajuns că de data aceasta nu se mai poate amâna din nou, ci urmează neapărat să se facă în cursul exercițiului viitor.

In total, dar, sporul la material este de 2.515 lei.

§ 1. Personal.

No. persoanelor		NUMIREA FUNCȚIUNILOR	R E T R I B U Ț I U N I						
Pe trecut	Se propune		MENSUALE				ANUALE		
			Leii		Gradații		Spese		
			Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	
1	1	Inspector silvic clasa I, însărcinat cu direcția	476	—	—	—	159	7.620	—
3	3	Inspectori clasa I	476	—	—	—	159	22.860	—
6	6	» » II	375	—	—	—	126	36.072	—
7	7	Silvicultori-șefi clasa I	351	—	—	—	—	29.484	—
9	9	» » II	312	—	—	—	—	33.696	—
18	18	» » III	272	—	—	—	—	58.752	—
46	46	» clasa I	227	—	—	—	—	125.304	—
61	61	» » II	183	—	—	—	—	133.956	—
4	4	» asistenți	141	—	—	—	—	6.768	—
1	1	Archivar	272	—	—	—	—	3.264	—
—	1	Impiegat clasa I	227	—	—	—	—	2.724	—
1	—	» » II	183	—	—	—	—	—	—
6	6	Impiegați » IV	114	—	—	—	—	8.208	—
6	6	Copiști	95	—	—	—	—	6.840	—
1	1	Desemnator (impiegat clasa IV)	114	—	—	—	—	1.368	—
12	12	Brigadieri clasa I	77	—	—	—	—	11.088	—
22	22	» » II	62	—	—	—	—	16.368	—
100	100	» » III	48	—	—	—	—	57.600	—
10	10	Cameriști la regiuni	—	—	—	30	—	3.600	—
—	5	Pădurari clasa I	—	—	—	30	—	1.800	—
139	139	» » II	—	—	—	20	—	33.360	—
100	100	» » III la reș. ocoal.	—	—	—	15	—	18.000	—
1460	1460	» » III	—	—	—	15	—	262.800	—
512	512	Confiniști à 100 lei anual	—	—	—	—	—	51.200	—
—	—	Spese de transport pentru 30 silvicultori-șefi atașați la regiuni și la școala de silvicultură	—	—	—	—	141	50.760	—
—	—	Idem pentru 103 silvicultori șefi de ocoale	—	—	—	—	85	105.060	—
—	—	Totalul person. serviciului	—	—	—	—	—	1.088.552	—

Natura Serviciilor și a Cheltuelilor	CREDITE			
	Cerute pe 1905—1906		Acordate pe 1904—1905	
	Lei	B.	Lei	B.
§ 2. Material.				
<i>a) Cheltueli generale pentru întregul serviciu.</i>				
Spese de cancelarie, registre, condici, imprimare, publicațiuni, material pentru desemn, sigilii, insigne, table, cheltueli mărunte, etc.	7.000	—	7.000	—
Mobilier de cancelarie și repararea celui existent, etc.	500	—	1.000	—
Cumpărare de instrumente topografice și silvice pentru serviciul central și exterior, cum: ciocane silvice, compasuri topografice, forestiere, corturi pentru lucrări, puscii, cartușe și diverse unelte, etc., precum și reparatul celor existente.	2.000	—	4.000	—
Pentru muzăul silvic, mobilier, obiecte de expus, etc.	1.500	—	1.500	—
Subvenția societății «Progresul silvic» pentru studiile, publicațiunile și lucrările ce face în interesul economiei forestiere	500	—	500	—
Pentru stațiuni de experimentație forestieră, crearea unor centre de exploatare silvică cu scop cultural, cum și cumpărarea instrumentelor și furniturilor necesare pentru funcționarea lor.	1.000	—	1.500	—
Premii pentru distrugerea insectelor și snarelor vătămătoare, material și unelte pentru distrugere, faceri de vânători oficiale, parcuri pentru înmulțirea vânatului util, etc.	500	—	500	—
Ajutoare pentru învățământul silvic, misiuni în țară și în străinătate, delegațiuni și diverse lucrări în interesul economiei forestiere	1.500	—	1.500	—
Indemnizații, cheltueli de transport pentru agenții silvici mutați în interes de serviciu, spese și cheltueli de transport pentru anchete, excursiuni, inspecțiuni, etc.	6.000	—	6.000	—
Plata permiselor permanente și certificatelor de călătorie pe C. F. R. și pe vapoare pentru personalul silvic.	15.000	—	15.000	—
Fondul de 2% prevăzut de legea din 16 Maiu 1900 la venitul brut al pădurilor de lei 5.500.000 pentru lucrările de amenajarea pădurilor, ridicarea lor în plan, perimetrarea și stâlpuirea lor, lucrările culturale la păduri, pentru construirea de drumuri, pentru împăduriri și corecțiunea lorrenților, cum și orice lucrări de îmbunătățire și punerea în valoare a pădurilor, conform bugetului special al aceluia fond.	110.000	—	110.000	—
Totalul materialului . . .	145.500	—	148.500	—
<i>b) Pentru regiunile silvice.</i>				
Furnituri de cancelarie și diverse cheltueli mărunte pentru cancelariile celor 10 regiuni, material pentru desemn, imprimare, etc.	2.000	—	2.000	—
Mobilier de cancelarie și repararea celui existent . . .	500	—	2.000	—
Transport . . .	2.500	—	4.000	—

Natura Serviciilor și a Cheltuelilor	CREDITE			
	Cerute pe 1905—1906		Acordate pe 1904—1905	
	Lei	B.	Lei	B.
Report	2.500	—	4.000	—
Luminatul și încălzitul cancelariilor, cum și cumpărarea obiectelor trebuitoare: lămpi, topoare, ferăstrae, etc.	1.000	—	1.000	—
Plata chiriei cancelariilor.	11.000	—	11.000	—
Totalul materialului regiunilor	14.500	—	16.000	—
Total cu cel de sus pentru întreg serviciul	160.000	—	164.500	—
<i>c) Pentru ocoalele silvice.</i>				
Furnituri de cancelarie și diverse cheltueli mărunte pentru cancelariile ocoalelor silvice, material de desen, imprimare, etc.	2.500	—	2.500	—
Mobilier de cancelarie și repararea celui existent	1.500	—	1.500	—
Plata chiriei cancelariilor ocoalelor silvice cari n'au case construite de Stat.	5.000	—	5.000	—
Luminatul și încălzitul cancelariilor, cum și cumpărarea obiectelor trebuitoare ca: lămpi, ferăstrae, topoare, etc.	1.500	—	1.500	—
Cumpărare de luntă pentru paza zăvoaielor și ostroavelor, cum și repararea celor existente	500	—	1.000	—
Repararea și întreținerea caselor forestiere, construite pentru șefii de ocoale, brigadieri și pădurari; construire de anexanșe la casele existente, împrejmuirea lor și construirea de noi case.	9.000	—	9.000	—
Ajutoare și recompense agenților silvici inferiori (pădurari și brigadieri) pentru anii îndelungați de serviciu, pentru infirmități căpătate în timpul și din cauza serviciului, premii în natură (instrumente, vite, îmbrăcăminte, semințe de plante agricole), celor ce se disting în serviciu prin lucrări de ordine silvică și gospodărie agricolă	2.720	—	3.000	—
Total pentru ocoalele silvice	22.720	—	23.500	—
Total general al materialului serviciului	182.720	—	188.000	—

EXPUNERE DE MOTIVE

Proiectul de buget al veniturilor și cheltuelilor fondului special de 2% pentru cultura și punerea în valoare a pădurilor, menținerea coastelor și fixarea terenurilor mișcătoare de pe moșiile Statului, fond înființat prin legea din 16 Maiu 1900, se prezintă pentru exercițiul 1905—1906 cu următoarele modificări, față de prevederile bugetului exercițiului în curs 1904—1905:

a) Venituri

Evaluările veniturilor acestui fond pe exercițiul viitor 1905—1906 se urcă în total la suma de 115.760 lei, față de aceea de 126.832 lei, 52 bani, prevăzută în bugetul pe 1904—1905. Diferința în minus de 11.072 lei, 52 bani, provine din faptul că în proiectul de buget al exercițiului 1905—1906 s'a suprimat alocațiunea de 7.230 lei, prevăzută în bugetul pe 1904—1905, *ca procente bonificate de Casa de depuneri la fondul ce se adunase pe baza legii din 17 Maiu 1892*, întru cât aceste procente au fost cheltuite cu lucrările executate în exercițiul curent. De asemenea alocațiunea de lei 9.602, bani 52, dela alin. III, al bugetului pe 1904—1905, *sume consemnate din cele ordonanțate în exercițiile anterioare și întoarse ca rămase fără întrebuințare*, s'a redus în proiectul de buget al exercițiului 1905—1906 la 3.350 lei, atât cât s'a înapoiat din sumele ordonanțate.

În schimb s'a înscris din nou o sumă de 2.410 lei, care a rămas neîntrebuințată din fondul consemnat pe baza legii din 17 Maiu 1892.

b) Cheltueli

Personal. — Cheltuelile de personal s'au menținut și în proiectul de buget pe 1905—1906 la suma de lei 3.972, cât se prevede și în bugetul exercițiului în curs 1904—1905.

Material. — Alocațiunea dela art. 3, *«Construcțiuni și reparațiuni de drumuri»*, s'a sporit pentru exercițiul 1905—1906 dela 8.000 la 20.000 lei, în vederea necesității ce se simte de a se continua, pe de o parte, lucrările de șoseluire deja începute, iar pe de alta, de a se începe noi lucrări de asemenea natură la pădurile a căror situațiune economică ar fi avantajoasă și a căror exploatare nu se poate face azi din lipsa căilor de comunicație.

Art. 4. *«Construcțiuni și reparațiuni de poduri și podete»* s'a redus cu 500 lei, prevăzându-se pentru exercițiul 1905—1906 numai 3.000 lei, pentru a se putea construi poduri și podete la pădurile în curs de exploatare și pentru a se repara cele existente.

Art. 5. *«Construcțiuni de cantioane la centrele de împădurire»*, s'a redus de asemenea cu 8.000 lei, menținându-se numai la 1.000 lei, de carece, în urma construcțiunilor deja făcute din

suma de 9.000 lei prevăzută în bugetul exercițiului în curs 1904—1905, a rămas a se mai construi încă un canton la unul din perimetre.

Art. 8. «*Diverse lucrări de împăduriri și transporturi de pucii*», s'a înscris 20.000 lei, adică cu o reducere de 8.000 lei. Din această sumă se vor executa lucrările mai urgente de împădurirea nisipurilor sburătoare, a bărăganelor și a pădurilor exploatare prin tăeri rase.

Art. 9. «*Întocmirea și aplicarea amenajamentelor*», s'a sporit dela 5.000 la 6.000 lei, în vederea necesității ce se simte de a se întocmi pe o scară mai întinsă amenajamentul pădurilor ce urmează a se da în exploatare.

Art. 10. «*Diverse lucrări culturale la principalele masive forestiere*», s'a sporit dela 2.000—5.000 lei. În expunerea de motive din anul trecut s'au arătat motivele temeinice cari impun asemenea lucrări culturale în scopul de a mări valoarea pădurilor, înlesnindu-se creșterea și cultura frasinului și a stejarului ca esențe de valoare prin scoaterea altor esențe fără valoare.

Suma de 5.000 lei înscrisă la acest articol este departe de a fi suficientă pentru scopul ce se urmărește, față însă cu situația financiară din anul curent ne vom mărgini în cursul anului viitor la facerea acestor lucrări numai în masivele cele mai importante.

Art. 11. «*Cheltuieli neprevăzute și fond pentru deschidere de credite suplimentare și extraordinare*», s'a redus dela 31.360 lei, 52 bani, la 20.788 lei, atât adică cât a mai rămas disponibil din venitul total în urma alocațiilor prevăzute la articolele de mai sus.

Această sumă este destinată a servi la deschidere de credite suplimentare la articolele ale căror alocațiuni se vor dovedi insuficiente în cursul exercițiului, precum și la deschidere de credite extraordinare pentru lucrările ce eventual nu se vor fi prevăzut în acest proiect de buget și a căror executare s'ar dovedi de absolută utilitate.

Alocațiunile dela art. 2, 6 și 7 s'au menținut la aceleași cifre ca și în bugetul exercițiului în curs 1904—1905.

Ministrul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor.

C. I. Stoicescu.

PROIECT DE

pentru veniturile și cheltuelile fondului special de 2^o/_o pentru cultura și rilor mișcătoare de pe moșile

NATURA VENITURILOR	Evaluările
Sumă ce urmează să se preleveze, conform art. 1 din legea de la 16 Maiu 1900, din venitul brut al tuturilor vânzătorilor de lemne din pădurile Statului, socotit a 2 ^o / _o , la suma de 5.500.000 lei, prevăzută ca venit al pădurilor pe exercițiul 1905—1906	110.000 —
Rest rămas neîntrebuințat din fondul consemnat la Casa de depuneri din sumele prelevate în virtutea legii din 17 Maiu 1892	2.410 —
Sume consemnate din cele ordonanțate în exercițiile anterioare și întoarse ca rămase fără întrebuințare	3.350 —
Totalul veniturilor	115.760 —

Acest proiect de buget se prezintă în total, atât la venituri cât și la chel-

Ministrul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor,

C. I. Stoicescu

BUGET

punerea în valoare a pădurilor, menținerea coastelor și fixarea terenurilor Statului, pe exercițiul 1905—1906

Articolul	No. persoanelor	NATURA CHELTUELILOR	RETRIBUȚIUNI		TOTAL
			Linare	Anuale	
1		§ 1. Personal			
—	1	Desemnator	100	1,200	
—	3	Brigadieri silvici clasa I	77	2,772	
		Totalul personalului			3,972
		§ 2. Material			
2	2	Pentru controlul și recepția tuturilor lucrărilor specificate în legea fondului de 20/0		1,000	
3	3	Construcțiuni și reparațiuni de drumuri		20,000	
4	4	„ „ „ poduri și podete		3,000	
5	5	Construcțiuni de cantoane la centrele de împăduriri		1,000	
6	6	Lucrări de fixarea coastelor cu ziduri de susținere, barage, blocage, etc.		6,000	
7	7	Intreținerea pepinierelor existente, recoltări și cumpărări de semințe și însămânțări de noi pepiniere		26,000	
8	8	Diverse lucrări de împăduriri și transporturi de pucți		20,000	
9	9	Intocmirea și aplicarea amenajamentelor		6,000	
10	10	Diverse lucrări culturale la principalele masive forestiere		5,000	
11	11	Cheltueli neprevăzute și fond pentru deschidere de credite suplimentare și extraordinare		20,788	
		Totalul materialului			111,788
		Total general			115,760

tueli cu suma de lei una sută cincisprezece mii, șapte sute șasezeci.

Șeful contabilității,

P. Stănescu

EXPUNERE DE MOTIVE

La proiectul de buget al plantațiilor terenurilor cedate comunelor din Dobrogea pe exercițiul 1905—1906.

Proiectul de buget al veniturilor și cheltuelilor fondului special pentru împădurirea terenurilor cedate comunelor din Dobrogea, prevăzut la art. 23 al legii din 20 Maiu 1893, s'a futocmit, pentru exercițiul 1905—1906, atât la venituri cât și la cheltueli, pe suma de 170.000 lei, cu următoarele modificări față de bugetul exercițiului în curs 1904—1905:

a) Venituri.

Evaluarea veniturilor terenurilor destinate a se împăduri s'a fixat, pentru 1905—1906, la suma de 100.000 lei, adică cu 46.700 lei mai puțin ca în exercițiul curent, în vedere că o parte din aceste terenuri au fost parcelate în vara anului curent și date veteranilor împroprietăriți în Dobrogea, conform legii din 2 Aprilie 1903.

De asemenea, la art. 2 al veniturilor, din fondul consemnat la Casa de depuneri, din venitul acestor terenuri pe exercițiile anterioare, inclusiv 1903—1904, s'a înscris ca venit al exercițiului 1905—1906 numai 70.000 lei, adică diferența între venitul terenurilor rămase pentru a se împăduri și suma totală a cheltuelilor care este de 170.000 lei.

b) Cheltueli.

Art. 2. *Controlul general și facerea recepțiunii lucrărilor executate prin comisia ce se va întocmi de minister*, s'a menținut și pentru exercițiul 1905—1906 tot la cifra de 3.000 lei, prevăzută în bugetul în curs.

Este știut că lucrările de asemenea natură trebuiesc neîncetat controlate la fața locului de agenți superiori cu experiență, spre a se îndrumă spre o conducere și o executare sigură, obținându-se astfel rezultate satisfăcătoare pentru cheltuelile făcute.

Art. 3. *Construcțiuni și reparări de drumuri la perimetrele destinate a fi împădurite*, s'a menținut pentru 1905—1906 la 1.000 lei, cu o reducere de 500 lei asupra prevederilor bugetului în curs.

Această sumă va fi îndestulătoare pentru construire de drumuri noi și întreținerea celor deja construite, conform planurilor întocmite în exercițiul curent.

Art. 4. *Construcțiuni de cantoane, atenanse și magazii de păstrat semințe, construcțiuni de puțuri și întreținerea celor în ființă*, s'a prevăzut 15.000 lei înloc de 31.200 lei cât și în exercițiul curent. Această sumă este trebuincioasă pentru construcțiuni de cantoane, cu atenansele lor, la perimetrele unde nu s'a putut construi în anul 1904—1905 pentru adăpostirea brigadierilor și lucrătorilor permanenți.

Fiindcă pentru însămânțările directe și acele din pepiniere avem în totdeauna trebuință de mari cantități de semințe forestiere, se impune clădirea de magazii pentru păstrarea acestora. Se impune, de asemenea, construcțiuni de puțuri atât pentru trebuințele personalului cât și pentru udatul pepinierilor. asemenea clădiri se vor executa tot din fondul de 15.000 lei.

Art. 5. *Întreținerea pepiniereleor comunale existente și înființarea de noi pepiniere*. Cele șase pepiniere centrale, cu o suprafață de 36 hectare, create la centrele : Cara-Omer, Cara-Murat, Hasancea, Murfatlar, Comarova și Sarighiol, trebuiesc neîncetat întreținute în scop de a menține și dezvoltă milioanele de pueți crescuți în aceste pepiniere.

De oarece centrele de împăduriri se vor înmulți treptat cu comasarea de terenuri pentru noi perimetre, e necesar ca, să se creeze și noi pepiniere ; suma de 65.000 lei trecută în acest buget este dar absolut trebuincioasă.

Art. 6. *Împădurirea terenurilor la perimetrele comasale completarea lipsurilor și întreținerea plantațiunilor*. Suma de 40.000 lei, înscrisă la acest articol, în loc 42.040 cât a fost în exercițiul 1904—1905, s'a fixat pe temeiul devizelor întocmite de serviciul special al plantațiunilor, dovize cari prevăd urmarea lucrărilor de împădurire precum și întreținerea celor în ființă.

Art. 7. *Pentru întocmirea diverselor planuri, economice, de comasare, analize, etc.*, s'au înscris 700 lei, adică 50 lei mai puțin decât în exercițiul în curs. Această sumă este neapărat

PROIECT DE

Pentru veniturile și cheltuelile fondului special pentru împădurirea terenurilor cedate

NATURA VENITURILOR

EVALUĂRILE

NATURA VENITURILOR	EVALUĂRILE	
	LEI	B.
Venitul terenurilor destinate a se împăduri și cari, conform art. 1 din legea de la 10 Aprilie 1893 (<i>Monitorul Oficial</i> No. 38 din 1893), se arendează până la împădurire, iar venitul lor se trece la fondul special prevăzut de lege	100.000	—
Din fondul consemnat la Casa de depuneri din veniturile acestor terenuri pe exercițiile anterioare, inclusiv 1903—1904	70.000	—
Totalul veniturilor	170.000	—

Acest proiect de buget se prezintă în total, atât la venituri cât

Ministrul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor, C. I. STOICESCU.

BUGET

comunelor din Dobrogea, conform legii din 10 Aprilie 1893, pe exercițiul 1905—1906

Articolul No. paragrafelor	NATURA CHELTUELILOR	RETRIBUȚIUNI								TOTAL		
		LUNARE						Anuale		LEI B.		
		Leu		Diverse		Spese		L.	B.			
		L.	B.	L.	B.	L.	B.			L.	B.	
1	§ 1. Personal											
2	Silvicultori clasa	181	—	—	—	81	—	—	—	6.288	—	18.264
2	Desemnatori, din cari unul în serviciul central și altul la regiune	95	—	—	—	—	—	—	—	2.280	—	
4	Brigadieri silviei clasa I	77	—	—	—	—	—	—	—	3.696	—	
10	Pădurari și lucrători permanenți	—	—	50	—	—	—	—	—	6.000	—	
	Totalul personalului	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	§ 2. Material.											
2	Controlul general și facerea recepției lucrărilor executate prin comisia ce se va întocmi de minister.	—	—	—	—	—	—	—	—	3.000	—	151.736
3	Construcțiuni și reparațiuni de drumuri la perimetrele destinate a fi împădurite	—	—	—	—	—	—	—	—	1.000	—	
4	Construcțiuni de cantoane, atenanse și magazii de conservat semințe, construcțiuni de puțuri și întreținerea celor existente	—	—	—	—	—	—	—	—	15.000	—	
5	Întreținerea pepinierele comunale existente și înființări de noi pepiniere	—	—	—	—	—	—	—	—	65.000	—	
6	Împădurirea terenurilor dela perimetrele comasate, completarea lipsurilor și întreținerea plantațiilor	—	—	—	—	—	—	—	—	40.000	—	
7	Pentru întocmirea diverselor planuri economice de comasare, sondage, etc.	—	—	—	—	—	—	—	—	700	—	
8	Diverse lucrări culturale ca: recepții de puți și curățirea de erăci lacome	—	—	—	—	—	—	—	—	1.500	—	
9	Transportul apei necesară lucrătorilor și pepinierele, precum și al semințelor forestiere recoltate în țară sau comandate în străinătate și diverse alte transporturi.	—	—	—	—	—	—	—	—	4.000	—	
10	Continuarea șanțului la perimetrele plantațiilor executate, întreținerea celor deja făcute, precum și faceri de garduri vii la aceste perimetre	—	—	—	—	—	—	—	—	3.500	—	
11	Cumpărări de pluguri și boi de muncă, furagiul și întreținerea lor, precum și atelagele necesare și diverse reparații.	—	—	—	—	—	—	—	—	2.500	—	
12	Diverse imprimare și furnituri de cancelarie și desemn, registre, etc.	—	—	—	—	—	—	—	—	800	—	
13	Cheltueli neprevăzute și fond pentru deschidere de credite suplimentare și extraordinare	—	—	—	—	—	—	—	—	14.736	—	
	Totalul materialului	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Total general	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	170.000

și la cheltueli, cu suma de lei una sută șaptezeci mii.

Șeful contabilității, P. Stănescu.

trebuincioasă, de oarece nici o lucrare de împădurire nu se poate începe fără a avea mai întâiu planul economic al fiecărui perimetru și studiul privitor la compoziția solului.

Art. 8. *Diverse lucrări culturale ca : recepări de pueți și curățirea de crăci lacomă.* Suma de 1.500 lei, înscrisă la acest articol, cu o scădere de 500 lei asupra prevederilor bugetului în curs, e trebuincioasă pentru tăierea dela fața pământului a pueților roși de iepuri și celor atacați de incendiu.

Art. 9. *Transportul apei necesară lucrătorilor și pepinierele, precum și al semințelor forestiere.* Până la construirea puturilor la toate centrele de împădurire trebuie a se procura din altă parte apa trebuincioasă lucrătorilor și udatului pepinierele. În acest scop s'au prevăzut în buget 4.000 lei, sumă care va servi și la plata transportului semințelor, precum și a oricăror altor transporturi făcute în interesul plantațiilor.

Art. 10. *Continuarea șanțului la perimetrele plantațiilor executate, întreținerea celor deja făcute, precum și facere de garduri vii la aceste perimetre.* La acest articol s'a prevăzut suma de 3.500 lei, adică 200 lei mai puțin decât în bugetul pe 1904—1905. Această sumă e trebuincioasă neapărat pentru șențuirea perimetrelor comasate, atât pentru a se fixa în mod definitiv liniile de hotar, cât și pentru a împiedica incendiile posibile și delictele de pășunat. În partea interioară și pe rambleul acestor șanțuri se fac apoi garduri vii cari împiedică intrarea vitelor în plantațiuni.

Art. 11. *Cumpărări de pluguri și boi de muncă, furajul și întreținerea lor, precum și atelajete necesare și alte reparațiuni.* Munca omului fiind foarte scumpă în Dobrogea, iar lucrările de întreținere fiind de prima ordine, se impune înlocuirea muncii manuale prin munca cu animale.

În acest scop s'a înscris la acest articol suma de 2.500 lei, care credem că va fi îndestulătoare pentru exercițiul 1905—1906, în urma cumpărărilor făcute din suma de 8.450 lei, cât se prevede în bugetul pe 1904—1905.

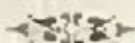
Art. 12. *Diverse imprimale, furnituri de cancelarie și desemn, registre, etc.* La acest articol s'a menținut alocațiunea bugetului în curs. Tot dela acest articol se vor plăti la trebuință, cheltuelile pentru fotografierea plantațiilor executate spre a se vedea mersul lucrărilor.

Art. 13. *Cheltueli neprevăzute și fond pentru deschidere de*

credite suplimentare și extraordinare. Suma înscrisă la acest articol e de 14.736 lei, și rezultă din suma rămasă disponibilă din totalul veniturilor în urma alocațiunilor dela articolele precedente.

C. I. Stoicescu.

Ministrul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor.



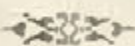
BIBLIOGRAFIE

«**Economia forestieră**» de *G. Hüffel* Inspector de ape și păduri și profesor la școala națională de ape și păduri din Nancy. Volumul I, *Utilitatea pădurilor. — Proprietatea și legislația silvică — Politica silvică — Franța forestieră — Statistică.* Un volum în-8, cuprinzând 421 pagini. *Librăria I. Rothschild-Lucien Laveur, Editor 13, Rue des Saints-Pères, Paris. Prețul 10 lei.*

În literatura forestieră franceză lipseă până acum o descriere a cunoștințelor actuale despre diferitele părți ale Economiei forestiere. Publicația d-lui Hüffel, din care a apărut primul volum, umple acest gol. Autorul împarte lucrarea în studii separate, pentru a putea să desvolte mai mult chestiunile necunoscute și a trece mai repede asupra celor cunoscute. Cu toate acestea în cece privește Economia forestieră, nimic nu s'a trecut cu vederea, întreaga operă va fi o adevărată enciclopedie forestieră. Chestiunile tratate în Volumul I ne dau o idee completă de planul urmărit de autor.

D-l Hüffel prezintă cititorilor, în acest volum, cunoștințe noi în această materie, și mai multe documente inedite, sau greu de găsit, asupra chestiunilor tratate în această primă parte introductivă a Economiei forestiere.

Nu ne îndoim că acest volum va interesă și pe silvicultorii Români, mai cu seamă că este prima lucrare de silvicultură scrisă de un străin în care se fac citații asupra României, în cece privește silvicultura și lucrările silvicultorilor Români, această datorită împrejurării că D-l Hüffel a stat în România mult timp și a studiat pădurile țării. Așteptăm aparițiunea volumelor II și III, cari trebuie să completeze opera D-lui Hüffel.



INFORMAȚIUNI

Domnul *Ion Lahovary*, noul Ministru al agriculturii Industriei, Comerțului și Domeniilor, e un jurist eminent, doctor în drept dela Paris și orator destins. D-sa a făcut parte în mai multe rânduri din Cameră și a fost Ministru de Externe. Domnul Ion Lahovary este pregătit la noile sale funcțiuni prin studiile economice ce a făcut; iar în

vremea din urmă a luat o parte însemnată la discuțiunea tarifului vamal și a scris o serie de articole, pentru a preconiza reînființarea pătulelor de rezervă, care după D-sa sunt un mijloc de a salva țărani în anii de lipsă ca cel de față.

* * *

D-l *D. N. Cosăcescu*, licențiat în științe a fost numit secretar general al Ministerului Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor în locul rămas vacant prin trecerea în altă funcțiune a D-lui Inginer inspector general *I. Zanne*.

* * *

În luna Martie 1905, urmând a se ține la societatea noastră, cele 3 conferințe anuale, d-nii membri, cari doresc a se înscrie printre Conferințari, sunt rugați a comunica Comitetului subiectul conferinței, cel mai târziu până la 15 Ianuarie 1905.

* * *

În comțul exercițiului 1904 — 1905, până la 31 Octombrie a. c. s'au încasat lei *3.510.905 bani 6*, față de lei *3.713.494 bani 37*, încasați în periodul corespunzător din exercițiul 1903 — 1904.

* * *

Prin decizia Ministerului Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor, publicate în „Monitorul oficial”, D-l *P. A. Grunau* a fost numit profesor cu titlul *provizoriu* la școala de silvicultură dela Brănești, la catedra de legislație și protecție pădurilor.

* * *

S'a mai confirmat vânzarea a 2 păduri din acele deja licitate în zilele de 9, 12, 15 și 20 Noembrie a. c.

* * *

La 20 Decembrie s'au ținut licitații la Craiova, București, Iași, Tulcea, Slatina, Ploești, Bacău, Pitești, Buzău, Bârlad și Constanța pentru vânzarea spre exploatare a 150 păduri.

* * *

La 25 Ianuarie 1905 se vor ține licitații la Craiova, București, Iași, Tulcea, Slatina, Ploești, Bacău, Pitești, și Buzău pentru vânzarea spre exploatare a 24 păduri.

* * *

La 27 Ianuarie 1905 se va ține licitație la București pentru vânzarea spre exploatare, pe timp de 16 ani a pădurii Mușa în suprafață de 1919 h. a. 5350.

* * *

D-l I. Kalinderu, președintele Societății Progresul silvic dorind ca să se studieze din toate punctele de privire chestiunea întrebuințării traverselor de fag, a delegat pe D-l Petre Antonescu să viziteze uzinele de injectat lemnul din Ungaria precum și pădurile din care se confecționează atari traverse.

Rezultatul constatărilor făcute de D-l Antonescu, care pe lângă uzinele în chestiune a avut ocaziunea să viziteze și colecțiunea de eşantilioane de traverse de pe lângă Direcția generală a căilor ferate din Buda Pesta, a muzeului technologic precum și să asiste la experiențele învățatului micolog, D-l Dr. I. Tuzson, profesor la Academia forestieră din Schemnitz (Selmecsbanya) îl va supune societății și se va publica în această revistă.

* * *

Următoarele mutări și avansări s'au făcut în corpul silvic, până la 31 Decembrie a. c.:

D-l silvicultor *C. Vasiliu*, a fost primit în corpul silvic cu gradul de silvicultor cl. II, în locul d-lui *N. Rădulescu*.

D-l silvicultor *Nicolau*, a fost primit în locul d-lui *C. Vasiliu*.

D-l silvicultor cl. II *Florea Voicu*, din administrație centrală la ocolul Pucioasa (Dâmbovița).

D-l silvicultor *I. Corodeanu*, dela ocolul Haimanale (Prahova) la ocolul Ghermănești (Fălciu).

D-l silvicultor *I. Droc*, dela ocolul Ghermonești la ocolul Haimanale ;

D-l silvicultor șef *D. R. Rusescu*, dela Regiunea III (Bârlad) la Regiunea VI (București) ;

D-l silvicultor *C. N. Bosie*, șeful ocolului Brănești (Ilfov) ca agent de control la Regiunea III.

Au plătit complet cotizațiile și abonamentul, următorii membrii și abonații :

Membrii: Anania M., Angelin Al., Angelescu D., Antipo Gr., Antonescu P., Armășescu C., Bacruban V., Berian Magint., Boiaralu D., Boiu Olimpiu, Bone N. C., Brote Victor, Candiani I. A., Chihare I. P., Christescu I., Cioroianu Sh., Codrescu Gh. C., Colțescu Sl., Cosmescu Anastase, Crăciunescu Gh., Crainiceanu Aurel, Crișan Gr., Davidescu Florian, Demetrescu Gh., Dobrescu D., Dumitrescu St. Vergu, Elefterescu N. N., Galeriu Sh., Georgescu Ceror, Cheorghiu Ernest, Gheneraru I., Grumajescu Harambie, Guguianu I., Ionescu C. I., Ivănescu I. D., Kalinderu I., Luchian Al., Macovei N. C., Manolescu C. R., Marovici Dst., Marculescu Al., Marinescu N., Nedejde N. C., Nicolau Gh., Onceanu A., Orghidan Al., Panaitescu G., Petrescu D. David, Popescu I., Popovici Gh., Popovici I., Popoviči N. Gh., Precup A., Rizescu D., Roleseu C. F., Rojescu I., Saftoiu Gh., Schina Gh. C., Șomănescu Sana, Staminu I. N., Sterian P., Tămășanu Th., Theodoru Al., Velescu N., Voroneanu I., Zaharof F., Pleșau V., Manca Belu., Em. S. Negoescu, Tache Protopopescu, Dim. Nenitescu, Procopie Cajoti, N. Ciucu, adică în total 74 din 220 membrii.

Abonați. — Casa Regală, Administrația Domeniului Coroanei, Bădescu Marin, Brigada A. D. C. Bușteni, Brigada A. D. C. Gherghița, Bădițescu N., Itrățescu Prodănescu., Catargi Oscar, Cejianu N., Cantacuzino G. Gr., Grigoriu P., Isăpescu Corneliu, General J. Manu, Popescu B. N., Râmniceanu I., Savuicu Gh., Societatea Bour și Ață, Tătărescu Jordan, Trifonescu Th., General Wartiadi, Victor Lochian adică 22 din 55 abonați.

CLIMA LUNELOR OCTOMVRIE, NOEMVRIE ȘI DECEMVRIE 1904 st. n.

La București-Filaret

Octomvrie.

Timpul în luna Octomvrie 1904, a fost mult noros, ceva mai călduros ca de obicei și cu precipitațiuni atmosferice în foarte mică cantitate deși numărul zilelor de ploaie a fost egal cu cel normal.

Temperatura lunară, 12°.4, este cu o jumătate de grad mai ridicată ca valoarea normală; limitele între care ea a variat dela 1857 încoace sunt: 16°.5 în 1859 și 7°.8 în 1861. Perioade mai călduroase au coprins zilele dela 6 la 19 și dela 28 la 30, restul zilelor formau perioade mai mult sau mai puțin reci. Ziua cea mai caldă a fost la 8 când mijlocia zilnică a temperaturii va egală cu 17°.6 și când s'a înregistrat temperatura maximă absolută din cursul lunii, 25°.1. Ultima zi a lunii a fost cea mai rece cu toate că temperatura minimă absolută, 0°.4, s'a înscris la 27. Aceste temperaturi extreme nu sunt excepționale pentru Octomvrie, căci în alți ani dela 1877 încoace, temperatura maximă s'a ridicat până la 33°.3 în 1888, iar cea minimă s'a coborât la -6°.0 în 1886. A fost o singură zi de vară, la 8, pe când de obicei sunt 4; nici o zi de iugheț; în general sunt 2.

Cantitatea totală de apă ce a căzut în această lună, abia 9mm, este cu 76%,

mai mică ca aceea ce se obține în mod normal. De la 1864 de când se fac la București observațiuni pluviometrice, au fost încă 5 ani în cari a plouat și mai puțin ca acum în această lună. În Octombrie 1873 n'a plouat de loc și în aceeași lună din 1896 nu s'a adunat nici cel puțin o jumătate de milimetru de apă. În ultimile 16 luni de când durează seceta, a căzut la București numai 467mm de apă, pe când valoarea normală a precipitațiunilor din această lungă perioadă este de 791mm; prin urmare la finele lunii Octombrie avem un deficit de apă de 41% asupra valorii normale, cu toate că luna precedentă fusese extraordinar de ploioasă. Zile cu cantități apreciabile de apă au fost 8, tocmai câte sunt în general.

Presiunea atmosferică mijlocie 756.6mm, a fost normală. Barometrul a oscilat între 763.7mm la 3 și 747.7mm la 7.

Vântul dominant a fost Crivățul. În 7 zile el a suflat tare atingând, la 29, înălțimea la aproape 17 metri pe secundă.

Aerul atmosferic a fost cu 6% mai umed, iar cerul mult mai curat ca de obicei. Am avut 3 zile senine, 13 noroase și 15 acoperite, pe când obicinuît sunt câte 11 senine și noroase și 9 acoperite. Soarele a strălucit în total 118 ore în loc de 175 ore cât el strălucește în mod normal, numărul zilelor în care el s'a arătat, este însă aproape egal cu cel obicinuît. De la 1885 de când se fac observațiuni heliografice în această localitate, numai într'un singur an, în 1888, Soarele a strălucit în Octombrie mai puțin ca acum.

Rouă s'a observat în 19 zile, brumă într'una, la 27 și ceață în 3.

Vegetațiunea arborilor și a pomilor roditori încă a continuat la unele specii. În prima decadă s'au văzut flori la meri, liliac și la alți arbuști. Către sfârșitul lunii, frunzele la mare parte a arborilor au început a se îngălbeni, iar la unii chiar au și căzut. Iarba a continuat a se desvolla; către jumătatea lunii multe flori de câmp au înflorit. Rapița a crescut cu foarte mare vigoare, iar grâul a nfrățit foarte bine; la finele lunii ambele aveă o înălțime de 30 cm.

Noembrie.

Această lună a fost caracterizată la București printr'un timp foarte frigos cu zăpadă abondantă în a doua a sa jumătate.

Temperatura lunară +0°.7 este cu peste trei grade și jumătate mai mică ca normala. De la 1857 încoace, numai în trei ani această lună a fost mai rece ca acum. Excepțională a fost Noembrie 1862 cu temperatura mijlocie de 2°.s. Perioade friguroase au avut loc în primele 4 zile și de la 12 la finele lunii. Merită o mențiune specială perioada de la 19 la 23 în care temperaturile mijlocii zilnice au fost cu 9° la 16° mai friguroase ca valorile normale corespunzătoare. Ziua cea mai friguroasă a fost la 21 când s'a înregistrat temperatura minimă absolută -17°.8, iar cea mai caldă la 8, deși temperatura maximă absolută 18°.0 s'a înscris la 5. Afară de anul 1888 în care termometrul se coborâse la -18°.7, niciodată, de la 1877 încoace, nu am mai avut în luna Noembrie la București o așa de coborâtă temperatură. În total am avut 20 zile de îngheț și 6 de iarnă, pe când de obicei, nu sunt decât 13 și 2 din aceste zile.

Precipitațiunile atmosferice, 76mm, au întrecut în mod simțitor valoarea normală. De 41 de ani de când se fac observațiuni udometrice în această localitate, numai în 6 luni Noembrie, cantitățile de apă au întrecut pe cea de acum. În 1871 se adunase în această lună 118mm de apă. În perioada de 17 luni de când a început seceta, a căzut la București numai 643mm de apă, pe când valoarea normală este de 836mm. Așa dar la finele acestei luni avem încă un deficit de apă de 36% asupra valorii normale. Zile cu cantități apreciabile de apă au fost 10; în 6 ea a provenit din ninsoare.

La 16 și 17 vreme foarte urâtă din cauza crivățului puternic care a viscolit mult zăpada, întrerupând circulația pe multe linii ferate. Grosimea totală a stratului de zăpadă 79cm; numai în 1895 a fost mai multă zăpadă ca acum. Solul a fost acoperit de zăpadă în 15 zile. Cu toată ploaia de la 24 și 25 și timpul mai călduros ce a urmat, solul la finele lunii eră încă acoperit cu o pătură de zăpadă de 15cm.

Presiunea atmosferică mijlocie 756. s. mm, este cu 2mm mai coborâtă ca valoarea normală. Barometrul a oscilat între 769.0mm la 15 și 744.8mm la 25.

Vântul dominant Austrul. În noaptea de 16 la 17 Crivățul atinsese iuțeala de aproape 17 metri pe secundă. Vânt tare a suflat în 4 zile.

Aerul atmosferic a fost normal de umed, iar cerul mai puțin înorat, ca de obicei. Zile senine au fost 9, noroase 10 și acoperite 11. Soarele a strălucit 132 de ore în 23 de zile, pe când în general el se arată 100 de ore în 20 de zile.

Rouă s'a observat în 4 zile, brumă în 13, ceață în 10, chiciură în 5 și măzărnică într'una.

În urma înghețului și a brumei foarte groase din primele zile ale lunii, frunzele au căzut la toate speciile de arbori. Semănăturile de toamnă au continuat a vegeta, iar în a doua jumătate a lunii ele au fost acoperite de zăpadă; gerul nu le-a cauzat nici un rău.

Decembrie.

Ultima lună a anului 1904, a fost caracterizată la București printr'un timp mai călduros ca normal, cu foarte puține precipitațiuni atmosferice și printr'o serie de mai multe zile cu ceață groasă.

Temperatura lunară 0.0 este cu aproape un grad și jumătate mai ridicată ca valoarea normală. Din ultimii 48 de ani, de când se fac aici observațiuni termometrice, în foarte mulți ani luna aceasta a fost și mai călduroasă ca acum. Limitele între care a variat temperatura lunii Decembrie dela 1857 încoace, sunt: + 5°.2 în 1861 și - 7°.7 în 1866. Afară de primele 7 zile și de acele dela 27 la 29 care au fost friguroase, toate celelalte mai calde ca de obicei. Ziua cea mai rea a fost la 28 când termometrul a atins temperatura minimă absolută din cursul lunii - 12°.9, iar cea mai caldă la 15 când s'a înregistrat și temperatura maximă absolută + 9°.4. În anul trecut temperatura maximă se ridicase până la + 20°.8, în ziua de 2, iar la 14 Decembrie 1902, termometrul se coborâse la - 23°.8. Aceste valori sunt temperaturile extreme absolute din Decembrie în ultimii 28 de ani. Zile de îngheț au fost 23 din care 6 de iarnă; în general în Decembrie sunt 9 zile de iarnă.

Totalul precipitațiunilor atmosferice, abia 16mm, este cu aproape 70% mai mic ca cel normal. Dela 1864 încoace, de când se fac observațiuni udometrice în această localitate, numai în 5 luni Decembrie cantitățile de apă au fost mai mici ca acum. În perioada ultimelor 18 luni totalul precipitațiunilor atmosferice la București este numai de 55.9mm de apă, pe când valoarea normală este de 882mm. Așa dar la finele acestei luni avem un deficit de apă de 37% asupra valorii normale. Zile cu cantități apreciable de apă au fost 6; în 2 apa a provenit dintr'un total de 3cm de ninsoare. Solul a fost acoperit de zăpadă în 15 zile; în 11 dintr'ansele de zăpadă căzută în luna precedentă.

Presiunea atmosferică 755.6mm, este cu 2mm mai coborâtă ca valoarea normală. Barometrul a oscilat între 768.1mm la 28 și 737.5 la 31.

Vântul dominant a fost Austrul. În ziua de 24 iuțeala vântului ajunsese la 14 metri pe secundă. Vânt tare a suflat în 4 zile.

Aerul atmosferic a fost normal de umed, iar cerul tot atât de înorat ca de obicei. Au fost în total 6 zile senine, 11 noroase și 14 acoperite. Soarele s'a arătat mai mult ca de obicei: 77 de ore în 21 zile, pe când în general durata de strălucire a acestui astru este de 67 ore în 15 zile.

În 10 zile s'a notat ceață. Excepțional de deasă a fost cea din noaptea de 3 la 4 când pe străzile capitalei s'au întâmplat mai multe accidente; în noaptea de 12 la 13 a fost de asemenea ceață foarte deasă.

Brumă s'a observat în 16 zile, chiciură în 6. În unele zile din prima decadă chiciura era atât de groasă în cât multe fire telefonice și telegrafice s'au rupt.

Cu toate că în perioada friguroasă dela finele lunii semănăturile nu erau acoperite de zăpadă, ele nu au suferit nimic.

Starea udometrică și agricolă a României la finele lunelor Octombrie, Noiembrie și Decembrie 1904 st. n.

Octombrie.

Starea udometrică.

Cu toate că în cursul acestei luni ploile au fost destul de dese, totuși cantitatea totală de apă, aproximativ ¹⁾ 31mm. este cu 18mm. mai mică ea valoarea normală; și prin urmare luna Octombrie n'a avut decât 65% din cantitatea sa obișnuită de apă. Ea este a patra dintre lunile Octombrie cele mai puțin ploioase dela 1891 încoace.

Ploi mai bunele au căzut în general în regiunea muntoasă, în vestul Olteniei și în nordul Moldovei, unde cantitățile mijlocii de apă pe districte au ajuns la 40mm. și mai mult Dobrogea și partea de câmpie a Munteniei, dela Brăila la Romanși, au avut cele mai puține ploi; în Vlașca, Buzău, Ilfov, Tulcea, Râmnicu-Sărat și Vaslui, s'au obținut mai puțin ca 20mm. de apă.

Decă considerăm perioada de 16 luni, dela Iulie 1903 de când a început seceta la noi și până în prezent, găsim că a căzut în total pe întreaga suprafață a Regatului aproximativ 580mm. de apă, pe câtă vreme cantitatea normală în această perioadă este de 804mm.; și de notat este că aproape un sfert din această întreagă cantitate de 580mm., s'a adunat numai în cursul lunii Septembrie ce a trecut. Așa dar, cu toată abundența ploilor din această din urmă lună, solul agricol, la finele lui Octombrie, se găsește tot într'un deficit de apă de 28%.

Deși în această lună au fost, față de normala, puține precipitațiuni atmosferice, totuși foarte multele ploi din Septembrie, timpul noros și nu prea călduros din Octombrie, au menținut în general o umezeală suficientă a solului, așa că numai pe alocuri începuse a se simți, spre finele acestei luni, lipsa de ploae. În ultimele zile din Octombrie s'a răcit simțitor și pe alocuri se formă multă brumă.

Starea agricolă.

Luna Octombrie a fost una dintre cele mai favorabile, atât pentru continuarea semănăturilor de toamnă ale viitorului an agricol, cât și pentru repede lor dezvoltare. După ploile atât de abondente din cursul lunii precedente a urmat o perioadă foarte ploioasă și călduroasă, cece a permis întregii vegetațiuni, să se desvolte cu o vigoare extraordinară. Agricultorii au putut ași face arăturile și semănăturile mai fără întrerupere și în cele mai bune condițiuni de cultură.

Semănăturile de grâu, secară și orz, făcute în luna precedentă și chiar la începutul acesteia, au răsărit repede și au crescut așa de mari, încât, de temere de a nu le da spic, s'au lăsat, în cele mai multe părți, să se pască de vite sau se cosese. Înfrățirea semănăturilor s'a făcut foarte bine.

Rapița de asemenea s'a dezvoltat foarte mult și pretutindeni este vigoasă, având frunze mari, cu toate că în multe părți a fost atacată de vermi; pe unele locuri ea s'a prășit. Acolo unde rapița a fost semănată odată cu prășila a doua a porumbului, a crescut mare și a început a înflori; agricultorii sunt îngrijați de această prea repede dezvoltare a ei.

Pe fânețe izlazuri și miriști, iarba a crescut foarte mare și abondentă, așa că vitele au ce păste în belșug. În foarte multe părți s'au putut ccași fânețele artificiale și chiar naturale precum și unele miriști. Nutrețul produs nu s'a putut însă usca tocmai în bune condițiuni. În unele locuri, mai ales în districtele Buzău, Ialomița și Brăila, iarba pe miriști a crescut foarte mult din scuturătură

1) Zicem aproximativ căci din cele 411 stațiuni, unde se măsoară precipitațiunile atmosferice, câteva nu au intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifica însă în mod simțitor cifrele ce dăm.

(samulastră) și, amestecată după cum era cu multă rapiță sălbatică, a produs la vite, foarte numeroase cazuri mortale de meteorizație.

Porumburile pe unde s'au făcut, au fost culese în această lună; pretundeni însă ele sunt umede, puține și de proastă calitate. În unele localități, multe din porumburi au legat tocmai acum. Fasolea a făcut din nou păstăi și a legat.

Viile s'au terminat de recoltat; producțiunea lor este în general foarte mică. Cele din Muntenia și din Dobrogea au dat ceva mai mult. Ele au început a se îngropă. În unele locuri din Muntenia s'au văzut flori nouă și chiar fructul format la vița de vie, asemeni și la unele specii de meri, peri, pruni și cordonuși. Au înflorit de asemeni a doua oară liliacul, saleamul, castanul sălbatic și alți arbuști și diferite flori primăvăratice după câmpii și de prin păduri.

În ultima decadă frunzele tuturilor speciilor de arbori, arbuști și pomi roditori începuseră a se îngălbeni și la unii arbori chiar a cădea în cantitate mai mare. În urma brumei foarte groase și a înghețului din primele zile ale lunii Noiembrie, frunzele s'au părut cu totul; mulți arbori au rămas deja fără frunze.

Arăturile, semănăturile de toamnă și ogoarele de primăvară, se fac încă cu ușurință până în prezent.

Față cu timpul favorabil ce a fost în cursul acestei luni și cu rezultatul satisfăcător dat de cereale în acest an, semănăturile de toamnă s'au făcut atât de marii cât și de mici cultivatori, pe suprafețe mult mai însemnate ca în alți ani. Printre cauzele care au îndemnat pe țărani de a se grăbi cu înmulțirea semănăturilor de toamnă, este și teama ce au, că nu vor putea lucra mult în primăvară, din cauza vitelor care poate ar fi prea slăbite din lipsă nutrețului suficient în timpul ernei.

Noembrie.

Starea udometrică.

Iarna a început prea de timpuriu în acest an. Deja la jumătatea lui Noiembrie înghețul era permanent și grozavul visor ce a urmat imediat, a adus niște temperaturi foarte coborâte.

Cu toată ploaia și zăpada generală — și foarte abundență în unele părți ale țării — ce au căzut în această lună, totuși cantitatea totală de apă, aproximativ ¹⁾ 44 mm. a rămas sub valoarea sa normală, 43 mm. Din această cauza deficitul de apă de 28% ce constataseam la finele lunii trecute pentru perioada de 16 luni de când începuse uscăciunea, încă persistă și acum. Într-adevăr, în ultimele 17 luni, dela lunie 1903 până la finele lui Noiembrie 1904, s'au obținut în total aproximativ 620 mm. de apă, pe câtă vreme cantitatea normală pentru această lungă perioadă, este de 847 mm.

Cu toate că totalul precipitațiilor atmosferice n'a depășit cantitatea normală, totuși această lună intră printre lunile Noiembrie cele mai ploioase, căci din ultimii 14 ani, de când facem studiul ploii în România, numai în 4 luni Noiembrie am avut mai multe precipitațiuni ca astă dată.

Precipitațiunile atmosferice din această lună au provenit din ninsoarea aproape generală dela 14 la 18 și dela 20 și din ploile dela 25 și 26. Mai cu seamă la 16 și 17 ninsoarea a fost abundență.

România-Mare, Dobrogea și partea de jos a Moldovei, a avut cele mai multe precipitațiuni atmosferice; cantitățile mijlocii de apă pe districte au depășit în aceste diviziuni teritoriale, 40 mm. În Moldova de sus și în Oltenia au fost mai puține precipitațiuni. Districtele cari au avut cele mai mari cantități de apă sunt: Covurlui, Tulcea, Constanța, Ialomița, Ilfov, Vlașca și Muscel, în care s'a obținut în mijlociu de la 46 la 75 mm. de apă.

Zăpada, care a căzut în 4 zile, a format în mijlociu o pătură groasă de 30 cm. În Moldova grosimea ei a fost de 25 cm., iar în Dobrogea de 50 cm.,

¹⁾ Zicem *aproximativ* căci din cele 415 stațiuni, unde se măsoară precipitațiunile atmosferice, câteva nu au intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifica însă în mod simțitor cifrele ce dăm.

În districtele Teleorman, Vlașca, Ilfov, Tulcea și Covurlui stratul mijlociu de zăpadă a trecut de 40 cm, ajungând la 61 cm în Tulcea. Cea mai puțină zăpadă a căzut în Suceava, Botoșani și Dorohoi între 8 și 11 cm.

În partea estică a Munteniei, în cea de jos a Moldovei și în Dobrogea, ninsoarea dela 16 și 17 a fost însoțită de Crivățul puternic, formând viscol foarte mare. Din această cauză zăpada a fost îngrămădită pe la adăposturi în grămezi care au ajuns, pe unele locuri, până la 2 și chiar 3 metri de înălțime. Viforul a cauzat stricăciuni mari în partea estică a Munteniei, prin Moldova și Dobrogea, descoperind case, dărâmand coguri și garduri, împrăștiind olăile și șirele cu nutrețuri, desrădăcinând arbori etc. Pe mare și chiar în unele părți din țară au fost în aceste zile niște adevărate uragane. S'au somnolat multe cazuri mortale la vitele surprinse de acest viscol fără adăposturi în câmpii. Circulațiunea trenurilor a fost întreruptă în aceste zile pe multe linii, iar comunicațiunile pretutindeni în orașe ca și la câmpii erau foarte anevoioase.

După vifor au urmat câte-va zile cu ger simțitor cum rar se întâmplă la noi la această epocă. Acest ger a fost mult mai mare în partea de câmpie a Munteniei și în Moldova de jos. La munte și în restul țării frigul a fost slab; înghețul era numai noaptea.

Dela 23 începe a se moină; la 25 cade o ploaie caldă generală și abundentă care topește foarte repede zăpada pretutindeni așa că pământul să descopere de zăpadă, în mai multe părți.

La 28 și în noaptea următoare ninge puțin din nou în toată Muntenia, în Dobrogea și în partea de jos a Moldovei. Zăpada formează o pătură subțire până la 10 cm.; pe unele locuri ceva mai mult. Urmând un timp rece ea a persistat până în ultimele zile ale lunii.

La sfârșitul lui Noiembrie pământul era acoperit cu o pătură de zăpadă subțire aproape în toată Muntenia; în Moldova numai în Putna și pe alocuri în Covurlui și Tecuciu. În Dobrogea și în restul Moldovei, zăpada nu există decât în foarte puține localități și acolo mai mult pe la adăposturi.

Râurile și pâraurile au început a îngheța pe margine încă din a doua decadă. În urma gerului dela finele acestei decade multe râuri, pârauri și lacuri s'au prins, dar s'au desghețat după ploaia dela 26.

Starea agricolă.

În prima jumătate din Noiembrie, timpul a fost foarte prielnic lucrărilor agricole, mai cu seamă în prima decadă când s'au făcut mai pretutindeni ogoare și în unele părți chiar s'a semănat grâu.

Semănăturile de grâu, rapiță, secară și orz făcute în liniile precedente au continuat a crește și a se mai dezvoltă puțin și în cursul primei jumătăți a acestei luni, când, deși nopțile erau reci, unele chiar cu îngheț și brumă, totuși zilele erau destul de calde. S'a continuat cu pășunarea semănăturilor timpurii cari arăscuseră prea mari.

Iarba pe mîriști, izlazuri și fânețe încă a vegetat foarte bine în prima decadă și vitele pretutindeni au mers la pășung neîntrerupt în acest interval.

Porumbul s'a terminat de cules, în puține locuri unde mai rămăsese, el este umed și prost.

Vile s'au isprăvit de cules din primile zile ale lunii; în mare parte s'au îngropat. S'au mai recoltat sfecele de zahăr, cele de nutreț și zarzavaturile.

Zăpada și înghețurile ce au început dela jumătatea acestei luni, au făcut ca vegetațiunea să fie întreruptă aproape brusc în toată țara. Pătura de zăpadă ce a căzut dela 14 la 18, a adăpostit semănăturile foarte bine în contra gerurilor ce au avut loc la sfârșitul decadei a doua, așa că ele au continuat a vegeta sub zăpadă.

Deși în urma timpului cald și a ploilor dela jumătatea decadei a treia semănăturile au fost descoperite în cea mai mare parte a țării dar mai ales în Moldova, totuși frigul ce a urmat nu le-a cauzat nici un rău.

La sfârșitul lunii mai în toată Muntenia semănăturile erau iarăși acoperite de puțină zăpadă.

Ninsoarea și viscolul care au venit în mod neașteptat așa de timpuriu, au găsit în multe părți recoltele de sfeclă, de porumb și de zarzavaturi încă neridicate după câmpii, cauzându-le stricăciuni. Din aceeași cauză nu s'au putut îngropa toate vîile.

Frunzele arborilor, arbuștilor și pomilor roditori au căzut cu totul în prima decadă a acestei luni.

Situațiunea agricolă la sfârșitul ei se prezintă în toată țara cât se poate de satisfăcătoare dând mari speranțe agricultorilor.

Vitele vor suferi din cauza puținului nutreț agonisit. Ele continuă a fi scoase la pășunare pe izlazurile și mișiștile din părțile țării neacoperite de zăpadă.

Decembrie.

Starea udometrică.

Zăpada, ce a căzut pe la mijlocul lunii Noiembrie, a persistat, sub influența timpului cam frigos dela începutul lui Decembrie până către sfârșitul decadei întâia.

Ultima lună a anului 1904 a avut în general un timp foarte plăcut, cu foarte puțină ploaie și aproape cu totul lipsită de ninsoare. Micile ploi, ap cape generale, ce au căzut în 10, 12, 15, 16 și 17 și foarte puțină ninsoare dela 21, 26 și 28 în Moldova, au dat aproximativ ¹⁾ în total abia 17mm. de apă, pe cîtă vreme valoarea normală a precipitațiilor atmosferice din această lună, pentru întreg Regatul, este de 44mm. Rezolvă de aci, în această lună, un deficit de apă de 61% față de valoarea normală.

Luna de care ne ocupăm întră printre cele mai secetoase luni Decembrie dela 1891 încoace; în această perioadă de 14 ani numai în 1898 ea a fost și mai lipsită de precipitațiuni ca acum, avînd numai 11mm. de apă.

Dela Iulie 1903, de cînd a început uscăciunea, s'a adunat asupra întregii țări, până la finele acestui an, un total de 637mm. de apă, normala fiind 891mm. Deficitul deci, în această lungă perioadă de 18 luni — cu toată extraordinar de abundență ploaie ce am avut în Septembrie — este de 29% față de valoarea normală. Acest deficit de apă a început a se resimți în unele părți prin micșorarea simțitoare a debitului de apă în fântâni și chiar prin secarea unora dintrăsele. De 14 ani, de cînd facem studiul ploii în România, n'am avut încă a înregistra acest fenomen în cursul ernei.

Ploi ceva mai bunicile au căzut în câteva zile din a doua jumătate a lunii în partea muntoasă a Munteniei, unde cantitățile mijlocii de apă pe districte au depășit 20mm., ajungînd la 33mm. în Argeș, 46mm. în Gorj și 51mm. în Mehedinți; toate aceste cantități sunt mult mai mici ca valorile normale corespunzătoare. În restul țării cantitățile mijlocii de apă pe districte au fost inferioare de 20mm. Districtele Tulcea, Brăila, Covurlui, Vaslui, Fălciu, Botoșani și Dorohoi sunt cele mai puțin udate; ele n'au avut în total decît între 6 și 9mm. de apă.

Prea puțină zăpadă ce a căzut în Moldova în ultima decadă n'a acoperit solul decît numai în câteva localități muntoase și din nordul său. La sfârșitul acestei luni solul eră mai pretindeni în țara descoperit de zăpadă. Inșă chiar în prima zi a anului 1905 și în cele următoare a nins bînșor în Muntenia, în Dobrogea și în Moldova de jos; în restul țării ninsoare preă puțină. În acest moment cea mai mare parte din suprafața țării este acoperită cu o bună pătură de zăpadă.

În ultima zi a anului 1904, Dunărea și în general toate râurile aveau nivelul coborât. Frigul din ultimele zile ale lunii făcuse ca să se prindă cea mai mare parte din lacuri și râuri mici. Dunărea eră fără ghețuri în această zi, inșă în primele zile din Ianuarie 1905 curgea pe dînsa sloi în multe părți.

¹⁾ Zicem aproximativ căci din cele 415 stațiuni, unde se măsoară precipitațiunile atmosferice, câteva nu au intrat în acest prim calcul. Introducerea lor în calculul definitiv nu va modifica inșă în mod simțitor cifrele ce dăm.

Starea agricolă.

Cu toată lipsa precipitațiilor atmosferice și mai ales a zăpezii din cursul acestei luni, situaținea agricolă, la finele anului 1904, se prezintă foarte satisfăcătoare în toată țara.

Deși în prima decadă din Decembrie a fost o perioadă friguroasă, totuși semănăturile n'au suferit fiind acoperite, în cea mai mare parte a țării, de o pătură subțire din zăpadă căzută în cursul lunii Noiembrie.

Timpu cãlduros ce a urmat în decada a doua, a permis semănăturilor să se mai desvolte. În multe părți din țară s'au făcut, în această perioadă, arături pentru semănăturile de primăvară, iar pe acoluri chiar s'a semănat seară și orz de toamnă. Multe vii s'au îngropat în această perioadă, iar în multe părți s'au făcut chiar plantațiuni de vii și de pomi roditori.

Gerul destul de simțitor din ultimele zile ale lunii se crede că n'a cauzat nici o stricăciune semănăturilor de toamnă, de oarece ele sunt, în cele mai multe părți, foarte bine dezvoltate și înrădăcinate. O altă împrejurare care a favorizat ca gerul să nu producă un rău semănăturilor este și aceea că puținele precipitațiuni și timpul călduros și vântos, au uscat pământul la suprafață așa că înghețul n'a putut pătrunde la adâncime. Semănăturile raii târzii, cari au fost numai încolțite sau puțin dezvoltate, se crede a fi suferit de înghețurile din urmă.

Vitele au mers la pășune pe miriști, pe câmpii sau prin păduri în cea mai mare parte a lunii, economisind astfel în multe părți puținul nutreț adunat pentru iarnă.

Institutul Meteorologic.



TABLA DE MATERII

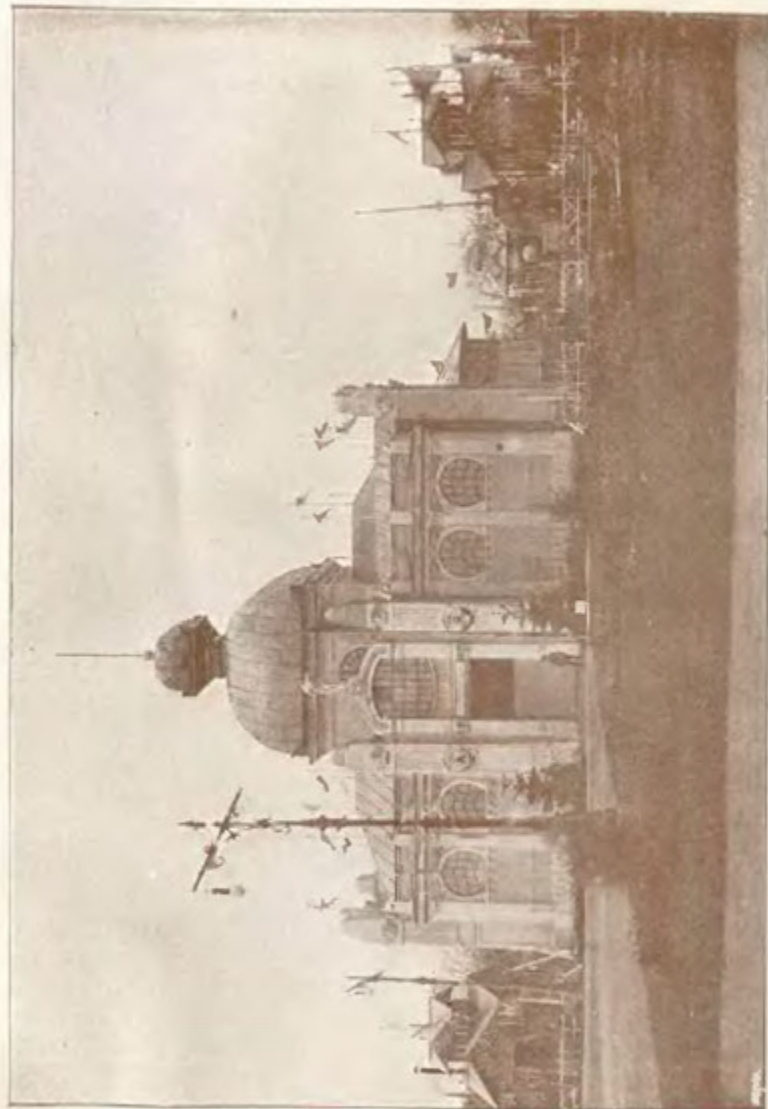
CONȚINUTE ÎN VOLUMUL XVIII ANUL 1904.

AL

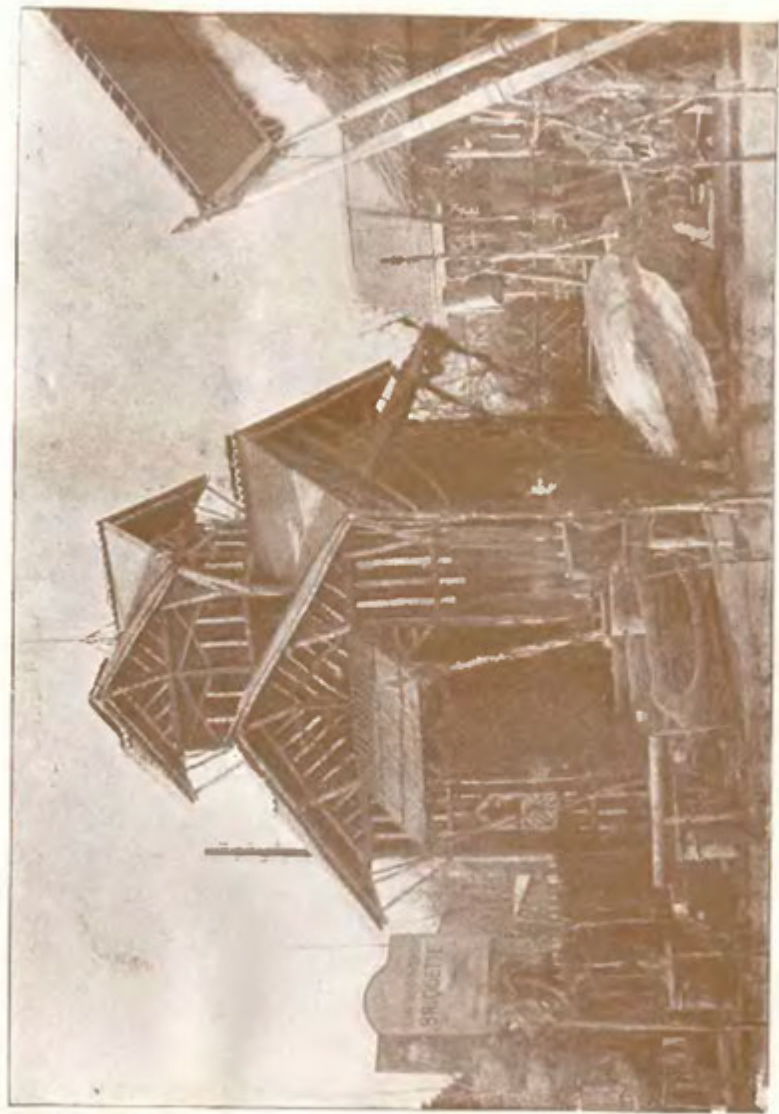
„REVISTEI PĂDURILOR“

	Pag.
A	
<i>Arendarea Vinătoarei în pădurile statului</i> (anunțiu)	58
B	
<i>Bibliografie</i>	373
C	
<i>Comerțul lemnos al României pe anul 1903</i> de G. D. Belinșchi,	55 și 120
<i>Comerțul exterior al României</i> (trim. Ian.)	218
<i>Clima lunilor</i> , Ianuarie, Februarie, Martie, Aprilie, Maiu, Iunie, Iulie, August, Septembrie, Octombrie, Noiembrie și Decembrie	62, 93, 126, 188, 222, 254, 286, 318 și 376
<i>Conferințele silvice</i> (discurs de deschidere) de Ion Kălinderu	65
<i>Comunicări și fapte diverse</i>	91, 123 220 și
<i>Căutarea observațiilor asupra legislației noastre forestiere</i> de <i>Julian</i> <i>Teodorescu</i>	195, 242
<i>Comerțul și industria lemnosă în România</i> (rapoarte consulare) de P. Antonescu	280

	Pag.
D	
<i>Despre clima României de St. C. Hepites.</i>	249
<i>Dare de seamă asupra secțiunii silvice dela Expozițiunea agrară, 1904, de Mihail Tănăsescu.</i>	321
I	
<i>Informațiuni,</i>	60, 92, 124, 186, 221, 252, 285, 315 și 373
<i>In pădurea seculară, de A. D. Xenopol.</i>	334
<i>Incerări de introducere a esențelor exotice, traducere de Ion Dumitrescu.</i>	337
L	
<i>Lipsa de lemn de N. din Epoca.</i>	115
M	
<i>Muzeele agricole și silvice (cerculară) de Ion Kalinderu.</i>	1
<i>Merulius lacrimans, de G. D. Belinschi</i>	55
O	
<i>O salutare cordială D-lui Ch. Broillard de * *</i>	90
P	
<i>Proiect de budget pentru cheltuelile Ministerului Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniului pe 1904—1905, cu discuție din Cameră și Senat.</i>	37, 89
" " "	pe 1905—1906. 345
R	
<i>Ridicarea planurilor în Ministerul Domeniilor (conferință) de Ing. Gr. Popescu.</i>	18
<i>Regularea propr. în Dobroyea (conferință) de Ing. Gr. Popescu</i>	69 și 98
<i>România la Expoziția internațională de pescărie din St. Petersburg (1902) de Gr. Antipa</i>	78
<i>Recunoașterea Societății «Progresul silvic» ca persoană morală, 97 și 193</i>	
<i>Rezumatul ședințelor Adunării generale din 1904 de N. C. N.</i>	129, 210 și 348
<i>Raportul susținut și posibilitatea la pădurile noastre de munși de Olimpiu Boiu.</i>	225, 227 și 259
S	
<i>Separatiunea domeniului nostru agricol de cel forestier de P. Antonescu.</i>	5
<i>Studiu asupra împăduririi nisipurilor sburătoare (conferințe) de George Crăciunescu.</i>	252, 232 și 266
<i>Studiu și critica tarifului de amenzi de G. Teodoreanu</i>	276 și 309
T	
<i>Tranzitul de lemn prin România de Din. I. Gheorghiu.</i>	144
U	
<i>Uscarea lemnului prin electricitate de George Codrescu</i>	54



Vederea generală a pavilionului Ministerului Agriculturii,
Industria, Comerțului și Domeniilor.



**Vederea chioșcului rustic din stânga Pavilionului Ministerului
Domeniilor cu amplasamentul buștenilor de lemne.**



Vederea chioșcului rustic din dreapta Pavilionului Ministerului Domeniilor cu pepiniera sylvică.



Vedere interioară din pavilionul Ministerului Domeniilor.



Vedere interioară din pavilionul Ministerului Domeniilor.



Vederea generală a Pavilionului Domeniului Coroanei.



Fațada Pavilionului Domeniului Coroanei.



Fațada laterală a Pavilionului Domeniului Coroanei cu pepinierele de arbori, pomi, vie și hameerie.



Pavilionul Fabricii de obiecte de teracotă și de olărie dela Periş.



Vedere interioară din pavilionul Domeniului Coroanei.